

รายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report)
โครงการประเมินผลการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ
ตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ
และแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาค
เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

เสนอต่อ
กรมกิจการผู้สูงอายุ
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

เสนอโดย
สำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

โครงการประเมินผลการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ
ตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาค
เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

คณะผู้จัดทำ

หัวหน้าโครงการ : รองศาสตราจารย์ ดร.อรรถกฤต ปัจฉิมนันท์

นักวิจัย : รองศาสตราจารย์ ดร.ไตรรัตน์ โภคพลากรณ์

ผู้ช่วยนักวิจัย/เจ้าหน้าที่โครงการ : นายภาธร สันติวงษ์

ผู้ช่วยนักวิจัย/เจ้าหน้าที่โครงการ : นางสาวศรดา ศรีสมบัติ

**โครงการประเมินผลการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ
ตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาค
เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒**

คณะผู้จัดทำ

หัวหน้าโครงการ : รองศาสตราจารย์ ดร.อรรถกฤต ปัจฉิมนันท์

นักวิจัย : รองศาสตราจารย์ ดร.ไตรรัตน์ โภคพลากรณ์

ผู้ช่วยนักวิจัย/เจ้าหน้าที่โครงการ : นายภาธร สันติวงษ์

ผู้ช่วยนักวิจัย/เจ้าหน้าที่โครงการ : นางสาวไศรดา ศรีสมบัติ

จำนวนหน้า ๔๒๙ หน้า

จำนวนพิมพ์ ๑๐๐ เล่ม

สนับสนุนโดย

กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

อาคารมหานครยิบซั่ม ชั้น ๒๐ โซน B เลขที่ ๕๓๙/๒ ถนนศรีอยุธยา

เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐

โทรศัพท์ ๐-๒๖๔๒-๔๓๕๓ โทรสาร ๐-๒๖๔๒-๔๓๐๗

ลิงค์หน่วยงาน : <http://www.dop.go.th>

อีเมลติดต่อ : older@dop.mail.go.th

ปีที่พิมพ์ กันยายน ๒๕๖๒

พิมพ์ที่ บริษัท โปเต้ ก๊อปปี จำกัด
๗๙/๖๘, บางพลับ, ปากเกร็ด, นนทบุรี ๑๑๑๒๐

คำนำ

สำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้รับมอบหมายจากกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ดำเนินโครงการประเมินผลการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ ตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อประเมินผลการดำเนินงานแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ เพื่อให้ข้อเสนอเชิงนโยบายพร้อมแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานประกอบด้วย ๑) การบรรลุผลการดำเนินงานในระดับผลผลิต ๒) การประเมินความคุ้มค่า ของการดำเนินงาน ตามแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี ๓) การประเมินคุณภาพการให้บริการต่อเครือข่ายและพันธมิตรดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง ๔) การประเมินความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อโครงการและกิจกรรมการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุและแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ๕) การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายด้านผู้สูงอายุ ปัญหา อุปสรรค แนวทางในการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุ

คณะผู้วิจัยจึงได้จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report) ซึ่งมีรายละเอียดประกอบด้วยผลการประเมินตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยใช้กรอบ ผ่านการสนทนากลุ่มหรือการประชุมเชิงปฏิบัติการ การตอบแบบสอบถามของผู้ปฏิบัติงาน และผู้รับบริการ/ภาคีเครือข่าย เพื่อนำข้อมูลมาประมวลและวิเคราะห์ตามกรอบแนวคิดของการศึกษา เพื่อให้ได้ผลการประเมินการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุตามแผนฯ รวมทั้งการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายด้านผู้สูงอายุ

ในการนี้ คณะผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ ผู้บริหาร บุคลากรที่เกี่ยวข้องของกรมกิจการผู้สูงอายุ ตลอดจนภาคีเครือข่ายระดับพื้นที่ ได้แก่ ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ๕ แห่ง สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ศูนย์อนามัย ๖ กรมอนามัย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และภาคีเครือข่ายทุกองค์กรของกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ทุกท่าน ที่กรุณาเสียสละเวลาในการให้ข้อมูลผลการดำเนินงาน และการรับบริการจากกรมกิจการผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นประโยชน์สูงสุดต่อการศึกษาในครั้งนี้ ทำให้การดำเนินงานโครงการประเมินผลการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุฯ บรรลุตามวัตถุประสงค์และกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้

รองศาสตราจารย์ ดร.อรรถกฤต ปัจฉิมพันธ์
กันยายน ๒๕๖๒

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

ผลการศึกษาโครงการประเมินผลการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อประเมินผลการดำเนินงานแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุและเพื่อให้ข้อเสนอเชิงนโยบายพร้อมแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานประกอบด้วย

- ๑) การบรรลุผลการดำเนินงานในระดับผลผลิต
- ๒) การประเมินความคุ้มค่า ของการดำเนินงานตามแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี
- ๓) การประเมินคุณภาพการให้บริการต่อเครือข่ายและพันธมิตรดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง
- ๔) การประเมินความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อโครงการและกิจกรรมการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุและแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ และ
- ๕) การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายด้านผู้สูงอายุ ปัญหา อุปสรรค แนวทางในการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุ ทั้งนี้ ระเบียบวิธีการศึกษา เป็นการศึกษาแบบผสมวิธี (Mixed - Method) การวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพพร้อมกัน โดยกรอบการประเมินด้านประสิทธิผลอาศัยการพิจารณาการดำเนินงานขององค์กรในภาพรวม โดยวิเคราะห์ความสอดคล้องในประเด็นต่าง ๆ และผลผลิตของโครงการที่ทำหรือผลิตได้จริง (Actual Project Outputs) เมื่อเปรียบเทียบกับผลผลิตของโครงการที่คาดหวัง (Expected Project Outputs) โดยพิจารณาตั้งแต่ระดับแผน/นโยบายของภาครัฐ ที่เกี่ยวข้องกับองค์กร วิสัยทัศน์ พันธกิจขององค์กร แผนยุทธศาสตร์องค์กร โครงการ/แผนงาน/กิจกรรม พร้อมทั้งเปรียบเทียบ Actual Project Outputs กับ Expected Project Outputs > ความพึงพอใจ/คุณภาพการให้บริการ สำหรับด้านประสิทธิภาพประเมินความคุ้มค่าจากผลผลิตที่เกิดขึ้นจริงกับต้นทุนที่ดำเนินงานโดยอาศัยเปรียบเทียบต้นทุนผลผลิตต่อหน่วยตามแผนกับต้นทุนผลผลิตต่อหน่วยที่เกิดขึ้นจริง และความคุ้มค่าจากการดำเนินงาน ตลอดจนการวิเคราะห์ระดับแผน/แนวทาง โดยการใช้เครื่องมือ CIPP Model ตลอดจนการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ซึ่งวิธีการประเมินได้ดำเนินการ ดังนี้

๑) การสำรวจแบบประเมินและติดตามผลแบบซิปโมเดลจากผู้รับผิดชอบโครงการและเจ้าหน้าที่สนับสนุนการปฏิบัติงานโครงการ จำนวน ๙๕ คน

๒) การประชุมเชิงปฏิบัติการหรือการสนทนากลุ่ม ๔ ภาค โดยมีผู้รับบริการ ภาคีเครือข่าย และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน จำนวน ๑๔๐ คน

๓) การสำรวจความพึงพอใจและคุณภาพชีวิตของผู้รับบริการของศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ๕ แห่ง จำนวน ๑๑๗ คน

๔) การสัมภาษณ์ผู้บริการหรือกลุ่มเป้าหมายของโครงการตามแผนฯ จำนวน ๗๗๐ คน รวมทั้งสิ้น ๑,๑๒๒ คน โดยมีผลการศึกษา ดังนี้

๑. ผลประเมินการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

๑.๑ ผลประเมินการดำเนินงานแผนงานพื้นฐานด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนลดความเหลื่อมล้ำและสร้างการเติบโตจากภายใน

ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเชิงปริมาณ มีการดำเนินงานโครงการที่มีผลผลิตเกินกว่าค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๓๓ และโครงการที่มีผลผลิตเท่ากับค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๖๗ ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ มีการดำเนินงานโครงการที่มีผลผลิตเกินกว่าค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๓๓ และโครงการที่มีผลผลิตเท่ากับค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๖๗ ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเชิงเวลา มีผลการดำเนินงานในด้านผลผลิตเท่ากับค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเชิงงบประมาณ มีผลการดำเนินงานในด้านผลผลิตเท่ากับค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ผลการดำเนินงานโครงการในด้านประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวม ในด้านการผลิตผลผลิตโดยใช้ค่าใช้จ่ายสอดคล้องตามแผนที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๓๓ การผลิตผลผลิตโดยใช้ค่าใช้จ่ายน้อยกว่าแผนที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๖๗ และผลการดำเนินงานโครงการในด้านประสิทธิภาพการประหยัด โดยมีผลผลิตที่ได้ในเชิงคุณภาพ/ปริมาณด้วยต้นทุนที่สอดคล้องตามแผน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๓๓ และผลผลิตที่ได้ในเชิงคุณภาพ/ปริมาณด้วยต้นทุนที่ประหยัด คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๖๗

๑.๒ ผลประเมินการดำเนินงานแผนงานบูรณาการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเชิงปริมาณ มีการดำเนินงานโครงการที่มีผลผลิตเกินกว่าค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๗๕ และโครงการที่มีผลผลิตเท่ากับค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๒๕ ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ มีการดำเนินงานโครงการที่มีผลผลิตเกินกว่าค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๒๕ และโครงการที่มีผลผลิตเท่ากับค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๗๕ ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเชิงเวลา มีผลการดำเนินงานในด้านผลผลิตเท่ากับค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเชิงงบประมาณ มีผลการดำเนินงานในด้านผลผลิตเท่ากับค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ผลการดำเนินงานโครงการในด้านประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวม ในด้านการผลิตผลผลิตโดยใช้ค่าใช้จ่ายสอดคล้องตามแผนที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ ๒๕ การผลิตผลผลิตโดยใช้ค่าใช้จ่ายน้อยกว่าแผนที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ ๗๕ ผลการดำเนินงานโครงการในด้านประสิทธิภาพการประหยัด โดยมีผลผลิตที่ได้ในเชิงคุณภาพ/ปริมาณด้วยต้นทุนที่สอดคล้องตามแผน คิดเป็นร้อยละ ๒๕ และผลผลิตที่ได้ในเชิงคุณภาพ/ปริมาณด้วยต้นทุนที่ประหยัด คิดเป็นร้อยละ ๗๕

๑.๓ ผลประเมินการดำเนินงานแผนงานยุทธศาสตร์สร้างความมั่นคงและลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเชิงปริมาณ มีการดำเนินงานโครงการที่มีผลผลิตเกินกว่าค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๕๐ และโครงการที่มีผลผลิตเท่ากับค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๕๐ ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ มีการดำเนินงานโครงการที่มีผลผลิตเกินกว่าค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๖๗ และโครงการที่มีผลผลิตเท่ากับค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๓๓ ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเชิงเวลา มีผลการดำเนินงานในด้านผลผลิตเท่ากับค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเชิงงบประมาณ มีผลการดำเนินงานในด้านผลผลิตเท่ากับค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ผลการดำเนินงานโครงการในด้านประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวม ในด้านการผลิตผลผลิตโดยใช้ค่าใช้จ่ายสอดคล้องตามแผนที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ ๘.๓๓ การผลิตผลผลิตโดยใช้ค่าใช้จ่ายน้อยกว่าแผนที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๖๗ ผลการดำเนินงานโครงการในด้านประสิทธิภาพการประหยัด โดยมีผลผลิตที่ได้ในเชิงคุณภาพ/ปริมาณด้วยต้นทุนที่สอดคล้องตามแผน คิดเป็นร้อยละ ๘.๓๓ และผลผลิตที่ได้ในเชิงคุณภาพ/ปริมาณด้วยต้นทุนที่ประหยัด คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๖๗

๑.๔ ผลการประเมินสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และความคุ้มค่าแผนปฏิบัติการราชการฯ

(๑) แผนงานบูรณาการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

ผลการประเมินแผนงานบูรณาการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตในด้านสภาพแวดล้อม มีผลการประเมินด้านสภาพแวดล้อมในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๙๒ และปัจจัยนำเข้า มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๖๔ รวมในด้านกระบวนการ มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๔๙ ตลอดจนผลผลิต มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๕๔ นอกจากนี้แล้ว ในด้านคุณค่า มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๖๗

(๒) แผนงานยุทธศาสตร์สร้างความมั่นคงและลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

ผลการประเมินแผนงานยุทธศาสตร์สร้างความมั่นคงและลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม มีผลการประเมินด้านสภาพแวดล้อม ในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๕๘ และปัจจัยนำเข้า มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๑๓ รวมในด้านกระบวนการ มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๕๒ ตลอดจนผลผลิต มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๒๘ นอกจากนี้แล้ว ในด้านคุณค่า มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๓๒

(๓) แผนงานพื้นฐานด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนลดความเหลื่อมล้ำและสร้างการเจริญเติบโตจากภายใน

ผลการประเมินแผนงานพื้นฐานด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนลดความเหลื่อมล้ำและสร้างการเจริญเติบโตจากภายใน มีผลการประเมินด้านสภาพแวดล้อม ในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๔๙ และปัจจัย

นำเข้า มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๓.๘๙ รวมในด้านกระบวนการ มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๓๖ ตลอดจนผลผลิต มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๑๖ นอกจากนี้แล้ว ในด้านคุณค่า มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๑๙

๑.๕ ผลการประเมินคุณภาพชีวิตและความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการรับบริการของศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ (ศพส.)

สรุปความคิดเห็นโดยรวมของข้อมูลคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุจากการรับบริการของศูนย์จัดสวัสดิการผู้สูงอายุ เห็นด้วย ร้อยละ ๘๔ และไม่เห็นด้วย ร้อยละ ๑ สำหรับความพึงพอใจด้านการบริการของเจ้าหน้าที่ ค่าเฉลี่ย ๔.๘๙ อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านคุณภาพของที่พัก ค่าเฉลี่ย ๔.๙๑ อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านความปลอดภัยและสถานที่ ค่าเฉลี่ย ๔.๘๗ อยู่ในระดับมากที่สุด

๑.๖ ความพึงพอใจของผู้สูงอายุและเครือข่ายต่อการรับบริการโครงการตามแผนปฏิบัติการราชการฯ

สำหรับความพึงพอใจของผู้สูงอายุ/เครือข่าย ในด้านระยะเวลาในการให้บริการจากโครงการตามแผนปฏิบัติการราชการฯ พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ได้รับความช่วยเหลือตรงตามความต้องการ ครบถ้วน ร้อยละ ๔.๓๗ ด้านเจ้าหน้าที่จากโครงการตามแผนปฏิบัติการราชการฯ พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความรวดเร็ว สามารถให้คำแนะนำหรือตอบข้อซักถามได้ ร้อยละ ๔.๓๖ ด้านสถานที่จากการดำเนินงานโครงการตามแผนปฏิบัติการราชการฯ พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานที่มีความสะอาด ปลอดภัย และเป็นระเบียบเรียบร้อย ร้อยละ ๔.๔๒ ด้านผลผลิตโครงการตามแผนปฏิบัติการราชการฯ พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมการมีคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ครอบครัว ชุมชน ร้อยละ ๔.๔๔ และค่าเฉลี่ยภาพรวมคะแนนการบรรลุผลสำเร็จและความพึงพอใจในภาพรวมต่อโครงการตามแผนปฏิบัติการราชการฯ จำนวน ๘.๖ คะแนน

๒. ผลประเมินการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ และหน่วยงานบูรณาการตามแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเชิงปริมาณ มีการดำเนินงานโครงการที่มีผลผลิตเกินกว่าค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๕๐ และโครงการที่มีผลผลิตเท่ากับค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๖๗ สำหรับการดำเนินงานโครงการที่ผลผลิตน้อยกว่าค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๘.๓๓ คือ โครงการเลเซอร์ช่วยเดินพระราชทาน เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องจากมีการเปลี่ยนส่วนประกอบเลเซอร์ เพื่อความปลอดภัยของผู้สูงอายุ และผู้ใช้งานทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น แต่อย่างไรก็ตามเป็นโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุ

ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ มีการดำเนินงานโครงการที่มีผลผลิตเกินกว่าค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๒๕ และโครงการที่มีผลผลิตเท่ากับค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็น

ร้อยละ ๗๕ ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเชิงเวลา มีผลการดำเนินงานในด้านผลผลิตเท่ากับค่าเป้าหมาย ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเชิงงบประมาณมีผลการดำเนินงานในด้านผลผลิตเท่ากับค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

ผลการดำเนินงานโครงการในด้านประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวม ในด้านการผลิตผลผลิต โดยใช้ค่าใช้จ่ายสอดคล้องตามแผนที่กำหนด ร้อยละ ๓๓ และการผลิตผลผลิตโดยใช้ปัจจัยการผลิตสูงกว่าแผนที่กำหนด ร้อยละ ๓.๓๓ คือ โครงการเลเซอร์ช่วยเดินพระราชทาน เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องจากการเปลี่ยนส่วนประกอบเลเซอร์ เพื่อความปลอดภัยของผู้สูงอายุ และผู้ใช้งาน ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น และการผลิตผลผลิตโดยใช้ค่าใช้จ่ายน้อยกว่าแผนที่กำหนด ร้อยละ ๙๖.๖๗

ผลการดำเนินงานโครงการในด้านประสิทธิภาพการประหยัด โดยมีผลผลิตที่ได้ในเชิงคุณภาพ/ปริมาณด้วยต้นทุนที่สอดคล้องตามแผน คิดเป็นร้อยละ ๐ และผลผลิตที่ได้ในเชิงคุณภาพ/ปริมาณด้วยต้นทุนที่ประหยัด คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๖๗ สำหรับแนวโน้มผลผลิตที่ได้ในเชิงคุณภาพ/ปริมาณด้วยต้นทุนสูงกว่าที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๓ คือ โครงการเลเซอร์ช่วยเดินพระราชทานเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องจากการเปลี่ยนส่วนประกอบเลเซอร์ เพื่อความปลอดภัยของผู้สูงอายุและผู้ใช้งาน ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น

ผลการประเมินแนวทางที่ ๑ พัฒนากลไกการสร้าง ความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม มีผลการประเมินด้านสภาพแวดล้อม ในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๙๓ และปัจจัยนำเข้า มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๓.๙๖ รวมในด้านกระบวนการ มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๕๘ ตลอดจนผลผลิต มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๗๐ นอกจากนี้แล้ว ในด้านคุณค่า มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๗๕

ผลการประเมินแนวทางที่ ๒ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม มีผลการประเมินด้านสภาพแวดล้อม ในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๕๑ และปัจจัยนำเข้า มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๓๓ รวมในด้านกระบวนการ มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๒๙ ตลอดจนผลผลิต มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๑๘ นอกจากนี้แล้ว ในด้าน คุณค่า มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๒๕

ผลการประเมินแนวทางที่ ๓ พัฒนาระบบและกลไกการดูแลสุขภาพและการคุ้มครองทางสังคม ผู้สูงอายุ มีผลการประเมินด้านสภาพแวดล้อม ในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๔๘ และปัจจัยนำเข้า มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๓.๘๘ รวมในด้านกระบวนการ มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๓๕ ตลอดจนผลผลิต มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๑๗ นอกจากนี้แล้ว ในด้าน คุณค่า มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๑

ผลการประเมินแนวทางที่ ๔ การปรับปรุงสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก มีผลการประเมินด้านสภาพแวดล้อม ในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๔๘ และปัจจัยนำเข้า มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๓.๘๘ รวมในด้านกระบวนการ มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๓๕ ตลอดจนผลผลิต

มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๑๗ นอกจากนี้แล้ว ในด้านคุณค่า มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๑๙

สำหรับความพึงพอใจของผู้สูงอายุ/เครือข่าย ในด้านระยะเวลาในการให้บริการจากโครงการตามแผนบูรณาการฯ พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านได้รับความช่วยเหลือตรงตามความต้องการครบถ้วน ร้อยละ ๔.๔๙ ด้านเจ้าหน้าที่จากโครงการตามแผนบูรณาการฯ พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความรวดเร็ว สามารถให้ความแนะนำหรือตอบข้อซักถามได้ร้อยละ ๔.๔๔ ด้านสถานที่จากการดำเนินงานโครงการตามแผนบูรณาการฯ พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานที่มีความสะอาด ปลอดภัย และเป็นระเบียบเรียบร้อย ร้อยละ ๔.๔๖ ด้านผลผลิตโครงการตามแผนบูรณาการฯ พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมการเข้าถึงระบบสวัสดิการสังคม และการคุ้มครองทางสังคมกับผู้สูงอายุ ร้อยละ ๔.๖๖ และค่าเฉลี่ยภาพรวมคะแนนการบรรลุผลสำเร็จและความพึงพอใจในภาพรวมต่อโครงการตามแผนบูรณาการฯ จำนวน ๘.๗๕ คะแนน

ทั้งนี้ การขับเคลื่อนงานโครงการตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยกรมกิจการผู้สูงอายุ และหน่วยงานบูรณาการ เป็นแผนระดับ ๓ ที่มีความสำคัญในการสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนระดับ ๑ คือ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคทางสังคม และแผนระดับ ๒ ได้แก่ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนแม่บทด้านศักยภาพคนตลอดช่วงวัย และแผนแม่บทด้านพลังทางสังคม โดยแผนระดับ ๓ ของกรมกิจการผู้สูงอายุ และหน่วยงานบูรณาการ สามารถทำให้ผู้สูงอายุมีอาชีพและพึ่งพาตนเองได้ในทางเศรษฐกิจ เกิดการพัฒนาาระบบการออมเพื่อสร้างหลักประกันความมั่นคงในชีวิตหลังวัยเกษียณ และการสงเคราะห์เพื่อช่วยเหลือในด้านสุขภาพ/สุขภาวะแก่ผู้สูงอายุ รวมถึงเกิดสภาพแวดล้อมที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ ตลอดจนผลักดันให้เกิดการรวมกลุ่มและเครือข่ายจนกลายเป็นการเสริมสร้างทุนทางสังคม ทำให้มีพลังในการจัดการกับปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม อีกทั้งยังเกิดการเตรียมความพร้อมและรองรับสังคมสูงวัยเชิงรุก ผ่านการส่งเสริมความรู้และความตระหนักการเป็นผู้สูงอายุในทุกมิติ ทั้งในมิติเศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ และสภาพแวดล้อม นอกจากนี้แล้ว ผู้สูงอายุเป็นพลังสังคมด้วยการถ่ายทอดประสบการณ์ และภูมิปัญญาให้กับประชากรรุ่นอื่น ๆ และส่งเสริมการปรับเปลี่ยนมุมมองและทัศนคติของสังคมที่มีต่อการปฏิบัติกับผู้สูงอายุ โดยการขับเคลื่อนงานตามแผนฯ ของกรมกิจการผู้สูงอายุ และหน่วยงานบูรณาการ ทำให้มีผู้สูงอายุจำนวน ๑๘๒,๔๙๔ คน และเครือข่ายผู้สูงอายุ จำนวน ๑,๔๗๙ เครือข่าย มีงานทำหลังเกษียณผ่านการเสริมทักษะการดำรงชีวิต ทักษะอาชีพในการหารายได้ มีการเสริมสร้างสุขภาพ ฟันฟูสุขภาพ และการจัดสภาพแวดล้อมให้เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ ตลอดจนการออมเพื่อเตรียมความพร้อมในวัยสูงอายุ

รวมถึงการถ่ายทอดภูมิปัญญาและประสบการณ์ให้แก่ประชากรรุ่นอื่น ๆ ทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี และเพิ่มคุณค่าของผู้สูงอายุ

๕.๓ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษาพบว่ามีข้อเสนอแนะต่อแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังนี้

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะต่อแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

ด้านหลักสูตร

(๑) ควรมีการพัฒนาหลักสูตรเพื่อผู้สูงอายุให้มีความหลากหลายและตอบสนองกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมและเศรษฐกิจมากขึ้น เช่น หลักสูตรการใช้คอมพิวเตอร์เบื้องต้น หลักสูตรภาษาต่างประเทศเบื้องต้น เช่น ภาษาอังกฤษและภาษาจีน เพื่อรองรับการทำงานของผู้สูงอายุในเมืองท่องเที่ยว รวมไปถึงการพัฒนาหลักสูตรที่ทำให้ผู้สูงอายุได้สร้างประโยชน์ที่เป็นรูปธรรมให้กับชุมชน เช่น การทำดอกไม้จันทน์ พวงหรีด หรือการปลูกผัก เป็นการเน้นการลงมือปฏิบัติมากกว่าการศึกษาทฤษฎี ซึ่งจะทำให้ผู้สูงอายุสามารถกลายเป็นพลังและผู้นำในท้องถิ่น และเป็นต้นแบบให้กับเยาวชนได้

ด้านการมีส่วนร่วม

(๑) ความยั่งยืนของโครงการในแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ กล่าวคือ ความยั่งยืนของโครงการที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุขึ้นอยู่กับ การเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนและความพร้อมของทรัพยากรในพื้นที่ อาทิ งบประมาณในการดำเนินโครงการ อาคารหรือพื้นที่ในการจัดกิจกรรมที่อยู่ติดกับชุมชน นอกจากนี้ ความยั่งยืนของโครงการยังขึ้นอยู่กับประสบการณ์ร่วมของผู้เข้าร่วมโครงการ ซึ่งจะทำให้เกิดการแนะนำ เชิญชวน และขยายจำนวนของผู้เข้าร่วมจากพื้นที่เดิมและพื้นที่ใกล้เคียงมากขึ้น อีกทั้งการสร้างเครือข่ายระหว่างชมรมผู้สูงอายุและกลุ่มเยาวชนในพื้นที่ก็จะช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืนของโครงการมากขึ้น อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้เกิดปฏิสัมพันธ์ของคนในชุมชนทุกช่วงวัย

(๒) การสร้างความร่วมมือในการสนับสนุนโครงการตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ กล่าวคือ การสร้างความร่วมมือกับองค์กรที่เกี่ยวข้อง ภาคประชาสังคม และเอกชน ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และมีการวางแผนและเป้าหมายร่วมกันที่เป็นรูปธรรมเพื่อสร้างระบบรองรับและช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ครบวงจรมากขึ้น เพื่อตอบสนองกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมและเศรษฐกิจ เช่น การวางแผนการทำงานภายหลังจากการเรียนจบหลักสูตรของผู้สูงอายุในพื้นที่ การสร้างตลาดรองรับผู้สูงอายุที่มีความสามารถในการทำงาน และการจัดทำหลักสูตรที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาศักยภาพของผู้สูงอายุ เป็นต้น ซึ่งควรคำนึงถึงระบบที่สร้างโอกาสให้ผู้สูงอายุได้ต่อยอดความรู้จากการปฏิบัติจริงหรือสามารถ

เป็นต้นแบบให้กับคนในชุมชนมากเท่าที่ควร การสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็งจากทุกภาคส่วน จะทำให้เกิดการสร้างโอกาสและความรู้ที่สร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาให้แก่ผู้สูงอายุอย่างมีประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้น

ด้านงบประมาณ

(๑) ควรมีการพิจารณาการสนับสนุนงบประมาณให้แก่ศูนย์ต่าง ๆ ในระยะยาว โดยเฉพาะ การทบทวนจำนวนงบประมาณที่สนับสนุนโครงการแต่ละโครงการให้ตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลง ในพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ ควรใช้ผลการปฏิบัติงานในการพิจารณาสนับสนุนงบประมาณ แก่โครงการที่แล้วเสร็จ ให้ได้รับงบประมาณต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาประสิทธิภาพการบริการ ให้แก่ผู้สูงอายุอย่างครอบคลุมในทุกมิติ

ด้านการประสานงาน

(๑) หน่วยงานที่มีการทำงานร่วมกันหลายๆ ฝ่ายควรมีการประสานงาน พูดคุย หรือสรุป การทำงานร่วมกันให้มากขึ้น เพื่อให้การทำงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

(๒) ควรประชาสัมพันธ์โครงการแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณและแผน บูรณาการสร้างความปลอดภัยเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุให้สามารถเข้าถึงผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจนจริงๆ โดยเฉพาะผู้สูงอายุที่พักอาศัยอยู่ไกล ไม่เข้าใจระเบียบและประโยชน์ที่ตนจะได้รับ นอกจากการอาศัย การทำงานของผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่และเครือข่ายแล้ว ควรเสนอข้อมูลของโครงการและการทำงาน ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ และพื้นที่ออนไลน์มากขึ้น เพื่อสร้างองค์ความรู้ให้กับประชาชน นอกจากนี้แล้ว เยาวชน ยังสามารถเป็นกำลังเสริมในการสนับสนุนโครงการและช่วยเหลือผู้สูงอายุในพื้นที่ต่อไป

ด้านกฎ ระเบียบ และขั้นตอน

(๑) การแก้ไขระเบียบขั้นตอนในการดำเนินการของโครงการตามแผนปฏิบัติการ และแผนการใช้จ่ายงบประมาณและแผนบูรณาการสร้างความปลอดภัยเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ กล่าวคือ โครงการซ่อมบ้านผู้สูงอายุ ค่าจัดการศพตามประเพณี ให้สามารถตอบสนองต่อความเป็นเปลี่ยน ของสังคมและเศรษฐกิจ รวมถึงข้อจำกัดของกลุ่มผู้สูงอายุที่มีความแตกต่าง จะเป็นประโยชน์ในการแก้ไข ปัญหาแก่ผู้สูงอายุและสร้างความรวดเร็วในการดำเนินงานให้กับผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ที่มีความหลากหลาย

(๒) เสนอให้มีการทบทวนระเบียบการเขียนรายงานขออนุมัติเงินกองทุนผู้สูงอายุ ให้ง่ายขึ้น เพื่อให้องค์กรเครือข่ายและผู้สูงอายุเข้าถึงการบริการมากขึ้น

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะต่อแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

ความร่วมมือ/การสื่อสาร/การขับเคลื่อนงาน

(๑) การขับเคลื่อนมาตรฐานการดูแลผู้สูงอายุ ควรมีการศึกษานวัตกรรมการพัฒนารูปแบบการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุในชุมชนอย่างต่อเนื่อง

(๒) ธนาคารเวลาฯ ควรมีการเชื่อมโยงกับหน่วยงานภาครัฐ และภาคประชาสังคม เช่น การเชื่อมโยง/ความร่วมมือกับเครือข่ายจิตอาสา ธนาคารจิตอาสา เพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลธนาคารเวลาฯ ให้กลุ่มจิตอาสารับทราบข้อมูล เพื่อส่งเสริมให้คนทุกช่วงวัยมาดูแลผู้สูงอายุ ศึกษาปัญหาอุปสรรคและนำมาแก้ไขพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เป็นต้น นอกจากนี้แล้ว โครงการธนาคารเวลาสำหรับการดูแลผู้สูงอายุในประเทศไทย ควรมอบนโยบายให้กับจังหวัดตรงกับเขตพื้นที่ที่เป็นเป้าหมายเดิมของ สสส. วางแผนไว้ ซึ่งได้รับโครงการฯ ต่อยอดมาจาก สสส. กลุ่มพื้นที่เป้าหมายในการดำเนินโครงการฯ ยังคงเหมือนเดิม

(๓) กำหนดแนวทางการขับเคลื่อนงานที่ชัดเจน สื่อสารถึงเครือข่ายขับเคลื่อนอย่างทั่วถึง ทั้งในลักษณะเป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อทำความเข้าใจการขับเคลื่อนงานตามแผนให้สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

(๔) การขับเคลื่อนงานอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุควรนำร่องพื้นที่ต้นแบบ

(๕) การขับเคลื่อนงานรณรงค์สร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมรองรับสังคมผู้สูงอายุ ควรกำหนดให้มีกระบวนการในการเตรียมความพร้อมประชากรก่อนวัยสูงอายุผ่านกลไก เครือข่ายการทำงานทั่วประเทศ เนื่องจากการเตรียมความพร้อมในระดับบุคคลอาจจะไม่เพียงพอ

(๖) การขยายกรอบความร่วมมือในด้านส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การออมเพื่อการเกษียณอายุร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อให้ประชาชนทั่วไปรับทราบข้อมูลและเข้าสู่ระบบการออมเพื่อการเกษียณ และสร้างความมั่นคงในวัยสูงอายุ

(๗) การผลักดันให้ประเด็นสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุ ถูกบรรจุไว้ในแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ หรือแผนอื่น ๆ ที่มีการทำงานภายใต้บทบาทของสหวิชาชีพมากขึ้น เพื่อให้การขับเคลื่อนงานมีประสิทธิภาพ รวมถึงการเน้นกิจกรรมต่าง ๆ ลงไปที่ภาคประชาชน และองค์กรปกครองท้องถิ่นในการจัดการให้เกิดการดูแลตนเองเพิ่มขึ้น

ด้านงบประมาณ

(๑) การกำหนดร้อยละของการใช้งบประมาณให้แต่ละงวดตามตัวชี้วัดที่เหมาะสม

(๒) ในระยะแรก พื้นที่นำร่องโครงการธนาคารเวลาฯ ควรจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๓) ควรปรับแก้ไขระเบียบให้ขยายวงเงินการปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุให้มีความเหมาะสมกับสภาพบริบทที่มีความเปลี่ยนแปลงไปในด้านเศรษฐกิจ รวมถึงการมีงบ

จูงใจให้แรงงานที่ปรับสภาพแวดล้อมฯ เพื่อสนับสนุนการเดินทาง/ค่าอาหาร ฯ เนื่องจากหลายพื้นที่ติดปัญหาเรื่องแรงงานปรับสภาพแวดล้อมฯ เพราะเป็นแรงงานในสังคมเมืองต้องทำงานที่มีรายได้จึงไม่ว่างพอจะมาเป็นจิตอาสา และทำให้ผู้สูงอายุต้องรอเวลาการได้รับความช่วยเหลือ ดังนั้นจึงต้องรอเวลาแรงงานว่างมาเป็นจิตอาสา ทำให้การปรับสภาพแวดล้อมฯ เกิดการล่าช้า

(๔) การสนับสนุน/ส่งเสริมส่วนราชการภูมิภาค นำงบประมาณผู้สูงอายุระดับจังหวัดมาบูรณาการกับกิจกรรมของผู้สูงอายุที่เป็นโครงการของกรมกิจการผู้สูงอายุ โดยตอบโจทย์ตัวชี้วัดได้ทั้งของจังหวัด และกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวง พม.

ด้านหลักสูตร

(๑) การปรับปรุงหลักสูตรการพัฒนางานอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุให้มีความโดดเด่นในเชิงสังคม การส่งเสริม และการคุ้มครองสิทธิในมิติต่าง ๆ สำหรับมิติการแพทย์/สาธารณสุขให้อาจารย์หลักสูตรและกลไก อสม. สธ. และอาสาสมัครบริหารท้องถิ่น (อปท.)

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร.....	(๔)
สารบัญ.....	(๑๔)
สารบัญตาราง.....	(๑๘)
สารบัญแผนภาพ.....	(๒๓)
๑. บทนำ.....	๑
๑.๑ หลักการและเหตุผล.....	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์.....	๒
๑.๓ ขอบเขตการศึกษาวิจัย.....	๒
๑.๔ ขอบเขตการดำเนินงาน.....	๒
๑.๕ ขอบเขตประชากรที่ศึกษา.....	๓
๑.๖ นิยามศัพท์ปฏิบัติการ.....	๓
๑.๗ ระเบียบวิธีการศึกษา.....	๓
๑.๘ ระยะเวลาการดำเนินงาน.....	๗
๑.๙ การเสนอผลการศึกษา.....	๘
๑.๑๐ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	๘
๒. แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	๙
๒.๑ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการ.....	๙
๒.๒ สถานการณ์ผู้สูงอายุภายใต้บริบทประเทศไทย.....	๑๘
๒.๓ กฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ.....	๒๗
๒.๔ นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ.....	๒๙
๒.๕ ข้อมูลทั่วไปกรมกิจการผู้สูงอายุ.....	๔๓
๒.๖ รายงานการประเมินผลการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑.....	๔๔
๒.๗ แผนปฏิบัติการราชการฯและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒.....	๔๖
๒.๘ แผนบูรณาการสร้างเสริมสุขภาพเพื่อรองรับผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒.....	๔๘
๒.๙ การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	๕๐
๒.๑๐ กรอบแนวคิดการศึกษา.....	๕๔
๓. ผลการศึกษาการประเมินผลตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่าย งบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒.....	๕๕

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
๓.๑ แผนงานพื้นฐานด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนลดความเหลื่อมล้ำและสร้างการเติบโตจากภายใน.....	๕๕
๓.๑.๑ โครงการประชาสัมพันธ์เพื่อการสื่อสารองค์กร.....	๕๕
๓.๑.๒ โครงการพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศ.....	๕๙
๓.๑.๓ โครงการพัฒนาระบบบริหาร (กพร.).....	๖๓
๓.๑.๔ โครงการสนับสนุนการดำเนินงานตรวจสอบภายใน (ตส.).....	๖๖
๓.๑.๕ โครงการจัดการระบบเทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการพัฒนา ด้านผู้สูงอายุ.....	๖๙
๓.๑.๖ โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการระดับภูมิภาคอาเซียนบวกสาม.....	๗๓
๓.๒ แผนงานบูรณาการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต.....	๗๖
๓.๒.๑ โครงการสนับสนุนการจัดการศพผู้สูงอายุตามประเพณี.....	๗๗
๓.๒.๒ โครงการให้บริการสงเคราะห์ผู้สูงอายุในภาวะยากลำบาก.....	๘๐
๓.๒.๓ โครงการสานพลังสูงวัยร่วมพัฒนาคนไทยอยู่ดีมีสุข.....	๘๔
๓.๒.๔ โครงการเสริมพลังภูมิปัญญาผู้สูงอายุพัฒนาสู่ผลิตภัณฑ์ชุมชน.....	๘๗
๓.๓ แผนงานยุทธศาสตร์สร้างความมั่นคงและความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจ และสังคม.....	๙๑
๓.๓.๑ โครงการขับเคลื่อนการบูรณาการรองรับสังคมผู้สูงอายุ.....	๙๑
๓.๓.๒ โครงการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์มาตรการด้านผู้สูงอายุสู่การปฏิบัติ.....	๙๔
๓.๓.๓ โครงการขับเคลื่อนนโยบายมาตรการด้านผู้สูงอายุ.....	๙๗
๓.๓.๔ โครงการส่งเสริมการเรียนรู้และฝึกอบรมด้านผู้สูงอายุ (ศรพส.บางละมุง)	๑๐๑
๓.๓.๕ โครงการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิผู้สูงอายุ.....	๑๐๔
๓.๓.๖ โครงการส่งเสริมความร่วมมือประชารัฐเพื่อการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ	๑๐๘
๓.๓.๗ โครงการปลูกจิตสำนึกถึงคุณค่าผู้สูงอายุและการจัดงานวันผู้สูงอายุ แห่งชาติ.....	๑๑๔
๓.๓.๘ โครงการคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ.....	๑๑๘
๓.๓.๙ โครงการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนสมัชชา ผู้สูงอายุระดับชาติ.....	๑๒๑
๓.๓.๑๐ โครงการพัฒนาศักยภาพองค์กรเครือข่ายขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุ	๑๒๖
๓.๓.๑๑ โครงการพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมการเรียนรู้ผู้สูงอายุในชุมชน (โรงเรียนผู้สูงอายุ).....	๑๓๐
๓.๓.๑๒ โครงการสนับสนุนศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ.....	๑๓๔

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
๓.๔ การประเมินรายแผนงานภายในแผนปฏิบัติการ และแผนการใช้จ่าย งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ของกรมกิจการผู้สูงอายุ.....	๑๔๘
๔. ผลการศึกษาการประเมินผลตามแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับ สังคมผู้สูงอายุประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒.....	๑๘๐
๔.๑ แนวทางที่ ๑ พัฒนากลไกการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม.....	๑๘๐
๔.๑.๑ โครงการสร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมรองรับสังคมผู้สูงอายุ	๑๘๐
๔.๑.๒ โครงการส่งเสริมการออมเพื่อการเกษียณอายุ.....	๑๘๔
๔.๒ แนวทางที่ ๒ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม.....	๑๘๗
๔.๒.๑ โครงการบริการฝังรากฟันเทียมสำหรับผู้สูงอายุ.....	๑๘๗
๔.๒.๒ โครงการไม้เท้าเลเซอร์ช่วยเดินพระราชทาน เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ.....	๑๙๐
๔.๒.๓ โครงการบูรณาการนวัตกรรมและเทคโนโลยีการดูแลสุขภาพช่องปาก ผู้สูงอายุ กรมอนามัย ปี ๒๕๖๒.....	๑๙๓
๔.๓ แนวทางที่ ๓ พัฒนาระบบและกลไกการดูแลสุขภาพและการคุ้มครองทางสังคม ผู้สูงอายุ.....	๒๐๐
๔.๓.๑ โครงการพัฒนางานอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน (อผส.).....	๒๐๐
๔.๓.๒ โครงการธนาคารเวลาสำหรับการดูแลผู้สูงอายุของประเทศไทย.....	๒๐๓
๔.๓.๓ โครงการขับเคลื่อนมาตรฐานการดูแลผู้สูงอายุ.....	๒๐๖
๔.๓.๔ โครงการขับเคลื่อนระบบการดูแลและคุ้มครองของผู้สูงอายุในระดับพื้นที่	๒๐๙
๔.๓.๕ โครงการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุอย่างเป็นระบบ มีมาตรฐานและครบวงจร.....	๒๑๑
๔.๔ แนวทางที่ ๔ การปรับปรุงสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก.....	๒๑๔
๔.๔.๑ โครงการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ ให้เหมาะสมและปลอดภัย.....	๒๑๔
๔.๔.๒ โครงการเสริมสร้างชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ.....	๒๑๗
๔.๕ การประเมินผลตามแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒.....	๒๒๒

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
๕. บทสรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	๒๕๙
๕.๑ ผลประเมินการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุตามแผนปฏิบัติการ และแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒.....	๒๖๐
๕.๑.๑ ผลประเมินการดำเนินงานแผนงานพื้นฐานด้านการแก้ไข ปัญหาความยากจนลดความเหลื่อมล้ำและสร้างการเติบโต จากภายใน.....	๒๖๐
๕.๑.๒ ผลประเมินการดำเนินงานแผนงานบูรณาการพัฒนา ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต.....	๒๖๓
๕.๑.๓ ผลประเมินการดำเนินงานแผนงานยุทธศาสตร์สร้าง ความมั่นคงและลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม.....	๒๖๖
๕.๑.๔ ผลการประเมินสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลิต และความคุ้มค่าแผนปฏิบัติการฯ.....	๒๖๙
๕.๑.๕ ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการรับบริการ ของศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ (ศพส.).....	๒๗๐
๕.๑.๖ ผลการประเมินความพึงพอใจโดยรวมของผู้สูงอายุ ต่อการรับบริการจากศูนย์จัดสวัสดิการผู้สูงอายุ.....	๒๗๑
๕.๑.๗ ความพึงพอใจของผู้รับบริการ/เครือข่ายต่อการรับบริการ โครงการตามแผนปฏิบัติการฯ.....	๒๗๑
๕.๒ ผลประเมินการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ และหน่วยงานบูรณาการ ตามแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒.....	๒๗๗
๕.๓ อภิปรายผลการศึกษา.....	๒๘๖
๕.๔ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย.....	๒๘๘
๕.๔.๑ ข้อเสนอแนะต่อแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒.....	๒๘๘
๕.๔.๒ ข้อเสนอแนะต่อแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับ สังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒.....	๒๘๙
รายการอ้างอิง.....	ก
ภาคผนวก.....	ค

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๑. ขั้นตอนการศึกษาและสังเคราะห์.....	๔
๒. ขั้นตอนวิเคราะห์แผนฯ ปี พ.ศ. ๒๕๖๒.....	๔
๓. ขั้นตอนวิเคราะห์ประเด็นยุทธศาสตร์กรมกิจการผู้สูงอายุ.....	๕
๔. ขั้นตอนศึกษาผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ และแผนบูรณาการฯ ปี พ.ศ. ๒๕๖๒.....	๕
๕. ขั้นตอนนำเสนอผลการประเมิน.....	๖
๖. ระยะเวลาดำเนินงาน.....	๗
๗. แสดงความแตกต่างระหว่างประเด็นการประเมินความก้าวหน้าของโครงการกับการ ประเมินผลสรุปของโครงการ.....	๑๕
๘. แสดงกระบวนการห่วงโซ่ผลลัพธ์.....	๑๖
๙. แผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนที่สอดคล้องกับกระทรวง การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.....	๓๓
๑๐. แสดงความเชื่อมโยงประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์.....	๔๐
๑๑. แสดงความเชื่อมโยงประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ และตัวชี้วัด ภายใต้แผน กลยุทธ์กรมกิจการผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔.....	๔๑
๑๒. แสดงข้อมูลแผนงาน/โครงการ.....	๔๖
๑๓. แสดงข้อมูลโครงการและหน่วยงานรับผิดชอบภายใต้แผนงานบูรณาการการ สร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ.....	๔๘
๑๔. สรุปข้อมูลวิเคราะห์โครงการประชาสัมพันธ์เพื่อการสื่อสารองค์กร.....	๕๖
๑๕. การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง.....	๕๗
๑๖. การวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคของโครงการ.....	๕๘
๑๗. สรุปข้อมูลวิเคราะห์โครงการพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศ.....	๖๐
๑๘. การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง.....	๖๑
๑๙. การวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคของโครงการ.....	๖๑
๒๐. สรุปข้อมูลวิเคราะห์โครงการพัฒนาระบบบริหาร (กพร.).....	๖๔
๒๑. การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง.....	๖๕
๒๒. การวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคของโครงการ.....	๖๕
๒๓. สรุปข้อมูลวิเคราะห์โครงการสนับสนุนการดำเนินงานตรวจสอบภายใน (ตส.).....	๖๗
๒๔. การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง.....	๖๗
๒๕. การวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคของโครงการ.....	๖๘
๒๖. สรุปข้อมูลวิเคราะห์โครงการจัดการระบบเทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการพัฒนา งานด้านผู้สูงอายุ.....	๗๐

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
๒๗. การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง.....	๗๑
๒๘. การวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคของโครงการ.....	๗๒
๒๙. สรุปข้อมูลโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการระดับภูมิภาคอาเซียนบวกสาม.....	๗๔
๓๐. การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบที่ผลคาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง.....	๗๕
๓๑. การวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคของโครงการ.....	๗๕
๓๒. สรุปข้อมูลวิเคราะห์โครงการสนับสนุนการจัดการศพผู้สูงอายุตามประเพณี.....	๗๘
๓๓. การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง.....	๗๘
๓๔. การวิเคราะห์สภาพปัญหา และอุปสรรคของโครงการ.....	๗๙
๓๕. สรุปข้อมูลวิเคราะห์โครงการให้บริการสงเคราะห์ผู้สูงอายุในภาวะยากลำบาก.....	๘๑
๓๖. การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง.....	๘๒
๓๗. การวิเคราะห์สภาพปัญหา และอุปสรรคของโครงการ.....	๘๒
๓๘. สรุปข้อมูลวิเคราะห์โครงการให้บริการสงเคราะห์ผู้สูงอายุในภาวะยากลำบาก.....	๘๕
๓๙. การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบที่ผลคาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง.....	๘๕
๔๐. การวิเคราะห์สภาพปัญหา และอุปสรรคของโครงการ.....	๘๖
๔๑. สรุปข้อมูลวิเคราะห์โครงการให้บริการสงเคราะห์ผู้สูงอายุในภาวะยากลำบาก.....	๘๘
๔๒. การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง.....	๘๙
๔๓. การวิเคราะห์สภาพปัญหา และอุปสรรคของโครงการ.....	๘๙
๔๔. สรุปข้อมูลวิเคราะห์โครงการขับเคลื่อนการบูรณาการรองรับสังคมผู้สูงอายุ.....	๙๒
๔๕. การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง.....	๙๓
๔๖. การวิเคราะห์สภาพปัญหา และอุปสรรคของโครงการ.....	๙๔
๔๗. สรุปข้อมูลวิเคราะห์โครงการสนับสนุนการจัดการศพผู้สูงอายุตามประเพณี.....	๙๕
๔๘. การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง.....	๙๖
๔๙. การวิเคราะห์สภาพปัญหา และอุปสรรคของโครงการ.....	๙๗
๕๐. สรุปข้อมูลวิเคราะห์โครงการขับเคลื่อนนโยบายมาตรการด้านผู้สูงอายุ.....	๙๘
๕๑. การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง.....	๙๙
๕๒. การวิเคราะห์สภาพปัญหา และอุปสรรคของโครงการ.....	๑๐๐
๕๓. สรุปข้อมูลวิเคราะห์โครงการส่งเสริมการเรียนรู้และฝึกอบรมด้านผู้สูงอายุ (ศรผส.บางละมุง).....	๑๐๒
๕๔. การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง.....	๑๐๓
๕๕. การวิเคราะห์สภาพปัญหา และอุปสรรคของโครงการ.....	๑๐๓
๕๖. สรุปข้อมูลวิเคราะห์โครงการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิผู้สูงอายุ.....	๑๐๕
๕๗. การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง.....	๑๐๖

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
๕๘. การวิเคราะห์สภาพปัญหา และอุปสรรคของโครงการ.....	๑๐๗
๕๙. สรุปข้อมูลวิเคราะห์โครงการสนับสนุนการจัดการศพผู้สูงอายุตามประเพณี.....	๑๐๙
๖๐. การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง.....	๑๑๕
๖๑. การวิเคราะห์สภาพปัญหา และอุปสรรคของโครงการ.....	๑๑๖
๖๒. สรุปข้อมูลวิเคราะห์โครงการปลูกจิตสำนึกถึงคุณค่าผู้สูงอายุและการจัดงาน วันผู้สูงอายุแห่งชาติ.....	๑๑๘
๖๓. การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง.....	๑๑๙
๖๔. การวิเคราะห์สภาพปัญหา และอุปสรรคของโครงการ.....	๑๒๐
๖๕. สรุปข้อมูลวิเคราะห์โครงการคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ.....	๑๒๒
๖๖. การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง.....	๑๒๒
๖๗. การวิเคราะห์สภาพปัญหา และอุปสรรคของโครงการ.....	๑๒๓
๖๘. สรุปข้อมูลวิเคราะห์โครงการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อน สมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ.....	๑๒๕
๖๙. การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง.....	๑๒๗
๗๐. การวิเคราะห์สภาพปัญหา และอุปสรรคของโครงการ.....	๑๒๗
๗๑. สรุปข้อมูลวิเคราะห์โครงการพัฒนาศักยภาพองค์กรเครือข่ายขับเคลื่อนงาน ด้านผู้สูงอายุ.....	๑๓๐
๗๒. การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง.....	๑๓๒
๗๓. การวิเคราะห์สภาพปัญหา และอุปสรรคของโครงการ.....	๑๓๒
๗๔. สรุปข้อมูลวิเคราะห์โครงการพัฒนาศักยภาพองค์กรเครือข่ายขับเคลื่อนงาน ด้านผู้สูงอายุ.....	๑๓๕
๗๕. การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง.....	๑๓๖
๗๖. การวิเคราะห์สภาพปัญหา และอุปสรรคของโครงการ.....	๑๓๖
๗๗. สรุปข้อมูลวิเคราะห์โครงการสนับสนุนศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ....	๑๓๙
๗๘. การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง.....	๑๔๐
๗๙. การวิเคราะห์สภาพปัญหา และอุปสรรคของโครงการ.....	๑๔๐
๘๐. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ.....	๑๔๒
๘๑. ตอนที่ ๒ ข้อมูลสำรวจคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ.....	๑๔๕
๘๒. การประเมินสุขภาพจิตของผู้สูงอายุที่รับบริการศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคม ผู้สูงอายุ.....	๑๔๘
๘๓. ประเมินความรู้สึกกังวลใจ.....	๑๕๐
๘๔. ผลสรุปการประเมินแผนงานบูรณาการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต.....	๑๕๒

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
๘๕. ผลสรุปการประเมินแผนงานยุทธศาสตร์สร้างความมั่นคงและความเหลื่อมล้ำ ทางด้านเศรษฐกิจและสังคม.....	๑๖๒
๘๖. ผลสรุปการประเมินแผนงานพื้นฐานด้านการแก้ไขปัญหาความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำและสร้างการเจริญเติบโตจากภายใน.....	๑๗๑
๘๗. สรุปข้อมูลโครงการสร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมรองรับสังคมสูงอายุ..	๑๘๑
๘๘. การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง.....	๑๘๒
๘๙. การวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคของโครงการ.....	๑๘๓
๙๐. สรุปข้อมูลโครงการส่งเสริมการออมเพื่อการเกษียณอายุ.....	๑๘๕
๙๑. การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง.....	๑๘๕
๙๒. การวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคของโครงการ.....	๑๘๕
๙๓. สรุปข้อมูลโครงการบริการฝังรากฟันเทียมสำหรับผู้สูงอายุ.....	๑๘๘
๙๔. การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง.....	๑๘๘
๙๕. การวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคของโครงการ.....	๑๘๙
๙๖. สรุปข้อมูลโครงการไม่ทำเลเซอร์ช่วยเดินพระราชทานฯ.....	๑๙๑
๙๗. การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง.....	๑๙๒
๙๘. การวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคของโครงการ.....	๑๙๒
๙๙. สรุปข้อมูลโครงการบูรณาการนวัตกรรมและเทคโนโลยีการดูแลสุขภาพช่องปาก ผู้สูงอายุ กรมอนามัย ปี ๒๕๖๒.....	๑๙๔
๑๐๐. การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง.....	๑๙๖
๑๐๑. การวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคของโครงการ.....	๑๙๘
๑๐๒. สรุปข้อมูลโครงการพัฒนางานอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน(อผส.).....	๒๐๑
๑๐๓. การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง.....	๒๐๑
๑๐๔. การวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคของโครงการ.....	๒๐๒
๑๐๕. สรุปข้อมูลโครงการธนาคารเวลาสำหรับการดูแลผู้สูงอายุของประเทศไทย.....	๒๐๔
๑๐๖. การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง.....	๒๐๕
๑๐๗. การวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคของโครงการ.....	๒๐๕
๑๐๘. สรุปข้อมูลโครงการขับเคลื่อนมาตรฐานการดูแลผู้สูงอายุ.....	๒๐๖
๑๐๙. การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง.....	๒๐๗
๑๑๐. การวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคของโครงการ.....	๒๐๘
๑๑๑. สรุปข้อมูลโครงการขับเคลื่อนระบบการดูแลและคุ้มครองของผู้สูงอายุในระดับพื้นที่	๒๐๙
๑๑๒. การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง.....	๒๑๐
๑๑๓. การวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคของโครงการ.....	๒๑๐

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
๑๑๔. สรุปข้อมูลโครงการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุอย่างเป็นระบบ มีมาตรฐานและครบวงจร.....	๒๑๒
๑๑๕. การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง.....	๒๑๒
๑๑๖. การวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคของโครงการ.....	๒๑๓
๑๑๗. สรุปข้อมูลโครงการปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ ให้เหมาะสมและปลอดภัย.....	๒๑๕
๑๑๘. การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง.....	๒๑๕
๑๑๙. การวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคของโครงการ.....	๒๑๖
๑๒๐. สรุปข้อมูลโครงการเสริมสร้างชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ.....	๒๑๘
๑๒๑. การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง.....	๒๑๙
๑๒๒. การวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคของโครงการ.....	๒๒๐
๑๒๓. แนวทางที่ ๑ พัฒนากลไกการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม.....	๒๒๔
๑๒๔. แนวทางที่ ๒ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม.....	๒๓๒
๑๒๕. แนวทางที่ ๓ พัฒนาระบบและกลไกการดูแลสุขภาพและการคุ้มครองทางสังคม ผู้สูงอายุ.....	๒๔๑
๑๒๖. แนวทางที่ ๔ การปรับปรุงสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก.....	๒๕๐

สารบัญแนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
๑. การเปลี่ยนผ่านทางประชากรของประเทศไทย.....	๑๙
๒. พีระมิดประชากรไทยปี พ.ศ. ๒๕๐๓ - ๒๕๗๓.....	๒๑
๓. สัดส่วนของประชากรไทยอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี และอายุตั้งแต่ ๖๐ ปีขึ้นไป พ.ศ. ๒๕๕๓ - พ.ศ. ๒๕๘๓.....	๒๒
๔. สัดส่วนของประชากรไทย จำแนกตามกลุ่มอายุ ๓ กลุ่มใหญ่ ๆ ปี พ.ศ. ๒๕๙๓ - พ.ศ. ๒๖๔๓.....	๒๒
๕. สัดส่วนของประชากรไทยวัยเด็ก วัยแรงงานและวัยสูงอายุ.....	๒๓
๖. โครงสร้างกรมกิจการผู้สูงอายุ.....	๔๔
๗. ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป (เพศ).....	๑๔๓
๘. ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป (อายุ).....	๑๔๓
๙. ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป (การศึกษา).....	๑๔๔
๑๐. ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป (สถานภาพสมรส).....	๑๔๔
๑๑. ตอนที่ ๒ ข้อมูลสำรวจคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ.....	๑๔๖
๑๒. ด้านการบริการของเจ้าหน้าที่.....	๑๔๗
๑๓. ด้านคุณภาพของที่พัก.....	๑๔๗
๑๔. ด้านความปลอดภัยและสถานที่.....	๑๔๘
๑๕. ความสำเร็จตามตัวชี้วัดเชิงปริมาณ.....	๒๖๐
๑๖. ความสำเร็จตามตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ.....	๒๖๐
๑๗. ความสำเร็จตามตัวชี้วัดเชิงเวลา.....	๒๖๑
๑๘. ความสำเร็จตามตัวชี้วัดเชิงงบประมาณ.....	๒๖๑
๑๙. ประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวม.....	๒๖๒
๒๐. ประสิทธิภาพการประหยัด.....	๒๖๒
๒๑. ความสำเร็จตามตัวชี้วัดเชิงปริมาณ.....	๒๖๓
๒๒. ความสำเร็จตามตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ.....	๒๖๓
๒๓. ความสำเร็จตามตัวชี้วัดเชิงเวลา.....	๒๖๔
๒๔. ความสำเร็จตามตัวชี้วัดเชิงงบประมาณ.....	๒๖๔
๒๕. ประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวม.....	๒๖๕
๒๖. ประสิทธิภาพการประหยัด.....	๒๖๕
๒๗. ความสำเร็จตามตัวชี้วัดเชิงปริมาณ.....	๒๖๖
๒๘. ความสำเร็จตามตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ.....	๒๖๖
๒๙. ความสำเร็จตามตัวชี้วัดเชิงเวลา.....	๒๖๗
๓๐. ความสำเร็จตามตัวชี้วัดเชิงงบประมาณ.....	๒๖๗

สารบัญแนภาพ (ต่อ)

แผนภาพที่	หน้า
๓๑. ประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวม.....	๒๖๘
๓๒. ประสิทธิภาพการประหยัด.....	๒๖๘
๓๓. ระดับค่าเฉลี่ยผลกาประเมินแผนงานบูรณาการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต...	๒๖๙
๓๔. ระดับค่าเฉลี่ยผลการประเมินแผนงานยุทธศาสตร์สร้างความมั่นคง และความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม.....	๒๖๙
๓๕. ระดับค่าเฉลี่ยผลการประเมินแผนงานพื้นฐานด้านการแก้ไขปัญหาความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำและสร้างการเจริญเติบโตจากภายใน.....	๒๗๐
๓๖. ระดับค่าเฉลี่ยผลการประเมินคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุจากการรับบริการของ ศพส.....	๒๗๐
๓๗. ระดับค่าเฉลี่ยผลการประเมินความพึงพอใจโดยรวมของผู้สูงอายุต่อการรับบริการ จากศูนย์จัดสวัสดิการผู้สูงอายุ.....	๒๗๑
๓๘. ร้อยละความพึงพอใจลักษณะบริการที่ผู้สูงอายุ/เครือข่าย ได้รับจากการดำเนินโครงการ.....	๒๗๒
๓๙. ผู้สูงอายุ/เครือข่ายรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากช่องทางใด.....	๒๗๒
๔๐. ความพึงพอใจของผู้สูงอายุ/เครือข่าย ที่ได้รับในด้านการจัดสวัสดิการทางสังคม จากโครงการตามแผนปฏิบัติการฯ.....	๒๗๓
๔๑. ความพึงพอใจผู้สูงอายุ/เครือข่ายในด้านระยะเวลาในการให้บริการ.....	๒๗๔
๔๒. ความพึงพอใจผู้สูงอายุ/เครือข่ายในด้านเจ้าหน้าที่.....	๒๗๔
๔๓. ความพึงพอใจผู้สูงอายุ/เครือข่ายในด้านสถานที่.....	๒๗๕
๔๔. ความพึงพอใจของผู้สูงอายุ/เครือข่ายในด้านผลผลิตโครงการ.....	๒๗๖
๔๕. ภาพรวมคะแนนการบรรลุผลสำเร็จและความพึงพอใจในภาพรวมต่อโครงการตาม แผนปฏิบัติการฯ.....	๒๗๖
๔๖. ความสำเร็จตามตัวชี้วัดเชิงปริมาณ.....	๒๗๗
๔๗. ความสำเร็จตามตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ.....	๒๗๗
๔๘. ความสำเร็จตามตัวชี้วัดเชิงเวลา.....	๒๗๘
๔๙. ความสำเร็จตามตัวชี้วัดเชิงงบประมาณ.....	๒๗๘
๕๐. ประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวม.....	๒๗๘
๕๑. ประสิทธิภาพการประหยัด.....	๒๗๘
๕๒. แนวทางที่ ๑ พัฒนากลไกการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม.....	๒๘๐
๕๓. แนวทางที่ ๒ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม.....	๒๘๐
๕๔. แนวทางที่ ๓ พัฒนาระบบและกลไกการดูแลสุขภาพและการคุ้มครอง ทางสังคมผู้สูงอายุ.....	๒๘๑
๕๕. แนวทางที่ ๔ การปรับปรุงสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก.....	๒๘๑

สารบัญแนภาพ (ต่อ)

แนภาพที่	หน้า
๕๖. ร้อยละความพึงพอใจลักษณะบริการที่ผู้สูงอายุ/เครือข่าย ได้รับจากการดำเนินโครงการ.....	๒๘๒
๕๗. ผู้สูงอายุ/เครือข่ายรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากช่องทางใด.....	๒๘๒
๕๘. ความพึงพอใจของผู้สูงอายุ/เครือข่าย ที่ได้รับในด้านการจัดสวัสดิการทางสังคม จากโครงการตามแผนบูรณาการฯ.....	๒๘๓
๕๙. ความพึงพอใจผู้สูงอายุ/เครือข่ายในด้านระยะเวลาในการให้บริการ.....	๒๘๓
๖๐. ความพึงพอใจผู้สูงอายุ/เครือข่ายในด้านเจ้าหน้าที่.....	๒๘๔
๖๑. ความพึงพอใจผู้สูงอายุ/เครือข่ายในด้านสถานที่.....	๒๘๔
๖๒. ความพึงพอใจของผู้สูงอายุ/เครือข่ายในด้านผลผลิตโครงการ.....	๒๘๕
๖๓. ภาพรวมคะแนนการบรรลุผลสำเร็จและความพึงพอใจในภาพรวมต่อโครงการตาม แผนบูรณาการฯ.....	๒๘๖

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาสถานการณ์หลายประเทศทั่วโลกมีการพัฒนาเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางสังคม อันเป็นผลจากนโยบายการวางแผนครอบครัวหรือการควบคุม การมีบุตร รวมถึงความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการแพทย์ ได้ส่งผลทั้งทางตรง หรือทางอ้อมต่อการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างของประชากรโลก ทำให้ประชากรโลกได้กลายเป็น สังคมผู้สูงอายุ ซึ่งสะท้อนผ่านตัวเลขประชากรที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป จำนวน ๙๐๑ ล้านคน หรือคิดเป็น ร้อยละ ๑๒ จากประชากรโลกทั้งหมดจำนวน ๗,๓๔๙ ล้านคน นอกจากนี้แล้วในปี ๒๕๕๘ กลุ่มประเทศอาเซียนมีประชากรสูงอายุประมาณ ๕๕ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๙ จากประชากร กลุ่มประเทศอาเซียนทั้งหมดประมาณ ๖๓๓ ล้านคน สะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มประเทศอาเซียน กำลังเผชิญหน้ากับสังคมผู้สูงอายุ (Aged Society) โดยมี ๓ ประเทศ ในกลุ่มประเทศอาเซียนที่กำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุแล้ว ได้แก่ ประเทศสิงคโปร์ ประเทศไทย และประเทศเวียดนาม สำหรับประเทศไทย นั้นได้ก้าวสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุ (Aged Society) นับตั้งแต่ปี ๒๕๔๘ ซึ่งในขณะนั้นมีสัดส่วน ๑ ใน ๑๐ ของประชากรไทยเป็นประชากรสูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ ๖๐ ปีขึ้นไป และปี ๒๕๖๐ มีประชากรสูง วัย จำนวน ๑๑.๓ ล้านคน จากประชากรไทยทั้งหมด ๖๗.๖ ล้านคน ซึ่งสำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้มีการคาดการณ์ว่า ปี ๒๕๖๔ ประเทศไทยจะก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Complete Aged Society) และในปี ๒๕๗๘ มีแนวโน้มประชากรสูงอายุจะมีอายุเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๓๐ ของจำนวน ประชากรทั้งหมด ทำให้สังคมไทยก้าวสู่ “สังคมสูงวัยระดับสุดยอด” (Super Aged Society) ดังนั้นรัฐบาลและหน่วยงานภาครัฐจึงมีแนวทางนโยบายและแผน ในการรองรับสังคมผู้สูงอายุ โดยภาครัฐมีการวางกรอบแผนยุทธศาสตร์ในระดับต่าง ๆ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ และแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๖๔) เพื่อรองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ โดยเตรียมความพร้อมในทุกมิติทั้งมิติเศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ และสภาพแวดล้อม

กรมกิจการผู้สูงอายุ (ผส.) เป็นส่วนราชการในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความ มั่นคงของมนุษย์ มีภารกิจด้านการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ การจัดสวัสดิการ และการคุ้มครอง พิทักษ์สิทธิผู้สูงอายุ รวมทั้งการพัฒนารูปแบบงานด้านสวัสดิการสังคมให้ครอบคลุมและตอบสนอง ต่อสภาพการณ์ทางสังคม เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างความมั่นคงในการดำรงชีวิต ของผู้สูงอายุ และตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๐ ได้ให้ความเห็นชอบการ กำหนดแนวทางการจัดทำงบประมาณประจำปี โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีและม ีความมั่นคงในการดำรงชีวิต นอกจากนี้แล้วกรมกิจการผู้สูงอายุ ยังเป็นหน่วยงานเจ้าภาพหลัก ในการจัดทำคำของบประมาณภายใต้แผนบูรณาการสร้างเสริมสมรรถภาพรองรับสังคมผู้สูงอายุอีกด้วย

ดังนั้นกรมกิจการผู้สูงอายุจึงมีความจำเป็นจะต้องมีผู้เชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ มาดำเนินการให้สอดคล้องตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

พ.ศ. ๒๕๕๖ หมวด ๓ มาตรา ๙ (๓) และหมวด ๘ มาตรา ๔๕ เพื่อทำหน้าที่ในการศึกษา วิเคราะห์ ติดตาม และประเมินผลตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปี ๒๕๖๒ เพื่อวัดผลการปฏิบัติการให้เป็นไปตามนโยบาย แผนงาน เป้าหมาย วัตถุประสงค์ของงาน และเกิดความคุ้มค่าและเป็นประโยชน์ในการบริหารราชการตามที่ตั้งไว้ รวมถึงนำรายงานผลการวิเคราะห์ ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานจากการใช้จ่ายงบประมาณให้สำนักงานงบประมาณ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในกระบวนการจัดการงบประมาณต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์

๑.๒.๑ เพื่อประเมินผลการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ ตามแผนปฏิบัติการ และแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

๑.๒.๒ เพื่อประเมินผลการดำเนินงานแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ

๑.๒.๓ เพื่อให้ข้อเสนอเชิงนโยบายพร้อมแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงาน ประกอบด้วย

(๑) การบรรลุผลการดำเนินงานในระดับผลผลิต

(๒) การประเมินความคุ้มค่า ของการดำเนินงาน ตามแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี

(๓) การประเมินคุณภาพการให้บริการต่อเครือข่ายและพันธมิตรดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง

(๔) การประเมินความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อโครงการ และกิจกรรมการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุและแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาค เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ

(๕) การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายด้านผู้สูงอายุ ปัญหา อุปสรรค แนวทางการดำเนินงาน ด้านผู้สูงอายุ

๑.๓ ขอบเขตการศึกษาวิจัย

ขอบเขตของการวิจัยครั้งนี้ เป็นการประเมินผลการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ ตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาค เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ในระดับผลผลิต ความคุ้มค่า คุณภาพ การให้บริการ และความพึงพอใจ ตลอดจนนำเสนอแนะเชิงนโยบาย ด้านผู้สูงอายุ ปัญหา อุปสรรค แนวทางการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุ

๑.๔ ขอบเขตการดำเนินงาน

๑.๔.๑ ศึกษากรอบแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการติดตามประเมินผล แนวทางการประเมินผลในหน่วยงานภาครัฐ การบริหารราชการตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารจัดการ บ้านเมืองที่ดี กระบวนการสำหรับงานพัฒนาสังคม และความคุ้มค่าในการดำเนินงานด้านสังคม

๑.๔.๒ ออกแบบวิธีการศึกษา ประกอบด้วย กรอบแนวทางการดำเนินงาน ขั้นตอน วิธีการดำเนินงาน ทรัพยากรที่จำเป็นในการดำเนินงาน ผลผลิต และผลลัพธ์ที่ได้

๑.๔.๓ รับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับกรอบแนวทางการติดตามและประเมินผลจากผู้บริหาร
กรมกิจการผู้สูงอายุ รวมทั้งเครือข่าย ที่รับผิดชอบโครงการกิจกรรม ของกรมกิจการผู้สูงอายุ
และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑.๔.๔ เก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิ ด้วยวิธีการสัมภาษณ์
การตอบแบบสอบถาม การสังเกตการณ์ การจัดประชุม และจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นผู้รับบริการ
เครือข่าย พันธมิตรดำเนินงาน

๑.๔.๕ วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้หลักวิชาสถิติ ที่เหมาะสมกับข้อมูลที่ได้รับ

๑.๔.๖ วิพากษ์ผลการศึกษากิจการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการและแผน
การใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างเสริมความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ

๑.๔.๗ จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ โดยการประเมินผลการดำเนินงานของกรมกิจการ
ผู้สูงอายุ ตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างเสริม
ความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ

๑.๕ ขอบเขตประชากรที่ศึกษา

ประชากรเป้าหมายสำหรับการศึกษา ประกอบด้วย ๓ กลุ่ม ดังนี้

๑.๕.๑ ประชาชนที่รับบริการโครงการประเมินผลการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ
ตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างเสริมความ
เสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

๑.๕.๒ ภาาเครือข่ายต่าง ๆ ที่ได้รับการสนับสนุนในแผนบูรณาการสร้างเสริมความ
เสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุของกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๑.๕.๓ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่กรมกิจการผู้สูงอายุ และหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

๑.๖ นิยามศัพท์ปฏิบัติการ

๑.๖.๑ พม. หมายถึง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๑.๖.๒ ผส. หมายถึง กรมกิจการผู้สูงอายุ

๑.๖.๓ แผนปฏิบัติการฯ หมายถึง แผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๖๒ ของกรมกิจการผู้สูงอายุ

๑.๖.๔ แผนบูรณาการฯ หมายถึง แผนบูรณาการสร้างเสริมความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคม
ผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

๑.๖.๕ ผู้สูงอายุ หมายถึง บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปและมีสัญชาติไทย
วิธีการประเมินผล

๑.๖.๖ TA หมายถึง กลุ่มเป้าหมาย (Target Group)

๑.๗ ระเบียบวิธีการศึกษา

การประเมินผลการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุตามแผนปฏิบัติการและแผน
การใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างเสริมความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีระเบียบวิธีการศึกษา ดังนี้

๑.๗.๑ การศึกษาและสังเคราะห์ เป็นขั้นตอนการศึกษารวบรวมแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำข้อมูลภาคทฤษฎีมาสังเคราะห์เป็นกรอบความคิดการประเมินผลเพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางการศึกษา

วิธีการและเครื่องมือ ค้นคว้ารวบรวมเอกสารวิชาการ ทั้งที่เป็นตำรา เป็นเอกสาร บทความ และรายงานวิจัย รวมถึงระบบออนไลน์ จากแหล่งข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ

ตารางที่ ๑ ขั้นตอนการศึกษาและสังเคราะห์

ประเด็น	รายละเอียด
วัตถุประสงค์	สังเคราะห์กรอบความคิดการประเมิน
รูปแบบและเนื้อหา	ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
วิธีการและเครื่องมือ	๑. ค้นคว้ารวบรวมจากเอกสารวิชาการ ๒. กำหนดหัวข้อการตรวจเอกสาร ๓. จัดหมวดหมู่เอกสารวิชาการ ตามหัวข้อการตรวจเอกสาร ๔. ศึกษาวิเคราะห์เอกสารวิชาการ ๕. เรียบเรียง
ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง	เอกสารวิชาการ และคณะที่ปรึกษา

๑.๗.๒ วิเคราะห์แผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

ผลลัพธ์การดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ ย่อมปรากฏอยู่ในแผนปฏิบัติงานและแผนงานใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงได้ศึกษาเฉพาะแผนปฏิบัติการ และแผนบูรณาการ ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาด้วยการจำแนกผลลัพธ์จากผลผลิตตามแผนงาน และทำความเข้าใจผลลัพธ์ด้วยการสัมภาษณ์แบบเฉพาะเจาะจง โดยใช้แบบบันทึกเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ตารางที่ ๒ ขั้นตอนวิเคราะห์แผนฯ ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ประเด็น	รายละเอียด
วัตถุประสงค์	ทำความเข้าใจผลลัพธ์จากการดำเนินงาน
รูปแบบและเนื้อหา	ศึกษาแผนปฏิบัติงาน
วิธีการและเครื่องมือ	๑. จำแนกผลลัพธ์จากผลผลิตของแผน ๒. ทำความเข้าใจผลลัพธ์ด้วยการสัมภาษณ์แบบเฉพาะเจาะจง โดยใช้แบบบันทึกเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง	คณะที่ปรึกษา เจ้าหน้าที่กรมกิจการผู้สูงอายุ

๑.๗.๓ วิเคราะห์ประเด็นยุทธศาสตร์กรมกิจการผู้สูงอายุ

ผลลัพธ์การประเมินผลการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ ปรากฏในประเด็นยุทธศาสตร์กรมกิจการผู้สูงอายุ จึงวิเคราะห์ผลลัพธ์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ซึ่งประกอบด้วยวิธีการจำแนกผลลัพธ์

จากประเด็นยุทธศาสตร์กรมกิจการผู้สูงอายุ และทำความเข้าใจผลลัพธ์จากประเด็นยุทธศาสตร์
กรมกิจการผู้สูงอายุ ผลลัพธ์จากแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์จะได้รับการวิเคราะห์ความหมาย เพื่อนำมา
กำหนด PKI ด้วยการสัมภาษณ์จากเจ้าหน้าที่กรมกิจการผู้สูงอายุที่เกี่ยวข้อง

ตารางที่ ๓ ขั้นตอนวิเคราะห์ประเด็นยุทธศาสตร์กรมกิจการผู้สูงอายุ

ประเด็น	รายละเอียด
วัตถุประสงค์	วิเคราะห์ความสอดคล้องประเด็นยุทธศาสตร์กรมกิจการผู้สูงอายุ
รูปแบบและเนื้อหา	๑. ศึกษาความเป็นสอดคล้องระหว่างประเด็นยุทธศาสตร์ ๒. วิเคราะห์ผลผลิต และผลลัพธ์ของโครงการตามแผน
วิธีการและเครื่องมือ	๑. วิเคราะห์ประเด็นยุทธศาสตร์ ๒. การสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่กรมกิจการผู้สูงอายุ เพื่อพิจารณาโครงการ และผลงาน
ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง	ผู้รับผิดชอบโครงการหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

๑.๗.๔ การศึกษาผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ และแผนบูรณาการฯ ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

นำข้อมูลตั้งแต่หัวข้อ ๑.๗.๑ - ๑.๗.๓ มาประมวลผลเพื่อจัดทำแผนการประเมินผล
และวิเคราะห์ข้อมูลผลการดำเนินงานตามแผนการประเมิน โดยการสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์
จากประชาชนที่รับบริการจากแผนงาน/โครงการ ภาศึเครือข่ายต่าง ๆ ที่ได้รับการสนับสนุนในแผน
บูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ รวมถึงผู้บริหารและเจ้าหน้าที่กรมกิจการ
ผู้สูงอายุ

ตารางที่ ๔ ขั้นตอนศึกษาผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ และแผนบูรณาการฯ ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ประเด็น	รายละเอียด
วัตถุประสงค์	๑. จัดทำแผนการประเมิน ๒. รวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลผลการดำเนินงานตามแผนการประเมิน
รูปแบบและเนื้อหา	๑. นำข้อมูลตั้งแต่หัวข้อ ๑.๗.๑ - ๑.๗.๓ มาจัดทำแผนการประเมิน ๒. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณ และคุณภาพ ๓. วิเคราะห์และเรียบเรียงผลการประเมินผล
วิธีการและเครื่องมือ	๑. การสนทนากลุ่ม ๒. การสัมภาษณ์
ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง	๑. ประชาชนที่รับบริการจากแผนงาน/โครงการ ๒. ภาศึเครือข่ายต่าง ๆ ที่ได้รับการสนับสนุนในแผนบูรณาการสร้างความ เสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ๓. ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่กรมกิจการผู้สูงอายุ

๑.๗.๕ การนำเสนอผลการประเมิน

ในขั้นตอนของการนำเสนอผลการติดตามและประเมิน ใช้วิธีการจัดประชุมวิพากษ์ร่วมกันระหว่างคณะที่ปรึกษา ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่กรมกิจการผู้สูงอายุเพื่อนำเสนอผลการประเมินในระดับผลผลิตของแต่ละหน่วยงาน รวมทั้งข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา นอกจากนี้คณะที่ปรึกษาได้เปิดเวทีเพื่อให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่กรมกิจการผู้สูงอายุที่เกี่ยวข้อง เสนอแนะข้อคิดเห็น เพื่อนำไปสู่แนวทางในการปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงาน โครงการของแต่ละหน่วยงาน ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓

เมื่อได้ข้อสรุปจากการจัดประชุมวิพากษ์เรียบร้อยแล้ว คณะที่ปรึกษาจะดำเนินการจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ ที่ได้ผนวกรวมผลการจัดประชุมวิพากษ์ในรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำเสนอในรูปของรายงานการวิจัยให้แก่กรมกิจการผู้สูงอายุต่อไป

ตารางที่ ๕ ขั้นตอนนำเสนอผลการประเมิน

ประเด็น	รายละเอียด
วัตถุประสงค์	๑. จัดทำแผนการประเมิน ๒. รวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลผลการดำเนินงานตามแผนการประเมิน
รูปแบบและเนื้อหา	๑. นำข้อมูลตั้งแต่หัวข้อ ๑.๖.๑ - ๑.๖.๓ มาจัดทำแผนการประเมิน ๒. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณ และคุณภาพ ๓. วิเคราะห์และเรียบเรียงผลการประเมินผล
วิธีการและเครื่องมือ	๑. การสนทนากลุ่ม ๒. การสัมภาษณ์
ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง	๑. ประชาชนที่ให้บริการจากแผนงาน/โครงการ ๒. ภาควิชาหรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่ได้รับการสนับสนุนในแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ๓. ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่กรมกิจการผู้สูงอายุ

๑.๗.๖ วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างและวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้แบบ Non - probability sampling คือ สมาชิกที่เลือกมีโอกาสได้รับการคัดเลือกไม่เท่ากัน เพราะการวิจัยเรื่องนี้เป็นประเมินในระดับผลผลิตและผลลัพธ์ รวมถึงกรอบในการสุ่มไม่สามารถกำหนดได้ชัดเจน โดยกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยกลุ่มภาคีเครือข่ายและกลุ่มผู้รับบริการ ทั้งนี้ วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง คณะที่ปรึกษาได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) คือ ให้กรมกิจการผู้สูงอายุโดยสำนัก/กอง/ศูนย์/กลุ่มพิจารณาเลือกกลุ่มบุคคลเครือข่ายและกลุ่มบุคคลเป้าหมาย ที่จะมาทำหน้าที่ให้ข้อมูลแก่คณะที่ปรึกษาในการสนทนากลุ่มหรือการสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลในระดับผลผลิตและผลลัพธ์ที่เหมาะสมในการนำไปประเมินผลในเชิงสังคมและเศรษฐศาสตร์

๑.๗.๗ การคัดเลือกพื้นที่การศึกษา

การคัดเลือกพื้นที่ในการจัดเก็บข้อมูลให้มีความเหมาะสมและเกิดประโยชน์ต่อการประเมินผล คณะที่ปรึกษาจึงกำหนดให้มีการกระจายไปใน ๔ ภูมิภาคทั่วประเทศ ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง/ตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ และมีพื้นที่การศึกษาทั้งหมด

๑๒ จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดปทุมธานี จังหวัดชลบุรี จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดลำปาง จังหวัดขอนแก่น จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดนครพนม จังหวัดภูเก็ต จังหวัดสงขลา และจังหวัดยะลา

๑.๗.๘ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การประเมินผลครั้งนี้ใช้วิธีการศึกษาแบบผสมผสานวิธี (Mixed - Method) โดยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพร่วมกัน คณะที่ปรึกษาจึงได้กำหนดเครื่องมือ ๒ รูปแบบ ได้แก่ **แบบสอบถาม** โครงการประเมินผลการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งเป็น ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มผู้รับบริการ และกลุ่มภาคีเครือข่าย และการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยคณะที่ปรึกษาได้กำหนดโครงสร้างและประเด็นคำถามปลายเปิด เพื่อเก็บข้อมูลจากการสนทนากลุ่มย่อย และการสัมภาษณ์เชิงลึกตามกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ศึกษา เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาในครั้งนี้ต่อไป

๑.๘ ระยะเวลาการดำเนินงาน

ระยะเวลาการดำเนินงาน ๒๑๐ วัน (๒๘ กุมภาพันธ์ – ๒๕ กันยายน ๒๕๖๒)

ตารางที่ ๖ ระยะเวลาดำเนินงาน

กิจกรรมดำเนินงาน	ระยะเวลา (วัน)						
	๓๐	๖๐	๙๐	๑๒๐	๑๕๐	๑๘๐	๒๑๐
ระยะที่ ๑ : ทบทวนวรรณกรรม และออกแบบการติดตามประเมินผล							
๑. ศึกษากรอบแนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง							
๒. ออกแบบการติดตามประเมินผล							
๓. ส่งรายงาน ครั้งที่ ๑ (กรอบแนวทาง - ในการติดตามประเมินผลการศึกษา)							
ระยะที่ ๒ : จัดเก็บข้อมูล ประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล							
๔. รับฟังความคิดเห็นจากผู้บริหารและ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ/กิจกรรม							
๕. วางแผนและประสานงานการเก็บรวบรวมข้อมูล และกำหนดการประเมินผล							
๖. ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลและประมวลผลการ ติดตามประเมินผลวิเคราะห์ข้อมูล							
๗. ส่งรายงานผลการศึกษา ครั้งที่ ๒ (รายงานการประเมินผลการศึกษาเบื้องต้น)							
ระยะที่ ๓ : รายงานฉบับสมบูรณ์							
๘. การวิพากษ์ผลการศึกษา							
๙. พิจารณาปรับปรุงและแก้ไขรายงานผลการศึกษา							
๑๐. ส่งรายงาน ครั้งที่ ๓ (ฉบับสมบูรณ์)							

๑.๙ การเสนอผลการศึกษา

การนำเสนอในลักษณะการพรรณนา การใช้ภาพ การใช้กราฟ และการใช้ตาราง

๑.๑๐ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑.๑๐.๑ ได้รายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ รวมทั้งแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ของกรมกิจการผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

๑.๑๐.๒ ได้ข้อเสนอเชิงนโยบายด้านผู้สูงอายุ โดยมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุที่มีประสิทธิภาพเพื่อการบรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิบัติการและแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ของกรมกิจการผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

บทที่ ๒

แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

โครงการประเมินผลการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ในครั้งนี้ คณะที่ปรึกษาได้ดำเนินการทบทวน ค้นคว้า ตรวจสอบ เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

- ๒.๑ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการ
- ๒.๒ สถานการณ์ผู้สูงอายุภายใต้บริบทประเทศไทย
- ๒.๓ กฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ
- ๒.๔ นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ
- ๒.๕ ข้อมูลทั่วไปกรมกิจการผู้สูงอายุ
- ๒.๖ รายงานการประเมินผลการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑
- ๒.๗ แผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒
- ๒.๘ แผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑
- ๒.๙ การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง
- ๒.๑๐ กรอบแนวคิดการศึกษา

๒.๑. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการ

๒.๑.๑ ความหมายของโครงการ

มีผู้ให้คำนิยามของคำว่าโครงการไว้อย่างหลากหลาย ดังนี้
รัตน์ บัณฑิต (๒๕๔๐, น. ๔) ได้ให้ความหมายของโครงการไว้ว่าเป็น ส่วนย่อยหนึ่งของแผนงาน ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรม ทรัพยากรในการดำเนินงาน และระยะเวลาดำเนินงาน เพื่อบรรลุเป้าหมาย/ วัตถุประสงค์ของโครงการนั้น

สมคิด พรหมจรรย์ (๒๕๔๒, น. ๑๑) ได้ให้ความหมายของโครงการไว้ว่าเป็น กลุ่มของกิจกรรมที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันและแต่ละกิจกรรมมีเป้าหมายเดียวกัน มีเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดของงานและมักจะเป็นงานพิเศษ ต่างจากงานประจำโครงการจะประกอบด้วยงานและกิจกรรม

สุวิมล ดิรกานันท์ (๒๕๔๕, น. ๑๗) ได้ให้ความหมายของโครงการไว้ว่าเป็น แผนย่อยที่เป็นแผนปฏิบัติการและถูกจัดทำขึ้นในลักษณะเป็นรูปธรรม มีความชัดเจนในระดับที่สามารถนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติได้

จากการที่นักวิชาการหรือผู้รู้ได้นิยามความหมายของโครงการข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าโครงการ คือ แผนงานหรือกิจกรรมที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่องที่ต้องใช้ทรัพยากรในการดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ภายในระยะเวลาที่กำหนด

๒.๑.๒ ความหมายของการประเมินผลโครงการ

ความหมายของการประเมินผล โครงการมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ไว้ มีดังนี้

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (๒๕๔๐, น.๑) ได้ให้ความหมายของการประเมินผลโครงการไว้ว่าเป็น กระบวนการให้ข้อมูลย้อนกลับซึ่งสามารถนำมาใช้ในการปรับปรุงดำเนินงานโครงการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นทำให้ทราบจุดเด่นจุดด้อยของโครงการ และทราบว่าโครงการได้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายเพียงใด และที่สำคัญช่วยให้ข้อมูลที่สำคัญสำหรับการนำไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินโครงการได้ทั้งปัจจุบันและอนาคต

รัตนะ บัวสนธ์ (๒๕๔๐, น.๙) ได้ให้ความหมายของการประเมินผลโครงการไว้ว่าเป็น กระบวนการรวบรวมเกี่ยวกับโครงการ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเทียบเกณฑ์แล้วตัดสินใจให้คุณค่าต่อข้อมูลหรือโครงการดังกล่าว

มยุรี อนุมานราชธน (๒๕๔๖, น.๒๘๖) ได้ให้ความหมายของการประเมินผลโครงการไว้ว่าเป็น การออกแบบการวิจัยประเมินผล และการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้ได้มาซึ่งผลสรุปการวิจัยที่มีความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นมากที่สุด สถานการณ์หนึ่ง ๆ

จากที่นักวิชาการหรือผู้รู้ได้นิยามความหมายดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า การประเมินผลโครงการ คือ กระบวนการให้ข้อมูลย้อนกลับ ซึ่งสามารถนำมาใช้ในการปรับปรุงโครงการให้มีประสิทธิภาพและสามารถ นำไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินโครงการทั้งในปัจจุบันและอนาคต

๒.๑.๓ ความสำคัญและประโยชน์ของการประเมินผลโครงการ

ทวีป ศิริรัศมี (๒๕๔, น. ๑๑๖) ได้กล่าวถึงความสำคัญและประโยชน์ของการประเมินโครงการว่ามีหลายประการ ดังนี้

(๑) หน้าที่ในด้านสารสนเทศ (Informational Function) การประเมินทำหน้าที่ให้ได้มาซึ่ง สารสนเทศเพื่อการย้อนกลับ (Feedback) โดยเฉพาะอย่างยิ่งสารสนเทศที่สามารถนำไปใช้ปรับปรุง ในการดำเนินโครงการ

(๒) หน้าที่ในด้านวิชาชีพ หน้าที่นี้มุ่งที่จะเพิ่มพูนความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการ และ จุดมุ่งหมายของโครงการ การแสดงถึงประสิทธิภาพหรือความล้มเหลวของแผนยุทธศาสตร์ของ การดำเนินงานของโครงการ จุดอ่อน จุดแข็ง และข้อเสนอแนะการดำเนินงานที่ถูกต้อง

(๓) หน้าที่ในการจัดการองค์กร หน้าที่นี้เป็นการช่วยเหลือองค์กรในการวิเคราะห์เป้าหมาย วัตถุประสงค์ จุดแข็ง และจุดอ่อนของโครงสร้างองค์กร ช่วยในการตัดสินใจในการเปลี่ยนแปลงและหรือโครงสร้างใหม่ขององค์กร

(๔) หน้าที่ด้านการเมือง หน้าที่นี้ประกอบด้วย การกำหนดระเบียบวาระ และประเด็น หรือ หัวข้อการอภิปรายและการแสดงความคิดเห็น หน้าที่ของการประเมินในด้านนี้มุ่งเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมและผลประโยชน์ของกลุ่มระหว่างนักวางแผนและผู้บริหารจัดการ โครงการ

(๕) หน้าที่ในทางสังคมจิตวิทยา หน้าที่นี้มุ่งเพื่อสร้างความรู้สึเกี่ยวกับความมั่นคงของลูกค้ำ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประเด็นและปัญหาข้อขัดแย้งต่าง ๆ จะถูกทำให้ง่ายต่อการแก้ไขและ เยียวยา

(บ) หน้าที่ในด้านประวัติศาสตร์ของการประเมิน ประกอบด้วย การบันทึกและการเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับเหตุการณ์และกิจกรรมที่สำคัญ ๆ ของโครงการ เพื่อการกำหนดทิศทางและการปฏิบัติเกี่ยวกับโครงการที่ชัดเจนในอนาคต

สมคิด พรหมจ้อย (๒๕๔๒, น. ๓๐) ได้ให้แนวคิดในมุมมองเกี่ยวกับความสำคัญของการประเมินโครงการ ดังนี้

(๑) เพื่อนำข้อมูลข่าวสารสนเทศต่าง ๆ ไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนงานโครงการ

(๒) ช่วยทำให้การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจน

(๓) ช่วยในการจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับความก้าวหน้า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

(๔) เพื่อนำข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จและความล้มเหลวของโครงการ ไปใช้ในการตัดสินใจและวินิจฉัยว่าจะดำเนินโครงการหรือไม่

(๕) เพื่อนำข้อมูลที่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพของการดำเนินงานโครงการว่าคุ้มค่ากับ การลงทุนหรือไม่

(๖) เป็นแรงจูงใจให้กับผู้ปฏิบัติงาน โครงการ เพราะจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานได้ทราบผล

จากการนิยามความสำคัญและประโยชน์ของการประเมินผลโครงการของนักวิชาการดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า การประเมินผลโครงการช่วยกำหนดวัตถุประสงค์ และมาตรฐานของการดำเนินโครงการทำให้แผนงานบรรลุวัตถุประสงค์ เนื่องจากการประเมินจะช่วยแก้ปัญหาการดำเนินงานโครงการเป็นระยะอย่างต่อเนื่องเท่ากับเป็นการควบคุมคุณภาพของงานส่งผลให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด ผลของการประเมินนำมาเป็นสารสนเทศ พื้นฐานให้ผู้บริหาร ได้ตัดสินใจในการดำเนินโครงการต่อหรือไม่อย่างไร

๒.๑.๔ ประเภทของรูปแบบการประเมินผลโครงการ

รูปแบบการประเมินเป็นกรอบหรือแนวความคิดที่สำคัญที่แสดงให้เห็นถึงกระบวนการหรือรายการประเมิน ซึ่งมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับข้อตกลงเบื้องต้น ซึ่งมีนักวิชาการทางด้านการประเมินได้เสนอกรอบความคิดให้นักประเมินได้เลือกใช้มีอยู่หลายรูปแบบ ดังนี้

สมคิด พรหมจ้อย (๒๕๔๒, น. ๓๐ - ๓๓) ได้แบ่งการประเมินผล โครงการไว้หลายประเภทตามแต่จะใช้เกณฑ์ใดเป็น หลักในการแบ่ง ดังนี้

(๑) แบ่งตามจุดมุ่งหมายของการประเมิน แบ่งได้เป็น ๒ ประเภท คือ

(๑.๑) การประเมินเพื่อปรับปรุง (Formative Evaluation)

(๑.๒) การประเมินเพื่อสรุปผล (Summative Evaluation)

(๒) แบ่งตามหลักในการประเมินแบ่งได้เป็น ๒ ประเภท คือ

(๒.๑) การประเมินโดยยึดวัตถุประสงค์เป็นหลัก (Goal - Based Evaluation)

(๒.๒) การประเมินที่อิสระไม่ยึดวัตถุประสงค์ของโครงการ (Goal - Free Evaluation)

(๓) แบ่งตามลำดับเวลาที่ประเมิน

(๓.๑) ประเมินก่อนเริ่มโครงการจะเน้นการพิจารณาในเรื่องความเหมาะสมของ โครงการการวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการดำเนินโครงการ การศึกษาและการคาดคะเนถึง ผลประโยชน์หรือสิ่งที่จะเกิดตามมาจากการดำเนินโครงการนั้น

(๓.๒) การประเมินในระหว่างการดำเนินงาน

(๓.๓) การประเมินหลังการดำเนินงานโดยการประเมินทันทีที่สิ้นสุดโครงการ

สุวิมล ติรภานันท์ (๒๕๔๕, น. ๙ - ๑๐) กล่าวว่า การประเมินเป็นสิ่งที่ควรทำควบคู่ไปกับการดำเนินโครงการ นับตั้งแต่การเลือกโครงการ การวางแผนโครงการ การดำเนินงานตามโครงการ จนถึงการประเมินขั้นสุดท้ายของโครงการ ชนิดของการประเมินจะแตกต่างกันไปตามช่วงเวลาของ การประเมินดังนี้

(๑) การประเมินความต้องการขององค์กร หรือกลุ่มสังคม (Needs Assessment) เพื่อนำมาทำนโยบาย แผนงาน หรือโครงการต่าง ๆ เป็นการประเมินก่อนเริ่มทำแผนหรือทำโครงการ

(๒) การประเมินเพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ของทางเลือก (Feasibility Study) เพื่อนำมาจัดทำเป็นนโยบาย แผนงานหรือโครงการใด ๆ นิยมประเมินใน ๖ ด้าน คือ

(๒.๑) ด้านเศรษฐกิจเป็นการพิจารณาค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับผลตอบแทน ที่ได้รับ

(๒.๒) ด้านสังคมเป็นการพิจารณาว่าโครงการ หรือผลงานไม่ขัดต่อวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีการดำรงชีวิต

(๒.๓) ด้านการเมืองเป็นการพิจารณาว่าการดำเนินงานจะไม่มีข้อขัดแย้งทางการเมือง หรือได้รับการสนับสนุน

(๒.๔) ด้านการบริหาร เป็นการพิจารณาถึงขีดความสามารถขององค์กรที่เกี่ยวข้องว่ามีความสามารถที่จะดำเนินการได้หรือไม่

(๒.๕) ด้านเทคนิค เป็นการพิจารณาถึงความเหมาะสมและความเป็นไปได้เกี่ยวกับเทคนิควิธีการที่นำมาใช้ในการดำเนินการ

(๒.๖) ด้านสิ่งแวดล้อม เป็นการพิจารณาว่าโครงการหรือแผนงานที่จัดทำขึ้นมีผลต่อการทำลายสิ่งแวดล้อมหรือไม่

(๓) การประเมินความเหมาะสมของโครงการ (Context Evaluation) ประกอบด้วย ความจำเป็นของโครงการ ความต้องการ โครงการของกลุ่มเป้าหมาย ความเหมาะสมของโครงการต่อกลุ่มเป้าหมายและความเหมาะสมต่อพื้นที่ดำเนินโครงการ

(๔) การประเมินความพร้อมของสิ่งต่าง ๆ ที่ถูกนำเข้ามาร่วมในโครงการ (Input Evaluation) ประกอบด้วย บุคลากร งบประมาณ แนวทางการจัดการ วัสดุอุปกรณ์

(๕) การประเมินการปฏิบัติงานตามนโยบาย แผนงาน หรือโครงการ (Process Evaluation) ว่ามีความถูกต้องเหมาะสมเพียงใด

(๖) การประเมินเพื่อตรวจสอบ (Monitoring Evaluation) ว่าการดำเนินงานเป็นไปตามนโยบาย แผนงานหรือโครงการที่วางไว้หรือไม่

(๗) การประเมินความก้าวหน้าของโครงการ (Formative Evaluation) เมื่อดำเนินโครงการไปได้ระยะหนึ่ง เพื่อนำผลไปใช้แก้ไขปรับปรุงโครงการ

(๘) การประเมินผลที่ได้จากโครงการ (Product Evaluation) ว่าเป็นไปตามที่คาดหวังหรือไม่เพียงใด

(๙) การประเมินผลสรุปของโครงการ (Summative Evaluation) หลังจากสิ้นสุดการดำเนินโครงการนั้น เพื่อนำผลไปประกอบการตัดสินใจว่าควรปรับปรุงแก้ไข สานต่อ หรือยุติโครงการ

(๑๐) การติดตามผลที่เกิดขึ้นจากโครงการ เมื่อโครงการสิ้นสุดไปแล้ว (Follow - Up Evaluation) จะมีการติดตามผลเป็นระยะ ๆ เพื่อตรวจสอบความคงอยู่ ความก้าวหน้า และการพัฒนา อันเป็นผลมาจากการได้รับโครงการที่กำหนด

๑๑. การประเมินโครงการ (Meta Evaluation) ประเมินเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการประเมิน

จากการที่นักวิชาการ ได้แบ่งประเภทของโครงการไว้อย่างหลากหลายนั้น สามารถสรุปได้ว่าการประเมินโครงการ แบ่งเป็น ๓ ประเภทได้แก่

(๑) การประเมินระหว่างดำเนินการ เป็นการประเมิน เพื่อติดตามดูผลผลิตของโครงการ ในขณะที่กำลังดำเนินการอยู่ การประเมินประเภทนี้ ให้ข้อมูลเชิงวิเคราะห์ที่จำเป็นแก่ผู้จัดการโครงการ และผู้ตัดสินใจ เพื่อปรับนโยบายวัตถุประสงค์ตลอดจนการจัดการทรัพยากรของโครงการ ผลจากการประเมินระหว่างดำเนินงานนี้ อาจจะทำให้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์สำหรับการวางแผนโครงการใหม่ ๆ ด้วย

(๒) การประเมินเมื่อสิ้นสุดโครงการเป็นการประเมินเพื่อวิเคราะห์ผลผลิตทั้งหมดที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการ การประเมินประเภทนี้จะให้สารสนเทศที่จำเป็นทั้งหมดแก่ผู้ตัดสินใจและผู้วางแผน สำหรับใช้เพื่อการวางแผนโครงการใหม่ และเพื่อเป็นแนวทางการประเมินผลในอนาคต ต่อไป

(๓) การประเมินย้อนหลัง เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบย้อนหลังเมื่อ โครงการสิ้นสุดไปแล้วในช่วงระยะเวลาหนึ่งว่า มีผลกระทบจากโครงการหรือไม่อย่างไร

๒.๑.๕ การประเมินความเหมาะสมทางเศรษฐศาสตร์ของโครงการ

การแสดงการประเมินความเหมาะสมทางด้านเศรษฐศาสตร์ทั้งทางด้านประโยชน์ (Economic Benefit) และต้นทุนที่เกิดขึ้น (Economic Cost) โดยจำแนกเป็นผลประโยชน์ด้านต่างๆ ให้นำเสนอในรูปอัตราส่วนระหว่างผลประโยชน์กับการลงทุน (B/C ratio) ผลกระทบรวมเมื่อสิ้นสุดโครงการโดยคิดมูลค่าปัจจุบัน (Net Present Value) อัตราส่วนผลตอบแทนทางด้าน เศรษฐศาสตร์ และการเงิน (EIRR and FIRR) โดยผลกระทบที่นำมาประเมินควรเป็นผลกระทบโดยตรงที่เกิดจากโครงการ หากเป็นผลกระทบที่เกิดกับพื้นที่โครงการอื่นให้ประเมินเฉพาะผลกระทบ ที่เกิดเพิ่มขึ้นเนื่องจากโครงการเท่านั้น

๒.๑.๖ การประเมินความเหมาะสมทางสังคมของโครงการ

การแสดงการประเมินความเหมาะสมทางด้านสังคมของพื้นที่โครงการ ทั้งพื้นที่ที่ถูกน้ำท่วม พื้นที่ชลประทาน และพื้นที่ตั้งถิ่นฐานใหม่(หากมี) โดยนำเสนอรายละเอียดของรูปแบบและผลการศึกษาด้านสังคมในพื้นที่ดังกล่าว

สภาพแวดล้อมในปัจจุบัน : ให้นำเสนอสภาพแวดล้อมในปัจจุบันโดยครอบคลุมทรัพยากร สิ่งแวดล้อมทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ กายภาพชีวภาพ คุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์ และคุณค่า

ต่อคุณภาพชีวิตที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากการพัฒนาโครงการ อย่างน้อยต้องแสดงข้อมูลในระดับของพื้นที่โครงการ และระดับพื้นที่ลุ่มน้ำย่อย หากผลกระทบของโครงการมีความเชื่อมโยงไปถึงลุ่มน้ำหลักก็ต้องแสดง ข้อมูลทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในระดับลุ่มน้ำหลักด้วย

(๑) ทรัพยากรกายภาพ (Physical Resources)

สภาพภูมิประเทศ ลักษณะภูมิอากาศ ทรัพยากรดิน ธรณีวิทยาและการเกิด แผ่นดินไหว แหล่งแร่ ตะกอนและการกัดเซาะ ทรัพยากรน้ำ การศึกษาเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ

(๒) ทรัพยากรชีวภาพ (Biological Resources)

เกี่ยวกับสภาพป่าไม้ ประเภทป่าไม้ชนิดพันธุ์ไม้สำคัญ ชนิดพันธุ์ไม้หายาก สัตว์ ป่า นิเวศวิทยาของพื้นที่

(๓) คุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์

(๔) คุณค่าต่อคุณภาพชีวิต

โครงการศึกษาสภาพเศรษฐกิจและสังคมโดยทั่วไป เช่น การประกอบอาชีพ รายได้ - รายจ่าย ทิศนคติของราษฎรต่อโครงการในด้านต่าง ๆ เป็นต้น

ในการศึกษาจะต้องแสดงวิธีการสุ่มตัวอย่าง จำนวนตัวอย่าง ที่ตั้งของกลุ่มตัวอย่าง ที่จะต้องมีการกระจายตัวอย่างเหมาะสมเพื่อให้เป็นตัวแทนของพื้นที่ รวมทั้งการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามการมีส่วนร่วมของประชาชน ให้แสดงรายละเอียดการให้ประชาชนมีส่วนร่วมต่อโครงการในรูปแบบต่างๆ เช่น การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การปรึกษาหารือ การตัดสินใจ เป็นต้น ทั้งนี้ จะต้องระบุสถานที่ ระยะเวลาวิธีการมีส่วนร่วม กลุ่มเป้าหมาย (Focus) ที่มีส่วนร่วมในแต่ละครั้ง รวมทั้ง วิธีการนำข้อมูลมาสังเคราะห์เพื่อใช้ประโยชน์ในการวางแผนทางด้านสิ่งแวดล้อม

๒.๑.๗ โมเดลการประเมินผลแนวทาง Goal Free Model หรือ Formative - Summative Evaluation โดย Michael Scriven

Formative - Summative Evaluation ซึ่งเน้นการตัดสินคุณค่าของโครงการและสิ่งๆ ที่ทำการประเมิน อีกทั้งชี้ให้เห็นถึงความแตกต่าง ระหว่างการประเมินผลความก้าวหน้ากับการประเมินผลสรุปไว้อย่างชัดเจน โดยแบ่งเป็น ๒ ประเภท

(๑) การประเมินความก้าวหน้าของโครงการ (Formative Evaluation) เป็นลักษณะของการประเมินผลตั้งแต่ก่อนเริ่มโครงการตลอดไปจนถึง ขณะที่/ระหว่างโครงการกำลังดำเนินอยู่ เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุง โครงการโดยการให้ Feed back ต่อผู้รับผิดชอบ

(๒) การประเมินผลสรุปของโครงการ (Summative Evaluation) เป็นการประเมินผลเมื่อโครงการได้สิ้นสุดไปแล้วหรือบางครั้ง อาจเรียกว่า “การประเมินผลกระทบของโครงการ” (Impact Evaluation) เพื่อทราบศึกษถึงผลที่เกิดขึ้นว่าตรงตามวัตถุประสงค์หรือไม่

ทั้งนี้ การประเมินความก้าวหน้าของโครงการกับการประเมินผลสรุปของโครงการ มีความแตกต่างในแต่ละประเด็น ดังนี้

ตารางที่ ๗ แสดงความแตกต่างระหว่างประเด็นการประเมินความก้าวหน้าของโครงการ
กับการประเมินผลสรุปของโครงการ

ประเด็น	การประเมินความก้าวหน้าของโครงการ	การประเมินผลสรุปของโครงการ
๑. วัตถุประสงค์	เพื่อการปรับปรุงโครงการ	เพื่อยุติ หรือขยายโครงการ
๒. ผู้ใช้ผลประเมิน	ผู้บริหารและคณะผู้ดำเนินงาน	ผู้บริหารระดับนโยบายหรือเจ้าของทุน
๓. ผู้ประเมิน	บุคคลภายในโครงการ	บุคคลภายในและภายนอกโครงการ
๔. ลักษณะการเก็บข้อมูล	๑. เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ๒. เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นระยะ ๆ	๑) เป็นทางการ ๒) เก็บเพียงครั้งเดียว ตอบสั้นสุด โครงการ
๕. กลุ่มตัวอย่าง	ขนาดเล็ก	ขนาดใหญ่และครอบคลุมเป้าหมาย
๖. ประเด็นคำถาม	ทำอะไร/ทำได้เท่าไร/มีอะไรต้องปรับปรุง/ ต้องการทรัพยากรอะไรเพิ่มขึ้นอีก/มี ปัญหา/อุปสรรคอะไร	๑. มีผลอะไรเกิดขึ้น ๒. ค่าใช้จ่ายเป็นอย่างไร ๓. ครบยุติหรือขยายโครงการ

(๓) ประเด็นข้อดีและข้อเสีย

ข้อดี

- ชี้ถึงความแตกต่างของการประเมินผลเป็นระยะ ๆ
- เน้นการประเมินผลคุณค่า และมีการประเมินผลวัตถุประสงค์
- ใช้อย่างกว้างขวาง
- จำแนกประเภทการประเมินผลอย่างชัดเจน

ข้อเสีย

- มีปัญหาในการเทียบการปฏิบัติกับเกณฑ์มาตรฐานในเรื่องการให้คะแนน
- ไม่ได้กล่าวถึงการหาความเที่ยงตรงและการตัดสินใจ
- มีความซ้ำซ้อนในเรื่องความคิดรวบยอด

๒.๑.๘ ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลง (Theory of Change)

สฤณี อาชวานันทกุล และภัทราพร แยมลออ (ม.ป.ป., น.๓๑) กล่าวว่า ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลง คือ การตอบคำถามกิจกรรมนี้มอบคุณค่าอะไรให้กับสังคมบ้าง คือ ถ้าไม่มีกิจกรรมนี้ อยู่ ผลลัพธ์ทางสังคมนี้จะไม่เกิดขึ้น อย่างชัดเจนที่สุดและเป็นรูปธรรม ปกติจะสื่อสารเป็นประโยค ในรูป ถ้า...แล้ว... จะมีอะไรเปลี่ยนแปลงโดยเพิ่มขึ้นหรือลดลง เช่น ถ้ากิจกรรมเพื่อสังคมของเราก่อตั้งขึ้น เพื่อช่วยเหลือผู้ป่วยโรคเอดส์ ด้วยการผลิตยาบาลที่มีความรู้ที่มากขึ้น และกระจายไปตามคลินิก ต่างๆ ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงของกิจการเราก็จะเท่ากับ “ถ้า ประเทศไทยมีผู้ช่วยแพทย์ที่มีความรู้ เกี่ยวกับโรคเอดส์มากขึ้น แล้ว ผู้ป่วยโรคเอดส์จะมีชีวิตยืนยาวขึ้น มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น”

๒.๑.๙ แนวคิดห่วงโซ่ผลลัพธ์ (Impact Value Chain)

สฤณี อาชวานันทกุล และภัทราพร แยมลออ (ม.ป.ป., น.๓๔) กล่าวว่า ห่วงโซ่ผลลัพธ์ คือ การแจกแจงกิจกรรม และผลผลิต ที่จะทำให้ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงที่เรานิยามไว้แล้วเกิดขึ้น

เป็นความจริง โดยขั้นแรก เราจะต้องระบุกิจกรรมต่างๆ ที่กิจการของเราจะทำหรือทำไปแล้ว ซึ่งแปลงปัจจัยนำเข้า (Input) ในส่วนแรกของทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงให้เป็นผลลัพธ์ (Outcome) ในส่วนหลัง ขั้นที่สอง เราต้องระบุผลผลิต (Output) ที่เป็นรูปธรรม วัดได้ และสะท้อนได้ว่าผลลัพธ์ทางสังคมนั้นเกิดขึ้นจริง

ตารางที่ ๘ แสดงกระบวนการห่วงโซ่ผลลัพธ์

ปัจจัยนำเข้า (Input) >>>กิจกรรม(Activities) >>>ผลผลิต (Output) >>>ผลลัพธ์ (Outcome)

๒.๑.๑๐ กรณีฐาน (Base Case Scenario)

สฤณี อาชวานันทกุล และภัทราพร แยมลออ (ม.ป.ป., น.๔๔) กล่าวว่า กรณีฐานในบริบทของการประเมินผลลัพธ์และผลตอบแทนทางสังคม ควรมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

- (๑) ถ้าต้องใช้สมมุติฐานก็ใช้เฉพาะกรณีที่มีแหล่งอ้างอิง และใกล้เคียงกับบริบทของกิจการมากที่สุด
- (๒) ยอมรับว่าองค์กรอื่นๆ อาจมีส่วนสร้างผลกระทบที่คล้ายคลึงกันได้
- (๓) ยอมรับว่าผลกระทบบางส่วนอาจเกิดขึ้นได้เองต่อให้ไม่มีองค์กรไหนทำงานด้านนี้ (ผลลัพธ์ส่วนเกิน)
- (๔) ยอมรับว่าผลกระทบบางส่วนอาจไม่ใช่ส่วนเพิ่ม แต่เป็นการทดแทนผลกระทบที่อื่น (ผลลัพธ์ทดแทน)
- (๕) ในกรณีที่ประมาณการผลลัพธ์ทางสังคมในอนาคตตลอดช่วงเวลามากกว่า ๑ ปี โดยที่กิจการจะไม่มีการลงทุนเพิ่มเติมระหว่างช่วงเวลาดังกล่าวควรทำประมาณการอัตราการลดลง (Dropoff) ของผลลัพธ์ทางสังคมด้วย

๒.๑.๑๑ ขั้นตอนการประเมินผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน (Process of Social Return on Investment)

ขั้นที่ ๑ การวางแผน

- (๑) กิจกรรมที่ ๑ เข้าใจเป้าหมายในการวิเคราะห์
  - กำหนดวัตถุประสงค์ภายในองค์กรของคุณ สำหรับการประเมินผลลัพธ์และผลตอบแทนทางสังคมในครั้งนี้
  - กำหนดว่าการประเมินนี้จะถูกนำไปใช้เพื่อการวิเคราะห์ล่วงหน้า (คาดคะเนผลลัพธ์ที่ยังไม่เกิด) หรือการวิเคราะห์ย้อนหลัง (ประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นแล้ว)
- (๒) กิจกรรมที่ ๒ เข้าใจองค์กรของคุณและบอกเล่าเรื่องราวของคุณ
  - ทบทวนเป้าหมาย พันธกิจ โมเดลธุรกิจ และกลยุทธ์ขององค์กร
  - เขียน “ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลง (Theory of Change)” ขององค์กร
- (๓) กิจกรรมที่ ๓ ระบุกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
  - ระบุกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ได้รับผลกระทบจากองค์กร กิจการ หรือโครงการที่เป็นหัวข้อการประเมินในครั้งนี้
  - นิยามวัตถุประสงค์ของกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียแต่ละกลุ่มที่สัมพันธ์กับสิ่งที่พวกเขาคาดหวังว่าจะได้รับจากองค์กร

- ทบทวนว่าการประเมินผลลัพธ์และผลตอบแทนทางสังคมในครั้ง นี้ จะมีส่วนช่วยบรรลุมิติประสงค์หลักของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแต่ละกลุ่มได้หรือไม่อย่างไร
- พิจารณาว่าสิ่งแวดล้อมเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์และกิจกรรมขององค์กรอย่างไร ควรนับรวมในการวิเคราะห์ด้วยหรือไม่ (เนื่องจากสิ่งแวดล้อม เช่น ระบบนิเวศ สภาพอากาศที่ตื้นเขิน สภาพของแหล่งน้ำที่สมบูรณ์ขึ้น อาจเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินกิจการ แต่ไม่มีปากไม่มีเสียง ต้องอาศัยคนพูดแทน)

(๔) กิจกรรมที่ ๔ กำหนดขอบเขตการวิเคราะห์

- กำหนดว่าส่วนใดขององค์กร/กิจกรรม/โครงการ จะรวมอยู่ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ เพราะอะไร
- กำหนดว่าผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มใดจะรวมอยู่ในการวิเคราะห์ครั้งนี้เพราะอะไร
- กำหนดว่าจะประเมินผลลัพธ์และผลตอบแทนทางสังคมภายในช่วงเวลาใด เพราะอะไร

(๕) กิจกรรมที่ ๕ จัดทำห่วงโซ่ผลลัพธ์

- จัดทำห่วงโซ่ผลลัพธ์จากแหล่งข้อมูลภายในล้วนๆ เช่น เอกสารที่ใช้บันทึกการทำงาน หรือหลักฐานทางการเงิน เป็นต้น
- จัดทำห่วงโซ่ผลลัพธ์ด้วยการผสมผสานกลไกประเมินภายในเข้ากับกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น นำบทสัมภาษณ์หรือแบบสำรวจผู้มีส่วนร่วมมาผสมกับแหล่งข้อมูลภายใน เป็นต้น

(๖) กิจกรรมที่ ๖ เลือกตัวชี้วัด

หลังจากที่ได้ห่วงโซ่ผลลัพธ์มาแล้ว ในกิจกรรมก็ถึงเวลาเลือก “ตัวชี้วัด” (Social Impact Indicator) ที่สะท้อนผลลัพธ์ต่างๆ ใส่เข้าไปในแผนที่ห่วงโซ่ตัวชี้วัดแต่ละตัวนอกจากจะสะท้อนผลลัพธ์ได้แล้ว ยังพึงมีลักษณะสำคัญ ๓ ประการ ได้แก่ วัดได้ แสดงการเปลี่ยนแปลงได้ และใช้เปรียบเทียบข้ามเวลาและองค์กรได้

(๗) กิจกรรมที่ ๗ พัฒนาแผนการเก็บข้อมูล

- เตรียมรายการแหล่งข้อมูลที่เป็นต้องใช้ในการวิเคราะห์ขั้นต่อไป
- เตรียมประมาณการทรัพยากรและเวลาที่ต้องใช้ในการวิเคราะห์

ขั้นที่ ๒ การนำไปปฏิบัติ

(๘) กิจกรรมที่ ๘ รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวชี้วัด โดยเก็บรวบรวมข้อมูลค่าของตัวชี้วัดต่าง ๆ จากภายในองค์กร ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและแหล่งข้อมูลภายนอก

(๙) กิจกรรมที่ ๙ รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐานและบรรทัดฐาน เพื่อประเมินกรณีฐาน (Base Case Scenario)

- เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารข้อมูลและประสบการณ์/มาตรฐานที่มีอยู่
- คำนวณผลลัพธ์ส่วนเกิน (deadweight) สำหรับตัวชี้วัดแต่ละตัว ในกรณีที่ถูกประเมินค่าเกิน “กลุ่มเข้าถึงยาก”

(๑๐) กิจกรรมที่ ๑๐ แปลงค่าตัวชี้วัดเป็นมูลค่าทางการเงิน (Monetization)

- กำหนดค่าแทนทางการเงินของตัวชี้วัดทุกตัว และคำนวณมูลค่าของค่าแทนเหล่านั้น

(๑๑) กิจกรรมที่ ๑๑ แยกแยะระหว่าง “ค่าใช้จ่าย” กับ “เงินลงทุน” ระบุรายจ่ายที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่กำลังทำการวิเคราะห์แยกแยะระหว่าง “ค่าใช้จ่าย” กับ “เงินลงทุน”

(๑๒) กิจกรรมที่ ๑๒ วิเคราะห์รายรับและรายจ่ายขององค์กรจัดทำงบกำไรขาดทุน และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่กำลังทำการวิเคราะห์

(๑๓) กิจกรรมที่ ๑๓ วิเคราะห์รายรับและรายจ่ายที่สัมพันธ์กับกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

- สร้างภาพรวมของรายจ่ายและรายรับ ทั้งทางการเงินและสังคม สำหรับกิจกรรมที่จะวิเคราะห์
- หากจะทำการวิเคราะห์เพียงหน่วยงานหรือโครงการไม่กี่หน่วย ให้เลือกจากงบกำไรขาดทุนว่าจะใช้รายการใด จะไม่ใช้รายการใดในการประเมิน

(๑๔) กิจกรรมที่ ๑๔ ประเมินมูลค่าในอนาคต (Projection)

- กำหนดช่วงเวลาในการประมาณการมูลค่าผลลัพธ์ในอนาคต
- ประมาณการค่าตัวชี้วัด ผลลัพธ์ และมูลค่าทางการเงินของตัวแปรเหล่านี้ตลอดระยะเวลาประมาณการ
- ประมาณการรายรับ รายจ่าย และการลงทุนทางสังคมในระยะเวลาดังกล่าว

(๑๕) กิจกรรมที่ ๑๕ คำนวณผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน (SROI)

- คำนวณมูลค่าปัจจุบันของรายรับ รายจ่าย ผลลัพธ์ และต้นทุนทางสังคมทั้งหมด
- คำนวณผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน

ขั้นที่ ๓ การรายงาน

(๑๖) กิจกรรมที่ ๑๖ การรายงาน

- พัฒนารายงานที่สรุปบทวิเคราะห์ผลตอบแทนด้านสังคม
- ให้บุคคลที่สามตรวจสอบและยืนยันความถูกต้องของผลลัพธ์หากต้องการและเป็นไปได้

ขั้นที่ ๔ การแปลงเป็นกิจกรรมปกติขององค์กร

(๑๗) กิจกรรมที่ ๑๗ การติดตามผลติดตามข้อมูลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ฝ่ายจัดการรับทราบถึงความคืบหน้าว่าเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ หรือเกิดผลลัพธ์ที่เหนือความคาดหมายขึ้น จะได้นำไปสู่การแก้ไขสมมติฐานหรือปรับเปลี่ยนแผนการดำเนินงาน

๒.๒ สถานการณ์ผู้สูงอายุภายใต้บริบทประเทศไทย

องค์การสหประชาชาติได้ประเมินสถานการณ์ว่าปี ค.ศ. ๒๐๐๑ - ๒๑๐๐ จะเป็นศตวรรษของผู้สูงอายุ หมายถึงการที่มีประชากรที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไปมากกว่าร้อยละ ๑๐ ของประชากรรวมทั่วโลกและมีแนวโน้มว่ากลุ่มประชากรผู้สูงอายุเหล่านี้ อาจจะเป็นภาระทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมที่แต่ละประเทศจะต้องมีแผนการรองรับ สำหรับประเทศไทยในปัจจุบันนั้นกำลังเผชิญหน้ากับการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้าง โดยประเทศไทยได้ก้าวเข้าสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุ (Aging society) หมายถึงผู้ที่มีอายุตั้งแต่ ๖๐ ปีขึ้นไปมีจำนวนและสัดส่วนเพิ่มมากขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับประชากรวัยเด็กหรือวัยทำงาน สำหรับการเปลี่ยนแปลงสู่สังคมผู้สูงอายุในประเทศไทยนั้นเกิดขึ้นในระยะเวลาที่สั้นกว่าสหรัฐอเมริกาหรือประเทศในยุโรปซึ่งเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว โดยใช้เวลาเพียง ๒๐ ปีเท่านั้น (วรเวศม์ สุวรรณระดา, ๒๕๕๓) ประเทศไทยมีประชากรอายุ ๖๐ ปีขึ้นไปร้อยละ ๑๖ ซึ่งถือเป็นอันดับ

ที่ ๒ ของกลุ่มอาเซียน โดยไทยได้เข้าสู่การเป็นสังคมสูงอายุ (Aged Society) มาตั้งแต่ปีพ.ศ. ๒๕๔๘ กล่าวคือ ๑ ใน ๑๐ ของประชากรไทยเป็นประชากรที่มีอายุตั้งแต่ ๖๐ ปีขึ้นไป และคาดว่าประเทศไทยจะเป็น “สังคมสูงวัยโดยสมบูรณ์” (Complete Aged Society) ในปีพ.ศ. ๒๕๖๔ และเป็น “สังคมสูงวัยระดับสุดยอด” (Super Aged Society) ภายในปีพ.ศ. ๒๕๗๘ โดยประมาณการว่าจะมีประชากรสูงอายุเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๓๐ ของจำนวนประชากรทั้งหมดซึ่งถือว่าการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วมากเมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ

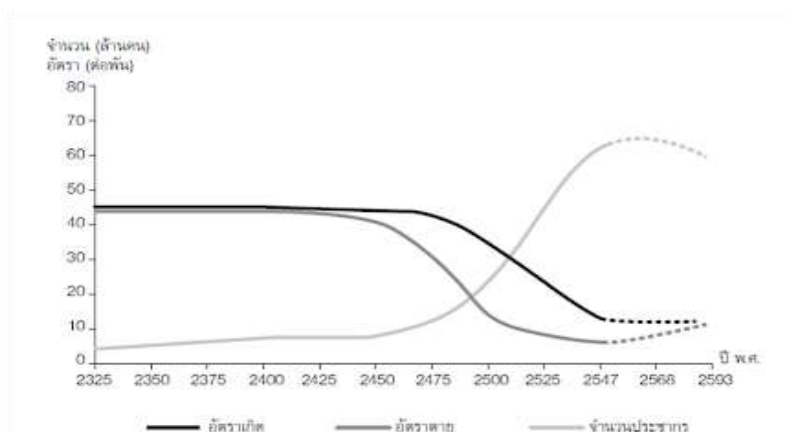
๒.๒.๑ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของประเทศไทย

ในรอบศตวรรษที่ผ่านมาสังคมไทยได้เผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านประชากร เศรษฐกิจ และสังคม ซึ่งการเปลี่ยนแปลงทางประชากรถือเป็นประเด็นสำคัญที่ต้องพิจารณา เนื่องจากเป็น ปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการพัฒนาสังคมในอนาคต การเปลี่ยนแปลง โครงสร้างประชากรในที่นี้คือ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างอายุ (age structure) ของประชากร ซึ่งหมายถึง การ เปลี่ยนแปลงสัดส่วนของประชากรในกลุ่มอายุต่าง ๆ โดยผ่านกระบวนการเปลี่ยนผ่านทางประชากร (demographic transition) ซึ่งประเทศไทยเข้าสู่การเปลี่ยนผ่านทางประชากรผ่านการเปลี่ยนแปลงภาวะการตายและภาวะเจริญพันธุ์ ดังนี้

(๑) การเปลี่ยนแปลงภาวะการตาย (mortality transition) ภาวะการตายของประชากรไทยได้ลดลงอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องตั้งแต่เมื่อประมาณ ๖๐ ปีก่อน ในช่วงประมาณหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ (หลังปี พ.ศ. ๒๔๘๘) อายุเฉลี่ยของประชากรไทยได้เพิ่มขึ้นจากไม่ถึง ๕๐ ปี (ก่อนสงครามโลก) เป็น ๖๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๑๐) และ เพิ่มขึ้นเป็น ๗๓ ปีในปัจจุบัน

(๒) การเปลี่ยนแปลงภาวะเจริญพันธุ์ (fertility transition) ภาวะเจริญพันธุ์ของประชากรไทยได้ลดลงอย่างรวดเร็ว อัตราเจริญพันธุ์รวมหรือจำนวนบุตรเฉลี่ยต่อสตรีคนหนึ่งเมื่อ ๔๐ ปีก่อนอยู่ที่มากกว่า ๖ คน แต่ต่อมาอัตราเจริญพันธุ์ได้ลดลงจนเหลือ ๒ คน (พ.ศ. ๒๕๔๐) และลดลงจนเหลือเพียง ๑.๕ คน ยิ่งไปกว่านั้นอัตราเจริญพันธุ์รวมมีแนวโน้มว่าจะลดลงอีก

ภาพที่ ๑ การเปลี่ยนผ่านทางประชากรของประเทศไทย

ที่มา: ปราโมทย์ ประสาทกุล และปัทมา ว่าพัฒน์วงศ์, ๒๕๔๘

๒.๒.๒ ปัจจัยการเปลี่ยนผ่านทางประชากรของไทย

การเข้าสู่สังคมสูงวัยของประเทศไทยนั้นเป็นผลสืบเนื่องมาจากปัจจัยที่สำคัญดังต่อไปนี้

(๑) การพัฒนาเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศ

สำหรับสาเหตุที่ทำให้มีสัดส่วนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นเนื่องจากการพัฒนาทางเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศเจริญก้าวหน้าทำให้สามารถเพิ่มสวัสดิการแก่ประชาชนได้มากขึ้น มีการพัฒนาทางด้านสาธารณสุข อนามัยโรงพยาบาลและการคมนาคมขนส่งได้อย่างทั่วถึง ขณะที่ประชาชนมีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีการบริโภคที่ถูกหลักโภชนาการ มีการศึกษา รู้จักดูแลรักษาสุขภาพ อนามัย ทำให้ประชาชนมีอายุยืนมากขึ้น มีโอกาสได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น มีความรู้และทักษะในการป้องกันและดูแลสุขภาพ ตลอดจนการวางแผนครอบครัวที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

(๒) ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการแพทย์

ประเทศที่พัฒนาแล้วส่วนใหญ่จะมีความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีที่ทันสมัยทำให้มีการพัฒนาทางการแพทย์และมีนวัตกรรมใหม่ที่รักษาโรคและควบคุมโรคระบาด การบำรุงร่างกายให้มีสุขภาพแข็งแรง อัตราการตายของประชากรลดลงอย่างต่อเนื่องทำให้ประชากรไทยโดยเฉลี่ยมีอายุยืนยาวขึ้น

(๓) นโยบายการวางแผนครอบครัวหรือการควบคุมการมีบุตร

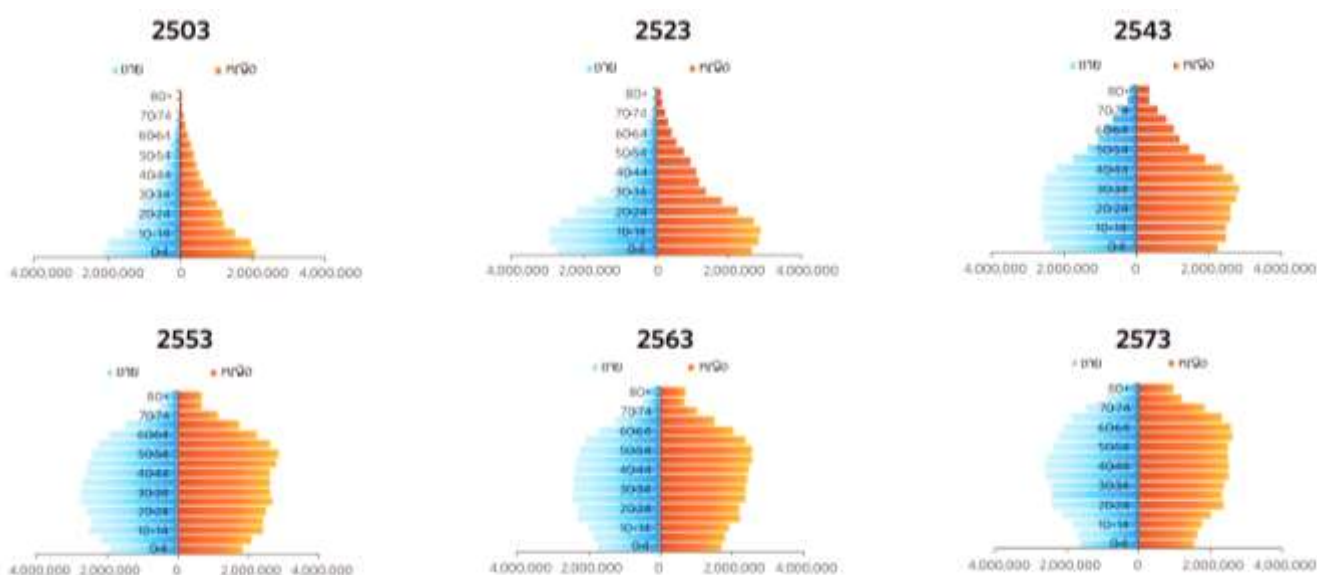
จากนโยบายวางแผนครอบครัวให้มีบุตรน้อยลงเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจเปลี่ยนไป การมีบุตรมากอาจก่อให้เกิดภาระเพิ่มขึ้นและเป็นอุปสรรคในการพัฒนาประเทศ เหมือนดังเช่นนโยบายของประเทศไทยต่อจำนวนประชากรในประเทศนั้นเปลี่ยนแปลงไปจากอดีตจนถึงปัจจุบัน แต่เดิมนั้นประเทศไทยเคยเป็นประเทศที่สนับสนุนการเพิ่มขึ้นของประชากร แต่เมื่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมทำให้จำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วไม่ใช่สิ่งที่พึงประสงค์อีกต่อไป การวางแผนครอบครัวจึงกลายเป็นแนวนโยบายแห่งชาติในสมัยรัฐบาลจอมพลถนอม กิตติขจร ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาประเทศไทยประสบความสำเร็จอย่างดีในการควบคุมการเพิ่มขึ้นของประชากรโดยอัตราการเพิ่มจำนวนของประชากรไทยลดลงจากร้อยละ ๒.๙ ต่อปี ในปี พ.ศ. ๒๕๑๓ มาอยู่ที่ร้อยละ ๐.๓ ต่อปีในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ผลที่ได้คือทำให้อัตราการเกิดลดลงอย่างรวดเร็วประเทศไทยจึงกลายเป็นประเทศหนึ่ง que เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ

๒.๒.๓ โครงสร้างของอายุและสัดส่วนของประชากรไทย

โครงสร้างของอายุประชากรไทยแต่เดิมในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ มีโครงสร้างประชากรที่มีรูปทรงเจดีย์ที่ส่วนฐานแสดงให้เห็นถึงประชากรวัยเด็กและเด็กเกิดใหม่ที่มีจำนวนมากกว่าประชากรทุกช่วงวัย ส่วนกลางของเจดีย์คือจำนวนประชากรวัยแรงงาน และส่วนปลายสุดคือประชากรสูงอายุซึ่งมีจำนวนน้อยมาก เมื่อเทียบสัดส่วนกับจำนวนประชากรทั้งหมด

ภาพที่ ๒ พีระมิดประชากรไทยปี พ.ศ. ๒๕๐๓ - ๒๕๗๓

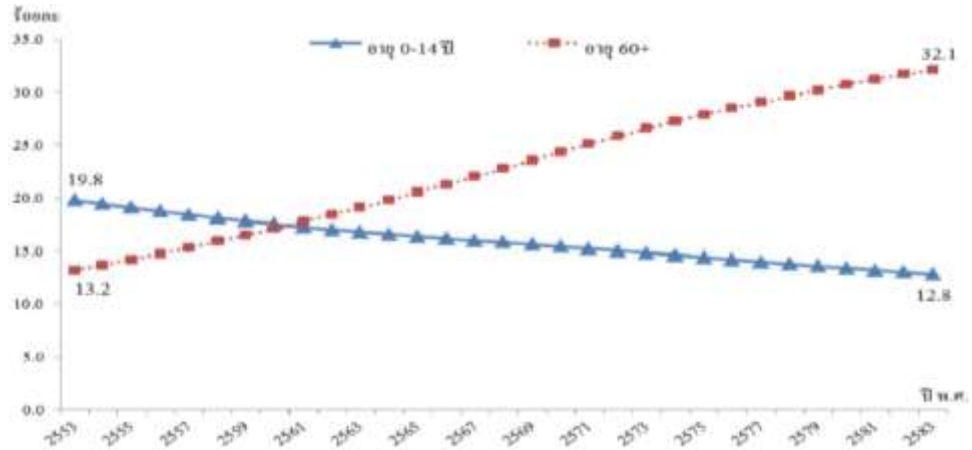
ที่มา: ประชากรปีพ.ศ. ๒๕๐๓ - ๒๕๔๓ จากสำมะโนประชากรประเทศไทย ประชากรปี พ.ศ. ๒๕๕๓ จนถึง ปี ๒๕๗๓ จาก World Population Prospects: The ๒๐๐๘ Revision. United Population Division, ๒๐๐๙ ประมาณการขั้นต่ำ

ข้อมูลประชากรในปี พ.ศ. ๒๕๒๓ แสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรวัยเด็กในส่วนฐานของเจดีย์ที่มีสัดส่วนที่เล็กลงในขณะที่ส่วนกลางและส่วนปลายสุดเริ่มมีขนาดใหญ่ขึ้นแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงด้านโครงสร้างประชากรของประเทศไทยที่ภาวะเจริญพันธุ์ได้ลดลงอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่ประชากรสูงอายุมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น หากยังมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องภายใน ๕ ปีข้างหน้า ประชากรวัยเด็กจะลดลงจนมีจำนวนน้อยกว่าประชากรสูงอายุเป็นครั้งแรกในประเทศไทย ดังแสดงในภาพที่ ๓

ภาพที่ ๓ สัดส่วนของประชากรไทยอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี และอายุตั้งแต่ ๖๐ ปีขึ้นไป

พ.ศ. ๒๕๕๓ - พ.ศ. ๒๕๘๓

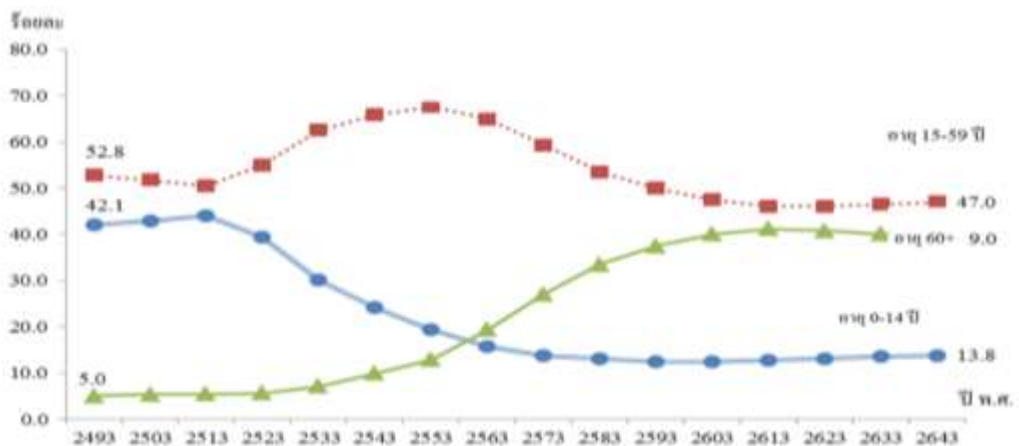
ที่มา : การคาดประมาณประชากร โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ผลกระทบที่ตามมาคือ แนวโน้มการลดลงทั้งจำนวนและสัดส่วนประชากรวัยแรงงาน ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องโดยตรงจากการลดลงของประชากรวัยเด็ก ส่วนจำนวนสัดส่วนของประชากรผู้สูงอายุ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องอันเป็นผลมาจากวิทยาการทางการแพทย์และสภาพสังคมที่เจริญขึ้น ดังแสดงการเปรียบเทียบสัดส่วนจำนวนประชากรทั้ง ๓ ช่วงวัยในภาพที่ ๔

เมื่อประมาณ ๕๐ ปีที่ผ่านมาประเทศไทยมีจำนวนผู้สูงอายุคิดเป็นเพียงร้อยละ ๕ ของประชากรทั้งหมด แต่มีจำนวนประชากรวัยทำงานและวัยเด็กสูงถึงร้อยละ ๕๒.๘ และ ๔๒.๑ ตามลำดับ ด้วยสัดส่วนประชากรวัยเด็กที่ค่อนข้างสูงในช่วงนั้นได้ส่งผลให้ประเทศไทยมีประชากรวัยแรงงานเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและถึงจุดสูงสุดเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (จำนวนประมาณ ๔๐ ล้านคน) ต่อจากนั้นเป็นต้นมาสัดส่วนของประชากรวัยแรงงานได้เริ่มลดลงตามลำดับ

ภาพที่ ๔ สัดส่วนของประชากรไทย จำแนกตามกลุ่มอายุ ๓ กลุ่มใหญ่ ๆ

ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ - พ.ศ. ๒๖๔๓

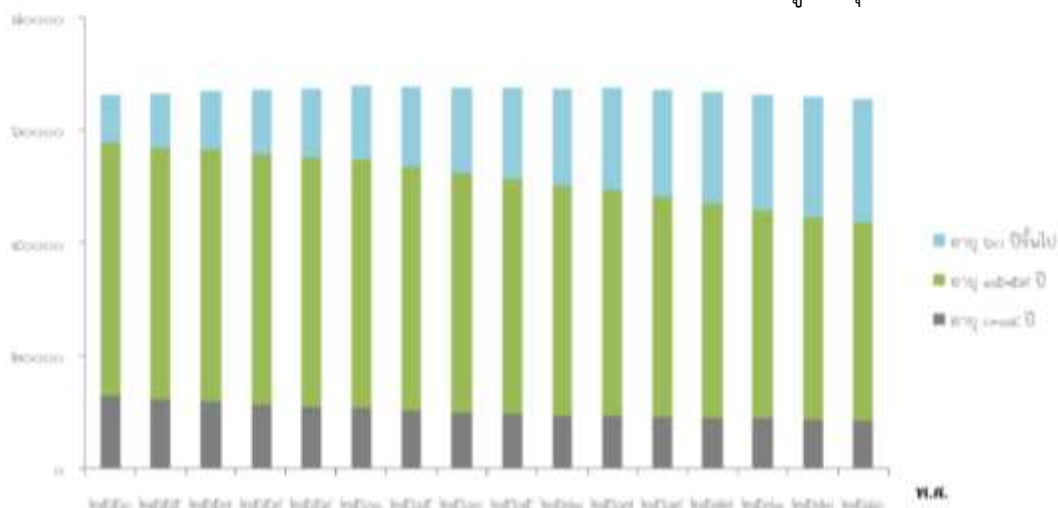
ที่มา : Population Division of the Department of Economic and Social Affairs of the United Nations Secretariat, World Population Prospects: The ๒๐๑๒ Revision, <http://esa.un.org/unpd/wpp/index.html>

ปัจจุบันจำนวนและสัดส่วนประชากร พ.ศ. ๒๕๖๐ จากกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย จำนวนเด็ก ๑๗.๐๘ % ลดลงเรื่อยๆ จาก ๒๐ % ในรอบ ๑๐ ปีที่ผ่านมา และจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น เป็น ๑๕.๔๕ % จาก ๑๐.๖๔ % ในขณะที่จำนวนแรงงานค่อนข้างคงที่ในอัตราส่วน ๖๕ สะท้อนถึง สังคมผู้สูงอายุที่วัยแรงงานต้องรับภาระเลี้ยงดูกลุ่มประชากรผู้สูงอายุและเด็กมากขึ้นเรื่อยๆ ทำให้ ครอบครัวปัจจุบันและครอบครัวใหม่ในอนาคตจะต้องพบกับปัญหาความเครียดจากภาระค่าครองชีพ และภาระหน้าที่ที่ต้องดูแลคนในครอบครัวที่เพิ่มขึ้น ดังแสดงให้เห็นในแผนภูมิที่ ๔ จากปัจจุบันที่มี สัดส่วนประชากรวัยทำงานประมาณ ๔.๕ คนต่อการดูแลผู้สูงอายุ ๑ คน และประชากรวัยเด็กอีก ๑ คน (๔:๑:๑) เป็นสัดส่วนประชากรวัยทำงานประมาณ ๒ คนต่อการดูแลผู้สูงอายุ ๑ คน และประชากร วัยเด็กอีก ๑ คน (๒:๑:๑)

ภาพที่ ๕ สัดส่วนของประชากรไทยวัยเด็ก วัยแรงงานและวัยสูงอายุ

๒.๒.๔ วิเคราะห์สถานการณ์และผลกระทบของสังคมผู้สูงอายุ

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุเป็นประเด็นที่มีความสำคัญเป็น อย่างมากใน ปัจจุบัน เนื่องจากมีผลกระทบอย่างกว้างขวาง และนำมาซึ่งความท้าทายด้านเศรษฐกิจ และสังคมในอนาคต เช่น การจ้างงานและจำนวนของแรงงาน การขยายตัวทางเศรษฐกิจ (ผลิตภัณฑ์ มวลรวมในประเทศ: GDP) การออมและการลงทุน งบประมาณของรัฐบาล

(๑) การจ้างงานและจำนวนของแรงงาน

ผลกระทบที่เห็นได้ชัดเจนที่สุดของสังคมผู้สูงอายุ คือ เมื่อจำนวนผู้สูงอายุมีมากขึ้น ย่อมทำให้ประชากรวัยทำงานลดลง ซึ่งหากไม่สามารถนำเข้าแรงงานจากต่างประเทศมาทดแทน หรือไม่สามารถพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตให้พึ่งพาแรงงานน้อยลงได้ ก็อาจทำให้การดำเนินการ ของภาคธุรกิจชะงักลง เนื่องจากแรงงานถือเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญ หากแรงงานมีจำนวนน้อยลงก็ ย่อมส่งผลกระทบต่อผลิตภาพของภาคการผลิตที่น้อยลง และยิ่งไปกว่านั้นการขาดแคลนแรงงานนี้จะทำให้ ค่าแรงมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น และหากไม่สามารถปรับตัวได้ก็จะส่งผลกระทบต่อเนื่องถึงการเจริญเติบโต ทางเศรษฐกิจของประเทศและการสูญเสียความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศได้

(๒) การขยายตัวทางเศรษฐกิจ

สามารถวัดได้จากผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ประกอบด้วย การบริโภคของภาคครัวเรือน การลงทุนของภาคเอกชน การใช้จ่ายของภาครัฐบาล การนำเข้า และการส่งออก การเป็นสังคมผู้สูงอายุส่งผลกระทบต่อภาคบริโภคในประเทศมีโอกาสที่จะชะลอตัวลง เนื่องจากรายได้ที่ไม่มากนักและรูปแบบความจำเป็นในการใช้จ่ายของกลุ่มผู้สูงอายุแตกต่างจากกลุ่มผู้บริโภควัยอื่น ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจน คือ ความต้องการอุปโภคบริโภคสินค้าและบริการที่มีความเกี่ยวข้องกับการเข้าสังคม ความบันเทิง และความสวยความงาม เช่น การรับประทานอาหารนอกบ้าน เสื้อผ้า รองเท้า มีแนวโน้มที่จะลดลงในกลุ่มครัวเรือนผู้สูงอายุ ในขณะที่การใช้จ่ายเกี่ยวกับเรื่องสุขภาพ และการรักษาพยาบาลมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ภาคการผลิตมีแนวโน้มที่จะลดกำลังการผลิตลง เนื่องจากขาดแรงจูงใจในการผลิต เพราะผลตอบแทนจากการลงทุนอยู่ในระดับต่ำ รวมถึงขาดแคลนปัจจัยการผลิตด้านแรงงานเป็นสำคัญ ส่งผลต่อเนื่องสู่ภาคการลงทุน ผู้ลงทุนอาจย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศอื่นที่มีค่าแรงถูกกว่า ทำให้สูญเสียความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศได้ และการลดกำลังการผลิตของภาคการผลิต อาจทำให้ต้องพึ่งพาการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศมากขึ้น รวมถึงการส่งออกสินค้าของประเทศไทยมีโอกาสที่จะลดลง

(๓) งบประมาณของรัฐบาล

เกี่ยวข้องกับรายรับและรายจ่ายภาครัฐ สังคมที่มีจำนวนประชากรพันวัยทำงาน และเข้าสู่วัยชราจำนวนมากจะทำให้ฐานภาษีของประเทศแคบลง ส่งผลต่อการจัดเก็บภาษีเงินได้ของภาครัฐน้อยลงตามไปด้วย ในทางตรงกันข้ามภาครัฐกลับมีความจำเป็นต้องใช้จ่ายมากขึ้น โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายทางด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล การเพิ่มสวัสดิการและเงินสงเคราะห์ให้กับผู้สูงอายุ ซึ่งรายจ่ายที่เพิ่มขึ้นนี้อาจนำไปสู่การขาดดุลงบประมาณและการเพิ่มหนี้สาธารณะได้

๒.๒.๕ แนวคิดเกี่ยวกับการรับมือสังคมผู้สูงอายุของประเทศไทย

ในปัจจุบันประเทศไทยมีแนวคิดในการรับมือสังคมผู้สูงอายุ โดยมีการออกมาตรการมุ่งเน้นไปที่การสนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีรายได้หลังเกษียณที่เพียงพอและผู้สูงอายุสามารถมีที่อยู่อาศัยได้อย่างเหมาะสม สร้างโอกาสได้ทำงานต่อ ซึ่งเป็นหลักการส่งเสริมหลักประกันในชีวิตและลดภาระงบประมาณภาครัฐด้านสวัสดิการชราภาพในระยะยาว โดยภาครัฐได้ออกมาตรการรองรับสังคมผู้สูงอายุ ๔ มาตรการ ๑. การจ้างงานผู้สูงอายุ ๒. การสร้างที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ ๓. สินเชื่อที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ ๔. การบูรณาการระบบบำนาญบำนาญ โดยมี ๒ มาตรการ คือ มาตรการการจ้างงานผู้สูงอายุ มาตรการ การบูรณาการระบบบำนาญบำนาญ ที่สอดคล้องกับรายงานของทางคณะผู้จัดทำมุ่งเน้นไปที่การมองตลาดแรงงานไทย ซึ่งเป็นการดึงแรงงานกลับเข้าสู่ระบบและขยายอายุการทำงานที่ยังสามารถสร้างรายได้ในการเลี้ยงดูตนเองได้

(๑) มาตรการการจ้างงานผู้สูงอายุ

มาตรการการจ้างงานผู้สูงอายุ เป็นการออกมาตรการที่ให้นายจ้างนำรายจ่ายที่เป็นค่าจ้างสำหรับ การจ้างแรงงานผู้สูงอายุ (อายุ ๖๐ ปีขึ้นไป) มาหักค่าใช้จ่ายได้ ๒ เท่า ในกรณีอัตราค่าจ้างต้องไม่เกิน ๑๕,๐๐๐ บาทต่อคนต่อเดือน ทั้งนี้ นายจ้างสามารถขอใช้สิทธิได้ไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของจำนวนลูกจ้างทั้งหมด โดยเป็นมาตรการทางภาษีที่จะมีผลบังคับใช้ทางกฎหมายส่งผลให้เป็นมาตรการถาวร มาตรการดังกล่าวถือเป็นการสร้างหลักประกันความมั่นคงในรายได้ให้แก่ผู้สูงอายุให้

สามารถเลี้ยงดูตนเองได้ยาวนานขึ้นและเป็นการสร้างคุณค่าให้แก่การมองผู้สูงอายุในมุมมองใหม่ที่เป็นผู้มีความสามารถในการเลี้ยงดูตนเองได้โดยไม่ต้องพึ่งพาคนในครอบครัวหรือรัฐมากเกินไป

(๒) วิเคราะห์มาตรการการจ้างงานผู้สูงอายุ

ในปัจจุบันประเทศไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุแล้วโดยสถิติผู้สูงอายุล่าสุดของประเทศไทยในปี ๒๕๖๐ มีจำนวนผู้สูงทั้งสิ้นมากถึง ๑๐,๒๒๕,๓๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๔๕ และอีกไม่นานจำนวนสัดส่วนประชากรผู้สูงอายุจะยิ่งเพิ่มสูงมากขึ้น โดยจากการประมาณการณประชากรไทยใน ๓๐ ปีข้างหน้า จะมีผู้สูงอายุเพิ่มสูงขึ้นจนกลายเป็นสังคมผู้สูงอายุสุดยอด ซึ่งจะมีสัดส่วนร้อยละ ๓๒ ของประชากรไทยทั้งหมด ในขณะที่ประชากรวัยแรงงานคิดเป็นร้อยละ ๕๕ อีกทั้งจำนวนประชากรวัยเด็กก็ลดลง สะท้อนให้เห็นว่าในอนาคตอันใกล้การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุนำมาซึ่งผู้สูงอายุมีจำนวนมากขึ้นและมีแนวโน้มเป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ ส่งผลให้เกิดภาระในการดูแลผู้สูงอายุเพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย

ดังนั้นมาตรการการจ้างงานผู้สูงอายุ เป็นมาตรการที่ภาครัฐใช้ในการรองรับสังคมผู้สูงอายุ โดยเป็นมาตรการทางภาษีที่ให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีตามกฎหมายเกี่ยวกับการจ้างงานผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นมาตรการที่จะกระตุ้นให้ภาคเอกชนมีความต้องการในการจ้างแรงงานผู้สูงอายุเข้าทำงานและเป็นการสร้างโอกาสแรงงานผู้สูงอายุที่ยังสามารถทำงานได้ให้ทำงานต่อ ซึ่งเป็นการสร้างหลักประกันทางรายได้ให้แก่ตัวแรงงานผู้สูงอายุให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ต่อไปได้ เนื่องจากสังคมผู้สูงอายุนอกจากมีผู้สูงอายุมากขึ้นแล้ว แต่ละคนก็จะมีชีวิตอยู่ยาวนานขึ้น เนื่องมาจากการรักษาพยาบาลที่ดีขึ้นกว่าแต่ก่อน ทำให้ผู้สูงอายุต้องใช้ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคมากขึ้นหากรายได้ไม่เพียงพอหรือไม่มีเลยจะทำให้การดำรงชีวิตยากลำบาก จากผลสำรวจของธนาคารแห่งประเทศไทยพบว่าผู้สูงอายุส่วนใหญ่ต้องพึ่งพารายได้จากครอบครัว อีกทั้งสวัสดิการของรัฐไทยที่ยังไม่เพียงพอในการดำรงชีวิตโดยสวัสดิการของรัฐในการช่วยเหลือผู้สูงอายุเพียงเดือนละ ๖๐๐-๑,๐๐๐ บาท ในขณะที่ร้อยละ ๑๔.๘ ได้รับเบี้ยยังชีพจากราชการ และร้อยละ ๔.๙ เป็นเงินบำเหน็จบำนาญ ซึ่งถือเป็นตัวเลขไม่มากนักหากเทียบกับจำนวนตัวเลขผู้สูงอายุที่เหลือที่รัฐบาลต้องแบกรับภาระ มาตรการดังกล่าวจึงเป็นผลดีต่อสังคมผู้สูงอายุในแง่ของการทำให้ผู้สูงอายุมีรายได้ในดำรงชีวิต ทั้งจากการสำรวจของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย พบว่าผู้สูงอายुर้อยละ ๑๗ ต้องการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ร้อยละ ๑๗ บอกว่ายังทำงานเพราะยังมีสุขภาพแข็งแรงอยู่ และต้องการช่วยเหลือสังคม ร้อยละ ๑๕ ต้องการพึ่งตนเอง จึงสะท้อนภาพความชัดเจนที่มาตรการดังกล่าวสามารถสนองต่อความต้องการของผู้สูงอายุในกลุ่มดังกล่าวได้ อีกทั้งในอนาคตผลกระทบของสังคมผู้สูงอายุทำให้ขาดแคลนแรงงานใหม่และแรงงานอายุเฉลี่ยสูงขึ้น ดังนั้นการให้โอกาสผู้สูงอายุอยู่ทำงานมากขึ้นหรือนานขึ้น จะมีส่วนช่วยให้ขนาดกำลังแรงงานโดยรวมไม่ให้เกิดลดลงจนเกิดความขาดแคลนจนเกินไป อีกทั้งภาคเอกชนเองยังสามารถได้แรงงานที่มีความชำนาญในการดำเนินงานต่อไปในองค์กร

จึงจะพบว่ามาตรการดังกล่าวในแง่มุมมองที่กล่าวมาข้างต้นจึงสะท้อนให้เห็นผลดีในการรับมือการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของไทย โดยสามารถสรุปได้ว่าภาคเอกชนได้รับประโยชน์ในการนำรายจ่ายที่เกิดขึ้นมาลดหย่อนภาษีการจ้างงาน อีกทั้งยังได้แรงงานที่มีประสิทธิภาพในการทำงานอาจนำมาซึ่งประสิทธิผลของการทำงาน อีกทั้งผู้สูงอายุมีโอกาสได้ทำงานต่อทำให้มีรายได้หลังเกษียณในการดำรงชีวิตต่อไปได้ จึงถือเป็นนโยบายที่เอื้อประโยชน์ให้กับทั้งตัวผู้สูงอายุ

และภาคเอกชน โดยในท้ายที่สุดภาครัฐเองก็ยังได้รับประโยชน์ในแง่ของการลดภาระงบประมาณ ภาครัฐที่ใช้ในการดูแลผู้สูงอายุในระยะยาวอีกด้วย จึงได้ว่าเป็นมาตรการที่สามารถเอื้อประโยชน์ ให้แก่ทุกภาคส่วนได้

หากแต่จากการที่มาตรการได้ระบุไว้ว่าบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนจะได้รับการยกเว้น ภาษีเงินได้ ๒ เท่า ก็ต่อเมื่อรายจ่ายเกิดจากค่าจ้างที่จ่ายให้แก่แรงงานผู้สูงอายุต้องไม่เกิน ๑๕,๐๐๐ บาท เท่านั้น และหากค่าจ้างลูกจ้างผู้สูงอายุเกิน ๑๕,๐๐๑ บาท บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนจะไม่ได้รับ สิทธิในการนำรายจ่ายดังกล่าวมาลดภาษีได้ อีกทั้งแรงงานผู้สูงอายุที่ภาคเอกชนรับเข้ามาทำงานนั้น ต้องไม่เป็นและไม่เคยเป็นกรรมการหรือผู้ถือหุ้นในบริษัทที่จ้างหรือบริษัทในเครือเดียวกัน จึงสามารถ สะท้อนในแง่มุมมองว่าการออกแบบมาตรการดังกล่าวถึงแสดงให้เห็นความเหลื่อมล้ำในเชิงการเลือก ปฏิบัติอย่างชัด โดยออกแบบมุ่งเน้นไปที่ความต้องการช่วยเหลือแรงงานผู้สูงอายุที่มีฐานรายได้ไม่สูง มากนักซึ่งอาจเป็นแรงงานที่ไม่ต้องใช้ฝีมือมากนักโดยอาจต้องใช้กำลังในการปฏิบัติงานจึงอาจเป็นไปได้ ว่าเป็นกลุ่มแรงงานที่เมื่ออายุมากกำลังในการปฏิบัติงานทยอยลงไป ซึ่งอาจเป็นเหตุให้ภาคเอกชน ไม่มีความสนใจในการจ้างแรงงานกลุ่มนี้ต่อไปหรือรับเข้ามาทำงานเนื่องมาจากการทำงานอาจไม่ ก่อให้เกิดประสิทธิผลอย่างแท้จริงได้ ในขณะที่ผู้สูงอายุที่มีเงินเดือนเกินเกณฑ์ที่กำหนดอาจถือได้ว่าเป็น กลุ่มผู้สูงอายุที่เป็นแรงงานที่มีทักษะในการทำงานอยู่พอสมควรซึ่งเป็นที่น่าสนใจมากกว่าในการ ดึงแรงงานที่มีทักษะไว้ต่อไปในบริษัท โดยหากดูไปที่โครงสร้างการจ้างงานของผู้สูงอายุจากสำนักสถิติ แห่งชาติ ในปี พ.ศ.๒๕๖๐ พบว่าระดับการศึกษาผู้สูงอายุต่ำกว่าประถมศึกษาร้อยละ ๖๘.๗ และปริญญาตรีและสูงกว่าร้อยละ ๕.๔ หากมองคร่าวๆจะพบว่าแรงงานที่สูงกว่ามัธยมขึ้นไป ถึงจะมีโอกาสได้ค่าจ้างเดือนละ ๑๕,๐๐๐ บาท และมองย้อนกลับจะเห็นว่าผู้สูงอายุไม่มากที่จบ การศึกษาระดับกลางถึงสูง จึงอาจสามารถสรุปจะมีผู้สูงอายุไม่มากที่สามารถใช้สิทธิในมาตรการ ดังกล่าวได้และยิ่งสะท้อนความชัดเจนจากการสัมภาษณ์กรมกิจการผู้สูงอายุว่า มาตรการนี้มีผู้สูงอายุ ที่สามารถใช้สิทธิได้น้อยมาก ทั้งที่เป็นแรงงานผู้สูงอายุที่น่าจะตอบสนองภาคเอกชนได้มากกว่า และแท้จริงแล้วไทยเป็นประเทศที่แรงงานผู้สูงอายุเป็นแรงงานนอกระบบเป็นส่วนใหญ่ จึงอาจยังตอบ ไม่ได้ว่ามาตรการดังกล่าวจะสามารถจูงใจภาคเอกชนให้มีการจ้างงานเพิ่มได้อย่างแท้จริง

จึงสามารถสรุปได้ว่าผลกระทบในอีกแง่หนึ่งที่ควรขบคิด จากการออกมาตรการ ที่สะท้อนการเลือกปฏิบัติอย่างชัดเจนและมาตรการอาจไม่สามารถจูงใจภาคเอกชนในการจ้างงาน ต่อหรือเลือกผู้สูงอายุที่มีทักษะไม่สูงมากนักเข้ามาทำงานได้อย่างแท้จริง

หากมองภาพรวมของมาตรการการจ้างงานผู้สูงอายุ จะแสดงให้เห็นทั้งข้อดี ในการที่ผู้สูงอายุบางกลุ่มสามารถช่วยเหลือตนในการดำรงชีวิตอยู่ได้โดยไม่ต้องพึ่งพาครอบครัว หรือสวัสดิการของรัฐมากนัก หากแต่การออกแบบมาตรการที่เจาะจงช่วยเหลือเฉพาะกลุ่มมากเกินไปทำให้ เห็นถึงความไม่เท่าในการออกมาตรการช่วยเหลือซึ่งแรงงานที่มีทักษะไม่มากนักอาจยังไม่ใช่ สิ่งที่ภาคเอกชนต้องการอย่างแท้จริง

๒.๓ กฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ

๒.๓.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้มีบทบัญญัติในหลักการที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ ได้แก่ หมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย และหมวด ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(๑) หมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย

มาตรา ๒๗

วรรคสาม การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะภาพของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนาการศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือเหตุอื่นใด จะกระทำมิได้

วรรคสี่ มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิหรือเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น หรือเพื่อคุ้มครองความสะดวกให้แก่ เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ หรือผู้ด้อยโอกาส ย่อมไม่ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติ

มาตรา ๔๘

วรรคสอง บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีและไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ และบุคคลผู้ยากไร้ ย่อมมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ

(๒) หมวด ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐ

มาตรา ๗๑

วรรคสาม รัฐพึงให้ความช่วยเหลือเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ยากไร้ และผู้ด้อยโอกาสให้สามารถดำรงชีพได้อย่างมีคุณภาพ และคุ้มครองป้องกัน มิให้บุคคลดังกล่าวถูกใช้ ความรุนแรงหรือปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม รวมตลอดทั้งให้การบำบัด ฟื้นฟู และเยียวยาผู้ถูกกระทำ การดังกล่าว

ดังนั้นการที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้กล่าวสิทธิและเสรีภาพของประชาชนชาวไทย

๒.๓.๒ พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๓ และ ฉบับที่ ๓ พ.ศ.๒๕๖๐

(๑) ความสำคัญพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๓ และ ฉบับที่ ๓ พ.ศ.๒๕๖๐

การตราพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๓ และ ฉบับที่ ๓ พ.ศ.๒๕๖๐ มีจุดมุ่งหมายให้การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนต่อสิทธิและประโยชน์ของผู้สูงอายุ (ซึ่งเป็นการให้บุคคลที่มีอายุเกิน ๖๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไปและมีสัญชาติไทย) ให้มีสิทธิได้รับการคุ้มครอง ส่งเสริม สนับสนุนในด้านต่าง ๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และให้ผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐ

(๒) สาระสำคัญและสิทธิผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ

พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๓ และ ฉบับที่ ๓ พ.ศ.๒๕๖๐ มีสาระสำคัญโดยสรุป ดังนี้

(๒.๑) นิยามผู้สูงอายุ (มาตรา ๓) หมายถึง บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป และมีสัญชาติไทย

(๒.๒) จัดให้มีคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ หรือ กผส. (มาตรา ๔) เพื่อเป็นกลไก ระดับชาติ โดยมีอำนาจหน้าที่สำคัญ (มาตรา ๕) เช่น การกำหนดนโยบาย และแผนหลัก แนวทาง ปฏิบัติ ตลอดจนประสานงาน ติดตาม และประเมินผลเกี่ยวกับการคุ้มครองการส่งเสริม และการสนับสนุนสถานภาพ บทบาท และกิจกรรมของผู้สูงอายุ รวมถึงเสนอรายงานสถานการณ์ เกี่ยวกับผู้สูงอายุของประเทศต่อคณะรัฐมนตรี ตลอดจนพิจารณาให้การสนับสนุนและช่วยเหลือ กิจกรรมของหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชนเกี่ยวกับการสงเคราะห์และการพัฒนาผู้สูงอายุ และเสนอความเห็นและข้อสังเกตต่อคณะรัฐมนตรีให้มีหรือแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนสถานภาพ บทบาท และกิจกรรมของผู้สูงอายุ เป็นต้น

(๒.๓) สิทธิผู้สูงอายุ (มาตรา ๑๑) ผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ดังนี้

(๒.๓.๑) การบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขที่จัดไว้โดยให้ความสะดวก และรวดเร็วแก่ผู้สูงอายุเป็นกรณีพิเศษ

(๒.๓.๒) การศึกษา การศาสนา และข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต

(๒.๓.๓) การประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพที่เหมาะสม

(๒.๓.๔) การพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม การรวมกลุ่ม ในลักษณะเครือข่ายหรือชุมชน

(๒.๓.๕) การอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยโดยตรงแก่ผู้สูงอายุในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ หรือการบริการสาธารณสุขอื่น

(๒.๓.๖) การช่วยเหลือด้านค่าโดยสารยานพาหนะตามความเหมาะสม

(๒.๓.๗) การยกเว้นค่าเข้าชมสถานที่ของรัฐ

(๒.๓.๘) การช่วยเหลือผู้สูงอายุซึ่งได้รับอันตรายจากการถูกทารุณกรรมหรือถูก แสวงหาประโยชน์ โดยมีขอบด้วยกฎหมาย หรือถูกทอดทิ้ง

(๒.๓.๙) การให้คำแนะนำ ปรีกษา ดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในทางคดีหรือใน ทางการแก้ไขปัญหาครอบครัว

(๒.๓.๑๐) การจัดที่พักอาศัย อาหารและเครื่องนุ่งห่มให้ตามความจำเป็นอย่างทั่วถึง

(๒.๓.๑๑) การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

(๒.๓.๑๒) การสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี

(๒.๓.๑๓) การอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(๒.๓) กองทุนผู้สูงอายุ (มาตรา ๑๓) บัญญัติให้จัดตั้ง “กองทุนผู้สูงอายุ” เพื่อเป็นทุนใช้จ่าย เกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ โดยมีคณะกรรมการบริหารกองทุน ผู้สูงอายุคณะหนึ่ง (มาตรา ๑๔) ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของ มนุษย์ เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ เป็นรองประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวง สาธารณสุข ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนกรมบัญชีกลาง และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะกรรมการ แต่งตั้งจำนวนห้าคนในจำนวนนี้ต้องเป็นผู้แทนองค์กรของผู้สูงอายุจำนวนหนึ่งคน ผู้แทนองค์กร

เอกชนที่เกี่ยวข้องกับงานในด้านการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนสถานภาพ บทบาท และกิจกรรมของผู้สูงอายุจำนวนหนึ่งคน และผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการระดมทุนจำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ และให้ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงานเป็นกรรมการและเลขานุการ ซึ่งคณะกรรมการบริหารกองทุนมีอำนาจหน้าที่ (มาตรา ๒๐) ดังนี้

(๒.๓.๑) บริหารกองทุน รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับการจัดหาผลประโยชน์ และการจัดการกองทุนให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ กำหนด

(๒.๓.๒) พิจารณานุมัติการจ่ายเงิน เพื่อการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุน ผู้สูงอายุตามระเบียบที่คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ กำหนด

(๒.๓.๓) รายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุนต่อคณะกรรมการผู้สูงอายุ แห่งชาติตามระเบียบที่คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ กำหนด

ทั้งนี้ กองทุนผู้สูงอายุประกอบด้วยเงินทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้ เงินที่ได้รับจาก งบประมาณรายจ่ายประจำปี เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้ เงินอุดหนุนจากต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ เงินหรือทรัพย์สินที่ตกเป็นของกองทุนหรือที่กองทุนได้รับตามกฎหมาย หรือโดยนิติกรรมอื่น และดอกผลที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุนผู้สูงอายุ (มาตรา ๑๔) โดยเงินและดอกผลดังกล่าวไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังเป็นรายได้แผ่นดิน (มาตรา ๑๕)

(๒.๔) การลดหย่อนภาษี

ตามพระราชบัญญัติฯ นี้ สามารถลดหย่อนภาษีได้ใน ๒ ประเภทกรณี ดังนี้

(๒.๔.๑) ผู้บริจาคเงินหรือทรัพย์สินให้แก่กองทุนผู้สูงอายุ มีสิทธินำไปลดหย่อน ในการคำนวณภาษีเงินได้หรือได้รับการยกเว้นภาษีสำหรับทรัพย์สินที่บริจาค แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในประมวลรัษฎากร (มาตรา ๑๖)

(๒.๔.๒) ผู้อุปการะเลี้ยงดูบุพการีซึ่งเป็นผู้สูงอายุที่ไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ ผู้นั้นมีสิทธิได้รับการลดหย่อนภาษี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในประมวล รัษฎากร (มาตรา ๑๗)

๒.๔ นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ

ในสภาวะการณ์ที่สังคมโลกเคลื่อนตัวเข้าสู่ภาวะสังคมผู้สูงอายุ ทำให้ภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งในระดับโลก ระดับภูมิภาค และระดับประเทศต่างให้ความสำคัญกับประเด็นผู้สูงอายุ เพื่อเตรียมการรับมือกับสังคมผู้สูงอายุ เพื่อให้ประชากรสูงอายุได้รับสิทธิและสวัสดิการที่พึงได้รับ ตามหลักการสิทธิมนุษยชน จึงมีนโยบายและยุทธศาสตร์ในบริบทโลก บริบทภูมิภาค และบริบท ประเทศ ดังนี้

๒.๔.๑ นโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุในบริบทโลก

ภายใต้บริบทโลกมีนโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุมี ๒ นโยบาย/ยุทธศาสตร์ หลัก ดังนี้

(๑) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs)

เมื่อเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals : MDGs) เพื่อเสริมสร้างมาตรฐานชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน มีกำหนดสิ้นสุดลงในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติสมัยสามัญ ครั้งที่ ๗๐ (เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๘) จึงได้มี

การหรือเพื่อกำหนดวาระการพัฒนาหลังการสิ้นสุดลงของเป้าหมาย MDGs โดยที่ประชุมฯ ได้รับรองวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) เพื่อเป็นกรอบยุทธศาสตร์หรือทิศทางให้ประเทศต่าง ๆ นำไปสู่การขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างยั่งยืนในมิติเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยมีประเด็นเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ๑๗ ข้อ ดังนี้

- เป้าหมายที่ ๑ ขจัดความยากจน
- เป้าหมายที่ ๒ ขจัดความหิวโหย
- เป้าหมายที่ ๓ การมีสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี
- เป้าหมายที่ ๔ การศึกษาที่เท่าเทียม
- เป้าหมายที่ ๕ ความเท่าเทียมทางเพศ
- เป้าหมายที่ ๖ การจัดการน้ำและสุขาภิบาล
- เป้าหมายที่ ๗ พลังงานสะอาดที่ทุกคนเข้าถึงได้
- เป้าหมายที่ ๘ การจ้างงานที่มีคุณค่าและการเติบโตทางเศรษฐกิจ
- เป้าหมายที่ ๙ อุตสาหกรรม นวัตกรรม โครงสร้างพื้นฐาน
- เป้าหมายที่ ๑๐ ลดความเหลื่อมล้ำ
- เป้าหมายที่ ๑๑ เมืองและถิ่นฐานมนุษย์อย่างยั่งยืน
- เป้าหมายที่ ๑๒ แผนการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน
- เป้าหมายที่ ๑๓ การรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- เป้าหมายที่ ๑๔ การใช้ประโยชน์จากมหาสมุทรและทรัพยากรทางทะเล
- เป้าหมายที่ ๑๕ การใช้ประโยชน์จากระบบนิเวศทางบก
- เป้าหมายที่ ๑๖ สังคมสงบสุข ยุติธรรม ไม่แบ่งแยก
- เป้าหมายที่ ๑๗ ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ซึ่งต้องนำมาพิจารณาในการแปลงเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนสู่การปฏิบัติ ได้แก่ การขจัดความยากจน การศึกษาที่เท่าเทียม ความเท่าเทียมทางเพศ การจ้างงานที่มีคุณค่าและการเติบโตทางเศรษฐกิจ ลดความเหลื่อมล้ำ เมืองและถิ่นฐานมนุษย์อย่างยั่งยืน สังคมสงบสุข ยุติธรรม ไม่แบ่งแยก และความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

(๒) แผนปฏิบัติการระหว่างประเทศมาดริดว่าด้วยเรื่องผู้สูงอายุ (The Madrid International Plan of Action on Ageing)

เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ผู้แทนระดับสูงของประเทศไทยได้เข้าร่วมการประชุมสมัชชาระดับโลกว่าด้วยผู้สูงอายุ ครั้งที่ ๒ ณ กรุงมาดริด ประเทศสเปน โดยที่ประชุมได้ให้การรับรองแผนปฏิบัติการระหว่างประเทศมาดริดว่าด้วยเรื่องผู้สูงอายุ (The Madrid International Plan of Action on Ageing : MIPAA) ทำให้เกิดพันธกิจสากลร่วมกัน โดยประเทศสมาชิกต้องยึดถือเป็นเป้าหมายในการดำเนินการแผนปฏิบัติการระหว่างประเทศมาดริดว่าด้วยเรื่องผู้สูงอายุ ๓ ประการ ดังนี้

(๒.๑) ผู้สูงอายุกับการพัฒนา

การพัฒนาให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม โดยผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงความรู้ การฝึกอบรม และการศึกษา รวมถึงมีความสามัคคีและเกื้อกูลกันของคนวัยต่าง ๆ ในสังคม ทำให้เกิดความมั่นคงในด้านรายได้ ขจัดความยากจน และป้องกันความยากจน รวมถึงได้รับการคุ้มครองทางสังคม

(๒.๒) สุขวัยอย่างสุขภาพดีและมีสุขภาวะ

การเสริมสร้างสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดีให้กับผู้สูงอายุ โดยการเข้าถึงบริการดูแลสุขภาพ อย่างถ้วนหน้าและเท่าเทียม รวมถึงความต้องการที่จำเป็นด้านสุขภาพจิตสำหรับผู้สูงอายุ เรื่องผู้สูงอายุและความพิการด้วย

(๒.๓) การสร้างความมั่นใจว่าจะมีสภาพแวดล้อมที่เกื้อหนุนและเหมาะสม

การสร้างความมั่นคงและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ โดยบ้านพัก และสภาพแวดล้อมในการอยู่อาศัยมีความเหมาะสมกับผู้สูงอายุ รวมถึงการแก้ไขปัญหาการทอดทิ้ง และล่วงละเมิด ตลอดจนใช้ความรุนแรงกับผู้สูงอายุ การสร้างความมั่นใจว่าจะมีสภาพแวดล้อมที่เกื้อหนุนและเหมาะสม

โดยกรอบทิศทางกลยุทธ์ของประเทศไทยที่สอดคล้องกับ ๓ เป้าหมายของการพัฒนาผู้สูงอายุ ดังนี้

- ๑) การสร้างหลักประกันด้านรายได้เพื่อวัยสูงอายุ
- ๒) การส่งเสริมและขยายโอกาสในการทำงานของผู้สูงอายุ
- ๓) การสร้างและพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุระยะยาว
- ๔) การจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมและปลอดภัย ในที่สาธารณะสำหรับผู้สูงอายุ

๕) การเสริมสร้างขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุ

ทั้งนี้ องค์การสหประชาชาติได้กำหนดให้ประเทศสมาชิกจะต้องรายงานผลตามแผนปฏิบัติการระหว่างประเทศมาดริดว่าด้วยเรื่องผู้สูงอายุ ทุกระยะ ๕ ปี โดยคณะกรรมการด้านเศรษฐกิจและสังคมสำหรับเอเชียและแปซิฟิก เป็นกลไกสำคัญในการติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก ซึ่งมีประเทศไทยรวมอยู่ในภูมิภาคดังกล่าวด้วย

๒.๔.๒ นโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุในบริบทภูมิภาค

(๑) แผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community) ประกอบด้วย ๓ เสาหลัก ได้แก่ (๑) ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (๒) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (๓) ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน โดยในเสาหลักประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน มีเป้าหมายให้ประชาชนเป็นศูนย์กลาง สังคมที่เอื้ออาทร และแบ่งปัน ประชากรอาเซียนมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีและมีการพัฒนาในทุกด้านเพื่อยกระดับ คุณภาพชีวิตของประชาชน ส่งเสริมการให้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมอัตลักษณ์ของอาเซียน

แผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community Blueprint) ประกอบด้วยความร่วมมือใน ๖ ด้าน ได้แก่ ๑. การพัฒนามนุษย์ (Human Development) ๒. การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม (Social Welfare and Protection) ๓. สิทธิและความยุติธรรมทางสังคม (Social Justice and Rights) ๔. ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Sustainability) ๕. การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน (Building an ASEAN Identity) ๖. การลดช่องว่างทางการพัฒนา (Narrowing the Development Gap) องค์ประกอบย่อยของแต่ละด้านมีดังนี้

A. การพัฒนามนุษย์

- A๑. ให้ความสำคัญกับการศึกษา
- A๒. การลงทุนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
- A๓. ส่งเสริมการจ้างงานที่เหมาะสม
- A๔. ส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศ
- A๕. การอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเชิงประยุกต์
- A๖. เสริมสร้างทักษะในการประกอบอาชีพสำหรับสตรี เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
- A๗. พัฒนาสมรรถภาพของระบบราชการ

B. การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม

- B๑. การขจัดความยากจน
- B๒. เครือข่ายความปลอดภัยทางสังคมและความคุ้มครองกันจากผลกระทบด้านลบจากการรวมตัวอาเซียนและโลกาภิวัตน์
- B๓. ส่งเสริมความมั่นคง และความปลอดภัยด้านอาหาร
- B๔. การเข้าถึงการดูแลสุขภาพและส่งเสริมการดำรงชีวิตที่มีสุขภาพ
- B๕. การเพิ่มศักยภาพในการควบคุมโรคติดต่อ
- B๖. รับประกันอาเซียนที่ปลอดภัยเสถียร
- B๗. การสร้างรัฐที่พร้อมรับกับภัยพิบัติและประชาคมที่ปลอดภัยยิ่งขึ้น

C. ความยุติธรรมและสิทธิ

- C๑. การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิและสวัสดิการสำหรับสตรี เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
- C๒. การคุ้มครองและส่งเสริมแรงงานโยกย้ายถิ่นฐาน
- C๓. ส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจ

D. ส่งเสริมความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม

- D๑. การจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมของโลก
- D๒. การจัดการและการป้องกันปัญหามลพิษทางสิ่งแวดล้อมข้ามแดน
- D๓. ส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม และการมีส่วนร่วมของประชาชน
- D๔. ส่งเสริมเทคโนโลยีด้านสิ่งแวดล้อม (อีเอสที)
- D๕. ส่งเสริมคุณภาพมาตรฐานการดำรงชีวิตในเขตเมืองต่าง ๆ ของอาเซียน และเขตเมือง

- D๖. การทำการประสานกันเรื่องนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมและฐานข้อมูล
- D๗. ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรชายฝั่ง และทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน
- D๘. ส่งเสริมการจัดการเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน
- D๙. ส่งเสริมความยั่งยืนของทรัพยากรน้ำจืด
- D๑๐. การตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการจัดการต่อผลกระทบ
- D๑๑. ส่งเสริมการบริหารจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน

E. การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน

- E๑. ส่งเสริมการตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียน และความรู้ลึกของการเป็นประชาคม
- E๒. การส่งเสริมและการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมของอาเซียน
- E๓. ส่งเสริมการสร้างสรรค์ด้านวัฒนธรรมและอุตสาหกรรม
- E๔. การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับชุมชน

F. การลดช่องว่างทางการพัฒนา

ทั้งนี้ ส่วนราชการระดับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ที่ดำเนินการภายใต้แผนงานจัดตั้งประชาสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๓) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ ๙ แผนงานการจัดตั้งประชาสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนที่สอดคล้องกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

A. การพัฒนามนุษย์	A๖. เสริมสร้างทักษะในการประกอบการสำหรับสตรีเยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
B. การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม	B๒. เครือข่ายความปลอดภัยทางสังคมและความคุ้มกันจากผลกระทบด้านลบจากการรวมตัวอาเซียนและโลกาภิวัตน์
C. ความยุติธรรมและสิทธิ	C๑. การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิและสวัสดิการสำหรับสตรี เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ C๓. ส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจ
E. การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน	E๔. การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับชุมชน

ที่มา : ดัดแปลงมาจากตารางการดำเนินมาตรการภายใต้แผนงานการจัดตั้งประชาสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนของหน่วยราชการที่ดูแลด้านสังคมและวัฒนธรรม (มติครม. ๑๒ ต.ค. ๕๓)

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุโดยตรง ซึ่งมีรายละเอียด ได้แก่ A๖. เสริมสร้างทักษะในการประกอบการสำหรับสตรี เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ โดยมีเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ในการเน้นส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสตรีเยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มชายขอบในกำลังแรงงานที่มีผลผลิต โดยการฝึกอบรมการฝีมือเพื่อปรับปรุงคุณภาพความเป็นอยู่ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมการพัฒนาชาติและการรวมตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียน และ C๑. การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิและสวัสดิการสำหรับสตรี เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ โดยมีเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ในการปกป้อง

ผลประโยชน์สิทธิธรรมทั้งส่งเสริมโอกาสอย่างเท่าเทียม และยกระดับคุณภาพชีวิตมาตรฐานการดำรงชีพสำหรับสตรี เด็ก ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

๒.๔.๓ นโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุในบริบทประเทศไทย

(๑) ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ประเทศไทยไว้ว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศคือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคมนในทุกมิติ และในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดีเก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม

ทั้งนี้ ยุทธศาสตร์ชาติประกอบด้วยยุทธศาสตร์ ๖ ด้าน ได้แก่ (๑) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง (๒) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (๓) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ (๔) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (๕) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ (๖) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๑)

โดยประเด็นที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ จำนวน ๒ ประเด็นยุทธศาสตร์ ซึ่งมีรายละเอียดแบบสรุปดังนี้

(๑.๑) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคมนในทุกมิติและในทุกช่วงวัย ให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมี ความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ดี รอบด้านและมีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็น ในศตวรรษที่ ๒๑ มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่สาม และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตสู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นวัตกรรม ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่นๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง

(๑.๒) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

การพัฒนาที่สำคัญที่ให้ความสำคัญการดึงเอาพลังของ ภาคส่วนต่างๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชน ท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุน การรวมตัวของประชาชนในการร่วมคิดร่วมทำ เพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบ ไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทยทั้งในมิติ สุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเองและทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด โดยรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพ อย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

(๒) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ยึดหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” “การพัฒนาที่ยั่งยืน” และ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” และยึดหลักการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ลดความเหลื่อมล้ำ และขับเคลื่อนการเจริญเติบโตจากการเพิ่มผลิตภาพการผลิตบนฐานการใช้ภูมิปัญญาและนวัตกรรม โดยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ มีทั้งหมด ๖ เป้าหมาย ได้แก่ ๑) คนไทยมีคุณลักษณะเป็นคนไทยที่สมบูรณ์ ๒) ความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้และความยากจนลดลง ๓) ระบบเศรษฐกิจมีความเข้มแข็งและแข่งขันได้ ๔) ทุนทางธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมสามารถสนับสนุนการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความมั่นคงทางอาหาร พลังงาน และน้ำ ๕) มีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย สังคมปลอดภัย สามัคคี สร้างภาพลักษณ์ดี และเพิ่มความเชื่อมั่นของนานาชาติต่อประเทศไทย และ ๖) มีระบบบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ ทันสมัย โปร่งใส ตรวจสอบได้ กระจายอำนาจและมีส่วนร่วมจากประชาชน

ทั้งนี้ แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ประกอบด้วย ๑๐ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ : การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความ
มั่นคงและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ : การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ
และธรรมาภิบาลในสังคมไทย

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ : การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์

ยุทธศาสตร์ที่ ๘ : การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๙ : การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑๐ : ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา

โดยในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ มีประเด็นยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับงานผู้สูงอายุ จำนวน ๓
ยุทธศาสตร์ ดังนี้

๑) การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์

แนวทางการพัฒนาสำคัญ ประกอบด้วย (๑) ปรับเปลี่ยนค่านิยมคนไทยให้มีคุณธรรม
จริยธรรม มีวินัย จิตสาธารณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ (๒) พัฒนาศักยภาพคนให้มีทักษะ ความรู้
และความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า (๓) ยกย่องคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอด
ชีวิต (๔) ลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพและให้ทุกภาคส่วนคำนึงถึงผลกระทบต่อสุขภาพ (๕) เพิ่ม
ประสิทธิภาพการบริหารจัดการระบบสุขภาพ ภาครัฐและปรับระบบการเงินการคลังด้านสุขภาพ (๖)
พัฒนาระบบการดูแลและสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับสังคมสูงวัย (๗) ผลักดันให้สถาบันทาง
สังคมมีส่วนร่วมพัฒนาประเทศอย่างเข้มแข็ง

๒) ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

แนวทางการพัฒนาสำคัญ ประกอบด้วย (๑) การเพิ่มโอกาสให้กับกลุ่มเปราะบาง ประชากร ร้อยละ ๔๐ ที่มีรายได้ต่ำสุดสามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพของรัฐและมีอาชีพ (๒) การกระจายการ ให้บริการภาครัฐทั้งด้านการศึกษา สาธารณสุข และสวัสดิการที่มีคุณภาพให้ครอบคลุมและทั่วถึง (๓) เสริมสร้างศักยภาพชุมชน การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและการสร้างความเข้มแข็งการเงินฐานราก ตาม หลัก ๑๓ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ มีสิทธิในการจัดการทุน ที่ดินและทรัพยากรภายในชุมชน

(๓) แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๖๔)

แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “ผู้สูงวัยเป็นหลักชัยของสังคม” โดยมีปรัชญาที่สำคัญกล่าวว่า ผู้สูงอายุไม่ใช่บุคคลด้อยโอกาสหรือเป็นภาระต่อสังคม แต่สามารถมี ส่วนร่วม เป็นพลังพัฒนาสังคม จึงควรได้รับการส่งเสริมและเกื้อกูลจากครอบครัว ชุมชน และรัฐให้ ดำรงชีวิตอยู่อย่างมีคุณค่า มีศักดิ์ศรี และคงไว้ซึ่งภาวะสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดีให้นานที่สุด

ประเด็นวัตถุประสงค์ของแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ มีดังนี้

- เพื่อส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี ด้วยการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า มีศักดิ์ศรี พึ่งตนเองได้และมีหลักประกันที่มั่นคง
- เพื่อสร้างจิตสำนึกให้สังคมไทยตระหนักถึงผู้สูงอายุในฐานะบุคคลที่มีประโยชน์ต่อ ส่วนรวม และ ส่งเสริมให้คงคุณค่าไว้ให้นานที่สุด
- เพื่อให้ประชากรทุกคนตระหนักถึงความสำคัญของการเตรียมการ และมีการเตรียม ความพร้อม เพื่อการเป็นผู้สูงอายุที่มีคุณภาพ
- เพื่อให้ประชาชน ครอบครัว ชุมชน ท้องถิ่น องค์กรภาครัฐ และเอกชน ตระหนัก และมีส่วนร่วมในภารกิจด้านผู้สูงอายุ
- เพื่อให้มีกรอบและแนวทางการปฏิบัติงานเกี่ยวกับผู้สูงอายุสำหรับทุกภาคส่วนที่ เกี่ยวข้อง อันจะนำไปสู่การบูรณาการงานด้านผู้สูงอายุ

แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ประกอบด้วย ๕ ประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

(๓.๑) ยุทธศาสตร์ด้านการเตรียมความพร้อมของประชากรเพื่อวัยสูงอายุที่มีคุณภาพ ประกอบด้วย ๓ มาตรการ ได้แก่ (๑) มาตรการหลักประกันด้านรายได้เพื่อ วัยสูงอายุ (๒) มาตรการ การให้การศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต และ (๓) มาตรการการปลูกจิตสำนึกให้ คนในสังคม ตระหนักถึงคุณค่าและศักดิ์ศรีของผู้สูงอายุ

(๓.๒) ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุ ประกอบด้วย ๕ มาตรการ ได้แก่ (๑) มาตรการส่งเสริมสุขภาพป้องกันการเจ็บป่วย และดูแลตนเอง เบื้องต้น (๒) มาตรการส่งเสริมการ รวมกลุ่มและสร้างความเข้มแข็งขององค์กรผู้สูงอายุ (๓) มาตรการส่งเสริม ด้านการทำงานและการหา รายได้ของผู้สูงอายุ (๔) มาตรการสนับสนุนผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ (๕) มาตรการ ส่งเสริมสนับสนุนสื่อ ทุกประเภทให้มีรายการเพื่อผู้สูงอายุและสนับสนุนให้ผู้สูงอายุได้รับความรู้และ สามารถเข้าถึงข่าวสาร และสื่อ และ (๕) มาตรการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีที่อยู่อาศัยและ สภาพแวดล้อมที่ เหมาะสม

(๓.๓) ยุทธศาสตร์ด้านระบบคุ้มครองทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ ประกอบด้วย ๔ มาตรการ ได้แก่ (๑) มาตรการคุ้มครองด้านรายได้ (๒) มาตรการหลักประกันด้านสุขภาพ (๓) มาตรการด้านครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง และ (๔) มาตรการระบบบริการและเครือข่าย การเกื้อหนุน

(๓.๔) ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนา ด้านผู้สูงอายุอย่างบูรณาการระดับชาติ และการพัฒนาบุคลากรด้านผู้สูงอายุ ประกอบด้วย ๒ มาตรการ ได้แก่ (๑) มาตรการ การบริหารจัดการเพื่อการพัฒนา ด้านผู้สูงอายุอย่างบูรณาการระดับชาติ และ (๒) มาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรด้านผู้สูงอายุ

(๓.๕) ยุทธศาสตร์ด้านการประมวล พัฒนา และเผยแพร่ องค์ความรู้ด้านผู้สูงอายุและการติดตามประเมินผลการดำเนินการตามแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ประกอบด้วย ๓ มาตรการ ได้แก่ (๑) มาตรการสนับสนุนและส่งเสริมการวิจัย และพัฒนาองค์ความรู้ด้าน เป้าหมายสำหรับการกำหนดนโยบาย และการพัฒนาการบริการหรือการดำเนินการที่เป็นประโยชน์แก่ผู้สูงอายุ (๒) มาตรการดำเนินการให้มีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนผู้สูงอายุแห่งชาติที่มี มาตรฐานอย่างต่อเนื่อง และ (๓) มาตรการพัฒนาระบบข้อมูลทางด้านผู้สูงอายุให้ถูกต้องและทันสมัย โดยมีระบบฐานข้อมูลที่สำคัญด้านผู้สูงอายุที่ง่ายต่อการเข้าถึงและสืบค้น

(๔) นโยบายรัฐบาล

คณะรัฐมนตรีโดยนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) ได้แถลงนโยบาย ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๗ ได้กำหนดนโยบายการบริหาร ราชการแผ่นดิน ๑๑ ด้าน ประกอบด้วย (๑) การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ (๒) การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ (๓) การลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและการ สร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ (๔) การศึกษาและการเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม (๕) การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุข และสุขภาพของประชาชน (๖) การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ (๗) การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาส ในประชาคมอาเซียน (๘) การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม (๙) การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุล ระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน (๑๐) การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดิน ที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ (๑๑) การปรับปรุง กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

ทั้งนี้ ประเด็นนโยบายที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ คือ นโยบายด้านที่ ๓ การลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ข้อที่ ๓ ในระยะต่อไปจะพัฒนาระบบการคุ้มครองทางสังคม ระบบการออมและระบบ สวัสดิการชุมชนให้มีประสิทธิภาพและมีความยั่งยืนมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการดูแลให้มีระบบการกักขัง ที่เป็นธรรมและการสงเคราะห์ผู้ยากไร้ตามอัตภาพ พัฒนาศักยภาพ คุ้มครองและพิทักษ์สิทธิจัด สวัสดิการช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุ สตรี และเด็ก

ข้อที่ ๔ เตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตและ การมีงานหรือกิจกรรมที่เหมาะสม เพื่อสร้างสรรค์และไม่ก่อภาระต่อสังคมในอนาคต โดยจัดเตรียม ระบบการดูแล

ในบ้าน สถานพักฟื้น และโรงพยาบาล ที่เป็นความร่วมมือของภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และ
ครอบครัวรวมทั้งพัฒนาระบบการเงินการคลังสำหรับการดูแลผู้สูงอายุ

(๕) มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ

(๕.๑) มาตรการรองรับสังคมผู้สูงอายุ วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

- เห็นชอบมาตรการการจ้างงานผู้สูงอายุ และอนุมัติหลักการ ร่างพระราชกฤษฎีกาออกตาม
ความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีสาระสำคัญเป็นการยกเว้น
ภาษีเงินได้ให้แก่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล สำหรับเงินได้ เป็นจำนวนร้อยละ ๑๐๐ ของรายจ่าย
ที่ได้จ่ายเพื่อการจ้างผู้สูงอายุที่มีอายุ ๖๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป เข้าทำงาน

- เห็นชอบมาตรการการสร้างที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ (Senior Complex) โดยให้
กระทรวงการคลังหรือร่วมกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย
และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- เห็นชอบมาตรการสินเชื่อที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ (Reverse Mortgage)

- เห็นชอบในหลักการบูรณาการระบบบำนาญแห่งชาติ และอนุมัติหลักการร่าง
พระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายบำนาญแห่งชาติ พ.ศ. .... มีสาระสำคัญ
เป็นการกำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายบำนาญแห่งชาติทำหน้าที่กำหนดนโยบาย
และทิศทางของระบบบำนาญในภาพรวมให้สอดคล้องกัน และร่างพระราชบัญญัติ กองทุน
บำนาญแห่งชาติ พ.ศ. .... มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดให้มีกองทุน บำนาญแห่งชาติ
เพื่อให้มีระบบการออมเพื่อการดำรงชีพยามชราภาพเพียงพอหลังเกษียณ ครอบคลุมลูกจ้างทั้งระบบ

(๕.๒) เห็นชอบมาตรการให้เงินช่วยเหลือเพื่อการยังชีพแก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ มีนโยบายให้ดำเนินการ มาตรการให้เงินช่วยเหลือ เพื่อการยังชีพแก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย ตามโครงการลงทะเบียน เพื่อสวัสดิการแห่งรัฐโดยกำหนด แหล่งที่มาของเงินเป็น ๒ ส่วน คือ เงินภาษีสรรพสามิตในส่วน ของสินค้าสุรา และยาสูบ ในอัตรา ร้อยละ ๒ แต่ไม่เกิน ๔,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี และจากการบริจาค เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ โดยจะนำส่งเงิน ดังกล่าวเข้ากองทุนผู้สูงอายุ และส่งต่อให้ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย ตามโครงการลงทะเบียนเพื่อ สวัสดิการแห่งรัฐโดยผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ

(๖) แผนยุทธศาสตร์กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙)

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์กระทรวงการ
พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) โดยกำหนดวิสัยทัศน์ว่า
“สังคมมีความมั่นคง ประชาชนลดการพึ่งพาจากรัฐ” ทั้งนี้ แผนยุทธศาสตร์กระทรวงฯ ประกอบด้วย
๕ ประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

(๖.๑) ยุทธศาสตร์ระบบสวัสดิการสังคมที่สมบูรณ์ แนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ประกอบด้วย

- แผนงานบูรณาการการขับเคลื่อนการแก้ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้
- แผนงานบูรณาการสร้างความปรองดองและสมานฉันท์
- แผนงานการสร้าง ความมั่นคงและการลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจ
และสังคม

(๖.๒) ยุทธศาสตร์ประชาชนมีศักยภาพและพึ่งพาตนเองได้ แนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ประกอบด้วย

- แผนงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ำทุพพลภาพอย่างเป็นระบบ
- แผนงานบูรณาการป้องกันปราบปรามและบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด
- แผนงานพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตคนไทยทุกคนมีศักยภาพ พึ่งพาตนเองได้
- แผนงานสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว/ครอบครัวอบอุ่น
- แผนงานการสร้างสภาพแวดล้อมและ นวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตในสังคมสูงวัย

(๖.๓) ยุทธศาสตร์สังคมแห่งความรับผิดชอบต่อสังคม แนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ประกอบด้วย

- แผนงานการส่งเสริมและสร้างความตระหนัก ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์สำหรับกลุ่มเป้าหมาย

(๖.๔) ยุทธศาสตร์หุ้นส่วนประชารัฐสังคมและระหว่างประเทศที่เข้มแข็ง แนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ประกอบด้วย

- แผนงานสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคมและชุมชน
- แผนงานส่งเสริมบทบาทของ พม. ในการเชื่อมโยงระหว่างประเทศ ภูมิภาค และประชาคมโลก

(๖.๕) ยุทธศาสตร์ระบบบริหารจัดการทางสังคมที่เป็นเลิศ แนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ประกอบด้วย

- แผนงานการพัฒนาระบบการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล และอัตรากำลัง
- แผนงานการบริหารราชการ
- แผนงานโครงการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- แผนงานการพัฒนากฎหมายให้ทันสมัยสอดคล้องกับนานาชาติ ๑
- แผนงานพัฒนาสถาบัน/ศูนย์บริการประชาชนเพื่อความเป็นเลิศ
- แผนงานพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการพัฒนาสังคม

(๓) ยุทธศาสตร์กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

ในยุทธศาสตร์กระทรวงฯ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “เป็นองค์กรหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาคนและสังคม เพื่อความอยู่ดีมีสุขอย่างยั่งยืน” และมีค่านิยมองค์กรคือ อุทิศตน อาสางาน เอื้ออาทร อำนวยประโยชน์สุข

ทั้งนี้ ยุทธศาสตร์กระทรวงฯ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ได้กำหนดพันธกิจไว้ ได้แก่ ๑) พัฒนาคนและสังคมให้มีคุณภาพเต็มตามศักยภาพและมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง ๒) สร้างเครือข่ายจากทุกภาคส่วนในการมีส่วนร่วมพัฒนาสังคม ๓) พัฒนาองค์ความรู้ ขีดความสามารถ และระบบการบริหารจัดการด้านการพัฒนาสังคม ๔) จัดระบบสวัสดิการที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย เพื่อให้ประชาชนมีหลักประกันและมีความมั่นคงในชีวิต

โดยแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าวได้กำหนดไว้ ๔ ประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

- ๑) สร้างภูมิคุ้มกันและส่งเสริมโอกาสทางสังคมบนฐานแห่งความพอเพียง
- ๒) เสริมประสิทธิภาพทางสังคมในลักษณะการพัฒนาศักยภาพและการสร้างเครือข่าย
- ๓) ผนึกกำลังทางสังคมจากทุกภาคส่วน และเสริมสร้างธรรมาภิบาล

๔) จัดระบบสวัสดิการที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย

(๘) ยุทธศาสตร์กรมกิจการผู้สูงอายุ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

แผนยุทธศาสตร์กรมกิจการผู้สูงอายุ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ได้กำหนดวิสัยทัศน์คือ “ผู้สูงอายุมีหลักประกันในการดำรงชีวิตที่มั่นคงในทุกมิติและเป็นพลังในการขับเคลื่อนสังคมไทย” และมี ๕ พันธกิจ ดังนี้

- ผลักดันนโยบาย มาตรการ กลไก การจัดสวัสดิการสังคมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุบนพื้นฐานการมีส่วนร่วม
  - เตรียมความพร้อมคนทุกวัยเพื่อรับสังคมผู้สูงอายุ
  - พัฒนารูปแบบการดูแลผู้สูงอายุให้ได้มาตรฐานบนพื้นฐานการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิ
  - พัฒนาสภาพแวดล้อมและระบบเกื้อหนุนผู้สูงอายุเพื่อเข้าถึงบริการสาธารณะ
  - ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ
- ทั้งนี้ แผนยุทธศาสตร์ฯ มีความเชื่อมโยงประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์ ดังนี้

ตารางที่ ๑๐ แสดงความเชื่อมโยงประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	กลยุทธ์
๑. บูรณาการการขับเคลื่อนนโยบาย มาตรการ กลไก นวัตกรรมงานด้านผู้สูงอายุไปสู่การปฏิบัติ	๑. การบูรณาการทั้งระดับนโยบาย กลไก สู่การการปฏิบัติ	๑. บูรณาการนโยบาย มาตรการ กลไก และ นวัตกรรมในการขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุ ๒. ยกระดับศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุในการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุเป็นสถาบันการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ๓. สร้างความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อพัฒนางานด้านผู้สูงอายุ
๒. พัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุและเตรียมความพร้อมคนทุกช่วงวัยเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุร่วมกับภาคีเครือข่าย	๒. พัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุและเตรียมความพร้อมคนทุกวัย	๑. ส่งเสริมและผลักดันให้ทุกภาคส่วนมีการเตรียมความพร้อมคนทุกวัย ๒. ส่งเสริมการมีงานทำในผู้สูงอายุและเข้าถึงหลักประกันทางรายได้ ๓. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุผ่านกลไกในระดับพื้นที่ ๔. ปรับสภาพแวดล้อมชุมชน และ

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	กลยุทธ์
		บ้านให้ปลอดภัยกับผู้สูงอายุ
๓. พัฒนาระบบการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิผู้สูงอายุ	๓. ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิอย่างทั่วถึง	๑. ผลักดันและขับเคลื่อนมาตรฐานการดูแลผู้สูงอายุ ๒. สร้างระบบเพื่อรองรับและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุให้ทั่วถึง
๔. เป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมด้านผู้สูงอายุ	๔. พัฒนาระบบการบริหารจัดการเพื่อยกระดับการให้บริการ	๑. พลิกโฉมนวัตกรรมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคมสูงอายุ

ที่มา : ดัดแปลงจากแผนยุทธศาสตร์กรมกิจการผู้สูงอายุ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

(๘) แผนกลยุทธ์กรมกิจการผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

กรมกิจการผู้สูงอายุได้จัดทำแผนกลยุทธ์กรมกิจการผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ โดยกำหนดวิสัยทัศน์ว่า “เป็นองค์กรหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุและ สังคมให้อยู่ดีมีสุขอย่างยั่งยืน” ทั้งนี้ แผนกลยุทธ์ฯ ประกอบด้วย ๔ ประเด็นยุทธศาสตร์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ ๑๑ แสดงความเชื่อมโยงประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ และตัวชี้วัด ภายใต้แผนกลยุทธ์กรมกิจการผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด
๑. การพัฒนาระบบและกลไกการขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุอย่างมีบูรณาการและมีประสิทธิภาพ	- มีระบบและกลไกการขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุอย่างเป็นรูปธรรมและมีบูรณาการในทุกระดับ	- จำนวนแนวทาง/ มาตรการ/ แผนงานในการดำเนินงาน และการบูรณาการเพื่อขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุ
๒. การผลักดันทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมเตรียมความพร้อมสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ	- ประชาชนและทุกภาคส่วนตระหนักและให้ความสำคัญในการเตรียมความพร้อมเพื่อเป็นสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ	- จำนวนแนวทาง/ มาตรการ/ กลไกที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย - ร้อยละของภาคีเครือข่ายที่ร่วมดำเนินการขับเคลื่อนเตรียมความพร้อมเป็นสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ
๓. การคุ้มครอง ส่งเสริม และสนับสนุนผู้สูงอายุและพัฒนาภาคีเครือข่าย" เข้มแข็งเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเป้าประสงค์	- ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครอง ส่งเสริมและสนับสนุน และภาคีเครือข่ายมี ส่วนร่วมในการพัฒนาทางด้านผู้สูงอายุ	- ร้อยละของภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ - ร้อยละผู้สูงอายุที่เข้าถึงระบบบริการทางสังคม
๔. พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการงานด้านผู้สูงอายุเพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ	- องค์กรมีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล	- จำนวนระบบสนับสนุนการบริหารจัดการขององค์กร (อาทิ คณะกรรมการ เพื่อ ปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงาน/

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด
		ระบบติดตามประเมินผลยุทธศาสตร์ของ กรม/ งบประมาณ/ อัตรากำลัง ฯลฯ) - มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบ ฐานข้อมูลด้านผู้สูงอายุ - ร้อยละของบุคลากรที่ได้รับการพัฒนา สมรรถนะในการปฏิบัติงาน

ที่มา : ดัดแปลงจากแผนกลยุทธ์กรมกิจการผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔

(๙) ข้อเสนอของสภาพัฒนาประเทศ

(๙.๑) ระบบเพื่อรองรับผู้สูงอายุด้านเศรษฐกิจ เพื่อสร้างหลักประกันรายได้ สำหรับผู้สูงอายุ และประชากรรุ่นใหม่ มีข้อเสนอเพื่อการปฏิรูป ๒ ข้อเสนอ

- พัฒนาระบบบำนาญแห่งชาติ
- มาตรการขยายอายุการทำงาน และสร้างโอกาสในการทำงานของผู้สูงอายุ

(๙.๒) ระบบเพื่อรองรับผู้สูงอายุด้านการปรับสภาพแวดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการสาธารณะที่เอื้อต่อการใช้ชีวิต มีข้อเสนอเพื่อการปฏิรูป ๕ ข้อเสนอ

- สร้างชุมชนน่าอยู่สำหรับสังคมผู้สูงอายุ
- ส่งเสริม สนับสนุนการปรับปรุงสภาพแวดล้อม ที่พักอาศัย
- กำหนดที่อยู่อาศัยเพื่อสังคม (Social Housing)
- ส่งเสริมอุตสาหกรรมและธุรกิจเพื่อรับสังคมผู้สูงอายุ
- ปรับแก้กฎหมายที่เกี่ยวข้องและจัดทำข้อเสนอนโยบายเพื่อเร่งรัดและติดตามผลการปฏิบัติงาน

(๙.๓) ระบบเพื่อรองรับผู้สูงอายุด้านสุขภาพ พัฒนาระบบสุขภาพเพื่อรองรับ สังคมผู้สูงอายุ มีข้อเสนอเพื่อการปฏิรูป ๓ ข้อเสนอ

- สร้างความเข้มแข็งของชุมชนอย่างมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาระบบสุขภาพ
- จัดตั้งระบบบริการสุขภาพที่ขาดหายไป
- จัดระบบโครงสร้างที่รองรับและการสร้างระบบดูแลสุขภาพชุมชนเมือง (พัฒนา กฎหมายมาตรฐานการบริการ และกลไกกำกับ มาตรฐาน/มาตรการเพิ่มกำลังดูแล ผู้สูงอายุ)

(๙.๔) ระบบเพื่อรองรับผู้สูงอายุด้านสังคม การพัฒนาสังคมเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ

- มาตรการเตรียมความพร้อมสังคมไทย โดยการส่งเสริมการวางแผนชีวิตครอบครัว แนวใหม่เพื่อส่งเสริมการมีครอบครัวเข้มแข็งและเพิ่มอัตราการเกิดที่มีคุณภาพ
- มาตรการพัฒนาศักยภาพชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยการสร้างการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุมชน ภาคเอกชน พัฒนากฎระเบียบต่างๆ ที่เอื้อต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดูแลผู้สูงอายุ

- มาตรการเร่งรัดการดำเนินงานเชิงรุกของภาครัฐและเอกชนเพื่อให้เกิดการบูรณาการและการทำงานเชิงรุกเพื่อรองรับสังคมสูงวัย
- การเพิ่มคุณค่าของผู้สูงอายุ
- สื่อสารสังคมเพื่อสร้างความตระหนักในสถานการณ์ผู้สูงอายุและการเตรียมความพร้อมผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ
- กลไกพิทักษ์ผู้สูงอายุที่ไม่สามารถดูแลตนเองได้

๒.๕ ข้อมูลทั่วไปกรมกิจการผู้สูงอายุ

กรมกิจการผู้สูงอายุ (ผส.) ได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยเป็นหน่วยงานหลักในการรับผิดชอบภารกิจเกี่ยวกับผู้สูงอายุโดยตรง เพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับการส่งเสริมศักยภาพ ค้ำครอง และ พิทักษ์สิทธิ ให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพชีวิตที่ดี และอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข โดยกรมกิจการผู้สูงอายุมีวิสัยทัศน์ คือ "ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี เป็นพลังขับเคลื่อนสังคม" ทั้งนี้ มีรายละเอียดของพันธกิจและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

พันธกิจ

- ผลักดัน นโยบาย มาตรการ กลไก และนวัตกรรม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมขับเคลื่อนสังคม
- พัฒนาศักยภาพ และเตรียมความพร้อมรองรับสังคมสูงวัย
- ค้ำครอง ส่งเสริม สนับสนุน และพิทักษ์สิทธิผู้สูงอายุ ให้เข้าถึงระบบสวัสดิการสังคมอย่างทั่วถึง และเป็นธรรม
- พัฒนาองค์กร และทรัพยากรการบริหารงาน องค์ความรู้เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการดำเนินงาน

อำนาจหน้าที่

- เสนอแนะนโยบายและแผนหลัก ยุทธศาสตร์ มาตรการ และแนวทางการส่งเสริม และ พัฒนาศักยภาพ การจัดสวัสดิการ และการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิผู้สูงอายุ
- พัฒนามาตรการ กลไก มาตรฐาน และนวัตกรรมองค์ความรู้การดำเนินงานส่งเสริม และ พัฒนาศักยภาพ การจัดสวัสดิการ และการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิผู้สูงอายุ และส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด
- ส่งเสริม สนับสนุน และประสานความร่วมมือกับองค์กรเครือข่ายทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพ การจัดสวัสดิการ และการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิผู้สูงอายุ
- บริหารจัดการและกำกับดูแลการดำเนินงานกองทุนผู้สูงอายุ เพื่อการคุ้มครอง การส่งเสริม การสนับสนุน และการจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุ
- บริหารจัดการและพัฒนาระบบงานเทคโนโลยีสารสนเทศด้านผู้สูงอายุ

ภาพที่ ๖ โครงสร้างกรมกิจการผู้สูงอายุ

- 1) กองบริหารกองทุนผู้สูงอายุ ได้มีการจัดตั้งเป็นหน่วยงานในกรม ขึ้นตรงต่อ อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ ตามคำสั่งกรมกิจการผู้สูงอายุที่ 484/2559 ลงวันที่ 1 พฤศจิกายน 2559
- 2) ศูนย์ปฏิบัติการกรมกิจการผู้สูงอายุ ได้มีการจัดตั้งขึ้นเป็นหน่วยงานในกรม ขึ้นตรงต่อ อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ ตามคำสั่งกรมกิจการผู้สูงอายุ ที่ 659/2559 ลงวันที่ 30 ธันวาคม 2559 และคำสั่งกรมกิจการผู้สูงอายุที่ 671/2560 ลงวันที่ 15 พฤศจิกายน 2560
- 3) กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม ได้มีการจัดตั้งขึ้นเป็นหน่วยงานในกรม ขึ้นตรงต่อ อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ ตามคำสั่งกรมกิจการผู้สูงอายุ ที่ 230/2561 ลงวันที่ 30 เมษายน 2561
- 4) ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ 12 แห่ง ได้แก่

(1) ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านมั่นคง กรุงเทพมหานคร	(5) ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุจังหวัดสงขลา	(9) ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านตึกหิน ร.พ.สงขลา
(2) ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุจังหวัดปทุมธานี	(6) ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านสวนป่า (เชียงใหม่)	(10) ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุภูเก็ต
(3) ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุสวนสวรรค์ จ.พระนครศรีอยุธยา	(7) ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านปทุมธานี	(11) ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุจังหวัดหนองคาย
(4) ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านระยอง จ.ชลบุรี	(8) ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุจังหวัดนครราชสีมา	(12) ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุขอนแก่น

ที่มา : กรมกิจการผู้สูงอายุ

๒.๖ รายงานการประเมินผลการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

กรมกิจการผู้สูงอายุ ได้ดำเนินการประเมินผลการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ ตามแผนปฏิบัติการราชการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาค เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยแบ่งการรายงานผลการดำเนินงานตามแผน ได้ดังนี้

๒.๖.๑ ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการราชการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

ผลผลิต (Output)

ใน ๔ แผนงาน ๓๗ ตัวชี้วัด ภาพรวมมีผลประเมิน ผ่าน ๒๙ ตัวชี้วัด (ร้อยละ ๗๘.๐) ผลการประเมินเกินเป้าหมายที่ตั้งไว้ ๑๔ ตัวชี้วัด (ร้อยละ ๓๘.๐) และมีผลการประเมินตรงตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ๑๕ ตัวชี้วัด (ร้อยละ ๔๐.๐) ของตัวชี้วัดทั้งหมด ผลการประเมินแยกตามแผนงานย่อย ๔ แผนงาน ดังต่อไปนี้

(๑) ผลการดำเนินแผนงานบูรณาการพัฒนาศักยภาพคนตามช่วงวัย พบว่า มี ๓ ตัวชี้วัด ผลการดำเนินงานเกินเป้าหมายที่ตั้งไว้ ๒ ตัวชี้วัด ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ ๒ ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิพื้นฐาน จำนวน ๑๖,๕๔๘ คน (ร้อยละ ๑๑๐.๓๒) ตัวชี้วัดที่ ๓ ผู้สูงอายุ คนทุกวัยได้รับประโยชน์จากการถ่ายทอดภูมิปัญญา โดยมีผู้สูงอายุเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๗,๕๓๒ คน (ร้อยละ ๑๐๐.๔๑) และมี ๑ ตัวชี้วัด ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิพื้นฐานตามที่กฎหมายกำหนด จำนวน ๙,๓๘๓ ราย ผลการประเมิน ต่ำกว่าเป้าหมายที่ตั้ง (ร้อยละ ๗๔.๑๗)

(๒) ผลการดำเนินแผนงานบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ พบว่า มี ๑๔ ตัวชี้วัด มีผลการประเมินเกินเป้าหมาย ๖ ตัวชี้วัด ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ ๑ จำนวนเครือข่ายที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ ๑๓๑ เครือข่าย (ร้อยละ ๑๓๑) ตัวชี้วัดที่ ๕ จำนวนพื้นที่ขยายผลการดำเนินโครงการศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ ๔๐๖ แห่ง (ร้อยละ ๑๐๑.๕) ตัวชี้วัดที่ ๖ หน่วยงานต่าง ๆ จัดอบรมที่มีการเตรียมความพร้อมให้แก่ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑๕๘ องค์กร (ร้อยละ ๑๕๘.๐) ตัวชี้วัดที่ ๘ อาคารที่ทำการและสิ่งก่อสร้างประกอบ ๑ แห่ง ตัวชี้วัดที่ ๙ อาคาร ศพอส. (อาคารอเนกประสงค์) ๑ แห่ง ตัวชี้วัดที่ ๑๑ อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้านได้รับการพัฒนาทักษะ และสามารถดูแลผู้สูงอายุ จำนวน ๑๔,๔๙๐ คน (ร้อยละ ๑๐๓.๕)

(๓) ผลการดำเนินแผนงานยุทธศาสตร์การเสริมสร้างสวัสดิการสังคม การยกระดับคุณภาพชีวิต พบว่า มีทั้งหมด ๑๑ ตัวชี้วัด มีผลการประเมินเกินเป้าหมาย ๓ ตัวชี้วัด ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ ๔ จำนวนผู้รับบริการของศูนย์การเรียนรู้และฝึกอบรมด้านผู้สูงอายุ จำนวน ๑,๓๑๐ คน (ร้อยละ ๑๖๓.๗๕) ตัวชี้วัดที่ ๕ ทำเนียบองค์กรเครือข่ายภาคเอกชน ร่วมดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการมีรายได้และมีงานทำของผู้สูงอายุ ตามนโยบายประชารัฐเพื่อสังคม (E๖) จำนวน ๑๕๐ องค์กร (ร้อยละ ๓๐๐.๐๐) ตัวชี้วัดที่ ๑๒ จำนวนประชากรผู้สูงอายุที่ได้รับการบริการจัดสวัสดิการ จำนวน ๓๙,๖๐๘ คน (ร้อยละ ๑๑๓.๑๖)

(๔) ผลการดำเนินแผนงานพื้นฐาน พบว่า มีทั้งหมด ๙ ตัวชี้วัด ผลการประเมินเกินเป้าหมาย ๕ ตัวชี้วัด ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ ๒ จำนวนบุคลากรที่ได้รับการอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านกฎหมายเพื่อการปฏิบัติราชการ จำนวน ๙๐ คน (ร้อยละ ๑๕๓.๓๓) ตัวชี้วัดที่ ๓ จำนวนบุคลากรที่ได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ทักษะ และสมรรถนะในการปฏิบัติงาน จำนวน ๔๘๗ คน (ร้อยละ ๑๒๑.๗๕) ตัวชี้วัดที่ ๔ จำนวนข้าราชการสัมพันธ์ที่เผยแพร่ผ่านเครือข่ายสื่อมวลชนทุกสาขา รวมทั้งองค์กรเครือข่ายทั้งภาครัฐและภาคเอกชนให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริม การพัฒนาศักยภาพ การจัดสวัสดิการต่าง ๆ และคุ้มครองพิทักษ์สิทธิแก่ผู้สูงอายุ ๑๘๗ เรื่อง (ร้อยละ ๑๒๔.๖๖) ตัวชี้วัดที่ ๕ สนับสนุนเงินทุนกู้ยืมเพื่อประกอบอาชีพ ๙,๖๖๗ ราย (ร้อยละ ๑,๐๑๗.๕๗)

๒.๖.๒ ผลการดำเนินงานแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

ผลการดำเนินงานแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ พบว่า มี ๓ เป้าหมาย ๗ ตัวชี้วัด มีผลประเมินเกินเป้าหมายที่ตั้งไว้ ๑ ตัวชี้วัด และมีผลการประเมินตรงตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ๓ ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๗๑.๔๓ ของตัวชี้วัดทั้งหมด และต่ำกว่าเป้าหมาย ๓ ตัวชี้วัด ผลการประเมินแยกตามเป้าหมายดังต่อไปนี้

เป้าหมายที่ ๑ ผู้สูงอายุมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม พบว่า มี ๑ ตัวชี้วัด บรรลุเป้าหมายเพียง ๑ ตัวชี้วัด ได้แก่ ๑. ร้อยละ ๕๐ ของเครือข่ายที่มีกิจกรรมเตรียมประชากรเพื่อเป็น ผู้สูงอายุที่มีคุณภาพ ๑,๕๖๗ เครือข่าย (ร้อยละ ๑๑๐)

เป้าหมายที่ ๒ ผู้สูงอายุมีสุขภาวะที่ดี พบว่า มี ๓ ตัวชี้วัด บรรลุเป้าหมายเพียง ๒ ตัวชี้วัด ได้แก่ ๑. นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการดูแลผู้สูงอายุ จำนวน ๖ เรื่อง (ร้อยละ ๑๐๐.๐) ๒. ผู้สูงอายุที่เข้าถึงเทคโนโลยีนวัตกรรม/ระบบการดูแลด้านสุขภาพ ๒๕๗,๖๗๒ คน (ร้อยละ ๑๒๘.๘๔)

เป้าหมายที่ ๓ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตของคนทุกกลุ่มเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ พบว่า มี ๓ ตัวชี้วัด บรรลุตรงตามเป้าหมาย ๒ ตัวชี้วัด ได้แก่ ๑. จำนวนบ้านและสถานที่ที่ได้รับ การปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ๒,๖๖๔ แห่ง (ร้อยละ ๙๐๐.๐๐) ๒. คนทุกกลุ่มวัยในสังคมสามารถเข้าถึงสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก จำนวน ๒๐,๐๐๐ คน (ร้อยละ ๑๐๐.๐๐)

๒.๗ แผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

กรมกิจการผู้สูงอายุ ได้จัดทำแผนปฏิบัติการกรมกิจการผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานของส่วนราชการภายในกรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งมีสาระสำคัญโดยสรุปดังนี้

๒.๗.๑ ด้านงบประมาณ

กรมกิจการผู้สูงอายุได้รับการจัดสรรงบประมาณประจำปี ๒๕๖๒ รวมทั้งสิ้น ๕๐๕,๑๒๔,๔๐๐ บาท แบ่งเป็น งบบุคลากร จำนวน ๑๑๔,๙๑๘,๔๐๐ บาท งบดำเนินงาน ๒๑๓,๙๖๙,๖๐๐ บาท งบลงทุน ๓๖,๘๔๘,๒๐๐ บาท งบอุดหนุน ๑๓๔,๘๐๐,๐๐๐ บาท และงบรายจ่ายอื่น ๔,๕๘๘,๒๐๐ บาท

๒.๗.๒ ด้านแผนงาน/โครงการ

ตารางที่ ๑๒ แสดงข้อมูลแผนงาน/โครงการ

แผนงานพื้นฐาน
<ul style="list-style-type: none"> ■ โครงการจัดทำยุทธศาสตร์ คำของบประมาณฯ ■ โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการระดับภูมิภาคอาเซียนบวกสาม ■ โครงการจัดการระบบเทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการพัฒนาฯ ■ โครงการพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศ ■ โครงการประชาสัมพันธ์เพื่อการสื่อสารองค์กร ■ โครงการพัฒนาระบบบริหาร (กพร.) ■ โครงการสนับสนุนการดำเนินงานตรวจสอบภายใน (ตส) ■ รายจ่ายขั้นต่ำ ■ งบบริหารจัดการกอง (สกก.) ■ โครงการจัดการระบบเทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อพัฒนางาน ผส.

<ul style="list-style-type: none"> ▪ โครงการจัดทำยุทธศาสตร์ คำของบประมาณ (งบรายจ่ายอื่น) ▪ โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการระดับภูมิภาคอาเซียนบวกสาม (งบรายจ่ายอื่น)
แผนงานยุทธศาสตร์
<ul style="list-style-type: none"> ▪ โครงการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิผู้สูงอายุ ▪ โครงการการพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมฯ ▪ โครงการสนับสนุนศูนย์พัฒนาการฯ ▪ โครงการขับเคลื่อนการบูรณาการฯ ▪ โครงการส่งเสริมการเรียนรู้และฝึกอบรบฯ ▪ โครงการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์มาตรการฯ ▪ โครงการส่งเสริมความร่วมมือประชารัฐฯ ▪ โครงการขับเคลื่อนนโยบาย มาตรการฯ ▪ โครงการปลูกจิตสำนึกถึงความสำคัญของผู้สูงอายุฯ ▪ โครงการคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ▪ โครงการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพฯ ▪ ระบบบริหารจัดการกอง (กยผ. สคส. สคส.) ▪ โครงการพัฒนาศักยภาพองค์กรเครือข่าย ฯ ▪ การสนับสนุน ศพส. ๑๒ แห่ง ▪ โครงการส่งเสริมการเรียนรู้และฝึกอบรบด้านผู้สูงอายุ ▪ โครงการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์มาตรการด้านผู้สูงอายุสู่การปฏิบัติ
แผนงานบูรณาการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต
<ul style="list-style-type: none"> ▪ โครงการสานพลังผู้สูงวัยร่วมพัฒนาคนไทยอยู่ดีมีสุข ▪ โครงการเสริมพลังภูมิปัญญาผู้สูงอายุพัฒนาสู่ผลิตภัณฑ์ชุมชน ▪ สนับสนุนการจัดการศพผู้สูงอายุตามประเพณี ▪ เงินสงเคราะห์ผู้สูงอายุในภาวะยากลำบาก
แผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ
<ul style="list-style-type: none"> ▪ โครงการพัฒนางานอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน (อผส.) ▪ โครงการธนาคารเวลาสำหรับการดูแลผู้สูงอายุฯ ▪ โครงการขับเคลื่อนมาตรฐานการดูแลผู้สูงอายุ ▪ โครงการขับเคลื่อนระบบการดูแลและคุ้มครองทางสังคม ▪ โครงการปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกฯ ▪ โครงการเสริมสร้างชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ ▪ โครงการสร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมฯ ▪ โครงการปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุให้เหมาะสมและปลอดภัย

แผนงานบุคลากรภาครัฐ
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ค่าตอบแทน ▪ ค่าใช้สอย

๒.๘ แผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

กรมกิจการผู้สูงอายุได้รับมอบหมายให้เป็นเจ้าภาพรับผิดชอบแผนงานบูรณาการการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ และในฐานะเป็นหน่วยงานเจ้าภาพหลักในประเด็นการสร้างความเสมอภาค เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ จึงได้จัดทำแผนงานบูรณาการการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ โดยส่งเสริมความรู้ประชากรก่อนวัยสูงอายุ และพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ ส่งเสริมการออมเพื่อสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม และเพื่อพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อผู้สูงอายุ และส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเข้าถึงนวัตกรรมและเทคโนโลยี พัฒนาระบบการดูแลสุขภาพ พัฒนาระบบการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง และระบบการคุ้มครองสำหรับผู้สูงอายุ เพื่อให้มีสุขภาวะที่ดี รวมทั้งปรับปรุงสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกให้เหมาะสมและเอื้อต่อการดำรงชีวิตของคนทุกวัย

แผนงานบูรณาการฯ มีขอบเขตการดำเนินงาน ในมิติกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้สูงอายุ ประชาชนทุกกลุ่มวัย และมิติพื้นที่ดำเนินการทั่วประเทศ โดยมีหน่วยงานเจ้าภาพหลัก คือ กรมกิจการผู้สูงอายุ และมีหน่วยงานรับผิดชอบร่วม ๔ กระทรวง ๗ หน่วยงาน ๑ กองทุน และสภาภาษาชาติไทย ซึ่งข้อมูลโครงการและหน่วยงานรับผิดชอบ มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ ๑๓ แสดงข้อมูลโครงการและหน่วยงานรับผิดชอบ
ภายใต้แผนงานบูรณาการการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ

โครงการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
เป้าหมายที่ ๑ : ผู้สูงอายุและประชากรก่อนวัยสูงอายุมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม	
แนวทางที่ ๑ : พัฒนากลไกในการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม	
๑. โครงการสร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ	กรมกิจการผู้สูงอายุ
๒. โครงการเตรียมความพร้อมของคณพิการและเครือข่ายด้านคณพิการเพื่อเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ	กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคณพิการ
๓. โครงการส่งเสริมการออมเพื่อการเกษียณอายุ	กองทุนการออมแห่งชาติ
เป้าหมายที่ ๒ : สภาพแวดล้อม และนวัตกรรมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดีเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ	
แนวทางที่ ๒ : ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม	
๑. โครงการหุ่นยนต์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วย/ผู้พิการจากโรคทางระบบประสาทส่วนกลางในผู้สูงอายุ	สภาภาษาชาติไทย
๒. โครงการไม้เท้าเลเซอร์ช่วยเดินพระราชทาน เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้า	

โครงการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
พระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ	
๓. โครงการการบูรณาการนวัตกรรมและเทคโนโลยี การดูแลสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุ ปี ๒๕๖๒	กรมการแพทย์
๔. โครงการการบูรณาการนวัตกรรมและเทคโนโลยี การดูแลสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุ ปี ๒๕๖๒	กรมอนามัย
๕. โครงการการบูรณาการนวัตกรรมและเทคโนโลยี การดูแลสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุ ปี ๒๕๖๒	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
๖. โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางสังคมและระบบการดูแลผู้สูงอายุสมองเสื่อมสำหรับประเทศไทย	กรมการแพทย์
๗. โครงการการส่งเสริมศักยภาพผู้ดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ (ที่พิการ) ที่ติดบ้านติดเตียง	กรมการแพทย์
๘. โครงการพัฒนาระบบดูแลสุขภาพผู้สูงอายุระยะ ยาว (Long Term Care) ในชุมชน	กรมอนามัย
๙. โครงการบริการฝังรากฟันเทียมสำหรับผู้สูงอายุ	ศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์
๑๐. โครงการประยุกต์ใช้และพัฒนาต่อยอดนวัตกรรมการส่งเสริมสุขภาพแบบองค์รวม เพื่อยกระดับสุขภาวะผู้สูงอายุในภาคกลาง	มหาวิทยาลัยมหิดล
แนวทางที่ ๓ : พัฒนาระบบและกลไกการดูแลสุขภาพและการคุ้มครองทางสังคมผู้สูงอายุ	
๑๑. โครงการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน	กรมกิจการผู้สูงอายุ
๑๒. โครงการพัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุ ระยะ Intermediate Care	กรมการแพทย์
๑๓. โครงการการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคนไทยกลุ่มวัยผู้สูงอายุ	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
๑๔. โครงการศูนย์วิทยาการเวชศาสตร์ผู้สูงอายุระดับชาติ	มหาวิทยาลัยมหิดล
๑๕. โครงการศูนย์ส่งเสริมและการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุอย่างเป็นระบบมีมาตรฐานและครบวงจร	มหาวิทยาลัยมหิดล
แนวทางที่ ๔ : การปรับปรุงสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก	
๑๖. โครงการการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุให้เหมาะสมและปลอดภัย	กรมกิจการผู้สูงอายุ
๑๗. โครงการเสริมสร้างชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ	กรมกิจการผู้สูงอายุ
๑๘. โครงการการส่งเสริมและสนับสนุนการปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ	กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
๑๙. โครงการส่งเสริมการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและทุกคนในสังคม	กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

ที่มา : ดัดแปลงจากแผนงานบูรณาการการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ

๒.๙ การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

๒.๙.๑ ควงฤดี ลาสุชะ และคณะ (๒๕๕๐) ได้ทำวิจัยเรื่องการประเมินผลกระทบโครงการพัฒนาอาสาสมัคร ดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน สำหรับผู้สูงอายุไทย โดยมี สาระสำคัญย่อ ดังนี้

บทนำ โปรแกรมพัฒนาอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน เป็นโปรแกรมหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ องค์กรพัฒนางานด้านผู้สูงอายุได้นำโครงการไปใช้ระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนธันวาคม ๒๕๔๘ โครงการดังกล่าวใช้รูปแบบการผู้สูงอายุที่บ้านของเกาหลีเป็นต้นแบบการศึกษาครั้งนี้ เป็นการประเมินผลกระทบของโปรแกรมพัฒนาอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน

วัตถุประสงค์ (๑) เพื่อประเมินการยอมรับโปรแกรมของผู้เกี่ยวข้องกับ งานด้านผู้สูงอายุ ทั้งในระดับชาติ ระดับพื้นที่ในจังหวัด รวมทั้งคณะกรรมการที่ปรึกษา โครงการ (๒) เพื่อประเมินการมีความเชื่อมั่น การยอมรับความสำคัญ และอิทธิพลของ โปรแกรมในกลุ่มอาสาสมัคร บุคลากร สุขภาพ ประชาชนและสมาชิกในครอบครัว และ (๓) เพื่อหาแนวทางในการขยายโครงการพัฒนาอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน

สถานที่ทำการศึกษา เขตเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ชนิดการวิจัย การศึกษาแบบตัดขวาง ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ

วิธีการศึกษา ผู้วิจัยศึกษาโดย (๑) สทนากลุ่มและสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง กับงานด้านผู้สูงอายุ ทั้งในระดับชาติ ระดับพื้นที่ในจังหวัดเชียงใหม่ ๒ ครั้ง ประกอบด้วย คณะกรรมการที่ปรึกษาโครงการ ๘ คน และผู้แทนจากภาครัฐและเอกชน ซึ่งสามารถ เข้าร่วมกลุ่มได้จำนวน ๑๒ คน (๒) สัมภาษณ์ และสนทนากลุ่มในผู้เกี่ยวข้องกับงานด้าน ผู้สูงอายุระดับชุมชน ประกอบด้วยผู้สูงอายุ อาสาสมัคร เจ้าหน้าที่สุขภาพ ประชาชน ในพื้นที่และสมาชิกในครอบครัวจำนวน ๕๘ คน

ผลการศึกษา คะแนนเฉลี่ยทุกด้านของการประเมินผลกระทบในทุกกลุ่ม อยู่ในระดับสูง (๓.๔๗-๓.๘๒) คะแนนเฉลี่ยรวมสูงในกลุ่มผู้สูงอายุ (๓.๘๒) รองลงมาอยู่ใน กลุ่มสมาชิกในครอบครัว คะแนนเฉลี่ยด้านความสำคัญของโปรแกรมสูงในกลุ่ม ผู้สูงอายุ (๓.๙๒) ประชาชนในพื้นที่ (๓.๘๕) และสมาชิกในครอบครัว (๓.๘๖) ส่วนคะแนน ในกลุ่มอาสาสมัครจะพบว่าสูงในด้านการเป็นที่รู้จัก และการมีอิทธิพล (๓.๗๘) ในขณะที่ กลุ่มเจ้าหน้าที่สุขภาพมีระดับคะแนนด้านการยอมรับสูงกว่ากลุ่มอื่น (๓.๗๘) ผลการศึกษา แสดงให้เห็นว่าโครงการพัฒนาอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้านนี้ ให้ผลในทางบวกต่อ การรับรู้ด้านต่างๆ ในทุกกลุ่มที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสนทนากลุ่ม และ การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องกับงานด้านผู้สูงอายุยังแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จในการ เสริมสร้างความตระหนักของประชาชนในพื้นที่ นอกจากนั้นอาสาสมัครยังเป็นผู้ที่ เหมาะสมในการดูแลเรื่องจิตใจของผู้สูงอายุที่ไว้ใจ

๒.๙.๒ ศาสตราจารย์ ดร.ชุตินา สัจจามันท์ และรองศาสตราจารย์ ดร.บุญศรี พรหมมาพันธ์ (๒๕๕๓) ได้ทำการวิจัยเรื่องติดตามประเมินผลโครงการอบรมและประกวดห้องสมุดมีชีวิต ครั้งที่ ๒ โดยมี สาระสำคัญย่อ ดังนี้

บทนำ สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ได้ดำเนินการโครงการอบรมและประกวดห้องสมุดมีชีวิต เพื่อขยายแนวคิดการจัดการห้องสมุดในรูปแบบห้องสมุดมีชีวิต ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๙ และดำเนินการ

โครงการดังกล่าวต่อเนื่องเป็น ครั้งที่ ๒ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ เพื่อการสนองต่อโครงการฯ ในครั้งต่อไปได้
อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ เพื่อติดตามประเมินผลโครงการอบรมและประกวดห้องสมุดมีชีวิต ครั้งที่ ๒
สถานที่ที่ทำการศึกษาคณะห้องสมุดประชาชนที่ได้รับรางวัลจากการประกวดห้องสมุดมีชีวิต
ครั้งที่ ๒ จำนวน ๑๐ แห่ง

วิธีการศึกษา ผู้วิจัยศึกษาโดยใช้ทั้งระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ
กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ห้องสมุดประชาชนที่ได้รับรางวัลจากโครงการอบรมและการประกวดห้องสมุด
มีชีวิตครั้งที่ ๒ จำนวน ๑๐ แห่ง โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม และใช้แบบสอบถาม รวมถึงวิเคราะห์
ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์โดยใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอ
ในรูปตาราง และแผนภาพ ประกอบการบรรยาย ในการประเมินกำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ยมากกว่า
๓.๕๐ จึงถือว่าเรื่องที่เหมาะสมระดับมาก ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพทำการวิเคราะห์
เนื้อหาและนำเสนอในรูปแบบสรุปความ และความเรียงเชิงพรรณนา

ผลการศึกษา สามารถสรุปได้ ดังนี้

ผลการติดตามประเมินโครงการอบรมและประกวดห้องสมุดมีชีวิตครั้งที่ ๒ จัดโดย สอ.
พบว่าทั้งบรรณารักษ์ ผู้บริหาร และผู้ใช้บริการมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าโครงการนี้โดยรวมมี
ความเหมาะสมในการดำเนินงาน มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ระดับมาก โครงการนี้ได้ก่อให้เกิดความ
ตื่นตัว ความตระหนักถึงความสำคัญและคุณค่าของการพัฒนาห้องสมุดมีชีวิต ให้เป็นแหล่งเรียนรู้
ตลอดชีวิตที่ยั่งยืนของชุมชน การสร้างเสริมนิสัย รักการอ่าน ใฝ่รู้ และรักการเรียนรู้แก่ผู้ใช้บริการ
ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิต และขับเคลื่อนชุมชนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้และสังคมการเรียนรู้สร้างเจต
คติที่ดี ความพึงพอใจและความภาคภูมิใจแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย การได้รับรางวัลทำให้ห้องสมุดเป็นที่
รู้จักมีผู้มาศึกษาดูงาน เกิดการเปลี่ยนแปลงแนวคิดและภาพลักษณ์ใหม่ของห้องสมุดและสร้างโอกาส
ในการพัฒนางานต่อเนื่อง

ผลการประเมินด้านกระบวนการดำเนินงานโครงการ พบว่า มีความเหมาะสมระดับมาก
เรียงตามลำดับคือการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ การจัดประกวดห้องสมุดมีชีวิต และกระบวนการบริหาร
จัดการโครงการรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดระดับมาก ได้แก่ วิทยากร ในการอบรมครั้งที่ ๑ และ ๒
และการบริการของเจ้าหน้าที่

ผลการประเมินด้านผลผลิตโครงการ พบว่า มีความเหมาะสมระดับมาก บรรณารักษ์
ผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจต่อโครงการโดยรวมระดับมาก ตระหนักถึงความสำคัญและคุณค่า
ของความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาห้องสมุดมีชีวิตที่ได้รับ มีเจตคติที่ดี มีความสามารถ ทักษะและ
ประสบการณ์ในการพัฒนาห้องสมุดมีชีวิต

ผลการประเมินด้านผลลัพธ์ของโครงการ พบว่า อยู่ในระดับมาก บรรณารักษ์และผู้เข้าร่วม
โครงการนำความรู้และประสบการณ์และแนวคิดเชิงกลยุทธ์ไปใช้และมีเจตคติที่ดีในการพัฒนา
ห้องสมุดมีชีวิตโดยคำนึงถึงเอกลักษณ์ตามบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนและห้องสมุด
ได้รับการพัฒนาทางกายภาพ ภูมิทัศน์ สภาพแวดล้อม และการออกแบบภายใน ได้รับการสร้าง
บรรยากาศที่ส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้และความรับผิดชอบต่อสังคม และพัฒนาคุณภาพการ
บริการ เป็นห้องสมุดมีชีวิตและแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย ผู้ใช้บริการมีจำนวนเพิ่มขึ้น หน่วยงานที่

เกี่ยวข้องให้ความสำคัญในการพัฒนาห้องสมุดมีชีวิตให้เป็นแหล่งเรียนรู้ ตลอดชีวิตที่ยั่งยืนของชุมชน และให้ความร่วมมือ สนับสนุนบทบาทและการดำเนินงานห้องสมุดมีชีวิตในการขับเคลื่อนชุมชน เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้เพิ่มขึ้น

นายภาธร สันติวงษ์ (๒๕๕๘) ได้ทำการศึกษาเรื่องขั้นตอนการประเมินผลตอบแทนทางสังคม จากการลงทุนของกิจการเพื่อสังคม กรณีศึกษา ธนาคารหมู่บ้านฮวก ตำบลภูซาง อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา โดยมีสาระสำคัญย่อ ดังนี้

บทนำ กิจการเพื่อสังคมหรือวิสาหกิจเพื่อสังคม เป็นธุรกิจรูปแบบใหม่ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาทางสังคม สิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจ เพื่อสนองตอบการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยดำเนินกิจการเพื่อแสวงหาผลกำไรทางสังคมเป็นหลัก ดังนั้นการดำเนินธุรกิจในรูปแบบกิจการเพื่อสังคม ก็จำเป็นต้องได้รับการประเมินผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนของกิจการเพื่อสังคม เพื่อประเมินความคุ้มค่าหรือประโยชน์จากการดำเนินกิจการ โดยผู้ศึกษาได้นำเครื่องมือประเมินผลตอบแทนทางสังคมมาศึกษาโดยประยุกต์ใช้กับกิจการเพื่อสังคม ธนาคารหมู่บ้านฮวก เพื่อทำการถอดบทเรียนวิธีการประเมินผล

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาศึกษาขั้นตอนการประเมินผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนของกิจการเพื่อสังคม

สถานที่ที่ทำการศึกษา ธนาคารหมู่บ้านฮวก ตำบลภูซาง อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา

วิธีการศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและไม่มีโครงสร้าง และการค้นคว้าข้อมูลจาก หนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ รายงานวิจัย เอกสารรายงานการศึกษาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจการเพื่อสังคมและการประเมินผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนของกิจการเพื่อสังคม ผ่านเว็บไซต์และสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสัมภาษณ์ ซึ่งคำถามในแบบสัมภาษณ์จะเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด และวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ มาจัดระเบียบข้อมูลให้สอดคล้องกับขอบเขตเนื้อหาที่กำหนดไว้ และนำแนวคิดและทฤษฎีมาเป็นกรอบ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนนำเสนอผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา

ผลการศึกษา พบว่า มี 3 ขั้นตอน 10 กิจกรรม ได้แก่ *ขั้นแรกของการประเมินคือการวางแผน*

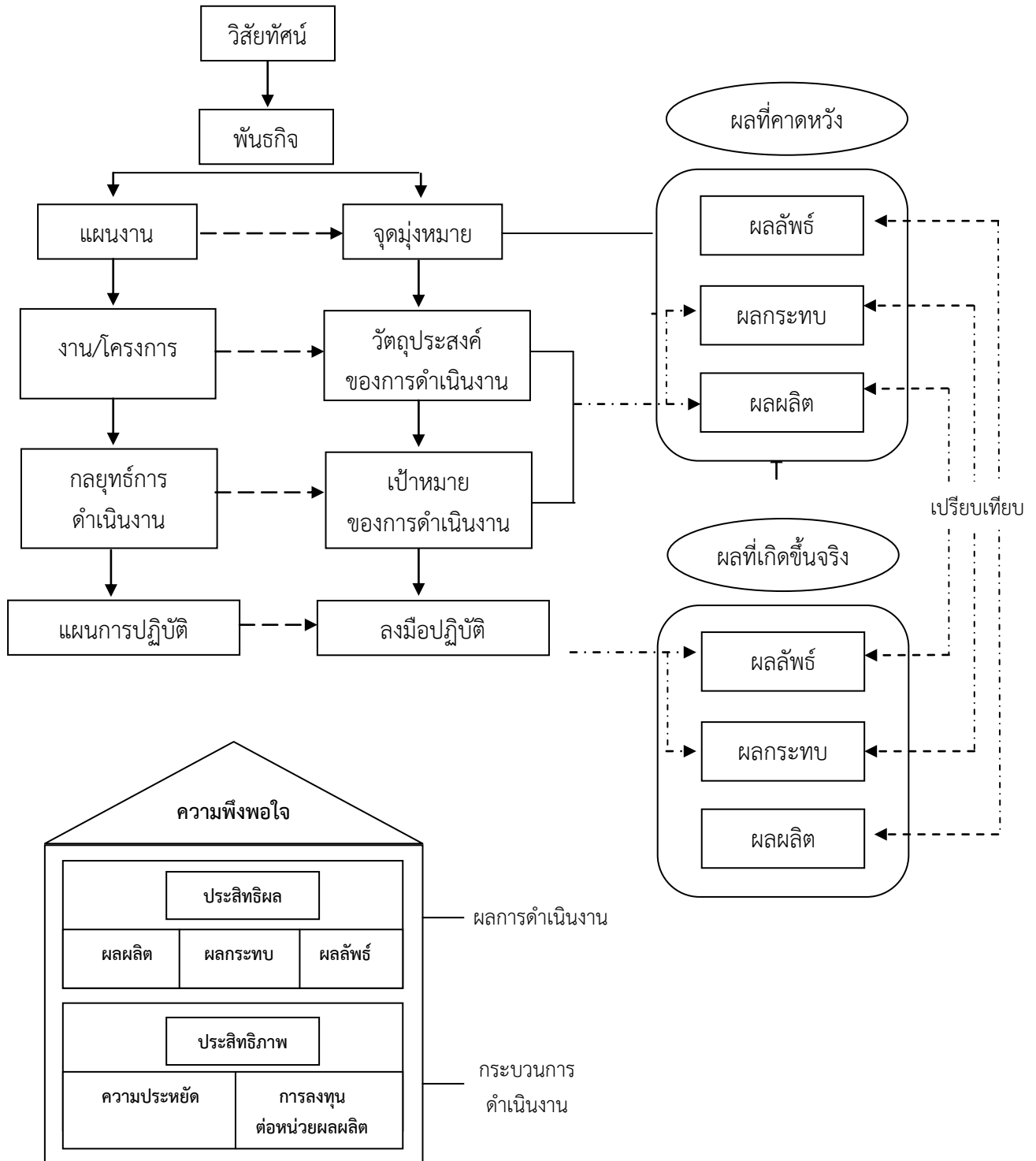
- 1) “เข้าใจเป้าหมายในการวิเคราะห์” เพื่อให้องค์กรเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการประเมิน
- 2) “เข้าใจองค์กรที่ได้รับการประเมิน” เพื่อให้ทราบถึงเป้าหมายและพันธกิจขององค์กรที่ทำการประเมิน รวมทั้งสร้างทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงซึ่งทำให้เราเข้าใจปัจจัยนำเข้าและผลลัพธ์ที่องค์กรคาดหวังจะบรรลุจากการดำเนินกิจการ
- 3) “ระบุกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย” กล่าวคือ ผู้ประเมินจะต้องระบุคน กลุ่มบุคคล หรือองค์กร ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินกิจการของเรา
- 4) “กำหนดขอบเขตการวิเคราะห์” ผู้ประเมินต้องทำการคัดเลือกผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญ และระบุช่วงกรอบเวลาในการประเมิน
- 5) “จัดทำห่วงโซ่ผลลัพธ์” ผู้ศึกษาระบุในแต่ละส่วนของห่วงโซ่ ได้แก่ ปัจจัย

นำเข้า (ทรัพยากรที่ต้องใช้ดำเนินงาน) กิจกรรม (การดำเนินงานของกิจการ) ผลผลิต (สิ่งที่เกิดขึ้น
ทันทีจากการดำเนินงาน) และผลลัพธ์ (ที่เกิดขึ้นภายหลังการดำเนินงาน) 6) เลือกตัวชี้วัด
เมื่อมีผลลัพธ์ก็ต้องมีตัวชี้วัด ดังนั้นจึงต้องเลือกตัวชี้วัด ที่สะท้อนถึงผลลัพธ์ และเชื่อมโยงกับพันธกิจ
7) พัฒนาการเก็บข้อมูล ซึ่งในส่วนนี้มีความเหมือนกับบทที่ 3 ระเบียบวิธีการศึกษา/ระเบียบวิธีวิจัย
ชั้นที่สอง การปฏิบัติ 8) รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวชี้วัด ผ่านวิธีการที่วางแผนไว้ในส่วนที่ 7
ของขั้นตอนแรก 9) แปลงค่าตัวชี้วัดเป็นมูลค่าทางการเงิน 10) การคำนวณหาผลตอบแทนทางสังคม
ขั้นที่สาม ขั้นการรายงาน รายงานผลการประเมินผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนกลับไปยัง
ผู้ประกอบการหรือผู้ดำเนินกิจการเพื่อสังคม ผ่านการแจ้งกลับและหรือรายงาน ซึ่งจากการประเมิน
ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุนของธนาคารหมู่บ้านฮวก มีค่าเท่ากับ 1.02 : 1 หรือลงทุน 1 บาท
สามารถทำผลตอบแทนทางสังคมคิดเป็น 1.02 บาท

๒.๑๐ กรอบแนวคิดการศึกษา

บทที่ ๓

ผลการศึกษาการประเมินผลตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

การประเมินผลตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ในครั้งนี้ เป็นการศึกษาจากเอกสารแผนงานโครงการ/วิชาการ การสนทนากลุ่มหรือการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อติดตามผลการดำเนินงาน ๔ ภูมิภาค ได้แก่ จังหวัดชลบุรีจังหวัดขอนแก่น จังหวัดภูเก็ต และจังหวัดเชียงใหม่ โดยมีผู้พัฒนาศักยภาพและส่งเสริมการเรียนรู้ผู้สูงอายุในชุมชนเข้าร่วมการประชุมฯ จำนวน ๑๔๐ คน การตอบแบบสอบถามจากผู้รับบริการจากศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุทั้ง ๖ แห่งทั่วประเทศ จำนวน ๑๑๗ คน และเครือข่าย/ผู้รับบริการจากโครงการ จำนวน ๔๙๘ คน รวมถึงผู้ปฏิบัติงานโครงการ จำนวน ๕๙ คนโดยมีผลการศึกษาดังต่อไปนี้

๓.๑ แผนงานพื้นฐานด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนลดความเหลื่อมล้ำและสร้างการเติบโตจากภายใน

แผนงานพื้นฐานฯ ประกอบด้วยโครงการ จำนวน ๑๐ โครงการ ได้แก่ ประเภทงบดำเนินงาน จำนวน ๗ โครงการ งบประมาณ ๑๑,๔๗๓,๕๐๐ บาท ประเภทงบลงทุน จำนวน ๑ โครงการ งบประมาณ ๑,๑๖๑,๕๐๐ บาท และประเภทงบรายจ่ายอื่น จำนวน ๒ โครงการ งบประมาณ ๒,๖๑๐,๐๐๐ บาท โดยมีผลการประเมินโครงการ ดังนี้

ผลผลิต : ผู้สูงอายุที่ได้รับการส่งเสริมให้เข้าถึงหลักประกันทางสังคม
กิจกรรมหลักที่ ๑ การพัฒนาคุณภาพระบบบริหารจัดการองค์การตามแนวนโยบายกำกับดูแลองค์การที่ดี

๓.๑.๑ โครงการประชาสัมพันธ์เพื่อการสื่อสารองค์กร

(๑) การวิเคราะห์แผนโครงการ

(๑.๑) วัตถุประสงค์ :

- เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูล/ข่าวสาร/สื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริม การพัฒนา ศักยภาพ การจัดสวัสดิการต่างๆ และคุ้มครองพิทักษ์สิทธิแก่ผู้สูงอายุ ผ่านช่องทางสื่อประเภทต่างๆ อย่างเหมาะสม
- เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้สื่อมวลชนทุกสาขา รวมทั้งองค์กรเครือข่ายทั้งภาครัฐ เอกชนเกิดความตระหนักและมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริม การพัฒนาศักยภาพ การจัดสวัสดิการต่างๆ และการ คุ้มครองพิทักษ์สิทธิแก่ผู้สูงอายุ

(๑.๒) **ผลผลิต / ผลลัพธ์ :** สื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุในรูปแบบต่างๆ ได้แก่ ภาพข่าว/กิจกรรม/โครงการต่างๆ ข่าว ประชาสัมพันธ์ หนังสือ/เอกสาร เพื่อประชาสัมพันธ์ ชุมนิทรรศการ แผ่นพับ วิดีทัศน์ เป็นต้น

(๑.๓) ตัวชี้วัด :

- **เชิงปริมาณ**
  ๑. จำนวนชาวประชาสัมพันธ์ที่เผยแพร่ผ่านเครือข่ายสื่อมวลชนทุกสาขารวมทั้งองค์กรเครือข่ายทั้งภาครัฐ เอกชนให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริม การพัฒนาศักยภาพ การจัดสวัสดิการต่างๆ และคุ้มครองพิทักษ์สิทธิแก่ผู้สูงอายุ จำนวน ๒๐๐ เรื่อง
  ๒. จำนวนหน่วยงาน องค์กร ที่มีส่วนร่วมในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร เพื่อการส่งเสริม การพัฒนาศักยภาพ การจัดสวัสดิการต่างๆ และคุ้มครองพิทักษ์สิทธิแก่ผู้สูงอายุ จำนวน ๓๐ องค์กร
- **เชิงคุณภาพ** สื่อมวลชนเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้กลุ่มเป้าหมายของกรมกิจการผู้สูงอายุได้รับทราบข้อมูลข่าวสารและเข้าถึงสิทธิที่เป็นประโยชน์ ร้อยละ ๗๐
- **เชิงเวลา** ระยะเวลาดำเนินการแล้วเสร็จตามแผนที่กำหนดไว้
- **เชิงค่าใช้จ่าย** ค่าใช้จ่ายต่อการดำเนินงานทุกกิจกรรม

(๑.๔) **กลุ่มเป้าหมาย :** บุคลากรและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องได้รับการอบรมและพัฒนา จำนวน ๑,๓๒๙ คน และหน่วยงานในสังกัดกรมกิจการผู้สูงอายุ

(๑.๕) **พื้นที่ดำเนินการ :** ส่วนกลาง

(๑.๖) **ระยะเวลา :** ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

(๑.๗) **งบประมาณ :** ๖๕๐,๐๐๐.๐๐ บาท (งบดำเนินงาน)

(๑.๘) **หน่วยงานที่รับผิดชอบ :** สำนักงานเลขานุการกรม

(๒) **การวิเคราะห์โครงการ**

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาข้อมูลในด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต รวมถึงผลลัพธ์ จากผลการรายงานผลการดำเนินงานโครงการ การสนทนากลุ่มหรือการประชุมเชิงปฏิบัติการ และศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบในการวัดผลสำเร็จของโครงการ โดยมีรายละเอียดตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ ๑๔ สรุปข้อมูลวิเคราะห์โครงการประชาสัมพันธ์เพื่อการสื่อสารองค์กร

CIPP Model	ข้อมูลวิเคราะห์โครงการ
สภาวะแวดล้อม (Context)	กรมกิจการผู้สูงอายุมีภารกิจในการกำหนดและผลักดันให้เกิดการดำเนินงานตามนโยบายแผนระดับชาติ ฯลฯ ที่ต้องการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้กลุ่มเป้าหมาย และภาคีเครือข่ายได้รับทราบ รับรู้ และใช้ประโยชน์ สำหรับตนเองและสังคม จึงจำเป็นต้องเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร องค์ความรู้ ซึ่งเป็นภารกิจที่จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ
ปัจจัยนำเข้า (Input)	๑) ผู้อำนวยการกอง/กลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ๒) งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ๓) วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และเทคโนโลยีของหน่วยงาน
กระบวนการ	๑. เผยแพร่ข่าว/บทความ ผ่านสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ ๒. จ้างเหมาบุคลากรภายนอกช่วยปฏิบัติงาน

(Process)	
ผลผลิต (Output/Product)	ข่าวประชาสัมพันธ์ที่เผยแพร่ผ่านเครือข่ายสื่อมวลชนทุกสาขารวมทั้งองค์กร เครือข่ายทั้งภาครัฐ เอกชนให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพ การจัดสวัสดิการต่างๆ และคุ้มครองพิทักษ์สิทธิแก่ผู้สูงอายุ จำนวน ๒๐๐ เรื่อง
ผลลัพธ์ (Outcome)	ยอดผู้เข้าชมในแต่ละข่าว มีปริมาณพอสมควร

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๑๕ การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง

	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
ตัวชี้วัด	<p>เชิงปริมาณ :</p> <ul style="list-style-type: none"> จำนวนข่าวประชาสัมพันธ์ที่เผยแพร่ผ่านเครือข่ายสื่อมวลชนทุกสาขารวมทั้งองค์กรเครือข่ายทั้งภาครัฐ เอกชนให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริม การพัฒนาศักยภาพ การจัดสวัสดิการต่างๆ และคุ้มครองพิทักษ์สิทธิแก่ผู้สูงอายุ จำนวน ๒๐๐ เรื่อง จำนวนหน่วยงาน องค์กร ที่มีส่วนร่วมในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร เพื่อการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพ การจัดสวัสดิการต่างๆ และคุ้มครองพิทักษ์สิทธิแก่ผู้สูงอายุ จำนวน ๓๐ องค์กร <p>เชิงคุณภาพ :</p> <p>สื่อมวลชนเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้กลุ่มเป้าหมายของกรมกิจการผู้สูงอายุได้รับทราบข้อมูลข่าวสารและเข้าถึงสิทธิที่เป็นประโยชน์ ร้อยละ ๗๐</p> <p>เชิงเวลา :</p> <p>ระยะเวลาดำเนินการแล้วเสร็จตามแผนที่กำหนดไว้</p> <p>เชิงค่าใช้จ่าย :</p> <p>ค่าใช้จ่ายต่อการดำเนินงานทุกกิจกรรม</p>	<p>เชิงปริมาณ :</p> <ul style="list-style-type: none"> ข่าวประชาสัมพันธ์ที่เผยแพร่ผ่านเครือข่ายสื่อมวลชนทุกสาขารวมทั้งองค์กรเครือข่ายทั้งภาครัฐ เอกชนให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริม การพัฒนาศักยภาพ การจัดสวัสดิการต่างๆ และคุ้มครองพิทักษ์สิทธิแก่ผู้สูงอายุ จำนวน ๒๐๐ เรื่อง ๓๐ องค์กร/หน่วยงานมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร เพื่อการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพ การจัดสวัสดิการต่างๆ และคุ้มครองพิทักษ์สิทธิแก่ผู้สูงอายุ <p>เชิงคุณภาพ :</p> <p>สื่อมวลชนเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้กลุ่มเป้าหมายของกรมกิจการผู้สูงอายุได้รับทราบข้อมูลข่าวสารและเข้าถึงสิทธิที่เป็นประโยชน์ ร้อยละ ๗๕</p> <p>เชิงเวลา :</p> <p>ดำเนินการแล้วเสร็จตามแผนที่กำหนดไว้</p> <p>เชิงค่าใช้จ่าย :</p> <p>ค่าใช้จ่ายอยู่ในกรอบวงเงินงบประมาณ</p>
ระยะเวลาดำเนินการ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒	๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
งบประมาณ (บาท)	๖๕๐,๐๐๐.๐๐ บาท	๕๙๔,๑๓๓.๐๐ บาท

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ
ตารางที่ ๑๖ การวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคของโครงการ

	ประเด็นปัญหา และอุปสรรค	แนวทางแก้ไขปัญหา
ด้านบุคลากร	บุคลากรมีจำนวนไม่เพียงพอ	เพิ่มอัตราบุคลากร
ด้านกระบวนการ/ ขั้นตอนการดำเนินงาน	-	-
ด้านงบประมาณ/ ค่าใช้จ่าย	งบประมาณไม่เพียงพอต่อการจัด โครงการประชาสัมพันธ์	ของงบประมาณ
ด้านวัสดุ อุปกรณ์	อุปกรณ์ถ่ายภาพเพียงพอ ยกเว้น ประสิทธิภาพคอมพิวเตอร์ในการใช้งาน	จัดหาคอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพ
ด้านการประสานงาน และบริการ	มีความล่าช้าในด้านการประสานงาน	ประสานและชี้แจงให้เข้าใจกันมากขึ้น และตรงกัน เพื่อไม่ให้เกิดความล่าช้า

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

(๓) ผลการประเมินโครงการ

(๓.๑) มิติประสิทธิผล

เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดที่กำหนดกับผลการดำเนินงานตามผลผลิตโครงการ พบว่า โครงการประสบความสำเร็จในด้านตัวชี้วัดเชิงปริมาณข่าวประชาสัมพันธ์ที่เผยแพร่ผ่านเครือข่ายสื่อมวลชนทุกสาขารวมทั้งองค์กรเครือข่ายทั้งภาครัฐ เอกชนให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริม การพัฒนาศักยภาพการจัดสวัสดิการต่างๆ และคุ้มครองพิทักษ์สิทธิแก่ผู้สูงอายุ จำนวน ๒๐๐ เรื่อง และ ๓๐ องค์กร/หน่วยงานมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร เพื่อการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพการจัดสวัสดิการต่างๆ และคุ้มครองพิทักษ์สิทธิแก่ผู้สูงอายุ และตัวชี้วัดเชิงคุณภาพสื่อมวลชนเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้กลุ่มเป้าหมายของกรมกิจการผู้สูงอายุได้รับทราบข้อมูลข่าวสารและเข้าถึงสิทธิที่เป็นประโยชน์ ร้อยละ ๗๕ รวมถึงตัวชี้วัดเชิงเวลา สามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนดตลอดจนตัวชี้วัดเชิงงบประมาณภายใต้กรอบวงเงินที่ได้รับการจัดสรร ทำให้ผู้สูงอายุรับทราบข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพการจัดสวัสดิการต่างๆ และคุ้มครองพิทักษ์สิทธิแก่ผู้สูงอายุ ผ่านช่องทางสื่อประเภทต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

(๓.๒) มิติประสิทธิภาพ

ต้นทุนผลผลิตรวม ๕๙๔,๑๓๓ บาท/ประชาสัมพันธ์ที่เผยแพร่ผ่านเครือข่ายสื่อมวลชนทุกสาขารวมทั้งองค์กรเครือข่ายทั้งภาครัฐ เอกชนให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริม การพัฒนาศักยภาพการจัดสวัสดิการต่างๆ และคุ้มครองพิทักษ์สิทธิแก่ผู้สูงอายุ จำนวน ๒๐๐ เรื่อง และ ๓๐ องค์กร/หน่วยงานมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร เพื่อการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพการจัดสวัสดิการต่าง ๆ และคุ้มครองพิทักษ์สิทธิแก่ผู้สูงอายุ คิดเป็นต้นทุนต่อหน่วย เท่ากับ ๒,๙๗๐.๖๗

โดยเมื่อเปรียบเทียบตามแผนงบประมาณกับผลผลิตตามตัวชี้วัดเชิงประมาณแล้วพบว่า มีต้นทุนต่อหน่วย ๓,๒๕๐ บาท ดังนั้น โครงการจึงมีประสิทธิภาพการดำเนินงาน และประสิทธิภาพการประหยัด

๓.๑.๒ โครงการพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศ

(๑) การวิเคราะห์แผนโครงการ

(๑.๑) วัตถุประสงค์ :

- เพื่อพัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรและหน่วยงานในสังกัดกรมกิจการผู้สูงอายุ มีความรู้ ความสามารถ สมรรถนะและศักยภาพ ในการขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุอย่างเป็นรูปธรรมและมีการบูรณาการในทุกระดับ
- เพื่อพัฒนาและสนับสนุนให้บุคลากรและหน่วยงานในสังกัดกรมกิจการผู้สูงอายุบุคลากร ให้มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ทั้งด้านบุคลากร การเงินการคลังและการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมบุคลากรและหน่วยงานในสังกัดกรมกิจการผู้สูงอายุ ด้านสมรรถนะ ทักษะ ทักษะคนคดี และความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ให้มีความพร้อมที่สอดคล้องกับภารกิจในปัจจุบัน และรองรับปฏิบัติงานตามภารกิจในอนาคต

(๑.๒) ผลผลิต :

- บุคลากรกรมกิจการผู้สูงอายุได้รับการพัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีสมรรถนะ ศักยภาพ ทักษะ ทักษะคนคดี และความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานตามภารกิจ และหน้าที่ความรับผิดชอบ
- หน่วยงานในสังกัดกรมกิจการผู้สูงอายุขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นองค์กรที่มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล

(๑.๓) ผลลัพธ์ :

- กรมกิจการผู้สูงอายุขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุอย่างเป็นรูปธรรมและมีการบูรณาการในทุกระดับเป็นไปตามแผนปฏิบัติการและแผนงานที่กำหนดไว้ และบุคลากรกรมกิจการผู้สูงอายุมีสมรรถนะที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน

(๑.๔) ตัวชี้วัด :

- เชิงปริมาณ : จำนวนบุคลากรและหน่วยงานในสังกัดกรมกิจการผู้สูงอายุ ที่ให้ความร่วมมือและสนใจเข้าร่วมกิจกรรม ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
- เชิงคุณภาพ :
  ๑. บุคลากรกรมกิจการผู้สูงอายุที่ผ่านการประเมินสมรรถนะและผลการปฏิบัติงาน ร้อยละ ๘๐
  ๒. ผลการประเมินจากหน่วยงานภายนอกของตัวชี้วัดตาม หลักธรรมาภิบาล มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงหรือดีมาก หรือร้อยละ ๘๕
- เชิงเวลา : การบริหารโครงการและการจัดกิจกรรมแล้วเสร็จตามแผนงานที่กำหนดภายใน ปีงบประมาณ ๒๕๖๒

- **เชิงค่าใช้จ่าย** : การเบิกจ่ายงบประมาณเป็นไปตามแผนการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนงานการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร

(๑.๕) กลุ่มเป้าหมาย :

- บุคลากร และคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องได้รับการอบรมและพัฒนา และหน่วยงานในสังกัดกรม กิจการผู้สูงอายุ

(๑.๖) พื้นที่ดำเนินการ : ส่วนกลาง

(๑.๗) ระยะเวลา : ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

(๑.๘) งบประมาณ : ๒,๖๔๐,๗๐๐.๐๐ บาท (งบดำเนินงาน)

(๑.๙) หน่วยงานที่รับผิดชอบ : สำนักงานเลขานุการกรม

(๒) การวิเคราะห์โครงการ

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาข้อมูลในด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต รวมถึงผลลัพธ์ จากผลการรายงานผลการดำเนินงานโครงการ การสนทนากลุ่มหรือการประชุมเชิงปฏิบัติการ และศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบในการวัดผลสำเร็จของโครงการ โดยมีรายละเอียดตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ ๑๗ สรุปข้อมูลวิเคราะห์โครงการพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศ

CIPP Model	ข้อมูลวิเคราะห์โครงการ
สภาวะแวดล้อม (Context)	การสร้างความสำเร็จกับการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อเพิ่มพูนสมรรถนะ ทักษะ ที่สอดคล้องกับภารกิจในปัจจุบัน และเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงานต่อไป
ปัจจัยนำเข้า (Input)	๑) ผู้อำนวยการกอง/กลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ๒) งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ๓) วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และเทคโนโลยีของหน่วยงาน
กระบวนการ (Process)	การพัฒนาบุคลากรและการบริหารทรัพยากรบุคคล
ผลผลิต (Output/Product)	บุคลากรกรมกิจการผู้สูงอายุผ่านการประเมินสมรรถนะและผลการปฏิบัติงาน จำนวน ๓๗๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๒๐ ของบุคลากรทั้งหมด
ผลลัพธ์ (Outcome)	- กรมกิจการผู้สูงอายุขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุอย่างเป็นรูปธรรมและมีการบูรณาการในทุกระดับเป็นไปตามแผนปฏิบัติการและแผนงานที่กำหนดไว้ - บุคลากรกรมกิจการผู้สูงอายุมีสมรรถนะที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๑๘ การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง

	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
ตัวชี้วัด	<p>เชิงปริมาณ : จำนวนบุคลากรและหน่วยงานในสังกัดกรมกิจการผู้สูงอายุ ที่ให้ความร่วมมือและสนใจเข้าร่วมกิจกรรม ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐</p> <p>เชิงคุณภาพ :</p> <p>๑. บุคลากรกรมกิจการผู้สูงอายุที่ผ่านการประเมินสมรรถนะและผลการปฏิบัติงาน ร้อยละ ๙๐</p> <p>๒. ผลการประเมินจากหน่วยงานภายนอกของตัวชี้วัดตาม หลักธรรมาภิบาลมีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงหรือดีมาก หรือร้อยละ ๘๕</p> <p>เชิงเวลา : การบริหารโครงการและการจัดกิจกรรมแล้วเสร็จตามแผนงานที่กำหนดภายในปีงบประมาณ ๒๕๖๒</p> <p>เชิงค่าใช้จ่าย : การเบิกจ่ายงบประมาณเป็นไปตามแผนการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนงานการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร</p>	<p>เชิงปริมาณ : บุคลากรกรมกิจการผู้สูงอายุได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ทักษะและสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ร้อยละ ๑๐๐</p> <p>เชิงคุณภาพ : บุคลากรกรมกิจการผู้สูงอายุผ่านการประเมินสมรรถนะและผลการปฏิบัติงาน จำนวน ๓๓๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๒๐ ของบุคลากรทั้งหมด</p> <p>เชิงเวลา : ดำเนินโครงการแล้วเสร็จตามแผนงานที่กำหนดภายในปีงบประมาณ ๒๕๖๒</p> <p>เชิงค่าใช้จ่าย : การเบิกจ่ายงบประมาณน้อยกว่าแผนที่กำหนด</p>
ระยะเวลาดำเนินการ	๑ ต.ค. ๖๑ - ๓๐ ก.ย. ๖๒	๑ ต.ค. ๖๑ - ๓๐ ก.ย. ๖๒
งบประมาณ (บาท)	๒,๖๔๐,๗๐๐	๒,๕๔๐,๗๐๐

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๑๙ การวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคของโครงการ

	ประเด็นปัญหา และอุปสรรค	แนวทางแก้ไขปัญหา
ด้านบุคลากร	บุคลากรยังขาดความรู้และความเข้าใจในด้านการวางแผนงานโครงการ	ศึกษาและดูตัวอย่างจากหน่วยงานอื่น และจากโครงการเดิมที่เคยมีในหน่วยงาน และให้ความสำคัญในการจัดทำแผนการดำเนินงาน
ด้านกระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน	-	-
ด้านงบประมาณ/ค่าใช้จ่าย	-	-

	ประเด็นปัญหา และอุปสรรค	แนวทางแก้ไขปัญหา
ด้านวัสดุ อุปกรณ์	เนื่องจากงบประมาณในการจัดสรรวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละปีมีจำกัดและวัสดุอุปกรณ์ที่มีใช้อยู่ก็มีการใช้งานมานาน อาจมีบางส่วนชำรุดเสียหาย ไม่สามารถใช้งานได้มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ในปัจจุบันมีอุปกรณ์ที่มีเทคโนโลยีสูงและข้อมูลหรือโปรแกรมสำเร็จรูปต่าง ๆ ซึ่งมีส่วนช่วยในการปฏิบัติงานให้สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ แต่ทางหน่วยงานไม่สามารถจัดซื้อจัดหาเพื่อนำมาใช้งานได้ วัสดุอุปกรณ์ บางรายการ ยังไม่เพียงพอ หรือตอบสนองความต้องการใช้ในการปฏิบัติงาน	ใช้งานเท่าที่พอจะใช้ได้ และยืมจากสำนัก / กองอื่น เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์
ด้านการประสานงานและ บริการ	การประสานงานระหว่างบุคลากร และหน่วยงาน ไม่ชัดเจน ทำให้มีความคลาดเคลื่อน	ปรับวิธีการสื่อสาร เพื่อให้เกิดความชัดเจน ถูกต้อง เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

(๓) ผลการประเมินโครงการ

(๓.๑) มิติประสิทธิผล

เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดที่กำหนดกับผลการดำเนินงานตามผลผลิตโครงการพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศ พบว่า โครงการประสบความสำเร็จในด้านตัวชี้วัดเชิงปริมาณบุคลากรกรมกิจการผู้สูงอายุได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ทักษะ และสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ร้อยละ ๑๐๐ และตัวชี้วัดเชิงคุณภาพผู้เข้าร่วมโครงการผ่านการประเมินสมรรถนะและผลการปฏิบัติงาน จำนวน ๓๗๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๒๐ ของบุคลากรทั้งหมด รวมถึงตัวชี้วัดเชิงเวลา สามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด ตลอดจนตัวชี้วัดเชิงงบประมาณ โดยโครงการฯ ใช้งบประมาณเพื่อการพัฒนาบุคลากรน้อยกว่าที่กำหนด ทำให้บุคลากรและหน่วยงานในสังกัดกรมกิจการผู้สูงอายุมีความรู้ ความสามารถ สมรรถนะและศักยภาพ ในการขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุอย่างเป็นรูปธรรม และมีการบูรณาการในทุกระดับ และบุคลากรมีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ทั้งด้านบุคลากร การเงินการคลัง และการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๓.๒) มิติประสิทธิภาพ

ต้นทุนผลผลิตรวม ๒,๕๓๐,๔๐๒.๔๘ บาท/การพัฒนาให้มีความรู้ ทักษะ และสมรรถนะในการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมกิจการผู้สูงอายุ จำนวน ๓๗๔ คน คิดเป็นต้นทุนต่อหน่วย เท่ากับ

๖,๗๖๕.๗๘ โดยเมื่อเปรียบเทียบกับแผนงบประมาณกับผลผลิตตามตัวชี้วัดเชิงประมาณแล้วพบว่า มีต้นทุนต่อหน่วย ๗,๐๖๐.๖๙ บาท ดังนั้น โครงการจึงมีประสิทธิภาพการดำเนินงาน และประสิทธิภาพการประหยัด

๓.๑.๓ โครงการพัฒนาระบบบริหาร (กพร.)

(๑) การวิเคราะห์แผนโครงการ

(๑.๑) วัตถุประสงค์ :

- เพื่อปรับปรุงโครงสร้างองค์กรและพัฒนาระบบบริหารจัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพรองรับการทำงานเชิงยุทธศาสตร์
- เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีขีดสมรรถนะสูงขึ้น สามารถขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การทำงานขององค์กรให้สัมฤทธิ์ผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๑.๒) ผลผลิต : บุคลากร ผส. ได้รับการพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กร

(๑.๓) ผลลัพธ์ : บุคลากร ผส. มีสมรรถนะในการปฏิบัติงานด้านพัฒนาระบบบริหารจัดการองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

(๑.๔) ตัวชี้วัด :

- เชิงปริมาณ : ร้อยละของบุคลากร ผส. ที่มีความรู้ความเข้าใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กรของ ผส. ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
- เชิงคุณภาพ : ร้อยละความสำเร็จของการพัฒนาระบบบริหารจัดการองค์กรของ ผส. ที่มีประสิทธิภาพ มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก ร้อยละ ๘๐
- เชิงเวลา : ร้อยละความสำเร็จของการพัฒนาระบบบริหารจัดการองค์กรดำเนินการเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ร้อยละ ๘๐
- เชิงค่าใช้จ่าย : ร้อยละความสำเร็จของการพัฒนาระบบบริหารจัดการองค์กรดำเนินการเสร็จภายในงบประมาณที่ได้รับ

(๑.๕) กลุ่มเป้าหมาย : บุคลากร ผส. ที่ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กร จำนวน ๙๐ คน

(๑.๖) พื้นที่ดำเนินการ : ส่วนกลาง

(๑.๗) ระยะเวลา : ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

(๑.๘) งบประมาณ : ๑,๕๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท

(๑.๙) หน่วยงานที่รับผิดชอบ : กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

(๒) การวิเคราะห์โครงการ

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาข้อมูลในด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต รวมถึงผลลัพธ์ จากกการรายงานผลการดำเนินงานโครงการ การสนทนากลุ่มหรือการประชุมเชิงปฏิบัติการ และศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบในการวัดผลสำเร็จของโครงการ โดยมีรายละเอียดตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ ๒๐ สรุปข้อมูลวิเคราะห์โครงการพัฒนาระบบบริหาร (กพร.)

CIP Model	ข้อมูลวิเคราะห์โครงการ
สถานะ แวดล้อม (Context)	ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๓/๑ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ และแนวทางตามยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการและการ บริหาร จัดการภาครัฐแนวใหม่กำหนดให้ส่วนราชการปรับปรุงกระบวนการบริหารจัดการ และวิธีการปฏิบัติราชการเพื่อมุ่ง ประโยชน์สุขของประชาชนผู้รับบริการและผู้มีส่วน ได้ส่วนเสีย ภาครัฐจึงต้องเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานอย่างเป็นระบบ มุ่งเน้น การ พัฒนาให้บรรลุเป้าหมายใน ๔ มิติ คือ ประสิทธิภาพ คุณภาพการให้บริการ ประสิทธิภาพ และการพัฒนาองค์การ
ปัจจัยนำเข้า (Input)	๑. หัวหน้ากลุ่ม/กลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ๒. งบประมาณ : ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท ๓. เครื่องมือ : แบบสังเกต แบบประเมิน แบบสอบถาม แบบรายงาน
กระบวนการ (Process)	๑. การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ๒. การประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติ ราชการ และคำรับรองการปฏิบัติราชการ ๓. การจัดทำแผนปฏิรูปองค์กร การปรับปรุงโครงสร้าง และการถ่ายโอนภารกิจ ภาครัฐ ๔. การจัดการความรู้ นวัตกรรม และการพัฒนาระบบการให้บริการ ๕. การพัฒนาระบบการควบคุมภายใน ๖. การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม
ผลผลิต (Output/Pr oduct)	บุคลากรในองค์กรได้รับการพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาระบบการ บริหารจัดการองค์กร ร้อยละ ๘๗
ผลลัพธ์ (Outcome)	บุคลากรในองค์กรมีสมรรถนะในการปฏิบัติงานด้านพัฒนาระบบบริหารจัดการองค์กร ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๒๑ การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง

	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
ตัวชี้วัด	<u>เชิงปริมาณ</u> : ร้อยละของบุคลากร ผส. ที่มีความรู้ความเข้าใจและมีส่วนร่วม ในกระบวนการพัฒนาระบบการบริหาร	<u>เชิงปริมาณ</u> : บุคลากรในองค์กรได้รับการ พัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานด้านการ พัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กร

	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
	<p>จัดการองค์กรของ ผส. ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐</p> <p>เชิงคุณภาพ : ร้อยละความสำเร็จของการพัฒนาระบบบริหารจัดการองค์กรของ ผส. ที่มีประสิทธิภาพ มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก ร้อยละ ๘๐</p> <p>เชิงเวลา : ร้อยละความสำเร็จของการพัฒนาระบบบริหารจัดการองค์กรดำเนินการเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ร้อยละ ๘๐</p> <p>เชิงค่าใช้จ่าย : ร้อยละความสำเร็จของการพัฒนาระบบบริหารจัดการองค์กรดำเนินการเสร็จภายในงบประมาณที่ได้รับ</p>	<p>ร้อยละ ๘๗</p> <p>เชิงคุณภาพ : บุคลากรในองค์กรมีสมรรถนะในการปฏิบัติงานด้านพัฒนาระบบบริหารจัดการองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ร้อยละ ๘๕</p> <p>เชิงเวลา : ดำเนินโครงการแล้วเสร็จตามแผนงานที่กำหนดภายในปีงบประมาณ ๒๕๖๒</p> <p>เชิงค่าใช้จ่าย : การเบิกจ่ายงบประมาณสอดคล้องตามแผนที่กำหนด</p>
ระยะเวลาดำเนินการ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒	๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒
งบประมาณ (บาท)	๑,๕๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท	๑,๔๗๓,๘๔๖ บาท

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๒๒ การวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคของโครงการ

	ประเด็นปัญหา และอุปสรรค	แนวทางแก้ไขปัญหา
ด้านบุคลากร	ขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงาน	ถอดบทเรียน ปัญหาอุปสรรค และเพิ่มพูนทักษะ ความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงาน
ด้านกระบวนการ/ ขั้นตอนการดำเนินงาน	-	-
ด้านงบประมาณ/ ค่าใช้จ่าย	-	-
ด้านวัสดุ อุปกรณ์	-	-
ด้านการประสานงาน และบริการ	-	-

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

(๓) ผลการประเมินโครงการ

(๓.๑) มิติประสิทธิผล

กพร. มีเป้าหมายการอบรม ๑ เรื่อง และสามารถดำเนินการอบรมได้ ๑ เรื่อง ผลการดำเนินงานโครงการจึงประสบความสำเร็จตามตัวชี้วัดเชิงปริมาณ โดยบุคลากรในองค์กรได้รับการพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กร ร้อยละ ๘๗ และตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ โดยบุคลากรในองค์กรมีสมรรถนะในการปฏิบัติงานด้านพัฒนาระบบบริหารจัดการองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ร้อยละ ๘๕ รวมถึงตัวชี้วัดเชิงเวลา สามารถดำเนินงานโครงการภายใต้ขอบเขตของเวลาที่กำหนด ตลอดจนตัวชี้วัดเชิงงบประมาณ มีผลเบิกจ่ายภายใต้โครงการสอดคล้องตามแผนที่กำหนด ทำให้เกิดระบบบริหารจัดการองค์กรที่มีประสิทธิภาพรองรับการทำงานเชิงยุทธศาสตร์ และศักยภาพบุคลากรให้มีขีดสมรรถนะสูงขึ้น โดยขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การทำงานขององค์กรได้เกิดผลสัมฤทธิ์

(๓.๒) มิติประสิทธิภาพ

ต้นทุนผลผลิตรวม ๑,๔๗๓,๘๔๖ บาท/บุคลากรกรมกิจการผู้สูงอายุได้รับการพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กร จำนวน ๑ เรื่อง คิดเป็นต้นทุนต่อหน่วย เท่ากับ ๑,๔๗๓,๘๔๖ บาท เมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนผลผลิตรวมตามแผนคิดเป็นต้นทุนต่อหน่วยเท่ากับ ๑,๕๐๐,๐๐๐ ดังนั้นต้นทุนต่อหน่วยที่เกิดขึ้นจริงน้อยกว่าต้นทุนต่อหน่วยที่เกิดขึ้นตามแผน จึงเป็นโครงการที่มีประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวม และประสิทธิภาพการประหยัด

๓.๑.๔ โครงการสนับสนุนการดำเนินงานตรวจสอบภายใน (ตส.)

(๑) การวิเคราะห์แผนโครงการ

(๑.๑) วัตถุประสงค์ : ตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้ถูกต้องตาม กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมาย

(๑.๒) ผลผลิต : ตรวจสอบได้ตามแผนกำหนด หน่วยรับตรวจรายงานผลการดำเนินการตามข้อเสนอแนะ

(๑.๓) ผลลัพธ์ : การดำเนินการ และการใช้จ่ายเงินงบประมาณเป็นไปตามวัตถุประสงค์

(๑.๔) ตัวชี้วัด :

- เชิงปริมาณ : ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ๖ แห่ง และกองบริหารกองทุนผู้สูงอายุ สนง.พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ๑๐ จังหวัด
- เชิงคุณภาพ : หน่วยรับตรวจเบิกจ่ายเงินในการดำเนินการถูกต้องตามระเบียบกำหนด

(๑.๕) กลุ่มเป้าหมาย : กลุ่มบุคลากรภายในกรมกิจการผู้สูงอายุ

(๑.๖) พื้นที่ดำเนินการ : ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ กองบริหารกองทุนผู้สูงอายุ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด และหน่วยงานในส่วนกลาง

(๑.๗) ระยะเวลา : ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

(๑.๘) งบประมาณ : ๗๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท

(๑.๙) หน่วยงานที่รับผิดชอบ : กลุ่มตรวจสอบภายใน

(๒) การวิเคราะห์โครงการ

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาข้อมูลในด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต รวมถึงผลลัพธ์ จากผลการรายงานผลการดำเนินงานโครงการ การสนทนากลุ่มหรือการประชุมเชิงปฏิบัติการ และศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบในการวัดผลสำเร็จของโครงการ โดยมีรายละเอียดตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ ๒๓ สรุปข้อมูลวิเคราะห์โครงการสนับสนุนการดำเนินงานตรวจสอบภายใน (ตส.)

CIP Model	ข้อมูลวิเคราะห์โครงการ
สถานะแวดล้อม (Context)	ตรวจสอบการดำเนินงานให้ถูกต้อง ตาม กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และที่กฎหมายกำหนด
ปัจจัยนำเข้า (Input)	๑) ผู้อำนวยการกอง/กลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ๒) งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ๓) วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และเทคโนโลยีของหน่วยงาน
กระบวนการ (Process)	การตรวจสอบการรับและนำส่งเงิน การบันทึกบัญชี การใช้จ่ายเงิน ตามกฎหมาย
ผลผลิต (Output/Product)	รายงานผลการตรวจสอบหน่วยงานศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ๖ แห่ง กองทุนผู้สูงอายุจังหวัด ๑๐ จังหวัด และบุคลากร เข้ารับการอบรมตามแผน
ผลลัพธ์ (Outcome)	หน่วยรับตรวจปฏิบัติตามข้อเสนอแนะซึ่งเป็นผลดีในระบบการปฏิบัติงาน และบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจงานตรวจสอบภายในมากขึ้น

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๒๔ การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง

	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
ตัวชี้วัด	<p>เชิงปริมาณ : ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ๖ แห่ง และกองบริหารกองทุนผู้สูงอายุ สนง.พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ๑๐ จังหวัด</p> <p>เชิงคุณภาพ : หน่วยรับตรวจเบิกจ่ายเงินในการดำเนินการถูกต้องตามระเบียบกำหนด</p>	<p>เชิงปริมาณ : ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ๖ แห่ง และกองบริหารกองทุนผู้สูงอายุ สนง.พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ๑๐ จังหวัด</p> <p>เชิงคุณภาพ : หน่วยรับตรวจเบิกจ่ายเงินในการดำเนินการถูกต้องตามระเบียบกำหนด</p>

	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
ระยะเวลา ดำเนินการ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒	๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒
งบประมาณ (บาท)	๗๐๐,๐๐๐ บาท	๗๐๐,๐๐๐ บาท

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๒๕ การวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคของโครงการ

	ประเด็นปัญหา และอุปสรรค	แนวทางแก้ไขปัญหา
ด้านบุคลากร	บุคลากรไม่เพียงพอ ไม่ครบตามกรอบ อัตรากำลัง บุคลากรบรรจุใหม่ต้องรับ การฝึกอบรมและสะสมความรู้และ ประสบการณ์	รอส่วนราชการสรรหาบุคลากรส่ง เจ้าหน้าที่ฝึกอบรมตามโอกาส
ด้านกระบวนการ/ ขั้นตอนการดำเนินงาน	-	-
ด้านงบประมาณ/ ค่าใช้จ่าย	-	-
ด้านวัสดุ อุปกรณ์	-	-
ด้านการประสานงาน และบริการ	-	-

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

(๓) ผลการประเมินโครงการ

(๓.๑) มิติประสิทธิผล

เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดที่กำหนดกับผลการดำเนินงานตามผลผลิตสนับสนุนการดำเนินงาน
ตรวจสอบภายใน พบว่า โครงการประสบความสำเร็จในด้านตัวชี้วัดเชิงปริมาณ โดยตรวจสอบ
การใช้จ่ายเงินให้ถูกต้องตาม กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมาย ทั้งนี้ มีรายงานผลการตรวจสอบ
หน่วยงานศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ๖ แห่ง กองทุนผู้สูงอายุจังหวัด ๑๐ จังหวัด
และบุคลากรเข้ารับการอบรมตามแผน และตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ หน่วยรับตรวจเบิกจ่ายเงินถูกต้อง
ตามระเบียบกำหนด รวมทั้งตัวชี้วัดเชิงเวลา ดำเนินการแล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด ตลอดจน
ตัวชี้วัดเชิงงบประมาณ โดยโครงการฯ ใช้งบประมาณน้อยกว่าที่กำหนด ทำให้การดำเนินการ
และการใช้จ่ายเงินงบประมาณ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของแผนปฏิบัติการฯ และโครงการ

(๓.๒) มิติประสิทธิภาพ

ต้นทุนผลผลิตรวม ๗๐๐,๐๐๐ บาท/การตรวจสอบได้ตามแผนกำหนดหน่วยรับตรวจ
ได้แก่ ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ๖ แห่ง และกองบริหารกองทุนผู้สูงอายุ สนง.พัฒนา
สังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ๑๐ จังหวัด คิดเป็นต้นทุนต่อหน่วย เท่ากับ ๔๓,๗๕๐ บาท

โดยเมื่อเปรียบเทียบกับแผนกับผลที่เกิดขึ้นจริง ในด้านงบประมาณกับผลผลิตตามตัวชี้วัดเชิงปริมาณแล้วพบว่า มีต้นทุนต่อหน่วยเท่ากัน โครงการจึงมีประสิทธิภาพการดำเนินงาน

กิจกรรมหลักที่ ๒ การบริหารจัดการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

๓.๑.๕ โครงการจัดการระบบเทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการพัฒนางานด้านผู้สูงอายุ

(๑) การวิเคราะห์แผนโครงการ

(๑.๑) วัตถุประสงค์ :

- เพื่อบำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ และระบบสารสนเทศต่าง ๆ ของกรมกิจการผู้สูงอายุ
- เพื่อเช่าบริการอินเทอร์เน็ตสำหรับการติดต่อสื่อสารภายในและภายนอกหน่วยงาน
- เพื่อจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เครือข่ายทดแทน และเพิ่มเติมให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน
- เพื่อเป็นศูนย์ข้อมูลข่าวสารและให้บริการเครือข่าย และระบบสารสนเทศของกรมกิจการผู้สูงอายุ

(๑.๒) ผลผลิต :

- มีเครื่องมือบริหารจัดการด้านสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ

(๑.๓) ผลลัพธ์ :

- การดำเนินงานตามภารกิจของกรมกิจการผู้สูงอายุเป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

(๑.๔) ตัวชี้วัด :

- เชิงปริมาณ :
  ๑. เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ต่อพ่วง ระบบสารสนเทศและการสื่อสารที่ได้รับการดูแลรักษาให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๑๒ เดือน
  ๒. เครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีเสถียรภาพ และมีความเร็วเพียงพอ ๑๒ เดือน
  ๓. มีเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ทดแทนและเพิ่มเติม เพียงพอในการปฏิบัติงาน ๑๒ เดือน
- เชิงคุณภาพ : ร้อยละของเครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ต่อพ่วง ระบบสารสนเทศ และการสื่อสารมีความปลอดภัย มีคุณภาพพร้อมใช้งาน และมีจำนวนเพียงพอส่งผลให้การบริการประชาชนมีความสะดวกรวดเร็ว ร้อยละ ๙๐
- เชิงเวลา : ร้อยละความสำเร็จในการดำเนินงานได้ตามแผนที่กำหนด ร้อยละ ๑๐๐
- เชิงค่าใช้จ่าย : ร้อยละของงบประมาณที่มีการใช้จ่ายได้ตามเป้าหมายและเป็นไปตามระเบียบ ร้อยละ ๑๐๐

(๑.๕) กลุ่มเป้าหมาย :

- บุคลากรภายในหน่วยงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ
- หน่วยงานภายในและภายนอกที่ติดต่อประสานงานกับกรมกิจการผู้สูงอายุ

- ผู้สูงอายุที่ได้รับการช่วยเหลือ พัฒนาศักยภาพ ได้รับข้อมูลข่าวสารผ่านระบบสารสนเทศของกรมกิจการผู้สูงอายุ

(๑.๖) พื้นที่ดำเนินการ : ส่วนกลาง

(๑.๗) ระยะเวลา : ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

(๑.๘) งบประมาณ : ๔,๗๐๙,๕๐๐ บาท (งบดำเนินงาน) (งบลงทุน)

(๑.๙) หน่วยงานที่รับผิดชอบ : กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

(๒) การวิเคราะห์โครงการ

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาข้อมูลในด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต รวมถึงผลลัพธ์ จากผลการรายงานผลการดำเนินงานโครงการ การสนทนากลุ่มหรือการประชุมเชิงปฏิบัติการ และศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบในการวัดผลสำเร็จของโครงการ โดยมีรายละเอียดตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ ๒๖ สรุปข้อมูลวิเคราะห์โครงการจัดการระบบเทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการพัฒนาทางด้านผู้สูงอายุ

CIP Model	ข้อมูลวิเคราะห์โครงการ
สถานะแวดล้อม (Context)	ทำให้สามารถบริการประชาชนภายใต้ภารกิจที่รับผิดชอบ และตอบสนองต่อนโยบายรัฐบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ กรมกิจการผู้สูงอายุจึงจำเป็นต้องมีเครื่องมือในการบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานได้อย่างต่อเนื่องตลอดเวลา เพื่อให้การขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุเกิดประสิทธิภาพสูงสุด
ปัจจัยนำเข้า (Input)	๑. ผู้ประสานงาน : ผู้อำนวยการกลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศ ๒. งบประมาณ : ๔,๗๐๙,๕๐๐.๐๐ บาท ๓. เครื่องมือ : คณะกรรมการร่างขอบเขตงาน/คณะกรรมการพิจารณา/คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ
กระบวนการ (Process)	๑. เข้าบริการอินเทอร์เน็ตพร้อมอุปกรณ์ ๒. บำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ต่อพ่วง ๓. จัดหาโปรแกรมแอนตี้ไวรัสเครื่องคอมพิวเตอร์ ๔. ต่ออายุการรับประกันอุปกรณ์รักษาความปลอดภัยเครือข่าย ๕. MA ระบบฐานข้อมูล, SMS, ห้อง Warroom, ต่ออายุการใช้งาน App Store ๖. บำรุงรักษาระบบสารสนเทศภายในกรมกิจการผู้สูงอายุ ๗. อบรมการใช้งานโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ๘. ประชุมคณะกรรมการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ กรมกิจการผู้สูงอายุ

	๙. จัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ทดแทนเครื่องเดิม ที่มีอายุการใช้งานเกิน ๗ ปี ๑๐. จัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากร
ผลผลิต (Output/Product)	ระบบเทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อพัฒนางานด้านผู้สูงอายุ ๑ ระบบ
ผลลัพธ์ (Outcome)	เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ต่อพ่วง และระบบเครือข่ายของกรมกิจการผู้สูงอายุสามารถใช้งานได้อย่างปลอดภัย

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๒๗ การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง

	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
ตัวชี้วัด	<p>เชิงปริมาณ :</p> <p>๑. เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ต่อพ่วง ระบบสารสนเทศและการสื่อสารที่ได้รับการดูแลรักษาให้สามารถใช้งานได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ๑๒ เดือน</p> <p>๒. เครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีเสถียรภาพ และมีความเร็วเพียงพอ ๑๒ เดือน</p> <p>๓. มีเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ทดแทนและเพิ่มเติม เพียงพอในการปฏิบัติงาน ๑๒ เดือน</p> <p>เชิงคุณภาพ : ร้อยละของเครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ต่อพ่วง ระบบสารสนเทศและการสื่อสารมีความปลอดภัย มีคุณภาพพร้อมใช้งาน และมีจำนวนเพียงพอส่งผลให้บริการประชาชนมีความสะดวกรวดเร็ว ร้อยละ ๙๐</p> <p>เชิงเวลา : ร้อยละความสำเร็จในการดำเนินงานได้ตามแผนที่กำหนด ร้อยละ ๑๐๐</p> <p>เชิงค่าใช้จ่าย : ร้อยละของงบประมาณที่มีการใช้จ่ายได้ตามเป้าหมายและเป็นไปตามระเบียบ ร้อยละ ๑๐๐</p>	<p>เชิงปริมาณ :</p> <p>๑. เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ต่อพ่วง ระบบสารสนเทศและการสื่อสารที่ได้รับการดูแลรักษาให้สามารถใช้งานได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ๑๒ เดือน</p> <p>๒. เครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีเสถียรภาพ และมีความเร็วเพียงพอ ๑๒ เดือน</p> <p>๓. มีเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ทดแทนและเพิ่มเติม เพียงพอในการปฏิบัติงาน ๑๒ เดือน</p> <p>เชิงคุณภาพ : ร้อยละของเครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ต่อพ่วง ระบบสารสนเทศและการสื่อสารมีความปลอดภัย มีคุณภาพพร้อมใช้งาน และมีจำนวนเพียงพอส่งผลให้บริการประชาชนมีความสะดวกรวดเร็ว ร้อยละ ๙๒</p> <p>เชิงเวลา : อยู่ในขอบเขตของเวลาการดำเนินงาน</p> <p>เชิงค่าใช้จ่าย : ใช้งบประมาณ ร้อยละ ๑๐๐ ตามแผนที่กำหนด</p>

	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
ระยะเวลาดำเนินการ	๑ ต.ค. ๖๑ - ๓๐ ก.ย. ๖๒	๑ ต.ค. ๖๑ - ๓๐ ก.ย. ๖๒
งบประมาณ (บาท)	๔,๗๐๙,๕๐๐.๐๐	๔,๗๐๙,๕๐๐ บาท

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๒๘ การวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคของโครงการ

	ประเด็นปัญหา และอุปสรรค	แนวทางแก้ไขปัญหา
ด้านบุคลากร	ข้อจำกัดด้านอัตรากำลังในการขับเคลื่อนงาน	บริหารจัดการกำลังคน ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด
ด้านกระบวนการ/ ขั้นตอนการดำเนินงาน	ขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างมีความล่าช้า	ดำเนินการตามนโยบายเร่งรัดการจัดซื้อจัดจ้าง และเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณ
ด้านงบประมาณ/ ค่าใช้จ่าย	งบประมาณไม่สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็น	บริหารจัดการงบประมาณให้สอดคล้องกับภารกิจที่เร่งด่วนและสำคัญ
ด้านวัสดุ อุปกรณ์	อุปกรณ์ไม่เพียงพอ	นำอุปกรณ์เก่ามาบริหารจัดการเพื่อให้เพียงพอต่อการใช้งาน
ด้านการประสานงาน และบริการ	ความล่าช้าในการประสานงานและขั้นตอนการบริการที่ใช้เวลา	เร่งรัดการประสานงาน

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

(๓) ผลการประเมินโครงการ

(๓.๑) มิติประสิทธิผล

เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดที่กำหนดกับผลการดำเนินงานตามผลผลิตสนับสนุนการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ พบว่า โครงการประสบความสำเร็จในด้านตัวชี้วัดเชิงปริมาณ โดยมีเครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ต่อพ่วง ระบบสารสนเทศและการสื่อสารที่ได้รับการดูแลรักษาให้สามารถใช้งานได้เป็นอย่างดี และมีเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีเสถียรภาพ และมีความเร็วเพียงพอ ตลอดจนมีเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ทดแทนและเพิ่มเติม เพียงพอในการปฏิบัติงาน ตลอดปีงบประมาณ ๒๕๖๒ และตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ต่อพ่วง ระบบสารสนเทศและการสื่อสาร มีความปลอดภัย มีคุณภาพพร้อมใช้งาน และมีจำนวนเพียงพอส่งผลให้บริการประชาชน มีความสะดวกรวดเร็ว ร้อยละ ๙๒ รวมทั้งตัวชี้วัดเชิงเวลา ดำเนินการแล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด ตลอดจนตัวชี้วัดเชิงงบประมาณ โดยโครงการฯ ใช้งบประมาณสอดคล้องตามที่กำหนด ทำให้การดำเนินงานด้านเทคโนโลยีและระบบสารสนเทศของกรมกิจการผู้สูงอายุประสบผลสำเร็จ

(๓.๒) มิติประสิทธิภาพ

ต้นทุนผลผลิตรวม ๔,๗๐๙,๕๐๐ บาท/ระบบเทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการพัฒนาทางด้านผู้สูงอายุ คิดเป็นต้นทุนต่อหน่วย เท่ากับ ๔,๗๐๙,๕๐๐ บาท ซึ่งสอดคล้องตามแผนที่กำหนด และได้รับการจัดสรร ทำให้เกิดประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวม

กิจกรรมหลักที่ ๓ การขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุสู่ประชาคมอาเซียน

๓.๑.๖ โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการระดับภูมิภาคอาเซียนบวกสาม

(๑) การวิเคราะห์แผนโครงการ

(๑.๑) วัตถุประสงค์ :

- เพื่อรวบรวมข้อมูลและจัดทำข้อมูลเชิงวิชาการด้านการจ้างงานผู้สูงอายุในกลุ่มประชาคมอาเซียนบวกสาม
- เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนบวกสามในการศึกษาวิจัย และการดำเนินงานด้านการจ้างงานผู้สูงอายุ
- เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนและพัฒนาด้านการจ้างงานผู้สูงอายุของประเทศไทยร่วมกับประเทศอาเซียนบวกสาม

(๑.๒) ผลผลิต :

- มีเครือข่ายทางวิชาการด้านผู้สูงอายุในกลุ่มประชาคมอาเซียน
- มีข้อมูลและรายงานทางวิชาการด้านผู้สูงอายุของประชาคมอาเซียน

(๑.๓) ผลลัพธ์ :

- เครือข่ายทางวิชาการด้านผู้สูงอายุในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีการติดต่อประสานงานกันอย่างต่อเนื่อง
- ประชาชนในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีความรู้ความเข้าใจในสถานการณ์ด้านผู้สูงอายุ

(๑.๔) ตัวชี้วัด :

- เชิงปริมาณ :
  ๑. รายงานข้อมูลเชิงวิชาการด้านผู้สูงอายุในกลุ่มประเทศอาเซียนบวกสาม ๑ เรื่อง
  ๒. จัดทำสื่อภาษาอังกฤษเผยแพร่ความรู้/ผลการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุ ๓ เรื่อง
  ๓. จัดแปลเอกสาร ๑ เรื่อง
- เชิงคุณภาพ : รายงานผลการประชุม ร้อยละ ๘๐
- เชิงเวลา : ดำเนินงานตามแผนงานที่กำหนดไว้ ร้อยละ ๘๐
- เชิงค่าใช้จ่าย : ภายในวงเงินงบประมาณที่ได้รับ

(๑.๕) กลุ่มเป้าหมาย : บุคลากรที่มีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุจากองค์กร ภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์การระหว่างประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐๐ คน

(๑.๖) พื้นที่ดำเนินการ : ส่วนกลาง

(๑.๗) ระยะเวลา : ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

(๑.๘) งบประมาณ : ๒,๓๙๐,๐๐๐ บาท (งบดำเนินงาน)

(๑.๙) หน่วยงานที่รับผิดชอบ : กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

(๒) การวิเคราะห์โครงการ

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาข้อมูลในด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต รวมถึงผลลัพธ์ จากผลการรายงานผลการดำเนินงานโครงการ การสนทนากลุ่มหรือการประชุม

เชิงปฏิบัติการ และศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบในการวัดผลสำเร็จของโครงการ โดยมีรายละเอียดตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ ๒๙ สรุปข้อมูลโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการระดับภูมิภาคอาเซียนบวกสาม

CIP Model	ข้อมูลวิเคราะห์โครงการ
สถานะแวดล้อม (Context)	เป็นการดำเนินงานภายใต้ภารกิจกรมกิจการผู้สูงอายุตามแผนการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural community -ASCC) และปฏิญญาควาลัมเปอร์ว่าด้วยเรื่องผู้สูงอายุ การเพิ่มขีดความสามารถผู้สูงอายุในอาเซียน Kuala Lumpur Declaration on Ageing: Empowering Older Persons in ASEAN
ปัจจัยนำเข้า (Input)	๑. ผู้ประสานงาน : ผู้อำนวยการกลุ่มงานความร่วมมือระหว่างประเทศ ๒. เครื่องมือ : - สรุปรายงานการประชุมวิชาการระหว่างประเทศ - สรุปผลการดำเนินงานโครงการขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุสู่ประชาคมอาเซียน
กระบวนการ (Process)	๑. จัดจ้างที่ปรึกษาโครงการฯ ๒. จัดทำสื่อภาษาอังกฤษเผยแพร่ความรู้/ ผลการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุ
ผลผลิต (Output/Product)	๑. รายงานข้อมูลเชิงวิชาการด้านการส่งเสริมการมีรายได้และมีงานทำของผู้สูงอายุในกลุ่มประเทศอาเซียนบวกสาม ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ๑ เรื่อง ๒. ได้จัดทำสื่อภาษาอังกฤษเผยแพร่ความรู้เรื่อง วาระแห่งชาติ : สังคมสูงอายุ
ผลลัพธ์ (Outcome)	ผู้แทนประเทศสมาชิกอาเซียนบวกสามที่ได้เข้าร่วมการประชุมวิชาการเรื่อง “การส่งเสริมการมีรายได้และมีงานทำของผู้สูงอายุในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนบวกสาม (Promoting Decent Work for Older Persons in ASEAN+3)” ได้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านงานที่มีคุณค่าสำหรับผู้สูงอายุ และได้มีการติดต่อประสานงานกันหลังจากการประชุม

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๓๐ การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง

	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
ตัวชี้วัด	<u>เชิงปริมาณ :</u> ๑. รายงานข้อมูลเชิงวิชาการด้านผู้สูงอายุในกลุ่มประเทศอาเซียนบวกสาม ๑ เรื่อง ๒. จัดทำสื่อภาษาอังกฤษเผยแพร่ความรู้/	<u>เชิงปริมาณ :</u> ๑. รายงานข้อมูลเชิงวิชาการด้านการส่งเสริมการมีรายได้และมีงานทำของผู้สูงอายุในกลุ่มประเทศอาเซียนบวก

	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
	<p>ผลการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุ ๓ เรื่อง ๓. จัดแปลเอกสาร ๑ เรื่อง</p> <p>เชิงคุณภาพ : รายงานผลการประชุม ร้อยละ ๘๐</p> <p>เชิงเวลา : ดำเนินงานตามแผนงานที่กำหนดไว้ ร้อย ละ ๘๐</p> <p>เชิงค่าใช้จ่าย : ภายในวงเงินงบประมาณที่ได้รับ</p>	<p>สาม ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ๑ เรื่อง ๒. ได้จัดทำสื่อภาษาอังกฤษเผยแพร่ความรู้ เรื่อง วาระแห่งชาติ : สังคมสูงอายุ</p> <p>เชิงคุณภาพ : รายงานการประชุม ร้อยละ ๑๐๐</p> <p>เชิงเวลา : ดำเนินงานแล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ ๒๕๖๒</p> <p>เชิงค่าใช้จ่าย : เบิกจ่ายงบประมาณตามที่ได้รับการจัดสรร</p>
ระยะเวลา ดำเนินการ	๑ ม.ค. ๖๑ - ๓๐ ก.ย. ๖๒	๑ ม.ค. ๖๑ - ๓๐ ก.ย. ๖๒
งบประมาณ (บาท)	๒,๓๙๐,๐๐๐.๐๐	๒,๓๘๕,๐๗๕.๐๐

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๓๑ การวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคของโครงการ

	ประเด็นปัญหา และอุปสรรค	แนวทางแก้ไขปัญหา
ด้านบุคลากร	บุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านผู้สูงอายุ และด้านวิเทศสัมพันธ์มีจำกัด	เพิ่มอัตรากำลังที่มีความเชี่ยวชาญด้านผู้สูงอายุ และด้านวิเทศสัมพันธ์หรือจัดจ้างบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญดังกล่าว
ด้านกระบวนการ/ ขั้นตอนการดำเนินงาน	การจัดเตรียมการประชุมวิชาการอาเซียนบวกสามค่อนข้างล่าช้า เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารกรมฯ และการตัดสินใจในการจัดงานประชุมฯ ต้องมีการประสานงานระหว่างผู้บริหารกรมฯ และที่ปรึกษาโครงการ	ดำเนินการตามแผนงานที่กำหนดและรายงานผลการดำเนินงานรวมถึงแผนงานให้แก่ผู้บริหารคนใหม่ เพื่อให้งานเป็นไปตามแผนงาน
ด้านงบประมาณ/ ค่าใช้จ่าย	เนื่องจากข้อจำกัดด้านงบประมาณทำให้ไม่สามารถรับรองผู้เข้าร่วมประชุมต่างชาติได้เท่าที่ควร	ประมาณการค่าใช้จ่ายให้ครอบคลุมมากขึ้น และชี้แจงให้ผู้บริหารทราบถึงความสำคัญของโครงการฯ
ด้านวัสดุ อุปกรณ์	-	-
ด้านการประสานงาน และบริการ	มีอุปสรรคด้านการสื่อสารกับผู้ประสานงานของประเทศสมาชิก	วางแผนงานการดำเนินงานล่วงหน้าและประสานงานให้เร็วที่สุด เพื่อให้

	ประเด็นปัญหา และอุปสรรค	แนวทางแก้ไขปัญหา
	อาเซียนบวกสาม เนื่องจาก time zone ต่างกัน รวมถึงวันหยุดไม่ตรงกัน ทำให้เกิดความล่าช้า	ประเทศสมาชิกอาเซียนบวกสามมีเวลาในการดำเนินงานภายในประเทศมากขึ้น และไม่กระทบกับแผนงานโครงการฯ

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

(๓) ผลการประเมินโครงการ

(๓.๑) มิติประสิทธิผล

เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดที่กำหนดกับผลการดำเนินงานตามผลผลิตสนับสนุนการดำเนินงานตรวจสอบภายใน พบว่า โครงการประสบความสำเร็จในด้านตัวชี้วัดเชิงปริมาณ โดยมีรายงานข้อมูลเชิงวิชาการด้านการส่งเสริมการมีรายได้และมีงานทำของผู้สูงอายุในกลุ่มประเทศอาเซียนบวกสาม ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ๑ เรื่อง และสื่อภาษาอังกฤษเผยแพร่ความรู้เรื่อง วาระแห่งชาติ : สังคมสูงอายุ และตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ มีรายงานการประชุม ร้อยละ ๑๐๐ รวมทั้งตัวชี้วัดเชิงเวลาดำเนินการแล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด ตลอดจนตัวชี้วัดเชิงงบประมาณ โดยโครงการฯ ใช้งบประมาณภายใต้วงเงินที่ได้รับการจัดสรร ทำให้เกิดข้อมูลและจัดทำข้อมูลเชิงวิชาการด้านการจ้างงานผู้สูงอายุในกลุ่มประชาคมอาเซียนบวกสาม และเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนบวกสามในการศึกษาวิจัย และการดำเนินงานด้านการจ้างงานผู้สูงอายุ

(๓.๒) มิติประสิทธิภาพ

ต้นทุนผลผลิตรวม ๒,๓๘๕,๐๗๕ บาท/รายงานข้อมูลเชิงวิชาการด้านการส่งเสริมการมีรายได้และมีงานทำของผู้สูงอายุในกลุ่มประเทศอาเซียนบวกสาม ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ๑ เรื่อง และสื่อภาษาอังกฤษเผยแพร่ความรู้เรื่อง วาระแห่งชาติ : สังคมสูงอายุ คิดเป็นต้นทุนต่อหน่วย ๒,๓๘๕,๐๗๕ บาท เมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนต่อหน่วยตามแผน ๒,๓๙๐,๐๐๐ บาท ทำให้โครงการมีประสิทธิภาพโดยรวม และประสิทธิภาพการประหยัด

๓.๒ แผนงานบูรณาการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

แผนงานบูรณาการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ประกอบด้วยโครงการ จำนวน ๔ โครงการ ได้แก่ ประเภทงบดำเนินงาน จำนวน ๒ โครงการ งบประมาณ ๒๐,๗๕๓,๘๐๐ บาท ประเภทงบอุดหนุน จำนวน ๒ โครงการ งบประมาณ ๖๒,๘๐๐,๐๐๐ บาท โดยมีผลการประเมินโครงการ ดังนี้

ผลผลิต : โครงการผู้สูงอายุได้รับการส่งเสริมให้เข้าถึงสิทธิ สวัสดิการและสร้างความมั่นคงในการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุ
กิจกรรมหลักที่ ๑ การส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิผู้สูงอายุ

๓.๒.๑ โครงการสนับสนุนการจัดการศพผู้สูงอายุตามประเพณี

(๑) การวิเคราะห์แผนโครงการ

(๑.๑) วัตถุประสงค์ : เพื่อให้การช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนให้ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิขั้นพื้นฐานตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

(๑.๒) ผลผลิต : ผู้สูงอายุที่ได้รับการคุ้มครองสิทธิ ตามมาตรา ๑๑(๑๒) แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ จำนวน ๑๒,๖๕๐ ราย

(๑.๓) ผลลัพธ์ : ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครองช่วยเหลือตามสิทธิขั้นพื้นฐานตามกฎหมายกำหนด

(๑.๔) ตัวชี้วัด :

- เชิงปริมาณ จำนวนผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิขั้นพื้นฐานตามที่กฎหมายกำหนด ๑๒,๖๕๐ คน
- เชิงคุณภาพ ร้อยละ ๘๐ ของผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจนได้รับการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิและ เข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานตามที่กฎหมายกำหนด
- เชิงเวลา ระยะเวลาในการให้บริการสวัสดิการสังคมไม่เกิน ๑๒ เดือน
- เชิงค่าใช้จ่าย ค่าใช้จ่ายในการให้บริการอยู่ในวงเงินที่ได้รับ ๒๕,๓๐๐,๐๐๐ บาท

(๑.๕) กลุ่มเป้าหมาย : ผู้สูงอายุที่เสียชีวิตและอยู่ในครัวเรือนยากจน

(๑.๖) พื้นที่ดำเนินการ : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ๗๖ จังหวัดและสำนักงานเขต กรุงเทพมหานคร

(๑.๗) ระยะเวลา : ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

(๑.๘) งบประมาณ : ๒๕,๓๐๐,๐๐๐ บาท (งบอุดหนุน)

(๑.๙) หน่วยงานที่รับผิดชอบ : กองส่งเสริมสวัสดิการและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ

(๒) การวิเคราะห์โครงการ

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาข้อมูลในด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต รวมถึงผลลัพธ์ จากผลการรายงานผลการดำเนินงานโครงการ การสนทนากลุ่มหรือการประชุมเชิงปฏิบัติการ และศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบในการวัดผลสำเร็จของโครงการ โดยมีรายละเอียดตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ ๓๒ สรุปข้อมูลวิเคราะห์โครงการสนับสนุนการจัดการศพผู้สูงอายุตามประเพณี

CIP Model	ข้อมูลวิเคราะห์โครงการ
สถานะแวดล้อม (Context)	ช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนให้ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิขั้นพื้นฐานตามพรบ.ผู้สูงอายุ พ.ศ.๒๕๔๖
ปัจจัยนำเข้า (Input)	๑) ผู้อำนวยการกอง/กลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ๒) งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ๓) วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และเทคโนโลยีของหน่วยงาน
กระบวนการ	สนับสนุนเงินช่วยเหลือค่าจัดการศพผู้สูงอายุที่อยู่ในฐานะยากจน ราย

(Process)	ละ ๒,๐๐๐ บาท
ผลผลิต (Output/Product)	ผู้สูงอายุที่เสียชีวิตและอยู่ในครัวเรือนยากจนได้รับการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิขั้นพื้นฐานตามพรบ.ผู้สูงอายุ พ.ศ.๒๕๔๖ จำนวน ๑๐,๔๐๒ ราย
ผลลัพธ์ (Outcome)	ผู้สูงอายุที่เสียชีวิตและอยู่ในครัวเรือนยากจนได้รับการช่วยเหลือค่าจัดการศพตามประเพณีตามศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ จำนวน ๑๐,๔๐๒ ราย

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๓๓ การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง

	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
ตัวชี้วัด	<p>เชิงปริมาณ : ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิขั้นพื้นฐานตามที่กฎหมายกำหนด จำนวน ๑๒,๖๕๐ คน</p> <p>เชิงคุณภาพ : ร้อยละ ๘๐ ของผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจนได้รับการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิและเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานตามที่กฎหมายกำหนด</p> <p>เชิงเวลา : ระยะเวลาในการให้บริการสวัสดิการสังคมไม่เกิน ๑๒ เดือน</p> <p>เชิงค่าใช้จ่าย : ค่าใช้จ่ายในการให้บริการอยู่ภายในวงเงินที่ได้รับ ๒๕,๓๐๐,๐๐๐ บาท</p>	<p>เชิงปริมาณ : ผู้สูงอายุที่เสียชีวิตและอยู่ในครัวเรือนยากจนได้รับการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิขั้นพื้นฐานตามพรบ.ผู้สูงอายุ พ.ศ.๒๕๔๖ จำนวน ๑๐,๔๐๒ ราย</p> <p>เชิงคุณภาพ : ร้อยละ ๗๓.๑๙ ของผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจนได้รับการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิและเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานตามที่กฎหมายกำหนด</p> <p>เชิงเวลา : ให้บริการสวัสดิการสังคมไม่เกิน ๑๒ เดือน</p> <p>เชิงค่าใช้จ่าย : ค่าใช้จ่ายในการให้บริการอยู่ภายในวงเงินที่ได้รับ ๒๐,๘๐๔,๐๐๐ บาท</p>
ระยะเวลาดำเนินการ	๑ ต.ค. ๖๑ - ๓๐ ก.ย. ๖๒	๑ ต.ค. ๖๑ - ๓๐ ก.ย. ๖๒
งบประมาณ (บาท)	๒๕,๓๐๐,๐๐๐ บาท	๒๐,๘๐๔,๐๐๐ บาท

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๓๔ การวิเคราะห์สภาพปัญหา และอุปสรรคของโครงการ

	ประเด็นปัญหา และอุปสรรค	แนวทางแก้ไขปัญหา
ด้านบุคลากร	ไม่เข้าใจขั้นตอนการดำเนินงาน	จัดประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงาน
ด้านกระบวนการ/ ขั้นตอนการดำเนินงาน	ดำเนินการตามประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ฯ	จัดทำคู่มือแนวทางการดำเนินงาน

	ประเด็นปัญหา และอุปสรรค	แนวทางแก้ไขปัญหา
ด้านงบประมาณ/ ค่าใช้จ่าย	-	-
ด้านวัสดุ อุปกรณ์	-	-
ด้านการประสานงาน และการบริการ	-	-

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

(๓) ผลการประเมินโครงการ

(๓.๑) มิติประสิทธิผล

เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดที่กำหนดกับผลการดำเนินงานตามผลผลิตโครงการ พบว่า โครงการประสบความสำเร็จในด้านตัวชี้วัดเชิงเวลา โดยสามารถให้บริการได้ตลอดปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ตัวชี้วัดในเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ และงบประมาณยังไม่สอดคล้องตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ เนื่องจากอัตราการลงของจำนวนผู้สูงอายุที่เสียชีวิต แต่อย่างไรก็ตามผลการดำเนินงานมีค่าใกล้เคียงกับเกณฑ์ตัวชี้วัดทั้งในเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ และเชิงงบประมาณ มากกว่าร้อยละ ๙๐ ทำให้ผู้สูงอายุ การช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนให้ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครอง และพิทักษ์สิทธิขั้นพื้นฐานตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

(๓.๒) มิติประสิทธิภาพ

ต้นทุนผลผลิตรวม ๒๐,๘๐๔,๐๐๐ บาท/ผู้สูงอายุที่เสียชีวิตและอยู่ในครัวเรือนยากจนได้รับการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิขั้นพื้นฐานตามพรบ. ผู้สูงอายุ พ.ศ.๒๕๔๖ จำนวน ๑๐,๔๐๒ ราย คิดเป็นต้นทุนต่อหน่วย เท่ากับ ๒,๐๐๐ บาท ซึ่งสอดคล้องกับบัญญัติตามกฎหมาย เกิดประโยชน์ในการช่วยเหลือครอบครัวของผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจนในการจัดการงานศพตามประเพณี และลดโอกาสการกักขังของสมาชิกในครอบครัวเพื่อจัดการงานศพตามประเพณี ซึ่งส่งผลให้ไม่เกิดดอกเบีย ดังนั้นผลผลิตของโครงการมีประสิทธิภาพและมีความคุ้มค่า และโครงการมีประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวม

(๓.๓) มิติความพึงพอใจ

สำหรับความพึงพอใจของผู้รับบริการจากโครงการ พบว่า ผู้รับบริการมีความพึงพอใจในด้านผลผลิต โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีค่าเฉลี่ย ๔.๙๓ เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่เท่ากัน คือ ส่งเสริมการมีคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ครอบครัว ชุมชน และการมีส่วนร่วมของภาคีต่าง ๆ ในการดูแลผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ ๕.๐๓ รองลงมา คือ ผลการดำเนินงานแผนงานบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด มีค่าเฉลี่ย ๔.๙๕ และประเด็นถัดมา คือ ความคุ้มค่าของงบประมาณรัฐ มีค่าเฉลี่ย ๔.๙๒ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยรองต่ำสุด คือ ส่งเสริมการเข้าถึงระบบสวัสดิการสังคมและการคุ้มครองทางสังคมกับผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ย ๔.๘๗ และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเกินความคาดหมาย มีค่าเฉลี่ย ๔.๗๙

๓.๒.๒ โครงการให้บริการสงเคราะห์ผู้สูงอายุในภาวะยากลำบาก

(๑) การวิเคราะห์แผนโครงการ

(๑.๑) วัตถุประสงค์ : เพื่อเป็นการช่วยเหลือผู้สูงอายุให้ได้รับการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิ ตาม มาตรา ๑๑ (๘) (๙) และ (๑๐) แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ตามประกาศกระทรวง พม. เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การคุ้มครองการส่งเสริม และการสนับสนุน การช่วยเหลือผู้สูงอายุ ซึ่งได้รับอันตรายจากการถูกทารุณกรรม หรือถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ด้วยกฎหมาย หรือถูกทอดทิ้ง และการให้คำแนะนำ ปรีกษา ดำเนินการอื่นที่ เกี่ยวข้องในทางการ แก้ไขปัญหาครอบครัว และประกาศกระทรวง พม. เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนการจัดที่พักอาศัย อาหารและเครื่องนุ่งห่มให้ผู้สูงอายุ ตามความจำเป็นอย่างทั่วถึง

(๑.๒) ผลผลิต : ผู้สูงอายุที่ยากจนอยู่ในภาวะยากลำบากและมีความเดือดร้อน ได้รับการช่วยเหลือ จำนวน ๑๕,๐๐๐ ราย

(๑.๓) ผลลัพธ์ : ร้อยละ ๘๕ ของผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะยากลำบากและมีความเดือดร้อน ได้รับการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิ และเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานตามที่กฎหมายกำหนด

(๑.๔) ตัวชี้วัด :

- เสิ้งปริมาณ จำนวนผู้สูงอายุที่ได้รับการคุ้มครองตามสิทธิขั้นพื้นฐาน ๑๕,๐๐๐ ราย
- เสิ้งคุณภาพ ร้อยละของผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจนและมีความเดือดร้อนได้รับการคุ้มครอง พิทักษ์สิทธิและเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานตามที่กฎหมายกำหนด ร้อยละ ๘๕
- เสิ้งเวลา ระยะเวลาในการให้บริการสวัสดิการสังคมไม่เกิน ๑๒ เดือน
- เสิ้งค่าใช้จ่าย ค่าใช้จ่ายในการให้บริการอยู่ในวงเงินที่ได้รับ ๓๗,๕๐๐,๐๐๐ บาท

(๑.๕) กลุ่มเป้าหมาย : ผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจน และประสบปัญหาความเดือดร้อนได้รับการช่วยเหลือ จำนวน ๑๕,๐๐๐ คน

(๑.๖) พื้นที่ดำเนินการ : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ๗๖ จังหวัด และศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ๑๒ แห่ง

(๑.๗) ระยะเวลา : ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

(๑.๘) งบประมาณ : ๓๗,๕๐๐,๐๐๐ บาท (งบอุดหนุน)

(๑.๙) หน่วยงานที่รับผิดชอบ : กองส่งเสริมสวัสดิการและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ

(๒) การวิเคราะห์โครงการ

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาข้อมูลในด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต รวมถึงผลลัพธ์ จากกการรายงานผลการดำเนินงานโครงการ การสนทนากลุ่มหรือการประชุม เสิ้งปฏิบัติการ และศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบในการวัดผลสำเร็จ ของโครงการ โดยมีรายละเอียดตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ ๓๕ สรุปข้อมูลวิเคราะห์โครงการให้บริการสงเคราะห์ผู้สูงอายุในภาวะยากลำบาก

CIP Model	ข้อมูลวิเคราะห์โครงการ
สถานะแวดล้อม (Context)	การช่วยเหลือผู้สูงอายุให้ได้รับการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิตาม มาตรา ๑๑ (๘) (๙) และ (๑๐) แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ตามประกาศกระทรวง พม. เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครองการส่งเสริม และการสนับสนุนการช่วยเหลือผู้สูงอายุ
ปัจจัยนำเข้า (Input)	๑. ผู้อำนวยการกอง/กลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ๒. งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ๓. วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และเทคโนโลยีของหน่วยงาน
กระบวนการ (Process)	๑. สนับสนุนงบประมาณให้กับพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ๗๖ จังหวัด และศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ๑๒ แห่ง และกองส่งเสริมสวัสดิการและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ ๒. เร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณ ๓. ติดตามผลการดำเนินงานจากพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ๗๖ จังหวัด และศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ๑๒ แห่ง ตามแบบรายงาน สคส. ๐๔ โดยให้รายงานทุกวันที่ ๕ ของเดือน
ผลผลิต (Output/Product)	ผู้สูงอายุที่ได้รับการคุ้มครองตามสิทธิขั้นพื้นฐาน จำนวน ๑๖,๖๗๐ ราย
ผลลัพธ์ (Outcome)	ช่วยเหลือผู้สูงอายุให้ได้รับการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิตาม มาตรา ๑๑ (๘) (๙) และ (๑๐) แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ตามประกาศกระทรวง พม. เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครองการส่งเสริม และการสนับสนุน การช่วยเหลือผู้สูงอายุ ซึ่งได้รับอันตรายจากการถูกทารุณกรรม หรือถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือถูกทอดทิ้ง และการให้คำแนะนำ ปรีกษา ดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในทางการแก้ไขปัญหาครอบครัว และประกาศกระทรวง พม. เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนการจัดที่พักอาศัย อาหาร และเครื่องนุ่งห่มให้ผู้สูงอายุตามความจำเป็นอย่างทั่วถึง จำนวน ๑๖,๖๗๐ ราย

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๓๖ การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง

	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
ตัวชี้วัด	<p>เชิงปริมาณ จำนวนผู้สูงอายุที่ได้รับการคุ้มครองตามสิทธิขั้นพื้นฐาน ๑๕,๐๐๐ ราย</p> <p>เชิงคุณภาพ ร้อยละของผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจนและมีความเดือดร้อนได้รับการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิและเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานตามที่กฎหมายกำหนด ร้อยละ ๘๕</p> <p>เชิงเวลา ระยะเวลาในการให้บริการสวัสดิการสังคมไม่เกิน ๑๒ เดือน</p> <p>เชิงค่าใช้จ่าย ค่าใช้จ่ายในการให้บริการอยู่ในวงเงินที่ได้รับ จำนวน ๓๗,๕๐๐,๐๐๐ บาท</p>	<p>เชิงปริมาณ ผู้สูงอายุที่ได้รับการคุ้มครองตามสิทธิขั้นพื้นฐาน จำนวน ๑๖,๖๗๐ ราย</p> <p>เชิงคุณภาพ ร้อยละ ๑๑๑.๑๓ ของผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจนและมีความเดือดร้อนได้รับการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิและเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานตามที่กฎหมายกำหนด</p> <p>เชิงเวลา ดำเนินการแล้วเสร็จภายใต้กรอบเวลา ๑๒ เดือน</p> <p>เชิงค่าใช้จ่าย ค่าใช้จ่ายในการให้บริการผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะอยากลำบาก จำนวน ๓๗,๔๗๕,๕๐๐ บาท</p>
ระยะเวลาดำเนินการ	๑ ต.ค. ๖๑ - ๓๐ ก.ย. ๖๒	๑ ต.ค. ๖๑ - ๓๐ ก.ย. ๖๒
งบประมาณ (บาท)	๓๗,๕๐๐,๐๐๐ บาท	๓๗,๔๗๕,๕๐๐ บาท

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๓๗ การวิเคราะห์สภาพปัญหา และอุปสรรคของโครงการ

	ประเด็นปัญหา และอุปสรรค	แนวทางแก้ไขปัญหา
ด้านบุคลากร	-	-
ด้านกระบวนการ/ ขั้นตอนการดำเนินงาน	-	-
ด้านงบประมาณ/ ค่าใช้จ่าย	-	-
ด้านวัสดุ อุปกรณ์	-	-
ด้านการประสานงาน และการบริการ	-	-

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

(๓) ผลการประเมินโครงการ

(๓.๑) มิติประสิทธิผล

เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดที่กำหนดกับผลการดำเนินงานตามผลผลิตโครงการ พบว่า มีความสำเร็จในด้านตัวชี้วัดเชิงผลผลิต โดยมีผู้สูงอายุที่ได้รับการคุ้มครองตามสิทธิขั้นพื้นฐาน จำนวน ๑๖,๖๗๐ ราย ซึ่งเกินกว่าค่าตัวชี้วัดผลผลิตที่กำหนดไว้และมีความสำเร็จในด้านตัวชี้วัดเชิงผลลัพธ์ โดยร้อยละ ๑๑๑.๑๓ ของผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจนและมีความเดือดร้อนได้รับการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิและเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานตามที่กฎหมายกำหนด และมีความสำเร็จในด้านตัวชี้วัดเชิงเวลาและงบประมาณ ดังนั้นโครงการจึงประสบความสำเร็จทั้ง ๔ ตัวชี้วัด ดังนั้นโครงการกล่าวดังกล่าวจึงก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะยากลำบาก ซึ่งได้รับการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และประกาศกระทรวง พม.

(๓.๒) มิติประสิทธิภาพ

ต้นทุนผลผลิตรวม ๓๗,๔๗๕,๕๐๐ บาท/ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิขั้นพื้นฐานตามที่กฎหมายกำหนด จำนวน ๑๖,๖๗๐ คน คิดเป็นต้นทุนต่อหน่วย เท่ากับ ๒,๒๔๘.๖๓ บาท โดยผลผลิตของโครงการสะท้อนให้เห็นถึงประโยชน์ในการช่วยเหลือผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะยากลำบากได้เข้าถึงโอกาสและสิทธิขั้นพื้นฐานที่ควรได้รับ จึงเป็นโครงการที่มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และประกาศกระทรวง พม. ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับแผนงบประมาณกับผลผลิตตามตัวชี้วัดเชิงปริมาณแล้วพบว่า มีต้นทุนต่อหน่วย/๒,๕๐๐ บาท ดังนั้น โครงการจึงมีประสิทธิภาพการดำเนินงาน และประสิทธิภาพการประหยัด

(๓.๓) มิติความพึงพอใจ

สำหรับความพึงพอใจของผู้รับบริการจากโครงการ พบว่า ผู้รับบริการมีความพึงพอใจในด้านผลผลิต โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ย ๓.๕๐ เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมของภาคีต่าง ๆ ในการดูแลผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ย ๓.๗๑ รองลงมา คือ ส่งเสริมการมีคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ครอบครัว ชุมชน มีค่าเฉลี่ย ๓.๖๖ และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเกินความคาดหมาย มีค่าเฉลี่ย ๓.๖๑ ประเด็นต่อมา คือ ผลการดำเนินงานแผนงานบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด มีค่าเฉลี่ย ๓.๔๕ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยรองต่ำสุด คือ ส่งเสริมการเข้าถึงระบบสวัสดิการสังคมและการคุ้มครองทางสังคมกับผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ย ๓.๓๒ และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ความคุ้มค่าของงบประมาณรัฐ มีค่าเฉลี่ย ๓.๒๔

ผลผลิต : โครงการพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถการทำงานและการเป็นผู้สูงอายุที่มีพลัง (Active Ageing)
กิจกรรมหลักที่ ๑ สถานพลังผู้สูงวัยร่วมพัฒนาคนไทยอยู่ดีมีสุข

๓.๒.๓ โครงการสถานพลังผู้สูงวัยร่วมพัฒนาคนไทยอยู่ดีมีสุข

(๑) การวิเคราะห์แผนโครงการ

(๑.๑) วัตถุประสงค์ :

- เพื่อส่งเสริมให้ผู้สูงอายุนำความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมด้วยภูมิปัญญา โดยส่งเสริมการสร้างอาชีพ สร้างรายได้เสริมให้แก่ผู้สูงอายุ
- เพื่อผู้สูงอายุได้แสดงศักยภาพ สร้างความสัมพันธ์ที่ดี และได้เรียนรู้ร่วมสืบสานคุณค่าที่ดีงามของสังคม

(๑.๒) ผลผลิต : จำนวนผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในกิจกรรมการถ่ายทอดภูมิปัญญา ๔,๐๐๐ คน

(๑.๓) ผลลัพธ์ : ผู้สูงอายุได้แสดงศักยภาพ มีส่วนร่วมในการสร้างประโยชน์ให้สังคมมีความพึงพอใจในกิจกรรมการถ่ายทอดความรู้ และร่วมสืบสานภูมิปัญญาผู้สูงอายุ

(๑.๔) ตัวชี้วัด :

- เจริญปริมาณ จำนวนผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในกิจกรรมการถ่ายทอดภูมิปัญญา ๔,๐๐๐ คน
- เจริญเวลา ระยะเวลาดำเนินงานแล้วเสร็จตามแผนงานโครงการที่กำหนด ๑๒ เดือน
- เจริญค่าใช้จ่าย ค่าใช้จ่ายอยู่ในวงเงินงบประมาณที่ได้รับ

(๑.๕) กลุ่มเป้าหมาย : จำนวนผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในกิจกรรมการถ่ายทอดภูมิปัญญา ๔,๐๐๐ คน

(๑.๖) พื้นที่ดำเนินการ : ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ หรือพื้นที่ที่ชุมชนพิจารณาว่าเหมาะสมในการจัดกิจกรรม

(๑.๗) ระยะเวลา : ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

(๑.๘) งบประมาณ : ๑๗,๗๕๓,๘๐๐ บาท (งบดำเนินงาน)

(๑.๙) หน่วยงานที่รับผิดชอบ : กองส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ

(๓.๒.๒) การวิเคราะห์โครงการ

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาข้อมูลในด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต รวมถึงผลลัพธ์ จากผลการรายงานผลการดำเนินงานโครงการ การสนทนากลุ่มหรือการประชุมเชิงปฏิบัติการ และศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบในการวัดผลสำเร็จของโครงการ โดยมีรายละเอียดตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ ๓๘ สรุปข้อมูลวิเคราะห์โครงการสถานพลังผู้สูงวัยร่วมพัฒนาคนไทยอยู่ดีมีสุข

CIP Model	ข้อมูลวิเคราะห์โครงการ
สถานะแวดล้อม (Context)	ผู้สูงอายุได้แสดงศักยภาพ มีส่วนร่วมในการสร้างประโยชน์ให้สังคม เกิดความภาคภูมิใจในการถ่ายทอดความรู้และร่วมสืบสานภูมิปัญญา ผู้สูงอายุ

<p>ปัจจัยนำเข้า (Input)</p>	<p>๑. ผู้ประสานงาน : - ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมและการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ - นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ - นักสังคมสงเคราะห์ปฏิบัติการ</p> <p>๒. งบประมาณ : ๑๗,๗๕๓,๘๐๐ บาท</p> <p>๓. เครื่องมือ : แบบรายงานผลการดำเนินงาน</p>
<p>กระบวนการ (Process)</p>	<p>๑. จัดสรรงบประมาณดำเนินโครงการให้ พมจ. ๖๕ จังหวัด และ ศพส. ๑๒ แห่ง ขับเคลื่อนกิจกรรมในพื้นที่ ศพอส.</p> <p>๒. จัดกิจกรรมสร้างสุข</p> <p>๓. จัดกิจกรรมถ่ายทอดภูมิปัญญาสู่ผู้สูงอายุ</p> <p>๔. จัดมหกรรมตลาดนัดภูมิปัญญา</p>
<p>ผลผลิต (Output/Product)</p>	<p>ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในกิจกรรมถ่ายทอดภูมิปัญญา ๔,๑๔๐ คน</p>
<p>ผลลัพธ์ (Outcome)</p>	<p>ผู้สูงอายุได้แสดงศักยภาพ มีส่วนร่วมในกิจกรรมถ่ายทอดความรู้ และร่วมสืบสานภูมิปัญญา</p>

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๓๙ การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง

	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
<p>ตัวชี้วัด</p>	<p>เชิงปริมาณ จำนวนผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในกิจกรรมการถ่ายทอดภูมิปัญญา ๔,๐๐๐ คน</p> <p>เชิงเวลา ระยะเวลาดำเนินงานแล้วเสร็จตามแผนงานโครงการที่กำหนด ๑๒ เดือน</p> <p>เชิงค่าใช้จ่าย ค่าใช้จ่ายอยู่ในวงเงินงบประมาณที่ได้รับ</p>	<p>เชิงปริมาณ ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในกิจกรรมการถ่ายทอดภูมิปัญญา ๔,๑๐๐ คน</p> <p>เชิงเวลา ดำเนินงานแล้วเสร็จในระยะเวลา ๑๒ เดือน</p> <p>เชิงค่าใช้จ่าย ค่าใช้จ่ายอยู่ในวงเงินงบประมาณที่ได้รับ</p>
<p>ระยะเวลา ดำเนินการ</p>	<p>๑ ต.ค. ๖๑ - ๓๐ ก.ย. ๖๒</p>	<p>๑ ต.ค. ๖๑ - ๓๐ ก.ย. ๖๒</p>
<p>งบประมาณ (บาท)</p>	<p>๑๗,๗๕๓,๘๐๐ บาท</p>	<p>๑๗,๖๕๗,๕๙๔.๕๑ บาท</p>

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๔๐ การวิเคราะห์สภาพปัญหา และอุปสรรคของโครงการ

	ประเด็นปัญหา และอุปสรรค	แนวทางแก้ไขปัญหา
ด้านบุคลากร	บุคลากรทั้งในส่วนกลางส่วนภูมิภาคไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน	ควรเพิ่มบุคลากร แต่เนื่องจากปัจจุบันยังไม่สามารถเพิ่มบุคลากรได้จึงใช้ความร่วมมือจากบุคลากรในหน่วยงานที่รับผิดชอบงานโครงการอื่นมาร่วมดำเนินงาน
ด้านกระบวนการ/ ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	สืบเนื่องจากสภาพปัญหาด้านบุคลากรในกระบวนการดำเนินงานบางอย่าง เช่น การยืมเงินราชการ และพื้นที่การดำเนินงานในแต่ละจังหวัดมีหลายแห่ง ทำให้ยืมเงินราชการไม่ทัน	ปรับแผนการดำเนินงาน หรือให้บุคลากรงานด้านอื่นของหน่วยงานยืมเงินราชการแทน
ด้านงบประมาณ/ ค่าใช้จ่าย	งบประมาณจัดสรรไม่เหมาะสม งบไตรมาส ๑ - ๒ จัดสรรไม่ตรงตามแผนการดำเนินงาน	ปรับแผนการดำเนินงานตามเงิน / งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร
ด้านวัสดุ อุปกรณ์	-	-
ด้านการ ประสานงานและ การบริการ	มีการเปลี่ยนผู้ปฏิบัติงาน ทำให้การประสานงานไม่ต่อเนื่อง	ต้องมีการประสานงานสร้างความเข้าใจในการดำเนินงาน

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

(๓) ผลการประเมินโครงการ

(๓.๑) มิติประสิทธิผล

เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดที่กำหนดกับผลการดำเนินงานตามผลผลิตโครงการ พบว่า มีความสำเร็จในด้านตัวชี้วัดเชิงผลผลิตเชิงปริมาณ โดยมีผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในกิจกรรมถ่ายทอดภูมิปัญญา ๔,๑๐๐ คน ซึ่งเกินกว่าค่าตัวชี้วัดผลผลิตที่กำหนดไว้ และมีความสำเร็จในด้านตัวชี้วัดเชิงผลลัพธ์ โดยร้อยละ ๑๐๓.๕ ของผู้สูงอายุได้แสดงศักยภาพ และมีส่วนร่วมในการสร้างประโยชน์ให้สังคม และร่วมสืบสานภูมิปัญญาผู้สูงอายุ และมีความสำเร็จในด้านตัวชี้วัดเชิงเวลาและงบประมาณ ดังนั้นโครงการจึงประสบความสำเร็จทั้ง ๔ ตัวชี้วัด ดังนั้นโครงการกล่าวดังกล่าวทำให้ผู้สูงอายุมีความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมด้วยภูมิปัญญา รวมถึงส่งเสริมอาชีพ และสร้างรายได้เสริมให้แก่ผู้สูงอายุ

(๓.๒) มิติประสิทธิภาพ

ต้นทุนผลผลิตรวม ๑๗,๖๕๗,๕๙๔.๕๑ บาท/ดำเนินการให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในกิจกรรมถ่ายทอดภูมิปัญญา ๔,๑๐๐ คน คิดเป็นต้นทุนต่อหน่วย เท่ากับ ๔,๓๐๖.๗๓ บาท เมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนผลผลิตรวมตามแผน คิดเป็นต้นทุนต่อหน่วย ๔,๔๓๘.๔๕ บาท แล้ว ดังนั้น

โครงการดังกล่าวจึงมีประสิทธิภาพ และต้นทุนต่อหน่วยต่ำกว่าแผนที่กำหนด และได้ผลผลิตมากกว่าที่กำหนด รวมถึงผู้สูงอายุมีอาชีพและรายได้เสริม ตลอดจนเกิดสุขภาวะที่ดีต่อผู้สูงอายุ

(๓.๒) มิตินี้ความพึงพอใจ

สำหรับความพึงพอใจของผู้รับบริการจากโครงการ พบว่า ผู้รับบริการมีความพึงพอใจในด้านผลผลิต โดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ย ๔.๓๒ เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมของภาคีต่าง ๆ ในการดูแลผู้สูงอายุมีค่าเฉลี่ย ๔.๕๐ รองลงมา คือ ส่งเสริมการมีคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ครอบครัว ชุมชน มีค่าเฉลี่ย ๔.๔๕ และประเด็นถัดมา คือ ผลการดำเนินงานแผนงานบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด มีค่าเฉลี่ย ๔.๒๙ และส่งเสริมการเข้าถึงระบบสวัสดิการสังคมและการคุ้มครองทางสังคมกับผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ย ๔.๒๖ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยรองต่ำสุด คือ ความคุ้มค่าของงบประมาณรัฐ มีค่าเฉลี่ย ๔.๒๔ และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเกินความคาดหมาย มีค่าเฉลี่ย ๔.๒๑

กิจกรรมหลักที่ ๒ เสริมพลังภูมิปัญญาผู้สูงอายุพัฒนาสู่ผลิตภัณฑ์ชุมชน

๓.๒.๔ โครงการส่งเสริมพลังภูมิปัญญาผู้สูงอายุพัฒนาสู่ผลิตภัณฑ์ชุมชน

(๑) การวิเคราะห์แผนโครงการ

(๑.๑) วัตถุประสงค์ :

- เพื่อส่งเสริมชมรมคลังปัญญาผู้สูงอายุจังหวัดให้มีส่วนร่วมพัฒนาสังคมด้วยภูมิปัญญา โดยส่งเสริมผู้สูงอายุที่เป็นภูมิปัญญาสมาชิกชมรมคลังปัญญาผู้สูงอายุจังหวัด นำความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ทำประโยชน์ให้แก่สังคม
- เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ผู้สูงอายุให้มีมาตรฐาน ส่งเสริมให้เป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนมีความโดดเด่น น่าสนใจ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดให้ผู้สูงอายุมีโอกาสในการสร้างอาชีพ เพิ่มรายได้

(๑.๒) ผลผลิต : ชมรมคลังปัญญาผู้สูงอายุจังหวัด ได้รับการเข้าอบรมเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์

(๑.๓) ผลลัพธ์ : เกิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของคลังปัญญาผู้สูงอายุเข้าสู่การขายร้อยละ ๓๐

(๑.๔) ตัวชี้วัด :

- เชิงปริมาณ ร้อยละของผู้สูงอายุที่ขึ้นทะเบียนคลังปัญญาผู้สูงอายุได้รับการพัฒนาผลผลิตสู่ผลิตภัณฑ์ชุมชน ๑,๐๐๐ คน
- เชิงคุณภาพ ผลิตภัณฑ์ผู้สูงอายุที่ได้รับการอบรมพัฒนาผลิตภัณฑ์และแพคเกจจิงดีไซน์ เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์เข้าสู่การขาย ร้อยละ ๓๐
- เชิงเวลา ระยะเวลาการดำเนินงานแล้วเสร็จตามแผนงานโครงการที่กำหนด ๑๒ เดือน
- เชิงค่าใช้จ่าย ค่าใช้จ่ายอยู่ในวงเงินงบประมาณที่ได้รับ

(๑.๕) กลุ่มเป้าหมาย : ผู้สูงอายุ ๑,๐๐๐ คน

(๑.๖) พื้นที่ดำเนินการ : ส่วนกลางและพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (๗๖ จังหวัด)

(๑.๗) ระยะเวลา : ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

(๑.๘) งบประมาณ : ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท (งบดำเนินงาน)

(๑.๙) หน่วยงานที่รับผิดชอบ : กองส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ

(๓.๒.๒) การวิเคราะห์โครงการ

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาข้อมูลในด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต รวมถึงผลลัพธ์ จากผลการรายงานผลการดำเนินงานโครงการ การสนทนากลุ่มหรือการประชุมเชิงปฏิบัติการ และศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบในการวัดผลสำเร็จของโครงการ โดยมีรายละเอียดตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ ๔๑ สรุปข้อมูลวิเคราะห์โครงการเสริมพลังภูมิปัญญาผู้สูงอายุพัฒนาสู่ผลิตภัณฑ์ชุมชน

CIP Model	ข้อมูลวิเคราะห์โครงการ
สถานะแวดล้อม (Context)	แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๖๔ ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๕๒ เห็นถึงความสำคัญของประชากรผู้สูงอายุ ในฐานะที่เป็นผู้ให้ของสังคม เพื่อให้ผู้สูงอายุอยู่อย่างมีความสุขในช่วงท้ายของชีวิตในอนาคต ทางสังคมที่ต้องการเครือข่ายหรือชุมชน พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.๒๕๔๖ มาตรา ๑๑ ผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับการคุ้มครองการส่งเสริม และการสนับสนุนในด้านๆ การพัฒนาตนเอง และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม การรวมกลุ่มในลักษณะเครือข่ายหรือชุมชน
ปัจจัยนำเข้า (Input)	๑. ผู้ประสานงาน : ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ ๒. งบประมาณ : ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท ๓. เครื่องมือ : แบบรายงานผลการดำเนินงาน
กระบวนการ (Process)	๑. สนับสนุนงบประมาณให้ พมจ. ๗๖ จังหวัด จัดอบรมแผนการดำเนินงานพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุที่ขึ้นทะเบียนคลังปัญญาผู้สูงอายุ เพื่อพัฒนาผลผลิตสู่ผลิตภัณฑ์ชุมชนและคัดเลือกผลิตภัณฑ์ดีเด่น ๗๖ จังหวัด ๒. จัดอบรมการพัฒนาผลิตภัณฑ์และแพคเกจจิ้งดีไซน์ของคลังปัญญาผู้สูงอายุ แบ่งเป็น ๔ ภาค เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์เข้าสู่การขาย ๓. จัดประชุมคณะกรรมการชมรมคลังปัญญาผู้สูงอายุกรุงเทพมหานคร
ผลผลิต (Output/Product)	ผู้สูงอายุที่ขึ้นทะเบียนคลังปัญญาผู้สูงอายุได้รับการพัฒนาผลผลิตสู่ผลิตภัณฑ์ชุมชน ๑,๖๗๑ คน
ผลลัพธ์ (Outcome)	ผลิตภัณฑ์ผู้สูงอายุที่ได้รับการอบรมพัฒนาผลิตภัณฑ์และแพคเกจจิ้งดีไซน์ เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์เข้าสู่การขาย ร้อยละ ๓๐

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๔๒ การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง

	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
ตัวชี้วัด	<p>เชิงปริมาณ : ผู้สูงอายุที่ขึ้นทะเบียนคนล้าปัญญาผู้สูงอายุ ได้รับการพัฒนาผลผลิตสู่ผลิตภัณฑ์ชุมชน ๑,๐๐๐ คน</p> <p>เชิงคุณภาพ : ผลิตภัณฑ์ผู้สูงอายุที่ได้รับการอบรมพัฒนา ผลิตภัณฑ์และแพคเกจจิงดีไซน์ เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์เข้าสู่การขาย ร้อยละ ๓๐</p> <p>เชิงเวลา : ระยะเวลาการดำเนินงานแล้วเสร็จตาม แผนงานโครงการที่กำหนด ๑๒ เดือน</p> <p>เชิงค่าใช้จ่าย : ค่าใช้จ่ายอยู่ในวงเงินงบประมาณที่ได้รับ</p>	<p>เชิงปริมาณ : ผู้สูงอายุที่ขึ้นทะเบียนคนล้าปัญญาผู้สูงอายุ ได้รับการพัฒนาผลผลิตสู่ผลิตภัณฑ์ชุมชน ๑,๖๗๑ คน</p> <p>เชิงคุณภาพ : ผลิตภัณฑ์ผู้สูงอายุที่ได้รับการอบรมพัฒนา ผลิตภัณฑ์และแพคเกจจิงดีไซน์ เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์เข้าสู่การขาย ร้อยละ ๓๐</p> <p>เชิงเวลา : ดำเนินงานแล้วเสร็จตามแผนงานโครงการที่ กำหนด ๑๒ เดือน</p> <p>เชิงค่าใช้จ่าย : ๒,๘๘๒,๗๓๓.๔๔ บาท</p>
ระยะเวลา ดำเนินการ	๑ ต.ค. ๖๑ - ๓๐ ก.ย. ๖๒	๑ ต.ค. ๖๑ - ๓๐ ก.ย. ๖๒
งบประมาณ (บาท)	๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท	๒,๘๘๒,๗๓๓.๔๔ บาท

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๔๓ การวิเคราะห์สภาพปัญหา และอุปสรรคของโครงการ

	ประเด็นปัญหา และอุปสรรค	แนวทางแก้ไขปัญหา
ด้านบุคลากร	บุคลากรทั้งในส่วนกลางส่วนภูมิภาค ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน	ควรเพิ่มบุคลากร แต่เนื่องจากปัจจุบัน ยังไม่สามารถเพิ่มบุคลากรได้จึงใช้ความร่วมมือจากบุคลากรในหน่วยงานที่รับผิดชอบงานโครงการอื่นมาร่วมดำเนินงาน
ด้านกระบวนการ/ ขั้นตอนการดำเนินงาน	สืบเนื่องจากสภาพปัญหาด้านบุคลากร ในกระบวนการดำเนินงานบางอย่าง เช่น การยืมเงินราชการ และพื้นที่การดำเนินงานในแต่ละจังหวัดมีหลายแห่ง ทำให้ยืมเงินราชการไม่ทัน	ปรับแผนการดำเนินงาน หรือให้บุคลากร งานด้านอื่นของหน่วยงานยืมเงินราชการ แทน
ด้านงบประมาณ/ ค่าใช้จ่าย	งบประมาณจัดสรรไม่เหมาะสม งบไตรมาส ๑ - ๒ จัดสรรไม่ตรงตาม แผนการดำเนินงาน	ปรับแผนการดำเนินงานตามเงิน งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร

	ประเด็นปัญหา และอุปสรรค	แนวทางแก้ไขปัญหา
ด้านวัสดุ อุปกรณ์	-	-
ด้านการประสานงาน และการบริการ	มีการเปลี่ยนผู้ปฏิบัติงาน ทำให้การประสานงานไม่ต่อเนื่อง	ต้องมีการประสานงานสร้างความเข้าใจในการดำเนินงาน

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

(๓) ผลการประเมินโครงการ

(๓.๑) มิติประสิทธิผล

เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดที่กำหนดกับผลการดำเนินงานตามผลผลิตโครงการ พบว่า มีความสำเร็จในด้านตัวชี้วัดเชิงผลผลิตเชิงปริมาณ โดยผู้สูงอายุที่ขึ้นทะเบียนคนล้าปัญญาผู้สูงอายุได้รับการพัฒนาผลผลิตสู่ผลิตภัณฑ์ชุมชน ๑,๖๗๑ คน ซึ่งเกินกว่าค่าตัวชี้วัดผลผลิตที่กำหนดไว้ และมีความสำเร็จในด้านตัวชี้วัดเชิงผลลัพธ์ โดยผลิตภัณฑ์ผู้สูงอายุที่ได้รับการอบรมพัฒนาผลิตภัณฑ์และแพคเกจจิงดีไซน์ เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์เข้าสู่การขาย ร้อยละ ๓๐ และมีความสำเร็จในด้านตัวชี้วัดเชิงเวลาและงบประมาณ ดังนั้นโครงการจึงประสบความสำเร็จทั้ง ๔ ตัวชี้วัด ดังนั้นโครงการกล่าวดังกล่าวทำให้ชมรมคนล้าปัญญาผู้สูงอายุจังหวัดให้มีส่วนร่วมพัฒนาสังคมด้วยภูมิปัญญา และผู้สูงอายุนำความรู้ทักษะ ประสบการณ์ทำประโยชน์ให้แก่สังคม และพัฒนาผลิตภัณฑ์ผู้สูงอายุให้มีมาตรฐานและเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนมีความโดดเด่น น่าสนใจ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดให้ผู้สูงอายุมีอาชีพเพิ่มรายได้

(๓.๒) มิติประสิทธิภาพ

ต้นทุนผลผลิตรวม ๒,๘๘๒,๗๓๓.๔๔ บาท/ผู้สูงอายุที่ขึ้นทะเบียนคนล้าปัญญาผู้สูงอายุได้รับการพัฒนาผลผลิตสู่ผลิตภัณฑ์ชุมชน ๑,๖๗๑ คน คิดเป็นต้นทุนต่อหน่วย เท่ากับ ๑,๗๒๕.๑๕ บาท เมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนผลผลิตรวมตามแผน คิดเป็นต้นทุนต่อหน่วย ๓,๐๐๐ บาท แล้ว โดยต้นทุนต่อหน่วยต่ำกว่าแผนที่กำหนด แต่ผลผลิตสูงกว่าเป้าหมายที่กำหนด ดังนั้นโครงการดังกล่าวจึงมีประสิทธิภาพโดยรวม และประสิทธิภาพการประหยัด

(๓.๓) มิติความพึงพอใจ

สำหรับความพึงพอใจของผู้รับบริการจากโครงการ พบว่า ผู้รับบริการมีความพึงพอใจในด้านผลผลิต โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีค่าเฉลี่ย ๕.๑๑ เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมการมีคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ครอบครัว ชุมชน มีค่าเฉลี่ย ๕.๒๑ รองลงมาคือ ผลการดำเนินงานแผนงาน บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด และการมีส่วนร่วมของภาคีต่าง ๆ ในการดูแลผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ ๕.๑๖ และประเด็นถัดมาคือ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเกินความคาดหมาย มีค่าเฉลี่ย ๕.๑๓ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยรองต่ำสุดคือ ส่งเสริมการเข้าถึงระบบสวัสดิการสังคมและการคุ้มครองทางสังคมกับผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ย ๕.๐๐ และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ประเด็นความคุ้มค่าของงบประมาณรัฐ มีค่าเฉลี่ย ๔.๙๗

๓.๓ แผนงานยุทธศาสตร์สร้างความมั่นคงและลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

แผนงานยุทธศาสตร์สร้างความมั่นคงและลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคมมี ๑ ผลผลิต : การส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครองและส่งเสริมการใช้ศักยภาพทางสังคม ประกอบด้วย ๒ กิจกรรมหลัก ได้แก่ กิจกรรมหลักที่ ๑ การส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครองและส่งเสริมการใช้ศักยภาพทางสังคม กิจกรรมหลักที่ ๒ การสนับสนุนศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ มีทั้งหมด ๑๒ โครงการ งบประมาณ ๑๔๖,๒๐๔,๐๐๐ บาท โดยมีผลการประเมินโครงการ ดังนี้

ผลผลิต : การส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครองและส่งเสริมการใช้ศักยภาพทางสังคม
กิจกรรมหลักที่ ๑ การส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครองและส่งเสริมการใช้ศักยภาพทางสังคม

๓.๓.๑ โครงการขับเคลื่อนการบูรณาการรองรับสังคมผู้สูงอายุ

(๑) การวิเคราะห์แผนโครงการ

(๑.๑) วัตถุประสงค์ :

- เพื่อการบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนเพื่อพร้อมเข้าสู่รองรับสังคมผู้สูงอายุ
- เพื่อการพัฒนามาตรการกลไกขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุ

(๑.๒) ผลผลิต : บูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน เพื่อพร้อมเข้าสู่รองรับสังคมผู้สูงอายุกลไกขับเคลื่อนงานมีการบริหารจัดการที่เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน

(๑.๓) ผลลัพธ์ : องค์กรด้านผู้สูงอายุ สามารถขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุให้เกิดประสิทธิผลอย่างต่อเนื่อง มีการบูรณาการงานด้านผู้สูงอายุตามแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุในการดำเนินงานเพื่อเตรียมความพร้อมรองรับสังคมผู้สูงอายุ เป็นองค์กรหลักในการขับเคลื่อนงาน มาตรการกลไก โดยร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนางานด้านผู้สูงอายุให้มีการขับเคลื่อนดำเนินงานเชิงนโยบายด้านยุทธศาสตร์และมาตรการด้านผู้สูงอายุสู่การปฏิบัติ ที่สอดคล้องกับสถานการณ์ทางสังคมปัจจุบันอันนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุไทย

(๑.๔) ตัวชี้วัด :

- เจริญปริมาณ : กรมกิจการผู้สูงอายุเป็นเจ้าภาพหลักในการดำเนินงานขับเคลื่อนตามแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับผู้สูงอายุร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๑ แผนงาน
- เจริญคุณภาพ : ระดับความสำเร็จในการขับเคลื่อนแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ร้อยละ ๙๕
- เจริญเวลา : ร้อยละของงานบริหารยุทธศาสตร์ที่ดำเนินการเสร็จสิ้นทันเวลาตามแผน ร้อยละ ๙๕

- **เชิงค่าใช้จ่าย :** การใช้งบประมาณเป็นไปตามระเบียบเบิกจ่ายและแผนการใช้จ่าย ภายใต้วงเงินที่ได้รับการจัดสรร

(๑.๕) **กลุ่มเป้าหมาย :** เจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมกิจการผู้สูงอายุและหน่วยงานทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุ

(๑.๖) **พื้นที่ดำเนินการ :** ส่วนกลาง

(๑.๗) **ระยะเวลา :** ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

(๑.๘) **งบประมาณ :** ๒,๐๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท

(๑.๙) **หน่วยงานที่รับผิดชอบ :** กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

(๒) การวิเคราะห์โครงการ

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาข้อมูลในด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต รวมถึงผลลัพธ์ จากผลการรายงานผลการดำเนินงานโครงการ การสนทนากลุ่มหรือการประชุมเชิงปฏิบัติการ และศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบในการวัดผลสำเร็จของโครงการ โดยมีรายละเอียดตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ ๔๔ สรุปข้อมูลวิเคราะห์โครงการขับเคลื่อนการบูรณาการรองรับสังคมผู้สูงอายุ

CIP Model	ข้อมูลวิเคราะห์โครงการ
<p>สภาวะแวดล้อม (Context)</p>	<p>ประเทศไทยในปัจจุบันได้ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Ageing Society) และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มสูงขึ้น อย่างต่อเนื่องซึ่งคาดว่าจะกลายเป็นสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Complete Aged Society) ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ทั้งนี้ จึงได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการบูรณาการแผนรองรับสังคมผู้สูงอายุของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และได้ดำเนินการตามนโยบายและยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อมรับสังคมผู้สูงอายุแบบบูรณาการสร้างความเสมอภาคตามแผนงานด้านผู้สูงอายุของประเทศไทยในปัจจุบัน โดยแบ่งออกเป็น ๔ มิติ ได้แก่ มิติด้านสังคม มิติด้านสุขภาพ มิติด้านเศรษฐกิจ รวมถึงด้านอื่น ๆ ในอันที่จะนำไปสู่ การเสนอมตรการในการเตรียมความพร้อมรองรับสังคมผู้สูงอายุแบบบูรณาการ เพื่อให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง นำไปดำเนินการเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายการเป็นสังคมผู้สูงอายุที่มีคุณภาพต่อไป</p>
<p>ปัจจัยนำเข้า (Input)</p>	<p>๑. ผู้ประสานงาน : - นักพัฒนาสังคมชำนาญการพิเศษ - นักพัฒนาสังคมปฏิบัติการ</p> <p>๒. งบประมาณ : ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>๓. เครื่องมือ : แบบสอบถาม และแบบรายงาน</p>
<p>กระบวนการ (Process)</p>	<p>๑. การประชุมเชิงปฏิบัติการบูรณาการ สร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒</p>

	<p>๒. ติดตามผลดำเนินงานขับเคลื่อนบูรณาการ รองรับสังคมผู้สูงอายุ และสรุปผลดำเนินงาน</p> <p>๓. การจัดประชุมขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒</p> <p>๔. การจัดประชุมติดตามผลการดำเนินงาน ด้านผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒</p>
ผลผลิต (Output/Product)	การดำเนินงานขับเคลื่อนตามแผนการบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับผู้สูงอายุร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๑ แผนงาน
ผลลัพธ์ (Outcome)	การขับเคลื่อนแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุสอดคล้องตามแผนที่กำหนด

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๔๕ การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง

	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
ตัวชี้วัด	<p>เชิงปริมาณ : กรมกิจการผู้สูงอายุเป็นเจ้าภาพหลักในการดำเนินงานขับเคลื่อนตามแผนการบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับผู้สูงอายุร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๑ แผนงาน</p> <p>เชิงคุณภาพ : ระดับความสำเร็จในการขับเคลื่อนแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ร้อยละ ๙๕</p> <p>เชิงเวลา : ดำเนินการเสร็จสิ้นภายในปีงบประมาณ</p> <p>เชิงค่าใช้จ่าย : การใช้งบประมาณ ภายใต้วงเงินที่ได้รับการจัดสรร</p>	<p>เชิงปริมาณ : การดำเนินงานขับเคลื่อนตามแผนการบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับผู้สูงอายุร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๑ แผนงาน</p> <p>เชิงคุณภาพ : ระดับความสำเร็จในการขับเคลื่อนแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุได้ตามแผนที่กำหนด</p> <p>เชิงเวลา : ดำเนินการแล้วเสร็จตามกรอบของเวลา</p> <p>เชิงค่าใช้จ่าย : เบิกจ่ายงบประมาณภายใต้วงเงินที่ได้รับการจัดสรร</p>
ระยะเวลาดำเนินการ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒	๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒
งบประมาณ (บาท)	๒,๐๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท	๑,๖๕๙,๑๘๕.๐๐ บาท

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๔๖ การวิเคราะห์สภาพปัญหา และอุปสรรคของโครงการ

	ประเด็นปัญหา และอุปสรรค	แนวทางแก้ไขปัญหา
ด้านบุคลากร	-	-
ด้านกระบวนการ/ ขั้นตอนการดำเนินงาน	-	-
ด้านงบประมาณ/ ค่าใช้จ่าย	-	-
ด้านวัสดุ อุปกรณ์	-	-
ด้านการประสานงาน และการบริการ	-	-

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

(๓) ผลการประเมินโครงการ

(๓.๑) มิติประสิทธิผล

เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดที่กำหนดกับผลการดำเนินงานตามผลผลิตโครงการ พบว่า มีความสำเร็จในด้านตัวชี้วัดเชิงผลผลิตเชิงปริมาณ โดยมีการดำเนินงานขับเคลื่อนตามแผนการบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับผู้สูงอายุร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๑ แผนงาน และมีความสำเร็จในด้านตัวชี้วัดเชิงผลลัพธ์ โดยระดับความสำเร็จในการขับเคลื่อนแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุสอดคล้องตามแผนที่กำหนด และมีความสำเร็จในด้านตัวชี้วัดเชิงเวลาและงบประมาณ ดังนั้นโครงการจึงประสบความสำเร็จทั้ง ๔ ตัวชี้วัด ดังนั้นโครงการกล่าวดังกล่าวทำให้เกิดการบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนเพื่อพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และพัฒนามาตรการกลไกขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุ

(๓.๒) มิติประสิทธิภาพ

ต้นทุนผลผลิตรวม ๑,๖๕๙,๑๘๕ บาท/การดำเนินงานขับเคลื่อนตามแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับผู้สูงอายุร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๑ แผนงาน คิดเป็นต้นทุนต่อหน่วยเท่ากับ ๑,๖๕๙,๑๘๕ บาท เมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนผลผลิตรวมตามแผน คิดเป็นต้นทุนต่อหน่วย ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท แล้ว โดยต้นทุนต่อหน่วยต่ำกว่าแผนที่กำหนด แต่ผลผลิตเท่ากับแผนที่กำหนด โครงการดังกล่าวจึงมีประสิทธิภาพโดยรวม และประสิทธิภาพการประหยัด

๓.๓.๒ โครงการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์มาตรการด้านผู้สูงอายุสู่การปฏิบัติ

(๑) การวิเคราะห์แผนโครงการ

(๑.๑) วัตถุประสงค์ : เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานยุทธศาสตร์ด้านผู้สูงอายุ

(๑.๒) ผลผลิต : เพื่อขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านผู้สูงอายุไปสู่การปฏิบัติ

(๑.๓) ผลลัพธ์ : นโยบายและยุทธศาสตร์ด้านสูงอายุนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

(๑.๔) ตัวชี้วัด

- เชิงปริมาณ : การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านผู้สูงอายุไปสู่การปฏิบัติ ๑ เรื่อง
- เชิงคุณภาพ : ระดับความสำเร็จในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ มาตรการด้านผู้สูงอายุ ระดับ ๕
- เชิงเวลา : การดำเนินงานโครงการสำเร็จตามกรอบระยะเวลา ๑๒ เดือน
- เชิงค่าใช้จ่าย : ร้อยละของผลการเบิกจ่าย ๑๐๐

(๑.๕) กลุ่มเป้าหมาย : ผู้สูงอายุ

(๑.๖) พื้นที่ดำเนินการ : ส่วนกลาง

(๑.๗) ระยะเวลา : ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

(๑.๘) งบประมาณ : ๓,๔๗๘,๒๐๐.๐๐ บาท

(๑.๙) หน่วยงานที่รับผิดชอบ : กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

(๒) การวิเคราะห์โครงการ

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาข้อมูลในด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต รวมถึงผลลัพธ์ จากผลการรายงานผลการดำเนินงานโครงการ การสนทนากลุ่มหรือการประชุมเชิงปฏิบัติการ และศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบในการวัดผลสำเร็จของโครงการ โดยมีรายละเอียดตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ ๔๗ สรุปข้อมูลวิเคราะห์โครงการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์มาตรการด้านผู้สูงอายุสู่การปฏิบัติ

CIP Model	ข้อมูลวิเคราะห์โครงการ
สถานะแวดล้อม (Context)	กิจการผู้สูงอายุดำเนินการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ เพื่อระดมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ จากเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ฯ ร่วมกัน สร้างความเข้าใจร่วมกันในการจัดทำรายละเอียดแผน ยุทธศาสตร์ให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการราชการของหน่วยงาน ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่อให้ทุกส่วนงานได้นำแผนยุทธศาสตร์ฯ ไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยมุ่งสู่เป้าหมายและบรรลุซึ่งวิสัยทัศน์ของแผนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์ต่อขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุ
ปัจจัยนำเข้า (Input)	๑. ผู้ประสานงาน : นักพัฒนาสังคมชำนาญการพิเศษ ๒. งบประมาณ : ๓,๔๗๘,๒๐๐ บาท ๓. เครื่องมือ : แบบสอบถามและรายงานผล
กระบวนการ (Process)	๑. จัดประชุมขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ๒. การขับเคลื่อนมาตรการระเบียบวาระแห่งชาติ เรื่อง สังคมสูงอายุ ๓. จัดทำเอกสาร และสื่อเพื่อประชาสัมพันธ์ - เอกสารประกอบการจัดทำแผน ๓ - เอกสารลงพื้นที่ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ระดับพื้นที่ ๔ พื้นที่

	๔. จ้างที่ปรึกษาเตรียมจัดทำแผนผู้สูงอายุ แห่งชาติ ฉบับ ๓
ผลผลิต (Output/Product)	การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านผู้สูงอายุสู่การปฏิบัติ จำนวน ๑ แผนงาน
ผลลัพธ์ (Outcome)	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุในระดับ นโยบาย ระดับพื้นที่ อย่างต่อเนื่อง

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๔๘ การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง

	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
ตัวชี้วัด	<p>เชิงปริมาณ : การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านผู้สูงอายุไปสู่การปฏิบัติ ๑ เรื่อง</p> <p>เชิงคุณภาพ : ระดับความสำเร็จในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ มาตรการด้านผู้สูงอายุ ระดับ ๕</p> <p>เชิงเวลา : การดำเนินงานโครงการสำเร็จตามกรอบระยะเวลา ๑๒ เดือน</p> <p>เชิงค่าใช้จ่าย : เบิกจ่ายงบประมาณตามที่ได้รับการจัดสรร</p>	<p>เชิงปริมาณ : การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านผู้สูงอายุสู่การปฏิบัติ ๑ เรื่อง</p> <p>เชิงคุณภาพ : ระดับความสำเร็จในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ มาตรการด้านผู้สูงอายุ ระดับ ๕</p> <p>เชิงเวลา : การดำเนินโครงการภายใต้กรอบระยะเวลา ๑๒ เดือน</p> <p>เชิงค่าใช้จ่าย : ๓,๓๙๘,๔๐๕ บาท</p>
ระยะเวลาดำเนินการ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒	๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒
งบประมาณ (บาท)	๓,๔๗๘,๒๐๐.๐๐	๓,๓๙๘,๔๐๕.๐๐

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๔๙ การวิเคราะห์สภาพปัญหา และอุปสรรคของโครงการ

	ประเด็นปัญหา และอุปสรรค	แนวทางแก้ไขปัญหา
ด้านบุคลากร	-	-
ด้านกระบวนการ/ ขั้นตอนการดำเนินงาน	-	-
ด้านงบประมาณ/ ค่าใช้จ่าย	-	-
ด้านวัสดุ อุปกรณ์	-	-
ด้านการประสานงาน	-	-

	ประเด็นปัญหา และอุปสรรค	แนวทางแก้ไขปัญหา
และการบริการ		

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

(๓) ผลการประเมินโครงการ

(๓.๑) มิติประสิทธิผล

เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดที่กำหนดกับผลการดำเนินงานตามผลผลิตโครงการ พบว่า มีความสำเร็จในด้านตัวชี้วัดเชิงผลผลิต โดยขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านผู้สูงอายุไปสู่การปฏิบัติ ๑ เรื่อง และมีความสำเร็จในด้านตัวชี้วัดเชิงผลลัพธ์ โดยมีระดับความสำเร็จในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ มาตรการด้านผู้สูงอายุ ระดับ ๕ และมีความสำเร็จในด้านตัวชี้วัดเชิงเวลาตามกรอบของเวลาที่กำหนดรวมถึงตัวชี้วัดเชิงงบประมาณ โดยเบิกจ่ายงบประมาณน้อยกว่าแผนที่กำหนด ทำให้เกิดการขับเคลื่อนงานยุทธศาสตร์ด้านผู้สูงอายุอย่างมีประสิทธิภาพ

(๓.๒) มิติประสิทธิภาพ

ต้นทุนผลผลิตรวม ๓,๓๙๘,๔๐๕ บาท/การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านผู้สูงอายุสู่การปฏิบัติ ๑ เรื่อง คิดเป็นต้นทุนต่อหน่วยเท่ากับ ๓,๓๙๘,๔๐๕ บาท เมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนผลผลิตรวมตามแผน คิดเป็นต้นทุนต่อหน่วย ๓,๔๗๘,๒๐๐ บาท แล้ว จึงเป็นโครงการที่มีประสิทธิภาพและต้นทุนต่อหน่วยต่ำกว่าแผนที่กำหนด

๓.๓.๓ โครงการขับเคลื่อนนโยบายมาตรการด้านผู้สูงอายุ

(๑) การวิเคราะห์แผนโครงการ

(๑.๑) วัตถุประสงค์ :

- เพื่อการบูรณาการรองรับสังคมผู้สูงอายุ เป็นการเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ โดยการส่งเสริมความรู้ประชากรก่อนวัยสูงอายุและพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ เพื่อสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม
- เพื่อการพัฒนามาตรการกลไกการขับเคลื่อนงานนโยบายด้านผู้สูงอายุสู่การปฏิบัติ

(๑.๒) ผลผลิต :

- การขับเคลื่อนบูรณาการเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ
- มีมาตรการกลไกที่มีประสิทธิภาพ เพื่อขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุ

(๑.๓) ผลลัพธ์ : องค์กรด้านผู้สูงอายุสามารถขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุให้เกิดประสิทธิผลอย่างต่อเนื่องมีการบูรณาการงานด้านผู้สูงอายุตามแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุในการดำเนินงาน เพื่อเตรียมความพร้อมรองรับสังคมผู้สูงอายุ โดยกรมกิจการผู้สูงอายุเป็นองค์กรหลักในการขับเคลื่อนงาน มาตรการกลไก ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนได้ร่วมในการพัฒนางานด้านผู้สูงอายุ ให้มีการขับเคลื่อนดำเนินงานเชิงนโยบายด้านยุทธศาสตร์และมาตรการกลไกด้านผู้สูงอายุสู่การปฏิบัติที่สอดคล้องกับสถานการณ์ทางสังคมปัจจุบัน อันนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ

(๑.๔) ตัวชี้วัด :

- **เชิงปริมาณ :** กรมกิจการผู้สูงอายุเป็นเจ้าภาพหลักในการดำเนินงานขับเคลื่อนตามแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับผู้สูงอายุร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร้อยละ ๙๕
- **เชิงคุณภาพ :** ระดับความสำเร็จในการขับเคลื่อนแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ร้อยละ ๙๕
- **เชิงเวลา :** การดำเนินงานโครงการสำเร็จตามกรอบระยะเวลา ไตรมาส ๑ - ๔ ร้อยละ ๙๕
- **เชิงค่าใช้จ่าย :** ร้อยละของผลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ร้อยละ ๙๕

(๑.๕) กลุ่มเป้าหมาย : ผู้สูงอายุ และอื่น ๆ (หน่วยงานภาคี) จำนวน ๔ กระทรวง ๗ หน่วยงาน ๑ กองทุน ๑ องค์กร

(๑.๖) พื้นที่ดำเนินการ : ส่วนกลาง

(๑.๗) ระยะเวลา : ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

(๑.๘) งบประมาณ : ๘,๗๕๒,๗๐๐.๐๐ บาท

(๑.๙) หน่วยงานที่รับผิดชอบ : กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

(๒) การวิเคราะห์โครงการ

ตารางที่ ๕๐ สรุปข้อมูลวิเคราะห์โครงการขับเคลื่อนนโยบายมาตรการด้านผู้สูงอายุ

CIP Model	ข้อมูลวิเคราะห์โครงการ
สถานะแวดล้อม (Context)	ยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อมรองรับสังคมผู้สูงอายุแบบบูรณาการสร้างความเสมอภาค ตามแผนงานด้านผู้สูงอายุของประเทศไทยในปัจจุบัน
ปัจจัยนำเข้า (Input)	๑. ผู้ประสานงาน : นักพัฒนาสังคมชำนาญการพิเศษ ๒. งบประมาณ : ๘,๗๕๒,๗๐๐ บาท ๓. เครื่องมือ : แบบสอบถามและรายงานผล
กระบวนการ (Process)	๑) การประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุ ๒) การขับเคลื่อนมาตรการด้านผู้สูงอายุประเด็นขับเคลื่อนระเบียบวาระแห่งชาติเรื่องสังคมผู้สูงอายุ ๖ Sustainable ๔ Change ๓) การจัดประชุมชี้แจงแนวทางการบูรณาการดำเนินงานเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ๔) การพัฒนามาตรการกลไกขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุ ได้แก่ การจัดประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนมาตรฐานด้านผู้สูงอายุ การอบรมสัมมนา งานวิชาการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ด้านวิชาการแบบบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุ ๕) การจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามแผนงานบูรณาการสร้าง

	ความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ
ผลผลิต (Output/Product)	- การขับเคลื่อนบูรณาการเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ - มีมาตรการกลไกที่มีประสิทธิภาพ เพื่อขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุ
ผลลัพธ์ (Outcome)	องค์กรด้านผู้สูงอายุสามารถขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุให้เกิดประสิทธิผลอย่างต่อเนื่องมีการบูรณาการงานด้านผู้สูงอายุตามแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุในการดำเนินงาน เพื่อเตรียมความพร้อมรองรับสังคมผู้สูงอายุ โดยกรมกิจการผู้สูงอายุเป็นองค์กรหลักในการขับเคลื่อนงาน มาตรการกลไกร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนได้ร่วมในการพัฒนางานด้านผู้สูงอายุ ให้มีการขับเคลื่อนดำเนินงานเชิงนโยบายด้านยุทธศาสตร์และมาตรการกลไกด้านผู้สูงอายุสู่การปฏิบัติ ที่สอดคล้องกับสถานการณ์ทางสังคมปัจจุบันอันนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๕๑ การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง

	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
ตัวชี้วัด	<p>เชิงปริมาณ : กรมกิจการผู้สูงอายุเป็นเจ้าภาพหลักในการดำเนินงานขับเคลื่อนตามแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับผู้สูงอายุร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีผู้สูงอายุได้รับประโยชน์จากโครงการจำนวน ๒,๘๐๐ คน</p> <p>เชิงคุณภาพ : ระดับความสำเร็จในการขับเคลื่อนแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ร้อยละ ๙๕</p> <p>เชิงเวลา : การดำเนินงานโครงการสำเร็จตามกรอบระยะเวลา ไตรมาส ๑ - ๔ ร้อยละ ๙๕</p> <p>เชิงค่าใช้จ่าย : ร้อยละของผลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ร้อยละ ๙๕</p>	<p>เชิงปริมาณ : กรมกิจการผู้สูงอายุเป็นเจ้าภาพหลักในการดำเนินงานขับเคลื่อนตามแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับผู้สูงอายุร่วมกับหน่วยงานเป็นไปตามตัวชี้วัด โดยมีผู้สูงอายุได้รับประโยชน์จากโครงการจำนวน ๓,๐๐๐ คน</p> <p>เชิงคุณภาพ : ระดับความสำเร็จในการขับเคลื่อนแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ร้อยละ ๙๕</p> <p>เชิงเวลา : การดำเนินงานโครงการสำเร็จตามกรอบระยะเวลา ๔ ไตรมาส</p> <p>เชิงค่าใช้จ่าย : เบิกจ่ายเงินงบประมาณภายใต้กรอบวงเงินงบประมาณที่กำหนด</p>
ระยะเวลา	๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒	๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
ดำเนินการ		
งบประมาณ (บาท)	๘,๗๕๒,๗๐๐.๐๐	๘,๖๐๗,๓๗๙

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๕๒ การวิเคราะห์สภาพปัญหา และอุปสรรคของโครงการ

	ประเด็นปัญหา และอุปสรรค	แนวทางแก้ไขปัญหา
ด้านบุคลากร	บุคลากรขาดความเชี่ยวชาญด้านสุขภาพ	จัดตั้งคณะทำงานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ด้านกระบวนการ/ ขั้นตอนการดำเนินงาน	นโยบายด้านการดูแลผู้สูงอายุมีหลายประเด็น การผลักดันนโยบาย/มาตรการสำคัญ ต้องเปลี่ยนแปลงองค์การ	-
ด้านงบประมาณ/ ค่าใช้จ่าย	-	-
ด้านวัสดุ อุปกรณ์	-	-
ด้านการประสานงาน และการบริการ	ความเข้าใจไม่ตรงกัน ระหว่างภารกิจที่ต่างกัน	การประสานงานควรเป็นแบบไร้รอยต่อ

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

(๓) ผลการประเมินโครงการ

(๓.๑) มิติประสิทธิผล

เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดที่กำหนดกับผลการดำเนินงานตามผลผลิตโครงการ พบว่า ตัวชี้วัดกับผลผลิตมีความสอดคล้อง ในประเด็นตัวชี้วัดเชิงปริมาณ โดยกรมกิจการผู้สูงอายุเป็นเจ้าภาพหลักในการดำเนินงานขับเคลื่อนตามแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับผู้สูงอายุร่วมกับหน่วยงานเป็นไปตามตัวชี้วัด คือ ร้อยละ ๙๕ และมีความสำเร็จในด้านตัวชี้วัดเชิงผลลัพธ์ โดยระดับความสำเร็จในการขับเคลื่อนแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ร้อยละ ๙๕ และกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๓,๐๐๐ คน ตลอดจนมีความสำเร็จในด้านตัวชี้วัดเชิงเวลาตามกรอบของเวลาที่กำหนด รวมทั้งตัวชี้วัดเชิงงบประมาณ โดยเบิกจ่ายงบประมาณน้อยกว่าแผนที่กำหนด

(๓.๒) มิติประสิทธิภาพ

ต้นทุนผลผลิตรวม ๘,๖๐๗,๓๗๙ บาท/การขับเคลื่อนนโยบาย มาตรการด้านผู้สูงอายุ โดยมีผู้สูงอายุได้รับประโยชน์ จำนวน ๓,๐๐๐ คน คิดเป็นต้นทุนต่อหน่วยเท่ากับ ๒,๘๖๙.๑๒ บาท เมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนผลผลิตรวมตามแผนคิดเป็นต้นทุนต่อหน่วย ๓,๑๒๕.๗๖ บาท จึงเป็นโครงการที่มีประสิทธิภาพ และต้นทุนต่อหน่วยต่ำกว่าแผนที่กำหนด ทำให้เกิดการบูรณาการรองรับสังคม

ผู้สูงอายุ และเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ และพัฒนามาตรการกลไก การขับเคลื่อนงานนโยบายด้านผู้สูงอายุสู่การปฏิบัติ

๓.๓.๔ โครงการส่งเสริมการเรียนรู้และฝึกอบรมด้านผู้สูงอายุ (ครผส.บางละมุง)

(๑) การวิเคราะห์แผนโครงการ

(๑.๑) วัตถุประสงค์ :

- รัฐบาลโดยคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ (กผส.) ได้เห็นความสำคัญของการจัดสวัสดิการ เพื่อรองรับการเป็นสังคมผู้สูงอายุ จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการผลักดัน และขับเคลื่อนประเด็นการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว โดยการฝึกอบรมการดูแลระยะยาว ให้แก่ผู้ดูแลที่เป็น บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือที่เป็นอาสาสมัคร
- เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานในระดับท้องถิ่น

(๑.๒) ผลผลิต : ภาครัฐ ภาคท้องถิ่น ภาคเอกชน ผู้สูงอายุ และประชาชนทั่วไป บุคลากร ที่ทำงานด้านผู้สูงอายุหรือผู้ดูแลผู้สูงอายุ สมาชิกครอบครัว ประชาชนทั่วไปที่ต้องการเข้าอบรม ให้มีความรู้และทักษะ

(๑.๓) ผลลัพธ์ : ปริมาณกลุ่มเป้าหมาย ๒,๐๐๐ คน

(๑.๔) ตัวชี้วัด :

- เชิงปริมาณ : จำนวนผู้เข้ารับบริการของศูนย์การเรียนรู้และฝึกอบรมด้านผู้สูงอายุ ๒,๐๐๐ คน/ปี
- เชิงคุณภาพ : ผู้ใช้บริการได้รับการฝึกอบรมที่ได้มาตรฐาน ๒,๐๐๐ คน/ปี
- เชิงเวลา : ระยะเวลาในการให้บริการสวัสดิการไม่เกิน ๑๒ เดือน
- เชิงค่าใช้จ่าย : ค่าใช้จ่ายในการให้บริการอยู่ในวงเงินที่ได้รับ ๑๒ เดือน

(๑.๕) กลุ่มเป้าหมาย : กลุ่มเป้าหมาย : ภาครัฐ ภาคท้องถิ่น ภาคเอกชน ผู้สูงอายุ และประชาชนทั่วไป บุคลากรที่ทำงานด้านผู้สูงอายุหรือผู้ดูแลผู้สูงอายุ สมาชิกครอบครัว ประชาชน ทั่วไปที่ต้องการเข้าอบรมให้มีความรู้และทักษะ จำนวน ๒,๐๐๐ คน

(๑.๖) พื้นที่ดำเนินการ : -

(๑.๗) ระยะเวลา : ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

(๑.๘) งบประมาณ : ๔,๗๓๑,๗๐๐.๐๐ บาท

(๑.๙) หน่วยงานที่รับผิดชอบ : กองส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ

(๒) การวิเคราะห์โครงการ

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาข้อมูลในด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต รวมถึงผลลัพธ์ จากกการรายงานผลการดำเนินงานโครงการ การสนทนากลุ่มหรือการประชุมเชิงปฏิบัติการ และศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบในการวัดผลสำเร็จของโครงการ โดยมีรายละเอียดตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ ๕๓ สรุปข้อมูลวิเคราะห์โครงการส่งเสริมการเรียนรู้และฝึกอบรมด้านผู้สูงอายุ

CIP Model	ข้อมูลวิเคราะห์โครงการ
สถานะแวดล้อม (Context)	รัฐบาลโดยคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ (กผส.) ได้เห็นความสำคัญของการจัดสวัสดิการ เพื่อรองรับการเป็นสังคมผู้สูงอายุ จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการหลักต้นและขับเคลื่อนประเด็นการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว โดยการฝึกอบรมการดูแลระยะยาวให้แก่ผู้ดูแลที่เป็น บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือที่เป็นอาสาสมัคร เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานในระดับท้องถิ่น
ปัจจัยนำเข้า (Input)	๑. ผู้ประสานงาน : ผู้อำนวยการศูนย์การเรียนรู้และฝึกอบรมด้านผู้สูงอายุ จ.ชลบุรี ๒. งบประมาณ : ๔,๗๓๑,๗๐๐ บาท ๓. เครื่องมือ : แบบรายงานความสำเร็จของการดำเนินตามตัวชี้วัด
กระบวนการ (Process)	๑. กำหนดแผนงานดำเนินงาน ๒. จัดตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานด้านต่าง ๆ ๓. จัดประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงาน/แกนนำเครือข่าย ๔. จัดทำหลักสูตรการฝึกอบรม ๕. ประชาสัมพันธ์การดำเนินงาน ๖. จัดอบรมตามหลักสูตรที่กำหนด จำนวน ๑๐ หลักสูตร ๗. การบริหารงานศูนย์/ติดตามนิเทศงาน ๘. จัดทำสื่อเอกสาร/ประชาสัมพันธ์/นิทรรศการภายในศูนย์
ผลผลิต (Output/Product)	บุคลากรที่ทำงานด้านผู้สูงอายุ หรือผู้ดูแลผู้สูงอายุ ปริมาณกลุ่มเป้าหมาย ๒,๒๖๓ คนมีการเพิ่มความรู้และทักษะมากขึ้น
ผลลัพธ์ (Outcome)	ผู้สูงอายุ และประชาชนทั่วไป บุคลากรที่ทำงานด้านผู้สูงอายุ หรือผู้ดูแลผู้สูงอายุ ที่เข้าฝึกอบรมจำนวน ๒,๒๖๓ คน มีความรู้และทักษะเพิ่มมากขึ้น นำความรู้และทักษะไปใช้ในชีวิตประจำวันและพึ่งพาตนเองได้และการจัดการตนเองเพื่อสร้างสังคมคุณภาพอย่างยั่งยืน

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๕๔ การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง

	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
ตัวชี้วัด	เชิงปริมาณ : จำนวนผู้เข้ารับบริการของศูนย์การเรียนรู้และฝึกอบรมด้านผู้สูงอายุ ๒,๐๐๐ คน/ปี	เชิงปริมาณ : ผู้เข้ารับบริการของศูนย์การเรียนรู้และฝึกอบรมด้านผู้สูงอายุ ๒,๒๖๓ คน

	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
	<p>เชิงคุณภาพ : ผู้ใช้บริการได้รับการฝึกอบรมที่ได้มาตรฐาน ๒,๐๐๐ คน/ปี</p> <p>เชิงเวลา : ๑ ต.ค. ๖๑ – ๓๐ ก.ย. ๖๒</p> <p>เชิงค่าใช้จ่าย : ค่าใช้จ่ายในการให้บริการอยู่ในวงเงินที่ได้รับ ๑๒ เดือน</p>	<p>เชิงคุณภาพ : ผู้สูงอายุ และประชาชนทั่วไป บุคลากรที่ทำงานด้านผู้สูงอายุ หรือผู้ดูแลผู้สูงอายุ ที่เข้าฝึกอบรมจำนวน ๒,๕๒๒ คน มีความรู้และทักษะเพิ่มมากขึ้น นำความรู้และทักษะไปใช้ในชีวิตประจำวันและพึ่งพาตนเองได้ และการจัดการตนเองเพื่อสร้างสังคมคุณภาพอย่างยั่งยืน</p> <p>เชิงเวลา : ๑ ต.ค. ๖๑ – ๓๐ ก.ย. ๖๒</p> <p>เชิงค่าใช้จ่าย : เกินวงเงินที่ตั้งไว้ จำนวน ๑๑๔,๕๖๘.๔๖ บาท</p>
ระยะเวลาดำเนินการ	๑ ต.ค. ๖๑ – ๓๐ ก.ย. ๖๒	๑ ต.ค. ๖๑ – ๓๐ ก.ย. ๖๒
งบประมาณ (บาท)	๔,๗๓๑,๗๐๐	๔,๕๘๐,๗๙๒ บาท

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ
ตารางที่ ๕๕ การวิเคราะห์สภาพปัญหา และอุปสรรคของโครงการ

	ประเด็นปัญหา และอุปสรรค	แนวทางแก้ไขปัญหา
ด้านบุคลากร	-	-
ด้านกระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน	-	-
ด้านงบประมาณ/ค่าใช้จ่าย	-	-
ด้านวัสดุ อุปกรณ์	-	-
ด้านการประสานงานและการบริการ	-	-

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

(๓) ผลการประเมินโครงการ

(๓.๑) มิติประสิทธิผล

เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดที่กำหนดกับผลการดำเนินงานตามผลผลิตโครงการ พบว่า ตัวชี้วัดกับผลผลิตมีความสอดคล้อง ในประเด็นตัวชี้วัดเชิงปริมาณ โดยผู้เข้ารับบริการของศูนย์การเรียนรู้ และฝึกอบรมด้านผู้สูงอายุ ๒,๕๒๒ คน และมีความสำเร็จในด้านตัวชี้วัดเชิงผลลัพธ์ โดยผู้สูงอายุ และประชาชนทั่วไป บุคลากรที่ทำงานด้านผู้สูงอายุ หรือผู้ดูแลผู้สูงอายุ ที่เข้าฝึกอบรมจำนวน ๒,๕๒๒ คน มีความรู้และทักษะเพิ่มมากขึ้น นำความรู้และทักษะไปใช้ในชีวิตประจำวันและพึ่งพา

ตนเองได้ และการจัดการตนเองเพื่อสร้างสังคมคุณภาพอย่างยั่งยืน ตลอดจนมีความสำเร็จ
ในด้านตัวชี้วัดเชิงเวลาตามกรอบของเวลาที่กำหนด แต่ความสำเร็จในเชิงงบประมาณ ผลเบิกจ่าย
งบประมาณสูงกว่าที่กำหนด เนื่องจากมีผู้เข้าร่วมโครงการมากกว่าที่เป้าหมายกำหนด

(๓.๒) มิติประสิทธิภาพ

ต้นทุนผลผลิตรวม ๔,๕๘๐,๗๙๒ บาท/ผู้ใช้บริการได้รับการฝึกอบรมที่ได้มาตรฐาน ๒,๕๒๒ คน
คิดเป็นต้นทุนต่อหน่วยเท่ากับ ๑,๘๑๖.๓๓ บาท เมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนผลผลิตรวมตามแผน
คิดเป็นต้นทุนต่อหน่วย ๒,๓๖๕.๘๕ บาท ดังนั้นต้นทุนต่อหน่วยที่เกิดขึ้นจริงน้อยกว่าต้นทุนต่อหน่วย
ที่เกิดขึ้นตามแผน และผลผลิตที่เกิดขึ้นจริงมากกว่าเป้าหมายที่กำหนด โดยค่าใช้จ่ายอยู่ภายใต้วงเงิน
ที่ได้รับจัดสรร จึงเป็นโครงการที่มีประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวม และประสิทธิภาพ
การประหยัด

(๓.๓) มิติความพึงพอใจ

สำหรับความพึงพอใจของผู้รับบริการจากโครงการ พบว่า ผู้รับบริการมีความพึงพอใจในด้าน
ผลผลิต โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีค่าเฉลี่ย ๕.๗๙ เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า
ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมการมีคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ครอบครัว ชุมชน มีค่าเฉลี่ย ๖.๐๐
รองลงมา คือ ผลการดำเนินงานแผนงานบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด มีค่าเฉลี่ย
๕.๘๔ ประเด็นถัดมา คือ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเกินความคาดหมายและความคุ้มค่าของงบประมาณรัฐ
มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๕.๘๒ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยรองต่ำสุด คือ การมีส่วนร่วมของภาคีต่าง ๆ
ในการดูแลผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ย ๕.๖๓ และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ส่งเสริมการเข้าถึงระบบสวัสดิการ
สังคมและการคุ้มครองทางสังคมกับผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ย ๕.๖๑

๓.๓.๕ โครงการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิผู้สูงอายุ

(๑) การวิเคราะห์แผนโครงการ

(๑.๑) วัตถุประสงค์ :

- เพื่อแสวงหาภาคีเครือข่ายได้เข้ามามีส่วนร่วม และมีบทบาทในการดูแล ช่วยเหลือ
ต่อผู้สูงอายุให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงในชีวิต
- เพื่อส่งเสริมให้ครอบครัว ชุมชนผู้สูงอายุ และ ศพอส. ขับเคลื่อนการเฝ้าระวัง
และคุ้มครองภัยทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ
- เพื่อศึกษาระบบหลักประกันรายได้ผู้สูงอายุที่เหมาะสมกับประเทศไทย

(๑.๒) ผลผลิต :

- ผู้สูงอายุได้รับการดูแลช่วยเหลือครอบครัว ชุมชน ชุมชนผู้สูงอายุ และเครือข่ายต่าง ๆ
- ภาคีเครือข่ายต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วม และมีบทบาทในการดูแล ช่วยเหลือ เฝ้าระวัง
และคุ้มครองภัยทางสังคมให้กับผู้สูงอายุ
- ระบบหลักประกันรายได้ผู้สูงอายุที่เหมาะสมกับประเทศไทย

(๑.๓) ผลลัพธ์ : ผู้สูงอายุ มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคง และปลอดภัยในสังคม

(๑.๔) ตัวชี้วัด :

- เชิงปริมาณ : ภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลผู้สูงอายุ ๓๖ แห่ง
- เชิงคุณภาพ : ร้อยละของเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลผู้สูงอายุ ร้อยละ ๒๐

(๑.๕) กลุ่มเป้าหมาย : ผู้สูงอายุ และ ศพอส. ๓๖ แห่ง

(๑.๖) พื้นที่ดำเนินการ : ส่วนกลางและศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ (จำนวน ๑๒ แห่ง)

(๑.๗) ระยะเวลา : ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

(๑.๘) งบประมาณ : ๔,๐๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท

(๑.๙) หน่วยงานที่รับผิดชอบ : กองส่งเสริมสวัสดิการและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ

(๒) การวิเคราะห์โครงการ

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาข้อมูลในด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต รวมถึงผลลัพธ์ จากผลการรายงานผลการดำเนินงานโครงการ การสนทนากลุ่มหรือการประชุมเชิงปฏิบัติการ และศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบในการวัดผลสำเร็จของโครงการ โดยมีรายละเอียดตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ ๕๖ สรุปข้อมูลวิเคราะห์โครงการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิผู้สูงอายุ

CIP Model	ข้อมูลวิเคราะห์โครงการ
สถานะแวดล้อม (Context)	ประเทศไทยมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการต้องแสวงหา เสริมสร้าง และพัฒนาภาคีเครือข่ายในชุมชน เช่น ครอบครัว ชุมชน ผู้สูงอายุและภาคประชาสังคม ฯลฯ ในการร่วมมือกันในการขับเคลื่อนการดำเนินงานในการดูแล และให้การช่วยเหลือผู้สูงอายุเหล่านี้ ให้มีหลักประกันทางสังคม มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงในชีวิต
ปัจจัยนำเข้า (Input)	๑. ผู้อำนวยการกอง/กลุ่ม ๒. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ๓. งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ๔. วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และเทคโนโลยีของหน่วยงาน
กระบวนการ (Process)	๑. จัดจ้างจัดทำระบบคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิผู้สูงอายุ ๒. สนับสนุนงบประมาณลงศพส. ๑๒ แห่ง ขับเคลื่อนการเฝ้าระวัง และคุ้มครองภัยทางสังคม สำหรับผู้สูงอายุ ในพื้นที่ ศพอส. ต้นแบบ ๓๖ แห่ง (สำรวจข้อมูลผู้สูงอายุในพื้นที่/จัดทำ ฐานข้อมูลผู้สูงอายุ/วางระบบการเฝ้าระวังและ คุ้มครองภัยสำหรับผู้สูงอายุ ติดตามและประเมินผล) ๓. จัดแถลงข่าวเปิดตัวสื่อประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ เรื่อง สิทธิผู้สูงอายุ ๔. จัดจ้างศึกษาระบบหลักประกันรายได้ผู้สูงอายุ ที่เหมาะสมกับ

	ประเทศไทย ๕. ติดตามการขับเคลื่อนการเฝ้าระวังและ คุ่มครองภัยทางสังคม สำหรับผู้สูงอายุ ในพื้นที่
ผลผลิต (Output/Product)	ภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลผู้สูงอายุ จำนวน ๓๖ พื้นที่ และผู้สูงอายุได้รับการดูแลจำนวน ๓,๖๐๐ คน
ผลลัพธ์ (Outcome)	ภาคีเครือข่ายได้เข้ามามีส่วนร่วม และมีบทบาทในการดูแลช่วยเหลือ ผู้สูงอายุให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงในชีวิต จำนวน ๓๖ พื้นที่

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ
ตารางที่ ๕๗ การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง

	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
ตัวชี้วัด	<p>เชิงปริมาณ : ภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแล ผู้สูงอายุ ๓๖ แห่ง จำนวน ๑,๕๐๐ คน</p> <p>เชิงคุณภาพ : ร้อยละของเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมใน การดูแลผู้สูงอายุ ร้อยละ ๒๐</p> <p>เชิงเวลา : ภายในปีงบประมาณ ๒๕๖๒</p> <p>เชิงค่าใช้จ่าย : ภายใต้กรอบเงินที่ได้รับจัดสรร</p>	<p>เชิงปริมาณ : ภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแล ผู้สูงอายุ จำนวน ๓๖ แห่ง และผู้สูงอายุ ได้รับการดูแลจำนวน ๑,๕๐๐ คน</p> <p>เชิงคุณภาพ : ภาคีเครือข่ายได้เข้ามามีส่วนร่วม และมี บทบาทในการดูแล ช่วยเหลือ ผู้สูงอายุให้มี คุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงในชีวิต จำนวน ๓๖ แห่ง หรือเครือข่ายเข้ามามีส่วน ร่วมในการดูแลผู้สูงอายุ ร้อยละ ๑๐๐</p> <p>เชิงเวลา : แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ ๒๕๖๒</p> <p>เชิงค่าใช้จ่าย : เบิกจ่ายภายในกรอบเงินที่ได้รับจัดสรร</p>
ระยะเวลา ดำเนินการ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒	๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒
งบประมาณ (บาท)	๔,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๓,๘๘๕,๑๒๒ บาท

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ
ตารางที่ ๕๘ การวิเคราะห์สภาพปัญหา และอุปสรรคของโครงการ

	ประเด็นปัญหา และอุปสรรค	แนวทางแก้ไขปัญหา
ด้านบุคลากร	-	-
ด้านกระบวนการ/ขั้นตอนการ	-	-

	ประเด็นปัญหา และอุปสรรค	แนวทางแก้ไขปัญหา
ดำเนินงาน		
ด้านงบประมาณ/ค่าใช้จ่าย	-	-
ด้านวัสดุ อุปกรณ์	-	-
ด้านการประสานงานและการบริการ	-	-

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

(๓) ผลการประเมินโครงการ

(๓.๑) มิติประสิทธิผล

เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดที่กำหนดกับผลการดำเนินงานตามผลผลิตโครงการ พบว่า ตัวชี้วัดกับผลผลิต ในประเด็นตัวชี้วัดเชิงปริมาณ โดยมีภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลผู้สูงอายุ จำนวน ๓๖ แห่ง และผู้สูงอายุได้รับการดูแลจำนวน ๑,๕๐๐ คน ซึ่งมีผลผลิตเท่ากับเป้าหมายกำหนด และมีความสำเร็จในด้านตัวชี้วัดเชิงผลลัพธ์ โดยภาคีเครือข่ายได้เข้ามามีส่วนร่วม และมีบทบาทในการดูแล ช่วยเหลือ ผู้สูงอายุให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงในชีวิต จำนวน ๓๖ แห่ง หรือเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลผู้สูงอายุ ร้อยละ ๑๐๐ ตลอดจนมีความสำเร็จในด้านตัวชี้วัดเชิงเวลาตามกรอบเวลาที่กำหนด และความสำเร็จในเชิงงบประมาณ โดยมีการเบิกจ่ายน้อยกว่าวงเงินที่ได้รับจัดสรร แต่ได้ผลผลิตสูงกว่าที่กำหนด

(๓.๒) มิติประสิทธิภาพ

ต้นทุนผลผลิตรวม ๓,๘๘๕,๑๒๒ บาท/ภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลผู้สูงอายุ ๓๖ แห่ง และผู้สูงอายุได้รับการดูแลจำนวน ๑,๕๐๐ คน คิดเป็นต้นทุนต่อหน่วยเท่ากับ ๒,๕๙๐.๐๘ บาท เมื่อเปรียบเทียบต้นทุนผลผลิตรวมตามแผนคิดเป็นต้นทุนต่อหน่วย ๒,๖๖๖.๖๗ บาท ดังนั้นผลผลิตที่เกิดขึ้นจริงน้อยกว่าแผนที่กำหนด และงบประมาณค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงน้อยกว่าแผนที่กำหนด ดังนั้นโครงการนี้จึงสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวม และประสิทธิภาพการประหยัด ทำให้ภาคีเครือข่ายได้เข้ามามีส่วนร่วม และมีบทบาทในการดูแล ช่วยเหลือต่อผู้สูงอายุ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ให้มีความมั่นคงในชีวิต รวมถึงครอบครัว/ชมรมผู้สูงอายุ/ศพอส. ขับเคลื่อนการเฝ้าระวังและคุ้มครองภัยทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ ตลอดจนศึกษาระบบหลักประกันรายได้ผู้สูงอายุที่เหมาะสมกับประเทศไทย

(๓.๓) มิติความพึงพอใจ

สำหรับความพึงพอใจของผู้รับบริการจากโครงการ พบว่า ผู้รับบริการมีความพึงพอใจในด้านผลผลิต โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีค่าเฉลี่ย ๔.๕๙ เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมการมีคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ครอบครัว ชุมชน มีค่าเฉลี่ย ๔.๗๖ รองลงมา คือ ผลการดำเนินงานแผนงานบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด และการมีส่วนร่วมของภาคีต่าง ๆ ในการดูแลผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ ๔.๖๖ ประเด็นถัดมา คือ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเกินความคาดหมาย มีค่าเฉลี่ย ๔.๖๑ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยรองต่ำสุด คือ ส่งเสริมการเข้าถึงระบบสวัสดิการสังคมและการคุ้มครองทางสังคมกับผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ย ๔.๕๕ และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ความคุ้มค่าของงบประมาณรัฐ มีค่าเฉลี่ย ๔.๘๒

๓.๓.๖ โครงการส่งเสริมความร่วมมือภาครัฐเพื่อการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ

(๑) การวิเคราะห์แผนโครงการ

(๑.๑) วัตถุประสงค์ :

- เพื่อขับเคลื่อนการบูรณาการความร่วมมือของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ และเครือข่ายด้านผู้สูงอายุในประเด็นการส่งเสริมการมีรายได้และมืงานทำของผู้สูงอายุ
- เพื่อขับเคลื่อน ประสานงาน และดำเนินการคณะทำงานภาครัฐเพื่อสังคม (E6) คณะทำงานย่อยการส่งเสริมการมีรายได้และการมืงานทำของผู้สูงอายุ

(๑.๒) ผลผลิต : มีองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนและพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุในชุมชน

(๑.๓) ผลลัพธ์ :

- องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม มีส่วนร่วมพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ
- ผู้สูงอายุมีศักยภาพ มีโอกาสได้พัฒนาศักยภาพ ใน ๔ มิติ คือ สุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมและบริการสาธารณะ

(๑.๔) ตัวชี้วัด :

- เชิงปริมาณ : องค์กรเครือข่ายเข้าร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ จำนวน ๒๐๐ องค์กร
- เชิงคุณภาพ : พื้นที่ต้นแบบการบูรณาการความร่วมมือภาครัฐ จำนวน ๑๒ พื้นที่
- เชิงเวลา : ผลการดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่กำหนด
- เชิงค่าใช้จ่าย : เป็นไปตามเป้าหมายสอดคล้องกับการเบิกจ่ายเงิน

(๑.๕) กลุ่มเป้าหมาย : องค์กรเครือข่าย จำนวน ๒๐๐ องค์กร

(๑.๖) พื้นที่ดำเนินการ : ส่วนกลาง และ ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ (จำนวน ๑๒ แห่ง)

(๑.๗) ระยะเวลา : ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

(๑.๘) งบประมาณ : ๔,๕๐๐,๐๐๐ บาท

(๑.๙) หน่วยงานที่รับผิดชอบ : กองส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ

(๒) การวิเคราะห์โครงการ

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาข้อมูลในด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต รวมถึงผลลัพธ์ จากกการรายงานผลการดำเนินงานโครงการ การสนทนากลุ่มหรือการประชุมเชิงปฏิบัติการ และศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบในการวัดผลสำเร็จของโครงการ โดยมีรายละเอียดตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ ๕๙ สรุปข้อมูลวิเคราะห์โครงการส่งเสริมความร่วมมือประชาชน
เพื่อการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ

CIP Model	ข้อมูลวิเคราะห์โครงการ
<p>สถานะ แวดล้อม (Context)</p>	<p>สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรและโครงสร้างอายุในสังคมไทยอันเนื่องมาจากการลดลงของอัตราการตายและการเจริญพันธุ์ โดยใน พ.ศ.๒๕๕๗ พบว่ามีผู้สูงอายุคิดเป็นร้อยละ ๑๔.๙ ของประชากรทั้งหมด คาดว่าภายใน พ.ศ. ๒๕๖๔ ประชากรสูงอายุจะมีเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๒๐ ของประชากรทั้งหมดและคาดว่าภายใน พ.ศ.๒๕๗๔ จะเป็นผู้สูงอายุระดับสุดยอดคือมีผู้สูงอายุมากกว่าร้อยละ ๒๘ ของประชากรทั้งหมด เกิดความผันผวนของสัดส่วนจำนวนประชากรวัยแรงงานจากสัดส่วนจำนวนประชากรผู้สูงอายุต่อวัยทำงานที่เหมาะสมควรอยู่ที่ ๑ ต่อ ๑๐ ของคนวัยทำงานแต่ปัจจุบันผู้สูงอายุได้เพิ่มสัดส่วนเป็น ๑ ต่อ ๔ ของคนวัยทำงาน (ผลการสำรวจประชากรผู้สูงอายุ ๒๕๕๗ สำนักงานสถิติแห่งชาติ) สถานการณ์ดังกล่าวนำมาซึ่งความเสี่ยงของประเทศในเรื่องโครงสร้างแรงงานที่เปลี่ยนแปลงไป ความมั่นคงทางรายได้ของผู้สูงอายุอันส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมไทย ประเทศไทยจะต้องวางแผนรับมือทั้งในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมตลอดจนเตรียมการในด้านสวัสดิการ บริการ และสร้างหลักประกันต่างๆ เพื่อรองรับประชากรสูงอายุ</p>
<p>ปัจจัยนำเข้า (Input)</p>	<p>๑) ผู้ประสานงาน : นักพัฒนาสังคมชำนาญการพิเศษ ๒) งบประมาณ : ๔,๕๐๐,๐๐๐ บาท ๓) เครื่องมือ : การนิเทศ/ลงพื้นที่/จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ/ถอดบทเรียน</p>
<p>กระบวนการ (Process)</p>	<p>สนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมความร่วมมือประชาชนเพื่อการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ ในประเด็นการส่งเสริมการมีรายได้และมิงานทำของผู้สูงอายุ สนับสนุนงบประมาณ แก่ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ๑๒ แห่ง ๆ ละ ๒๕๐,๐๐๐ บาท รวม ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท จัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมความร่วมมือประชาชนเพื่อการพัฒนา ศักยภาพผู้สูงอายุ ในประเด็นการส่งเสริมการมีรายได้และมิงานทำของผู้สูงอายุ</p>
<p>ผลผลิต (Output/Pr oduct)</p>	<p>๑. องค์กรเครือข่ายเข้าร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ และเครือข่าย ด้านผู้สูงอายุ ๒๗๖ องค์กร ๒. จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๑,๙๔๗ คน</p>
<p>ผลลัพธ์ (Outcome)</p>	<p>๑. ร่วมเป็นวิทยากรโครงการสัมมนารับฟังความคิดเห็น (ร่าง) อัตราค่าจ้างราย ชั่วโมงสำหรับลูกจ้างผู้สูงอายุ ๔ ภาค ในเรื่อง ความเหมาะสมของอัตราค่าจ้างราย ชั่วโมงสำหรับผู้สูงอายุ • รุ่นที่ ๑ ภาคเหนือ วันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • รุ่นที่ ๒ ภาคกลาง วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ • รุ่นที่ ๓ ภาคใต้ วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ • รุ่นที่ ๔ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ <p>๒. จัดพิธีลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดย กรมกิจการผู้สูงอายุ (ผส.) กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (พก.) กับบริษัท บางจาก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) เพื่อร่วมส่งเสริมการมีรายได้และมีงานทำของผู้สูงอายุและคนพิการ ในวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๑ ณ บริษัท บางจาก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่ เพื่อเป็นการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ โดยกรมกิจการผู้สูงอายุได้ดำเนินการมาตรการขับเคลื่อนระเบียบวาระแห่งชาติ เรื่อง สังคมสูงอายุ โดยมีเป้าหมายให้ผู้สูงอายุเป็น Active Ageing : Healthy, Security, Participation ซึ่งมาตรการย่อยที่ ๑.๒ เป็นเรื่องการทำงานและการสร้างรายได้สำหรับผู้สูงอายุ ให้ผู้สูงอายุที่ต้องการทำงานให้มียังงานทำเพิ่มขึ้น รวมถึงการกำหนดงาน อาชีพ และระยะเวลาที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ และการสร้างผลิตภัณฑ์สินค้าที่เป็นแบรนด์ของผู้สูงอายุ ซึ่งสอดคล้องกับแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ นโยบายประชารัฐเพื่อสังคม (E๖) โดยการขับเคลื่อนทั้ง ๓ ภาคส่วน ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ในการส่งเสริมการมีรายได้และมีงานทำของผู้สูงอายุและคนพิการ โดยการสนับสนุนให้องค์กรภาคเอกชน ภาคธุรกิจ มีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมและชุมชนสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ ส่งเสริมให้องค์กรที่มีรูปแบบดำเนินงานในเชิงธุรกิจแต่มีเป้าหมายเพื่อสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างงานสร้างรายได้ให้แก่ผู้สูงอายุและคนพิการ โดยมีประเด็นความร่วมมือ ดังนี้</p> <p>(๑) การจ้างงานผู้สูงอายุและคนพิการ บริษัท บางจากกรีนเนท จำกัด (บริษัทในเครือ บริษัท บางจากคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) มีความประสงค์จะรับสมัครพนักงานผู้สูงอายุ ๑๐๐ อัตรา ตำแหน่ง พนักงานบริการ และพนักงาน ทำความสะอาด ในสถานบริการน้ำมันบางจาก ๒๑๗ สาขา ทั่วประเทศ บริษัท บางจากรีเทล จำกัด มีความประสงค์จะรับสมัครพนักงานผู้สูงอายุ ๒๐ อัตรา ตำแหน่ง พนักงานสต็อกสินค้าและจัดเรียงสินค้าภายในร้านสะดวกซื้อ “SPAR”</p> <p>(๒) สนับสนุนสินค้าของผู้สูงอายุและคนพิการในร้านสะดวกซื้อ “SPAR” เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> • ยำปลาตุ๋นพริกแดง โดย นายจตุรงค์ ศรีรอด ผู้สูงอายุที่ได้รับเงินสนับสนุน จากกองทุนผู้สูงอายุ • ตุ๊กตายาตมปัทมทิพย์ โดย นางปัทมทิพย์ ศักดาวิชรัตน์ (คลังปัญญาผู้สูงอายุ) • กระเป๋าผ้า โดย ศูนย์ส่งเสริมอาชีพคนพิการ (โรงงานปีคนพิการสากล) <p>๓. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมความร่วมมือภาครัฐเพื่อการพัฒนาศักยภาพ</p>
--	---

	<p>ผู้สูงอายุในประเด็นการส่งเสริมการมีรายได้และการมีงานทำของผู้สูงอายุ ในวันที่ ๑๕ ม.ค. ๖๒ ณ โรงแรมปรีนซ์พาเลซ มหานาค กรุงเทพฯ เพื่อการขยายผลจาก การศึกษาเรื่อง โครงการส่งเสริมการมีรายได้และการมีงานทำของผู้สูงอายุ ตาม นโยบายประชารัฐเพื่อสังคม (E๖) เพื่อให้ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ได้รับทราบถึงนโยบายและตระหนักเห็นถึงศักยภาพและความสามารถของผู้สูงอายุ ร่วมกันขับเคลื่อนการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ ในประเด็นการส่งเสริมการมีรายได้ และ มีงานทำของผู้สูงอายุ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมสู่สังคมผู้สูงอายุของ ประเทศไทยร่วมกัน และส่งเสริมให้ภาคธุรกิจเอกชน มีส่วนร่วมในการพัฒนา คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ในรูปแบบกิจการเพื่อสังคม (Social Enterprise : SE) ซึ่ง เป็นการดำเนินงานตามนโยบายประชารัฐเพื่อสังคม (E6) ตามแผนการส่งเสริมการมี รายได้และการมีงานทำของผู้สูงอายุ ปี ๒๕๖๒ และสอดคล้องกับแผนผู้สูงอายุ แห่งชาติ ฉบับที่ ๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุ มาตรการที่ ๓.๓ ส่งเสริมให้รวมกลุ่มในชุมชนเพื่อจัดทำกิจกรรมเสริมรายได้ โดยให้ ผู้สูงอายุมีส่วนร่วม และมาตรการการขับเคลื่อนระเบียบวาระแห่งชาติ เรื่อง สังคม สูงวัย โดย การทำงานและการสร้างรายได้สำหรับผู้สูงอายุ เป็นการสร้างความยั่งยืน ตามมาตรการหลักที่ ๑ คือ การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุและคนทุกช่วงวัย (๑๒๐ คน ๔๒ องค์กร)</p> <p>๔. จัดประชุมพิจารณาแนวทางและความเหมาะสมข้อเสนอแนะการสร้าง หลักประกันรายได้ให้แก่ผู้สูงอายุไทย ในวันที่ ๒๑ พ.ค. ๖๒ ณ โรงแรมปรีนซ์พาเลซ กรุงเทพฯ เพื่อพิจารณาแนวทางและความเหมาะสมข้อเสนอแนะการสร้าง หลักประกันรายได้ให้แก่ผู้สูงอายุไทย ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตามข้อสั่งการรอง นายกรัฐมนตรี (พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ) สั่งและปฏิบัติการแทนนายกรัฐมนตรี (๕๐ คน ๒๐ องค์กร)</p> <p>๕. จัดทำแนวทางการเตรียมความพร้อมวิสาหกิจชุมชนผู้สูงอายุสู่การค้าออนไลน์ สำหรับวิสาหกิจชุมชนผู้สูงอายุ ร่วมกับชมรมคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตเพื่อ ผู้สูงอายุ บริษัท ล็อกซเลีย์ จำกัด (มหาชน)</p> <p>๖. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมการตลาดออนไลน์วิสาหกิจชุมชนผู้สูงอายุ (Train the Trainer) ในวันที่ ๔ - ๖ มิถุนายน ๒๕๖๒ ณ โรงแรมปรีนซ์ตัน พาร์ค สวีท ดินแดง กรุงเทพฯ เพื่อทบทวนคู่มือแนวทางการเตรียมความพร้อมวิสาหกิจ ชุมชนผู้สูงอายุสู่การค้าขายออนไลน์ และแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการตลาด ออนไลน์สำหรับวิสาหกิจชุมชนผู้สูงอายุ และพัฒนาศักยภาพเครือข่ายผู้ปฏิบัติงาน ในพื้นที่เพื่อทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ส่งเสริมการตลาดออนไลน์วิสาหกิจชุมชน</p>
--	---

	<p>ผู้สูงอายุสู่ชุมชน (Train-the-Trainer) ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ และแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ ตลอดจนพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.๒๕๔๖ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นการสร้างหลักประกันรายได้ ด้วยการส่งเสริมการทำงานของผู้สูงอายุทั้งในระบบและนอกระบบ (๗๐ คน ๑๒ องค์กร)</p> <p>๗. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมส่งเสริมความร่วมมือประชารัฐเพื่อการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุในประเด็นการส่งเสริมการมีรายได้และมีงานทำของผู้สูงอายุระดับภูมิภาค กับ ศพส. ๑๒ ศูนย์</p> <p>๘. จัดพิมพ์คู่มือการส่งเสริมการตลาดออนไลน์วิสาหกิจชุมชนผู้สูงอายุ</p> <p>๙. ประชาสัมพันธ์การรับสมัครงานผู้สูงอายุ ตามนโยบายประชารัฐเพื่อสังคม (E6) โดยการขับเคลื่อน ทั้ง ๓ ภาคส่วน ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ในการส่งเสริมการมีรายได้และมีงานทำของผู้สูงอายุ ดังนี้</p> <p>(๑) บริษัท บิ๊กซี ซูเปอร์เซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน) เปิดรับสมัครผู้ที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไปที่มีความรู้ความสามารถและรักงานบริการหลายตำแหน่งตามความเหมาะสมในโครงการไฟใหญ่ไฟแรง</p> <p>(๒) บริษัท ซีอีดีเคชั่น จำกัด (มหาชน) รับสมัครผู้สูงอายุที่ยังมีไฟในการทำงาน ในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ร้านหนังสือทั่วประเทศ ภายใต้โครงการ ๖๐ ปีมีไฟ</p> <p>(๓) IKEA มีนโยบายการทำงานที่เปิดกว้างและเน้นโอกาส ทำให้กฎเกณฑ์การรับสมัครงานขององค์กรมีความยืดหยุ่นการที่ประเทศไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ อภิเษกประเทศไทยจึงขยายโอกาสการทำงานไปยังกลุ่มผู้สูงอายุ โดยรับสมัครงานพาร์ทไทม์ โดยไม่จำกัดอายุ วุฒิการศึกษา แลประสบการณ์การทำงาน</p> <p>(๔) เทสโก้โลตัส จับมือกระทรวงแรงงาน ส่งเสริมการจ้างงานผู้สูงอายุในไทยที่มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น เปิดรับผู้สูงอายุ วัย ๖๐ ปีขึ้นไปทำงานในสาขาของเทสโก้โลตัส กว่า ๒,๐๐๐ แห่งทั่วประเทศ ภายใต้โครงการ “๖๐ ยังแจ๋ว”</p> <p>(๕) บริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน) เปิดรับสมัครงานผู้สูงอายุ ๕๐ ปี ขึ้นไปในตำแหน่งพนักงานดูแลที่จอดรถ พนักงานทำความสะอาด ภายใต้โครงการผู้ใหญ๋ใจดี</p>
--	--

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๖๐ การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง

	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
ตัวชี้วัด	<p>เชิงปริมาณ : องค์กรเครือข่ายเข้าร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ จำนวน ๒๐๐ องค์กร</p>	<p>เชิงปริมาณ : - องค์กรเครือข่ายเข้าร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ และเครือข่ายด้านผู้สูงอายุ จำนวน ๓๕๒ องค์กร</p>

	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
	<p>เชิงคุณภาพ : พื้นที่ต้นแบบการบูรณาการความร่วมมือ ประชารัฐ จำนวน ๑๒ พื้นที่</p> <p>เชิงเวลา : ผลการดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่ กำหนด</p> <p>เชิงค่าใช้จ่าย : เป็นไปตามเป้าหมายสอดคล้องกับการเบิก จ่ายเงิน</p>	<p>- ผู้สูงอายุมีศักยภาพ มีโอกาสได้พัฒนา ศักยภาพ ใน ๔ มิติ คือ สุขภาพ เศรษฐกิจ สังคมและสภาพแวดล้อมและบริการ สาธารณะ จำนวน ๑,๙๔๗ คน</p> <p>เชิงคุณภาพ : พื้นที่ต้นแบบการบูรณาการความร่วมมือ ประชารัฐ จำนวน ๑๓ พื้นที่</p> <p>เชิงเวลา : ดำเนินการแล้วเสร็จภายในเวลา ๑๒ เดือน</p> <p>เชิงค่าใช้จ่าย : วงเงินงบประมาณมากกว่าที่แผนกำหนด</p>
ระยะเวลา ดำเนินการ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒	๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒
งบประมาณ (บาท)	๔,๕๐๐,๐๐๐.๐๐	๔,๓๘๕,๒๐๘ บาท

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ
ตารางที่ ๖๑ การวิเคราะห์สภาพปัญหา และอุปสรรคของโครงการ

	ประเด็นปัญหา และอุปสรรค	แนวทางแก้ไขปัญหา
ด้านบุคลากร	ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคม ผู้สูงอายุ มีบุคลากรไม่เพียงพอ	-
ด้านกระบวนการ/ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	-	-
ด้านงบประมาณ/ค่าใช้จ่าย	-	-
ด้านวัสดุ อุปกรณ์	-	-
ด้านการประสานงานและการบริการ	-	-

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

(๓) ผลการประเมินโครงการ

(๓.๑) มิติประสิทธิผล

เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดที่กำหนดกับผลการดำเนินงานตามผลผลิตโครงการ พบว่า ตัวชี้วัด
กับผลผลิตมีความสอดคล้อง ในประเด็นตัวชี้วัดเชิงปริมาณ โดยองค์กรเครือข่ายเข้าร่วมขับเคลื่อน
การพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ และเครือข่ายด้านผู้สูงอายุ จำนวน ๓๕๒ องค์กร และผู้สูงอายุ
มีศักยภาพและโอกาสได้พัฒนาศักยภาพ ใน ๔ มิติ คือ สุขภาพ เศรษฐกิจ สังคมและสภาพแวดล้อม

และบริการสาธารณสุข จำนวน ๑,๙๔๗ คน และมีความสำเร็จในด้านตัวชี้วัดเชิงผลลัพธ์ โดยพื้นที่ต้นแบบการบูรณาการความร่วมมือประชารัฐ จำนวน ๑๓ พื้นที่ ตลอดจนมีความสำเร็จในด้านตัวชี้วัดเชิงเวลาตามกรอบของเวลาที่กำหนด แต่ความสำเร็จในเชิงงบประมาณ ผลเบิกจ่ายงบประมาณสูงกว่าที่กำหนด เนื่องจากมีผู้เข้าร่วมโครงการมากกว่าที่เป้าหมายกำหนด

(๓.๒) มิติประสิทธิภาพ

ต้นทุนผลผลิตรวม ๔,๓๘๕,๒๐๘ บาท/องค์กรเครือข่ายเข้าร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ และเครือข่ายด้านผู้สูงอายุ จำนวน ๓๕๒ องค์กร คิดเป็นต้นทุนต่อหน่วยเท่ากับ ๑๒,๔๕๗.๙๗ บาท เมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนผลผลิตรวมตามแผนคิดเป็นต้นทุนต่อหน่วย ๒๒,๕๐๐ บาท ดังนั้นผลผลิตที่เกิดขึ้นจริงมากกว่าที่แผนกำหนด แต่ในขณะเดียวกันงบประมาณค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงน้อยกว่าแผนที่กำหนด ดังนั้นโครงการนี้จึงสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวม และประสิทธิภาพการประหยัด

(๓.๓) มิติความพึงพอใจ

สำหรับความพึงพอใจของผู้รับบริการจากโครงการ พบว่า ผู้รับบริการมีความพึงพอใจในด้านผลผลิต โดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ย ๔.๓๔ เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่เท่ากัน คือ ส่งเสริมการมีคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ครอบครัว ชุมชน และความคุ้มค่าของงบประมาณรัฐ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ ๔.๔๒ รองลงมา คือ ผลการดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด มีค่าเฉลี่ย ๔.๓๙ ประเด็นต่อมา คือ ส่งเสริมการเข้าถึงระบบสวัสดิการสังคมและการคุ้มครองทางสังคมกับผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ย ๔.๓๒ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยรองต่ำสุด คือ การมีส่วนร่วมของภาคีต่าง ๆ ในการดูแลผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ย ๔.๒๙ และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเกินความคาดหมาย มีค่าเฉลี่ย ๔.๒๑

๓.๓.๗ โครงการปลูกจิตสำนึกถึงคุณค่าผู้สูงอายุและการจัดงานวันผู้สูงอายุแห่งชาติ

(๑) การวิเคราะห์แผนโครงการ

(๑.๑) วัตถุประสงค์ :

- เพื่อปลูกจิตสำนึกให้เด็ก เยาวชน ประชาชนทุกวัย หน่วยงานต่างๆ ตระหนักถึงคุณค่าและศักดิ์ศรีของผู้สูงอายุ
- เพื่อให้หน่วยงานทุกภาคส่วนเห็นความสำคัญและจัดกิจกรรมเนื่องในวันผู้สูงอายุแห่งชาติหรือการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริม สนับสนุนให้เกิดประโยชน์ร่วมกันระหว่างผู้สูงอายุ เด็ก เยาวชน เครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

(๑.๒) ผลผลิต : การจัดกิจกรรมเนื่องในวันผู้สูงอายุแห่งชาติ และกิจกรรมที่สำคัญ และเป็นประโยชน์เพื่อผู้สูงอายุ

(๑.๓) ผลลัพธ์ :

- เด็ก เยาวชน ประชาชนทุกวัย ร่วมกิจกรรมของผู้สูงอายุ และสร้างความผูกพันปลูกจิตสำนึกในความเคารพ กตัญญู และเชิดชูคุณค่าของผู้สูงอายุ

- หน่วยงานทุกภาคส่วนเห็นความสำคัญและจัดกิจกรรมเนื่องในวันผู้สูงอายุ แห่งชาติ หรือการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริม สนับสนุนให้เกิดประโยชน์ร่วมกันระหว่างผู้สูงอายุ เด็ก เยาวชน เครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

(๑.๔) ตัวชี้วัด :

- **เชิงปริมาณ :** การจัดงานวันผู้สูงอายุแห่งชาติ ปี ๒๕๖๒ และกิจกรรมปลูกจิตสำนึกให้คนทุกวัยเห็นความสำคัญของผู้สูงอายุ
- **เชิงเวลา :** ระยะเวลาการดำเนินงานแล้วเสร็จตามแผนงานโครงการที่กำหนด
- **เชิงค่าใช้จ่าย :** ค่าใช้จ่ายอยู่ในวงเงินงบประมาณที่ได้รับ

(๑.๕) กลุ่มเป้าหมาย : ผู้สูงอายุ จำนวน ๑,๕๐๐ คน

(๑.๖) พื้นที่ดำเนินการ : ส่วนกลาง

(๑.๗) ระยะเวลา : ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

(๑.๘) งบประมาณ : ๓,๕๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท

(๑.๙) หน่วยงานที่รับผิดชอบ : กองส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ

(๒) การวิเคราะห์โครงการ

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาข้อมูลในด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต รวมถึงผลลัพธ์ จากผลการรายงานผลการดำเนินงานโครงการ การสนทนากลุ่มหรือการประชุมเชิงปฏิบัติการ และศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบในการวัดผลสำเร็จของโครงการ โดยมีรายละเอียดตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ ๖๒ สรุปข้อมูลวิเคราะห์โครงการปลูกจิตสำนึกถึงคุณค่าผู้สูงอายุ และการจัดงานวันผู้สูงอายุแห่งชาติ

CIP Model	ข้อมูลวิเคราะห์โครงการ
สถานะแวดล้อม (Context)	รณรงค์ให้ทุกภาคส่วนเห็นคุณค่าและความสำคัญของผู้สูงอายุ
ปัจจัยนำเข้า (Input)	๑) ผู้อำนวยการกอง/กลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ๒) งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ๓) วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และเทคโนโลยีของหน่วยงาน
กระบวนการ (Process)	๑. การจัดงานวันผู้สูงอายุแห่งชาติ (ส่วนกลาง) ณ ศูนย์ราชการหลักสี่ แจ้งวัฒนะ กทม. ๒. กิจกรรมปลูกจิตสำนึกถึงคุณค่าผู้สูงอายุ หัวข้อ ""ก้ม กราบ กอด สังคมผู้สูงอายุไร้ความรุนแรง"" และกิจกรรมประชาสัมพันธ์ดอกคำฝอย ณ ทำเนียบรัฐบาล ๓. กิจกรรมการกล่าวคำปราศรัย รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ)
ผลผลิต	๑. การจัดงานวันผู้สูงอายุแห่งชาติ (ส่วนกลาง) ณ ศูนย์ราชการหลักสี่ แจ้ง

(Output/Product)	<p>วัฒนธรรม กทม.</p> <p>๒. กิจกรรมปลูกจิตสำนึกถึงคุณค่าผู้สูงอายุ หัวข้อ "ก้ม กราบ กอด สังคมผู้สูงอายุไร้ความรุนแรง" และกิจกรรมประชาสัมพันธ์ดอกกล้าดวง ณ ทำเนียบรัฐบาล</p> <p>๓. กิจกรรมการกล่าวคำปราศรัย รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ) มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทุกภาคส่วน จำนวน ๑,๕๐๐ คน และหน่วยงาน จำนวน ๕๐ แห่ง</p>
ผลลัพธ์ (Outcome)	สังคมเห็นความสำคัญและคุณค่าของผู้สูงอายุ

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๖๓ การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง

	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
ตัวชี้วัด	<p>เชิงปริมาณ : การจัดงานวันผู้สูงอายุแห่งชาติ ปี ๒๕๖๒ และกิจกรรมปลูก จิตสำนึกให้คนทุกวัย เห็นความสำคัญของผู้สูงอายุ</p> <p>เชิงเวลา : ระยะเวลาการดำเนินงานแล้วเสร็จตาม แผนงานโครงการที่ กำหนด</p> <p>เชิงค่าใช้จ่าย : ค่าใช้จ่ายอยู่ในวงเงินงบประมาณที่ได้รับ</p>	<p>เชิงปริมาณ</p> <p>๑. การจัดงานวันผู้สูงอายุแห่งชาติ (ส่วนกลาง) ณ ศูนย์ราชการหลักสี่</p> <p>๒. กิจกรรมปลูกจิตสำนึกถึงคุณค่าผู้สูงอายุ หัวข้อ "ก้ม กราบ กอด สังคมผู้สูงอายุไร้ความรุนแรง" และกิจกรรมประชาสัมพันธ์ ดอกกล้าดวง ณ ทำเนียบรัฐบาล</p> <p>๓. กิจกรรมการกล่าวคำปราศรัย รอง นายกรัฐมนตรี (พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ)</p> <p>๔. สังคมเห็นความสำคัญ/คุณค่าผู้สูงอายุ</p> <p>๕. มีหน่วยงานร่วมจัดกิจกรรม และร่วมงาน จำนวน ๑,๕๐๐ คน หน่วยงาน จำนวน ๕๐ แห่ง</p> <p>เชิงเวลา : ดำเนินการแล้วเสร็จในระยะเวลา ๑๒ เดือน</p> <p>เชิงค่าใช้จ่าย : ค่าใช้จ่ายอยู่ในวงเงินงบประมาณที่ได้รับ</p>
ระยะเวลา ดำเนินการ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒	๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒
งบประมาณ (บาท)	๓,๕๐๐,๐๐๐.๐๐	๓,๔๕๐,๙๙๙ บาท

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๖๔ การวิเคราะห์สภาพปัญหา และอุปสรรคของโครงการ

	ประเด็นปัญหา และอุปสรรค	แนวทางแก้ไขปัญหา
ด้านบุคลากร	การสร้างการมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดงานร่วมกันภายในกรมกิจการผู้สูงอายุ	การประชุมหารือแนวทางการจัดกิจกรรมภายในงานเป็นระยะๆ
ด้านกระบวนการ/ ขั้นตอนการดำเนินงาน	-	-
ด้านงบประมาณ/ ค่าใช้จ่าย	-	-
ด้านวัสดุ อุปกรณ์	-	-
ด้านการประสานงาน และการบริการ	ขาดความร่วมมือในการจัดกิจกรรมภายในงานวันผู้สูงอายุแห่งชาติ และรูปแบบการจัดกิจกรรมตั้งแต่เริ่มต้น จนจัดงานจริงในช่วงเดือนเมษายน	สร้างความร่วมมือในการจัดกิจกรรมภายในงานวันผู้สูงอายุแห่งชาติ และรูปแบบการจัดกิจกรรมตั้งแต่เริ่มต้น จนจัดงานจริงในช่วงเดือนเมษายนและจนเสร็จสิ้นการดำเนินการ

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

(๓) ผลการประเมินโครงการ

(๓.๑) มิติประสิทธิผล

เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดที่กำหนดกับผลการดำเนินงานตามผลผลิตโครงการ พบว่า ตัวชี้วัดกับผลผลิตมีความสอดคล้องกันในประเด็นตัวชี้วัดเชิงปริมาณ โดยมีหน่วยงานร่วมจัดกิจกรรมจิตสำนึกให้คนทุกวัยเห็นความสำคัญของผู้สูงอายุและผู้ร่วมงาน จำนวน ๒,๑๐๔ คน หน่วยงานจำนวน ๕๐ แห่ง และมีความสำเร็จในด้านตัวชี้วัดเชิงเวลาตามกรอบของเวลาที่กำหนด ตลอดจนความสำเร็จในเชิงงบประมาณ โดยมีผลเบิกจ่ายงบประมาณสอดคล้องตามแผนที่กำหนด ทำให้เกิดจิตสำนึกกับคนทุกวัยเห็นความสำคัญของผู้สูงอายุ และเกิดประโยชน์ร่วมกันระหว่างผู้สูงอายุ เด็กเยาวชน เครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

(๓.๒) มิติประสิทธิภาพ

ต้นทุนผลผลิตรวม ๓,๔๕๐,๙๙๙ บาท/มีกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๒,๑๐๔ คน คิดเป็นต้นทุนต่อหน่วยเท่ากับ ๑,๖๔๐.๒๐ บาท โดยมีต้นทุนต่อหน่วยตามแผนเท่ากับ ๒,๓๓๓.๓๓ บาท ดังนั้น ต้นทุนต่อหน่วยของผลผลิตที่เกิดขึ้นจริงสอดคล้องตามแผนที่กำหนด จึงเป็นโครงการที่มีประสิทธิภาพโดยรวม

(๓.๓) มิติความพึงพอใจ

สำหรับความพึงพอใจของผู้รับบริการจากโครงการ พบว่า ผู้รับบริการมีความพึงพอใจในด้านผลผลิต โดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ย ๔.๒๑ เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่เท่ากัน คือ ส่งเสริมการเข้าถึงระบบสวัสดิการสังคมและการคุ้มครองทางสังคมกับผู้สูงอายุ และความคุ้มค่าของงบประมาณรัฐ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ ๔.๓๔ รองลงมา

คือ ส่งเสริมการมีคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ครอบครัว ชุมชน มีค่าเฉลี่ย ๔.๒๑ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ย
รองต่ำสุด คือ การมีส่วนร่วมของภาคีต่าง ๆ ในการดูแลผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ย ๔.๑๘ และค่าเฉลี่ยต่ำสุด
คือ ผลการดำเนินงานแผนงานบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น
เกินความคาดหมาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ ๔.๑๑

๓.๓.๘ โครงการคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ

(๑) การวิเคราะห์แผนโครงการ

(๑.๑) วัตถุประสงค์ :

- เพื่อทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการให้กับคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ และคณะอนุกรรมการชุดต่าง ๆ ภายใต้ กผส.
- เพื่อให้การดำเนินการตามมติคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ขับเคลื่อนเชิงนโยบาย ให้เกิดผลเป็นรูปธรรมให้ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุน ตลอดจนเข้าถึงสิทธิผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไข (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓

(๑.๒) ผลผลิต : หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน มีนโยบาย มาตรการ แนวทางและดำเนินงาน
ตามมติ กผส./คณะอนุกรรมการฯ เกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนภารกิจ
ด้านผู้สูงอายุนำสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

(๑.๓) ผลลัพธ์ : ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี

(๑.๔) ตัวชี้วัด :

- เชิงปริมาณ : จำนวนนโยบาย/มาตรการ/แนวทางเกี่ยวกับการคุ้มครองการส่งเสริม และการสนับสนุนภารกิจด้านผู้สูงอายุ นำไปสู่การปฏิบัติ จำนวน ๑ เรื่อง
- เชิงคุณภาพ : ระดับความสำเร็จในการขับเคลื่อนนโยบาย/มาตรการ/แนวทางเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนภารกิจด้านผู้สูงอายุนำไปสู่การปฏิบัติ ร้อยละ ๘๐
- เชิงเวลา : การดำเนินการแล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด ๑๒ เดือน
- เชิงค่าใช้จ่าย : การเบิกจ่ายงบประมาณอยู่ภายใต้วงเงินที่ได้รับจัดสรร

(๑.๕) กลุ่มเป้าหมาย : ผู้สูงอายุ

(๑.๖) พื้นที่ดำเนินการ : ส่วนกลาง

(๑.๗) ระยะเวลา : ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

(๑.๘) งบประมาณ : ๕,๐๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท

(๑.๙) หน่วยงานที่รับผิดชอบ : กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

(๒) การวิเคราะห์โครงการ

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาข้อมูลในด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต
รวมถึงผลลัพธ์ จากกการรายงานผลการดำเนินงานโครงการ การสนทนากลุ่มหรือการประชุม
เชิงปฏิบัติการ และศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบในการวัดผลสำเร็จ
ของโครงการ โดยมีรายละเอียดตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ ๖๕ สรุปข้อมูลวิเคราะห์โครงการคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ

CIP Model	ข้อมูลวิเคราะห์โครงการ
สถานะแวดล้อม (Context)	เป็นโครงการที่ขับเคลื่อนนโยบายด้านผู้สูงอายุ ซึ่งมีคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ทำหน้าที่กำหนดนโยบายและแผนหลักเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุน สถานภาพ บทบาท และกิจกรรมของผู้สูงอายุตลอดจนกำหนดแนวทางปฏิบัติ การติดตาม และประเมินผลตามนโยบาย
ปัจจัยนำเข้า (Input)	๑. ผู้ประสานงาน : นักพัฒนาสังคมชำนาญการพิเศษ ๒. งบประมาณ : ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ๓. เครื่องมือ : รายงานการประชุม
กระบวนการ (Process)	๑. ประชุมคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ (กผส.) ๒. ประชุมคณะอนุกรรมการ ใน กผส. จำนวน ๑๒ คณะ ๓. การเลือกผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ มาตร ๔ (๖) ๔. จัดทำโล่ประกาศเกียรติคุณ ๕. ขับเคลื่อนการดำเนินงานตามมติคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ๖. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์
ผลผลิต (Output/Product)	มีข้อเสนอเชิงนโยบายด้านผู้สูงอายุ ครอบคลุมมิติ เศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ และสภาพแวดล้อม
ผลลัพธ์ (Outcome)	มีการขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุสู่การปฏิบัติ

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๖๖ การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง

ตัวชี้วัด	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
	<p>เชิงปริมาณ : จำนวนนโยบาย/มาตรการ/แนวทางเกี่ยวกับการคุ้มครองการส่งเสริมและการสนับสนุนภารกิจด้านสูงอายุนำไปสู่การปฏิบัติ จำนวน ๑ เรื่อง</p> <p>เชิงคุณภาพ : ระดับความสำเร็จในการขับเคลื่อนนโยบาย/มาตรการ/แนวทางเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุน</p>	<p>เชิงปริมาณ : มีการจัดประชุมคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ จำนวน ๒ ครั้ง และข้อเสนอเชิงนโยบายด้านผู้สูงอายุ ครอบคลุมมิติ เศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ และสภาพแวดล้อมอย่างน้อย ๑ เรื่อง</p> <p>เชิงคุณภาพ : มีการขับเคลื่อนนโยบาย/มาตรการ/แนวทางเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการ</p>

	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
	<p>ภารกิจด้านผู้สูงอายุนำไปสู่การปฏิบัติ ร้อยละ ๘๐</p> <p>เชิงเวลา : การดำเนินการแล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด ๑๒ เดือน</p> <p>เชิงค่าใช้จ่าย : การเบิกจ่ายงบประมาณอยู่ภายใต้วงเงินที่ได้รับจัดสรร</p>	<p>สนับสนุนภารกิจด้านผู้สูงอายุไปสู่การปฏิบัติ</p> <p>เชิงเวลา : ดำเนินการแล้วเสร็จภายในระยะเวลา ๑๒ เดือน</p> <p>เชิงค่าใช้จ่าย : การเบิกจ่ายงบประมาณ ร้อยละ ๙๓.๘๔%</p>
ระยะเวลาดำเนินการ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒	๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒
งบประมาณ (บาท)	๕,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๔,๖๙๒,๐๐๐ บาท

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ
ตารางที่ ๖๗ การวิเคราะห์สภาพปัญหา และอุปสรรคของโครงการ

	ประเด็นปัญหา และอุปสรรค	แนวทางแก้ไขปัญหา
ด้านบุคลากร	จำนวนบุคลากรไม่สอดคล้องกับปริมาณงาน	ออกแบบระบบการทำงานที่เหมาะสมแก่การทำงานด้านนโยบาย เนื่องจากการทำงานนโยบายต้องทำงานบนข้อจำกัดของเวลา งานต้องออกมามีคุณภาพ ทำให้ต้องใช้บุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญอย่างเพียงพอ
ด้านกระบวนการ/ ขั้นตอนการดำเนินงาน	ข้อจำกัดเรื่องของเวลา และความเร่งด่วน	-
ด้านงบประมาณ/ ค่าใช้จ่าย	-	-
ด้านวัสดุ อุปกรณ์	-	-
ด้านการประสานงาน และการบริการ	-	-

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

(๓) ผลการประเมินโครงการ

(๓.๑) มิติประสิทธิผล

เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดที่กำหนดกับผลการดำเนินงานตามผลผลิตโครงการ พบว่า ตัวชี้วัดกับผลผลิตมีความสอดคล้องกัน ในประเด็นตัวชี้วัดเชิงปริมาณ โดยมีการจัดประชุมคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ จำนวน ๒ ครั้ง และมีข้อเสนอเชิงนโยบายด้านผู้สูงอายุ ครอบคลุมมิติ เศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ และสภาพแวดล้อมอย่างน้อย จำนวน ๑ เรื่อง และมีความสำเร็จในด้านตัวชี้วัดเชิง

ผลลัพธ์ โดยมีการขับเคลื่อนนโยบาย/มาตรการ/แนวทางเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนภารกิจด้านผู้สูงอายุนำไปสู่การปฏิบัติ ตลอดจนมีความสำเร็จในด้านตัวชี้วัดเชิงเวลาตามกรอบของเวลาที่กำหนด รวมทั้งความสำเร็จในเชิงงบประมาณ โดยมีผลเบิกจ่ายงบประมาณสอดคล้องตามแผนที่กำหนด ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายเลขานุการให้กับคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ และคณะกรรมการชุดต่างๆ ที่ กผส. แต่งตั้งมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การดำเนินการตามมติคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ขับเคลื่อนเชิงนโยบายให้เกิดผลเป็นรูปธรรมให้ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนตลอดจนเข้าถึงสิทธิผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ รวมทั้งเกิดจิตสำนึกกับคนทุกวัยเห็นความสำคัญของผู้สูงอายุ และเกิดประโยชน์ร่วมกันระหว่างผู้สูงอายุ เด็ก เยาวชน เครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

(๓.๒) มิติประสิทธิภาพ

ต้นทุนผลผลิตรวม ๔,๖๙๒,๐๐๐ บาท/ข้อเสนอเชิงนโยบายด้านผู้สูงอายุครอบคลุมมิติเศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ และสภาพแวดล้อมอย่างน้อย จำนวน ๑ เรื่อง และมีการขับเคลื่อนนโยบาย/มาตรการ/แนวทางเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนภารกิจด้านผู้สูงอายุนำไปสู่การปฏิบัติ คิดเป็นต้นทุนต่อหน่วยเท่ากับ ๔,๖๙๒,๐๐๐ บาท เมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนผลผลิตรวมตามแผนคิดเป็นต้นทุนต่อหน่วย ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ดังนั้นต้นทุนต่อหน่วยผลผลิตที่เกิดขึ้นจริงน้อยกว่าแผน ดังนั้นโครงการจึงมีประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวม และประสิทธิภาพการประหยัด

๓.๓.๙ โครงการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ

(๑) การวิเคราะห์แผนโครงการ

(๑.๑) วัตถุประสงค์ :

- สร้างมาตรการ/กลไกการทำงานของเครือข่ายส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ เพื่อส่งเสริมสนับสนุน และพัฒนาเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ
- ส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มและสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายให้ร่วมขับเคลื่อนสมัชชา ผู้สูงอายุระดับชาติ

(๑.๒) ผลผลิต : ข้อเสนอจากสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ๑ ประเด็น/เรื่อง

(๑.๓) ผลลัพธ์ : ผู้สูงอายุ ชมรมผู้สูงอายุ เครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ร่วมมีบทบาทในการแก้ไขปัญหาของผู้สูงอายุ โดยการร่วมเป็นพลังขับเคลื่อนสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ

(๑.๔) ตัวชี้วัด :

- เชิงปริมาณ : จำนวนประชาชน/เครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมเวทีสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ จำนวน ๒๐๐ คน
- เชิงคุณภาพ : ข้อเสนอจากสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติเสนอต่อ กผส. ๑ เรื่อง
- เชิงเวลา : ผลการดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่กำหนด ต.ค. ๖๑ - ก.ย. ๖๒
- เชิงค่าใช้จ่าย : การส่งเสริมศักยภาพเครือข่ายเป็นไปตามเป้าหมายสอดคล้องกับการเบิกจ่ายเงิน บรรลุตามแผนการเบิกจ่ายเงิน

(๑.๕) กลุ่มเป้าหมาย : เครือข่าย อาทิตี ชมรมผู้สูงอายุ ประชาชน จำนวน ๒๐๐ คน

(๑.๖) พื้นที่ดำเนินการ : ส่วนกลาง

(๑.๗) ระยะเวลา : ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

(๑.๘) งบประมาณ : ๒,๐๐๐,๐๐๐.๐๐

(๑.๙) หน่วยงานที่รับผิดชอบ : กองส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ

(๒) การวิเคราะห์โครงการ

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาข้อมูลในด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต รวมถึงผลลัพธ์ จากผลการรายงานผลการดำเนินงานโครงการ การสนทนากลุ่มหรือการประชุมเชิงปฏิบัติการ และศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบในการวัดผลสำเร็จของโครงการ โดยมีรายละเอียดตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ ๖๘ สรุปข้อมูลวิเคราะห์โครงการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพเครือข่าย
เพื่อขับเคลื่อนสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ

CIP Model	ข้อมูลวิเคราะห์โครงการ
สถานะ แวดล้อม (Context)	จากสภาพปัญหาของผู้สูงอายุที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ทางสังคม ความจำเป็นและความต้องการของเครือข่าย ที่จะต้องได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพให้มีความรู้ และความเข้าใจ มีมาตรการและแนวทางการปฏิบัติที่ทันสมัยและเหมาะสม มีข้อมูลการดำเนินงานที่ครบถ้วน ถูกต้อง รวมทั้ง มีภาคีเครือข่ายในการดำเนินงานตามแนวทางประชารัฐด้วยการบูรณาการภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจ/ เอกชน และภาคประชาชนสังคม
ปัจจัยนำเข้า (Input)	๑) ผู้อำนวยการกอง/กลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ๒) งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ๓) วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และเทคโนโลยีของหน่วยงาน
กระบวนการ (Process)	จัดงานสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี ๒๕๖๒ เพื่อให้ภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนานโยบายสาธารณะเพื่อผู้สูงอายุ และร่วมเป็นพลังขับเคลื่อนมติข้อเสนอแนะนโยบายผู้สูงอายุไปสู่การปฏิบัติ
ผลผลิต (Output/Product)	จัดประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี ๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๙ เม.ย. ๖๒ ณ โรงแรมเซ็นทรา บายเซ็นทารา แจ้งวัฒนะ กรุงเทพฯ ได้ข้อเสนอจากสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ เรื่อง การป้องกันและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุด้านทรัพย์สิน (๑ เรื่อง ๑๒ มติ ๒๙๗ คน)
ผลลัพธ์ (Outcome)	๑. จัดประชุมคณะกรรมการจัดงานจัดสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ จำนวน ๔ ครั้ง เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตามมติสมัชชาปี ๒๕๖๐ ในเรื่อง การส่งเสริมการมีงานทำสำหรับผู้สูงอายุ และเตรียมความพร้อมในการจัดสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี ๒๕๖๒ ๒. จัดประชุมคณะอนุกรรมการจัดสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ จำนวน ๓ ครั้ง และในการประชุมฯ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมมีเห็นชอบให้ดำเนินการพัฒนาข้อเสนอแนะนโยบาย

	<p>ด้านผู้สูงอายุ ในเรื่อง “การป้องกันและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุด้านทรัพย์สิน : ผู้สูงอายุ ต้องรู้ทันคนโกง</p> <p>๓. จัดประชุมคณะทำงานวิชาการจัดสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี ๒๕๖๒ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างความเข้าใจข้อเสนอนโยบายด้านผู้สูงอายุ ซึ่งถือเป็นกระบวนการพัฒนานโยบายสาธารณะเพื่อผู้สูงอายุแบบมีส่วนร่วม ตามกระบวนการสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติจำนวน ๒ ครั้ง</p> <ul style="list-style-type: none"> • ครั้งที่ ๑ วันที่ ๔ ก.พ. ๖๒ ณ โรงแรมอีสติน มกกษณ กรุงเทพฯ • ครั้งที่ ๒ วันที่ ๑๓ ก.พ. ๖๒ ณ โรงแรมปรินตัน พาร์ค สวีท ดินแดง กรุงเทพฯ <p>๔. จัดงานสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี ๒๕๖๒ ในเรื่อง การป้องกันและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุด้านทรัพย์สิน ระหว่างวันที่ ๘ - ๙ เมษายน ๒๕๖๒ ณ โรงแรมเซ็นทรา บายเซ็นทารา ศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ กรุงเทพฯ โดยมีเครือข่ายสมัชชาผู้สูงอายุเข้าร่วมจำนวน ๒๓๗ คน ซึ่งที่ประชุมสมัชชาผู้สูงอายุได้มีฉันทมติ เรื่อง “การป้องกันและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุด้านทรัพย์สิน” จำนวน ๑๒ ข้อ มีหน่วยงานรับผิดชอบตามมติสมัชชาผู้สูงอายุ จำนวน ๑๕ หน่วยงาน ประเด็นขับเคลื่อนตามมติสมัชชาผู้สูงอายุ สรุปได้ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) ส่งเสริมสนับสนุนให้ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมดำเนินการขับเคลื่อนและสร้างการรับรู้ในเรื่องการละเมิดสิทธิผู้สูงอายุด้านทรัพย์สินสู่ชุมชน (๒) พัฒนาศักยภาพอาสาสมัคร และเครือข่ายในชุมชนเป็นกลไกการประสานงาน กรณีผู้สูงอายุในชุมชนถูกละเมิดสิทธิด้านทรัพย์สิน (๓) พัฒนาระบบการคุ้มครอง บูรณาการกลไกที่เกี่ยวข้องให้ปกป้องดูแลผู้สูงอายุที่มีความเสี่ยงต่อการถูกละเมิดสิทธิ และลดความเสี่ยงหรือให้การเฝ้าระวังก่อนที่จะเกิดการละเมิดสิทธิขึ้น (๔) มีการกำกับ ติดตามประเมินผลการดำเนินงานให้ความช่วยเหลือและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุด้านทรัพย์สิน รวมทั้งจัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุที่ถูกละเมิดสิทธิด้านทรัพย์สิน สนับสนุนข้อมูล ให้ความรู้เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดสิทธิผู้สูงอายุด้านทรัพย์สินและให้คำปรึกษาด้านกฎหมาย การฟ้องร้อง การให้ความช่วยเหลือด้านคดีความ กรณีผู้สูงอายุถูกละเมิดสิทธิด้านทรัพย์สิน (๕) ส่งเสริมให้คนรุ่นใหม่ตระหนักและเห็นความสำคัญของผู้สูงอายุ <p>๕. จัดประชุมขับเคลื่อนมติสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี ๒๕๖๒ ในวันที่ ๑๙ มิ.ย. ๖๒ ณ โรงแรมปรินตัน พาร์ค สวีท ดินแดง กรุงเทพฯ เพื่อนำเสนอมติสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี ๒๕๖๒ และกำหนดแนวทางขับเคลื่อนมติสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติไปสู่การปฏิบัติร่วมกันตามกระบวนการสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ</p>
--	--

	โดยมีผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามมติสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี ๒๕๖๒ และผู้แทนชมรมผู้สูงอายุเครือข่ายพหุพลังเข้าร่วมจำนวน ๖๐ คน
--	--

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๖๙ การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง

	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
ตัวชี้วัด	<p>เชิงปริมาณ : จำนวนประชาชน/เครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมเวทีสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ จำนวน ๒๐๐ คน</p> <p>เชิงคุณภาพ : ข้อเสนอจากสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ เสนอต่อ กผส. ๑ เรื่อง</p> <p>เชิงเวลา : ผลการดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่กำหนด ต.ค. ๖๑ - ก.ย. ๖๒</p> <p>เชิงค่าใช้จ่าย : การส่งเสริมศักยภาพเครือข่ายเป็นไปตามเป้าหมายสอดคล้องกับการเบิกจ่ายเงินบรรลุตามแผนการเบิกจ่ายเงิน</p>	<p>เชิงปริมาณ : จำนวนประชาชน/เครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมเวทีสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ จำนวน ๒๙๗ คน</p> <p>เชิงคุณภาพ : ข้อเสนอจากสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ เรื่อง “การป้องกันและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุด้านทรัพย์สิน : ผู้สูงอายุ ต้องรู้ทันคนโกง” ๑ เรื่อง ๑๒ มติ</p> <p>เชิงเวลา : ดำเนินการภายในระยะเวลา ๑๒ เดือน</p> <p>เชิงค่าใช้จ่าย : เบิกจ่ายงบประมาณมากกว่าแผนที่กำหนด</p>
ระยะเวลาดำเนินการ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒	๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒
งบประมาณ (บาท)	๒,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๑,๘๑๙,๘๘๗ บาท

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๗๐ การวิเคราะห์สภาพปัญหา และอุปสรรคของโครงการ

	ประเด็นปัญหา และอุปสรรค	แนวทางแก้ไขปัญหา
ด้านบุคลากร	-	-
ด้านกระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน	-	-
ด้านงบประมาณ/ค่าใช้จ่าย	งบประมาณในการจัดประชุมไม่ค่อยเพียงพอ ต่อการรับผิดชอบค่าใช้จ่ายให้กับผู้แทนหน่วยงานบางแห่งที่จะต้องเดินทางมาเข้าร่วมการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ	ดึงเงินจากกิจกรรมอื่นๆ ภายใต้งาน/โครงการเดียวกันมาใช้ และขอความร่วมมือให้ผู้แทนหน่วยงานที่จะมาเข้าร่วมประชุมบางส่วนเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางจากต้นสังกัด
ด้านวัสดุ อุปกรณ์	-	-

	ประเด็นปัญหา และอุปสรรค	แนวทางแก้ไขปัญหา
ด้านการประสานงาน และการบริการ	การประสานงานกับผู้สูงอายุ หรือบางหน่วยงานต้องใช้เวลาเกินกำหนด	ประสานไปยังเครือข่ายผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

(๓) ผลการประเมินโครงการ

(๓.๑) มิติประสิทธิผล

เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดที่กำหนดกับผลการดำเนินงานตามผลผลิตโครงการ พบว่า ตัวชี้วัดกับผลผลิตมีความสอดคล้อง ในประเด็นตัวชี้วัดเชิงปริมาณ โดยมีจำนวนประชาชน/เครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมเวทีสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ จำนวน ๒๕๗ คน และมีความสำเร็จในด้านตัวชี้วัดเชิงผลลัพธ์ โดยมีข้อเสนอจากสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ เรื่อง การป้องกันและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุด้านทรัพย์สิน (๑ เรื่อง ๑๒ มติ) ตลอดจนมีความสำเร็จในด้านตัวชี้วัดเชิงเวลาตามกรอบของเวลาที่กำหนด แต่ความสำเร็จในเชิงงบประมาณ ผลเบิกจ่ายงบประมาณสูงกว่าที่กำหนด เนื่องจากมีผู้เข้าร่วมโครงการมากกว่าที่เป้าหมายกำหนด

(๓.๒) มิติประสิทธิภาพ

ต้นทุนผลผลิตรวม ๑,๘๑๙,๘๘๗ บาท/มีจำนวนประชาชน/เครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมเวทีสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ จำนวน ๒๕๗ คน และมีข้อเสนอจากสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ เรื่อง การป้องกันและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุด้านทรัพย์สิน (๑ เรื่อง ๑๒ มติ) คิดเป็นต้นทุนต่อหน่วยเท่ากับ ๖,๑๒๗.๕๖ บาท เมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนผลผลิตรวมตามแผนคิดเป็นต้นทุนต่อหน่วย ๑๐,๐๐๐ บาท ซึ่งในแผนกำหนดไว้มีจำนวนประชาชน/เครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมเวทีสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ จำนวน ๒๐๐ คน และข้อเสนอจากสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติเสนอต่อ กผส. ๑ เรื่องวงเงิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท แต่ผลผลิตที่เกิดขึ้นจริงมี จำนวนประชาชน/เครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมเวทีสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ จำนวน ๒๕๗ คน และมีข้อเสนอจากสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ๑ เรื่อง ๑๒ มติ วงเงิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท เนื่องจากมีผู้ใช้บริการมากกว่าเป้าหมายที่กำหนดทำให้ ต้นทุนต่อหน่วยผลผลิตรวมเพิ่มสูงขึ้น แต่อย่างไรก็ตามในกรณีที่แผนกำหนดไว้ มีต้นทุนต่อหน่วย ๑๐,๐๐๐ บาท/ประชาชน/เครือข่ายฯ เข้าร่วมฯ จำนวน ๒๐๐ คน และข้อเสนอจากสมัชชาฯ ๑ เรื่อง ดังนั้นเมื่อคิดต้นทุนต่อหน่วยตามแผน (๑๐,๐๐๐ บาท) กับผลผลิตที่เกิดขึ้นจริง (ประชาชน/เครือข่ายฯ เข้าร่วมฯ จำนวน ๒๕๗ คน และข้อเสนอจากสมัชชาฯ ๑ เรื่อง) จะมีค่าใช้จ่ายอยู่ที่ ๒,๙๗๐,๐๐๐ บาท แต่ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงเพียง ๑,๘๑๙,๘๘๗ บาท ทำให้ต้นทุนต่อหน่วยต่ำกว่าแผนที่กำหนดจึงเป็นโครงการที่มีประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวม และประสิทธิภาพการประหยัด

(๓.๓) มิติความพึงพอใจ

สำหรับความพึงพอใจของผู้รับบริการจากโครงการ พบว่า ผู้รับบริการมีความพึงพอใจในด้านผลผลิต โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีค่าเฉลี่ย ๕.๑๐ เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมการมีคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ครอบครัว ชุมชน มีค่าเฉลี่ย ๕.๓๔ รองลงมา คือ ส่งเสริมการเข้าถึงระบบสวัสดิการสังคมและการคุ้มครองทางสังคมกับผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ย ๕.๓๒ และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเกินความคาดหมาย มีค่าเฉลี่ย ๕.๑๑ ประเด็นถัดมา คือ ผลการ

ดำเนินงานแผนงานบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด มีค่าเฉลี่ย ๕.๐๘ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยรองต่ำสุด คือ การมีส่วนร่วมของภาคีต่าง ๆ ในการดูแลผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ย ๔.๙๒ และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความคุ้มค่าของงบประมาณรัฐ มีค่าเฉลี่ย ๔.๘๒

๓.๓.๑๐ โครงการพัฒนาศักยภาพองค์กรเครือข่ายขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุ

(๑) การวิเคราะห์แผนโครงการ

(๑.๑) วัตถุประสงค์ :

- สร้างมาตรการ/กลไกและแนวทางในการปฏิบัติงานเครือข่ายส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ
- ส่งเสริมการรวมกลุ่มและสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุในระดับพื้นที่
- ส่งเสริมให้เครือข่ายส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุมีการทำงานอย่างบูรณาการกับองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม ประเพณี วัฒนธรรมของสังคมนั้น ๆ

(๑.๒) ผลผลิต : มาตรการ/กลไกและแนวทางในการทำงานของเครือข่ายส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ

(๑.๓) ผลลัพธ์ : ผู้สูงอายุมีการรวมกลุ่มและสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุให้สามารถดำเนินกิจกรรมพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุได้อย่างสอดคล้องกับบริบทในพื้นที่

(๑.๔) ตัวชี้วัด :

- เชิงปริมาณ :
  - ๑) จำนวนเครือข่าย (ชมรม) ที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ จำนวน ๑๕๐ เครือข่าย
  - ๒) จำนวนมาตรการ/กลไก/นวัตกรรมในการพัฒนาเครือข่าย จำนวน ๑ เรื่อง
- เชิงคุณภาพ : จำนวนเครือข่าย(ชมรม)ที่มีคุณภาพสามารถดำเนินการพัฒนาศักยภาพด้วยตนเองได้ ตามเกณฑ์เครือข่ายคุณภาพ จำนวน ๑๕๐ เครือข่าย
- เชิงเวลา : ผลการดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่กำหนด
- เชิงค่าใช้จ่าย : การส่งเสริมศักยภาพเครือข่ายเป็นไปตามเป้าหมายสอดคล้องกับการเบิกจ่ายเงิน

(๑.๕) กลุ่มเป้าหมาย : เครือข่าย อาทิจ ผู้ด้อยโอกาส ชมรมผู้สูงอายุ ประชาชน จำนวน ๓๐๐ เครือข่าย

(๑.๖) พื้นที่ดำเนินการ : ส่วนกลาง และ พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (จำนวน ๗๖ จังหวัด)

(๑.๗) ระยะเวลา : ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

(๑.๘) งบประมาณ : ๔,๐๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท

(๑.๙) หน่วยงานที่รับผิดชอบ : กองส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ

(๒) การวิเคราะห์โครงการ

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาข้อมูลในด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต รวมถึงผลลัพธ์ จากผลการรายงานผลการดำเนินงานโครงการ การสนทนากลุ่มหรือการประชุมเชิงปฏิบัติการ และศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบในการวัดผลสำเร็จของโครงการ โดยมีรายละเอียดตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ ๗๑ สรุปข้อมูลวิเคราะห์โครงการพัฒนาศักยภาพองค์กรเครือข่ายขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุ

CIP Model	ข้อมูลวิเคราะห์โครงการ
สภาวะแวดล้อม (Context)	การสร้างศักยภาพความเข้มแข็งให้แก่องค์กรเครือข่ายจึงเป็นกลไกสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ โดยเครือข่ายต่างๆจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุมีข้อมูลการดำเนินงานที่ถูกต้อง ทันสมัย มีรูปแบบและแนวทางการดำเนินงานหลากหลาย มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล มีมาตรฐานการดำเนินงานที่ได้รับการพัฒนาตามหลักวิชาการผ่านกระบวนการทำงานของพื้นที่จริง มีพื้นที่หรือเครือข่ายต้นแบบที่จะเป็นแบบอย่างในการศึกษาและพัฒนางาน มีการขยายพื้นที่ดำเนินการเพื่อให้ครอบคลุมพื้นที่ ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายทั่วประเทศ
ปัจจัยนำเข้า (Input)	๑) ผู้อำนวยการกอง/กลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ๒) งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ๓) วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และเทคโนโลยีของหน่วยงาน
กระบวนการ (Process)	๑. การดำเนินงานขับเคลื่อนการทำงานของกลุ่มเครือข่ายผู้สูงอายุในระดับพื้นที่ - นิเทศ ติดตามผลการดำเนินงานเครือข่าย ๒. การประชุมเชิงปฏิบัติการถอดบทเรียนการดำเนินงานเครือข่ายพหุพลัง (Act Net) เพื่อขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุ - ถอดบทเรียนการดำเนินงานของชมรมผู้สูงอายุสู่การเป็นชมรมผู้สูงอายุเข้มแข็ง (Active Aging) - บทสะท้อนการดำเนินการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายในพื้นที่ ๓. การสนับสนุนการดำเนินงานของเครือข่ายในการส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุในชุมชน - จัดประชุมเพื่อชี้แจงแนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนองค์กร และจัดกิจกรรมพัฒนาผู้สูงอายุ - สนับสนุนจัดกิจกรรมพัฒนากลุ่มเป้าหมายในพื้นที่
ผลผลิต (Output/Product)	มาตรการ/กลไกและแนวทางในการทำงานของเครือข่ายส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ ๑ เรื่อง (๑๖๘ เครือข่าย ๓๑๑ คน)

ผลลัพธ์ (Outcome)	<p>๑. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการถอดบทเรียนการดำเนินงานเครือข่ายพดพพลัง (Act Net) เพื่อขับเคลื่อนงานผู้สูงอายุ ๓ ครั้ง เพื่อศึกษาและถอดบทเรียนแนวทางในการดำเนินการของชมรมเครือข่ายผู้สูงอายุประสบความสำเร็จมีความเข้มแข็ง ตลอดจนการขับเคลื่อนและผลักดันให้ชมรมผู้สูงอายุในพื้นที่มีส่วนร่วมปกป้องและพิทักษ์สิทธิผู้สูงอายุ ๑๔๓ คน ๑๑๖ เครือข่าย</p> <ul style="list-style-type: none"> • ครั้งที่ ๑ วันที่ ๒๐ - ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ณ โรงแรมปรินตัน พาร์ค สวีท ดินแดง กรุงเทพฯ (๔๐ คน ๓๕ เครือข่าย) • ผู้สูงอายุ ครั้งที่ ๒ วันที่ ๒๗ - ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๒ ณ โรงแรมปรินตัน พาร์ค สวีท ดินแดง กรุงเทพฯ (๔๐ คน ๓๕ เครือข่าย) • ครั้งที่ ๓ วันที่ ๑๘ - ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๒ ณ โรงแรมปรินตัน พาร์ค สวีท ดินแดง กรุงเทพฯ (๖๓ คน ๔๖ เครือข่าย) <p>๒. จัดสรรงบประมาณให้ พมจ. ๗๖ จังหวัด เพื่อส่งเสริมการดำเนินงานของชมรมผู้สูงอายุในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ดำเนินการครบแล้ว ๗๖ จังหวัด (๑๐๕ คน ๕๒ เครือข่าย)</p> <p>๓. ติดตามผลการดำเนินงานองค์กรเครือข่ายด้านผู้สูงอายุ และวิสาหกิจชุมชนในกลุ่มผู้สูงอายุ พร้อมทั้งจัดทำวิดิทัศน์ เรื่อง แนวทางการดำเนินงานของชมรมผู้สูงอายุ ๒ ภาค ได้แก่ ภาคเหนือ และภาคอีสาน</p> <p>๔. ทบทวนและจัดทำคู่มือส่งเสริมการดำเนินงานเครือข่ายคุณภาพ</p>
------------------------------	--

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๗๒ การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง

	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
ตัวชี้วัด	<p>เชิงปริมาณ :</p> <ul style="list-style-type: none"> - จำนวนเครือข่าย(ชมรม)ที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ จำนวน ๑๕๐ เครือข่าย - จำนวนมาตรการ/กลไก/นวัตกรรมในการพัฒนาเครือข่าย จำนวน ๑ เรื่อง <p>เชิงคุณภาพ :</p> <p>จำนวนเครือข่าย (ชมรม) ที่มีคุณภาพสามารถดำเนินการพัฒนาศักยภาพด้วยตนเองได้ ตามเกณฑ์เครือข่ายคุณภาพ ๑๕๐ เครือข่าย</p> <p>เชิงเวลา :</p> <p>ผลการดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่กำหนด</p>	<p>เชิงปริมาณ :</p> <ul style="list-style-type: none"> - เครือข่ายที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ จำนวน ๑๖๘ เครือข่าย - มาตรการ/กลไกและแนวทางในการทำงานของเครือข่ายส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ ๑ เรื่อง <p>เชิงคุณภาพ :</p> <p>เครือข่ายที่มีคุณภาพสามารถดำเนินการพัฒนาศักยภาพด้วยตนเองได้ ตามเกณฑ์เครือข่ายคุณภาพ ๑๖๘ เครือข่าย</p> <p>เชิงเวลา :</p> <p>ดำเนินการได้ภายใต้กรอบระยะเวลาที่กำหนดงาน</p>

	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
	เชิงค่าใช้จ่าย : การส่งเสริมศักยภาพเครือข่ายเป็นไปตามเป้าหมายสอดคล้องกับการเบิกจ่ายเงิน	เชิงค่าใช้จ่าย : การเบิกจ่ายงบประมาณน้อยกว่าวงเงินที่ได้รับจัดสรร
ระยะเวลาดำเนินการ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒	๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒
งบประมาณ (บาท)	๔,๐๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท	๓,๘๘๔,๑๖๒ บาท

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๗๓ การวิเคราะห์สภาพปัญหา และอุปสรรคของโครงการ

	ประเด็นปัญหา และอุปสรรค	แนวทางแก้ไขปัญหา
ด้านบุคลากร	บุคลากร ที่ขับเคลื่อนงานมีจำนวนจำกัด ทำให้ในบางครั้งการดำเนินงานมีความล่าช้า บุคลากรหนึ่งคนมีโครงการที่ต้องรับผิดชอบมากกว่า ๑ โครงการ	มีการทบทวนโครงการที่มีการดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน เพื่อลดโครงการที่ซ้ำซ้อนและไม่จำเป็น เป็นการลดภาระงานของบุคลากร
ด้านกระบวนการ/ ขั้นตอนการดำเนินงาน	๑. การดำเนินงานในพื้นที่ที่ต้องทำผ่าน พมจ. ซึ่งต้องทำทุกโครงการของทุกหน่วยงานภายใต้กระทรวง พม. ทำให้มีความล่าช้า เบิกจ่ายไม่ตรงตามแผนในแต่ละไตรมาส ๒. กลุ่มเป้าหมายผู้สูงอายุเป็นกลุ่มที่มีความซับซ้อนในด้านกิจกรรมและแนวทางการพัฒนาการเลือกทำกิจกรรมจะต้องคำนึงถึงข้อจำกัด เช่น ปัญหาสุขภาพ ปัญหาทางเศรษฐกิจ ซึ่งส่งผลต่อการวางแผนการดำเนินงาน	การดำเนินงานในพื้นที่ร่วมกับ พมจ. ต้องมีความชัดเจนในแผนการดำเนินงาน จัดทำข้อมูลให้แก่มพจ. ตั้งแต่ไตรมาสที่ ๑ พร้อมชี้แจงกิจกรรมและงบประมาณ เพื่อให้พมจ. สามารถบรรจุกิจกรรมลงในแผนฯของ พมจ. ได้
ด้านงบประมาณ/ ค่าใช้จ่าย	งบประมาณไม่เพียงพอ	บูรณาการโครงการที่มีกลุ่มเป้าหมายเดียวกันเข้าด้วยกัน เพื่อรวมงบประมาณในการดำเนินการ
ด้านวัสดุ อุปกรณ์	-	-
ด้านการประสานงาน และการบริการ	การประสานงานกับกลุ่มเป้าหมายมีความล่าช้า เนื่องจากข้อมูลที่มีอยู่ไม่เป็นปัจจุบัน	จัดทำฐานข้อมูลของเครือข่ายที่เกี่ยวข้องให้เป็นปัจจุบัน เช่น องค์กรภาคธุรกิจ ชมรมผู้สูงอายุ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

(๓) ผลการประเมินโครงการ

(๓.๑) มิติประสิทธิผล

เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดที่กำหนดกับผลการดำเนินงานตามผลผลิตโครงการ พบว่า ตัวชี้วัดกับผลผลิตมีความสอดคล้อง ในประเด็นตัวชี้วัดเชิงปริมาณ โดยมีเครือข่ายที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ จำนวน ๑๖๘ เครือข่าย และมาตรการ/กลไกและแนวทางในการทำงานของเครือข่ายส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ ๑ เรื่อง และมีความสำเร็จในด้านตัวชี้วัดเชิงผลลัพธ์ โดยมีเครือข่ายที่มีคุณภาพสามารถดำเนินการพัฒนาศักยภาพด้วยตนเองได้ ตามเกณฑ์เครือข่ายคุณภาพ ๑๖๘ เครือข่าย ตลอดจนมีความสำเร็จในด้านตัวชี้วัดเชิงเวลาตามกรอบของเวลาที่กำหนด รวมทั้งความสำเร็จในเชิงงบประมาณ ทำให้เกิดมาตรการ/กลไกและแนวทางในการปฏิบัติงานเครือข่ายส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ และมีการรวมกลุ่มและสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุในระดับพื้นที่

(๓.๒) มิติประสิทธิภาพ

ต้นทุนผลผลิตรวม ๓,๘๘๔,๑๖๒ บาท/เครือข่ายที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ จำนวน ๑๖๘ เครือข่าย และมาตรการ/กลไกและแนวทางในการทำงานของเครือข่ายส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ ๑ เรื่อง คิดเป็นต้นทุนต่อหน่วยเท่ากับ ๒๓,๑๒๐.๐๑ บาท โดยต้นทุนต่อหน่วยตามแผนเท่ากับ ๒๖,๖๖๖.๖๖ บาท ดังนั้น ต้นทุนต่อหน่วยของผลที่เกิดขึ้นจริงต่ำกว่าต้นทุนต่อหน่วยตามแผน จึงเป็นโครงการที่มีประสิทธิภาพโดยรวม และมีประสิทธิภาพประหยัด

(๓.๓) มิติความพึงพอใจ

สำหรับความพึงพอใจของผู้รับบริการจากโครงการ พบว่า ผู้รับบริการมีความพึงพอใจในด้านผลผลิต โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีค่าเฉลี่ย ๕.๑๔ เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมการมีคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ครอบครัว ชุมชน มีค่าเฉลี่ย ๕.๒๙ รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมของภาคีต่าง ๆ ในการดูแลผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ย ๕.๒๑ และส่งเสริมการเข้าถึงระบบสวัสดิการสังคมและการคุ้มครองทางสังคมกับผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ย ๕.๑๘ ประเด็นถัดมา คือ ความคุ้มค่าของงบประมาณรัฐ มีค่าเฉลี่ย ๕.๑๖ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยรองต่ำสุด คือ ผลการดำเนินงานแผนงานบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด มีค่าเฉลี่ย ๕.๐๕ และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเกินความคาดหมาย มีค่าเฉลี่ย ๔.๙๗

๓.๓.๑๑ โครงการพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมการเรียนรู้ผู้สูงอายุในชุมชน (โรงเรียนผู้สูงอายุ)

(๑) การวิเคราะห์แผนโครงการ

(๑.๑) วัตถุประสงค์ :

- เพื่อส่งเสริมการพัฒนาตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้สูงอายุ
- เพื่อเสริมสร้างสุขภาพที่ดีของผู้สูงอายุทั้งด้านร่างกายและจิตใจ สามารถปรับตัวและดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสมในสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีการรวมกลุ่มพัฒนาทักษะ ความรู้ที่เหมาะสม

(๑.๒) ผลผลิต : ศพอส. มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ผู้สูงอายุในชุมชน

(๑.๓) ผลลัพธ์ :

- ผู้สูงอายุได้รับการส่งเสริมและพัฒนาตนเองในการดำรงชีวิตสามารถปรับตัวและดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสมตามวัย
- ผู้สูงอายุมีสุขภาพที่ดีทั้งด้านร่างกายและจิตใจ สามารถปรับตัวและดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสมในสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป มีการรวมกลุ่มพัฒนาทักษะด้านอาชีพ
- มีสถานที่ในการทำกิจกรรม และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม

(๑.๔) ตัวชี้วัด :

- เติบโตปริมาณ : ผู้สูงอายุในพื้นที่ ศพอส.ได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพ จำนวน ๑๒,๐๐๐ คน
- เติบโตเวลา : ดำเนินงานแล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด ระยะเวลา ๑๒ เดือน
- เติบโตค่าใช้จ่าย : ค่าใช้จ่ายอยู่ในวงเงินงบประมาณที่ได้รับ

(๑.๕) กลุ่มเป้าหมาย : ผู้สูงอายุ ๑๒,๐๐๐ คน

(๑.๖) พื้นที่ดำเนินการ :

- ส่วนกลาง (ดำเนินการเอง)
- พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (จำนวน ๗๖ จังหวัด)
- ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ (จำนวน ๑๒ แห่ง)

(๑.๗) ระยะเวลา : ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

(๑.๘) งบประมาณ : ๑๕,๕๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท

(๑.๙) หน่วยงานที่รับผิดชอบ : กองส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ

(๒) การวิเคราะห์โครงการ

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาข้อมูลในด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต รวมถึงผลลัพธ์ จากผลการรายงานผลการดำเนินงานโครงการ การสนทนากลุ่มหรือการประชุมเชิงปฏิบัติการ และศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบในการวัดผลสำเร็จของโครงการ โดยมีรายละเอียดตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ ๓๔ สรุปข้อมูลวิเคราะห์โครงการพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมการเรียนรู้ผู้สูงอายุในชุมชน (โรงเรียนผู้สูงอายุ)

CIP Model	ข้อมูลวิเคราะห์โครงการ
<p>สภาวะแวดล้อม (Context)</p>	<p>รัฐบาลได้ให้ความสำคัญในการ เตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงอายุ จึงได้กำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดินด้านสังคมเรื่อง “การลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และสร้างโอกาสเข้าถึงบริการของรัฐ การเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคม สูงอายุที่มีคุณภาพ” และได้ผลักดันให้เกิดการขับเคลื่อนการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต กรมกิจการผู้สูงอายุ ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญและตอบสนองนโยบายดังกล่าว จึงได้ส่งเสริมศักยภาพและการเรียนรู้ตลอดชีวิตของ ผู้สูงอายุในรูปแบบโรงเรียนผู้สูงอายุ โดยใช้พื้นที่ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) ๑,๒๗๘ แห่ง เป็น</p>

	ฐานในการขับเคลื่อนภารกิจ เพื่อช่วยเพิ่มพูนความรู้ ทักษะชีวิตที่จำเป็น และมีความสำคัญต่อการ ดำเนินชีวิต ครอบคลุมทั้ง ๔ มิติ ด้านสุขภาพ สังคม เศรษฐกิจ สภาพแวดล้อมและบริการสาธารณะ
ปัจจัยนำเข้า (Input)	๑) ผู้อำนวยการกอง/กลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ๒) งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ๓) วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และเทคโนโลยีของหน่วยงาน
กระบวนการ (Process)	๑. จัดสรรงบประมาณบริหารจัดการและจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ผู้สูงอายุในพื้นที่ ศพอส. และงบประมาณจัดการให้กับ พมจ. ๖๕ จ. และ ศพส. ๑๒ แห่ง ๒. จัดสรรงบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ผู้สูงอายุในพื้นที่ กทม. (ศพส.บางแค/ส่วนกลาง) ๓. กิจกรรมสร้างสุข กรมกิจการผู้สูงอายุ
ผลผลิต (Output/Product)	ผู้สูงอายุในพื้นที่ ศพอส.ได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพ ๑๓,๔๓๔ คน
ผลลัพธ์ (Outcome)	ผู้สูงอายุได้รับการพัฒนาตนเองทั้งด้านร่างกายและจิตใจ สามารถปรับตัว และดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสมตามวัย

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๗๕ การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง

	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
ตัวชี้วัด	<p>เชิงปริมาณ : ผู้สูงอายุในพื้นที่ ศพอส.ได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพ จำนวน ๑๒,๐๐๐ คน</p> <p>เชิงเวลา : ดำเนินงานแล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด ระยะเวลา ๑๒ เดือน</p> <p>เชิงค่าใช้จ่าย : ค่าใช้จ่ายอยู่ในวงเงินงบประมาณที่ได้รับ</p>	<p>เชิงปริมาณ : ผู้สูงอายุในพื้นที่ ศพอส.ได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพ ๑๓,๔๓๔ คน</p> <p>เชิงเวลา : ดำเนินงานแล้วเสร็จภายในระยะเวลา ๑๒ เดือน</p> <p>เชิงค่าใช้จ่าย : ค่าใช้จ่ายอยู่ในวงเงินงบประมาณที่ได้รับ</p>
ระยะเวลา ดำเนินการ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒	๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒
งบประมาณ (บาท)	๑๕,๕๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท	๑๕,๒๒๐,๘๒๔ บาท

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๗๖ การวิเคราะห์สภาพปัญหา และอุปสรรคของโครงการ

	ประเด็นปัญหา และอุปสรรค	แนวทางแก้ไขปัญหา
ด้านบุคลากร	บุคลากรไม่เพียงพอในการปฏิบัติงาน	ขอความร่วมมือจากบุคลากรในหน่วยงานร่วมดำเนินงาน
ด้านกระบวนการ/ ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	สืบเนื่องจากสภาพปัญหาด้านบุคลากร ในกระบวนการดำเนินงานบางอย่าง เช่นการยืมเงินราชการ และพื้นที่การดำเนินงานในแต่ละจังหวัดค่อนข้างเยอะ ทำให้ยืมเงินราชการไม่ทัน	ปรับแผนการดำเนินงาน หรือให้บุคลากรงานด้านอื่นของหน่วยงานยืมเงินราชการแทน
ด้านงบประมาณ/ ค่าใช้จ่าย	๑. งบประมาณไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน เนื่องจากเป็นการจัดกิจกรรมเป็นหลักสูตรแบบต่อเนื่อง จึงต้องใช้งบประมาณค่อนข้างสูง ๒. งบไตรมาส ๑ - ๒ ได้รับการจัดสรรไม่ตรงตามแผนการดำเนินงาน	๑. ขอความร่วมมือจากทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ในการสนับสนุนการดำเนินงาน ๒. ปรับแผนการดำเนินงาน
ด้านวัสดุ อุปกรณ์	-	-
ด้านการ ประสานงานและ การบริการ	มีการเปลี่ยนผู้ปฏิบัติงาน ทำให้การประสานงานไม่ต่อเนื่อง	ต้องมีการประสานงานสร้างความเข้าใจในการดำเนินงาน มีหนังสือ/คู่มือชี้แจง

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

(๓) ผลการประเมินโครงการ

(๓.๑) มิติประสิทธิผล

เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดที่กำหนดกับผลการดำเนินงานตามผลผลิตโครงการ พบว่า ตัวชี้วัดกับผลผลิตมีความสอดคล้อง ในประเด็นตัวชี้วัดเชิงปริมาณ โดยผู้สูงอายุในพื้นที่ ศพอส.ได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพ ๑๓,๔๓๔ คน ตลอดจนมีความสำเร็จในด้านตัวชี้วัดเชิงเวลาตามกรอบของเวลาที่กำหนด รวมถึงความสำเร็จในด้านตัวชี้วัดเชิงค่าใช้จ่าย โดยมีผลเบิกจ่ายสอดคล้องตามแผนที่กำหนด ทำให้เกิดการพัฒนาตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้สูงอายุตลอดจนสุขภาพที่ดีของผู้สูงอายุทั้งด้านร่างกายและจิตใจ สามารถปรับตัวและดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสมในสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ตลอดจนผู้สูงอายุมีการรวมกลุ่มพัฒนาทักษะความรู้ที่เหมาะสม

(๓.๒) มิติประสิทธิภาพ

ต้นทุนผลผลิตรวม ๑๕,๒๒๐,๘๒๔ บาท/ผู้สูงอายุในพื้นที่ ศพอส.ได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพ ๑๓,๔๓๔ คน คิดเป็นต้นทุนต่อหน่วยเท่ากับ ๑,๑๓๓ บาท เมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนผลผลิตรวมตามแผนคิดเป็นต้นทุนต่อหน่วยเท่ากับ ๑,๒๙๑.๖๖ บาท ดังนั้นต้นทุนต่อหน่วยที่เกิดขึ้นจริงน้อยกว่าต้นทุนต่อหน่วยที่เกิดขึ้นตามแผน และผลผลิตที่เกิดขึ้นจริงมากกว่าเป้าหมายที่กำหนดแต่ค่าใช้จ่ายเท่ากับวงเงินที่ได้รับจัดสรร จึงเป็นโครงการที่มีประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวม และประสิทธิภาพการประหยัด

(๓.๓) มิตินความพึงพอใจ

สำหรับความพึงพอใจของผู้รับบริการจากโครงการ พบว่า ผู้รับบริการมีความพึงพอใจในด้านผลผลิต โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีค่าเฉลี่ย ๕.๓๔ เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผลการดำเนินงานแผนงานบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด มีค่าเฉลี่ย ๕.๔๗ รองลงมา คือ ส่งเสริมการเข้าถึงระบบสวัสดิการสังคมและการคุ้มครองทางสังคมกับผู้สูงอายุ และส่งเสริมการมีคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ครอบครัว ชุมชน มีค่าเฉลี่ยที่เท่ากัน คือ ๕.๓๙ ประเด็นถัดมา คือ การมีส่วนร่วมของภาคีต่าง ๆ ในการดูแลผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ย ๕.๓๗ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยรองต่ำสุด คือ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเกินความคาดหมาย มีค่าเฉลี่ย ๕.๓๔ และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความคุ้มค่าของงบประมาณรัฐ มีค่าเฉลี่ย ๕.๐๕

๓.๓.๑๒ โครงการสนับสนุนศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ

(๑) การวิเคราะห์แผนโครงการ

(๑.๑) วัตถุประสงค์ :

- เพื่อให้ผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมไร้ซึ่งผู้อุปการะดูแลขาดปัจจัยจำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต ได้รับการส่งเสริม สนับสนุน คุ้มครองพิทักษ์สิทธิ และพัฒนาผู้สูงอายุภายในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุให้สามารถอยู่ร่วมกับครอบครัว ชุมชน และสังคม ได้อย่างปกติสุข
- เพื่อการขยายผลการจัดระบบสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุสู่ชุมชน โดยการสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงาน องค์กรที่เกี่ยวข้อง ให้เห็นความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชากรวัยสูงอายุ ตลอดจนการเตรียมความพร้อมด้านสภาพแวดล้อม สังคมและเศรษฐกิจให้เหมาะสม และเอื้อต่อผู้สูงอายุในชุมชน
- เพื่อเตรียมความพร้อมและส่งเสริมให้ผู้สูงอายุและทุกช่วงวัยก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุให้มีความรู้และความพร้อมในการดูแลตนเองทั้งด้านสุขภาพกาย จิตใจ สังคม เศรษฐกิจ เทคโนโลยีและนวัตกรรม
- เพื่อยกระดับการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุให้เป็นหน่วยงานต้นแบบด้านการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานองค์กรที่เกี่ยวข้อง

(๑.๒) ผลผลิต : ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ทั้ง ๑๒ แห่ง ได้สนับสนุนส่งเสริม และพัฒนาผู้สูงอายุและชุมชนมีความพร้อมในการเป็นต้นแบบการให้บริการสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุภายในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุและผู้สูงอายุในชุมชน

(๑.๓) ผลลัพธ์ : ผู้สูงอายุภายในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ และผู้สูงอายุในชุมชนได้รับการและการจัดสวัสดิการสังคมที่มีคุณภาพ และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีศักยภาพ

(๑.๔) ตัวชี้วัด :

- เชิงปริมาณ : จำนวนประชากรผู้สูงอายุที่ได้รับการจัดสวัสดิการ จำนวน ๓๕,๐๐๐ คน

- **เชิงคุณภาพ :** ร้อยละความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่ได้รับบริการจัดสวัสดิการ ร้อยละ ๘๐
- **เชิงเวลา :** ดำเนินงานแล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด ระยะเวลา ๑๒ เดือน
- **เชิงค่าใช้จ่าย :** เบิกจ่ายงบประมาณไม่เกินวงเงินที่ได้รับการจัดสรร

(๑.๕) **กลุ่มเป้าหมาย :** ผู้สูงอายุ

(๑.๖) **พื้นที่ดำเนินการ :** "ส่วนกลางและศูนย์/สถาน/บ้าน/นิคม/อื่น ๆ (จำนวน ๑๑ แห่ง)

(๑.๗) **ระยะเวลา :** ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

(๑.๘) **งบประมาณ :** ๘๘,๗๔๑,๕๐๐.๐๐

(๑.๙) **หน่วยงานที่รับผิดชอบ :** กองส่งเสริมสวัสดิการและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ

(๒) การวิเคราะห์โครงการ

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาข้อมูลในด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต รวมถึงผลลัพธ์ จากผลการรายงานผลการดำเนินงานโครงการ การสนทนากลุ่มหรือการประชุมเชิงปฏิบัติการ และศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบในการวัดผลสำเร็จของโครงการ โดยมีรายละเอียดตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ ๗๗ สรุปข้อมูลวิเคราะห์โครงการสนับสนุนศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ

CIP Model	ข้อมูลวิเคราะห์โครงการ
สภาวะแวดล้อม (Context)	ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ได้ขับเคลื่อนกิจกรรมการให้บริการสำหรับผู้สูงอายุ ที่ประสบปัญหาทางสังคม ในรูปแบบการบริการในสถาบัน (ปัจจัยจำเป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิต) ซึ่งยังเป็นการ ให้บริการที่จำเพาะเฉพาะกลุ่มและเป็นการแก้ไขปัญหาที่ปลายเหตุ ประกอบกับสภาวะการทางสังคม ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรวัยผู้สูงอายุ การเตรียมพร้อมเพื่อเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุจำเป็นต้องยกระดับการให้บริการ การจัดสวัสดิการและพัฒนา กระบวนการดำเนินงานของศูนย์ฯ ให้มีความพร้อมในการให้บริการ ป้องกัน แก้ไขปัญหาด้านผู้สูงอายุทั้งในสถาบัน และในชุมชน และเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้ อีกทั้งต้องเป็นหน่วยงานต้นแบบในด้าน การจัดสวัสดิการทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ ให้แก่องค์กร หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง ในการนำไปเป็นรูปแบบแนวทาง ในการป้องกัน แก้ไขปัญหาทางสังคมต่อประชากรวัยสูงอายุ
ปัจจัยนำเข้า (Input)	๑) ผู้อำนวยการกอง/กลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ๒) งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ๓) วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และเทคโนโลยีของหน่วยงาน
กระบวนการ (Process)	๑. การปรับปรุงอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม จัดหาอุปกรณ์เพื่อให้เหมาะสม และเอื้อต่อการให้บริการผู้สูงอายุและที่รับ บริการในศูนย์

	<p>พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคม ผู้สูงอายุ และส่วนกลาง</p> <p>๒. สนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ได้แก่ ค่าอาหาร ค่าเวชภัณฑ์ ฯลฯ และสนับสนุนกิจกรรมการ ถ่ายทอดความรู้ให้กับเครือข่าย ชุมชนกลุ่มเป้าหมาย ในพื้นที่รับบริการของศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ</p> <p>๓. จัดกิจกรรม โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการ จัดทำ Road Map การดำเนินงานของ ศพส. ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒</p> <p>๔. จัดการประชุมชี้แจงระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ ภายใน ศพส.</p> <p>๕. จัดประชุม สัมมนา ให้ความรู้แก่ผู้ดูแล ผู้สูงอายุภายใน ศพส. เช่น การดูแลผู้สูงอายุในภาวะสมองเสื่อม เป็นต้น</p> <p>๖. สนับสนุนการบริหารจัดการกลุ่มส่งเสริมสวัสดิการสังคม</p> <p>๗. ติดตามนิเทศและประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ</p>
ผลผลิต (Output/Product)	จำนวนผู้สูงอายุที่ได้รับบริการจัดสวัสดิการ ๓๘,๕๐๐ คน
ผลลัพธ์ (Outcome)	อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมมีความเหมาะสม และเอื้อต่อการให้บริการผู้สูงอายุและที่รับบริการในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคม ผู้สูงอายุ และส่วนกลาง

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๗๘ การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง

	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
ตัวชี้วัด	<p>เชิงปริมาณ : จำนวนประชากรผู้สูงอายุที่ได้รับบริการจัดสวัสดิการ จำนวน ๓๕,๐๐๐ คน</p> <p>เชิงคุณภาพ : ร้อยละความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่ได้รับบริการจัดสวัสดิการ ร้อยละ ๘๐</p> <p>เชิงเวลา : ดำเนินงานแล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด ระยะเวลา ๑๒ เดือน</p> <p>เชิงค่าใช้จ่าย : เบิกจ่ายงบประมาณไม่เกินวงเงินที่ได้รับการจัดสรร</p>	<p>เชิงปริมาณ : จำนวนประชากรผู้สูงอายุที่ได้รับบริการจัดสวัสดิการ จำนวน ๓๘,๕๐๐ คน</p> <p>เชิงคุณภาพ : ผู้สูงอายุที่ได้รับการบริการจัดสวัสดิการ ร้อยละ ๙๕</p> <p>เชิงเวลา : ดำเนินงานแล้วเสร็จในระยะเวลา ๑๒ เดือน</p> <p>เชิงค่าใช้จ่าย : เบิกจ่ายงบประมาณภายใต้วงเงินที่ได้รับการจัดสรร</p>

	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
ระยะเวลา ดำเนินการ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒	๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒
งบประมาณ (บาท)	๘๘,๗๔๑,๔๐๐.๐๐ บาท	๘๐,๕๐๗,๔๑๒ บาท

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ
ตารางที่ ๗๙ การวิเคราะห์สภาพปัญหา และอุปสรรคของโครงการ

	ประเด็นปัญหา และอุปสรรค	แนวทางแก้ไขปัญหา
ด้านบุคลากร	บุคลากรไม่เพียงพอ	-
ด้านกระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน	-	-
ด้านงบประมาณ/ค่าใช้จ่าย	-	-
ด้านวัสดุ อุปกรณ์	-	-
ด้านการประสานงานและการบริการ	-	-

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

(๓) ผลการประเมินโครงการ

(๓.๑) มิติประสิทธิผล

เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดที่กำหนดกับผลการดำเนินงานตามผลผลิตโครงการ พบว่า ตัวชี้วัดกับผลผลิตมีความสอดคล้อง ในประเด็นตัวชี้วัดเชิงปริมาณ โดยจำนวนประชากรผู้สูงอายุที่ได้รับบริการจัดสวัสดิการ จำนวน ๖๘,๖๕๑ คน และมีความสำเร็จในด้านตัวชี้วัดเชิงผลลัพธ์ ผู้สูงอายุที่ได้รับการบริการจัดสวัสดิการ ร้อยละ ๙๕ ตลอดจนมีความสำเร็จในด้านตัวชี้วัดเชิงเวลาตามกรอบของเวลาที่กำหนด รวมถึงความสำเร็จในด้านตัวชี้วัดเชิงค่าใช้จ่าย โดยมีผลเบิกจ่ายน้อยกว่าแผนที่กำหนด แต่ได้ผลผลิตมากกว่าแผนที่กำหนด ทำให้ผู้สูงอายุภายในศูนย์ ฯ และผู้สูงอายุในชุมชนมีสุขภาพแข็งแรง มีรายได้ ตลอดจนเกิดการขยายผลการจัดระบบสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุสู่ชุมชน โดยการสนับสนุน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงาน องค์กรที่เกี่ยวข้อง ให้ความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชากรวัยสูงอายุ ตลอดจนการเตรียมความพร้อมด้านสภาพแวดล้อม สังคมและเศรษฐกิจให้เหมาะสม และเอื้อต่อผู้สูงอายุในชุมชน และยกระดับการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ให้เป็นหน่วยงานต้นแบบด้านการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานองค์กรที่เกี่ยวข้อง

(๓.๒) มิติประสิทธิภาพ

ต้นทุนผลผลิตรวม ๘๐,๕๐๗,๔๑๒ บาท/จำนวนประชากรผู้สูงอายุที่ได้รับการบริการจัดสวัสดิการ จำนวน ๓๘,๕๐๐ คน คิดเป็นต้นทุนต่อหน่วยเท่ากับ ๒,๐๙๑.๑๐ บาท เมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนผลผลิตรวมตามแผนคิดเป็นต้นทุนต่อหน่วยเท่ากับ ๒,๕๓๕.๔๖ บาท ดังนั้นต้นทุนต่อหน่วยที่เกิดขึ้นจริงน้อยกว่า

ต้นทุนต่อหน่วยที่เกิดขึ้นตามแผน และผลผลิตที่เกิดขึ้นจริงมากกว่าเป้าหมายที่กำหนด
จึงเป็นโครงการที่มีประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวม และประสิทธิภาพการประหยัด

(๓.๓) มิตินความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการรับบริการศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคม ผู้สูงอายุ

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้รับบริการที่พักอาศัยในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ประกอบด้วย ๖ ศูนย์ คือ ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุชลบุรี ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุขอนแก่น ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุภูเก็ต ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านธรรมปกรณ์ (เชียงใหม่) ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ วาสนะเวศม์ จ.อยุธยา และศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุปทุมธานี รวมทั้งสิ้น ๑๑๗ คน โดยผลการประเมินแบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ ผลการประเมินข้อมูลทั่วไปของผู้สูงอายุที่รับบริการศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๑๑๗ คน ประกอบด้วยเพศหญิง ๗๒ คน (ร้อยละ ๖๒) ส่วนเพศชาย ๔๕ คน (ร้อยละ ๓๘) ซึ่งส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง ๗๐-๗๙ ปี จำนวน ๔๙ คน (ร้อยละ ๔๒) รองลงมาอายุระหว่าง ๘๐-๘๙ ปี อายุ ๖๐-๖๙ ปี และอายุ ๙๐-๙๙ ปี โดยมีจำนวน ๔๐ คน (ร้อยละ ๓๔) จำนวน ๒๔ คน (ร้อยละ ๒๑) และจำนวน ๔ คน (ร้อยละ ๓) ตามลำดับ ทั้งนี้ไม่มีกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง ๑๐๐-๑๐๙ แต่อย่างใด

ด้านการศึกษา นั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษา จำนวน ๕๔ คน (ร้อยละ ๔๖) รองลงมา คือ กลุ่มที่ไม่ได้รับการศึกษา จำนวน ๑๙ คน (ร้อยละ ๑๖) และกลุ่มตัวอย่างที่น้อยคือ มัธยมศึกษาตอนต้น และปริญญาตรี จำนวน ๑๕ คน (ร้อยละ ๑๓) ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างที่จบระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. และ สูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวนน้อยที่สุด คือ จำนวน ๑๓ คน (ร้อยละ ๑๑) และจำนวน ๑ คน (ร้อยละ ๑) ตามลำดับ ทั้งนี้ไม่มีกลุ่มตัวอย่างที่จบระดับการศึกษาอนุปริญญา/ ปวส. แต่อย่างใด

ส่วนด้านสถานภาพสมรส นั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในสถานภาพที่เป็นหม้ายกว่า ๗๐ คน (ร้อยละ ๖๐) รองลงมาอยู่ในสถานภาพโสด หย่าร้าง/แยกกันอยู่ และสมรส จำนวน ๓๐ คน (ร้อยละ ๒๖) , จำนวน ๑๕ คน (ร้อยละ ๑๓) และ จำนวน ๒ คน (ร้อยละ ๒) ตามลำดับ

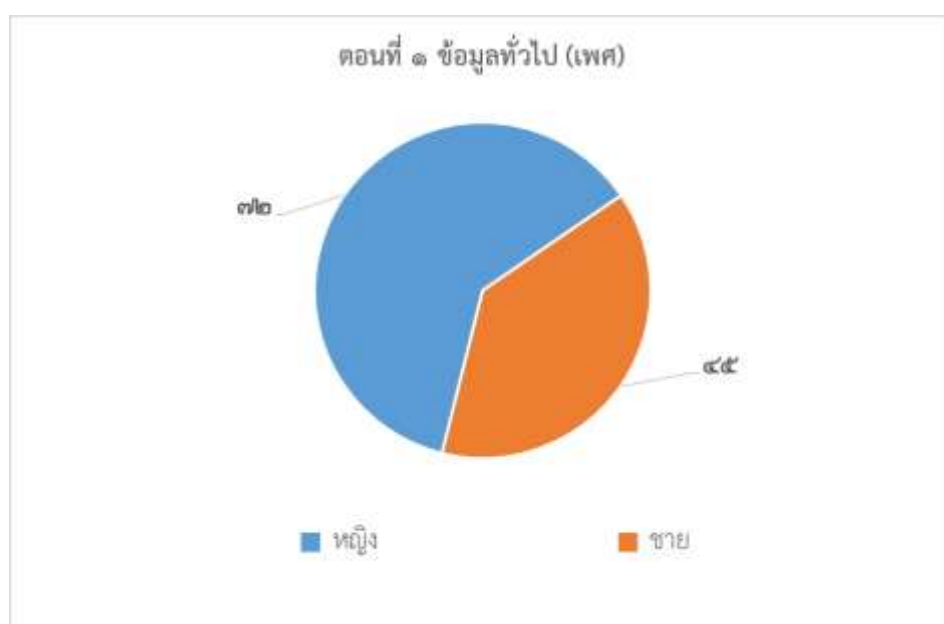
ตารางที่ ๘๐ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป		จำนวน (คน)	ร้อยละ
๑. เพศ	หญิง	๗๒	๖๒
	ชาย	๔๕	๓๘
๒. อายุ	๖๐-๖๙	๒๔	๒๑
	๗๐-๗๙	๔๙	๔๒
	๘๐-๘๙	๔๐	๓๔
	๙๐-๙๙	๔	๓

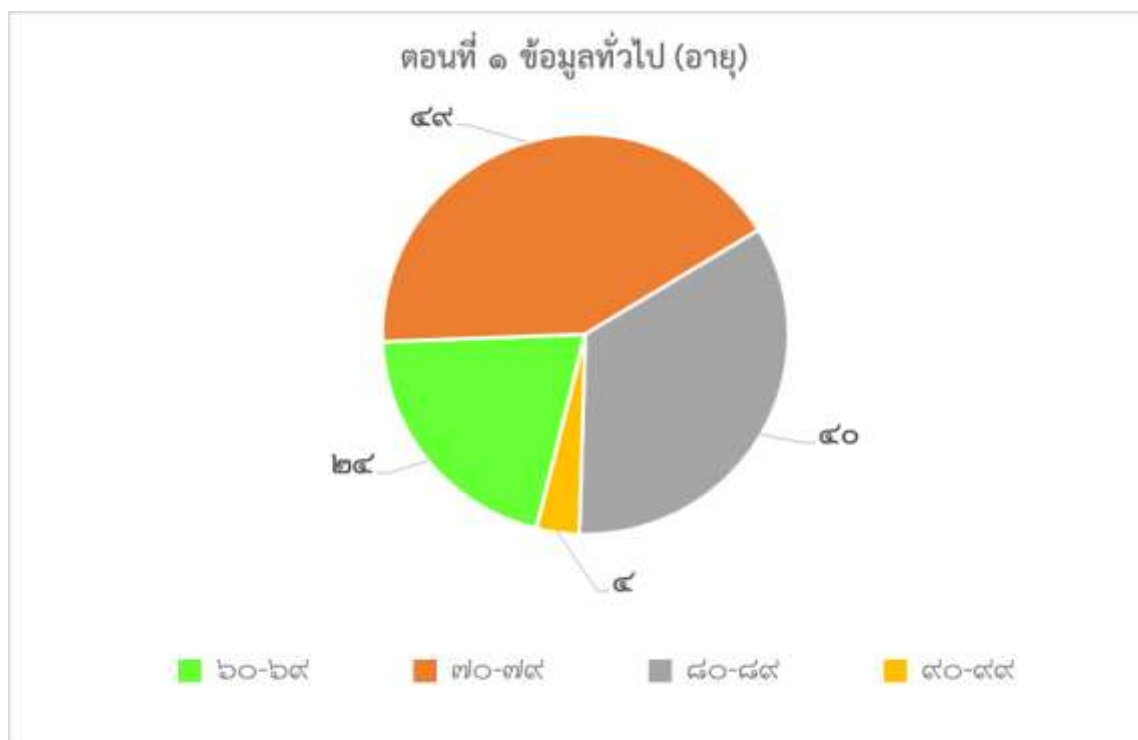
ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป		จำนวน (คน)	ร้อยละ
	๑๐๐-๑๐๙	๐	๐
๓. การศึกษา	๑. ไม่ได้รับการศึกษา	๑๙	๑๖
	๒. ประถมศึกษา	๕๔	๔๖
	๓. มัธยมศึกษาตอนต้น	๑๕	๑๓
	๔. มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	๑๓	๑๑
	๕. อนุปริญญา/ ปวส.	๐	๐
	๖. ปริญญาตรี	๑๕	๑๓
	๗. สูงกว่าปริญญาตรี	๑	๑
๔. สถานภาพสมรส	๑. โสด	๓๐	๒๖
	๒. สมรส	๒	๒
	๓. หม้าย	๗๐	๖๐
	๔. หย่าร้าง/แยกกันอยู่	๑๕	๑๓
	๕. อื่นๆ	๐	๐

แผนภาพที่ ๗ ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป (เพศ)

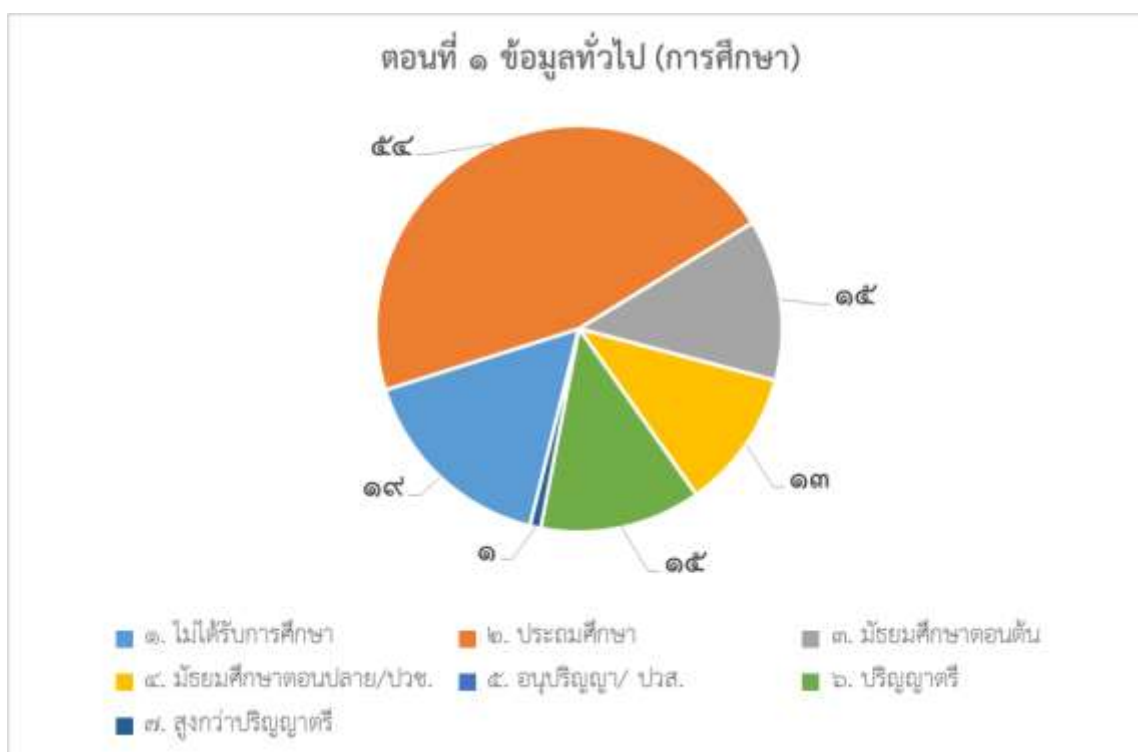

แผนภาพที่ ๘ ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป (อายุ)

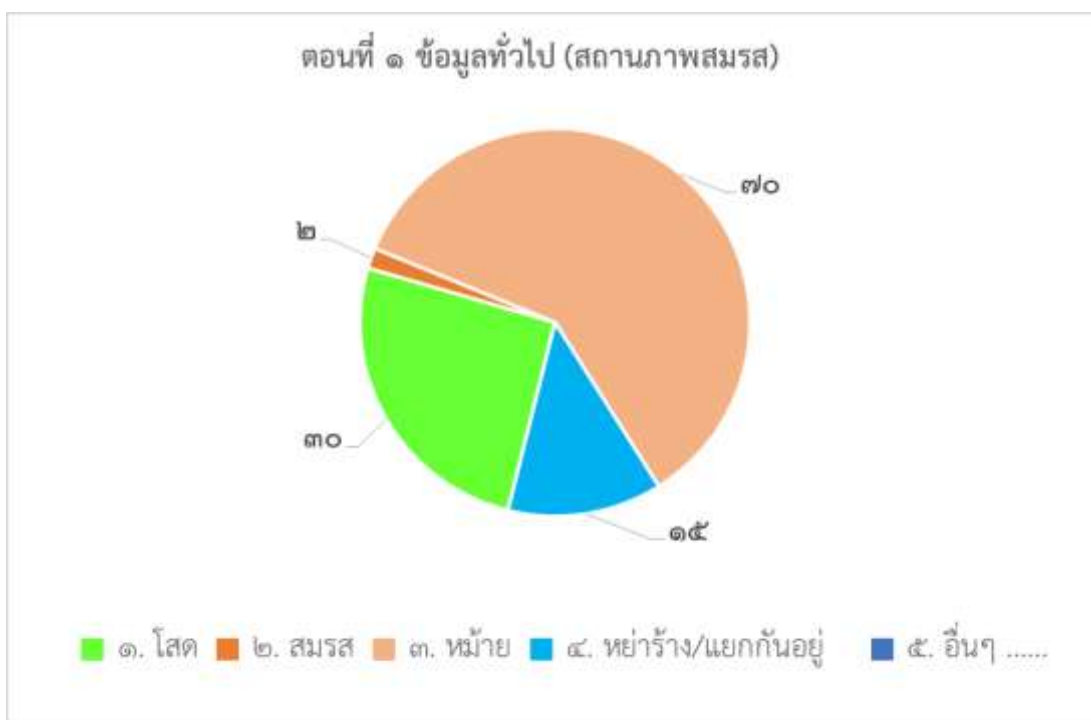

แผนภาพที่ ๙ ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป (การศึกษา)

แผนภาพที่ ๑๐ ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป (สถานภาพสมรส)

ตอนที่ ๒ ผลการประเมินคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ใช้บริการศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ พบว่า ผู้สูงอายุจำนวน ๑๑๗ คน (ร้อยละ ๑๐๐) เห็นว่า ภายในศูนย์ฯ ที่ท่านอาศัย มีสิ่งอำนวยความสะดวกเหมาะสมและปลอดภัย อย่างน้อย ๓ รายการ ซึ่งประกอบไปด้วย รววจับ (บันได/ห้องน้ำ) ทางลาด และประตูเลื่อน เป็นต้น รองลงมาคือ การได้ปฏิบัติตามกิจตามศาสนา ที่ตนเองนับถือ จำนวน ๑๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๕ ส่วนการออกกำลังกายอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๓ วันนั้น มีจำนวน ๑๐๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๓ ผู้สูงอายุได้รับการดูแลรักษาเมื่อเจ็บป่วย จำนวน ๑๐๘ คิดเป็นร้อยละ ๙๒ ผู้สูงอายุได้รับทราบข้อมูลข่าวสารทั่วไปจากสื่อต่าง ๆ จำนวน ๑๐๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๐ ผู้สูงอายุเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง จำนวน ๑๐๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๖ ผู้สูงอายุเข้าร่วมอบรม ศึกษา เรียนรู้ จากหน่วยงานองค์กร หรือชมรม ผู้สูงอายุ จำนวน ๙๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๕ ผู้สูงอายุได้รับการตรวจสุขภาพทั่วไปประจำปี จำนวน ๙๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๓ และผู้สูงอายุมีรายได้ที่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายของตนเอง จำนวน ๗๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๗ และน้อยที่สุด คือ ผู้สูงอายุมีเงินออมเพียง ๕๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕ เท่านั้น รายละเอียดดังตารางที่ ๘๑ และแผนภาพที่ ๑๑ ตอนที่ ๒ ข้อมูลสำรวจคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

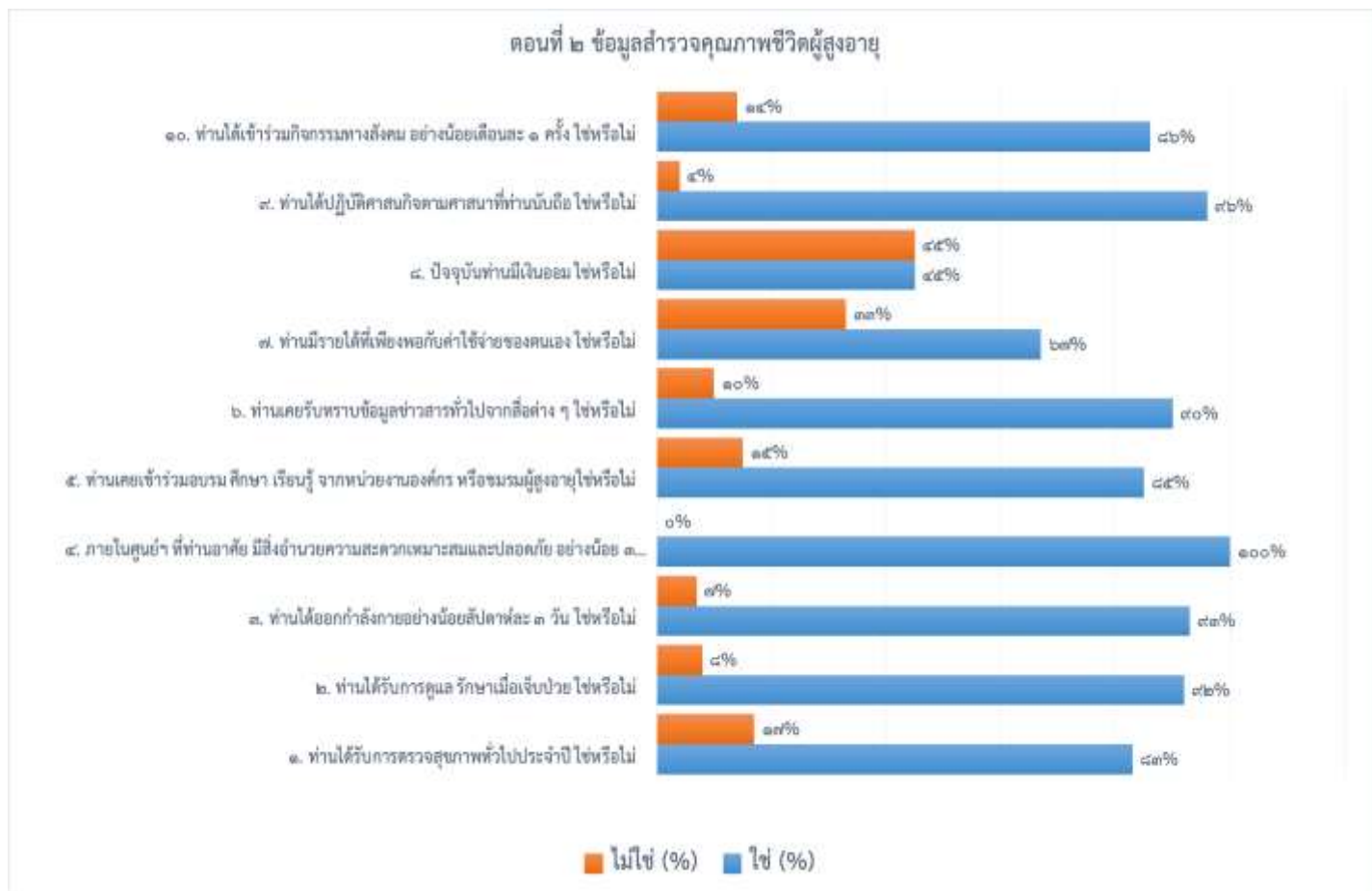
ตารางที่ ๘๑ ตอนที่ ๒ ข้อมูลสำรวจคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

ข้อที่	ตอนที่ ๒ ข้อมูลสำรวจคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ	ใช่	ไม่ใช่
๑	ท่านได้เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม อย่างน้อย เดือนละ ๑ ครั้ง ใช่หรือไม่	๘๖% N = ๑๐๑	๑๔% N = ๑๖
๒	ท่านได้ปฏิบัติศาสนกิจตามศาสนาที่ท่านนับถือ ใช่หรือไม่	๙๖% N = ๑๑๒	๔% N = ๕
๓	ปัจจุบันท่านมีเงินออม ใช่หรือไม่	๔๕% N = ๕๓	๕๕% N = ๖๔
๔	ท่านมีรายได้ที่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายของตนเอง ใช่ หรือไม่	๖๗% N = ๗๘	๓๓% N = ๓๙
๕	ท่านเคยรับทราบข้อมูลข่าวสารทั่วไปจากสื่อต่าง ๆ ใช่หรือไม่	๙๐% N = ๑๐๕	๑๐% N = ๑๒
๖	ท่านเคยเข้าร่วมอบรม ศึกษา เรียนรู้ จาก หน่วยงานองค์กร หรือชมรมผู้สูงอายุใช่หรือไม่	๘๕% N = ๙๙	๑๕% N = ๑๘
๗	ภายในศูนย์ฯ ที่ท่านอาศัย มีสิ่งอำนวยความสะดวก เหมาะสมและปลอดภัย อย่างน้อย ๓ รายการ ใช่หรือไม่	๑๐๐% N = ๑๑๗	๐% N = ๐
๘	ท่านได้ออกกำลังกายอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๓ วัน ใช่หรือไม่	๙๓% N = ๑๐๙	๗% N = ๘
๙	ท่านได้รับการดูแล รักษาเมื่อเจ็บป่วย ใช่หรือไม่	๙๒% N = ๑๐๘	๘% N = ๙
๑๐	ท่านได้รับการตรวจสุขภาพทั่วไปประจำปี ใช่ หรือไม่	๘๓% N = ๙๗	๑๗% N = ๒๐
สรุปความคิดเห็นโดยรวมของข้อมูลคุณภาพชีวิต ผู้สูงอายุจากการรับบริการของศูนย์จัดสวัสดิการ ผู้สูงอายุ		๘๔% N = ๙๗	๑๕% N = ๑๖

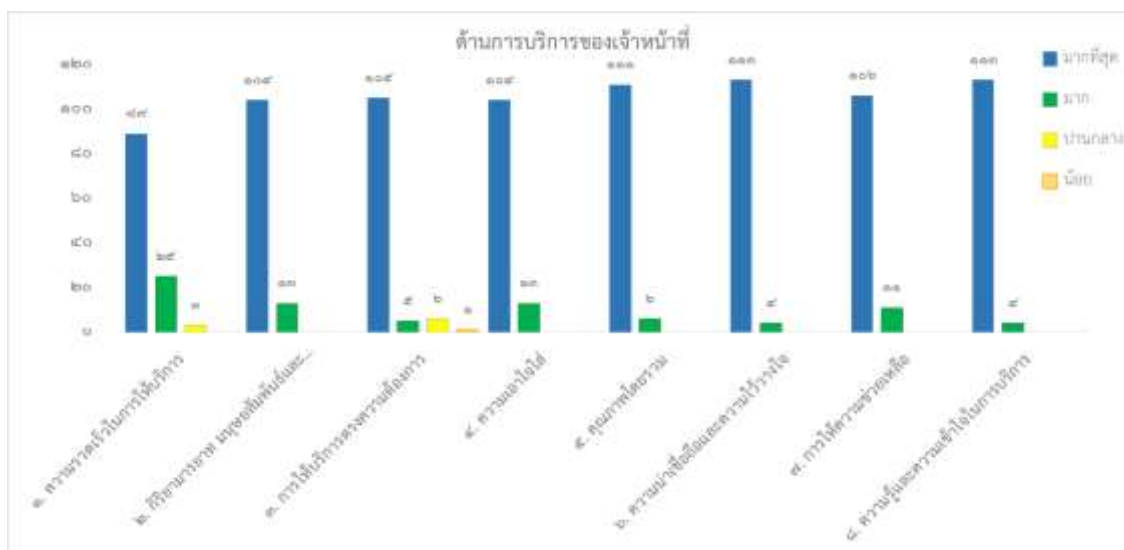
แผนภาพที่ ๑๑ ตอนที่ ๒ ข้อมูลสำรวจคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

ตอนที่ ๓ ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการรับบริการจากศูนย์จัดสวัสดิการผู้สูงอายุ พบว่า ความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการให้บริการของเจ้าหน้าที่อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด โดยหัวข้อความน่าเชื่อถือและความไว้วางใจ และหัวข้อความรู้และความเข้าใจในการบริการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๙๗ รองลงมาคือ หัวข้อคุณภาพโดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๙๕ หัวข้อการให้ความช่วยเหลือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๙๑ หัวข้อการให้บริการตรงความต้องการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๘๓ และหัวข้อกิริยามารยาท มนุษยสัมพันธ์และการแสดงออก และหัวข้อความเอาใจใส่ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๘๙ และสุดท้าย คือ หัวข้อความรวดเร็วในการให้บริการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๗๔ ดัง

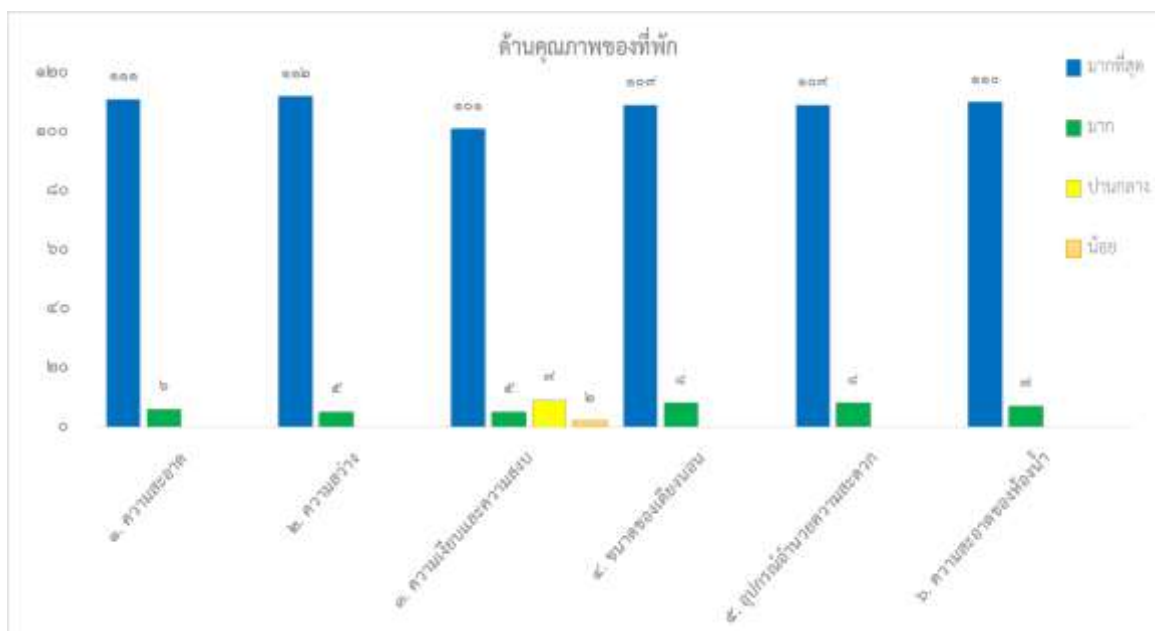

แผนภาพที่ ๑๒ ด้านการบริการของเจ้าหน้าที่

ด้านคุณภาพของที่พัก พบว่า ความพึงพอใจของผู้สูงอายุอยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด โดยหัวข้อด้านความสว่างมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ๔.๙๖ รองลงมาคือ หัวข้อความสะอาด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๙๕ หัวข้อความสะอาดของห้องน้ำ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๙๔ ในขณะที่หัวข้อขนาดของเตียงนอนและหัวข้ออุปกรณ์อำนวยความสะดวก มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ ๔.๙๓ และหัวข้อที่มีค่าน้อยที่สุดคือ ความเงียบและความสงบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๗๕ ดังแผนภาพที่ ๑๓

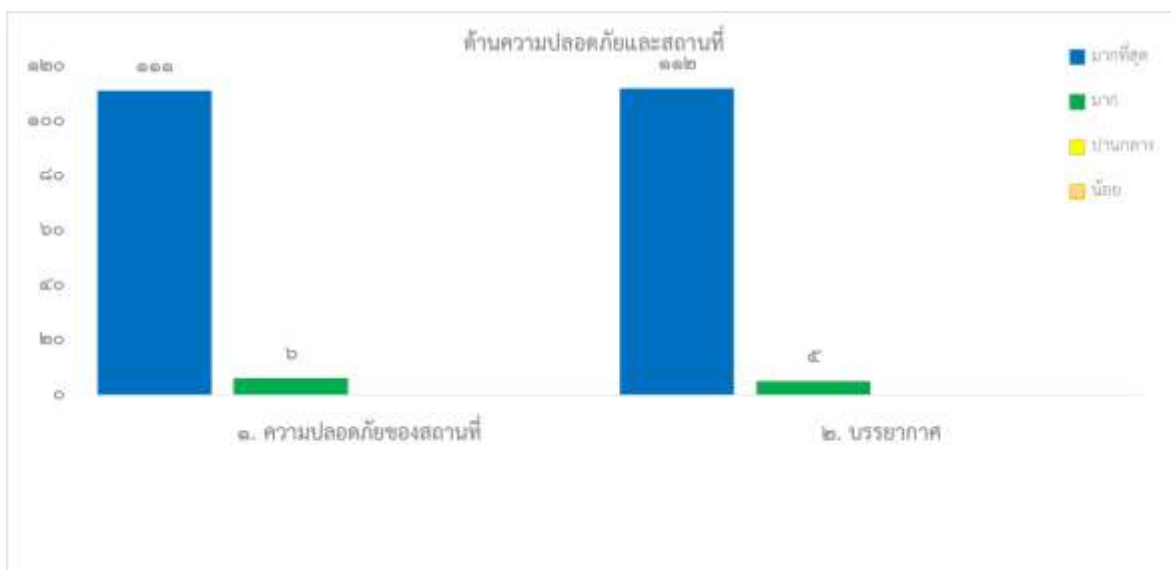
แผนภาพที่ ๑๓ ด้านคุณภาพของที่พัก

ด้านความปลอดภัยและสถานที่ พบว่า ความพึงพอใจของผู้สูงอายุอยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด โดยในหัวข้อความปลอดภัยของสถานที่ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๙๙ ส่วนหัวข้อที่มีค่าน้อยที่สุดคือหัวข้อบรรยากาศของที่พัก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๗๕ ดังแผนภาพที่ ๑๔

แผนภาพที่ ๑๔ ด้านความปลอดภัยและสถานที่

(๓.๔) มิติการประเมินสุขภาพจิตของผู้สูงอายุที่รับบริการศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ

การประเมินผลในมิติการประเมินสุขภาพจิตของผู้สูงอายุที่รับบริการศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุนั้น พบว่า กลุ่มตัวอย่างของผู้สูงอายุจำนวน ๑๑๗ คนมีสุขภาพจิตเทียบเท่ากับคนปกติทั่วไป โดยสามารถศึกษาจากจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง ดังตารางที่ ๘๒

ตารางที่ ๘๒ การประเมินสุขภาพจิตของผู้สูงอายุที่รับบริการศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ

คะแนนและการแปลผลค่าปกติต่อการประเมินสุขภาพจิตของผู้สูงอายุที่รับบริการศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ					
ข้อ	คำถาม	ไม่เลย	เล็กน้อย	มาก	มากที่สุด
	คะแนน	๑	๒	๓	๔
กลุ่มที่ ๑					
๑	ท่านรู้สึกว่าคุณชีวิตท่านมีความหมาย (มีคุณค่ามีประโยชน์)		N = ๕ (คะแนน ๑๐)	๔๔ (คะแนน ๑๓๒)	๖๘ (คะแนน ๒๗๒)
๒	ท่านรู้สึกว่าคุณชีวิตของท่านมีความสุข		N = ๕ (คะแนน ๑๐)	N = ๑๔ (คะแนน ๔๒)	N = ๙๘ (คะแนน ๓๙๒)
๔	ท่านพอใจต่อการผูกมิตรหรือเข้ากับบุคคลอื่น		N = ๘	N = ๗๔	N = ๓๕

คะแนนและการแปลผลค่าปกติต่อการประเมินสุขภาพจิตของผู้สูงอายุ ที่รับบริการศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ					
ข้อ	คำถาม	ไม่เลย	เล็กน้อย	มาก	มากที่สุด
	คะแนน	๑	๒	๓	๔
			(คะแนน ๑๖)	(คะแนน ๒๒๒)	(คะแนน ๑๔๐)
๕	ท่านมีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนบ้าน		N = ๒ (คะแนน ๔)	N = ๙๖ (คะแนน ๒๘๘)	N = ๑๙ (คะแนน ๗๖)
๖	ท่านเห็นว่าปัญหาส่วนใหญ่เป็นสิ่งที่ท่านสามารถแก้ไขได้	N = ๗ (คะแนน ๗)	N = ๑๕ (คะแนน ๓๐)	N = ๕๔ (คะแนน ๑๖๒)	N = ๔๑ (คะแนน ๑๖๔)
๗	ท่านสามารถทำใจยอมรับได้สำหรับปัญหาที่ยากจะแก้ไข (เมื่อมีปัญหา)		N = ๑๘ (คะแนน ๓๖)	N = ๒๓ (คะแนน ๖๙)	N = ๗๖ (คะแนน ๓๐๔)
๘	ท่านรู้สึกยินดีกับความสำเร็จของคนอื่น		๘ (คะแนน ๑๖)	๓๔ (คะแนน ๑๐๒)	๗๕ (คะแนน ๓๐๐)
๙	ท่านรู้สึกเห็นอกเห็นใจเมื่อผู้อื่นมีทุกข์		N = ๓ (คะแนน ๖)	N = ๔๐ (คะแนน ๑๒๐)	N = ๗๔ (คะแนน ๒๙๖)
๑๐	ท่านพึงพอใจกับความสามารถของตนเอง		N = ๑๐ (คะแนน ๒๐)	N = ๖๐ (คะแนน ๑๘๐)	N = ๔๗ (คะแนน ๑๘๘)
๑๑	ท่านรู้สึกภูมิใจในตนเอง		๑๓ (คะแนน ๒๖)	๔๖ (คะแนน ๑๓๘)	๕๘ (คะแนน ๒๓๒)
๑๒	ท่านมีเพื่อนหรือคนอื่น ๆ ในสังคมคอยช่วยเหลือท่านเมื่อท่านต้องการ	N = ๒ (คะแนน ๒)	N = ๔๓ (คะแนน ๘๖)	N = ๕๔ (คะแนน ๑๖๒)	N = ๑๘ (คะแนน ๗๒)
๑๓	ครอบครัวของท่านมีความรักและผูกพันต่อกัน	N = ๘ (คะแนน ๘)	N = ๓๒ (คะแนน ๖๔)	N = ๖๔ (คะแนน ๑๙๒)	N = ๑๓ (คะแนน ๕๒)

คะแนนและการแปลผลค่าปกติต่อการประเมินสุขภาพจิตของผู้สูงอายุ ที่รับบริการศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ					
ข้อ	คำถาม	ไม่เลย	เล็กน้อย	มาก	มากที่สุด
	คะแนน	๑	๒	๓	๔
๑๔	ถ้าท่านป่วยท่านมั่นใจว่าครอบครัวของท่านจะดูแลท่าน เป็นอย่างดี	N = ๕ (คะแนน ๕)	N = ๓๗ (คะแนน ๗๔)	N = ๔๑ (คะแนน ๑๒๓)	N = ๓๔ (คะแนน ๑๓๖)
๑๕	สมาชิกของครอบครัวให้ความช่วยเหลือท่าน	N = ๒๑ (คะแนน ๒๑)	N = ๕๗ (คะแนน ๑๑๔)	N = ๒๑ (คะแนน ๖๓)	N = ๑๘ (คะแนน ๗๒)
คะแนนรวม		๕,๒๔๖			

จากตารางข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุมีความรู้สึกกว่าชีวิตของตนเองมีความสุขมากที่สุด จำนวน ๘๘ คน คิดเป็น ๓๙.๒ คะแนน รองลงมาคือ ความสามารถที่จะทำใจยอมรับได้สำหรับปัญหาที่ยากจะแก้ไข (เมื่อมีปัญหา) จำนวน ๗๖ คน คิดเป็น ๓๐.๔ คะแนน ความรู้สึกยินดีกับความสำเร็จของคนอื่น จำนวน ๗๕ คน คิดเป็น ๓๐.๐ คะแนน ความรู้สึกเห็นอกเห็นใจเมื่อผู้อื่นมีทุกข์ จำนวน ๗๔ คน คิดเป็น ๒๙.๖ คะแนน ความรู้สึกว่าชีวิตท่านมีความหมาย (มีคุณค่ามีประโยชน์) จำนวน ๖๘ คน คิดเป็น ๒๗.๒ คะแนน ความรู้สึกภูมิใจในตนเอง จำนวน ๕๘ คน คิดเป็น ๒๓.๒ คะแนน ความพึงพอใจกับความสามารถของตนเอง จำนวน ๔๗ คน คิดเป็น ๑๘.๘ คะแนน ปัญหาส่วนใหญ่เป็นสิ่งที่ท่านสามารถแก้ไขได้ จำนวน ๔๑ คน คิดเป็น ๑๖.๔ คะแนน ความพอใจพอใจต่อการผูกมิตรหรือเข้ากับบุคคลอื่น จำนวน ๓๕ คน คิดเป็น ๑๔.๐ คะแนน เมื่อป่วยก็มีความมั่นใจว่าครอบครัวของท่านจะดูแลท่านเป็นอย่างดี จำนวน ๓๔ คน คิดเป็น ๑๓.๖ คะแนน การมีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนบ้าน จำนวน ๑๙ คน คิดเป็น ๗.๖ คะแนน ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างมีความรู้สึกกว่าเพื่อนหรือคนอื่น ๆ ในสังคมคอยช่วยเหลือเมื่อตนต้องการ และสมาชิกของครอบครัวให้ความช่วยเหลือท่าน อยู่ในระดับเท่ากัน จำนวน ๑๘ คน คิดเป็น ๗.๒ คะแนน และความเห็นที่น้อยที่สุดคือ ผู้สูงอายุเห็นว่า ครอบครัวของท่านมีความรักและผูกพันต่อกัน คือ จำนวน ๑๓ คน คิดเป็น ๕.๒ คะแนน

ส่วนหัวข้อประเมินความรู้สึกกังวลใจนั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า ไม่มี ความกังวลใจ จำนวน ๘๙ คน คิดเป็น ๓๕.๖ คะแนน มีความกังวลใจเล็กน้อย จำนวน ๒๐ คน คิดเป็น ๖.๐ คะแนน แต่มีเพียง ๘ คนเท่านั้นที่มีความกังวลใจ ซึ่งคิดเป็น ๑.๖ คะแนนเท่านั้น โดยเรื่องกังวลส่วนใหญ่มักจะเป็นเรื่องของความเป็นห่วงลูกหลานและปัญหาเรื่องสุขภาพของตนเอง เป็นต้น รายละเอียดดังตารางที่ ๘.๓

ตารางที่ ๘๓ ประเมินความรู้สึกกังวลใจ

ข้อ	คำถาม	ไม่เลย	เล็กน้อย	มาก	มากที่สุด
	คะแนน	๑	๒	๓	๔
กลุ่มที่ ๒					
๓	ท่านรู้สึกกังวลใจ	N = ๘๙ (คะแนน ๓๕๖)	N = ๒๐ (คะแนน ๖๐)	N = ๘ (คะแนน ๑๖)	
คะแนนรวม		๔๓๒			

๓.๔ การประเมินรายงานแผนงานภายในแผนปฏิบัติการ และแผนการใช้จ่ายงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ของกรมกิจการผู้สูงอายุ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการประเมินสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต ในระดับรายงานงาน ภายใต้แผนปฏิบัติการ และแผนการใช้จ่ายงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ กรมกิจการผู้สูงอายุ ประกอบด้วย แผนงานบูรณาการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต แผนงานยุทธศาสตร์สร้างความมั่นคงและลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม และแผนงานพื้นฐานด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนลดความเหลื่อมล้ำและสร้างการเจริญเติบโตจากภายใน โดยมีรายละเอียดผลการประเมิน ดังนี้

ตารางที่ ๘๔ ผลสรุปการประเมินแผนงานบูรณาการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

แนวทางที่ ๑ แผนงานบูรณาการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต									
การประเมินผลการดำเนินงานโครงการ		ระดับการประเมิน (ร้อยละ)							
ข้อ	รายการประเมิน	มากที่สุด	มาก /	ปานกลาง	น้อย /	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความพอใจ
		/ คน	คน	/ คน	คน	/ คน			
		๕	๔	๓	๒	๑			
๑. รายการประเมินด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation)									
๑.๑	โครงการมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการ และมีความเหมาะสมหรือจำเป็นกับผู้สูงอายุ	๑๐๐					๕.๐๐	๐.๐๐	มากที่สุด
๑.๒	วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับสภาพปัญหาสังคมผู้สูงอายุ	๘๗	๑๓				๔.๘๗	๐.๓๕	มากที่สุด
๑.๓	วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุ	๑๐๐					๕.๐๐	๐.๐๐	มากที่สุด
๑.๔	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)	๑๐๐					๕.๐๐	๐.๐๐	มากที่สุด
๑.๕	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒	๑๐๐					๕.๐๐	๐.๐๐	มากที่สุด
๑.๖	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลด้านผู้สูงอายุ และกรมกิจการผู้สูงอายุ	๑๐๐					๕.๐๐	๐.๐๐	มากที่สุด
๑.๗	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒	๑๐๐					๕.๐๐	๐.๐๐	มากที่สุด

๑.๘	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับปรัชญาผู้สูงอายุไทย	๘๗	๑๓				๔.๘๗	๐.๓๕	มากที่สุด
๑.๙	โครงการมีความสำคัญในการป้องกัน แก้ไขปัญหาพัฒนา หรือช่วยสนับสนุนสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงานเพื่อยกระดับภารกิจงานผู้สูงอายุ	๘๐	๒๐				๔.๘๐	๐.๔๑	มากที่สุด
๑.๑๐	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ภารกิจ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และภารกิจของกรมกิจการผู้สูงอายุ	๖๗	๓๓				๔.๖๗	๐.๔๙	มากที่สุด
ผลการประเมินด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อมโดยรวม							๔.๙๒	๐.๑๖	มากที่สุด
๒. รายการประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation : I)									
๒.๑	งบประมาณสนับสนุนโครงการมีความเหมาะสมและเพียงพอ	๕๓	๔๗				๔.๕๓	๐.๕๒	มากที่สุด
๒.๒	วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความเหมาะสมและเพียงพอในการดำเนินงานโครงการ	๕๓	๔๗				๔.๕๓	๐.๕๒	มากที่สุด
๒.๓	บุคลากรที่ร่วมดำเนินงานโครงการมีจำนวนเพียงพอและเหมาะสม	๕๓	๓๓	๑๓			๔.๔๐	๐.๗๔	มาก
๒.๔	บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการขับเคลื่อนโครงการเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด	๗๓	๒๗				๔.๗๓	๐.๔๖	มากที่สุด

๒.๕	บุคลากรมีทักษะการบริหารงานโครงการเพื่อให้โครงการสำเร็จตามกำหนดเวลา งบประมาณ และเป้าหมาย	๗๓	๒๗				๔.๗๓	๐.๔๖	มากที่สุด
๒.๖	มีหน่วยงานภายในและภายนอกกรมกิจการผู้สูงอายุสนับสนุนการดำเนินงานโครงการ	๕๓	๔๗				๔.๕๓	๐.๕๒	มากที่สุด
๒.๗	สถานที่ดำเนินการและกลุ่มเป้าหมายมีความเหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์โครงการ	๗๓	๒๗				๔.๗๓	๐.๔๖	มากที่สุด
๒.๘	กรมกิจการผู้สูงอายุมีการสื่อสารและถ่ายทอดนโยบายไปยังหน่วยงานในระดับพื้นที่	๗๓	๒๗				๔.๗๓	๐.๔๖	มากที่สุด
๒.๙	กรมกิจการผู้สูงอายุมีระบบหรือแนวทางการบริหารโครงการ/กิจกรรมมีความเหมาะสมและเพียงพอ	๗๓	๒๗				๔.๗๓	๐.๔๖	มากที่สุด
๒.๑๐	การกำหนดระยะเวลาดำเนินงานโครงการมีความเหมาะสม	๗๓	๒๗				๔.๗๓	๐.๔๖	มากที่สุด
ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าโดยรวม							๔.๖๔	๐.๕๐	มากที่สุด
๓. รายการประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P)									
๓.๑	การดำเนินงานโครงการสอดคล้องกับนโยบายของกรมกิจการผู้สูงอายุ	๒๐	๘๐				๔.๒๐	๐.๔๑	มาก
๓.๒	มีการศึกษาสภาพการดำเนินงานปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการพัฒนาและกำหนดจุดพัฒนาหรือปรับกระบวนการดำเนินงานโครงการ	๕๓	๔๐	๗			๔.๔๗	๐.๖๔	มาก

๓.๓	มีการวางแผนการดำเนินงานแต่ละกิจกรรมของโครงการอย่างเป็นระบบ	๖๐	๔๐				๔.๖๐	๐.๕๑	มากที่สุด
๓.๔	ผู้บริหารกรมกิจการผู้สูงอายุให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมสนับสนุนโครงการ	๗๓	๒๗				๔.๗๓	๐.๔๖	มากที่สุด
๓.๕	ความร่วมมือของบุคลากรในการดำเนินงาน	๕๓	๔๗				๔.๕๓	๐.๕๒	มากที่สุด
๓.๖	กิจกรรมของแต่ละโครงการนำไปปฏิบัติจริง	๕๓	๔๗				๔.๕๓	๐.๕๒	มากที่สุด
๓.๗	วิธีการ/กิจกรรมที่ปฏิบัติในแต่ละขั้นตอนของโครงการสอดคล้องกับเป้าหมายและแผนที่กำหนด	๗๓	๒๗				๔.๗๓	๐.๔๖	มากที่สุด
๓.๘	ความเหมาะสมของระยะเวลาดำเนินงานแต่ละกิจกรรมของโครงการ	๒๐	๘๐				๔.๒๐	๐.๔๑	มาก
๓.๙	มีการเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานโครงการอย่างเป็นระบบ	๕๓	๔๗				๔.๕๓	๐.๕๒	มากที่สุด
๓.๑๐	มีการรายงานผลการดำเนินงานโครงการเป็นรายเดือนหรือรายไตรมาสให้บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ	๗๓	๒๗				๔.๗๓	๐.๔๖	มากที่สุด
๓.๑๑	กรมกิจการผู้สูงอายุมีการกำกับ ติดตาม การดำเนินการตามเป้าหมายและแผนที่กำหนด	๖๐	๔๐				๔.๖๐	๐.๕๑	มากที่สุด
๓.๑๒	มีการนิเทศ ติดตาม กำกับ การดำเนินโครงการให้ เป็นไปตามแผนและขั้นตอนที่กำหนด		๑๐๐				๔.๐๐	๐.๐๐	มาก
ผลการประเมินด้านกระบวนการโดยรวม							๔.๔๙	๐.๔๕	มาก
๔. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation: P)									

๔.๑	ปฏิบัติตามกิจกรรมตามโครงการได้ครบถ้วนตามลำดับที่กำหนด	๕๓	๔๗				๔.๕๓	๐.๕๒	มากที่สุด
๔.๒	ผลการดำเนินงานโครงการสอดคล้องตามเป้าหมายของแผนยุทธศาสตร์ชาติในประเด็นที่เกี่ยวข้อง	๕๓	๔๗				๔.๕๓	๐.๕๒	มากที่สุด
๔.๓	ผลการดำเนินงานโครงการสอดคล้องตามเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวข้อง	๖๐	๔๐				๔.๖๐	๐.๕๑	มากที่สุด
๔.๔	ผลการดำเนินงานโครงการสอดคล้องตามเป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง	๕๓	๔๗				๔.๕๓	๐.๕๒	มากที่สุด
๔.๕	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของภาคีต่าง ๆ ในการดูแลผู้สูงอายุ	๕๓	๔๐	๗			๔.๔๗	๐.๖๔	มาก
๔.๖	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้สร้างความตระหนักของสังคมต่อการดูแลผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น	๕๓	๔๗				๔.๕๓	๐.๕๒	มากที่สุด
๔.๗	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุได้รับการพัฒนาและดูแลอย่างมีคุณภาพ	๖๐	๔๐				๔.๖๐	๐.๕๑	มากที่สุด
๔.๘	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ประชากรเป้าหมายมีความพร้อมในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ	๕๓	๔๗				๔.๕๓	๐.๕๒	มากที่สุด
๔.๙	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ประชากรเป้าหมายมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำรงชีพในสังคมผู้สูงอายุ	๕๓	๒๗	๒๐			๔.๓๓	๐.๘๒	มาก

๔.๑๐	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุได้รับการ คุ้มครอง ดูแลเพื่อสุขภาวะที่ดี	๕๓	๒๗	๒๐			๔.๓๓	๐.๘๒	มาก
๔.๑๑	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุเข้าถึง ระบบสวัสดิการสังคม และการคุ้มครองทางสังคม อย่างทั่วถึงเท่าเทียมและเป็นธรรม	๕๓	๔๗				๔.๕๓	๐.๕๒	มากที่สุด
๔.๑๒	ผลการดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ด้าน ผลผลิต (Output)	๕๓	๔๗				๔.๕๓	๐.๕๒	มากที่สุด
๔.๑๓	ผลการดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์และ ตัวชี้วัดโครงการ	๗๓	๒๗				๔.๗๓	๐.๔๖	มากที่สุด
๔.๑๔	ผลการดำเนินกิจกรรมตามโครงการทำให้ ผู้รับบริการมีความพึงพอใจ	๗๓	๒๗				๔.๗๓	๐.๔๖	มากที่สุด
๔.๑๕	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้เกิดผลผลิตที่ เกิดขึ้นเกินความคาดหมาย	๕๓	๔๗				๔.๕๓	๐.๕๒	มากที่สุด
ผลการประเมินด้านผลผลิตโดยรวม							๔.๕๔	๐.๕๖	มากที่สุด
๕. รายการประเมินความคุ้มค่า									
๕.๑	ความสำเร็จด้านประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์ต่อ การดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ	๗๓	๒๗				๔.๗๓	๐.๔๖	มากที่สุด
๕.๒	ความสำเร็จด้านประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ต่อ การดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ	๖๗	๓๓				๔.๖๗	๐.๔๙	มากที่สุด
๕.๓	ประสิทธิภาพการดำเนินงานต้นทุนต่อหน่วย ผลผลิตหรือค่าใช้จ่ายต่อหน่วยผลผลิต	๗๓	๒๗				๔.๗๓	๐.๔๖	มากที่สุด

๕.๔	เกิดประโยชน์และมีความสำคัญต่อการส่งเสริม พัฒนาระบบสวัสดิการและการคุ้มครองทางสังคม ของผู้สูงอายุ	๕๓	๔๗				๔.๕๓	๐.๕๒	มากที่สุด
๕.๕	ความก้าวหน้าในการดำเนินงานเทียบกับแผนงาน/ โครงการของกรมกิจการผู้สูงอายุ	๗๓	๒๗				๔.๗๓	๐.๔๖	มากที่สุด
๕.๖	มีความคุ้มค่าในการดำเนินการ	๖๗	๒๗	๗			๔.๖๐	๐.๖๓	มากที่สุด
ผลการประเมินความคุ้มค่าโดยรวม							๔.๖๗	๐.๕๐	มากที่สุด

จากตารางที่ ๘๔ ผลสรุปการประเมินแผนงานบูรณาการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ขอสรุปการประเมิน แผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ตามแผนงานที่ ๑ แผนงานบูรณาการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต จำนวน ๕ โครงการ โครงการภูมิปัญญาผู้สูงอายุพัฒนาสู่ผลิตภัณฑ์ชุมชน โครงการสานพลังผู้สูงวัยร่วมพัฒนาคนไทยอยู่ดีมีสุข โครงการสนับสนุนการจัดการศพผู้สูงอายุตามประเพณี โครงการให้บริการสงเคราะห์ผู้สูงอายุในภาวะยากลำบาก และ โครงการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิผู้สูงอายุ เป็นต้น โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น จำนวน ๑๕ คน สามารถสรุปผลประเมินโดยแบ่งออกเป็น ๕ ด้าน ดังนี้

ด้านบริบทหรือสถานะแวดล้อม (Context Evaluation) กล่าวคือ ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน ๑๕ คน มีระดับความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยสามารถแบ่งออกเป็นหัวข้อที่มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด คือ หัวข้อโครงการมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการและมีความเหมาะสมหรือจำเป็นกับผู้สูงอายุ หัวข้อวัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับสภาพปัญหาสังคมผู้สูงอายุ หัวข้อวัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุ หัวข้อโครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) หัวข้อโครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ หัวข้อโครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลด้านผู้สูงอายุ และกรมกิจการผู้สูงอายุ และ หัวข้อโครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๕.๐ นอกจากนี้ยังมีเพียงบางหัวข้อเท่านั้นที่อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก ได้แก่ หัวข้อวัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับสภาพปัญหาสังคมผู้สูงอายุ และหัวข้อโครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับปัญญาผู้สูงอายุไทย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๘๗ หัวข้อโครงการมีความสำคัญในการป้องกัน แก้ไขปัญหา พัฒนา หรือช่วยสนับสนุนสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงานเพื่อยกระดับภารกิจงานผู้สูงอายุ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๘๐ และสุดท้าย คือ หัวข้อโครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภารกิจ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และภารกิจของกรมกิจการผู้สูงอายุ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๖๗

ทั้งนี้ ผลการประเมินความพึงพอใจด้านบริบทหรือสถานะแวดล้อม (Context Evaluation) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ๔.๙๒

ปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation : I) กล่าวคือ ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยสามารถแบ่งออกเป็นหัวข้อที่มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด คือ หัวข้องบประมาณสนับสนุนโครงการมีความเหมาะสมและเพียงพอ หัวข้อวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความเหมาะสมและเพียงพอในการดำเนินงานโครงการ หัวข้อบุคลากรมีความรู้ความสามารถในการขับเคลื่อนโครงการเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด หัวข้อบุคลากรมีทักษะการบริหารงานโครงการเพื่อให้โครงการสำเร็จตามกำหนดเวลา งบประมาณ และเป้าหมาย หัวข้อมีหน่วยงานภายในและภายนอกกรมกิจการผู้สูงอายุสนับสนุนการดำเนินงานโครงการ หัวข้อสถานที่ดำเนินการและกลุ่มเป้าหมายมีความเหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์โครงการ หัวข้อกรมกิจการผู้สูงอายุมีการสื่อสารและถ่ายทอดนโยบายไปยังหน่วยงานในระดับพื้นที่ หัวข้อกรมกิจการผู้สูงอายุมีระบบหรือแนวทางการบริหารโครงการ/กิจกรรมมีความเหมาะสมและเพียงพอ และ หัวข้อการกำหนดระยะเวลาดำเนินงานโครงการมีความเหมาะสม โดยมีค่าเฉลี่ย

เท่ากับ ๔.๕๓ รองลงมา คือ หัวข้อบุคลากรที่ร่วมดำเนินงานโครงการมีจำนวนเพียงพอและเหมาะสม โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๐

ทั้งนี้ ผลการประเมินความพึงพอใจปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation : I) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ๔.๖๔

ด้านกระบวนการ (Process Evaluation : P) กล่าวคือ ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยสามารถแบ่งออกเป็นหัวข้อที่มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด คือ หัวข้อมีการวางแผนการดำเนินงานแต่ละกิจกรรมของโครงการอย่างเป็นระบบ หัวข้อผู้บริหารกรมกิจการผู้สูงอายุให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมสนับสนุนโครงการ หัวข้อความร่วมมือของบุคลากรในการดำเนินงาน หัวข้อกิจกรรมของแต่ละโครงการนำไปปฏิบัติจริง หัวข้อวิธีการ/กิจกรรมที่ปฏิบัติในแต่ละขั้นตอนของโครงการสอดคล้องกับเป้าหมายและแผนที่กำหนดหัวข้อมีการเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานโครงการอย่างเป็นระบบ หัวข้อมีการรายงานผลการดำเนินงานโครงการเป็นรายเดือนหรือรายไตรมาสให้บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ หัวข้อกรมกิจการผู้สูงอายุมีการกำกับติดตาม การดำเนินการตามเป้าหมายและแผนที่กำหนด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๖๐, ๔.๗๓, ๔.๕๓, ๔.๕๓, ๔.๗๓, ๔.๕๓, ๔.๗๓ และ ๔.๖๐ ตามลำดับ ส่วนหัวข้อที่อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก คือ หัวข้อการดำเนินงานโครงการสอดคล้องกับนโยบายของกรมกิจการผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๐ หัวข้อมีการศึกษาสภาพการดำเนินงานปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการพัฒนาและกำหนดจุดพัฒนาหรือปรับกระบวนการดำเนินงานโครงการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๗ หัวข้อความเหมาะสมของระยะเวลาดำเนินงานแต่ละกิจกรรมของโครงการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๐ หัวข้อมีการนิเทศติดตาม กำกับ การดำเนินโครงการให้เป็นไปตามแผนและขั้นตอนที่กำหนด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๐

ทั้งนี้ ผลการประเมินความพึงพอใจด้านกระบวนการ (Process Evaluation : P) โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ๔.๔๙

ด้านผลผลิต (Product Evaluation: P) กล่าวคือ ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยสามารถแบ่งออกเป็นหัวข้อที่มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด คือ หัวข้อผลการดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์และตัวชี้วัดโครงการ และหัวข้อผลการดำเนินกิจกรรมตามโครงการทำให้ผู้รับบริการมีความพึงพอใจ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๗๓ รองลงมา คือ หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการสอดคล้องตามเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวข้อง และหัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุได้รับการพัฒนาและดูแลอย่างมีคุณภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๖๐ ต่อมา คือ หัวข้อปฏิบัติตามกิจกรรมตามโครงการได้ครบถ้วนตามลำดับที่กำหนด หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการสอดคล้องตามเป้าหมายของแผนยุทธศาสตร์ชาติในประเด็นที่เกี่ยวข้อง หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการสอดคล้องตามเป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้สร้างความตระหนักของสังคมต่อการดูแลผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้ประชากรเป้าหมายมีความพร้อมในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุเข้าถึงระบบสวัสดิการสังคม และการคุ้มครองทางสังคมอย่างทั่วถึงเท่าเทียมและเป็นธรรม และหัวข้อผลการดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ด้านผลผลิต (Output) และหัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้เกิดผลผลิตที่เกิดขึ้นเกินความคาดหมาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๕๓ และหัวข้อที่มีความพึง

พอใจอยู่ในระดับมาก คือ หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของภาคีต่าง ๆ ในการดูแลผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๗ รองลงมา คือ ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ประชากรเป้าหมายมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำรงชีพในสังคมผู้สูงอายุ และหัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครอง ดูแลเพื่อสุขภาพที่ดี ซึ่งมีความเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๓

ทั้งนี้ ผลการประเมินความพึงพอใจด้านผลผลิต (Product Evaluation: P) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ๔.๕๔

ด้านความคุ้มค่า กล่าวคือ ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยสามารถแบ่งออกเป็นหัวข้อที่มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด คือ หัวข้อความสำเร็จด้านหัวข้อประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์ต่อการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ หัวข้อความก้าวหน้าในการดำเนินงานเทียบกับแผนงาน/โครงการของกรมกิจการผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๗๓ รองลงมา คือ หัวข้อความสำเร็จด้านประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ต่อการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ หัวข้อมีความคุ้มค่าในการดำเนินการ และหัวข้อเกิดประโยชน์และมีความสำคัญต่อการส่งเสริม พัฒนาระบบสวัสดิการและการคุ้มครองทางสังคมของผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๖๗, ๔.๖๐ และ ๔.๕๓ ตามลำดับ

ทั้งนี้ ผลการประเมินความพึงพอใจด้านความคุ้มค่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ๔.๖๗

ตารางที่ ๘๕ ผลสรุปการประเมินแผนงานยุทธศาสตร์สร้างความมั่นคงและความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

แนวทางที่ ๒ แผนงานยุทธศาสตร์สร้างความมั่นคงและความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม									
การประเมินผลการดำเนินงานโครงการ		ระดับการประเมิน (ร้อยละ)							
ข้อ	รายการประเมิน	มากที่สุด / คน	มาก / คน	ปานกลาง / คน	น้อย / คน	น้อยที่สุด / คน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความพอใจ
		๕	๔	๓	๒	๑			
๑. รายการประเมินด้านบริบทหรือสถานะแวดล้อม (Context Evaluation)									
๑.๑	โครงการมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการ และมีความเหมาะสมหรือจำเป็นกับผู้สูงอายุ	๗๓	๒๗				๔.๗๓	๐.๔๕	มากที่สุด
๑.๒	วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับสภาพปัญหาสังคมผู้สูงอายุ	๖๙	๓๑				๔.๖๙	๐.๔๗	มากที่สุด
๑.๓	วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุ	๗๗	๒๓				๔.๗๗	๐.๔๓	มากที่สุด
๑.๔	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)	๔๒	๒๓	๓๕			๔.๐๘	๐.๘๙	มาก
๑.๕	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒	๖๙	๓๑				๔.๖๙	๐.๔๗	มากที่สุด

๑.๖	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลด้านผู้สูงอายุ และกรมกิจการผู้สูงอายุ	๗๗	๒๓				๔.๗๗	๐.๔๓	มากที่สุด
๑.๗	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒	๘๑	๑๙				๔.๘๑	๐.๔๐	มากที่สุด
๑.๘	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับปฏิญญาผู้สูงอายุไทย	๓๘	๓๑	๓๑			๔.๐๘	๐.๘๔	มาก
๑.๙	โครงการมีความสำคัญในการป้องกัน แก้ไขปัญหา พัฒนา หรือช่วยสนับสนุนสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงานเพื่อยกระดับภารกิจงานผู้สูงอายุ	๖๙	๑๙	๑๒			๔.๕๘	๐.๗๐	มากที่สุด
๑.๑๐	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภารกิจ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และภารกิจของกรมกิจการผู้สูงอายุ	๖๕	๓๕				๔.๖๕	๐.๔๙	มากที่สุด
ผลการประเมินด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อมโดยรวม							๔.๕๘	๐.๕๖	มากที่สุด
๒. รายการประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation : I)									
๒.๑	งบประมาณสนับสนุนโครงการมีความเหมาะสมและเพียงพอ	๔	๖๒	๓๑	๔		๓.๖๕	๐.๖๓	มาก
๒.๒	วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความเหมาะสมและเพียงพอในการดำเนินงานโครงการ	๒๗	๓๑	๓๕	๘		๓.๗๗	๐.๙๕	มาก
๒.๓	บุคลากรที่ร่วมดำเนินงานโครงการมีจำนวนเพียงพอและเหมาะสม		๖๙	๑๕	๑๕		๓.๕๔	๐.๗๖	มาก
๒.๔	บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการขับเคลื่อนโครงการเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด	๓๑	๖๕	๔			๔.๒๗	๐.๕๓	มาก

๒.๕	บุคลากรมีทักษะการบริหารงานโครงการเพื่อให้โครงการสำเร็จตามกำหนดเวลา งบประมาณ และเป้าหมาย	๓๑	๖๙				๔.๓๑	๐.๔๗	มาก
๒.๖	มีหน่วยงานภายในและภายนอกกรมกิจการผู้สูงอายุ สนับสนุนการดำเนินงานโครงการ	๕๐	๔๒	๘			๔.๔๒	๐.๖๔	มาก
๒.๗	สถานที่ดำเนินการและกลุ่มเป้าหมายมีความเหมาะสม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์โครงการ	๑๙	๖๒	๑๙			๔.๐๐	๐.๖๓	มาก
๒.๘	กรมกิจการผู้สูงอายุมีการสื่อสารและถ่ายทอดนโยบายไปยังหน่วยงานในระดับพื้นที่	๖๒	๓๑	๘			๔.๕๔	๐.๖๕	มากที่สุด
๒.๙	กรมกิจการผู้สูงอายุมีระบบหรือแนวทางการบริหารโครงการ/กิจกรรมมีความเหมาะสมและเพียงพอ	๒๗	๖๕	๘			๔.๑๙	๐.๕๗	มาก
๒.๑๐	การกำหนดระยะเวลาดำเนินงานโครงการมีความเหมาะสม	๕๘	๔๒				๔.๕๘	๐.๕๐	มากที่สุด
ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าโดยรวม							๔.๑๓	๐.๖๓	มาก
๓. รายการประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P)									
๓.๑	การดำเนินงานโครงการสอดคล้องกับนโยบายของกรมกิจการผู้สูงอายุ	๘๑	๑๙				๔.๘๑	๐.๔๐	มากที่สุด
๓.๒	มีการศึกษาสภาพการดำเนินงานปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการพัฒนาและกำหนดจุดพัฒนาหรือปรับกระบวนการดำเนินงานโครงการ	๓๘	๓๕	๒๗			๔.๑๒	๐.๘๒	มาก
๓.๓	มีการวางแผนการดำเนินงานแต่ละกิจกรรมของโครงการอย่างเป็นระบบ	๕๐	๕๐				๔.๕๐	๐.๕๑	มากที่สุด

๓.๔	ผู้บริหารกรมกิจการผู้สูงอายุให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมสนับสนุนโครงการ	๘๘	๔	๘			๔.๘๑	๐.๕๗	มากที่สุด
๓.๕	ความร่วมมือของบุคลากรในการดำเนินงาน	๗๗	๒๓				๕.๒๓	๐.๔๓	มากที่สุด
๓.๖	กิจกรรมของแต่ละโครงการนำไปปฏิบัติจริง	๔๒	๕๘				๔.๔๒	๐.๕๐	มาก
๓.๗	วิธีการ/กิจกรรมที่ปฏิบัติในแต่ละขั้นตอนของโครงการสอดคล้องกับเป้าหมายและแผนที่กำหนด	๖๙	๓๑				๔.๖๙	๐.๔๗	มากที่สุด
๓.๘	ความเหมาะสมของระยะเวลาดำเนินงานแต่ละกิจกรรมของโครงการ	๖๕	๓๕				๔.๖๕	๐.๔๙	มากที่สุด
๓.๙	มีการเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานโครงการอย่างเป็นระบบ	๔๒	๒๓	๓๕			๔.๐๘	๐.๘๙	มาก
๓.๑๐	มีการรายงานผลการดำเนินงานโครงการเป็นรายเดือนหรือรายไตรมาสให้กับบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ	๓๘	๕๔	๘			๔.๓๑	๐.๖๒	มาก
๓.๑๑	กรมกิจการผู้สูงอายุมีการกำกับ ติดตาม การดำเนินการตามเป้าหมายและแผนที่กำหนด	๔๖	๕๔				๔.๔๖	๐.๕๑	มาก
๓.๑๒	มีการนิเทศ ติดตาม กำกับ การดำเนินโครงการให้เป็นไปตามแผนและขั้นตอนที่กำหนด	๓๘	๓๕	๒๗			๔.๑๒	๐.๘๒	มาก
ผลการประเมินด้านกระบวนการโดยรวม							๔.๕๒	๐.๕๘	มากที่สุด
๔. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation: P)									
๔.๑	ปฏิบัติตามกิจกรรมตามโครงการได้ครบถ้วนตามลำดับที่กำหนด	๘๑	๑๙				๔.๘๑	๐.๔๐	มากที่สุด
๔.๒	ผลการดำเนินงานโครงการสอดคล้องตามเป้าหมายของแผนยุทธศาสตร์ชาติในประเด็นที่เกี่ยวข้อง	๖๙	๓๑				๔.๖๙	๐.๔๗	มากที่สุด

๔.๓	ผลการดำเนินงานโครงการสอดคล้องตามเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวข้อง	๔๒	๑๙	๓๘			๔.๐๔	๐.๙๒	มาก
๔.๔	ผลการดำเนินงานโครงการสอดคล้องตามเป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง	๖๒	๘	๓๑			๔.๓๑	๐.๙๓	มาก
๔.๕	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของภาคีต่าง ๆ ในการดูแลผู้สูงอายุ	๔๒	๕๘				๔.๔๒	๐.๕๐	มาก
๔.๖	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้สร้างความตระหนักของสังคมต่อการดูแลผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น	๔๖	๑๙	๓๕			๔.๑๒	๐.๙๑	มาก
๔.๗	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุได้รับการพัฒนาและดูแลอย่างมีคุณภาพ	๓๘	๕๘		๔		๔.๓๑	๐.๖๘	มาก
๔.๘	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ประชากรเป้าหมายมีความพร้อมในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ	๓๕	๖๒		๔		๔.๒๗	๐.๖๗	มาก
๔.๙	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ประชากรเป้าหมายมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำรงชีพในสังคมผู้สูงอายุ	๓๘	๔๖	๑๒	๔		๔.๑๙	๐.๘๐	มาก
๔.๑๐	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครองดูแลเพื่อสุขภาวะที่ดี	๓๕	๕๔	๘	๔		๔.๑๙	๐.๗๕	มาก
๔.๑๑	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุเข้าถึงระบบสวัสดิการสังคม และการคุ้มครองทางสังคมอย่างทั่วถึงเท่าเทียมและเป็นธรรม	๓๘	๑๙	๓๘	๔		๓.๙๒	๐.๙๘	มาก
๔.๑๒	ผลการดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ด้านผลผลิต (Output)	๔๖	๒๗	๒๗			๔.๑๙	๐.๘๕	มาก

๔.๑๓	ผลการดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์และตัวชี้วัดโครงการ	๔๖	๒๗	๒๗			๔.๑๙	๐.๘๕	มาก
๔.๑๔	ผลการดำเนินกิจกรรมตามโครงการทำให้ผู้รับบริการมีความพึงพอใจ	๔๒	๓๑	๒๗			๔.๑๕	๐.๘๓	มาก
๔.๑๕	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้เกิดผลผลิตที่เกิดขึ้นเกินความคาดหมาย	๓๘	๒๗	๓๕			๔.๔๖	๐.๗๖	มาก
ผลการประเมินด้านผลผลิตโดยรวม							๔.๒๘	๐.๗๕	มาก
๕. รายการประเมินความคุ้มค่า									
๕.๑	ความสำเร็จด้านประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์ต่อการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ	๖๕	๒๗	๘			๔.๕๘	๐.๖๔	มากที่สุด
๕.๒	ความสำเร็จด้านประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ต่อการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ	๖๒	๓๑	๘			๔.๕๔	๐.๖๕	มากที่สุด
๕.๓	ประสิทธิภาพการดำเนินงานต้นทุนต่อหน่วยผลผลิตหรือค่าใช้จ่ายต่อหน่วยผลผลิต	๕๔	๑๕	๓๑			๔.๒๓	๐.๙๑	มาก
๕.๔	เกิดประโยชน์และมีความสำคัญต่อการส่งเสริม พัฒนาระบบสวัสดิการและการคุ้มครองทางสังคมของผู้สูงอายุ	๓๕	๓๕	๓๑			๔.๐๔	๐.๘๒	มาก
๕.๕	ความก้าวหน้าในการดำเนินงานเทียบกับแผนงาน/โครงการของกรมกิจการผู้สูงอายุ	๔๒	๒๓	๓๕			๔.๐๘	๐.๘๙	มาก
๕.๖	มีความคุ้มค่าในการดำเนินการ	๖๒	๒๓	๑๕			๔.๔๖	๐.๗๖	มาก
ผลการประเมินความคุ้มค่าโดยรวม							๔.๓๒	๐.๗๘	มาก

จากตารางที่ ๘๕ ผลสรุปการประเมินแผนงานยุทธศาสตร์สร้างความมั่นคงและลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ขอสรุปการประเมิน จำนวน ๑๑ โครงการ ได้แก่ โครงการขับเคลื่อนการบูรณาการรองรับสังคมผู้สูงอายุ โครงการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์มาตรการด้านผู้สูงอายุสู่การปฏิบัติ โครงการขับเคลื่อนนโยบายมาตรการด้านผู้สูงอายุ โครงการคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ โครงการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ โครงการพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมการเรียนรู้ผู้สูงอายุในชุมชน โครงการพัฒนาศักยภาพองค์กรเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุ

โครงการส่งเสริมการเรียนรู้และฝึกอบรมด้านผู้สูงอายุ โครงการส่งเสริมความร่วมมือประชารัฐเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้สูงอายุ โครงการปลูกจิตสำนึกถึงความสำคัญของผู้สูงอายุ และการจัดงานวันผู้สูงอายุแห่งชาติ และโครงการสนับสนุนศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ เป็นต้น โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น จำนวน ๒๖ คน สามารถสรุปผลประเมินโดยแบ่งออกเป็น ๕ ด้าน ดังนี้

ด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) กล่าวคือ ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน ๒๖ คน มีระดับความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยสามารถแบ่งออกเป็นหัวข้อที่มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด คือ หัวข้อโครงการมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการและมีความเหมาะสมหรือจำเป็นกับผู้สูงอายุ หัวข้อวัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับสภาพปัญหาสังคมผู้สูงอายุ หัวข้อวัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุ หัวข้อโครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ หัวข้อโครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลด้านผู้สูงอายุ และกรมกิจการผู้สูงอายุ หัวข้อโครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ หัวข้อโครงการมีความสำคัญในการป้องกัน แก้ไขปัญหาพัฒนา หรือช่วยสนับสนุนสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงานเพื่อยกระดับภารกิจงานผู้สูงอายุ หัวข้อโครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภารกิจ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และภารกิจของกรมกิจการผู้สูงอายุ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๗๓, ๔.๖๙, ๔.๗๗, ๔.๖๙, ๔.๗๗, ๔.๘๑, ๔.๕๘ และ ๔.๖๕ ตามลำดับ รองลงมา คือ หัวข้อโครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) และหัวข้อโครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับปฏิญญาผู้สูงอายุไทยที่มีความพึงพอใจในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๘

ทั้งนี้ ผลการประเมินความพึงพอใจด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ๔.๕๘

ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation : I) กล่าวคือ ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยสามารถแบ่งเป็น ๘ หัวข้อ ได้แก่ หัวข้องบประมาณสนับสนุนโครงการมีความเหมาะสมและเพียงพอ หัวข้อวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความเหมาะสมและเพียงพอในการดำเนินงานโครงการ หัวข้อบุคลากรที่ร่วมดำเนินงานโครงการมีจำนวนเพียงพอและเหมาะสม หัวข้อบุคลากรมีความรู้ความสามารถในการขับเคลื่อนโครงการเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด หัวข้อบุคลากรมีทักษะการบริหารงานโครงการ เพื่อให้โครงการสำเร็จตามกำหนดเวลา งบประมาณ และเป้าหมาย หัวข้อมีหน่วยงานภายในและภายนอกกรมกิจการผู้สูงอายุสนับสนุนการดำเนินงานโครงการ หัวข้อสถานที่ดำเนินการ

และกลุ่มเป้าหมายมีความเหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์โครงการ และหัวข้อกรมกิจการผู้สูงอายุ มีระบบหรือแนวทางการบริหารโครงการ/กิจกรรมมีความเหมาะสมและเพียงพอ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๕ , ๓.๗๗ , ๓.๕๔ , ๔.๒๗ , ๔.๓๑ , ๔.๔๒ ๔.๐๐ และ ๔.๑๙ ตามลำดับ ทั้งนี้มีเพียง ๒ หัวข้อเท่านั้น ที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด คือ หัวข้อการกำหนดระยะเวลาดำเนินงานโครงการมีความเหมาะสม และหัวข้อกรมกิจการผู้สูงอายุมีการสื่อสารและถ่ายทอดนโยบายไปยังหน่วยงานในระดับพื้นที่ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๕๔ และ ๔.๕๘ ตามลำดับ

ทั้งนี้ ผลการประเมินความพึงพอใจด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation : I) โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ๔.๑๓

ด้านกระบวนการ (Process Evaluation : P) กล่าวคือ ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากและมากที่สุด ซึ่งหัวข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุดนั้น คือ หัวข้อการดำเนินงานโครงการสอดคล้องกับนโยบายของกรมกิจการผู้สูงอายุ หัวข้อการวางแผนการดำเนินงานแต่ละกิจกรรมของโครงการอย่างเป็นระบบ หัวข้อผู้บริหารกรมกิจการผู้สูงอายุให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมสนับสนุนโครงการ หัวข้อความร่วมมือของบุคลากรในการดำเนินงาน หัวข้อวิธีการ/กิจกรรมที่ปฏิบัติในแต่ละขั้นตอนของโครงการสอดคล้องกับเป้าหมายและแผนที่กำหนด และหัวข้อความเหมาะสมของระยะเวลาดำเนินงานแต่ละกิจกรรมของโครงการ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๘๑ , ๔.๑๒ , ๔.๕๐ , ๔.๘๑ และ ๕.๒๓ ตามลำดับ ส่วนหัวข้อที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คือ หัวข้อการศึกษาสภาพการดำเนินงานปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการพัฒนาและกำหนดจุดพัฒนา หรือปรับกระบวนการดำเนินงานโครงการ หัวข้อกิจกรรมของแต่ละโครงการนำไปปฏิบัติจริง หัวข้อการเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานโครงการอย่างเป็นระบบ หัวข้อการรายงานผลการดำเนินงานโครงการเป็นรายเดือนหรือรายไตรมาสให้บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ หัวข้อกรมกิจการผู้สูงอายุมีการกำกับ ติดตาม การดำเนินการตามเป้าหมายและแผนที่กำหนด และหัวข้อการนิเทศติดตาม กำกับ การดำเนินโครงการให้เป็นไปตามแผนและขั้นตอนที่กำหนด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๒ , ๔.๔๒ , ๔.๐๘ , ๔.๓๑ , ๔.๔๖ และ ๔.๑๒ ตามลำดับ

ทั้งนี้ ผลการประเมินความพึงพอใจด้านกระบวนการ (Process Evaluation : P) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ๔.๕๒

ด้านผลผลิต (Product Evaluation: P) กล่าวคือ ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งหัวข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุดนั้น ได้แก่ หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการสอดคล้องตามเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวข้อง หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการสอดคล้องตามเป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของภาคีต่าง ๆ ในการดูแลผู้สูงอายุ หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้สร้างความตระหนักของสังคมต่อการดูแลผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุได้รับการพัฒนาและดูแลอย่างมีคุณภาพ หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้ประชากรเป้าหมายมีความพร้อมในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้ประชากรเป้าหมายมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำรงชีพในสังคมผู้สูงอายุ หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครอง ดูแลเพื่อสุขภาวะที่ดี หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุเข้าถึงระบบสวัสดิการสังคม และการคุ้มครองทางสังคม

อย่างทั่วถึงเท่าเทียมและเป็นธรรม หัวข้อผลการดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ด้านผลผลิต (Output) หัวข้อผลการดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์และตัวชี้วัดโครงการ หัวข้อผลการดำเนินกิจกรรมตามโครงการทำให้ผู้รับบริการมีความพึงพอใจ หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้เกิดผลผลิตที่เกิดขึ้นเกินความคาดหมาย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๔, ๔.๓๑, ๔.๔๒, ๔.๑๒, ๔.๓๑, ๔.๒๗, ๔.๑๙, ๔.๑๙, ๓.๙๒, ๔.๑๙, ๔.๑๙, ๔.๑๕ และ ๔.๔๖ ตามลำดับ ทั้งนี้ หัวข้อที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดมีเพียง ๒ หัวข้อเท่านั้น คือ หัวข้อปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการได้ครบถ้วนตามลำดับที่กำหนด และหัวข้อผลการดำเนินงานโครงการสอดคล้องตามเป้าหมายของแผนยุทธศาสตร์ชาติในประเด็นที่เกี่ยวข้อง โดยเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๘๑ และ ๔.๖๙ ตามลำดับ

ทั้งนี้ ผลการประเมินความพึงพอใจด้านผลผลิต (Product Evaluation: P) โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ๔.๒๘

ด้านความคุ้มค่า กล่าวคือ ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งหัวข้อที่อยู่ในระดับมากนั้น ได้แก่ หัวข้อประสิทธิภาพการดำเนินงานต้นทุนต่อหน่วยผลผลิต หรือค่าใช้จ่ายต่อหน่วยผลผลิต หัวข้อเกิดประโยชน์และมีความสำคัญต่อการส่งเสริม พัฒนาระบบสวัสดิการและการคุ้มครองทางสังคมของผู้สูงอายุ หัวข้อความก้าวหน้าในการดำเนินงานเทียบกับแผนงาน/โครงการของกรมกิจการผู้สูงอายุ และหัวข้อมีความคุ้มค่าในการดำเนินการ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๓, ๔.๐๔, ๔.๐๘ และ ๔.๔๖ ตามลำดับ ทั้งนี้ หัวข้อที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดมีเพียง ๒ ข้อเท่านั้น คือ หัวข้อความสำเร็จด้านประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์ต่อการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ และหัวข้อความสำเร็จด้านประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ต่อการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๕๘ และ ๔.๕๔ ตามลำดับ

ทั้งนี้ ผลการประเมินความพึงพอใจด้านความคุ้มค่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ๔.๓๒

ตารางที่ ๘๖ ผลสรุปการประเมินแผนงานพื้นฐานด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนลดความเหลื่อมล้ำและสร้างการเจริญเติบโตจากภายใน

สรุปการประเมิน แผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ									
แนวทางที่ ๓ แผนงานพื้นฐานด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนลดความเหลื่อมล้ำและสร้างการเจริญเติบโตจากภายใน									
ข้อ	รายการประเมิน	ระดับการประเมิน							
		มากที่สุด / คน	มาก / คน	ปานกลาง / คน	น้อย / คน	น้อยที่สุด / คน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความพอใจ
		๕	๔	๓	๒	๑			
๑. รายการประเมินด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation)									
๑.๑	โครงการมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการ และมีความเหมาะสมหรือจำเป็นกับผู้สูงอายุ	๖๑	๓๙				๔.๖๑	๐.๕๐	มากที่สุด
๑.๒	วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับสภาพปัญหาสังคมผู้สูงอายุ	๕๖	๔๔				๔.๕๖	๐.๕๑	มากที่สุด
๑.๓	วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุ	๕๖	๒๘	๑๗			๔.๓๙	๐.๗๘	มาก
๑.๔	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)	๖๑	๒๒	๑๗			๔.๔๔	๐.๗๘	มาก
๑.๕	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒	๗๒	๒๘				๔.๗๒	๐.๔๖	มากที่สุด
๑.๖	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลด้านผู้สูงอายุและกรมกิจการผู้สูงอายุ	๗๒	๒๒	๖			๔.๖๗	๐.๕๙	มากที่สุด

๑.๗	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒	๖๑	๓๓	๖			๔.๕๖	๐.๖๒	มากที่สุด
๑.๘	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับปฏิญญาผู้สูงอายุไทย	๓๙	๓๓	๒๘			๔.๑๑	๐.๘๓	มาก
๑.๙	โครงการมีความสำคัญในการป้องกัน แก้ไขปัญหา พัฒนา หรือ ช่วยสนับสนุนสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงานเพื่อยกระดับภารกิจงานผู้สูงอายุ	๓๓	๕๖	๑๑			๔.๒๒	๐.๖๕	มาก
๑.๑๐	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภารกิจ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และภารกิจของกรมกิจการผู้สูงอายุ	๖๗	๒๘	๖			๔.๖๑	๐.๖๑	มากที่สุด
ผลการประเมินด้านบริบทหรือสถานะแวดล้อมโดยรวม							๔.๔๙	๐.๖๓	มาก
๒. รายการประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation : I)									
๒.๑	งบประมาณสนับสนุนโครงการมีความเหมาะสมและเพียงพอ	๒๘	๓๙	๓๓			๓.๙๔	๐.๘๐	มาก
๒.๒	วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความเหมาะสม และเพียงพอในการดำเนินงานโครงการ	๒๒	๓๙	๒๒	๑๗		๓.๖๗	๑.๐๓	มาก
๒.๓	บุคลากรที่ร่วมดำเนินงานโครงการมีจำนวนเพียงพอและเหมาะสม	๖	๖๑	๑๑	๑๗	๖	๓.๔๔	๑.๐๔	ปานกลาง
๒.๔	บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการขับเคลื่อนโครงการเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด	๑๗	๖๑	๑๗	๖		๓.๘๙	๐.๗๖	มาก
๒.๕	บุคลากรมีทักษะการบริหารงานโครงการเพื่อให้โครงการสำเร็จตามกำหนดเวลา งบประมาณ และเป้าหมาย	๓๓	๕๐	๑๑	๖		๔.๑๑	๐.๘๓	มาก
๒.๖	มีหน่วยงานภายในและภายนอกกรมกิจการผู้สูงอายุสนับสนุนการดำเนินงานโครงการ	๔๔	๒๒	๒๒	๑๑		๔.๐๐	๑.๐๘	มาก
๒.๗	สถานที่ดำเนินการและกลุ่มเป้าหมายมีความเหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์โครงการ	๒๘	๕๐	๒๒			๔.๐๖	๐.๗๓	มาก

๒.๘	กรมกิจการผู้สูงอายุมีการสื่อสารและถ่ายทอดนโยบายไปยังหน่วยงานในระดับพื้นที่	๑๗	๕๖	๒๘			๓.๘๙	๐.๖๘	มาก
๒.๙	กรมกิจการผู้สูงอายุมีระบบหรือแนวทางการบริหารโครงการ/กิจกรรมมีความเหมาะสมและเพียงพอ	๖	๗๘	๑๑	๖		๓.๘๓	๐.๖๒	มาก
๒.๑๐	การกำหนดระยะเวลาดำเนินงานโครงการมีความเหมาะสม	๒๒	๖๗	๖	๖		๔.๐๖	๐.๗๓	มาก
ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าโดยรวม							๓.๘๙	๐.๘๓	มาก
๓. รายการประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P)									
๓.๑	การดำเนินงานโครงการสอดคล้องกับนโยบายของกรมกิจการผู้สูงอายุ	๖๗	๓๓				๔.๖๗	๐.๔๙	มากที่สุด
๓.๒	มีการศึกษาสภาพการดำเนินงานปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการพัฒนาและกำหนดจุดพัฒนาหรือปรับกระบวนการดำเนินงานโครงการ	๒๒	๖๗	๑๑			๔.๑๑	๐.๕๘	มาก
๓.๓	มีการวางแผนการดำเนินงานแต่ละกิจกรรมของโครงการอย่างเป็นระบบ	๒๘	๗๒				๔.๒๘	๐.๔๖	มาก
๓.๔	ผู้บริหารกรมกิจการผู้สูงอายุให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมสนับสนุนโครงการ	๘๙	๖	๖			๔.๘๓	๐.๕๑	มากที่สุด
๓.๕	ความร่วมมือของบุคลากรในการดำเนินงาน	๔๔	๕๖				๔.๔๔	๐.๕๑	มาก
๓.๖	กิจกรรมของแต่ละโครงการนำไปปฏิบัติจริง	๒๘	๕๖	๑๗			๔.๑๑	๐.๖๘	มาก
๓.๗	วิธีการ/กิจกรรมที่ปฏิบัติในแต่ละขั้นตอนของโครงการสอดคล้องกับเป้าหมายและแผนที่กำหนด	๕๐	๔๔	๖			๔.๔๔	๐.๖๒	มาก
๓.๘	ความเหมาะสมของระยะเวลาดำเนินงานแต่ละกิจกรรมของโครงการ	๔๔	๕๖				๔.๔๔	๐.๕๑	มาก
๓.๙	มีการเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานโครงการอย่างเป็นระบบ	๑๗	๕๖	๒๘			๓.๘๙	๐.๖๘	มาก

๓.๑๐	มีการรายงานผลการดำเนินงานโครงการเป็นรายเดือนหรือรายไตรมาสให้บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ	๓๙	๕๖	๖			๔.๓๓	๐.๕๙	มาก
๓.๑๑	กรมกิจการผู้สูงอายุมีการกำกับ ติดตาม การดำเนินการตามเป้าหมายและแผนที่กำหนด	๕๖	๔๔				๔.๕๖	๐.๕๑	มากที่สุด
๓.๑๒	มีการนิเทศ ติดตาม กำกับ การดำเนินโครงการให้เป็นไปตามแผนและขั้นตอนที่กำหนด	๓๙	๔๔	๑๑	๖		๔.๑๗	๐.๘๖	มาก
ผลการประเมินด้านกระบวนการโดยรวม							๔.๓๖	๐.๕๘	มาก
๔. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation: P)									
๔.๑	ปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการได้ครบถ้วนตามลำดับที่กำหนด	๕๖	๔๔				๔.๕๖	๐.๕๑	มากที่สุด
๔.๒	ผลการดำเนินงานโครงการสอดคล้องตามเป้าหมายของแผนยุทธศาสตร์ชาติในประเด็นที่เกี่ยวข้อง	๔๔	๕๐	๖			๔.๓๙	๐.๖๑	มาก
๔.๓	ผลการดำเนินงานโครงการสอดคล้องตามเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวข้อง	๒๒	๕๖	๒๒			๔.๐๐	๐.๖๙	มาก
๔.๔	ผลการดำเนินงานโครงการสอดคล้องตามเป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง	๓๙	๔๔	๑๗			๔.๒๒	๐.๗๓	มาก
๔.๕	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของภาคีต่างๆ ในการดูแลผู้สูงอายุ	๒๒	๗๒	๖			๔.๑๗	๐.๕๑	มาก
๔.๖	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้สร้างความตระหนักของสังคมต่อการดูแลผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น	๒๘	๕๐	๒๒			๔.๐๖	๐.๗๓	มาก
๔.๗	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุได้รับการพัฒนาและดูแลอย่างมีคุณภาพ	๒๒	๗๘				๔.๒๒	๐.๔๓	มาก

๔.๘	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ประชากรเป้าหมายมีความพร้อมในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ	๒๒	๗๘				๔.๒๒	๐.๔๓	มาก
๔.๙	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ประชากรเป้าหมายมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำรงชีพในสังคมผู้สูงอายุ	๒๘	๖๗	๖			๔.๒๒	๐.๕๕	มาก
๔.๑๐	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครอง ดูแลเพื่อสุขภาพที่ดี	๑๑	๖๗	๒๒			๓.๘๙	๐.๕๘	มาก
๔.๑๑	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุเข้าถึงระบบสวัสดิการสังคม และการคุ้มครองทางสังคมอย่างทั่วถึงเท่าเทียมและเป็นธรรม	๑๗	๖๑	๒๒			๓.๙๔	๐.๖๔	มาก
๔.๑๒	ผลการดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ด้านผลผลิต (Output)	๒๘	๕๖	๑๗			๔.๑๑	๐.๖๘	มาก
๔.๑๓	ผลการดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์และตัวชี้วัดโครงการ	๓๙	๔๔	๑๗			๔.๒๒	๐.๗๓	มาก
๔.๑๔	ผลการดำเนินกิจกรรมตามโครงการทำให้ผู้รับบริการมีความพึงพอใจ	๕๐	๓๓	๑๗			๔.๓๓	๐.๗๗	มาก
๔.๑๕	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้เกิดผลผลิตที่เกิดขึ้นเกินความคาดหมาย	๒๘	๓๙	๒๘	๖		๓.๘๙	๐.๙๐	มาก
ผลการประเมินด้านผลผลิตโดยรวม							๔.๑๖	๐.๖๓	มาก
๕. รายการประเมินความคุ้มค่า									
๕.๑	ความสำเร็จด้านประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์ต่อการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ	๒๒	๗๒	๖			๔.๑๗	๐.๕๑	มาก
๕.๒	ความสำเร็จด้านประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ต่อการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ	๓๓	๖๑	๖			๔.๒๘	๐.๕๗	มาก

๕.๓	ประสิทธิภาพการดำเนินงานต้นทุนต่อหน่วยผลผลิตหรือ ค่าใช้จ่ายต่อหน่วยผลผลิต	๓๓	๕๖	๑๑			๔.๒๒	๐.๖๕	มาก
๕.๔	เกิดประโยชน์และมีความสำคัญต่อการส่งเสริม พัฒนาระบบ สวัสดิการและการคุ้มครองทางสังคมของผู้สูงอายุ	๓๙	๕๐	๑๑			๔.๒๘	๐.๖๗	มาก
๕.๕	ความก้าวหน้าในการดำเนินงานเทียบกับแผนงาน/โครงการของ กรมกิจการผู้สูงอายุ	๑๗	๖๗	๑๗			๔.๐๐	๐.๕๙	มาก
๕.๖	มีความคุ้มค่าในการดำเนินการ	๓๓	๕๖	๑๑			๔.๒๒	๐.๖๕	มาก
ผลการประเมินความคุ้มค่าโดยรวม							๔.๑๙	๐.๖๑	มาก

จากตารางที่ ๘๖ ผลสรุปการประเมิน แผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ แผนงานที่ ๓ แผนงานพื้นฐานด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างการเจริญเติบโตจากภายใน ขอสรุปการประเมิน จำนวน ๗ โครงการ ได้แก่ โครงการ สนับสนุนการดำเนินงานตรวจสอบภายใน โครงการพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศ โครงการ ประชาสัมพันธ์เพื่อการสื่อสารองค์กร โครงการส่งเสริมการพัฒนาระบบบริหาร โครงการจัดทำแผน ยุทธศาสตร์ คำของงบประมาณและติดตามประเมินผล โครงการการประชุมเชิงปฏิบัติการระดับภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โครงการการจัดการระบบเทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อพัฒนางานด้านผู้สูงอายุ เป็นต้น โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น จำนวน ๑๘ คน สามารถสรุปผลประเมินโดยแบ่งออกเป็น ๕ ด้าน ดังนี้

ด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) กล่าวคือ ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๑๘ คน มีระดับความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยสามารถแบ่งออกเป็นหัวข้อ ที่มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด คือ หัวข้อโครงการมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการ และมีความเหมาะสมหรือจำเป็นกับผู้สูงอายุ หัวข้อวัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับสภาพปัญหาสังคม ผู้สูงอายุ หัวข้อโครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ หัวข้อโครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลด้านผู้สูงอายุ และกรมกิจการผู้สูงอายุ หัวข้อโครงการมีความสำคัญสอดคล้องแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ และหัวข้อโครงการ มีความสำคัญสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภารกิจ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และภารกิจของกรมกิจการผู้สูงอายุ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๖๑, ๔.๕๖, ๔.๗๒, ๔.๖๗, ๔.๕๖ และ ๔.๖๑ ตามลำดับ ส่วนหัวข้อ ที่มีระดับความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ได้แก่ หัวข้อวัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับความต้องการของ ผู้สูงอายุ หัวข้อโครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) และหัวข้อโครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับปฏิญญาผู้สูงอายุไทย และหัวข้อโครงการมีความสำคัญ ในการป้องกัน แก้ไขปัญหา พัฒนา หรือช่วยสนับสนุนสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงานเพื่อยกระดับ ภารกิจงานผู้สูงอายุ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๑ และ ๔.๒๒ ตามลำดับ

ทั้งนี้ ผลการประเมินความพึงพอใจด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ๔.๔๙

ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation : I) กล่าวคือ ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยสามารถแบ่งออกเป็นหัวข้อที่มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด ได้แก่ หัวข้องบประมาณสนับสนุนโครงการมีความเหมาะสมและเพียงพอ หัวข้อวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความเหมาะสมและเพียงพอในการดำเนินงานโครงการ บุคลากร มีความรู้ความสามารถในการขับเคลื่อนโครงการเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด หัวข้อบุคลากรมีทักษะการบริหารงานโครงการเพื่อให้โครงการสำเร็จตามกำหนดเวลา งบประมาณ และเป้าหมาย หัวข้อหน่วยงานภายในและภายนอกกรมกิจการผู้สูงอายุสนับสนุนการดำเนินงาน โครงการ หัวข้อสถานที่ดำเนินการและกลุ่มเป้าหมายมีความเหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ โครงการ หัวข้อกรมกิจการผู้สูงอายุมีการสื่อสารและถ่ายทอดนโยบายไปยังหน่วยงานในระดับพื้นที่ หัวข้อกรมกิจการผู้สูงอายุมีระบบหรือแนวทางการบริหารโครงการ/กิจกรรมมีความเหมาะสม และเพียงพอ และหัวข้อการกำหนดระยะเวลาดำเนินงานโครงการมีความเหมาะสม โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๙๔, ๓.๖๗, ๓.๘๙, ๔.๑๑, ๔.๐๐, ๔.๐๖, ๓.๘๙, ๓.๘๓, และ ๔.๐๖ ตามลำดับ นอกจากนี้

มีเพียง ๑ หัวข้อเท่านั้นที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง คือ บุคลากรที่ร่วมดำเนินงานโครงการ มีจำนวนเพียงพอและเหมาะสม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๔๔

ทั้งนี้ ผลการประเมินความพึงพอใจด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation : I) โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ๓.๘๙

ด้านกระบวนการ (Process Evaluation : P) กล่าวคือ ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยสามารถแบ่งออกเป็นหัวข้อที่มีระดับความพึงพอใจมาก ได้แก่ หัวข้อมีการศึกษาสภาพการดำเนินงานปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการพัฒนาและกำหนดจุดพัฒนา หรือปรับกระบวนการดำเนินงานโครงการ หัวข้อการวางแผนการดำเนินงานแต่ละกิจกรรมของโครงการอย่างเป็นระบบ หัวข้อความร่วมมือของบุคลากรในการดำเนินงาน หัวข้อกิจกรรมของแต่ละโครงการนำไปปฏิบัติจริง หัวข้อวิธีการ/กิจกรรมที่ปฏิบัติในแต่ละขั้นตอนของโครงการสอดคล้องกับเป้าหมายและแผนที่กำหนดหัวข้อความเหมาะสมของระยะเวลาดำเนินงานแต่ละกิจกรรมของโครงการ หัวข้อมีการเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานโครงการอย่างเป็นระบบ หัวข้อมีการรายงานผลการดำเนินงานโครงการเป็นรายเดือนหรือรายไตรมาสให้บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ และหัวข้อมีการนิเทศ ติดตาม กำกับ การดำเนินโครงการให้เป็นไปตามแผนและขั้นตอนที่กำหนด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๑, ๔.๒๘, ๔.๔๔, ๔.๑๑, ๔.๔๔, ๔.๔๔, ๓.๘๙, ๔.๓๓, และ ๔.๑๗ ทั้งนี้ ยังมีบางหัวข้อที่มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คือ หัวข้อการดำเนินงานโครงการสอดคล้องกับนโยบายของกรมกิจการผู้สูงอายุ หัวข้อผู้บริหารกรมกิจการผู้สูงอายุให้ความสำคัญต่อการส่งเสริม สนับสนุนโครงการ และหัวข้อกรมกิจการผู้สูงอายุมีการกำกับ ติดตาม การดำเนินการตามเป้าหมาย และแผนที่กำหนด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๖๗ ๔.๘๓ และ ๔.๕๖ ตามลำดับ

ทั้งนี้ ผลการประเมินความพึงพอใจด้านกระบวนการ (Process Evaluation : P) โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ๔.๓๖

ด้านผลผลิต (Product Evaluation: P) กล่าวคือ ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยสามารถแบ่งออกเป็นหัวข้อที่มีระดับความพึงพอใจมาก ได้แก่ หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการสอดคล้องตามเป้าหมายของแผนยุทธศาสตร์ชาติในประเด็นที่เกี่ยวข้อง หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการสอดคล้องตามเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวข้อง หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการสอดคล้องตามเป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของภาคีต่าง ๆ ในการดูแลผู้สูงอายุ หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้สร้างความตระหนักของสังคมต่อการดูแลผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุได้รับการพัฒนาและดูแลอย่างมีคุณภาพ หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้ประชากรเป้าหมายมีความพร้อมในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้ประชากรเป้าหมายมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำรงชีพในสังคมผู้สูงอายุ หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครอง ดูแลเพื่อสุขภาวะที่ดี หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุเข้าถึงระบบสวัสดิการสังคม และการคุ้มครองทางสังคมอย่างทั่วถึงเท่าเทียมและเป็นธรรม หัวข้อผลการดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ด้านผลผลิต (Output) หัวข้อผลการดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ และตัวชี้วัดโครงการ หัวข้อผลการดำเนินกิจกรรมตามโครงการทำให้ผู้รับบริการมีความพึงพอใจ และหัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้เกิดผลผลิตที่เกิดขึ้นเกินความคาดหมาย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๙, ๔.๐๐, ๔.๒๒, ๔.๑๗, ๔.๐๖, ๔.๒๒, ๔.๒๒, ๔.๒๒, ๓.๘๙, ๓.๙๔, ๔.๑๑, ๔.๒๒ ๔.๓๓

และ ๓.๘๙ ตามลำดับ แต่มีเพียง ๑ หัวข้อเท่านั้นที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด คือ หัวข้อปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการได้ครบถ้วนตามลำดับที่กำหนด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๕๖

ทั้งนี้ ผลการประเมินความพึงพอใจด้านผลผลิต (Product Evaluation: P) โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ๔.๑๖

ด้านความคุ้มค่า กล่าวคือ ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยในแต่ละหัวข้อที่มีระดับความพึงพอใจมาก ได้แก่ หัวข้อความสำเร็จด้านประสิทธิผลตามหัวข้อหัวข้อวัตถุประสงค์ต่อการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ หัวข้อความสำเร็จด้านประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ต่อการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ หัวข้อประสิทธิภาพการดำเนินงานต้นทุนต่อหน่วยผลผลิตหรือค่าใช้จ่ายต่อหน่วยผลผลิต หัวข้อเกิดประโยชน์และมีความสำคัญต่อการส่งเสริมพัฒนาระบบสวัสดิการและการคุ้มครองทางสังคมของผู้สูงอายุ หัวข้อความก้าวหน้าในการดำเนินงานเทียบกับแผนงาน/โครงการของกรมกิจการผู้สูงอายุ และหัวข้อมีความคุ้มค่าในการดำเนินการ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๗, ๔.๒๘, ๔.๒๒, ๔.๒๘, ๔.๐๐ และ ๔.๒๒ ตามลำดับ

ทั้งนี้ ผลการประเมินความพึงพอใจด้านความคุ้มค่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ๔.๒๒

บทที่ ๔

ผลการศึกษาระเมินผลตามแผนบูรณาการสร้างโอกาสเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

การประเมินผลตามแผนบูรณาการสร้างโอกาสเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ในครั้งนี้ เป็นการศึกษาจากเอกสารแผนงานโครงการ/วิชาการ การสนทนากลุ่มหรือการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อติดตามผลการดำเนินงาน ๔ ภูมิภาค ได้แก่ จังหวัดชลบุรี จังหวัดขอนแก่น จังหวัดภูเก็ต และจังหวัดเชียงใหม่ โดยมีผู้เข้าร่วมการประชุมฯ รวมทั้งสิ้น ๑๔๐ คน และเครือข่าย/ผู้รับบริการจากโครงการ จำนวน ๓๘๙ คน และผู้ปฏิบัติงานโครงการ ๓๖ คน ทั้งนี้ การประเมินผลตามแผนบูรณาการฯ ผู้วิจัยได้ดำเนินการประเมินโครงการที่กรมกิจการผู้สูงอายุเป็นหน่วยงานรับผิดชอบทุกโครงการ สำหรับโครงการที่หน่วยงานอื่นเป็นผู้รับผิดชอบ ได้คัดเลือกโครงการจากหน่วยงานอื่น ๆ แบบเฉพาะเจาะจง ซึ่งพิจารณาจากวงเงินงบประมาณโครงการ จำนวนผู้รับบริการ และโครงการที่มีใช้การก่อสร้างอาคาร/สถานที่ เนื่องจากงบประมาณที่ได้รับมาศึกษาประเมินผลมีข้อจำกัด จึงไม่สามารถศึกษาได้ครบถ้วนทุกโครงการตามแผนบูรณาการฯ ดังนั้นต้องทำการคัดเลือกโครงการแบบเฉพาะเจาะจง ซึ่งอาศัยหลักเกณฑ์การพิจารณาดังกล่าว โดยมีผลการศึกษาดังต่อไปนี้

๔.๑ แนวทางที่ ๑ พัฒนากลไกการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม

แนวทางที่ ๑ พัฒนากลไกการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม ขับเคลื่อนแผนงานโครงการโดยกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กรมกิจการผู้สูงอายุ และกองทุนการออมแห่งชาติ จำนวน ๓ โครงการ ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการคัดเลือกโครงการด้วยวิธีการสุ่มแบบเจาะจงจำนวน ๒ โครงการ ของกรมกิจการผู้สูงอายุ และกองทุนการออมแห่งชาติ โดยมีผลการประเมินโครงการ ดังนี้

๔.๑.๑ โครงการสร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมรองรับสังคมผู้สูงอายุ

(๑) การวิเคราะห์แผนโครงการ

(๑.๑) วัตถุประสงค์ :

- รมรณรงค์ให้ทุกภาคส่วนจัดกิจกรรมที่เห็นความสำคัญของผู้สูงอายุ
- ส่งเสริมให้ทุกจังหวัด มีการเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุ ผ่านกลไกการทำงาน ของเครือข่าย ได้แก่ สนง.พมจ. ๗๖ จังหวัด ศพอส. สภากาแฟและเยาวชนฯ อปท สถาบันการศึกษา เครือข่ายในพื้นที่ เป็นต้น

(๑.๒) ผลผลิต : หน่วยงานต่างๆ ตระหนักถึงคุณค่าและศักดิ์ศรีของผู้สูงอายุ รวมถึงจัดกิจกรรมเพื่อผู้สูงอายุ

(๑.๓) ผลลัพธ์ :

- หน่วยงานทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน เห็นความสำคัญและร่วมจัดงานวันผู้สูงอายุแห่งชาติ รวมถึงกิจกรรมที่รณรงค์สร้างความตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของผู้สูงอายุ
- ผู้สูงอายุและประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมรณรงค์สร้างความตระหนักถึงคุณค่าและศักดิ์ศรี ของผู้สูงอายุและเตรียมพร้อมสู่การเป็นประชากรสูงอายุอย่างมีคุณภาพ

(๑.๔) ตัวชี้วัด :

- เติบโตขึ้น หน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ ที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมรณรงค์สร้างความตระหนักถึงคุณค่าและศักดิ์ศรีของผู้สูงอายุ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมกิจกรรมทางสังคมของคนทุกวัยกับผู้สูงอายุ ๑,๒๗๘ เครือข่าย
- เติบโตขึ้น ระยะเวลาการดำเนินงานแล้วเสร็จตามแผนงานโครงการที่กำหนด ปีงบประมาณ ๒๕๖๒
- เติบโตขึ้น ค่าใช้จ่าย อยู่ในวงเงินงบประมาณที่ได้รับ

(๑.๕) กลุ่มเป้าหมาย : เด็กและเยาวชนสตรีและครอบครัวผู้สูงอายุ

(๑.๖) พื้นที่ดำเนินการ :

- พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (จำนวน ๗๖ จังหวัด)
- ส่วนกลาง
- ศูนย์/สถาบัน/บ้าน/นิคม/อื่นๆ (จำนวน ๑๒ แห่ง)

(๑.๗) ระยะเวลา : ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

(๑.๘) งบประมาณ : ๑๒,๔๑๐,๖๐๐ (งบดำเนินงาน)

(๑.๙) หน่วยงานที่รับผิดชอบ : กองส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ

(๒) การวิเคราะห์โครงการ

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาข้อมูลในด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต รวมถึงผลลัพธ์ จากผลการรายงานผลการดำเนินงานโครงการ การสนทนากลุ่มหรือการประชุมเชิงปฏิบัติการ และศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบในการวัดผลสำเร็จของโครงการ โดยมีรายละเอียดตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ ๘๗ สรุปข้อมูลโครงการสร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมรองรับสังคมสูงอายุ

CIPP Model	ข้อมูลวิเคราะห์โครงการ
สถานะแวดล้อม (Context)	รณรงค์ให้ทุกภาคส่วนเห็นความสำคัญและตระหนักถึงคุณค่าผู้สูงอายุ และเตรียมความพร้อมประชากรก่อนวัยสูงอายุ
ปัจจัยนำเข้า (Input)	๑. ผู้อำนวยการกอง/กลุ่มเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ๒. งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ๓. วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และเทคโนโลยีของหน่วยงาน
กระบวนการ	๑. กิจกรรมรณรงค์สร้างความตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของผู้สูงอายุ

(Process)	๒. กิจกรรมการเตรียมความพร้อมผู้สูงอายุที่มีคุณภาพ / กิจกรรมการ สัมมนาบุคลากรภาครัฐ ๓. กิจกรรมการเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุในชุมชน
ผลผลิต (Output/Product)	๑. กิจกรรมการรณรงค์สร้างความตระหนักฯ ๑,๖๓๔ เครือข่าย ๑๒,๘๖๕ คน กิจกรรมการเตรียมความพร้อม ๙๓๙ เครือข่าย ๔,๖๕๕ คน ๒. กิจกรรมสัมมนาเตรียมบุคลากรภาครัฐ ๑๐๐ เครือข่าย ๕๐๐ คน ๓. สนง.พมจ. ๗๖ จังหวัด ศพส. ๑๒ แห่ง รวมทั้งเครือข่ายในระดับพื้นที่ ร่วมจัดกิจกรรมรณรงค์สร้างตระหนักถึงคุณค่าผู้สูงอายุ และจัดอบรม หลักสูตรเตรียมความพร้อมประชากรก่อนวัยสูงอายุให้แก่ แกนนำ ศพอส. เครือข่ายในพื้นที่
ผลลัพธ์ (Outcome)	ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ตระหนักและให้ความสำคัญในการ เตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุ

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ
ตารางที่ ๘๘ การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง

	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
ตัวชี้วัด	เชิงปริมาณ : มีส่วนร่วมกิจกรรมรณรงค์สร้างความ ตระหนักถึงคุณค่าและศักดิ์ศรีของ ผู้สูงอายุ การส่งเสริมการมีส่วนร่วม กิจกรรมทางสังคมของคนทุกวัยกับ ผู้สูงอายุ ๑,๒๗๘ เครือข่าย เชิงเวลา : ระยะเวลาการดำเนินงานแล้วเสร็จตาม แผนงาน โครงการ ที่ กำหนด ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ เชิงค่าใช้จ่าย : ค่าใช้จ่ายอยู่ในวงเงินงบประมาณที่ ได้รับ	เชิงปริมาณ : ๑. กิจกรรมการรณรงค์สร้างความตระหนัก ฯ ๑,๔๗๙ เครือข่าย เชิงเวลา : ๑ ต.ค. ๖๑ - ๓๐ ก.ย. ๖๒ เชิงค่าใช้จ่าย : ๑๑,๖๙๓,๔๐๐
ระยะเวลา ดำเนินการ	๑ ต.ค. ๖๑ - ๓๐ ก.ย. ๖๒	๑ ต.ค. ๖๑ - ๓๐ ก.ย. ๖๒
งบประมาณ (บาท)	๑๒,๔๑๐,๖๐๐	๑๑,๖๙๓,๔๐๐

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๘๙ การวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคของโครงการ

	ประเด็นปัญหา และอุปสรรค	แนวทางแก้ไขปัญหา
ด้านบุคลากร	บุคลากรเข้าร่วมประชุมชี้แจงกับบุคลากรที่ประชุมโครงการ แต่ละครั้ง ไม่ใช่บุคคลเดียวกัน การถ่ายทอดแนวทางการดำเนินโครงการอาจคลาดเคลื่อนได้	
ด้านกระบวนการ/ ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	๑. งบประมาณจำกัดไม่เพียงพอ ๒. วิธีการจัดอบรมหลักสูตรการเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุในระดับพื้นที่ หลังจากที่ สนง.พมจ. ๗๖ จังหวัด และ ศพส. ๑๒ แห่ง ได้รับงบประมาณจากส่วนกลาง เพื่อจัดอบรมขยายผลในพื้นที่ เนื่องจากจังหวัดมีภารกิจมาก บางจังหวัดจึงบูรณาการร่วมกับกิจกรรมอื่นของจังหวัดด้วย ผลผลิตที่ได้จึงมีทั้งผู้สูงอายุ และประชาชนก่อนวัยสูงอายุ	๑.เพิ่มเติมงบประมาณให้เพียงพอ ๒. ส่วนกลางต้องทำความเข้าใจกับจังหวัด และ ศพส. ให้ชัดเจน กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรม หรืออบรมได้รับความรู้ต้องเป็นผู้มีอายุไม่เกิน ๖๐ ปี
ด้านงบประมาณ/ ค่าใช้จ่าย	งบประมาณที่สนับสนุนให้แก่ ๗๖ จังหวัด ไม่เพียงพอ ในการจัดอบรมหรือจัดกิจกรรมในพื้นที่อย่างกว้างขวาง	ระบุหรือเขียนตัวชี้วัดถึงเครือข่ายในการดำเนินงาน และเป้าหมายของผลผลิตและผลลัพธ์ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บท ทั้งนี้โครงการนี้มีความสอดคล้องตามข้างต้น
ด้านวัสดุ อุปกรณ์	-	-
ด้านการ ประสานงานและ บริการ	-	-

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

(๓) ผลการประเมินโครงการ

(๓.๑) มิติประสิทธิผล

เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดที่กำหนดกับผลการดำเนินงานตามผลผลิตโครงการ พบว่า ผลผลิตโครงการสูงกว่าค่าตัวชี้วัดเชิงปริมาณ โดยโครงการสามารถรณรงค์สร้างความตระหนักฯ ๑,๔๗๙ เครือข่าย ดังนั้นจึงเป็นโครงการที่ประสบความสำเร็จตามตัวชี้วัดในเชิงปริมาณ และตัวชี้วัดเชิงเวลา สามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด รวมถึงตัวชี้วัดเชิงงบประมาณภายใต้กรอบวงเงินที่ได้รับ

การจัดสรร ทำให้ทุกภาคส่วนเห็นความสำคัญของผู้สูงอายุ และทุกจังหวัด มีการเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุ ผ่านกลไกการทำงานของเครือข่ายในพื้นที่

(๓.๒) มิติประสิทธิภาพ

ต้นทุนผลผลิตรวม ๑๑,๖๙๓,๔๐๐ บาท/การรณรงค์สร้างความตระหนักฯ ๑,๒๗๙ เครือข่าย คิดเป็นต้นทุนต่อหน่วย เท่ากับ ๙,๑๔๒.๖๑ บาท เมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนผลผลิตรวมตามแผนคิดเป็นต้นทุนต่อหน่วยเท่ากับ ๙,๗๑๐.๙๕ บาท ดังนั้นต้นทุนต่อหน่วยที่เกิดขึ้นจริงน้อยกว่าต้นทุนต่อหน่วยที่เกิดขึ้นตามแผน และผลผลิตที่เกิดขึ้นจริงมากกว่าเป้าหมายที่กำหนด โดยค่าใช้จ่ายอยู่ภายใต้กรอบวงเงินที่ได้รับจัดสรร จึงเป็นโครงการที่มีประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวม และประสิทธิภาพการประหยัด

(๓.๓) มิติความพึงพอใจ

สำหรับความพึงพอใจของผู้รับบริการจากโครงการ พบว่า ผู้รับบริการมีความพึงพอใจในด้านผลผลิต โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีค่าเฉลี่ย ๔.๕๒ เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมการเข้าถึงระบบสวัสดิการสังคมและการคุ้มครองทางสังคมกับผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ย ๔.๗๖ รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมของภาคีต่าง ๆ ในการดูแลผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ย ๔.๖๑ ประเด็นต่อมา คือ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเกินความคาดหมาย มีค่าเฉลี่ย ๔.๕๐ และส่งเสริมการมีคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ครอบครัว ชุมชน มีค่าเฉลี่ย ๔.๔๗ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยรองต่ำสุด คือ ผลการดำเนินงานแผนงานบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด มีค่าเฉลี่ย ๔.๔๒ และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความคุ้มค่าของงบประมาณรัฐ มีค่าเฉลี่ย ๔.๓๔

๔.๑.๒ โครงการส่งเสริมการออมเพื่อการเกษียณอายุ

(๑) การวิเคราะห์โครงการ

(๑.๑) วัตถุประสงค์ : เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ของกลุ่มแรงงานนอกระบบให้ได้มีหลักประกันการจ่ายบำนาญเพื่อการชราภาพ

(๑.๒) ผลผลิต : ประชาชนกลุ่มแรงงานนอกระบบเป็นสมาชิก กอช.

(๑.๓) ผลลัพธ์ : มีเงินออมเพื่อการเกษียณอายุ

(๑.๔) ตัวชี้วัด :

- เชิงปริมาณ ๗๐๐,๐๐๐ คน ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒
- เชิงคุณภาพ ประชาชนกลุ่มแรงงานนอกระบบเป็นสมาชิก กอช. และมีเงินออมเพื่อการเกษียณอายุ

(๑.๕) กลุ่มเป้าหมาย : ประชาชนภายในประเทศไทย

(๑.๖) พื้นที่ดำเนินการ : ทั่วประเทศ

(๑.๗) ระยะเวลา : ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

(๑.๘) งบประมาณ : ๒๙๙,๖๒๔๐ ล้านบาท

(๑.๙) หน่วยงานที่รับผิดชอบ : กองทุนการออมแห่งชาติ

(๒) การวิเคราะห์โครงการ

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาข้อมูลในด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต รวมถึงผลลัพธ์ จากผลการรายงานผลการดำเนินงานโครงการ การสนทนากลุ่มหรือการประชุมเชิงปฏิบัติการ และศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบในการวัดผลสำเร็จของโครงการ โดยมีรายละเอียดตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ ๙๐ สรุปข้อมูลโครงการส่งเสริมการออมเพื่อการเกษียณอายุ

CIPP Model	ข้อมูลวิเคราะห์โครงการ
สถานะแวดล้อม (Context)	โครงการส่งเสริมการออมเพื่อการเกษียณอายุมีความสำคัญมากเนื่องจากการเตรียมความพร้อมของสังคมเพื่อให้ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุได้อย่างมีประสิทธิภาพ
ปัจจัยนำเข้า (Input)	๑. ผู้อำนวยการกอง/กลุ่มเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ๒. งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ๓. วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และเทคโนโลยีของหน่วยงาน
กระบวนการ (Process)	การเพิ่มสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติ และการส่งเสริมการออมเพื่อการเกษียณอายุ
ผลผลิต (Output/Product)	ปัจจุบัน มีสมาชิกจำนวน ๒,๒๑๑,๑๖๓ คน
ผลลัพธ์ (Outcome)	สมาชิก กอช. ออมเงินเพื่อรองรับการเกษียณอายุงานในอนาคต

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๙๑ การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง

	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
ตัวชี้วัด	สมาชิกกองทุนการออม ๗๐๐,๐๐๐ คน ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒	ปัจจุบัน มีสมาชิกจำนวน ๒,๒๑๑,๑๖๓ คน
ระยะเวลาดำเนินการ	๑ ต.ค. ๖๑ - ๓๐ ก.ย. ๖๒	๑ ต.ค. ๖๑ - ๓๐ ก.ย. ๖๒
งบประมาณ (บาท)	๒,๙๙๖,๒๔๐ ล้านบาท	๒,๙๙๖,๒๔๐ ล้านบาท

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๙๒ การวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคของโครงการ

	ประเด็นปัญหา และอุปสรรค	แนวทางแก้ไขปัญหา
ด้านบุคลากร	เป็นหน่วยงานที่ไม่มีสาขา และมีบุคลากรจำกัดที่ต้องรองรับการดำเนินงานทั่วทั้งประเทศ	ได้รับอนุมัติกรอบอัตรากำลังเพิ่มเติม เพื่อรองรับการดำเนินงาน

	ประเด็นปัญหา และอุปสรรค	แนวทางแก้ไขปัญหา
ด้านกระบวนการ/ ขั้นตอนการดำเนินงาน	ขั้นตอนการดำเนินงานต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานภาคีเครือข่าย ดังนั้นบางครั้งข้อมูลที่จะสื่อสารกับประชาชนมีความคลาดเคลื่อน	การจัดอบรมให้กับหน่วยรับสมัคร หรือหน่วยงานภาคีเครือข่าย เพื่อให้สามารถไปสื่อสารข้อมูลได้อย่างถูกต้อง
ด้านงบประมาณ/ ค่าใช้จ่าย	ได้รับงบประมาณที่จำกัดสำหรับการบริหารงาน	ขอรับการจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติม เพื่อให้มีความคล่องตัวในด้านการบริหารงาน
ด้านวัสดุ อุปกรณ์	-	-
ด้านการประสานงาน และบริการ	จากการดำเนินงาน มักได้รับเรื่องร้องเรียนจากกลุ่มสมาชิกและกลุ่มประชาชนที่สนใจโครงการ ว่าธนาคารหน่วยรับสมัครให้ข้อมูลที่คลาดเคลื่อน/บิดเบือน หรือเสนอขายผลิตภัณฑ์ของธนาคารเอง	การจัดอบรมให้ความรู้กับหน่วยรับสมัคร/ธนาคารสาขา เพื่อให้สามารถสื่อสารข้อมูลได้อย่างถูกต้อง

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

(๓) ผลการประเมินโครงการ

(๓.๑) มิติประสิทธิผล

เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดที่กำหนดกับผลการดำเนินงานตามผลผลิตโครงการ พบว่า ตัวชี้วัดเชิงปริมาณกับผลผลิตสอดคล้องกัน โดยโครงการสามารถทำให้มีสมาชิกกองทุนการออมจำนวน ๒,๒๑๑,๑๖๓ คน และตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ สมาชิก กอช. จำนวน ๒,๒๑๑,๑๖๓ คน มีเงินออมเพื่อการเกษียณอายุ

(๓.๒) มิติประสิทธิภาพ

ต้นทุนผลผลิตรวม ๒๙๙,๖๒๔,๐๐๐ ล้านบาท/สมาชิก กอช. จำนวน ๒,๒๑๑,๑๖๓ คน และมีเงินออมเพื่อการเกษียณอายุ คิดเป็นต้นทุนต่อหน่วยเท่ากับ ๑๓๕.๕๐ บาท เมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนผลผลิตรวมตามแผนคิดเป็นต้นทุนต่อหน่วยเท่ากับ ๔๒๘.๐๓ บาท ดังนั้นต้นทุนต่อหน่วยที่เกิดขึ้นจริงน้อยกว่าต้นทุนต่อหน่วยที่เกิดขึ้นตามแผน และผลผลิตที่เกิดขึ้นจริงมากกว่าเป้าหมายที่กำหนดจึงเป็นโครงการที่มีประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวม และประสิทธิภาพการประหยัด

(๓.๓) มิติความพึงพอใจ

สำหรับความพึงพอใจของผู้รับบริการจากโครงการ พบว่า ผู้รับบริการมีความพึงพอใจในด้านผลผลิต โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีค่าเฉลี่ย ๔.๖๓ เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมการเข้าถึงระบบสวัสดิการสังคมและการคุ้มครองทางสังคมกับผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ย ๔.๗๔ รองลงมา คือ ผลการดำเนินงานแผนงานบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด การมีส่วนร่วมของภาคีต่าง ๆ ในการดูแลผู้สูงอายุ และความคุ้มค่าของงบประมาณรัฐ มีค่าเฉลี่ยที่เท่ากัน คือ ๔.๖๖ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยรองต่ำสุด

คือ ส่งเสริมการมีคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ครอบครัว ชุมชน มีค่าเฉลี่ย ๔.๖๓ และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเกินความคาดหมาย มีค่าเฉลี่ย ๔.๔๒

๔.๒ แนวทางที่ ๒ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม

แนวทางที่ ๒ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมขับเคลื่อนแผนงานโครงการ โดยกรมการแพทย์ กรมอนามัย สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน) มหาวิทยาลัยมหิดล และสภาวิชาชีพไทย จำนวน ๑๐ โครงการ ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการคัดเลือกโครงการด้วยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง จำนวน ๓ โครงการ ของศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน) สภาวิชาชีพไทย และกรมอนามัย โดยมีผลการประเมินโครงการ ดังนี้

๔.๒.๑ โครงการบริการฝังรากฟันเทียมสำหรับผู้สูงอายุ

(๑) การวิเคราะห์แผนโครงการ

(๑.๑) วัตถุประสงค์ :

- เพื่อให้โอกาสที่เท่าเทียมทางคุณภาพชีวิตแก่ผู้สูงอายุ ในการส่งเสริมและฟื้นฟูสุขภาพช่องปากที่ดี
- เพื่อเผยแพร่และถ่ายทอดเทคโนโลยี ทันตกรรมรากฟันเทียม ซึ่งเป็นเทคโนโลยีขั้นสูงที่เกิดจากการวิจัยและพัฒนาของคนไทย ไปสู่การให้บริการกับประชาชนได้อย่างเท่าเทียมกัน
- เพื่อเพิ่มการเข้าถึงการบริการส่งเสริม ป้องกัน รักษาและฟื้นฟูสุขภาพช่องปาก

(๑.๒) ผลผลิต : ผู้ป่วยที่ได้รับบริการฝังรากฟันเทียมจำนวน ๗๐๐ คนต่อปี คนละ ๒ ราก

(๑.๓) ผลลัพธ์ : ผู้ป่วยที่ได้รับบริการฝังรากฟันเทียมมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถบดเคี้ยวอาหารได้อย่างปกติ ส่งผลให้มีสุขภาพที่แข็งแรง ชีวิตมีความสุข

(๑.๔) ตัวชี้วัด :

- เจริญปริมาณ ผู้ป่วยที่ได้รับบริการฝังรากฟันเทียมจำนวน ๗๐๐ คนต่อปี คนละ ๒ ราก
- เจริญคุณภาพ ผู้สูงอายุได้รับบริการฝังรากฟันเทียม มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถบดเคี้ยวอาหารได้อย่างปกติ และสามารถกลับไปใช้ชีวิตและเข้าสังคมได้อย่างภาคภูมิใจ

(๑.๕) กลุ่มเป้าหมาย : ผู้สูงอายุที่มีความต้องการรับบริการฝังรากฟันเทียม

(๑.๖) พื้นที่ดำเนินการ : คลินิกทันตกรรมแอดเทค และหน่วยบริการเครือข่าย

(๑.๗) ระยะเวลา : ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

(๑.๘) งบประมาณ : ๒๐,๓๑๖,๗๐๐ บาท

(๑.๙) หน่วยงานที่รับผิดชอบ : ศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน)

(๒) การวิเคราะห์โครงการ

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาข้อมูลในด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต รวมถึงผลลัพธ์ จากผลการรายงานผลการดำเนินงานโครงการ การสนทนากลุ่มหรือการประชุม

เชิงปฏิบัติการ และศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบในการวัดผลสำเร็จของโครงการ โดยมีรายละเอียดตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ ๙๓ สรุปข้อมูลโครงการบริการฝังรากฟันเทียมสำหรับผู้สูงอายุ

CIPP Model	ข้อมูลวิเคราะห์โครงการ
สภาวะแวดล้อม (Context)	สร้างโอกาสที่เท่าเทียมทางคุณภาพชีวิตแก่ผู้สูงอายุ ในการส่งเสริมและฟื้นฟูสุขภาพช่องปากที่ดี
ปัจจัยนำเข้า (Input)	๑. ผู้อำนวยการกอง/กลุ่มเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ๒. งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ๓. วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และเทคโนโลยีของหน่วยงาน
กระบวนการ (Process)	๑. จัดหาชุดเครื่องมือผ่าตัดเพื่อใช้กับโรงพยาบาลเครือข่าย ๒. ส่งมอบชุดรากฟันเทียม เพื่อใช้กับกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๗๐๐ คน ๓. ดำเนินการฝังรากฟันเทียมให้กับผู้ป่วย จำนวน ๗๐๐ คน ๔. จัดการฝึกอบรมทันตแพทย์ ๕. สนับสนุนโรงพยาบาลเครือข่าย ๖. ติดตามผลการรักษา ทุก ๖ และ ๑๒ เดือน
ผลผลิต (Output/Product)	ผู้สูงอายุได้รับบริการฝังรากฟันเทียม ๗๘๕ คน
ผลลัพธ์ (Outcome)	ผู้สูงอายุ ๗๘๕ คน มีคุณภาพชีวิตและสุขภาพของผู้สูงอายุได้รับบริการฝังรากฟันเทียมมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถบดเคี้ยวอาหารได้อย่างปกติ ส่งผลให้มีสุขภาพที่แข็งแรง

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๙๔ การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง

	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
ตัวชี้วัด	<p>เชิงปริมาณ : ผู้ป่วยที่ได้รับบริการฝังรากฟันเทียม จำนวน ๗๐๐ คนต่อปี คนละ ๒ ราก</p> <p>เชิงคุณภาพ : ผู้สูงอายุได้รับบริการฝังรากฟันเทียม มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถบดเคี้ยวอาหารได้อย่างปกติ และสามารถกลับไปใช้ชีวิตและเข้าสังคมได้อย่างภาคภูมิใจ</p>	<p>เชิงปริมาณ : ผู้สูงอายุได้รับการฝังรากฟันเทียมจำนวน ๗๖๘ คน</p> <p>เชิงคุณภาพ : ผู้สูงอายุ ๗๖๘ คน มีคุณภาพชีวิตและสุขภาพของผู้สูงอายุได้รับบริการฝังรากฟันเทียมมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถบดเคี้ยวอาหารได้อย่างปกติ ส่งผลให้มีสุขภาพที่แข็งแรง</p>

	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
ระยะเวลา ดำเนินการ	๑ ต.ค. ๖๑ - ๓๐ ก.ย. ๖๒	๑ ต.ค. ๖๑ - ๓๐ ก.ย. ๖๒
งบประมาณ (บาท)	๒๐,๕๕๖,๗๐๐	๒๐,๓๑๖,๗๐๐

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๙๕ การวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคของโครงการ

	ประเด็นปัญหา และอุปสรรค	แนวทางแก้ไขปัญหา
ด้านบุคลากร	บุคลากรไม่เพียงพอ	จัดหาบุคลากร และโรงพยาบาลเครือข่ายเพิ่มเติม
ด้านกระบวนการ/ ขั้นตอนการดำเนินงาน	ขั้นตอนการดำเนินการเรื่องการเบิกจ่าย ยุ่งยากและขั้นตอนเยอะ	ทำความเข้าใจกับหน่วยงาน และหน่วยบริการเครือข่าย
ด้านงบประมาณ/ ค่าใช้จ่าย	-	-
ด้านวัสดุ อุปกรณ์	ชุดเครื่องมือพบปัญหาบ่อย หลวมไป แน่นไป	แจ้งให้ผู้ผลิตแก้ไขและพัฒนา
ด้านการประสานงาน และบริการ	ทันแพทย์ยังไม่เข้าใจ รายละเอียดโครงการ	จัดอบรมเพื่อทำความเข้าใจ

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

(๓) ผลการประเมินโครงการ

(๓.๑) มิติประสิทธิผล

เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดที่กำหนดกับผลการดำเนินงานตามผลผลิตโครงการ พบว่า ตัวชี้วัดเชิงปริมาณกับผลผลิตสอดคล้องกัน โดยผลผลิตของโครงการสามารถทำให้ผู้ป่วยที่ได้รับการฝังรากฟันเทียมจำนวน ๗๖๘ คน คนละ ๒ ราก และตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ ผู้สูงอายุ ๗๖๘ คน มีคุณภาพชีวิตและสุขภาพของผู้สูงอายุได้รับการฝังรากฟันเทียมมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถบดเคี้ยวอาหารได้อย่างปกติ ส่งผลให้มีสุขภาพที่แข็งแรง ทำให้เกิดโอกาสที่เท่าเทียมทางคุณภาพชีวิตแก่ผู้สูงอายุในการส่งเสริมและฟื้นฟูสุขภาพช่องปากที่ดี เพิ่มการเข้าถึงการบริการส่งเสริม ป้องกัน รักษาและฟื้นฟูสุขภาพช่องปาก

(๓.๒) มิติประสิทธิภาพ

ต้นทุนผลผลิตรวม ๒๐,๓๑๖,๗๐๐ บาท/ผู้ป่วยที่ได้รับการฝังรากฟันเทียมจำนวน ๗๖๘ คน คนละ ๒ ราก คิดเป็นต้นทุนต่อหน่วย เท่ากับ ๒๖,๔๕๔.๐๓ บาท เมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนผลผลิตรวมตามแผนคิดเป็นต้นทุนต่อหน่วยเท่ากับ ๒๙,๐๒๓.๘๕ บาท ดังนั้นต้นทุนต่อหน่วยที่เกิดขึ้นจริงน้อยกว่าต้นทุนต่อหน่วยที่เกิดขึ้นตามแผน และผลผลิตที่เกิดขึ้นจริงมากกว่าเป้าหมายที่กำหนด จึงเป็นโครงการที่มีประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวม และประสิทธิภาพการประหยัด นอกจากนี้แล้ว

ยังมีต้นทุนต่อหน่วยผลผลิตต่ำกว่าห้องตลอดในการฝึกกรากฟันเทียม ดังนั้นโครงการจึงช่วยลดรายจ่ายให้ผู้สูงอายุซึ่งเป็นผู้ป่วย และทำให้ผู้ป่วยกลับมาใช้ชีวิตได้อย่างปกติทั่วไป

(๓.๓) มิตินความพึงพอใจ

สำหรับความพึงพอใจของผู้รับบริการจากโครงการ พบว่า ผู้รับบริการมีความพึงพอใจในด้านผลผลิต โดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ย ๔.๐๐ เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่เท่ากัน คือ ส่งเสริมการเข้าถึงระบบสวัสดิการสังคมและการคุ้มครองทางสังคมกับผู้สูงอายุ และการมีส่วนร่วมของภาคีต่าง ๆ ในการดูแลผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ย ๔.๒๑ รองลงมา คือ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเกินความคาดหมาย มีค่าเฉลี่ย ๓.๙๗ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยรองต่ำสุด คือ ส่งเสริมการมีคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ครอบครัว ชุมชน มีค่าเฉลี่ย ๓.๙๒ และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผลการดำเนินงานแผนงานบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด และความคุ้มค่าของงบประมาณรัฐ มีค่าเฉลี่ยที่เท่ากัน คือ ๓.๘๔

๔.๒.๒ โครงการเลเซอร์ช่วยเดินพระราชทาน เอลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

(๑) การวิเคราะห์แผนโครงการ

(๑.๑) วัตถุประสงค์ :

- เพื่อให้ผู้สูงอายุที่มีปัญหาการเดินติดขัดมีอัตราการเกิดอุบัติเหตุหกล้มลดลง
- เพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิตและสร้างความมั่นใจการดำเนินชีวิตประจำวันมากขึ้น
- เพื่อลดภาวะการพึ่งพาของผู้สูงอายุที่มีปัญหาการเดินติดขัด
- เพื่อลดภาระการจัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายด้านการรักษาพยาบาลจากการหกล้มของรัฐ

(๑.๒) ผลผลิต :

- จำนวนผู้สูงอายุที่มีปัญหาการเดินติดขัดทั่วประเทศไทยเข้าถึงการใช้เลเซอร์ช่วยเดิน
- ผู้สูงอายุที่มีปัญหาการเดินติดขัดทั่วประเทศไทยใช้ช่วยเดินได้อย่างถูกต้อง
- จำนวนเครือข่ายในการประเมินการหกล้มจากกลุ่มผู้สูงอายุใช้เลเซอร์ช่วยเดิน
- ความต่อเนื่องในการติดตามและประเมินการใช้เลเซอร์ช่วยเดินของภาคีเครือข่าย
- ค่าพารามิเตอร์ของการเดินในกลุ่มผู้ใช้เลเซอร์ช่วยเดินดีขึ้น
- อัตราการเข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาลจากการเกิดอุบัติเหตุหกล้มในกลุ่มผู้ใช้ น้อยกว่าหรือเท่ากับ

(๑.๓) ผลลัพธ์ :

- ผู้สูงอายุที่มีปัญหาการเดินติดขัดทั่วประเทศไทยเข้าถึงการใช้เลเซอร์ช่วยเดินและใช้ช่วยเดินได้ถูกต้องเพิ่มมากขึ้น
- มีการสร้างภาคีเครือข่ายทั่วประเทศเพื่อความยั่งยืน โดยการประเมินการหกล้มหลังได้รับเลเซอร์ช่วยเดิน ทุก ๓ เดือน

- ผู้สูงอายุที่มีปัญหาการเดินติดขัดมีค่าพารามิเตอร์ของการเดินดีขึ้น และมีรายงานอัตราการเกิดอุบัติเหตุลดลง
- ลดอัตราการเข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาลจากการเกิดอุบัติเหตุหกล้มในกลุ่มผู้สูงอายุที่มีปัญหาการเดินติดขัด

(๑.๔) ตัวชี้วัด :

- เชงปริมาณ : ผลิตเลเซอร์ช่วยเดินโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์และผลิตเลเซอร์ช่วยเดินจำนวน ๕,๐๐๐ ชิ้น

(๑.๕) กลุ่มเป้าหมาย : ผู้ป่วยสูงอายุ

(๑.๖) พื้นที่ดำเนินการ : โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย

(๑.๗) ระยะเวลา : ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

(๑.๘) งบประมาณ : ๙,๓๙๐,๐๐๐ บาท

(๑.๙) หน่วยงานที่รับผิดชอบ : โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย

(๒) การวิเคราะห์โครงการ

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาข้อมูลในด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต รวมถึงผลลัพธ์ จากผลการรายงานผลการดำเนินงานโครงการ การสนทนากลุ่มหรือการประชุมเชิงปฏิบัติการ และศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบในการวัดผลสำเร็จของโครงการ โดยมีรายละเอียดตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ ๙๖ สรุปข้อมูลโครงการเลเซอร์ช่วยเดินพระราชทานฯ

CIPP Model	ข้อมูลวิเคราะห์โครงการ
สภาวะแวดล้อม (Context)	ผู้สูงอายุที่มีปัญหาการเดินติดขัดทั่วประเทศไทยเข้าถึงการใส่เลเซอร์ช่วยเดินและใช้ช่วยเดินได้
ปัจจัยนำเข้า (Input)	๑. ผู้อำนวยการกอง/กลุ่มเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ๒. งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ๓. วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และเทคโนโลยีของหน่วยงาน
กระบวนการ (Process)	๑. ศึกษาปัจจัยเสี่ยงต่อการหกล้ม ๒. ศึกษาลักษณะการหกล้มในผู้สูงอายุที่มีปัญหาการเดินติดขัด ๓. ศึกษาการสร้างระบบภาคีเครือข่าย
ผลผลิต (Output/Product)	ได้ทำสัญญาผลิตเลเซอร์ช่วยเดินโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์และผลิตเลเซอร์ช่วยเดิน จำนวน ๒,๑๐๐ ชิ้น
ผลลัพธ์ (Outcome)	ผลิตสื่อการประชาสัมพันธ์การรับเลเซอร์ช่วยเดิน ทำให้ผู้ป่วยและผู้ดูแลเข้าใจโรคพาร์กินสัน ปัญหาการเดินและการใช้เลเซอร์ช่วยเดิน

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๔๗ การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง

	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
ตัวชี้วัด	เชิงปริมาณ : ผลิตเลเซอร์ช่วยเดินโรงพยาบาล จุฬาลงกรณ์และผลิตเลเซอร์ช่วยเดิน จำนวน ๕,๐๐๐ ชิ้น	เชิงปริมาณ : ผลิตเลเซอร์ช่วยเดินโรงพยาบาล จุฬาลงกรณ์และผลิตเลเซอร์ช่วยเดิน จำนวน จำนวน ๒,๑๐๐ ชิ้น
ระยะเวลา ดำเนินการ	๑ ต.ค. ๖๑ - ๓๐ ก.ย. ๖๒	๑ ต.ค. ๖๑ - ๓๐ ก.ย. ๖๒
งบประมาณ (บาท)	๙,๓๙๐,๐๐๐	๙,๓๙๐,๐๐๐

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๔๘ การวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคของโครงการ

	ประเด็นปัญหา และอุปสรรค	แนวทางแก้ไขปัญหา
ด้านบุคลากร	-	-
ด้านกระบวนการ/ ขั้นตอนการดำเนินงาน	เนื่องจากกระบวนการใช้งบประมาณ ต้องผ่านจากหน่วยงานหลักทำให้มี ความล่าช้าบางระยะ	มีการติดตามการใช้งบประมาณเป็นระยะ
ด้านงบประมาณ/ ค่าใช้จ่าย	มีการใช้งบประมาณต้องเป็นไปตาม ระเบียบ อาจมีบางอย่างที่เปิดไม่ได้ หรือ ต้องมีการเปลี่ยนแปลง กระบวนการ	เปลี่ยนแปลงให้อยู่ตามระเบียบ
ด้านวัสดุ อุปกรณ์	-	-
ด้านการประสานงาน และบริการ	-	-

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

(๓) ผลการประเมินโครงการ

(๓.๑) มิติประสิทธิผล

ผลการดำเนินงานยังไม่สอดคล้องตามตัวชี้วัดที่กำหนด โดยผลิตเลเซอร์ช่วยเดินโรงพยาบาล
จุฬาลงกรณ์และผลิตเลเซอร์ช่วยเดิน จำนวน ๒,๑๐๐ ชิ้น และผลิตสื่อการประชาสัมพันธ์การรับ
เลเซอร์ช่วยเดิน ทำให้ผู้ป่วยและผู้ดูแล เข้าใจโรคพาร์กินสัน ปัญหาการเดินทางและการใช้เลเซอร์ช่วยเดิน

(๓.๒) มิติประสิทธิภาพ

ต้นทุนผลผลิตรวม ๙,๓๙๐,๐๐๐ บาท/การผลิตเลเซอร์ช่วยเดินโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์
และผลิตเลเซอร์ช่วยเดิน จำนวน ๒,๑๐๐ ชิ้น คิดเป็นต้นทุนต่อหน่วยเท่ากับ ๔,๔๗๑ บาท
เมื่อเปรียบเทียบต้นทุนผลผลิตตามแผนคิดเป็นต้นทุนต่อหน่วยเท่ากับ ๑,๘๗๘ บาท ทั้งนี้ ผลผลิต

ที่เกิดขึ้นจริงน้อยกว่าแผนที่กำหนด เนื่องจากมีการเปลี่ยนส่วนประกอบเลเซอร์ เพื่อความปลอดภัยของผู้สูงอายุและผู้ใช้งาน ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น แต่อย่างไรก็ตามเป็นโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุ ทำให้ปัญหาการเดินติดขัดมีอัตราการเกิดอุบัติเหตุหกล้มลดลง เพิ่มคุณภาพชีวิตและสร้างความมั่นใจการดำเนินชีวิตประจำวันมากขึ้น และลดภาวะการพึ่งพาของผู้สูงอายุที่มีปัญหาการเดินติดขัด ตลอดจนลดภาระการจัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายด้านการรักษาพยาบาลจากการหกล้มของรัฐในระยะยาว

(๓.๓) มิตินิคมพึงพอใจ

สำหรับความพึงพอใจของผู้รับบริการจากโครงการ พบว่า ผู้รับบริการมีความพึงพอใจในด้านผลผลิต โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีค่าเฉลี่ย ๕.๐๘ เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมการเข้าถึงระบบสวัสดิการสังคมการคุ้มครองทางสังคมกับผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ย ๕.๓๔ รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมของภาคีต่าง ๆ ในการดูแลผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ย ๕.๒๑ ประเด็นถัดมา คือ ส่งเสริมการมีคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ครอบครัว ชุมชน มีค่าเฉลี่ย ๕.๑๖ และความคุ้มค่าของงบประมาณรัฐ มีค่าเฉลี่ย ๕.๑๑ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยรองต่ำสุด คือ ผลการดำเนินงานแผนงานบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด มีค่าเฉลี่ย ๔.๘๔ และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเกินความคาดหมาย มีค่าเฉลี่ย ๔.๘๒

๔.๒.๓ โครงการบูรณาการนวัตกรรมและเทคโนโลยีการดูแลสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุ กรมอนามัย ปี ๒๕๖๒

(๑) การวิเคราะห์แผนโครงการ

(๑.๑) วัตถุประสงค์ :

- เพื่อให้ผู้สูงอายุกลุ่มเป้าหมายและเข้าถึงบริการ นวัตกรรม เทคโนโลยี การสร้างเสริมสุขภาพช่องปาก ผสมผสานทั้งการส่งเสริม ป้องกัน รักษา และฟื้นฟูสุขภาพช่องปากเพิ่มขึ้น
- เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายสามารถดูแลสุขภาพช่องปากได้ด้วยตนเองเข้าถึงสื่อ ความรู้ เพื่อการดูแลตนเอง ทั้งกลุ่มที่ช่วยเหลือตนเองได้ และช่วยเหลือตนเองไม่ได้
- พัฒนา เทคโนโลยี นวัตกรรม เพื่อการสร้างเสริมสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุในประเด็นสำคัญ

(๑.๒) ผลผลิต :

- จำนวนผู้สูงอายุที่เข้าถึงเทคโนโลยี นวัตกรรม บริการด้านการสร้างเสริมสุขภาพช่องปาก
- จำนวนภาคีเครือข่าย ภาคประชาชน ที่มีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพช่องปากตนเอง
- จำนวนเทคโนโลยี นวัตกรรม เพื่อการสร้างเสริมสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุ

(๑.๓) ผลลัพธ์ :

- ร้อยละของผู้สูงอายุ มีฟันแท้ใช้งานได้ ๒๐ ซี่ หรือ ๔ คู่สบฟันหลัง
- มีเทคโนโลยี นวัตกรรม บริการ เพื่อการสร้างเสริมสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุในประเด็นสำคัญ

(๑.๔) ตัวชี้วัด :

■ เชิงปริมาณ

ระดับผลผลิต

- ๑) ผู้สูงอายุ ๕ ล้านคนทั่วประเทศเข้าถึงนวัตกรรมบริการสุขภาพช่องปากแบบผสมผสาน (เป้าหมายกลาง ปี ๒๕๖๒ ปรับลดตามงบประมาณ เป็น เป้าหมาย ๓.๕ ล้านคน)
- ๒) มีชมรมผู้สูงอายุด้านการส่งเสริมสุขภาพช่องปาก ๕,๐๐๐ ชมรม
- ๓) บุคลากรและภาคีเครือข่ายได้รับการพัฒนา ๓,๐๐๐ คน
- ๔) จำนวนเทคโนโลยีนวัตกรรมเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุ ๔ ประเด็น

ระดับผลลัพธ์

- ๑) ผู้สูงอายุร้อยละ ๖๐ มีฟันแท้ ๒๐ ซี่ หรือ ๔ คู่สบฟันหลัง
- ๒) มีเทคโนโลยีนวัตกรรมบริการการดูแลสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุใน ๔ ประเด็น

(๑.๕) กลุ่มเป้าหมาย : ผู้ป่วยสูงอายุ

(๑.๖) พื้นที่ดำเนินการ : ๗๗ จังหวัด ทั่วประเทศ

(๑.๗) ระยะเวลา : ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

(๑.๘) งบประมาณ : ๔๖,๕๖๑๐ ล้านบาท

(๑.๙) หน่วยงานที่รับผิดชอบ : กรมอนามัย

(๒) การวิเคราะห์โครงการ

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาข้อมูลในด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต รวมถึงผลลัพธ์ จากผลการรายงานผลการดำเนินงานโครงการ การสนทนากลุ่มหรือการประชุมเชิงปฏิบัติการ และศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบในการวัดผลสำเร็จของโครงการ โดยมีรายละเอียดตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ ๙๙ สรุปข้อมูลโครงการบูรณาการนวัตกรรมและเทคโนโลยีการดูแลสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุ กรมอนามัย ปี ๒๕๖๒

CIPP Model	ข้อมูลวิเคราะห์โครงการ
<p>สถานะแวดล้อม (Context)</p>	<p>ปัญหาสุขภาพช่องปากในกลุ่มผู้สูงอายุ มีความชุกและรุนแรงสูง มีผลกระทบต่อสุขภาพ คุณภาพในการใช้ชีวิตประจำวัน และยังกระทบต่อการควบคุมโรคเรื้อรัง เช่น เบาหวาน ความดันโลหิตสูง ปอดอักเสบจากการติดเชื้อ การติดเชื้อในกระแสเลือด และผู้สูงอายุยังมีข้อจำกัดในการเข้าถึงบริการทันตกรรมที่เหมาะสม ทันเวลา เนื่องจากประเทศไทย ยังไม่มีการจัดระบบการให้บริการส่งเสริมป้องกัน ที่ชัดเจนในกลุ่มนี้ และระบบบริการที่มีอยู่ เป็นการรักษา ฟันฟูเชิงรับในหน่วยบริการระดับโรงพยาบาล ร่วมกับกลุ่มอายุอื่นๆ ซึ่งการรักษา ฟันฟูในผู้สูงอายุที่มีปัญหาโรคในช่องปากรุนแรง จะมีความยุ่งยาก ซับซ้อน ค่าใช้จ่ายสูง และต้องอาศัยบุคลากรที่มีความชำนาญเฉพาะซึ่งมีจำนวนน้อย</p>

	<p>ตั้งนั้นการสร้างสุขภาพช่องปากที่ดีในผู้สูงอายุจำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพช่องปากที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ ทั้งการพัฒนาศักยภาพในการดูแลตนเองโดยภาคประชาชน ครอบครัว ชุมชน เชื่อมต่อเข้าสู่ระบบบริการโดยทันตบุคลากรและบุคลากรการแพทย์ที่เกี่ยวข้องแบบครบวงจร ร่วมกับการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสนับสนุนการดูแลตนเองและสนับสนุนระบบบริการมาใช้ เพื่อการเข้าถึงข้อมูลสุขภาพ และบริการคุณภาพ</p>
<p>ปัจจัยนำเข้า (Input)</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ผู้อำนวยการกอง/กลุ่มเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ๒. งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ๓. วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และเทคโนโลยีของหน่วยงาน
<p>กระบวนการ (Process)</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. พัฒนา/สนับสนุน การสร้างความเข้มแข็งภาคประชาชน โดยพัฒนาศักยภาพการดูแลสุขภาพตนเองผ่านชมรม/ผู้ดูแล อสม. ๒. พัฒนากลไก เพื่อเพิ่มการเข้าถึง นวัตกรรมบริการ แบบผสมผสาน ๓. พัฒนาศักยภาพบุคลากรและ ภาควิชาเครือข่าย ๔. พัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรมบริการ เพื่อการสร้างเสริมสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุในประเด็นสำคัญในจังหวัดต้นแบบ
<p>ผลผลิต (Output/Product)</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ชมรมผู้สูงอายุ ๕,๔๑๔ แห่ง มีกิจกรรมด้านส่งเสริมช่องปาก ๒. ผู้สูงอายุ ๓,๘๕๓,๕๑๒ คนเข้าถึงเทคโนโลยีนวัตกรรมบริการด้านช่องปาก (รวมทุกประเด็น) (ข้อมูลจากระบบ HDC กระทรวงสาธารณสุข เดือนกันยายน ๒๕๖๒) ๓. มีเทคโนโลยี นวัตกรรมบริการ การดูแลสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุ ใน ๔ ประเด็น ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> ๓.๑ ประเด็นลดการสูญเสียฟัน โดยในกลุ่มผู้สูญเสียฟันไปแล้ว มีนวัตกรรมการทำฟันเทียมที่ใช้ระยะเวลาสั้นลง (ซึ่งเป็นบริการในรพ.ทั่วประเทศแล้ว) และในกลุ่มที่มีฟันแท้ มีการพัฒนานวัตกรรมการสอน/อุปกรณ์/การสื่อสารเพื่อการดูแลสุขภาพด้วยตนเองของสมาชิกในชมรมผู้สูงอายุ และมีนวัตกรรมบริการด้านการส่งเสริม ป้องกัน ๓.๒ ประเด็นมะเร็งช่องปาก มีการพัฒนาองค์ความรู้เพื่อการดูแลครบวงจร และกำลังพัฒนารูปแบบให้ใช้งานง่ายขึ้น ในรูป application ในมือถือ สำหรับการประเมิน และคัดกรองมะเร็งช่องปาก ให้ภาคประชาชน/อสม./บุคลากรสามารถนำไปใช้ เพื่อการคัดกรอง การยืนยันผล และกำลังขยายผล พร้อมทั้งพัฒนานวัตกรรมในระบบฐานข้อมูลเพื่อให้เกิดการส่งต่อ – ติดตาม – รับกลับให้ครบวงจร ๓.๓ ประเด็นรอยโรคในช่องปากที่สัมพันธ์กับ NCDs มีการพัฒนานวัตกรรมการตรวจคัดกรอง (เช่น รูปแบบบริการเชิงรุก , การใช้เครือข่ายภาคประชาชน/สหวิชาชีพร่วมคัดกรอง) นวัตกรรมการสอนเพื่อการปรับพฤติกรรม

	<p>การดูแลตนเอง</p> <p>๓.๔ ประเด็นน้ำลายแห้ง เริ่มดำเนินการปี ๒๕๖๒ โดยสำรวจข้อมูลกลุ่มที่มีปัญหาช่องปากแห้ง เพื่อพัฒนาการให้บริการลงสู่ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย</p>
ผลลัพธ์ (Outcome)	<p>๑. ผู้สูงอายุกลุ่มเป้าหมาย เข้าถึงบริการ นวัตกรรม เทคโนโลยี ผสมผสานทั้ง การส่งเสริม ป้องกัน รักษา และฟื้นฟูสภาพช่องปากเพิ่มขึ้น เป็น ๓,๖๒๘,๓๓๘ คน</p> <p>๒. กลุ่มเป้าหมายดูแลสุขภาพช่องปากได้ด้วยตนเอง เข้าถึงสื่อ ความรู้ เพื่อการดูแลตนเอง (กลุ่มที่ช่วยเหลือตนเองได้ผ่านชมรม ๕,๔๑๔ แห่ง</p> <p>๓. พัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยีที่เหมาะสม ในการดูแลช่องปาก ใน ๔ ประเด็น ที่มีความชุกและความรุนแรงสูง (ตามผลผลิต) และผลลัพธ์ เพื่อการเป็นผู้สูงอายุที่มีสุขภาพ ช่องปากดี จะใช้เป้าที่ผู้สูงอายุร้อยละ ๖๐ มีฟันแท้ ๒๐ ซี่ หรือ ๔ คู่สบฟันหลัง ผลการดำเนินงานบรรลุเกินเป้าหมายที่กำหนด (ร้อยละ ๖๒)</p>

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ
ตารางที่ ๑๐๐ การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง

	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
ตัวชี้วัด	<p>เชิงปริมาณ :</p> <p>๑) ผู้สูงอายุ ๓.๕ ล้านคนทั่วประเทศ เข้าถึงนวัตกรรมบริการสุขภาพช่องปากแบบผสมผสาน</p> <p>๒) มีชมรมผู้สูงอายุด้านการส่งเสริมสุขภาพช่องปาก ๕,๐๐๐ ชมรม</p> <p>๓) บุคลากรและภาคีเครือข่ายได้รับการพัฒนา ๓,๐๐๐ คน</p> <p>๔) จำนวนเทคโนโลยีนวัตกรรมเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุ ๔ ประเด็น</p> <p>เชิงคุณภาพ :</p> <p>๑) ผู้สูงอายุร้อยละ ๖๐ มีฟันแท้ ๒๐ ซี่ หรือ ๔ คู่สบฟันหลัง</p> <p>๒) มีเทคโนโลยี นวัตกรรมบริการ การดูแลสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุใน ๔ ประเด็น</p>	<p>เชิงปริมาณ :</p> <p>๑) ชมรมผู้สูงอายุ ๕,๔๑๔ แห่ง มีกิจกรรมด้านส่งเสริมช่องปาก</p> <p>๒) ผู้สูงอายุ ๓,๖๒๘,๓๓๘ คน เข้าถึงเทคโนโลยีนวัตกรรมบริการด้านช่องปาก (รวมทุกประเด็น) (ข้อมูลจากระบบ HDC กระทรวงสาธารณสุข เดือนกันยายน ๒๕๖๒</p> <p>๓) มีเทคโนโลยี นวัตกรรมบริการ การดูแลสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุ ใน ๔ ประเด็น ดังนี้</p> <p>๓.๑) ประเด็นลดการสูญเสียฟัน โดยในกลุ่มผู้สูญเสียฟันไปแล้ว มีนวัตกรรมการทำฟันเทียมที่ใช้ระยะเวลาสั้นลง (ซึ่งเป็นบริการในรพ.ทั่วประเทศแล้ว) และในกลุ่มที่มีฟันแท้ มีการพัฒนานวัตกรรมการสอน/อุปกรณ์/ การสื่อสารเพื่อการดูแลช่องปากด้วยตนเอง ของสมาชิกในชมรมผู้สูงอายุ และมี นวัตกรรมบริการด้านการส่งเสริม ป้องกัน</p>

	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
		<p>๓.๒) ประเด็นมะเร็งช่องปาก มีการพัฒนาองค์ความรู้เพื่อการดูแลครบวงจร และกำลังพัฒนารูปแบบให้ใช้งานง่ายขึ้น ในรูป application ในมือถือ สำหรับการประเมินและคัดกรองมะเร็งช่องปาก ให้ภาคประชาชน/อสม./บุคลากร สามารถนำไปใช้เพื่อการคัดกรอง การยืนยันผล และกำลังขยายผล พร้อมทั้งพัฒนานวัตกรรมในระบบฐานข้อมูลเพื่อให้เกิดการส่งต่อ – ติดตาม – รับผิดชอบต่อครบวงจร</p> <p>๓.๓) ประเด็นรอยโรคในช่องปากที่สัมพันธ์กับ NCDs มีการพัฒนานวัตกรรมการตรวจคัดกรอง (เช่น รูปแบบบริการเชิงรุก , การใช้เครือข่ายภาคประชาชน/สหวิชาชีพร่วมคัดกรอง) นวัตกรรมการสอนเพื่อการปรับพฤติกรรมดูแลตนเอง</p> <p>๓.๔) ประเด็นน้ำลายแห้ง เริ่มดำเนินการปี ๒๕๖๒ โดยสำรวจข้อมูลกลุ่มที่มีปัญหาช่องปากแห้ง เพื่อพัฒนาการให้บริการลงสู่ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย</p> <p>เชิงคุณภาพ :</p> <p>๑) ผู้สูงอายุกลุ่มเป้าหมาย เข้าถึงบริการนวัตกรรม เทคโนโลยี ผสมผสานทั้งการส่งเสริม ป้องกัน รักษา และฟื้นฟูสภาพช่องปากเพิ่มขึ้น เป็น ๓,๖๒๘,๓๓๘ คน</p> <p>๒) กลุ่มเป้าหมายดูแลสุขภาพช่องปากได้ด้วยตนเอง เข้าถึงสื่อ ความรู้ เพื่อการดูแลตนเอง (กลุ่มที่ช่วยเหลือตนเองได้ผ่านชมรม ๕,๔๑๔ แห่ง</p> <p>๓) พัฒน่องค์ความรู้ เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการดูแลช่องปาก ใน ๔ ประเด็น ที่มีความชุกและความรุนแรงสูง (ตามผลผลิต) และผลลัพธ์ เพื่อการเป็นผู้สูงอายุที่มีสุขภาพช่องปากดี จะใช้เป้าที่ผู้สูงอายุร้อยละ ๖๐ มีฟันแท้ ๒๐ ซี่ หรือ ๔ คู่สบฟันหลัง ผลการ</p>

	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
		ดำเนินการบรรลุ ร้อยละ ๖๒
ระยะเวลา ดำเนินการ	๑ ต.ค. ๖๑ - ๓๐ ก.ย. ๖๒	๑ ต.ค. ๖๑ - ๓๐ ก.ย. ๖๒
งบประมาณ (บาท)	๔๖,๕๖๑,๐๐๐	๔๖,๕๑๑,๕๐๐

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ
ตารางที่ ๑๐๑ การวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคของโครงการ

	ประเด็นปัญหา และอุปสรรค	แนวทางแก้ไขปัญหา
ด้านบุคลากร	การเก็บข้อมูลประเมินครึ่งแผน ๒๕๕๘-๒๕๖๑ แต่จากสภาพที่ติดตามลงในพื้นที่ และ แลกเปลี่ยนจากการประชุมติดตาม พบว่า ทันทบุคลากร โดยเฉพาะหน่วยบริการระดับตำบล ทันทาภิบาลยังมีความรู้ในการให้บริการ ผู้สูงอายุน้อย ยังไม่มั่นใจที่จะให้บริการในกลุ่มนี้ (จากสภาพร่างกายผู้สูงอายุ/โรคประจำตัว/การใช้ยา) และยังไม่มั่นใจ ขอบเขต/หน้าที่ภายใต้ วิชาชีพในการให้บริการกลุ่มนี้ รวมทั้งจำนวน ทันทบุคลากรที่ไม่สามารถดูแลทั่วถึงทุกกลุ่ม อายุ นอกจากนี้สหวิชาชีพอื่นยังมองว่า หน้าที่ การดูแลช่องปากเป็นเรื่องของทันทบุคลากร เป็นหลัก และมองว่ามีความสำคัญน้อยอยู่	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาศักยภาพทันทบุคลากร / กำหนดบทบาททันทบุคลากรแต่ละกลุ่มให้ ชัดเจน พร้อมทั้งสื่อสารทำความเข้าใจ และกระตุ้นให้เห็นความจำเป็นในการ ส่งเสริม ป้องกันในกลุ่มนี้ - สื่อสารและบูรณาการการทำงาน ร่วมกับวิชาชีพเกี่ยวข้อง - พัฒนาศักยภาพภาคประชาชนให้ร่วม ดูแลตนเองเพิ่มขึ้น
ด้านกระบวนการ/ ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	<ul style="list-style-type: none"> - การถ่ายทอด สื่อสาร ทำความเข้าใจในการ ดำเนินงาน ไม่ลงไปถึงผู้ปฏิบัติชัดเจน (ผ่าน หลายระดับ จากเขต สู่จังหวัด อำเภอ...) และ การที่ไม่ได้เป็นนโยบายเชิงสั่งการ ทำให้ ผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานระดับต่างๆ ไม่ได้ สนับสนุน กำกับติดตาม - ปัญหาบริการ/การเข้าถึงบริการบางประเด็นไม่ สามารถแก้ไขได้โดยทันทบุคลากรลำพัง เช่น การเดินทาง, ส่งต่อ, ระบบงบประมาณเพื่อการ พัฒนานวัตกรรมในพื้นที่ ต้องบูรณาการกับทีม บุคลากรสาธารณสุขอื่นและ non-health 	<ul style="list-style-type: none"> - มีการติดตามประเมินปัญหา/อุปสรรค ในพื้นที่โดยศูนย์อนามัย และส่วนกลาง เพื่อหาแนวทางสนับสนุนและแก้ไข - บูรณาการการทำงาน/ตัวชี้วัด ร่วมกับ งานด้านสุขภาพ และงานด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
ด้านงบประมาณ/ ค่าใช้จ่าย	พื้นที่ (จังหวัดที่สังกัด สำนักปลัดกระทรวง สาธารณสุข) ไม่มีงบประมาณดำเนินการสอดคล้อง	ต้องมีตัวชี้วัด/หรือนโยบาย ฯลฯ ที่ปรากฏ ให้บุคลากรในพื้นที่สามารถ

	ประเด็นปัญหา และอุปสรรค	แนวทางแก้ไขปัญหา
	รับกับโครงการนี้	อ้างอิง เพื่อของบดำเนินการพัฒนา ระดับจังหวัดร่วมด้วยอีกทางหนึ่ง
ด้านวัสดุ อุปกรณ์	-	-
ด้านการ ประสานงานและ บริการ	-	-

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

(๓) ผลการประเมินโครงการ

(๓.๑) มิติประสิทธิผล

เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดที่กำหนดกับผลการดำเนินงานตามผลผลิตโครงการ พบว่า โครงการประสบความสำเร็จในด้านตัวชี้วัดเชิงปริมาณ โดยชมรมผู้สูงอายุ ๕,๔๑๔ แห่ง มีกิจกรรมด้านส่งเสริมช่องปาก และผู้สูงอายุ ๓,๘๕๓,๕๑๒ คน เข้าถึงเทคโนโลยีนวัตกรรมบริการด้านช่องปาก (รวมทุกประเด็น) (ข้อมูลจากระบบ HDC กระทรวงสาธารณสุข เดือนกันยายน ๒๕๖๒) รวมถึงมีเทคโนโลยี นวัตกรรมบริการ การดูแลสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุใน ๔ ประเด็น และตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ โดยมีผู้สูงอายุกลุ่มเป้าหมาย เข้าถึงบริการ นวัตกรรม เทคโนโลยี ผสมผสานทั้งการส่งเสริม ป้องกัน รักษา และฟื้นฟูสภาพช่องปากเพิ่มขึ้น เป็น ๓,๘๕๓,๕๑๒ คน และกลุ่มเป้าหมายดูแลสุขภาพช่องปากได้ด้วยตนเอง เข้าถึงสื่อ ความรู้ เพื่อการดูแลตนเอง (กลุ่มที่ช่วยเหลือตนเองได้ผ่านชมรม ๕,๔๑๔ แห่ง รวมถึงพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการดูแลช่องปาก ใน ๔ ประเด็น ที่มีความชุกและความรุนแรงสูง (ตามผลผลิต) และผลลัพธ์ เพื่อการเป็นผู้สูงอายุที่มีสุขภาพช่องปากดี จะใช้แปรงที่ผู้สูงอายุร้อยละ ๖๐ มีฟันแท้ ๒๐ ซี่ หรือ ๔ คู่สบฟันหลัง ผลการดำเนินการบรรลุเกินค่าเป้าหมายที่กำหนด (ร้อยละ ๖๒) รวมถึงตัวชี้วัดเชิงเวลา สามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด ตลอดจนตัวชี้วัดเชิงงบประมาณภายใต้กรอบเงินที่ได้รับการจัดสรร ทำให้ผู้สูงอายุเข้าถึงบริการ นวัตกรรม เทคโนโลยีการสร้างเสริมสุขภาพช่องปากผสมผสานทั้งการส่งเสริม ป้องกัน รักษา และฟื้นฟูสภาพช่องปากเพิ่มขึ้น รวมทั้งกลุ่มเป้าหมายสามารถดูแลสุขภาพช่องปากได้ด้วยตนเอง เข้าถึงสื่อความรู้ ตลอดจนการดูแลตนเอง ทั้งกลุ่มที่ช่วยเหลือตนเองได้และช่วยเหลือตนเองไม่ได้

(๓.๒) มิติประสิทธิภาพ

ต้นทุนผลผลิตรวม ๔๖,๕๑๑,๕๐๐ บาท/ผู้สูงอายุ ๓,๘๕๓,๕๑๒ คน เข้าถึงเทคโนโลยี นวัตกรรมบริการด้านช่องปาก (รวมทุกประเด็น) และชมรมผู้สูงอายุ ๕,๔๑๔ แห่ง มีกิจกรรมด้านส่งเสริมช่องปาก รวมถึงมีเทคโนโลยี นวัตกรรมบริการ การดูแลสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุ ใน ๔ ประเด็น คิดเป็นต้นทุนต่อหน่วยเท่ากับ ๑๒.๐๖ บาท เมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนผลผลิตรวมตามแผนคิดเป็นต้นทุนต่อหน่วยเท่ากับ ๑๓.๓๐ บาท ดังนั้นต้นทุนต่อหน่วยที่เกิดขึ้นจริงน้อยกว่าต้นทุนต่อหน่วยที่เกิดขึ้นตามแผน และผลผลิตที่เกิดขึ้นจริงมากกว่าเป้าหมายที่กำหนด โดยค่าใช้จ่ายเท่ากับวงเงินที่ได้รับจัดสรร จึงเป็นโครงการที่มีประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวม และประสิทธิภาพการประหยัด

(๓.๓) มิตินความพึงพอใจ

สำหรับความพึงพอใจของผู้รับบริการจากโครงการ พบว่า ผู้รับบริการมีความพึงพอใจในด้านผลผลิต โดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ย ๓.๘๔ เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมการเข้าถึงระบบสวัสดิการสังคมการคุ้มครองทางสังคมกับผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ย ๓.๙๕ รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมของภาคีต่าง ๆ ในการดูแลผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ย ๓.๘๙ ประเด็นถัดมา คือ ความคุ้มค่าของงบประมาณรัฐ มีค่าเฉลี่ย ๓.๘๗ และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเกินความคาดหมาย มีค่าเฉลี่ย ๓.๘๔ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยรองต่ำสุด คือ ส่งเสริมการมีคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ครอบครัว ชุมชน มีค่าเฉลี่ย ๓.๘๒ และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผลการดำเนินงานแผนงานบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด มีค่าเฉลี่ย ๓.๖๘

๔.๓ แนวทางที่ ๓ พัฒนาระบบและกลไกการดูแลสุขภาพและการคุ้มครองทางสังคมผู้สูงอายุ

แนวทางที่ ๓ พัฒนาระบบและกลไกการดูแลสุขภาพและการคุ้มครองทางสังคมผู้สูงอายุ ขับเคลื่อนแผนงานโครงการ โดยกรมกิจการผู้สูงอายุ กรมการแพทย์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข และมหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน ๘ โครงการ ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการคัดเลือกโครงการด้วยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง จำนวน ๕ โครงการของกรมกิจการผู้สูงอายุ และมหาวิทยาลัยมหิดล โดยมีผลการประเมินโครงการ ดังนี้

๔.๓.๑ โครงการพัฒนางานอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน (อผส.)

(๑) การวิเคราะห์แผนโครงการ

(๑.๑) วัตถุประสงค์ : เพื่อเป็นกลไกการดำเนินงานอาสาสมัครในระดับพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

(๑.๒) ผลผลิต : มีแนวทางในการดำเนินงานอาสาสมัครในระดับพื้นที่ ที่มีประสิทธิภาพต่อเนื่องและเป็นระบบ

(๑.๓) ผลลัพธ์ :

- พื้นที่สามารถขับเคลื่อนงานอาสาสมัครในระดับพื้นที่ ได้อย่างต่อเนื่องมีประสิทธิภาพ และมีความยั่งยืน
- ผู้สูงอายุมีความมั่นคงทางสังคมและมีคุณภาพชีวิตที่ดี

(๑.๔) ตัวชี้วัด :

- เชิงปริมาณ ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครองทางสังคม ๓๘,๐๐๐ คน

(๑.๕) กลุ่มเป้าหมาย : เจ้าหน้าที่ พมจ./ ศพส./ศพอส. และภาคีเครือข่ายฯ

(๑.๖) พื้นที่ดำเนินการ : พมจ. ๗๖ จังหวัด/ศพอส. ๓๖ แห่ง

(๑.๗) ระยะเวลา : ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

(๑.๘) งบประมาณ : ๘,๙๐๐,๐๐๐ บาท (งบดำเนินงาน)

(๑.๙) หน่วยงานที่รับผิดชอบ : กองส่งเสริมสวัสดิการและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ

(๒) การวิเคราะห์โครงการ

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาข้อมูลในด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต รวมถึงผลลัพธ์ จากผลการรายงานผลการดำเนินงานโครงการ การสนทนากลุ่มหรือการประชุมเชิงปฏิบัติการ และศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบในการวัดผลสำเร็จของโครงการ โดยมีรายละเอียดตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ ๑๐๒ สรุปข้อมูลโครงการพัฒนางานอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน (อผส.)

CIPP Model	ข้อมูลวิเคราะห์โครงการ
สภาวะแวดล้อม (Context)	สังคมผู้สูงอายุจำเป็นต้องสร้างระบบการดูแลและคุ้มครองทางสังคมของผู้สูงอายุสู่การปฏิบัติ
ปัจจัยนำเข้า (Input)	๑. ผู้อำนวยการกอง/กลุ่มเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ๒. งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ๓. วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และเทคโนโลยีของหน่วยงาน
กระบวนการ (Process)	๑. สนับสนุนงบประมาณให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ๗๖ จังหวัด เพื่อพัฒนาอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุในพื้นที่ และติดตามผลการดำเนินงาน ๒. ปรับปรุงและพัฒนาคู่มือการดำเนินงานโครงการฯ
ผลผลิต (Output/Product)	๑. มีแนวทางในการดำเนินงานอาสาสมัครในระดับพื้นที่ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ๒. ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครองทางสังคมจำนวน ๒๙,๓๐๐ คน
ผลลัพธ์ (Outcome)	๑. พื้นที่สามารถขับเคลื่อนงานอาสาสมัครในระดับพื้นที่ ได้อย่างต่อเนื่องมีประสิทธิภาพ และมีความยั่งยืน ๒. ผู้สูงอายุมีความมั่นคงทางสังคมและมีคุณภาพชีวิตที่ดี

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๑๐๓ การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง

	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
ตัวชี้วัด	เชิงปริมาณ : ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครองทางสังคม ๓๘,๐๐๐ คน	เชิงปริมาณ : - อาสาสมัครได้รับการพัฒนา ๗,๗๙๙ คน - ผู้สูงอายุได้รับการดูแล ๓๘,๙๙๕ คน
ระยะเวลาดำเนินการ	๑ ต.ค. ๖๑ - ๓๐ ก.ย. ๖๒	๑ ต.ค. ๖๑ - ๓๐ ก.ย. ๖๒
งบประมาณ (บาท)	๘,๙๐๐,๐๐๐	๘,๗๙๙,๗๗๔.๓๒

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๑๐๔ การวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคของโครงการ

	ประเด็นปัญหา และอุปสรรค	แนวทางแก้ไขปัญหา
ด้านบุคลากร	-	-
ด้านกระบวนการ/ ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	บางจังหวัดเกิดความล่าช้าในการ ดำเนินกิจกรรมตามกำหนดและไม่ ครบถ้วน	๑. จัดทำแนวทางการดำเนินงาน โครงการฯ และปฏิทินกิจกรรม เวลา การเบิกจ่ายงบประมาณ ๒. ติดตามผลการดำเนินงานอย่าง ต่อเนื่องเป็นระยะ
ด้านงบประมาณ/ ค่าใช้จ่าย	-	-
ด้านวัสดุ อุปกรณ์	-	-
ด้านการประสานงาน และบริการ	-	-

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

(๓) ผลการประเมินโครงการ

(๓.๑) มิติประสิทธิผล

เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดที่กำหนดกับผลการดำเนินงานตามผลผลิตโครงการ พบว่า โครงการประสบความสำเร็จในด้านตัวชี้วัดเชิงปริมาณ โดยมีอาสาสมัครได้รับการพัฒนา ๗,๗๙๙ คน และผู้สูงอายุได้รับการดูแล ๓๘,๙๙๕ คน และตัวชี้วัดเชิงเวลา สามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด ตลอดจนตัวชี้วัดเชิงงบประมาณภายใต้กรอบวงเงินที่ได้รับการจัดสรร ทำให้มีกลไกการดำเนินงานอาสาสมัครในระดับพื้นที่ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

(๓.๒) มิติประสิทธิภาพ

ต้นทุนผลผลิตรวม ๘,๗๙๙,๗๗๔.๓๒ บาท/การมีอาสาสมัครได้รับการพัฒนา ๗,๗๙๙ คน และผู้สูงอายุได้รับการดูแล ๓๘,๙๙๕ คน คิดเป็นต้นทุนต่อหน่วยเท่ากับ ๒๒๕.๖๖ บาท เมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนผลผลิตรวมตามแผนคิดเป็นต้นทุนต่อหน่วยเท่ากับ ๒๓๔.๒๑ บาท ดังนั้นต้นทุนต่อหน่วยที่เกิดขึ้นจริงน้อยกว่าต้นทุนต่อหน่วยที่เกิดขึ้นตามแผน และผลผลิตที่เกิดขึ้นจริงมากกว่าเป้าหมายที่กำหนด โดยมีค่าใช้จ่ายภายใต้กรอบวงเงินที่ได้รับการจัดสรร จึงเป็นโครงการที่มีประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวม และประสิทธิภาพการประหยัด

(๓.๓) มิติความพึงพอใจ

สำหรับความพึงพอใจของผู้รับบริการจากโครงการ พบว่า ผู้รับบริการมีความพึงพอใจในด้านผลผลิต โดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ย ๔.๓๒ เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมการเข้าถึงระบบสวัสดิการสังคมการคุ้มครองทางสังคมกับผู้สูงอายุมีค่าเฉลี่ย ๔.๕๘ รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมของภาคีต่าง ๆ ในการดูแลผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ย ๔.๔๗ ประเด็นถัดมา คือ ส่งเสริมการมีคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ครอบครัว ชุมชน มีค่าเฉลี่ย ๔.๓๙

และความคุ้มค่าของงบประมาณรัฐ มีค่าเฉลี่ย ๔.๒๙ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยรองต่ำสุด คือ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเกินความคาดหมาย มีค่าเฉลี่ย ๔.๒๑ และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผลการดำเนินงานแผนงานบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด มีค่าเฉลี่ย ๔.๐๐

๔.๓.๒ โครงการธนาคารเวลาสำหรับการดูแลผู้สูงอายุของประเทศไทย

(๑) การวิเคราะห์แผนโครงการ

(๑.๑) วัตถุประสงค์ :

- เพื่อพัฒนามาตรการกลไกในการส่งเสริมให้คนทุกกลุ่มวัยในสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลผู้สูงอายุ
- เพื่อแก้ไขปัญหาผู้สูงอายุที่ขาดผู้ดูแลโดยเฉพาะผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะพึ่งพิงและทุกข์ยากเดือดร้อน

(๑.๒) ผลผลิต :

- มีมาตรการกลไกในการส่งเสริมให้คนทุกกลุ่มวัยในสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลผู้สูงอายุที่มีประสิทธิภาพต่อเนื่องและเป็นระบบ
- สามารถแก้ไขปัญหาผู้สูงอายุที่ขาดผู้ดูแลโดยเฉพาะผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะพึ่งพิงและทุกข์ยากเดือดร้อน

(๑.๓) ผลลัพธ์ :

- ผู้สูงอายุที่ขาดผู้ดูแลโดยเฉพาะผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะพึ่งพิงและทุกข์ยากเดือดร้อนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
- เป็นการประหยัดงบประมาณของส่วนราชการในการดำเนินงานดูแลผู้สูงอายุในสังคม

(๑.๔) ตัวชี้วัด :

- เจริญปริมาณ ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครองทางสังคม ๖,๐๐๐ คน

(๑.๕) กลุ่มเป้าหมาย : พื้นที่นำร่องธนาคารเวลา ๔๒ พื้นที่

(๑.๖) พื้นที่ดำเนินการ : ๔๒ พื้นที่ / ๒๘ จังหวัด

(๑.๗) ระยะเวลา : ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

(๑.๘) งบประมาณ : ๒,๔๙๐,๐๐๐ บาท (งบดำเนินงาน)

(๑.๙) หน่วยงานที่รับผิดชอบ : กองส่งเสริมสวัสดิการและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ

(๒) การวิเคราะห์โครงการ

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาข้อมูลในด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต รวมถึงผลลัพธ์ จากผลการรายงานผลการดำเนินงานโครงการ การสนทนากลุ่มหรือการประชุมเชิงปฏิบัติการ และศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบในการวัดผลสำเร็จของโครงการ โดยมีรายละเอียดตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ ๑๐๕ สรุปข้อมูลโครงการธนาคารเวลาสำหรับการดูแลผู้สูงอายุของประเทศไทย

CIPP Model	ข้อมูลวิเคราะห์โครงการ
สถานะแวดล้อม (Context)	เป็นระเบียบวาระแห่งชาติ
ปัจจัยนำเข้า (Input)	๑. ผู้อำนวยการกอง/กลุ่มเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ๒. งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ๓. วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และเทคโนโลยีของหน่วยงาน
กระบวนการ (Process)	ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๔๒ พื้นที่ ๒๘ จังหวัดดำเนินโครงการธนาคารเวลาฯ อย่างเป็นทางการ
ผลผลิต (Output/Product)	ผู้สูงอายุได้รับการดูแล ๖,๐๐๐ คน
ผลลัพธ์ (Outcome)	คนทุกกลุ่มวัยมีส่วนร่วมในการดูแลผู้สูงอายุ

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๑๐๖ การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง

	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
ตัวชี้วัด	เชิงปริมาณ ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครองทางสังคม ๖,๐๐๐ คน	เชิงปริมาณ คนทุกกลุ่มวัยมีส่วนร่วมในการดูแลผู้สูงอายุ และผู้สูงอายุได้รับการดูแล/การคุ้มครอง ทางสังคม ๖,๐๐๐ คน
ระยะเวลาดำเนินการ	๑ ต.ค. ๖๑ - ๓๐ ก.ย. ๖๒	๑ ต.ค. ๖๑ - ๓๐ ก.ย. ๖๒
งบประมาณ (บาท)	๒,๔๙๐,๐๐๐	๒,๔๒๘,๙๒๔.๓๘

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๑๐๗ การวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคของโครงการ

	ประเด็นปัญหา และอุปสรรค	แนวทางแก้ไขปัญหา
ด้านบุคลากร	บุคลากรยังไม่มี ความเข้าใจ ในการดำเนินงานโครงการธนาคาร เวลา	ศึกษา รูปแบบ แนวทาง การดำเนินงานธนาคารเวลาฯ ของต่างประเทศมาปรับใช้กับบริบท ของสังคมไทย
ด้านกระบวนการ/	ธนาคารเวลาเป็นเรื่องยากต้อง	จัด ประชุมชี้แจงการดำเนินงาน

	ประเด็นปัญหา และอุปสรรค	แนวทางแก้ไขปัญหา
ขั้นตอนการดำเนินงาน	อาศัยความเข้าใจและต้องใช้ความอดทนในการดำเนินงาน อีกทั้งยังมีกระบวนการที่ยุ่งยากในการดำเนินงาน	ธนาคารเวลามากขึ้น และลดขั้นตอนการดำเนินงานธนาคารเวลาที่จำเป็น โดยเน้นที่หัวใจของโครงการธนาคารเวลาฯ คือเป็นทั้งผู้รับและผู้ให้บริการ แลกบริการ ซึ่งการดำเนินงานขึ้นอยู่กับบริบทของพื้นที่ นั้น ๆ
ด้านงบประมาณ/ค่าใช้จ่าย	-	-
ด้านวัสดุ อุปกรณ์	-	-
ด้านการประสานงานและบริการ	การประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นค่อนข้างยาก เนื่องจากยังไม่มี ความเข้าใจพอในการดำเนินงานธนาคารเวลา	สร้างความเข้าใจ โดยการจัดประชุมชี้แจงการดำเนินงานธนาคารเวลาอย่างต่อเนื่อง

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

(๓) ผลการประเมินโครงการ

(๓.๑) มิติประสิทธิผล

เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดที่กำหนดกับผลการดำเนินงานตามผลผลิตโครงการ พบว่า โครงการประสบความสำเร็จในด้านตัวชี้วัดเชิงปริมาณ โดยคนทุกกลุ่มวัยมีส่วนร่วมในการดูแลผู้สูงอายุและผู้สูงอายุได้รับการดูแล/การคุ้มครองทางสังคม ๖,๐๐๐ คน และตัวชี้วัดเชิงเวลา สามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนดตลอดจนตัวชี้วัดเชิงงบประมาณภายใต้กรอบวงเงินที่ได้รับการจัดสรร ทำให้คนทุกกลุ่มวัยในสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลผู้สูงอายุ และได้รับการแก้ไขปัญหามือสูงอายุที่ขาดผู้ดูแลโดยเฉพาะผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะพึ่งพิงและทุกข์ยากเดือดร้อน

(๓.๒) มิติประสิทธิภาพ

ต้นทุนผลผลิตรวม ๒,๔๒๘,๙๒๔.๓๘ บาท/ผู้สูงอายุได้รับการดูแล/การคุ้มครองทางสังคม ๖,๐๐๐ คน คิดเป็นต้นทุนต่อหน่วยเท่ากับ ๔๐๔.๘๒ บาท เมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนผลผลิตรวมตามแผนคิดเป็นต้นทุนต่อหน่วยเท่ากับ ๔๑๕ บาท ดังนั้นต้นทุนต่อหน่วยที่เกิดขึ้นจริงน้อยกว่าต้นทุนต่อหน่วยที่เกิดขึ้นตามแผน และผลผลิตที่เกิดขึ้นจริงมีค่าเป้าหมายเท่ากับแผนที่กำหนด จึงเป็นโครงการที่มีประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวม และประสิทธิภาพด้านการประหยัด

(๓.๓) มิติความพึงพอใจ

สำหรับความพึงพอใจของผู้รับบริการจากโครงการ พบว่า ผู้รับบริการมีความพึงพอใจในด้านผลผลิต โดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ย ๔.๔๓ เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมการเข้าถึงระบบสวัสดิการสังคมการคุ้มครองทางสังคมกับผู้สูงอายุ และการมีส่วนร่วมของภาคีต่าง ๆ ในการดูแลผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยที่เท่ากัน คือ ๔.๕๘ รองลงมา คือ ส่งเสริมการมีคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ครอบครัว ชุมชน มีค่าเฉลี่ย ๔.๕๕ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ย

รองต่ำสุด คือ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเกินความคาดหมาย และความคุ้มค่าของงบประมาณรัฐ มีค่าเฉลี่ยที่เท่ากัน คือ ๔.๓๔ และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผลการดำเนินงานแผนงานบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด มีค่าเฉลี่ย ๔.๒๙

๔.๓.๓ โครงการขับเคลื่อนมาตรฐานการดูแลผู้สูงอายุ

(๑) การวิเคราะห์แผนโครงการ

(๑.๑) วัตถุประสงค์ :

- เพื่อขับเคลื่อนมาตรฐานการดูแลผู้สูงอายุสู่การปฏิบัติที่เห็นผลเป็นรูปธรรม

(๑.๒) ผลผลิต :

- หลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุทันสมัย มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน
- ยกระดับผู้ดูแลผู้สูงอายุให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐานอาชีพ
- สถานดูแลผู้สูงอายุมีคุณภาพ ได้มาตรฐานเพื่อยกระดับสู่มาตรฐานสากล

(๑.๓) ผลลัพธ์ :

- ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี

(๑.๔) ตัวชี้วัด :

- เชิงปริมาณ เจ้าหน้าที่ในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ๑๒ แห่ง
- เชิงคุณภาพ แนวทางขับเคลื่อนมาตรฐานการดูแลผู้สูงอายุสู่การปฏิบัติ ๑ มาตรการ

(๑.๕) กลุ่มเป้าหมาย : ผู้ดูแลผู้สูงอายุในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ (ศพส.)

๑๒ แห่ง

(๑.๖) พื้นที่ดำเนินการ : ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ

(๑.๗) ระยะเวลา : ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

(๑.๘) งบประมาณ : ๙๘๒,๖๐๐ บาท (งบดำเนินงาน)

(๑.๙) หน่วยงานที่รับผิดชอบ : กองส่งเสริมสวัสดิการและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ

(๒) การวิเคราะห์โครงการ

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาข้อมูลในด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต รวมถึงผลลัพธ์ จากผลการรายงานผลการดำเนินงานโครงการ การสนทนากลุ่มหรือการประชุมเชิงปฏิบัติการ และศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบในการวัดผลสำเร็จของโครงการ โดยมีรายละเอียดตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ ๑๐๘ สรุปข้อมูลโครงการขับเคลื่อนมาตรฐานการดูแลผู้สูงอายุ

CIPP Model	ข้อมูลวิเคราะห์โครงการ
สถานะแวดล้อม (Context)	งานผลักดันมาตรการขับเคลื่อนมาตรฐานเพื่อการดูแลผู้สูงอายุ รายประเด็น และขับเคลื่อนการดูแลผู้สูงอายุให้มีมาตรฐาน ๓ ด้าน ดังนี้ ๑. มาตรฐานหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุ ๒. มาตรฐานผู้ดูแลผู้สูงอายุ

	๓. มาตรฐานสถานดูแลผู้สูงอายุ
ปัจจัยนำเข้า (Input)	๑. ผู้อำนวยการกอง/กลุ่มเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ๒. งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ๓. วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และเทคโนโลยีของหน่วยงาน
กระบวนการ (Process)	๑. การประชุมคณะทำงาน การทำสื่อประชาสัมพันธ์ และการผลิตคู่มือดำเนินงาน ๒. สนับสนุนงบประมาณให้ศูนย์การเรียนรู้และฝึกอบรมด้านผู้สูงอายุ จ. ชลบุรี ดำเนินการจัดอบรมให้เจ้าหน้าที่ที่เป็นผู้ดูแลผู้สูงอายุของศูนย์ พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ๑๒ แห่ง ตามมาตรฐานหลักสุตรกลาง จำนวน ๗๐ ชั่วโมง หรือ ๔๒๐ ชั่วโมง
ผลผลิต (Output/Product)	๑. การผลิตนโยบายการดูแลผู้สูงอายุ ๒. หลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุทันสมัย มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ๓. ยกระดับผู้ดูแลผู้สูงอายุให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐานอาชีพ ๔. สถานดูแลผู้สูงอายุมีคุณภาพ ได้มาตรฐานเพื่อยกระดับสู่มาตรฐานสากล ๕. ผู้สูงอายุได้รับการดูแลคุ้มครอง จำนวน ๓,๐๐๐ คน
ผลลัพธ์ (Outcome)	๑. ผู้ดูแลผู้สูงอายุ และสถานประกอบการผู้สูงอายุมีมาตรฐานกลางในการดำเนินงาน ๒. ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๑๐๙ การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง

	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
ตัวชี้วัด	<p>เชิงปริมาณ :</p> <ul style="list-style-type: none"> - เจ้าหน้าที่ในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ๑๒ แห่ง - ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครอง จำนวน ๓,๐๐๐ คน <p>เชิงคุณภาพ :</p> <p>แนวทางขับเคลื่อนมาตรฐานการดูแลผู้สูงอายุสู่การปฏิบัติ ๑ มาตรการ</p>	<p>เชิงปริมาณ :</p> <ul style="list-style-type: none"> - ยกระดับผู้ดูแลผู้สูงอายุให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐานอาชีพ - สถานดูแลผู้สูงอายุมีคุณภาพ ได้มาตรฐาน เพื่อยกระดับสู่มาตรฐานสากล - ผู้สูงอายุได้รับการดูแลคุ้มครอง จำนวน ๓,๐๐๐ คน <p>เชิงคุณภาพ :</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผลิตนโยบายการดูแลผู้สูงอายุ - หลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุทันสมัย มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
ระยะเวลา ดำเนินการ	๑ ต.ค. ๖๑ - ๓๐ ก.ย. ๖๒	๑ ต.ค. ๖๑ - ๓๐ ก.ย. ๖๒
งบประมาณ (บาท)	๙๘๒,๖๐๐	๙๓๘,๙๐๘.๐๘

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ
ตารางที่ ๑๑๐ การวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคของโครงการ

	ประเด็นปัญหา และอุปสรรค	แนวทางแก้ไขปัญหา
ด้านบุคลากร	บุคลากรขาดความเชี่ยวชาญด้าน สุขภาพ	จัดตั้งคณะทำงานจากหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง
ด้านกระบวนการ/ ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	นโยบายด้านการดูแลผู้สูงอายุมี หลายประเด็น	การผลักดันนโยบาย/มาตรการสำคัญ ต้องเคลื่อนแบบองค์รวม
ด้านงบประมาณ/ ค่าใช้จ่าย	งบประมาณที่สนับสนุนเพื่อจัด อบรมไม่เพียงพอ	จัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมให้กับศูนย์ การเรียนรู้และฝึกอาชีพผู้สูงอายุ
ด้านวัสดุ อุปกรณ์	-	-
ด้านการประสานงาน และบริการ	ความเข้าใจไม่ตรงกัน ระหว่าง ภารกิจ ที่ต่างกัน	การประสานงานควรเป็นแบบไร้ รอยต่อ

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

(๓) ผลการประเมินโครงการ

(๓.๑) มิติประสิทธิผล

เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดที่กำหนดกับผลการดำเนินงานตามผลผลิตโครงการ พบว่า โครงการประสบความสำเร็จในด้านตัวชี้วัดเชิงปริมาณ โดยมีหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุทันสมัย มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน รวมทั้งยกระดับผู้ดูแลผู้สูงอายุให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐานอาชีพ ตลอดจนสถานดูแลผู้สูงอายุมีคุณภาพ ได้มาตรฐานเพื่อยกระดับสู่มาตรฐานสากล และผู้สูงอายุได้รับการดูแลคุ้มครอง จำนวน ๓,๐๐๐ คน และตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ โดยผลิตนโยบายการดูแลผู้สูงอายุ และมีแนวทางขับเคลื่อนมาตรฐานการดูแลผู้สูงอายุสู่การปฏิบัติ ๑ มาตรการ

(๓.๒) มิติประสิทธิภาพ

ต้นทุนผลผลิตรวม ๙๓๘,๙๐๘.๐๘ บาท/ยกระดับผู้ดูแลผู้สูงอายุให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน อาชีพ สถานดูแลผู้สูงอายุมีคุณภาพ ได้มาตรฐานเพื่อยกระดับสู่มาตรฐานสากล และผลิตนโยบายการดูแลผู้สูงอายุ ตลอดจนหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุทันสมัยมีคุณภาพ และได้มาตรฐาน สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และผู้สูงอายุได้รับการดูแลคุ้มครอง จำนวน ๓,๐๐๐ คน คิดเป็นต้นทุนต่อหน่วยเท่ากับ ๓๑๒.๙๖ บาท เมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนผลผลิตรวมตามแผนคิดเป็นต้นทุนต่อหน่วยเท่ากับ ๓๒๗.๕๓ บาท ดังนั้นต้นทุนต่อหน่วยที่เกิดขึ้นจริงน้อยกว่าต้นทุนต่อหน่วยที่เกิดขึ้นตามแผน

และผลผลิตที่เกิดขึ้นจริงมีค่าเป้าหมายมากกว่าแผนที่กำหนด จึงเป็นโครงการที่มีประสิทธิภาพ การดำเนินงานโดยรวม และประสิทธิภาพการประหยัด

๔.๓.๔ โครงการขับเคลื่อนระบบการดูแลและคุ้มครองของผู้สูงอายุในระดับพื้นที่

(๑) การวิเคราะห์โครงการ

(๑.๑) วัตถุประสงค์ :

- เพื่อสร้างระบบการดูแลและคุ้มครองทางสังคมของผู้สูงอายุสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

(๑.๒) ผลผลิต :

- มีระบบการดูแลและคุ้มครองทางสังคมของผู้สูงอายุสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่

(๑.๓) ผลลัพธ์ :

- พื้นที่ที่มีการขับเคลื่อนระบบการดูแลและคุ้มครองทางสังคมของผู้สูงอายุสู่การปฏิบัติได้ เป็นรูปธรรม ผู้สูงอายุมีความมั่นคงทางสังคมและมีคุณภาพชีวิตที่ดี

(๑.๔) ตัวชี้วัด :

- เจริญปริมาณ ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครองทางสังคม ๓๖,๐๐๐ คน

(๑.๕) กลุ่มเป้าหมาย : เจ้าหน้าที่ พมจ./ศพส./สสว./ศพอส. และภาคีเครือข่ายฯ

(๑.๖) พื้นที่ดำเนินการ : ศพอส. ๓๖ แห่ง

(๑.๗) ระยะเวลา : ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

(๑.๘) งบประมาณ : ๔,๖๐๐,๐๐๐ บาท (งบดำเนินงาน)

(๑.๙) หน่วยงานที่รับผิดชอบ : กองส่งเสริมสวัสดิการและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ

(๒) การวิเคราะห์โครงการ

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาข้อมูลในด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต รวมถึงผลลัพธ์ จากผลการรายงานผลการดำเนินงานโครงการ การสนทนากลุ่มหรือการประชุมเชิงปฏิบัติการ และศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบในการวัดผลสำเร็จของโครงการ โดยมีรายละเอียดตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ ๑๑๑ สรุปข้อมูลโครงการขับเคลื่อนระบบการดูแลและคุ้มครองของผู้สูงอายุในระดับพื้นที่

CIPP Model	ข้อมูลวิเคราะห์โครงการ
สภาวะแวดล้อม (Context)	จำเป็นต้องสร้างระบบการดูแลและคุ้มครองทางสังคมของผู้สูงอายุสู่การปฏิบัติ
ปัจจัยนำเข้า (Input)	๑. ผู้อำนวยการกอง/กลุ่มเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ๒. งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ๓. วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และเทคโนโลยีของหน่วยงาน
กระบวนการ (Process)	สนับสนุนศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ๑๒ แห่ง และสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑ - ๑๒

ผลผลิต (Output/Product)	มีระบบการดูแลและคุ้มครองทางสังคมของผู้สูงอายุสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ โดยมีผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครองทางสังคม ๓๖,๖๐๐ คน
ผลลัพธ์ (Outcome)	๑. พื้นที่ที่มีการขับเคลื่อนระบบการดูแลและคุ้มครองทางสังคมของผู้สูงอายุสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ๒. ผู้สูงอายุมีความมั่นคงทางสังคมและมีคุณภาพชีวิตที่ดี

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๑๑๒ การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง

	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
ตัวชี้วัด	<u>เชิงปริมาณ</u> ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครองทางสังคม ๓๖,๐๐๐ คน	<u>เชิงปริมาณ</u> มีระบบการดูแลและคุ้มครองทางสังคมของผู้สูงอายุสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ โดยมีผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครองทางสังคม ๓๖,๐๐๐ คน
ระยะเวลาดำเนินการ	๑ ต.ค. ๖๑ - ๓๐ ก.ย. ๖๒	๑ ต.ค. ๖๑ - ๓๐ ก.ย. ๖๒
งบประมาณ (บาท)	๔,๖๐๐,๐๐๐	๔,๑๗๙,๖๙๓.๒๓

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๑๑๓ การวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคของโครงการ

	ประเด็นปัญหา และอุปสรรค	แนวทางแก้ไขปัญหา
ด้านบุคลากร	-	-
ด้านกระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน	-	-
ด้านงบประมาณ/ค่าใช้จ่าย	-	-
ด้านวัสดุ อุปกรณ์	-	-
ด้านการประสานงานและบริการ	-	-

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

(๓) ผลการประเมินโครงการ

(๓.๑) มิติประสิทธิผล

เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดที่กำหนดกับผลการดำเนินงานตามผลผลิตโครงการ พบว่า โครงการประสบความสำเร็จในด้านตัวชี้วัดเชิงปริมาณ โดยมีระบบการดูแลและคุ้มครองทางสังคมของผู้สูงอายุสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ โดยมีผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครองทางสังคม ๓๖,๐๐๐ คน ทำให้เกิดระบบการดูแลและคุ้มครองทางสังคมของผู้สูงอายุสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนผู้สูงอายุสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ รวมถึงผู้สูงอายุมีความมั่นคงทางสังคมและมีคุณภาพชีวิตที่ดี

(๓.๒) มิติประสิทธิภาพ

ต้นทุนผลผลิตรวม ๔,๑๗๙,๖๙๓.๒๓ บาท/ระบบการดูแลและคุ้มครองทางสังคมของผู้สูงอายุสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ โดยมีผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครองทางสังคม ๓๖,๐๐๐ คน คิดเป็นต้นทุนต่อหน่วยเท่ากับ ๑๑๖.๑๐ บาท เมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนผลผลิตรวมตามแผนคิดเป็นต้นทุนต่อหน่วยเท่ากับ ๑๒๗.๗๗ บาท ดังนั้นต้นทุนต่อหน่วยที่เกิดขึ้นจริงน้อยกว่าต้นทุนต่อหน่วยที่เกิดขึ้นตามแผน และผลผลิตที่เกิดขึ้นจริงมีค่าเป้าหมายมากกว่าแผนที่กำหนด จึงเป็นโครงการที่มีประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวม และประสิทธิภาพการประหยัด

๔.๓.๕ โครงการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุอย่างเป็นระบบ มีมาตรฐานและครบวงจร

(๑) การวิเคราะห์โครงการ

(๑.๑) วัตถุประสงค์ :

- เพื่อเป็นศูนย์ต้นแบบการให้การดูแลและศูนย์กลางในการให้บริการทันตสุขภาพช่องปากแบบครบวงจร ที่มุ่งส่งเสริมการป้องกัน การรักษา การฟื้นฟูและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่อง

(๑.๒) ผลผลิต :

- จำนวนผู้สูงอายุที่เข้าถึง เทคโนโลยี นวัตกรรมบริการด้านการสร้างเสริมสุขภาพช่องปาก
- จำนวนภาคีเครือข่าย ภาคประชาชน ที่มีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพช่องปากตนเอง
- จำนวนเทคโนโลยี นวัตกรรมเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุ

(๑.๓) ผลลัพธ์ :

- ร้อยละของผู้สูงอายุ มีฟันแท้ใช้งานได้ ๒๐ ซี่ หรือ ๔ คู่สบฟันหลัง
- มีเทคโนโลยี นวัตกรรมบริการเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุในประเด็นสำคัญ

(๑.๔) ตัวชี้วัด :

- เชิงปริมาณ จำนวนผู้รับบริการทางทันตกรรมที่มีอายุ ๖๐ ปี ขึ้นไป
- เชิงคุณภาพ ความพึงพอใจของผู้รับบริการ

(๑.๕) กลุ่มเป้าหมาย : กลุ่มผู้ป่วยสูงอายุ

(๑.๖) พื้นที่ดำเนินการ : คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

(๑.๗) ระยะเวลา : ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

(๑.๘) งบประมาณ : ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(๑.๙) หน่วยงานที่รับผิดชอบ : คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

(๒) การวิเคราะห์โครงการ

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาข้อมูลในด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต รวมถึงผลลัพธ์ จากกการรายงานผลการดำเนินงานโครงการ การสนทนากลุ่มหรือการประชุมเชิงปฏิบัติการ และศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบในการวัดผลสำเร็จของโครงการ โดยมีรายละเอียดตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ ๑๑๔ สรุปข้อมูลโครงการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุอย่างเป็นระบบ
มีมาตรฐานและครบวงจร

CIPP Model	ข้อมูลวิเคราะห์โครงการ
สถานะแวดล้อม (Context)	เมื่อสังคมไทยก้าวสู่ยุคสังคมผู้สูงอายุ ภาครัฐจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับจำนวนผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงได้กำหนดแผนระยะยาวในการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุ ซึ่งในแผนการพัฒนาดังกล่าวจะต้องมีการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร ด้านสถานที่ ระบบสารสนเทศ และเครือข่าย รวมถึงครุภัณฑ์และอุปกรณ์ที่จำเป็น เป็นโครงการที่เน้นการดูแล และพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุระยะยาวอย่างเป็นระบบ ที่มุ่งเน้นการดูแลรักษาผู้ป่วยสูงอายุที่มีความยากลำบากในการเดินทาง ด้วยการสร้างระบบเชื่อมโยงการดูแลและรักษาผู้สูงอายุกับโรงพยาบาลใกล้เคียงทั้งภาครัฐและเอกชนอย่างเป็นระบบและครบวงจรด้วยการดูแลและรักษาแบบสหวิทยาการ
ปัจจัยนำเข้า (Input)	๑. ผู้อำนวยการกอง/กลุ่มเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ๒. งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ๓. วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และเทคโนโลยีของหน่วยงาน
กระบวนการ (Process)	ให้บริการทางทันตกรรมแก่ผู้สูงอายุ
ผลผลิต (Output/Product)	สามารถให้บริการทางทันตกรรมแก่ผู้สูงอายุที่มีอายุ ๖๐ ปี ขึ้นไปภายในคณะทันตแพทยศาสตร์ จำนวน ๒,๕๗๗ ราย
ผลลัพธ์ (Outcome)	๑. สามารถให้บริการผู้สูงอายุได้เพิ่มมากขึ้น ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และสามารถดำรงชีพอยู่ในสังคมมีความสุข ๒. เป็นศูนย์ฝึกปฏิบัติการของทันตแพทย์และบุคลากรทางทันตกรรมจากในประเทศและต่างประเทศ ๓. เป็นศูนย์กลางในการให้บริการทันตสุขภาพช่องปากแบบครบวงจร ที่มุ่งส่งเสริมการป้องกัน การรักษา การฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้ป่วยสูงอายุสามารถดำรงชีวิตที่เหลืออยู่อย่างมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีความสุข

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๑๑๕ การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง

ตัวชี้วัด	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
ตัวชี้วัด	<u>เชิงปริมาณ</u> จำนวนผู้รับบริการทางทันตกรรมที่มีอายุ ๖๐ ปี ขึ้นไป เป้าหมาย ๒,๐๐๐ ราย	<u>เชิงปริมาณ</u> สามารถให้บริการทางทันตกรรมแก่ผู้สูงอายุที่มีอายุ ๖๐ ปี ขึ้นไปภายในคณะทันต

	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
	เชิงคุณภาพ ความพึงพอใจของผู้รับบริการ	แพทยศาสตร์ จำนวน ๒,๕๗๗ ราย
ระยะเวลา ดำเนินการ	๑ ต.ค. ๖๑ - ๓๐ ก.ย. ๖๒	๑ ต.ค. ๖๑ - ๓๐ ก.ย. ๖๒
งบประมาณ (บาท)	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ
ตารางที่ ๑๑๖ การวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคของโครงการ

	ประเด็นปัญหา และอุปสรรค	แนวทางแก้ไขปัญหา
ด้านบุคลากร	-	-
ด้านกระบวนการ/ ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	การดำเนินงานที่ต้องออกให้บริการ ณ บ้านพักคนชราไม่ต่อเนื่อง เนื่องจากงบประมาณได้รับจัดสรร ไม่เพียงพอ	ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติม
ด้านงบประมาณ/ ค่าใช้จ่าย	งบประมาณได้รับไม่เพียงพอต่อ การให้บริการ	ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติม
ด้านวัสดุ อุปกรณ์	-	-
ด้านการประสานงาน และบริการ	-	-

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

(๓) ผลการประเมินโครงการ

(๓.๑) มิติประสิทธิผล

เมื่อพิจารณามิติประสิทธิผลแล้ว พบว่า ผลผลิตกับตัวชี้วัดสอดคล้องกัน โดยผลผลิตของโครงการสามารถให้บริการทางทันตกรรมแก่ผู้สูงอายุที่มีอายุ ๖๐ ปี ขึ้นไป จำนวน ๒,๕๗๗ ราย ทำให้เกิดศูนย์ต้นแบบการให้การดูแลและศูนย์กลางในการให้บริการทันตสุขภาพช่องปากแบบครบวงจร ที่มุ่งการส่งเสริมการป้องกัน การรักษา การฟื้นฟูและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่อง และผู้สูงอายุที่เข้าถึง เทคโนโลยี นวัตกรรมบริการด้านการสร้างเสริมสุขภาพช่องปาก รวมถึงภาคีเครือข่าย ภาคประชาชน ที่มีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพช่องปากตนเอง มีพื้นที่ใช้งานได้ ๒๐ ซี่ หรือ ๔ คู่สบฟันหลัง

(๓.๒) มิติประสิทธิภาพ

ต้นทุนผลผลิตรวม ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท/ให้บริการทางทันตกรรมแก่ผู้สูงอายุที่มีอายุ ๖๐ ปี ขึ้นไป จำนวน ๒,๕๗๗ ราย ต้นทุนต่อหน่วย ๓,๘๘๐ บาท เมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนผลผลิตรวมตามแผนคิดเป็นต้นทุนต่อหน่วยเท่ากับ ๕,๐๐๐ บาท ดังนั้นต้นทุนต่อหน่วยที่เกิดขึ้นจริงน้อยกว่า

ต้นทุนต่อหน่วยที่เกิดขึ้นตามแผน และผลผลิตที่เกิดขึ้นจริงมีค่าเป้าหมายมากกว่าแผนที่กำหนด จึงเป็นโครงการที่มีประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวม และประสิทธิภาพการประหยัด

(๓.๓) มิตินความพึงพอใจ

สำหรับความพึงพอใจของผู้รับบริการจากโครงการ พบว่า ผู้รับบริการมีความพึงพอใจในด้านผลผลิต โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีค่าเฉลี่ย ๔.๙๑ เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมการเข้าถึงระบบสวัสดิการสังคมการคุ้มครองทางสังคมกับผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ย ๕.๑๓ รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมของภาคีต่าง ๆ ในการดูแลผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ย ๕.๐๕ ประเด็นถัดมา คือ ส่งเสริมการมีคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ครอบครัว ชุมชน มีค่าเฉลี่ย ๔.๙๕ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยรองต่ำสุด คือ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเกินความคาดหมาย และความคุ้มค่าของงบประมาณรัฐ มีค่าเฉลี่ยที่เท่ากัน คือ ๔.๗๙ และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผลการดำเนินงานแผนงานบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด มีค่าเฉลี่ย ๔.๗๔

๔.๔ แนวทางที่ ๔ การปรับปรุงสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก

แนวทางที่ ๔ การปรับปรุงสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกขับเคลื่อนแผนงานโครงการ โดยกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ และกรมกิจการผู้สูงอายุ จำนวน ๔ โครงการ ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการคัดเลือกโครงการด้วยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง จำนวน ๒ โครงการของกรมกิจการผู้สูงอายุ โดยมีผลการประเมินโครงการ ดังนี้

๔.๔.๑ โครงการปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุให้เหมาะสมและปลอดภัย

(๑) การวิเคราะห์แผนโครงการ

(๑.๑) วัตถุประสงค์ :

- เพื่อให้ผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจนได้รับการปรับปรุงบ้านให้มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัย

(๑.๒) ผลผลิต :

- ผู้สูงอายุในชุมชนได้รับการปรับปรุงบ้านให้มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัย
- ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี

(๑.๓) ผลลัพธ์ :

- ผู้สูงอายุมีความมั่นคงปลอดภัยในการดำรงชีวิต

(๑.๔) ตัวชี้วัด :

- เจริญปริมาณ จำนวนบ้านผู้สูงอายุที่ได้รับการปรับปรุงให้มีความเหมาะสม และปลอดภัย ๓,๒๐๐ แห่ง
- เจริญคุณภาพ ผู้สูงอายุที่ใช้ประโยชน์มีความพึงพอใจ ร้อยละ ๙๕
- เจริญเวลา ดำเนินงานแล้วเสร็จตามแผนงานโครงการที่กำหนดปีงบประมาณ ๒๕๖๒
- เจริญค่าใช้จ่าย อยู่ในวงเงินงบประมาณที่ได้รับ

(๑.๕) กลุ่มเป้าหมาย : ผู้มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไปมีฐานะยากจน มีที่อยู่อาศัยไม่มีความเหมาะสม และปลอดภัยต่อการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุ

(๑.๖) พื้นที่ดำเนินการ : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ๗๖ จังหวัด และ ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ๑๒ แห่ง

(๑.๗) ระยะเวลา : ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

(๑.๘) งบประมาณ : ๗๘,๓๕๔,๕๐๐ บาท (งบดำเนินงาน และงบอุดหนุน)

(๑.๙) หน่วยงานที่รับผิดชอบ : กองส่งเสริมสวัสดิการและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ

ตารางที่ ๑๑๗ สรุปข้อมูลโครงการปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ ให้เหมาะสมและปลอดภัย

CIPP Model	ข้อมูลวิเคราะห์โครงการ
สภาวะแวดล้อม (Context)	กรมกิจการผู้สูงอายุให้ความสำคัญในการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุ ในมิติการเสริมสร้างการปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้ออคนทุกวัยจึงได้ดำเนินโครงการนี้เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมอีกวิธีหนึ่งทั้งในด้านการจัดการที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมสำหรับผู้สูงอายุให้เหมาะสมกับสภาพร่างกายที่เปลี่ยนแปลงไป
ปัจจัยนำเข้า (Input)	๑. ผู้อำนวยการกอง/กลุ่มเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ๒. งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ๓. วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และเทคโนโลยีของหน่วยงาน
กระบวนการ (Process)	๑. วางแผนการดำเนินงาน ๒. จัดทำเอกสารคู่มือการดำเนินโครงการฯ เล่มคู่มือช่างชุมชนผลิตสื่อต่างๆ รวมทั้งเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน เช่น ropic วิดีทัศน์ และโปสเตอร์ ๓. สนับสนุนงบประมาณการดำเนินงานให้หน่วยงานสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ๗๖ จังหวัด และศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ๑๒ แห่ง
ผลผลิต (Output/Product)	ผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจนได้รับการปรับปรุงบ้านให้มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัย จำนวน ๓,๒๐๐ ราย
ผลลัพธ์ (Outcome)	ผู้สูงอายุมีความมั่นคงปลอดภัยในการดำรงชีวิต

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

ตารางที่ ๑๑๘ การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง

ตัวชี้วัด	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
ตัวชี้วัด	<u>เชิงปริมาณ :</u> จำนวนบ้านผู้สูงอายุที่ได้รับการปรับปรุงให้มีความเหมาะสม และปลอดภัย	<u>เชิงปริมาณ :</u> ผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจนได้รับการปรับปรุงบ้านให้มีสภาพแวดล้อม

	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
	<p>๓,๒๐๐ แห่ง</p> <p>เชิงคุณภาพ: ผู้สูงอายุที่ใช้ประโยชน์มีความพึงพอใจร้อยละ ๙๕</p> <p>เชิงเวลา: ดำเนินงานแล้วเสร็จตามแผนงานโครงการที่กำหนดปีงบประมาณ ๒๕๖๒</p> <p>เชิงค่าใช้จ่าย: อยู่ในวงเงินงบประมาณที่ได้รับ</p>	<p>ที่เหมาะสมและปลอดภัย จำนวน ๓,๒๐๐ แห่ง</p> <p>เชิงคุณภาพ: ผู้สูงอายุมีความมั่นคงและปลอดภัยในการดำรงชีวิต รวมถึงมีความพึงพอใจมากกว่าร้อยละ ๙๕</p> <p>เชิงเวลา: ๑ ต.ค. ๖๑ - ๓๐ ก.ย. ๖๒</p> <p>เชิงค่าใช้จ่าย: ๗๖,๔๔๒,๙๒๐ บาท</p>
ระยะเวลาดำเนินการ	๑ ต.ค. ๖๑ - ๓๐ ก.ย. ๖๒	๑ ต.ค. ๖๑ - ๓๐ ก.ย. ๖๒
งบประมาณ (บาท)	๗๘,๓๕๔,๕๐๐	๗๖,๔๔๒,๙๒๐

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและปฏิบัติงานโครงการ
ตารางที่ ๑๑๙ การวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคของโครงการ

	ประเด็นปัญหา และอุปสรรค	แนวทางแก้ไขปัญหา
ด้านบุคลากร	-	-
ด้านกระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน	-	-
ด้านงบประมาณ/ค่าใช้จ่าย	-	-
ด้านวัสดุ อุปกรณ์	-	-
ด้านการประสานงานและบริการ	-	-

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและปฏิบัติงานโครงการ

(๓) ผลการประเมินโครงการ

(๓.๑) มิติประสิทธิผล

เมื่อพิจารณามิติประสิทธิผลแล้ว พบว่า ผลผลิตกับตัวชี้วัดใกล้เคียงกัน โดยผลผลิตของโครงการสามารถทำให้บ้านผู้สูงอายุที่ได้รับการปรับปรุงให้มีความเหมาะสม และปลอดภัย ๓,๒๐๐ แห่ง เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดที่กำหนดกับผลการดำเนินงานตามผลผลิตโครงการ พบว่า โครงการประสบความสำเร็จในด้านตัวชี้วัดเชิงปริมาณ โดยโครงการสามารถทำให้บ้านผู้สูงอายุที่ได้รับการปรับปรุงให้มีความเหมาะสม และปลอดภัย ๓,๒๐๐ แห่ง และตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ โดยผู้สูงอายุมีความมั่นคงและปลอดภัยในการดำรงชีวิต รวมถึงความพึงพอใจมากกว่าร้อยละ ๙๕ รวมถึงตัวชี้วัดเชิงเวลา สามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด ตลอดจนตัวชี้วัดเชิงงบประมาณ โดยดำเนินงานภายใต้กรอบวงเงินที่ได้รับการจัดสรร ทำให้ผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจนได้รับการปรับปรุงบ้านให้มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัย และผู้สูงอายุในชุมชนได้รับการปรับปรุงบ้าน

ให้มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัย ตลอดจนผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี และผู้สูงอายุมีความมั่นคงปลอดภัยในการดำรงชีวิต

(๓.๒) มิติประสิทธิภาพ

ต้นทุนผลผลิตรวม ๗๖,๔๔๒,๙๒๐ บาท/บ้านผู้สูงอายุที่ได้รับการปรับปรุงให้มีความเหมาะสม และปลอดภัย ๓,๒๐๐ แห่ง คิดเป็นต้นทุนต่อหน่วยเท่ากับ ๒๓,๘๘๘.๔๑ บาท เมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนผลผลิตรวมตามแผนคิดเป็นต้นทุนต่อหน่วยเท่ากับ ๒๔,๔๘๕.๗๘ บาท ดังนั้นต้นทุนต่อหน่วยที่เกิดขึ้นจริงเท่ากับต้นทุนต่อหน่วยที่เกิดขึ้นตามแผน และผลผลิตที่เกิดขึ้นจริงสอดคล้องตามเป้าหมายที่กำหนด จึงเป็นโครงการที่มีประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวม และประสิทธิภาพการประหยัด

(๓.๓) มิติความพึงพอใจ

สำหรับความพึงพอใจของผู้รับบริการจากโครงการ พบว่า ผู้รับบริการมีความพึงพอใจในด้านผลผลิต โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๔.๘๐ เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมการเข้าถึงระบบสวัสดิการสังคมการคุ้มครองทางสังคมกับผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ย ๕.๐๐ รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมของภาคีต่าง ๆ ในการดูแลผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ย ๔.๘๙ ประเด็นถัดมา คือ ส่งเสริมการมีคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ครอบครัว ชุมชน มีค่าเฉลี่ย ๔.๘๒ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยรองต่ำสุด คือ ความคุ้มค่าของงบประมาณรัฐ มีค่าเฉลี่ย ๔.๗๑ และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผลการดำเนินงานแผนงานบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเกินความคาดหมาย มีค่าเฉลี่ยที่เท่ากัน คือ ๔.๖๘

๔.๔.๒ โครงการเสริมสร้างชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ

(๑) การวิเคราะห์แผนโครงการ

(๑.๑) วัตถุประสงค์ :

- เพื่อสร้างความตระหนักให้แก่ครอบครัว ชุมชน สังคม หน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในการเสริมสร้างชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ
- เพื่อให้มีการปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกในที่สาธารณะหรือสถานที่ที่ผู้สูงอายุทำกิจกรรมร่วมกัน/ช้ประโยชน์ร่วมกันให้มีความเหมาะสม ปลอดภัยต่อการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุ
- เพื่อจัดทำห้องจำลองอารยสถาปัตย์ (Universal Design) ให้เป็นต้นแบบศึกษาเรียนรู้ เผยแพร่ความรู้และให้คำปรึกษาเรื่องการปรับปรุงบ้าน อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้สำหรับผู้สูงอายุ ณ ศูนย์เรียนรู้และฝึกอบรมด้านผู้สูงอายุ จังหวัดชลบุรี

(๑.๒) ผลผลิต :

- ครอบครัว ชุมชน สังคม หน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องมีความ ความเข้าใจ และตระหนักในการเสริมสร้างชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ

- สาธารณะหรือสถานที่ที่ผู้สูงอายุทำกิจกรรมร่วมกัน/ใช้ประโยชน์ ร่วมกันมีการปรับสภาพแวดล้อมให้มีความเหมาะสม ปลอดภัยต่อการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุ

(๑.๓) ผลลัพธ์ :

- ผู้สูงอายุมีความมั่นคงปลอดภัยในการดำรงชีวิต

(๑.๔) ตัวชี้วัด :

- เชิงปริมาณ

- ๑) ชุมชนมีการส่งเสริมการปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกในที่สาธารณะหรือสถานที่ที่ผู้สูงอายุทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น ราวช่วยพยุงตัว พื้นผิวสัมผัส ทางลาด ห้องน้ำ เป็นต้น ให้มีความเหมาะสม ปลอดภัยต่อการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุ ๒๐ แห่ง
- ๒) ห้องจำลองอารยสถาปัตย์ (Universal Design) ณ ศูนย์เรียนรู้และฝึกอบรมด้านผู้สูงอายุ จังหวัดชลบุรี ๑ แห่ง

- เชิงคุณภาพ คนทุกวัยที่ใช้ประโยชน์มีความพึงพอใจ ร้อยละ ๗๐
- เชิงเวลา ดำเนินงานแล้วเสร็จตามแผนงานโครงการที่กำหนดปีงบประมาณ ๒๕๖๒
- เชิงค่าใช้จ่าย อยู่ในวงเงินงบประมาณที่ได้รับ

(๑.๕) กลุ่มเป้าหมาย : ผู้มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไปที่มาใช้สถานที่สาธารณะหรือสถานที่ที่ผู้สูงอายุทำกิจกรรมร่วมกัน

(๑.๖) พื้นที่ดำเนินการ : ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ๙ แห่ง

(๑.๗) ระยะเวลา : ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

(๑.๘) งบประมาณ : ๓,๘๗๕,๐๐๐ บาท (งบดำเนินงาน)

(๑.๙) หน่วยงานที่รับผิดชอบ : กองส่งเสริมสวัสดิการและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ

(๒) การวิเคราะห์โครงการ

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาข้อมูลในด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต รวมถึงผลลัพธ์ จากผลการรายงานผลการดำเนินงานโครงการ การสนทนากลุ่มหรือการประชุมเชิงปฏิบัติการ และศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบในการวัดผลสำเร็จของโครงการ โดยมีรายละเอียดตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ ๑๒๐ สรุปข้อมูลโครงการเสริมสร้างชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ

CIPP Model	ข้อมูลวิเคราะห์โครงการ
สถานะแวดล้อม (Context)	สภาพแวดล้อมของผู้สูงอายุเป็นประเด็นสำคัญประเด็นหลักหนึ่งที่องค์การอนามัยโลก (WHO) ให้ความสำคัญโดยเฉพาะแนวคิดเรื่อง เมืองน่าอยู่ของผู้สูงอายุ (Age-Friendly City) โดย กำหนดกรอบการพิจารณาเมืองน่าอยู่สำหรับผู้สูงอายุไว้ ๘ ประเด็น ดังนี้ ๑) ที่อยู่อาศัย ๒) การเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม ๓) การได้รับการยอมรับในสังคม ๔) การมีส่วนร่วมของท้องถิ่นและการจ้างงาน

	<p>๕) การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร ๖) การสนับสนุนของชุมชนและการบริการด้านสุขภาพ ๗) สภาพพื้นที่ภายนอกและตัวอาคาร ๘) ระบบขนส่งมวลชน</p> <p>กรมกิจการผู้สูงอายุได้ให้ความสำคัญในการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุในมิติการเสริมสร้างชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ และได้ดำเนินการเสริมสร้างชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุในพื้นที่สาธารณะหรือพื้นที่ที่ผู้สูงอายุได้ทำกิจกรรมร่วมกันใช้ประโยชน์ร่วมกัน เช่น ศาลากลางหมู่บ้าน/ศาลาสร้างสุขในหมู่บ้าน วัด ตลาด ศูนย์การพัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ เป็นต้น</p>
ปัจจัยนำเข้า (Input)	<p>๑. ผู้อำนวยการกอง/กลุ่มเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ๒. งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ๓. วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และเทคโนโลยีของหน่วยงาน</p>
กระบวนการ (Process)	<p>๑. ประชุมวางแผนการดำเนินงาน ๒ คัดเลือกพื้นที่ดำเนินการ รวม ๒๐ แห่ง ๓.สนับสนุนงบประมาณลงศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุเพื่อดำเนินการสร้างชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ ๔ จัดทำห้องจำลองอารยสถาปัตย์ (Universal Design) ให้เป็นที่ศึกษาเรียนรู้ เผยแพร่ความรู้และให้คำปรึกษาเรื่องการปรับปรุงบ้าน อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้สำหรับผู้สูงอายุ ณ ศูนย์เรียนรู้และฝึกอบรมด้านผู้สูงอายุ จังหวัดชลบุรี ๕. ติดตามผลการปฏิบัติงานการสร้างชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุในพื้นที่</p>
ผลผลิต (Output/Product)	<p>ปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกในที่สาธารณะหรือสถานที่ที่ผู้สูงอายุทำกิจกรรมร่วมกัน จำนวน ๒๐ แห่ง และจัดทำห้องจำลองอารยสถาปัตย์ (Universal Design) จำนวน ๑ แห่ง ณ ศูนย์การเรียนรู้และฝึกอบรมด้านผู้สูงอายุ จังหวัดชลบุรี</p>
ผลลัพธ์ (Outcome)	<p>ผู้สูงอายุมีความมั่นคงปลอดภัยในการดำรงชีวิต</p>

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ
ตารางที่ ๑๒๑ การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง

	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
ตัวชี้วัด	<p>เชิงปริมาณ : ๑) ชุมชนมีการส่งเสริมการปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก</p>	<p>เชิงปริมาณ : ปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกในที่สาธารณะหรือสถานที่ที่</p>

	ผลที่คาดหวัง	ผลที่เกิดขึ้นจริง
	<p>ในที่สาธารณะหรือสถานที่ที่ผู้สูงอายุทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น รวบรวมช่วยพยุงตัว พื้นผิวสัมผัส ทางลาด ห้องน้ำ เป็นต้น ให้มีความเหมาะสม ปลอดภัยต่อการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุ ๒๐ แห่ง</p> <p>๒) ห้องจำลองอารยสถาปัตย์ (Universal Design) ณ ศูนย์การเรียนรู้และฝึกอบรมด้านผู้สูงอายุ จังหวัดชลบุรี ๑ แห่ง</p> <p>เชิงคุณภาพ : คนทุกวัยที่ใช้ประโยชน์มีความพึงพอใจ ร้อยละ ๗๐</p> <p>เชิงเวลา : ดำเนินงานแล้วเสร็จตามแผนงานโครงการที่กำหนดปีงบประมาณ ๒๕๖๒</p> <p>เชิงค่าใช้จ่าย : อยู่ในวงเงินงบประมาณที่ได้รับ</p>	<p>ผู้สูงอายุทำกิจกรรมร่วมกัน จำนวน ๒๐ แห่ง และจัดทำห้องจำลองอารยสถาปัตย์ (Universal Design) จำนวน ๑ แห่ง ณ ศูนย์การเรียนรู้และฝึกอบรมด้านผู้สูงอายุ จังหวัดชลบุรี</p> <p>เชิงคุณภาพ : คนทุกวัยที่ใช้ประโยชน์มีความพึงพอใจต่อการใช้บริการโครงการ มากกว่าร้อยละ ๘๕</p> <p>เชิงเวลา : ๑ ต.ค. ๖๑ - ๓๐ ก.ย. ๖๒</p> <p>เชิงค่าใช้จ่าย : ๓,๘๔๕,๕๐๐ บาท</p>
ระยะเวลาดำเนินการ	๑ ต.ค. ๖๑ - ๓๐ ก.ย. ๖๒	๑ ต.ค. ๖๑ - ๓๐ ก.ย. ๖๒
งบประมาณ (บาท)	๓,๘๗๕,๐๐๐	๓,๘๔๕,๕๐๐

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ
ตารางที่ ๑๒๒ การวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคของโครงการ

	ประเด็นปัญหา และอุปสรรค	แนวทางแก้ไขปัญหา
ด้านบุคลากร	-	-
ด้านกระบวนการ/ ขั้นตอนการดำเนินงาน	-	-
ด้านงบประมาณ/ ค่าใช้จ่าย	-	-
ด้านวัสดุ อุปกรณ์	-	-
ด้านการประสานงาน และบริการ	-	-

ที่มา : จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผู้ปฏิบัติงานโครงการ

(๓) ผลการประเมินโครงการ

(๓.๑) มิติประสิทธิผล

เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดที่กำหนดกับผลการดำเนินงานตามผลผลิตโครงการ พบว่า โครงการประสบความสำเร็จในด้านตัวชี้วัดเชิงปริมาณ โดยมีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกในที่สาธารณะหรือสถานที่ที่ผู้สูงอายุทำกิจกรรมร่วมกัน จำนวน ๒๐ แห่ง และจัดทำห้องจำลองอารยสถาปัตย์ (Universal Design) จำนวน ๑ แห่ง ณ ศูนย์การเรียนรู้และฝึกอบรมด้านผู้สูงอายุ จังหวัดชลบุรี และตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ โดยคนทุกวัยที่ใช้ประโยชน์มีความพึงพอใจต่อการใช้บริการโครงการ มากกว่าร้อยละ ๘๕ รวมถึงตัวชี้วัดเชิงเวลา สามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด ตลอดจนตัวชี้วัดเชิงงบประมาณภายใต้กรอบวงเงินที่ได้รับการจัดสรร ทำให้ครอบครัวชุมชน สังคม หน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องมีความ ความเข้าใจ และตระหนักในการเสริมสร้างชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ และสาธารณะหรือสถานที่ที่ผู้สูงอายุทำกิจกรรมร่วมกัน/ใช้ประโยชน์ร่วมกันมีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้มีความเหมาะสม ปลอดภัยต่อการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุ ตลอดจนผู้สูงอายุมีความมั่นคงปลอดภัยในการดำรงชีวิต

(๓.๒) มิติประสิทธิภาพ

ต้นทุนผลผลิตรวม ๓,๘๔๕,๕๐๐ บาท/การปรับปรุงสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกในที่สาธารณะหรือสถานที่ที่ผู้สูงอายุทำกิจกรรมร่วมกัน จำนวน ๒๐ แห่ง และจัดทำห้องจำลองอารยสถาปัตย์ (Universal Design) จำนวน ๑ แห่ง ณ ศูนย์การเรียนรู้และฝึกอบรมด้านผู้สูงอายุ จังหวัดชลบุรี คิดเป็นต้นทุนต่อหน่วยเท่ากับ ๑๘๓,๑๑๙ บาท เมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนผลผลิตรวมตามแผนคิดเป็นต้นทุนต่อหน่วยเท่ากับ ๑๘๔,๕๒๓.๘๑ บาท ดังนั้นต้นทุนต่อหน่วยที่เกิดขึ้นจริงน้อยกว่าต้นทุนต่อหน่วยที่เกิดขึ้นตามแผน และผลผลิตที่เกิดขึ้นจริงสอดคล้องตามเป้าหมายที่กำหนด จึงเป็นโครงการที่มีประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวม และประสิทธิภาพการประหยัด

(๓.๓) มิติความพึงพอใจ

สำหรับความพึงพอใจของผู้รับบริการจากโครงการ พบว่า ผู้รับบริการมีความพึงพอใจในด้านผลผลิต โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีค่าเฉลี่ย ๕.๒๒ เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ คือ ส่งเสริมการเข้าถึงระบบสวัสดิการสังคมการคุ้มครองทางสังคมกับผู้สูงอายุ และการมีส่วนร่วมของภาคีต่าง ๆ ในการดูแลผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยที่เท่ากัน คือ ๕.๔๕ รองลงมา คือ ผลการดำเนินงานแผนงานบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด มีค่าเฉลี่ย ๕.๒๑ ประเด็นถัดมา คือ ส่งเสริมการมีคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ครอบครัว ชุมชน มีค่าเฉลี่ย ๕.๑๘ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยรองต่ำสุด คือ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเกินความคาดหมาย มีค่าเฉลี่ย ๕.๐๕ และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความคุ้มค่าของงบประมาณรัฐ มีค่าเฉลี่ย ๔.๘๗

๔.๕ การประเมินผลตามแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

ผู้วิจัยได้ดำเนินการประเมินสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต ในระดับ
แนวทางที่ ๑ - ๔ ภายใต้การประเมินผลตามแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคม
ผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบด้วย แนวทางที่ ๑ พัฒนากลไกการสร้าง
มั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม แนวทางที่ ๒ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม แนวทางที่ ๓
พัฒนาระบบและกลไกการดูแลสุขภาพและการคุ้มครองทางสังคมผู้สูงอายุ และแนวทางที่ ๔
การปรับปรุงสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีรายละเอียดผลการประเมิน ดังนี้

ตารางที่ ๑๒๓ แนวทางที่ ๑ พัฒนากลไกการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม

สรุปการประเมิน แผนงานบูรณาการสร้างโอกาสและคุณภาพเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ									
แนวทางที่ ๑ พัฒนากลไกการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม									
ข้อ	รายการประเมิน	ระดับการประเมิน (ร้อยละ)							
		มากที่สุด / คน	มาก / คน	ปานกลาง / คน	น้อย / คน	น้อยที่สุด / คน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความพอใจ
		๕	๔	๓	๒	๑			
๑. รายการประเมินด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation)									
๑.๑	โครงการมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการ และมีความเหมาะสมหรือจำเป็นกับผู้สูงอายุ	๑๐๐					๕.๐๐	๐.๐๐	มากที่สุด
๑.๒	วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับสภาพปัญหาสังคมผู้สูงอายุ	๑๐๐					๕.๐๐	๐.๐๐	มากที่สุด
๑.๓	วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุ	๑๐๐					๕.๐๐	๐.๐๐	มากที่สุด
๑.๔	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)	๑๐๐					๕.๐๐	๐.๐๐	มากที่สุด
๑.๕	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒	๑๐๐					๕.๐๐	๐.๐๐	มากที่สุด
๑.๖	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลด้านผู้สูงอายุ	๑๐๐					๕.๐๐	๐.๐๐	มากที่สุด
๑.๗	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒	๑๐๐					๕.๐๐	๐.๐๐	มากที่สุด
๑.๘	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับปฏิญญาผู้สูงอายุไทย	๘๓		๑๗			๔.๖๗	๐.๘๒	มากที่สุด

๑.๙	โครงการมีความสำคัญในการป้องกัน แก้ไขปัญหา พัฒนา หรือช่วยสนับสนุน สภาพแวดล้อมการปฏิบัติงานเพื่อยกระดับภารกิจงานผู้สูงอายุ	๖๗	๓๓				๔.๖๗	๐.๕๒	มากที่สุด
๑.๑๐	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภารกิจ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และภารกิจของหน่วยงาน	๑๐๐					๕.๐๐	๐.๐๐	มากที่สุด
ผลการประเมินด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อมโดยรวม							๔.๙๓	๐.๑๓	มากที่สุด
๒. รายการประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation : I)									
๒.๑	งบประมาณสนับสนุนโครงการมีความเหมาะสมและเพียงพอ	๑๗	๑๗	๓๓	๓๓		๓.๑๗	๑.๑๗	ปาน กลาง
๒.๒	วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความเหมาะสมและเพียงพอ ในการดำเนินงานโครงการ	๑๗	๓๓	๕๐			๓.๖๗	๐.๘๒	มาก
๒.๓	บุคลากรที่ร่วมดำเนินงานโครงการมีจำนวนเพียงพอและเหมาะสม	๐	๑๗	๕๐	๓๓		๒.๘๓	๐.๗๕	ปาน กลาง
๒.๔	บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการขับเคลื่อนโครงการเพื่อให้บรรลุตาม วัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด	๑๗	๘๓				๔.๑๗	๐.๔๑	มาก
๒.๕	บุคลากรมีทักษะการบริหารงานโครงการเพื่อให้โครงการสำเร็จตาม กำหนดเวลา งบประมาณ และเป้าหมาย	๑๗	๖๗	๑๗			๔.๐๐	๐.๖๓	มาก
๒.๖	มีหน่วยงานภายในและภายนอกกรมกิจการผู้สูงอายุสนับสนุนการดำเนินงาน โครงการ	๖๗	๓๓				๔.๖๗	๐.๕๒	มากที่สุด
๒.๗	สถานที่ดำเนินการและกลุ่มเป้าหมายมีความเหมาะสมสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์โครงการ	๕๐	๓๓	๑๗			๔.๐๐	๐.๖๓	มาก

๒.๘	หน่วยงานของท่านมีการสื่อสารและถ่ายทอดนโยบายไปยังหน่วยงานในระดับพื้นที่	๕๐	๕๐				๔.๕๐	๐.๕๕	มากที่สุด
๒.๙	หน่วยงานของท่านมีระบบหรือแนวทางการบริหารโครงการ/กิจกรรมมีความเหมาะสมและเพียงพอ	๑๗	๘๓				๔.๑๗	๐.๔๑	มาก
๒.๑๐	การกำหนดระยะเวลาดำเนินงานโครงการมีความเหมาะสม	๕๐	๕๐				๔.๕๐	๐.๕๕	มากที่สุด
ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าโดยรวม							๓.๙๗	๐.๖๔	มาก
๓. รายการประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P)									
๓.๑	การดำเนินงานโครงการสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานท่าน	๘๓	๑๗				๔.๘๓	๐.๔๑	มากที่สุด
๓.๒	มีการศึกษาสภาพการดำเนินงานปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการพัฒนาและกำหนดจุดพัฒนาหรือปรับกระบวนการดำเนินงานโครงการ	๖๗	๓๓				๔.๖๗	๐.๕๒	มากที่สุด
๓.๓	มีการวางแผนการดำเนินงานแต่ละกิจกรรมของโครงการอย่างเป็นระบบ	๓๓	๖๗				๔.๓๓	๐.๕๒	มาก
๓.๔	ผู้บริหารหน่วยงานของท่านให้ความสำคัญ ต่อการส่งเสริมสนับสนุนโครงการ	๖๗	๓๓				๔.๖๗	๐.๕๒	มากที่สุด
๓.๕	ความร่วมมือของบุคลากรในการดำเนินงาน	๓๓	๖๗				๔.๓๓	๐.๕๒	มาก
๓.๖	กิจกรรมของแต่ละโครงการนำไปปฏิบัติจริง	๖๗	๓๓				๔.๖๗	๐.๕๒	มากที่สุด
๓.๗	วิธีการ/กิจกรรมที่ปฏิบัติในแต่ละขั้นตอนของโครงการสอดคล้องกับเป้าหมายและแผนที่กำหนด	๖๗	๓๓				๔.๖๗	๐.๕๒	มากที่สุด
๓.๘	ความเหมาะสมของระยะเวลาดำเนินงาน แต่ละกิจกรรมของโครงการ	๕๐	๕๐				๔.๕๐	๐.๕๕	มากที่สุด
๓.๙	มีการเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานโครงการอย่างเป็นระบบ	๕๐	๕๐				๔.๕๐	๐.๕๕	มากที่สุด
๓.๑๐	มีการรายงานผลการดำเนินงานโครงการเป็นรายเดือนหรือรายไตรมาสให้บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ	๕๐	๕๐				๔.๕๐	๐.๕๕	มากที่สุด
๓.๑๑	หน่วยงานของท่านมีการกำกับ ติดตาม การดำเนินการตามเป้าหมายและแผน	๘๓	๑๗				๔.๘๓	๐.๔๑	มากที่สุด

	ที่กำหนด								
๓.๑๒	มีการนิเทศ ติดตาม กำกับ การดำเนินโครงการ ให้เป็นไปตามแผนและขั้นตอนที่กำหนด	๕๐	๕๐				๔.๕๐	๐.๕๕	มากที่สุด
ผลการประเมินกระบวนการโดยรวม							๔.๕๘	๐.๕๑	มากที่สุด
๔. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation: P)									
๔.๑	ปฏิบัติตามกิจกรรมตามโครงการได้ครบถ้วนตามลำดับที่กำหนด	๖๗	๓๓				๔.๖๗	๐.๕๒	มากที่สุด
๔.๒	ผลการดำเนินงานโครงการสอดคล้องตามเป้าหมายของแผนยุทธศาสตร์ชาติในประเด็น ที่เกี่ยวข้อง	๘๓	๑๗				๔.๘๓	๐.๔๑	มากที่สุด
๔.๓	ผลการดำเนินงานโครงการสอดคล้องตามเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวข้อง	๘๓	๑๗				๔.๘๓	๐.๔๑	มากที่สุด
๔.๔	ผลการดำเนินงานโครงการสอดคล้องตามเป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง	๑๐๐					๕.๐๐	๐.๐๐	มากที่สุด
๔.๕	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของภาคีต่าง ๆ ในการดูแลผู้สูงอายุ	๘๓	๑๗				๔.๘๓	๐.๔๑	มากที่สุด
๔.๖	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุและประชากรก่อนวัยสูงอายุมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม	๘๓	๑๗				๔.๘๓	๐.๔๑	มากที่สุด
๔.๗	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุเข้าถึงนวัตกรรมและเทคโนโลยีการดูแลและส่งเสริมสุขภาพที่ดี	๕๐	๕๐				๔.๕๐	๐.๕๕	มากที่สุด
๔.๘	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ประชากรเป้าหมายมีความพร้อมในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ	๖๗	๓๓				๔.๖๗	๐.๕๒	มากที่สุด
๔.๙	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครอง ดูแลเพื่อสุขภาพที่ดี	๖๗	๑๗	๑๗			๔.๕๐	๐.๘๔	มากที่สุด

๔.๑๐	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุที่ได้รับการคุ้มครองทางสังคม	๕๐	๓๓	๑๗			๔.๓๓	๐.๘๒	มาก
๔.๑๑	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุที่เข้าถึงระบบการดูแลสุขภาพ	๖๗	๑๗	๑๗			๔.๕๐	๐.๘๔	มากที่สุด
๔.๑๒	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ที่อยู่อาศัยที่ได้รับการปรับปรุงให้เหมาะสมกับผู้สูงอายุและคนทุกวัย	๘๓	๑๗				๔.๘๓	๐.๔๑	มากที่สุด
๔.๑๓	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้สถานที่สาธารณะและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุและคนทุกวัย	๘๓	๑๗				๔.๘๓	๐.๔๑	มากที่สุด
ผลการประเมินด้านผลผลิตโดยรวม							๔.๗๑	๐.๕๐	มากที่สุด
๕. รายการประเมินความคุ้มค่า									
๕.๑	ความสำเร็จด้านประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์ ต่อการดำเนินงานของหน่วยงานท่าน	๘๓	๑๗				๔.๘๓	๐.๔๑	มากที่สุด
๕.๒	ความสำเร็จด้านประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ต่อการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ	๖๗	๓๓				๔.๖๗	๐.๕๒	มากที่สุด
๕.๓	ประสิทธิภาพการดำเนินงานต้นทุนต่อหน่วยผลผลิตหรือค่าใช้จ่ายต่อหน่วยผลผลิต	๖๗	๓๓				๔.๖๗	๐.๕๒	มากที่สุด
๕.๔	เกิดประโยชน์และมีความสำคัญต่อการส่งเสริม พัฒนาระบบสวัสดิการและการคุ้มครองทางสังคมของผู้สูงอายุ	๖๗	๓๓				๔.๖๗	๐.๕๒	มากที่สุด
๕.๕	ความก้าวหน้าในการดำเนินงานเทียบกับแผนงาน/โครงการของหน่วยงานท่าน	๘๓	๑๗				๔.๘๓	๐.๔๑	มากที่สุด
๕.๖	มีความคุ้มค่าในการดำเนินการ	๘๓	๑๗				๔.๘๓	๐.๔๑	มากที่สุด
ผลการประเมินด้านความคุ้มค่าโดยรวม							๔.๗๕	๐.๔๖	มากที่สุด

จากตารางที่ ๑๒๓ สรุปการประเมิน แผนงานบูรณาการสร้างความปลอดภัยเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ แนวทางที่ ๑ พัฒนากลไกการสร้าง ความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งประกอบไปด้วย ๒ โครงการ ได้แก่ โครงการสร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมรองรับสังคมสูงอายุ และโครงการส่งเสริมการออมเพื่อการเกษียณอายุสามารถสรุปความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการต่างๆ โดยแบ่งออกเป็น ๕ ด้าน ดังนี้

ด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) กล่าวคือ ความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการต่างๆ ในด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อมนั้นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยหัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ ๕.๐ ได้แก่ หัวข้อโครงการมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการ และมีความเหมาะสมหรือจำเป็นกับผู้สูงอายุ หัวข้อวัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับสภาพปัญหาสังคมผู้สูงอายุ หัวข้อวัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุ หัวข้อโครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) หัวข้อโครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ หัวข้อโครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลด้านผู้สูงอายุ หัวข้อโครงการมีความสำคัญสอดคล้องแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ และหัวข้อโครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภารกิจ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และภารกิจของหน่วยงาน เป็นต้น ส่วนหัวข้อโครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับปฏิญญาผู้สูงอายุไทย และหัวข้อโครงการมีความสำคัญในการป้องกัน แก้ไขปัญหา พัฒนา หรือช่วยสนับสนุนสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงานเพื่อยกระดับภารกิจงานผู้สูงอายุ นั้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๖๗ ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน

ทั้งนี้ ผลการประเมินความพึงพอใจด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ๔.๙๓

ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation : I) กล่าวคือ ความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการต่างๆ ในด้านปัจจัยนำเข้านั้นอยู่ในระดับมาก โดยหัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ ๔.๖๗ คือ หัวข้อมีหน่วยงานภายในและภายนอกกรมกิจการผู้สูงอายุสนับสนุนการดำเนินงานโครงการ รองลงมา คือ หน่วยงานของท่านมีการสื่อสารและถ่ายทอดนโยบายไปยังหน่วยงานในระดับพื้นที่ และการกำหนดระยะเวลาดำเนินงานโครงการมีความเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๕๐ ส่วนหัวข้อที่มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ประกอบไปด้วย ๕ หัวข้อ ได้แก่ หัวข้อบุคลากรมีความรู้ความสามารถในการขับเคลื่อนโครงการเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด และหัวข้อหน่วยงานของท่านมีระบบหรือแนวทางการบริหารโครงการ/กิจกรรมมีความเหมาะสมและเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๗ รองลงมาคือ หัวข้อบุคลากรมีทักษะการบริหารงานโครงการเพื่อให้โครงการสำเร็จตามกำหนดเวลา งบประมาณ และเป้าหมาย และหัวข้อสถานที่ดำเนินการและกลุ่มเป้าหมายมีความเหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์โครงการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๐ และหัวข้อวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เทคโนโลยีสารสนเทศมีความเหมาะสมและเพียงพอในการดำเนินงานโครงการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๗ และสุดท้ายคือ ระดับความพึงพอใจปานกลาง ประกอบไปด้วยหัวข้อ งบประมาณสนับสนุนโครงการมีความเหมาะสมและเพียงพอ และบุคลากรที่ร่วมดำเนินงานโครงการมีจำนวนเพียงพอและเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๑๗ และ ๒.๘๓ ตามลำดับ

ทั้งนี้ ผลการประเมินความพึงพอใจด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation : I) โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ๓.๙๗

ด้านกระบวนการ (Process Evaluation : P) กล่าวคือ ความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการต่างๆ ในด้านกระบวนการนั้นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยหัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ หัวข้อการดำเนินงานโครงการสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานท่าน หัวข้อมีการศึกษาสภาพการดำเนินงานปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการพัฒนาและกำหนดจุดพัฒนาหรือปรับกระบวนการดำเนินงานโครงการโครงการผู้บริหารหน่วยงานของท่านให้ความสำคัญ ต่อการส่งเสริมสนับสนุนโครงการ กิจกรรมของแต่ละโครงการนำไปปฏิบัติจริง หัวข้อวิธีการ/กิจกรรมที่ปฏิบัติในแต่ละขั้นตอนของโครงการสอดคล้องกับเป้าหมายและแผนที่กำหนด หัวข้อความเหมาะสมของระยะเวลาดำเนินงาน แต่ละกิจกรรมของโครงการ หัวข้อมีการเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานโครงการอย่างเป็นระบบ หัวข้อมีการรายงานผลการดำเนินงานโครงการเป็นรายเดือนหรือรายไตรมาสให้บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ หัวข้อหน่วยงานของท่านมีการกำกับ ติดตาม การดำเนินการตามเป้าหมายและแผนที่กำหนด หัวข้อมีการนิเทศ ติดตาม กำกับ การดำเนินโครงการ ให้เป็นไปตามแผนและขั้นตอนที่กำหนด โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ ๔.๘๓ ๔.๖๗ ๔.๖๗, ๔.๖๗, ๔.๕๐, ๔.๕๐, ๔.๕๐, ๔.๘๓ และ ๔.๕๐

ทั้งนี้ ผลการประเมินความพึงพอใจด้านกระบวนการ (Process Evaluation : P) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ๔.๕๘

ด้านผลผลิต (Product Evaluation: P) กล่าวคือ ความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการต่างๆ ในด้านผลผลิตนั้นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยหัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ หัวข้อปฏิบัติตามกิจกรรมตามโครงการได้ครบถ้วนตามลำดับที่กำหนด หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการสอดคล้องตามเป้าหมายของแผนยุทธศาสตร์ชาติในประเด็น ที่เกี่ยวข้องผลการดำเนินงานโครงการสอดคล้องตามเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวข้อง หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการสอดคล้องตามเป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของภาคีต่าง ๆ ในการดูแลผู้สูงอายุผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุและประชากรก่อนวัยสูงอายุมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุเข้าถึงนวัตกรรมและเทคโนโลยีการดูแลและส่งเสริมสุขภาพที่ดี ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ประชากรเป้าหมายมีความพร้อมในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครอง ดูแลเพื่อสุขภาพที่ดี หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุที่เข้าถึงระบบการดูแลสุขภาพผลการดำเนินงานโครงการทำให้ที่อยู่อาศัยที่ได้รับการปรับปรุงให้เหมาะสมกับผู้สูงอายุและคนทุกวัย หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้สถานที่สาธารณะและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุและคนทุกวัย ฯลฯ โดยมีระดับความพึงพอใจ ๔.๖๗, ๔.๘๓, ๔.๘๓, ๕.๐๐, ๔.๘๓, ๔.๘๓, ๔.๕๐, ๔.๖๗, ๔.๕๐, ๔.๕๐, ๔.๘๓ และ ๔.๘๓ ตามลำดับ แต่มีเพียงหนึ่งหัวข้อเท่านั้นที่มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คือ หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุที่ได้รับการคุ้มครองทางสังคม ๔.๓๓ เป็นต้น

ทั้งนี้ ผลการประเมินความพึงพอใจด้านผลผลิต (Product Evaluation: P) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ๔.๗๑

ด้านความคุ้มค่า กล่าวคือ ความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการต่างๆ ในด้านความคุ้มค่านั้นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยหัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ หัวข้อความสำเร็จด้านประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์ต่อการดำเนินงานของหน่วยงานท่าน หัวข้อความสำเร็จด้านประสิทธิภาพ

ตามวัตถุประสงค์ต่อการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ หัวข้อประสิทธิภาพการดำเนินงานต้นทุนต่อหน่วยผลผลิตหรือค่าใช้จ่ายต่อหน่วยผลผลิต หัวข้อเกิดประโยชน์และมีความสำคัญต่อการส่งเสริมพัฒนาระบบสวัสดิการและการคุ้มครองทางสังคมของผู้สูงอายุ หัวข้อความก้าวหน้าในการดำเนินงานเทียบกับแผนงาน/โครงการของหน่วยงานท่าน และ หัวข้อมีความคุ้มค่าในการดำเนินการ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๘๓, ๔.๖๗, ๔.๖๗, ๔.๖๗, ๔.๘๓ และ ๔.๘๓ ตามลำดับ

ทั้งนี้ ผลการประเมินความพึงพอใจด้านความคุ้มค่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ๔.๗๕

ตารางที่ ๑๒๔ แนวทางที่ ๒ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม

สรุปการประเมิน แผนงานบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ									
แนวทางที่ ๒ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม									
ข้อ	รายการประเมิน	ระดับการประเมิน (ร้อยละ)							
		มากที่สุด / คน	มาก / คน	ปานกลาง / คน	น้อย / คน	น้อยที่สุด / คน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความพอใจ
		๕	๔	๓	๒	๑			
๑. รายการประเมินด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation)									
๑.๑	โครงการมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการ และมีความเหมาะสมหรือจำเป็นกับผู้สูงอายุ	๖๗	๓๓				๔.๖๗	๐.๕๐	มากที่สุด
๑.๒	วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับสภาพปัญหาสังคมผู้สูงอายุ	๔๔	๕๖				๔.๔๔	๐.๕๓	มาก
๑.๓	วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุ	๖๗	๓๓				๔.๖๗	๐.๕๐	มากที่สุด
๑.๔	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)	๕๖	๑๑	๓๓			๔.๒๒	๐.๙๗	มาก
๑.๕	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒	๘๙	๑๑				๔.๘๙	๐.๓๓	มากที่สุด
๑.๖	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลด้านผู้สูงอายุ	๘๙	๑๑				๔.๘๙	๐.๓๓	มากที่สุด

๑.๗	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒	๖๗	๓๓				๔.๖๗	๐.๕๐	มากที่สุด
๑.๘	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับปฏิญญาผู้สูงอายุไทย	๓๓	๓๓	๓๓			๔.๐๐	๐.๘๗	มาก
๑.๙	โครงการมีความสำคัญในการป้องกัน แก้ไขปัญหา พัฒนา หรือช่วยสนับสนุนสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงานเพื่อยกระดับภารกิจงานผู้สูงอายุ	๓๓	๖๗				๔.๓๓	๐.๕๐	มาก
๑.๑๐	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภารกิจ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และภารกิจของหน่วยงาน	๗๘	๒๒				๔.๓๓	๑.๓๒	มาก
ผลการประเมินด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อมโดยรวม							๔.๕๑	๐.๖๔	มากที่สุด
๒. รายการประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation : I)									
๒.๑	งบประมาณสนับสนุนโครงการมีความเหมาะสมและเพียงพอ		๑๐๐				๔.๐๐	๐.๐๐	มาก
๒.๒	วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความเหมาะสมและเพียงพอในการดำเนินงานโครงการ	๑๑	๕๖	๑๑	๒๒		๓.๕๖	๑.๐๑	มาก
๒.๓	บุคลากรที่ร่วมดำเนินงานโครงการมีจำนวนเพียงพอและเหมาะสม		๗๘	๒๒			๔.๗๘	๐.๔๔	มากที่สุด
๒.๔	บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการขับเคลื่อนโครงการ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด	๕๖	๔๔				๔.๕๖	๐.๕๓	มากที่สุด
๒.๕	บุคลากรมีทักษะการบริหารงานโครงการเพื่อให้โครงการสำเร็จตามกำหนดเวลา งบประมาณ และเป้าหมาย	๕๖	๔๔				๔.๕๖	๐.๕๓	มากที่สุด

๒.๖	มีหน่วยงานภายในและภายนอกกรมกิจการผู้สูงอายุ สนับสนุนการดำเนินงานโครงการ	๓๓	๖๗				๔.๓๓	๐.๕๐	มาก
๒.๗	สถานที่ดำเนินการและกลุ่มเป้าหมายมีความเหมาะสม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์โครงการ	๓๓	๖๗				๔.๓๓	๐.๕๐	มาก
๒.๘	หน่วยงานของท่านมีการสื่อสารและถ่ายทอดนโยบายไปยังหน่วยงานในระดับพื้นที่	๔๔	๓๓	๒๒			๔.๒๒	๐.๘๓	มาก
๒.๙	หน่วยงานของท่านมีระบบหรือแนวทางการบริหารโครงการ/กิจกรรมมีความเหมาะสมและเพียงพอ	๓๓	๖๗				๔.๓๓	๐.๕๐	มาก
๒.๑๐	การกำหนดระยะเวลาดำเนินงานโครงการมีความเหมาะสม	๖๗	๓๓				๔.๖๗	๐.๕๐	มากที่สุด
ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าโดยรวม							๔.๓๓	๐.๕๓	มาก
๓. รายการประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P)									
๓.๑	การดำเนินงานโครงการสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานท่าน	๑๐๐					๔.๖๗	๐.๕๐	มากที่สุด
๓.๒	มีการศึกษาสภาพการดำเนินงานปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการพัฒนาและกำหนดจุดพัฒนาหรือปรับกระบวนการดำเนินงานโครงการ		๕๖	๔๔			๓.๕๖	๐.๕๓	มาก
๓.๓	มีการวางแผนการดำเนินงานแต่ละกิจกรรมของโครงการอย่างเป็นระบบ	๒๒	๗๘				๔.๒๒	๐.๔๔	มาก
๓.๔	ผู้บริหารหน่วยงานของท่านให้ความสำคัญ ต่อการส่งเสริมสนับสนุนโครงการ	๑๐๐					๔.๖๗	๐.๕๐	มากที่สุด

๓.๕	ความร่วมมือของบุคลากรในการดำเนินงาน	๔๔	๕๖				๔.๔๔	๐.๕๓	มาก
๓.๖	กิจกรรมของแต่ละโครงการนำไปปฏิบัติจริง	๒๒	๗๘				๔.๒๒	๐.๔๔	มาก
๓.๗	วิธีการ/กิจกรรมที่ปฏิบัติในแต่ละขั้นตอนของโครงการ สอดคล้องกับเป้าหมายและแผนที่กำหนด	๘๙	๑๑				๔.๘๙	๐.๓๓	มากที่สุด
๓.๘	ความเหมาะสมของระยะเวลาดำเนินงาน แต่ละกิจกรรม ของโครงการ	๖๗	๓๓				๔.๖๗	๐.๕๐	มากที่สุด
๓.๙	มีการเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานโครงการอย่างเป็นระบบ	๐	๖๗	๓๓			๓.๘๙	๐.๗๘	มาก
๓.๑๐	มีการรายงานผลการดำเนินงานโครงการเป็นรายเดือน หรือรายไตรมาสให้บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ	๓๓	๖๗				๔.๓๓	๐.๕๐	มาก
๓.๑๑	หน่วยงานของท่านมีการกำกับ ติดตาม การดำเนินการ ตามเป้าหมายและแผนที่กำหนด	๓๓	๖๗				๔.๓๓	๐.๕๐	มาก
๓.๑๒	มีการนิเทศ ติดตาม กำกับ การดำเนินโครงการ ให้เป็นไปตามแผนและขั้นตอนที่กำหนด	๐	๖๗	๓๓			๓.๖๗	๐.๕๐	มาก
ผลการประเมินด้านกระบวนการโดยรวม							๔.๓๐	๐.๕๐	มาก
๔. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation: P)									
๔.๑	ปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการได้ครบถ้วนตามลำดับที่กำหนด	๖๗	๓๓				๔.๖๗	๐.๕๐	มากที่สุด
๔.๒	ผลการดำเนินงานโครงการสอดคล้องตามเป้าหมายของ แผนยุทธศาสตร์ชาติในประเด็น ที่เกี่ยวข้อง	๓๓	๖๗				๔.๓๓	๐.๕๐	มาก
๔.๓	ผลการดำเนินงานโครงการสอดคล้องตามเป้าหมายของ แผนแม่บทภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวข้อง	๓๓	๔๔	๒๒			๔.๑๑	๐.๗๘	มาก

๔.๔	ผลการดำเนินงานโครงการสอดคล้องตามเป้าหมายของ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ใน ประเด็นที่เกี่ยวข้อง	๓๓	๔๔	๒๒			๔.๑๑	๐.๗๘	มาก
๔.๕	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของ ภาคีต่าง ๆ ในการดูแลผู้สูงอายุ	๐	๘๙	๑๑			๓.๘๙	๐.๓๓	มาก
๔.๖	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุและประชากร ก่อนวัยสูงอายุมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม	๐	๖๗	๓๓			๓.๖๗	๐.๕๐	มาก
๔.๗	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุเข้าถึงนวัตกรรม และเทคโนโลยีการดูแลและส่งเสริมสุขภาพที่ดี	๒๒	๗๘				๔.๒๒	๐.๔๔	มาก
๔.๘	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ประชากรเป้าหมายมี ความพร้อมในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ	๑๑	๘๙				๔.๑๑	๐.๓๓	มาก
๔.๙	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุได้รับการ คุ้มครอง ดูแลเพื่อสุขภาพที่ดี	๓๓	๖๗				๔.๓๓	๐.๕๐	มาก
๔.๑๐	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุที่ได้รับการ คุ้มครองทางสังคม	๑๑	๖๗	๒๒			๓.๘๙	๐.๖๐	มาก
๔.๑๑	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุที่เข้าถึงระบบ การดูแลสุขภาพ	๐	๖๗	๓๓			๔.๓๓	๐.๕๐	มาก
๔.๑๒	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ที่อยู่อาศัยที่ได้รับการ ปรับปรุงให้เหมาะสมกับผู้สูงอายุและคนทุกวัย	๐	๖๗	๓๓			๔.๑๑	๐.๗๘	มาก
๔.๑๓	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้สถานที่สาธารณะและสิ่ง อำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุ และคนทุกวัย	๕๖	๑๑	๓๓			๔.๖๗	๐.๕๐	มากที่สุด

ผลการประเมินด้านผลผลิตโดยรวม							๔.๑๙	๐.๕๔	มาก
๕. รายการประเมินความคุ้มค่า									
๕.๑	ความสำเร็จด้านประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์ ต่อการดำเนินงานของหน่วยงานท่าน	๓๓	๖๗				๔.๑๑	๐.๗๘	มาก
๕.๒	ความสำเร็จด้านประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ต่อการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ	๓๓	๖๗				๔.๖๗	๐.๕๐	มากที่สุด
๕.๓	ประสิทธิภาพการดำเนินงานต้นทุนต่อหน่วยผลผลิตหรือค่าใช้จ่ายต่อหน่วยผลผลิต	๔๔	๒๒	๓๓			๔.๑๑	๐.๓๓	มาก
๕.๔	เกิดประโยชน์และมีความสำคัญต่อการส่งเสริม พัฒนาระบบสวัสดิการและการคุ้มครองทางสังคมของผู้สูงอายุ	๒๒	๔๔	๓๓			๔.๓๓	๐.๕๐	มาก
๕.๕	ความก้าวหน้าในการดำเนินงานเทียบกับแผนงาน/โครงการของหน่วยงานท่าน	๓๓	๓๓	๓๓			๔.๑๑	๐.๗๘	มาก
๕.๖	มีความคุ้มค่าในการดำเนินการ	๒๒	๓๓	๔๔			๔.๒๒	๐.๔๔	มาก
ผลการประเมินความคุ้มค่าโดยรวม							๔.๒๖	๐.๕๖	มาก

จากตารางที่ ๑๒๔ สรุปการประเมิน แผนงานบูรณาการสร้างความปลอดภัยเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ แนวทางที่ ๒ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ซึ่งประกอบไปด้วย ๓ โครงการ ได้แก่ โครงการบริการฝังรากฟันเทียมสำหรับผู้สูงอายุ โครงการเลเซอร์ช่วยเดินพระราชทาน เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ และโครงการบูรณาการนวัตกรรมและเทคโนโลยีการดูแลสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุ กรมอนามัย ปี ๒๕๖๒ สามารถสรุปความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการต่างๆ โดยแบ่งออกเป็น ๕ ด้าน ดังนี้

ด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) กล่าวคือ ความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการต่างๆ ในด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อมนั้นอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ หัวข้อโครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ หัวข้อโครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลด้านผู้สูงอายุ หัวข้อโครงการมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการและมีความเหมาะสมหรือจำเป็นกับผู้สูงอายุ หัวข้อวัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุ หัวข้อโครงการมีความสำคัญสอดคล้องแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๘๙, ๔.๘๙, ๔.๖๗, ๔.๖๗ และ ๔.๖๗ ตามลำดับ ส่วนหัวข้อที่มีระดับความพึงพอใจมาก ได้แก่ หัวข้อวัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับสภาพปัญหาสังคมผู้สูงอายุ หัวข้อโครงการมีความสำคัญในการป้องกัน แก้ไขปัญหา พัฒนา หรือช่วยสนับสนุนสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงานเพื่อยกระดับภารกิจงานผู้สูงอายุ หัวข้อโครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภารกิจ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และภารกิจของหน่วยงาน หัวข้อโครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) และหัวข้อโครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับปฏิญญาผู้สูงอายุไทย โดยมีระดับความพึงพอใจเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๔, ๔.๓๓, ๔.๓๓, ๔.๒๒ และ ๔.๐๐ ตามลำดับ ทั้งนี้ ผลการประเมินความพึงพอใจด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ๔.๕๑

ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation : I) กล่าวคือ ความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการต่างๆ ในด้านปัจจัยนำเข้านั้นอยู่ในระดับมาก ประกอบด้วย ๖ หัวข้อ คือ หัวข้อมีหน่วยงานภายในและภายนอกกรมกิจการผู้สูงอายุสนับสนุนการดำเนินงานโครงการ หัวข้อสถานที่ดำเนินการและกลุ่มเป้าหมายมีความเหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์โครงการ หัวข้อหน่วยงานของท่านมีระบบหรือแนวทางการบริหารโครงการ/กิจกรรมมีความเหมาะสมและเพียงพอ หัวข้อหน่วยงานของท่านมีการสื่อสารและถ่ายทอดนโยบายไปยังหน่วยงานในระดับพื้นที่ หัวข้องบประมาณสนับสนุนโครงการมีความเหมาะสมและเพียงพอ และหัวข้อวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความเหมาะสมและเพียงพอในการดำเนินงานโครงการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๓, ๔.๓๓, ๔.๓๓, ๔.๒๒, ๔.๐๐ และ ๓.๕๖ ตามลำดับ ทั้งนี้ ยังมีหัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ประกอบไปด้วย ๔ หัวข้อ คือ หัวข้อบุคลากรที่ร่วมดำเนินงานโครงการมีจำนวนเพียงพอและเหมาะสม และหัวข้อการกำหนดระยะเวลาดำเนินงานโครงการมีความเหมาะสม หัวข้อบุคลากรมีความรู้ความสามารถในการขับเคลื่อนโครงการเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด และหัวข้อบุคลากรมีทักษะการบริหารงานโครงการเพื่อให้โครงการสำเร็จตามกำหนดเวลา งบประมาณ และเป้าหมาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๗๘, ๔.๖๗, ๔.๕๖ และ ๔.๕๖ ตามลำดับ

ทั้งนี้ ผลการประเมินความพึงพอใจด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation : I) โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ๔.๓๓

ด้านกระบวนการ (Process Evaluation : P) กล่าวคือ ความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการต่างๆ ในด้านกระบวนการนั้นอยู่ในระดับมาก ประกอบด้วย ๘ หัวข้อ คือ หัวข้อความร่วมมือของบุคลากรในการดำเนินงาน หัวข้อการรายงานผลการดำเนินงานโครงการเป็นรายเดือนหรือรายไตรมาส ให้บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ หัวข้อหน่วยงานของท่านมีการกำกับ ติดตาม การดำเนินการตามเป้าหมายและแผนที่กำหนด หัวข้อการวางแผนการดำเนินงานแต่ละกิจกรรมของโครงการอย่างเป็นระบบ หัวข้อกิจกรรมของแต่ละโครงการนำไปปฏิบัติจริง หัวข้อการเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานโครงการอย่างเป็นระบบ หัวข้อการนิเทศ ติดตาม กำกับ การดำเนินโครงการ ให้เป็นไปตามแผนและขั้นตอนที่กำหนด และ หัวข้อการศึกษาสภาพการดำเนินงานปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการพัฒนาและกำหนดจุดพัฒนาหรือปรับกระบวนการดำเนินงานโครงการ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๔, ๔.๓๓, ๔.๓๓, ๔.๒๒, ๔.๒๒, ๓.๘๙, ๓.๖๗ และ ๓.๕๖ ตามลำดับ ทั้งนี้ ยังมีหัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ประกอบไปด้วย ๔ หัวข้อ คือ หัวข้อวิธีการ/กิจกรรมที่ปฏิบัติในแต่ละขั้นตอนของโครงการสอดคล้องกับเป้าหมายและแผนที่กำหนด หัวข้อการดำเนินงานโครงการสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานของท่าน หัวข้อผู้บริหารหน่วยงานของท่านให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมสนับสนุนโครงการ และหัวข้อความเหมาะสมของระยะเวลาดำเนินงาน แต่ละกิจกรรมของโครงการ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๘๙, ๔.๖๗, ๔.๖๗ และ ๔.๖๗ ตามลำดับ

ทั้งนี้ ผลการประเมินความพึงพอใจด้านกระบวนการ (Process Evaluation : P) โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ๔.๓๐

ด้านผลผลิต (Product Evaluation: P) กล่าวคือ ความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการต่างๆ ในด้านผลผลิตนั้นอยู่ในระดับมาก ประกอบด้วย ๑๑ หัวข้อ คือ หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการสอดคล้องตามเป้าหมายของแผนยุทธศาสตร์ชาติในประเด็น ที่เกี่ยวข้อง หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครอง ดูแลเพื่อสุขภาวะที่ดี หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุที่เข้าถึงระบบการดูแลสุขภาพ หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุเข้าถึงนวัตกรรมและเทคโนโลยีการดูแลและส่งเสริมสุขภาวะที่ดี หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการสอดคล้องตามเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวข้อง หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการสอดคล้องตามเป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้ประชากรเป้าหมายมีความพร้อมในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้ที่อยู่อาศัยที่ได้รับการปรับปรุงให้เหมาะสมกับผู้สูงอายุและคนทุกวัย หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของภาคีต่าง ๆ ในการดูแลผู้สูงอายุ หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุที่ได้รับการคุ้มครองทางสังคม และ หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุและประชากรก่อนวัยสูงอายุมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๓, ๔.๓๓, ๔.๓๓, ๔.๒๒, ๔.๑๑, ๔.๑๑, ๔.๑๑, ๔.๑๑, ๓.๘๙, ๓.๘๙ และ ๓.๖๗ ตามลำดับ ทั้งนี้ ยังมีหัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ประกอบไปด้วย ๒ หัวข้อ คือ หัวข้อปฏิบัติการตามโครงการได้ครบถ้วนตามลำดับที่กำหนด และ หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้สถานที่

สาธารณะและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุและคนทุพพลภาพ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๖๗ และ ๔.๖๗ ตามลำดับ

ทั้งนี้ ผลการประเมินความพึงพอใจด้านผลผลิต (Product Evaluation: P) โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ๔.๑๙

ด้านความคุ้มค่า กล่าวคือ ความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการต่างๆ ในด้านความคุ้มค่านั้นอยู่ในระดับมาก ประกอบด้วย ๕ หัวข้อ คือ หัวข้อเกิดประโยชน์และมีความสำคัญต่อการส่งเสริม พัฒนาระบบสวัสดิการและการคุ้มครองทางสังคมของผู้สูงอายุ หัวข้อมีความคุ้มค่าในการดำเนินการ หัวข้อความสำเร็จด้านประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์ ต่อการดำเนินงานของหน่วยงานท่าน หัวข้อประสิทธิภาพการดำเนินงานต้นทุนต่อหน่วยผลผลิตหรือค่าใช้จ่ายต่อหน่วยผลผลิต และ หัวข้อความก้าวหน้าในการดำเนินงานเทียบกับแผนงาน/โครงการของหน่วยงานท่าน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๓ ๔.๒๒ ๔.๑๑ ๔.๑๑ และ ๔.๑๑ ตามลำดับ นอกจากนี้มีหัวข้อความสำเร็จด้านประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ต่อการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๖๗

ทั้งนี้ ผลการประเมินความพึงพอใจด้านความคุ้มค่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ๔.๒๖

ตารางที่ ๑๒๕ แนวทางที่ ๓ พัฒนาระบบและกลไกการดูแลสุขภาพและการคุ้มครองทางสังคมผู้สูงอายุ

สรุปการประเมิน แผนงานบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ									
แนวทางที่ ๓ พัฒนาระบบและกลไกการดูแลสุขภาพและการคุ้มครองทางสังคมผู้สูงอายุ									
ข้อ	รายการประเมิน	ระดับการประเมิน							
		มากที่สุด / คน	มาก / คน	ปานกลาง / คน	น้อย / คน	น้อยที่สุด / คน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความพอใจ
		๕	๔	๓	๒	๑			
๑. รายการประเมินด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation)									
๑.๑	โครงการมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการ และมีความเหมาะสมหรือจำเป็นกับผู้สูงอายุ	๘๗	๑๓				๔.๖๑	๐.๕๐	มากที่สุด
๑.๒	วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับสภาพปัญหาสังคมผู้สูงอายุ	๗๓	๒๗				๔.๕๖	๐.๕๑	มากที่สุด
๑.๓	วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุ	๙๓	๗				๔.๓๙	๐.๗๘	มาก
๑.๔	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)	๙๓	๗				๔.๔๔	๐.๗๘	มาก
๑.๕	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒	๙๓	๗				๔.๗๒	๐.๔๖	มากที่สุด
๑.๖	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลด้านผู้สูงอายุ	๙๓	๗				๔.๖๗	๐.๕๙	มากที่สุด
๑.๗	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒	๙๓	๗				๔.๕๖	๐.๖๒	มากที่สุด
๑.๘	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับปฏิญญาผู้สูงอายุไทย	๖๐	๒๗	๑๓			๔.๑๑	๐.๘๓	มาก

๑.๙	โครงการมีความสำคัญในการป้องกัน แก้ไขปัญหา พัฒนา หรือช่วย สนับสนุนสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงานเพื่อยกระดับภารกิจงาน ผู้สูงอายุ	๕๓	๔๗				๔.๒๒	๐.๖๕	มาก
๑.๑๐	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภารกิจ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และภารกิจของหน่วยงาน	๙๓	๗				๔.๖๑	๐.๖๑	มากที่สุด
ผลการประเมินด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อมโดยรวม							๔.๔๙	๐.๖๓	มาก
๒. รายการประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation : I)									
๒.๑	งบประมาณสนับสนุนโครงการมีความเหมาะสมและเพียงพอ	๓๓	๓๓	๒๗	๗		๓.๙๔	๐.๘๐	มาก
๒.๒	วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความเหมาะสม และเพียงพอในการดำเนินงานโครงการ	๒๗	๖๗	๗			๓.๖๗	๑.๐๓	มาก
๒.๓	บุคลากรที่ร่วมดำเนินงานโครงการมีจำนวนเพียงพอและเหมาะสม	๑๓	๔๗	๒๗	๑๓		๓.๔๔	๑.๐๔	ปานกลาง
๒.๔	บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการขับเคลื่อนโครงการเพื่อให้ บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด	๔๐	๕๓	๗			๓.๘๙	๐.๗๖	มาก
๒.๕	บุคลากรมีทักษะการบริหารงานโครงการเพื่อให้โครงการสำเร็จ ตามกำหนดเวลา งบประมาณ และเป้าหมาย	๖๐	๒๗	๑๓			๔.๑๑	๐.๘๓	มาก
๒.๖	มีหน่วยงานภายในและภายนอกกรมกิจการผู้สูงอายุสนับสนุนการ ดำเนินงานโครงการ	๖๐	๔๐				๔.๐๐	๑.๐๘	มาก
๒.๗	สถานที่ดำเนินการและกลุ่มเป้าหมายมีความเหมาะสมสอดคล้อง กับวัตถุประสงค์โครงการ	๖๐	๒๐	๒๐			๔.๐๖	๐.๗๓	มาก
๒.๘	หน่วยงานของท่านมีการสื่อสารและถ่ายทอดนโยบายไปยัง หน่วยงานในระดับพื้นที่	๕๓	๔๗				๓.๘๙	๐.๖๘	มาก

๒.๙	หน่วยงานของท่านมีระบบหรือแนวทางการบริหารโครงการ/ กิจกรรมมีความเหมาะสมและเพียงพอ	๔๐	๖๐				๓.๘๓	๐.๖๒	มาก
๒.๑๐	การกำหนดระยะเวลาดำเนินงานโครงการมีความเหมาะสม	๖๐	๔๐				๔.๐๖	๐.๗๓	มาก
ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าโดยรวม							๓.๘๙	๐.๘๓	มาก
๓. รายการประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P)									
๓.๑	การดำเนินงานโครงการสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานท่าน	๗๓	๒๗				๔.๖๗	๐.๔๙	มากที่สุด
๓.๒	มีการศึกษาสภาพการดำเนินงานปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการ พัฒนาและกำหนดจุดพัฒนาหรือปรับกระบวนการดำเนินงาน โครงการ	๔๗	๔๗	๗			๔.๑๑	๐.๕๘	มาก
๓.๓	มีการวางแผนการดำเนินงานแต่ละกิจกรรมของโครงการอย่างเป็น ระบบ	๕๓	๔๗				๔.๒๘	๐.๔๖	มาก
๓.๔	ผู้บริหารหน่วยงานของท่านให้ความสำคัญ ต่อการส่งเสริม สนับสนุนโครงการ	๘๐	๒๐				๔.๘๓	๐.๕๑	มากที่สุด
๓.๕	ความร่วมมือของบุคลากรในการดำเนินงาน	๕๓	๔๗				๔.๔๔	๐.๕๑	มาก
๓.๖	กิจกรรมของแต่ละโครงการนำไปปฏิบัติจริง	๔๗	๕๓				๔.๑๑	๐.๖๘	มาก
๓.๗	วิธีการ/กิจกรรมที่ปฏิบัติในแต่ละขั้นตอนของโครงการสอดคล้อง กับเป้าหมายและแผนที่กำหนด	๖๐	๔๐				๔.๔๔	๐.๖๒	มาก
๓.๘	ความเหมาะสมของระยะเวลาดำเนินงาน แต่ละกิจกรรมของ โครงการ	๗๓	๒๗				๔.๔๔	๐.๕๑	มาก
๓.๙	มีการเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานโครงการอย่างเป็นระบบ	๔๐	๖๐				๓.๘๙	๐.๖๘	มาก

๓.๑๐	มีการรายงานผลการดำเนินงานโครงการเป็นรายเดือนหรือรายไตรมาสถูบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ	๗๓	๒๗				๔.๓๓	๐.๕๙	มาก
๓.๑๑	หน่วยงานของท่านมีการกำกับ ติดตาม การดำเนินการตามเป้าหมายและแผนที่กำหนด	๗๓	๒๗				๔.๕๖	๐.๕๑	มากที่สุด
๓.๑๒	มีการนิเทศ ติดตาม กำกับ การดำเนินโครงการ ให้เป็นไปตามแผนและขั้นตอนที่กำหนด	๔๗	๕๓				๔.๑๗	๐.๘๖	มาก
ผลการประเมินด้านกระบวนการโดยรวม							๔.๓๖	๐.๕๘	มาก
๔. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation: P)									
๔.๑	ปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการได้ครบถ้วนตามลำดับที่กำหนด	๖๗	๓๓				๔.๕๖	๐.๕๑	มากที่สุด
๔.๒	ผลการดำเนินงานโครงการสอดคล้องตามเป้าหมายของแผนยุทธศาสตร์ชาติในประเด็น ที่เกี่ยวข้อง	๕๓	๔๗				๔.๓๙	๐.๖๑	มาก
๔.๓	ผลการดำเนินงานโครงการสอดคล้องตามเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวข้อง	๖๐	๔๐				๔.๐๐	๐.๖๙	มาก
๔.๔	ผลการดำเนินงานโครงการสอดคล้องตามเป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง	๖๐	๔๐				๔.๒๒	๐.๗๓	มาก
๔.๕	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของภาคีต่าง ๆ ในการดูแลผู้สูงอายุ	๕๓	๔๐	๗			๔.๑๗	๐.๕๑	มาก
๔.๖	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุและประชากรก่อนวัยสูงอายุมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม	๕๓	๔๗				๔.๐๖	๐.๗๓	มาก
๔.๗	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุเข้าถึงนวัตกรรมและเทคโนโลยีการดูแลและส่งเสริมสุขภาพที่ดี	๖๐	๔๐				๔.๒๒	๐.๔๓	มาก

๔.๘	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ประชากรเป้าหมายมีความพร้อมในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ	๕๓	๔๗				๔.๒๒	๐.๔๓	มาก
๔.๙	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครอง ดูแลเพื่อสุขภาพที่ดี	๕๓	๔๗				๔.๒๒	๐.๕๕	มาก
๔.๑๐	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุที่ได้รับการคุ้มครองทางสังคม	๔๗	๔๗	๗			๓.๘๙	๐.๕๘	มาก
๔.๑๑	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุที่เข้าถึงระบบการดูแลสุขภาพ	๖๐	๔๐				๓.๙๔	๐.๖๔	มาก
๔.๑๒	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ที่อยู่อาศัยที่ได้รับการปรับปรุงให้เหมาะสมกับผู้สูงอายุและคนทุพพลภาพ	๖๐	๓๓	๗			๔.๑๑	๐.๖๘	มาก
๔.๑๓	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้สถานที่สาธารณะและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุและคนทุพพลภาพ	๘๐	๒๐				๔.๒๒	๐.๗๓	มาก
ผลการประเมินด้านผลผลิตโดยรวม							๔.๑๗	๐.๖๐	มาก
๕. รายการประเมินความคุ้มค่า									
๕.๑	ความสำเร็จด้านประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์ ต่อการดำเนินงานของหน่วยงานท่าน	๖๗	๓๓				๔.๑๗	๐.๕๑	มาก
๕.๒	ความสำเร็จด้านประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ต่อการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ	๔๗	๓๓				๔.๒๘	๐.๕๗	มาก
๕.๓	ประสิทธิภาพการดำเนินงานต้นทุนต่อหน่วยผลผลิตหรือค่าใช้จ่ายต่อหน่วยผลผลิต	๖๐	๔๐				๔.๒๒	๐.๖๕	มาก
๕.๔	เกิดประโยชน์และมีความสำคัญต่อการส่งเสริม พัฒนาระบบสวัสดิการและการคุ้มครองทางสังคมของผู้สูงอายุ	๗๓	๒๗				๔.๒๘	๐.๖๗	มาก

๕.๕	ความก้าวหน้าในการดำเนินงานเทียบกับแผนงาน/โครงการของ หน่วยงานท่าน	๘๐	๒๐				๔.๐๐	๐.๕๙	มาก
๕.๖	มีความคุ้มค่าในการดำเนินการ	๗๓	๒๐	๗			๔.๒๒	๐.๖๕	มาก
ผลการประเมินความคุ้มค่าโดยรวม							๔.๑๙	๐.๖๑	มาก

ตารางที่ ๑๒๕ สรุปการประเมิน แผนงานบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ แนวทางที่ ๓ พัฒนาระบบและกลไกการดูแลสุขภาพและการคุ้มครองทางสังคมผู้สูงอายุ ซึ่งประกอบไปด้วย ๕ โครงการ ได้แก่ โครงการพัฒนางานอาสาสมัครดูแลสุขภาพผู้สูงอายุที่บ้าน (อผส.) โครงการธนาคารเวลาสำหรับการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุของประเทศไทย โครงการขับเคลื่อนมาตรฐานการดูแลสุขภาพ โครงการการขับเคลื่อนระบบการดูแลและคุ้มครองทางสังคมของผู้สูงอายุในระดับพื้นที่ โครงการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุอย่างเป็นระบบ มีมาตรฐานและครบวงจรโดยแบ่งออกเป็น ๕ ด้าน ดังนี้

ด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) กล่าวคือ ความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการต่างๆ ในด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อมนั้นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีหัวข้อ ได้แก่ หัวข้อโครงการมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ หัวข้อโครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลด้านผู้สูงอายุ หัวข้อโครงการมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการ และมีความเหมาะสมหรือจำเป็นกับผู้สูงอายุ หัวข้อโครงการมีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภารกิจ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และภารกิจของหน่วยงาน หัวข้อวัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับสภาพปัญหาสังคมผู้สูงอายุ และ หัวข้อโครงการมีความสอดคล้องกับแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๗๒, ๔.๖๗, ๔.๖๑, ๔.๖๑, ๔.๕๖ และ ๔.๕๖ ตามลำดับ นอกจากนี้ ยังมีหัวข้อที่มีความพึงพอใจระดับมาก ได้แก่ หัวข้อโครงการมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) หัวข้อวัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุ หัวข้อโครงการมีความสำคัญในการป้องกัน แก้ไขปัญหา พัฒนา หรือช่วยสนับสนุนสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงานเพื่อยกระดับภารกิจงานผู้สูงอายุ และหัวข้อโครงการมีความสอดคล้องกับปฏิญญาผู้สูงอายุไทย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๔, ๔.๓๙, ๔.๒๒ และ ๔.๑๑ ตามลำดับ

ทั้งนี้ ผลการประเมินความพึงพอใจด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ๔.๔๔

ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation : I) กล่าวคือ ความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการต่างๆ ในด้านปัจจัยนำเข้านั้นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีหัวข้อ ได้แก่ งบประมาณสนับสนุนโครงการมีความเหมาะสมและเพียงพอ หัวข้อวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความเหมาะสมและเพียงพอในการดำเนินงานโครงการ หัวข้อบุคลากรมีความรู้ความสามารถในการขับเคลื่อนโครงการเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด หัวข้อบุคลากรมีทักษะการบริหารงานโครงการเพื่อให้โครงการสำเร็จตามกำหนดเวลา งบประมาณ และเป้าหมาย หัวข้อมีหน่วยงานภายในและภายนอกกรมกิจการผู้สูงอายุสนับสนุนการดำเนินงานโครงการ หัวข้อสถานที่ดำเนินการและกลุ่มเป้าหมายมีความเหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์โครงการ หัวข้อหน่วยงานของท่านมีการสื่อสารและถ่ายทอดนโยบายไปยังหน่วยงานในระดับพื้นที่หัวข้อหน่วยงานของท่านมีระบบหรือแนวทางการบริหารโครงการ/กิจกรรมมีความเหมาะสมและเพียงพอ และ หัวข้อการกำหนดระยะเวลาดำเนินงานโครงการมีความเหมาะสม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๔, ๓.๖๗, ๓.๘๙, ๔.๑๑, ๔.๐๐, ๔.๐๖, ๓.๘๙, ๓.๘๓ และ ๔.๐๖ ตามลำดับ ส่วนหัวข้อที่มีความพึงพอใจในระดับ

ปานกลาง คือ หัวข้อบุคลากรที่ร่วมดำเนินงานโครงการมีจำนวนเพียงพอและเหมาะสม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๔๔

ทั้งนี้ ผลการประเมินความพึงพอใจด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation : I) โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ๓.๘๙

ด้านกระบวนการ (Process Evaluation : P) กล่าวคือ ความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการต่างๆ ในด้านกระบวนการนั้นอยู่ในระดับมาก โดยมีหัวข้อ ได้แก่ หัวข้อความร่วมมือของบุคลากรในการดำเนินงาน หัวข้อวิธีการ/กิจกรรมที่ปฏิบัติในแต่ละขั้นตอนของโครงการสอดคล้องกับเป้าหมายและแผนที่กำหนด หัวข้อความเหมาะสมของระยะเวลาดำเนินงาน แต่ละกิจกรรมของโครงการ หัวข้อมีการรายงานผลการดำเนินงานโครงการเป็นรายเดือนหรือรายไตรมาสให้บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ หัวข้อมีการวางแผนการดำเนินงานแต่ละกิจกรรมของโครงการอย่างเป็นระบบ หัวข้อมีการนิเทศ ติดตาม กำกับ การดำเนินโครงการ ให้เป็นไปตามแผนและขั้นตอนที่กำหนด หัวข้อมีการศึกษาสภาพการดำเนินงานปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการพัฒนาและกำหนดจุดพัฒนา หรือปรับ หัวข้อกระบวนการดำเนินงานโครงการหัวข้อกิจกรรมของแต่ละโครงการนำไปปฏิบัติจริง และหัวข้อมีการเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานโครงการอย่างเป็นระบบ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๔, ๔.๔๔, ๔.๔๔, ๔.๓๓, ๔.๒๘, ๔.๑๗, ๔.๑๑, ๔.๑๑ และ ๓.๘๙ ตามลำดับ นอกจากนี้ ยังมีบางหัวข้อที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด คือ หัวข้อผู้บริหารหน่วยงานของท่านให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมสนับสนุนโครงการ หัวข้อการดำเนินงานโครงการสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานท่าน และหัวข้อหน่วยงานของท่านมีการกำกับ ติดตาม การดำเนินการตามเป้าหมายและแผนที่กำหนด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๘๓ ๔.๖๗ และ ๔.๕๖ ตามลำดับ

ทั้งนี้ ผลการประเมินความพึงพอใจด้านกระบวนการ (Process Evaluation : P) โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ๔.๓๖

ด้านผลผลิต (Product Evaluation: P) กล่าวคือ ความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการต่างๆ ในด้านผลผลิตนั้นอยู่ในระดับมาก โดยมีหัวข้อ ได้แก่ หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการสอดคล้องตามเป้าหมายของแผนยุทธศาสตร์ชาติในประเด็นที่เกี่ยวข้อง หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการสอดคล้องตามเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวข้อง หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการสอดคล้องตามเป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของภาคีต่าง ๆ ในการดูแลผู้สูงอายุ หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุและประชากรก่อนวัยสูงอายุมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุเข้าถึงนวัตกรรมและเทคโนโลยีการดูแลและส่งเสริมสุขภาพที่ดี หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้ประชากรเป้าหมายมีความพร้อมในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครอง ดูแลเพื่อสุขภาพที่ดี หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุที่ได้รับการคุ้มครองทางสังคม หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุที่เข้าถึงระบบการดูแลสุขภาพ หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้ที่อยู่อาศัยที่ได้รับการปรับปรุงให้เหมาะสมกับผู้สูงอายุและคนทุกวัย และหัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้สถานที่สาธารณะและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุและคนทุกวัย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๙, ๔.๐๐, ๔.๒๒, ๔.๑๗,

๔.๐๖, ๔.๒๒, ๔.๒๒, ๔.๒๒, ๓.๘๙, ๓.๙๔, ๔.๑๑ และ ๔.๒๒ ตามลำดับ ทั้งนี้ มีเพียงหัวข้อปฏิบัติการกิจกรรมตามโครงการได้ครบถ้วนตามลำดับที่กำหนดเท่านั้นที่ได้รับการประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๕๖

ทั้งนี้ ผลการประเมินความพึงพอใจด้านผลผลิต (Product Evaluation: P) โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ๔.๑๗

ด้านความคุ้มค่า กล่าวคือ ความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการต่างๆ ในความคุ้มค่าขึ้นอยู่กับระดับมาก ได้แก่ หัวข้อความสำเร็จด้านประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์ ต่อการดำเนินงานของหน่วยงานท่าน หัวข้อความสำเร็จด้านประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ต่อการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ หัวข้อประสิทธิภาพการดำเนินงานต้นทุนต่อหน่วยผลผลิตหรือค่าใช้จ่ายต่อหน่วยผลผลิต หัวข้อเกิดประโยชน์และมีความสำคัญต่อการส่งเสริม พัฒนาระบบสวัสดิการ และการคุ้มครองทางสังคมของผู้สูงอายุ หัวข้อความก้าวหน้าในการดำเนินงานเทียบกับแผนงาน/โครงการของหน่วยงานท่าน และหัวข้อมีความคุ้มค่าในการดำเนินการ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๗, ๔.๒๘, ๔.๒๒, ๔.๒๘, ๔.๐๐ และ ๔.๒๒ ตามลำดับ

ทั้งนี้ ผลการประเมินความพึงพอใจด้านความคุ้มค่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ๔.๑๙

ตารางที่ ๑๒๖ แนวทางที่ ๔ การปรับปรุงสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก

สรุปการประเมิน แผนงานบูรณาการสร้างเสริมสภาพแวดล้อมเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ									
แนวทางที่ ๔ การปรับปรุงสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก									
ข้อ	รายการประเมิน	ระดับการประเมิน							
		มากที่สุด / คน	มาก / คน	ปานกลาง / คน	น้อย / คน	น้อยที่สุด / คน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความพอใจ
		๕	๔	๓	๒	๑			
๑. รายการประเมินด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation)									
๑.๑	โครงการมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการ และมีความเหมาะสมหรือจำเป็นกับผู้สูงอายุ	๓๓	๖๗				๔.๖๑	๐.๕๐	มากที่สุด
๑.๒	วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับสภาพปัญหาสังคมผู้สูงอายุ	๖๗	๓๓				๔.๕๖	๐.๕๑	มากที่สุด
๑.๓	วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุ	๖๗	๓๓				๔.๓๙	๐.๗๘	มาก
๑.๔	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)	๘๓		๑๗			๔.๔๔	๐.๗๘	มาก
๑.๕	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒	๑๐๐					๔.๗๒	๐.๔๖	มากที่สุด
๑.๖	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลด้านผู้สูงอายุ	๑๐๐					๔.๖๗	๐.๕๙	มากที่สุด
๑.๗	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒	๖๗	๓๓				๔.๕๖	๐.๖๒	มากที่สุด
๑.๘	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับปฏิญญาผู้สูงอายุไทย	๖๗		๓๓			๔.๑๑	๐.๘๓	มาก

๑.๙	โครงการมีความสำคัญในการป้องกัน แก้ไขปัญหา พัฒนา หรือช่วย สนับสนุนสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงานเพื่อยกระดับภารกิจงาน ผู้สูงอายุ	๓๓	๖๗				๔.๒๒	๐.๖๕	มาก
๑.๑๐	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภารกิจ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และภารกิจของหน่วยงาน	๑๐๐					๔.๖๑	๐.๖๑	มากที่สุด
ผลการประเมินด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อมโดยรวม							๔.๕๙	๐.๖๓	มาก
๒. รายการประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation : I)									
๒.๑	งบประมาณสนับสนุนโครงการมีความเหมาะสมและเพียงพอ	๕๐	๕๐				๓.๙๔	๐.๘๐	มาก
๒.๒	วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความเหมาะสม และเพียงพอในการดำเนินงานโครงการ	๑๗	๖๗		๑๗		๓.๖๗	๑.๐๓	มาก
๒.๓	บุคลากรที่ร่วมดำเนินงานโครงการมีจำนวนเพียงพอและเหมาะสม		๘๓	๑๗			๓.๔๔	๑.๐๔	ปานกลาง
๒.๔	บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการขับเคลื่อนโครงการเพื่อให้ บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด	๓๓	๖๗				๓.๘๙	๐.๗๖	มาก
๒.๕	บุคลากรมีทักษะการบริหารงานโครงการเพื่อให้โครงการสำเร็จ ตามกำหนดเวลา งบประมาณ และเป้าหมาย	๖๗	๑๗	๑๗			๔.๑๑	๐.๘๓	มาก
๒.๖	มีหน่วยงานภายในและภายนอกกรมกิจการผู้สูงอายุสนับสนุนการ ดำเนินงานโครงการ	๖๗		๓๓			๔.๐๐	๑.๐๘	มาก
๒.๗	สถานที่ดำเนินการและกลุ่มเป้าหมายมีความเหมาะสมสอดคล้อง กับวัตถุประสงค์โครงการ	๑๗	๘๓				๔.๐๖	๐.๗๓	มาก
๒.๘	หน่วยงานของท่านมีการสื่อสารและถ่ายทอดนโยบายไปยัง หน่วยงานในระดับพื้นที่		๘๓	๑๗			๓.๘๙	๐.๖๘	มาก

๒.๙	หน่วยงานของท่านมีระบบหรือแนวทางการบริหารโครงการ/ กิจกรรมมีความเหมาะสมและเพียงพอ		๑๐๐				๓.๘๓	๐.๖๒	มาก
๒.๑๐	การกำหนดระยะเวลาดำเนินงานโครงการมีความเหมาะสม	๓๓	๖๗				๔.๐๖	๐.๗๓	มาก
ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าโดยรวม							๓.๘๙	๐.๘๓	มาก
๓. รายการประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P)									
๓.๑	การดำเนินงานโครงการสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานท่าน	๖๗	๓๓				๔.๖๗	๐.๔๙	มากที่สุด
๓.๒	มีการศึกษาสภาพการดำเนินงานปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการ พัฒนาและกำหนดจุดพัฒนาหรือปรับกระบวนการดำเนินงาน โครงการ	๑๗	๖๗	๑๗			๔.๑๑	๐.๕๘	มาก
๓.๓	มีการวางแผนการดำเนินงานแต่ละกิจกรรมของโครงการอย่างเป็น ระบบ	๕๐	๕๐				๔.๒๘	๐.๔๖	มาก
๓.๔	ผู้บริหารหน่วยงานของท่านให้ความสำคัญ ต่อการส่งเสริม สนับสนุนโครงการ	๑๐๐					๔.๘๓	๐.๕๑	มากที่สุด
๓.๕	ความร่วมมือของบุคลากรในการดำเนินงาน	๖๗	๓๓				๔.๔๔	๐.๕๑	มาก
๓.๖	กิจกรรมของแต่ละโครงการนำไปปฏิบัติจริง	๕๐	๕๐				๔.๑๑	๐.๖๘	มาก
๓.๗	วิธีการ/กิจกรรมที่ปฏิบัติในแต่ละขั้นตอนของโครงการสอดคล้อง กับเป้าหมายและแผนที่กำหนด	๖๗	๓๓				๔.๔๔	๐.๖๒	มาก
๓.๘	ความเหมาะสมของระยะเวลาดำเนินงาน แต่ละกิจกรรมของ โครงการ	๖๗	๓๓				๔.๔๔	๐.๕๑	มาก
๓.๙	มีการเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานโครงการอย่างเป็นระบบ	๑๗	๖๗	๑๗			๓.๘๙	๐.๖๘	มาก

๓.๑๐	มีการรายงานผลการดำเนินงานโครงการเป็นรายเดือนหรือรายไตรมาสให้กับบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ	๕๐	๕๐				๔.๓๓	๐.๕๙	มาก
๓.๑๑	หน่วยงานของท่านมีการกำกับ ติดตาม การดำเนินการตามเป้าหมายและแผนที่กำหนด	๘๓	๑๗				๔.๕๖	๐.๕๑	มากที่สุด
๓.๑๒	มีการนิเทศ ติดตาม กำกับ การดำเนินโครงการ ให้เป็นไปตามแผนและขั้นตอนที่กำหนด	๕๐	๓๓	๑๗			๔.๑๗	๐.๘๖	มาก
ผลการประเมินด้านกระบวนการโดยรวม							๔.๓๖	๐.๕๘	มาก
๔. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation: P)									
๔.๑	ปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการได้ครบถ้วนตามลำดับที่กำหนด	๖๗	๓๓				๔.๕๖	๐.๕๑	มากที่สุด
๔.๒	ผลการดำเนินงานโครงการสอดคล้องตามเป้าหมายของแผนยุทธศาสตร์ชาติในประเด็น ที่เกี่ยวข้อง	๓๓	๖๗				๔.๓๙	๐.๖๑	มาก
๔.๓	ผลการดำเนินงานโครงการสอดคล้องตามเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวข้อง	๑๗	๖๗	๑๗			๔.๐๐	๐.๖๙	มาก
๔.๔	ผลการดำเนินงานโครงการสอดคล้องตามเป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง	๑๗	๖๗	๑๗			๔.๒๒	๐.๗๓	มาก
๔.๕	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของภาคีต่าง ๆ ในการดูแลผู้สูงอายุ	๑๗	๘๓				๔.๑๗	๐.๕๑	มาก
๔.๖	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุและประชากรก่อนวัยสูงอายุมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม	๑๗	๖๗	๑๗			๔.๐๖	๐.๗๓	มาก
๔.๗	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุเข้าถึงนวัตกรรมและเทคโนโลยีการดูแลและส่งเสริมสุขภาพที่ดี	๑๗	๘๓				๔.๒๒	๐.๔๓	มาก

๔.๘	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ประชากรเป้าหมายมีความพร้อมในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ	๑๗	๘๓				๔.๒๒	๐.๔๓	มาก
๔.๙	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครอง ดูแลเพื่อสุขภาวะที่ดี	๕๐	๕๐				๔.๒๒	๐.๕๕	มาก
๔.๑๐	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุที่ได้รับการคุ้มครองทางสังคม	๑๗	๕๐	๓๓			๓.๘๙	๐.๕๘	มาก
๔.๑๑	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุที่เข้าถึงระบบการดูแลสุขภาพ	๑๗	๖๗	๑๗			๓.๙๔	๐.๖๔	มาก
๔.๑๒	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ที่อยู่อาศัยที่ได้รับการปรับปรุงให้เหมาะสมกับผู้สูงอายุและคนทุกวัย	๑๗	๖๗	๑๗			๔.๑๑	๐.๖๘	มาก
๔.๑๓	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้สถานที่สาธารณะและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุและคนทุกวัย	๕๐	๓๓	๑๗			๔.๒๒	๐.๗๓	มาก
ผลการประเมินด้านผลผลิตโดยรวม							๔.๑๗	๐.๖๐	มาก
๕. รายการประเมินความคุ้มค่า									
๕.๑	ความสำเร็จด้านประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์ ต่อการดำเนินงานของหน่วยงานท่าน	๕๐	๓๓	๑๗			๔.๑๗	๐.๕๑	มาก
๕.๒	ความสำเร็จด้านประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ต่อการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ						๔.๒๘	๐.๕๗	มาก
๕.๓	ประสิทธิภาพการดำเนินงานต้นทุนต่อหน่วยผลผลิตหรือค่าใช้จ่ายต่อหน่วยผลผลิต	๑๗	๘๓				๔.๒๒	๐.๖๕	มาก

๕.๔	เกิดประโยชน์และมีความสำคัญต่อการส่งเสริม พัฒนาระบบ สวัสดิการและการคุ้มครองทางสังคมของผู้สูงอายุ	๕๐	๕๐				๔.๒๘	๐.๖๗	มาก
๕.๕	ความก้าวหน้าในการดำเนินงานเทียบกับแผนงาน/โครงการของ หน่วยงานท่าน	๕๐	๓๓	๑๗			๔.๐๐	๐.๕๙	มาก
๕.๖	มีความคุ้มค่าในการดำเนินการ	๘๓		๑๗			๔.๒๒	๐.๖๕	มาก
ผลการประเมินความคุ้มค่าโดยรวม							๔.๑๙	๐.๖๑	มาก

จากตารางที่ตารางที่ ๑๒๖ สรุปการประเมิน แผนงานบูรณาการสร้างความปลอดภัย
เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ แนวทางที่ ๔ การปรับปรุงสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก
จำนวน ๒ โครงการ ได้แก่ โครงการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ
ให้เหมาะสมและปลอดภัย โครงการเสริมสร้างชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ เป็นต้น โดยมีผู้ตอบ
แบบสอบถามทั้งสิ้น จำนวน ๖ คน สามารถสรุปผลประเมินโดยแบ่งออกเป็น ๕ ด้าน ดังนี้

ด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) กล่าวคือ ผู้ตอบแบบสอบถาม
จำนวน ๖ คน มีระดับความพึงพอใจโดยรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมาก โดยสามารถแบ่งออกเป็นหัวข้อ
ที่มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด ๖ หัวข้อได้แก่ หัวข้อโครงการมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการ
และมีความเหมาะสมหรือจำเป็นกับผู้สูงอายุ หัวข้อวัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับสภาพ
ปัญหาสังคมผู้สูงอายุ หัวข้อโครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ หัวข้อโครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลด้านผู้สูงอายุ หัวข้อ
โครงการมีความสำคัญสอดคล้องแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ หัวข้อโครงการมีความสำคัญ
สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภารกิจ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และภารกิจของหน่วยงาน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ
๔.๖๑, ๔.๕๖, ๔.๗๖, ๔.๖๗, ๔.๕๖ และ ๔.๖๑ ตามลำดับ และหัวข้อที่มีระดับความพึงพอใจมาก
๔ หัวข้อได้แก่ หัวข้อวัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุ หัวข้อ
โครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) หัวข้อโครงการ
มีความสำคัญสอดคล้องกับปฏิญญาผู้สูงอายุไทย หัวข้อโครงการมีความสำคัญในการป้องกัน
แก้ไขปัญหา พัฒนา หรือช่วยสนับสนุนสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงานเพื่อยกระดับภารกิจ
งานผู้สูงอายุ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๙, ๔.๔๔, ๔.๑๑ และ ๔.๑๒ ตามลำดับ

ทั้งนี้ ผลการประเมินความพึงพอใจด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation)
โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ๔.๔๙

ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation : I) กล่าวคือ ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความ
พึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยสามารถแบ่งออกเป็นหัวข้อที่มีระดับความพึงพอใจมาก ๙ หัวข้อ
ได้แก่ งบประมาณสนับสนุนโครงการมีความเหมาะสมและเพียงพอ หัวข้อวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ
เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความเหมาะสมและเพียงพอในการดำเนินงานโครงการ หัวข้อบุคลากร
มีความรู้ความสามารถในการขับเคลื่อนโครงการเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่
กำหนด หัวข้อบุคลากรมีทักษะการบริหารงานโครงการเพื่อให้โครงการสำเร็จตามกำหนดเวลา
งบประมาณ และเป้าหมาย หัวข้อมีหน่วยงานภายในและภายนอกกรมกิจการผู้สูงอายุสนับสนุน
การดำเนินงานโครงการ หัวข้อสถานที่ดำเนินการและกลุ่มเป้าหมายมีความเหมาะสมสอดคล้องกับ
วัตถุประสงค์โครงการ หัวข้อหน่วยงานของท่านมีการสื่อสารและถ่ายทอดนโยบายไปยังหน่วยงาน
ในระดับพื้นที่ หัวข้อหน่วยงานของท่านมีระบบหรือแนวทางการบริหารโครงการ/กิจกรรมมีความ
เหมาะสมและเพียงพอ หัวข้อการกำหนดระยะเวลาดำเนินงานโครงการมีความเหมาะสม
โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๔, ๓.๖๗, ๓.๙๘, ๔.๑๑, ๔.๐๐, ๔.๐๖, ๓.๙๘, ๓.๘๓ และ ๔.๐๖
ตามลำดับ นอกจากนี้ มีเพียง ๑ หัวข้อเท่านั้นที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง คือ หัวข้อ
บุคลากรที่ร่วมดำเนินงานโครงการมีจำนวนเพียงพอและเหมาะสม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๔๔

ทั้งนี้ ผลการประเมินความพึงพอใจด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation : I) โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ๓.๘๙

ด้านกระบวนการ (Process Evaluation : P) กล่าวคือ ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยสามารถแบ่งออกเป็นหัวข้อที่มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด ๓ หัวข้อ ได้แก่ หัวข้อการดำเนินงานโครงการสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานท่าน หัวข้อผู้บริหารหน่วยงานของท่านให้ความสำคัญ ต่อการส่งเสริมสนับสนุนโครงการ หัวข้อหน่วยงานของท่านมีการกำกับ ติดตาม การดำเนินการตามเป้าหมายและแผนที่กำหนด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๖๗, ๔.๘๓ และ ๔.๕๖ ตามลำดับ และหัวข้อที่มีระดับความพึงพอใจมาก ๙ หัวข้อได้แก่ หัวข้อมีการศึกษาสภาพการดำเนินงานปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการพัฒนาและกำหนดจุดพัฒนาหรือปรับกระบวนการดำเนินงานโครงการ หัวข้อมีการวางแผนการดำเนินงานแต่ละกิจกรรมของโครงการอย่างเป็นระบบ หัวข้อความร่วมมือของบุคลากรในการดำเนินงาน หัวข้อกิจกรรมของแต่ละโครงการนำไปปฏิบัติจริง หัวข้อวิธีการ/กิจกรรมที่ปฏิบัติในแต่ละขั้นตอนของโครงการสอดคล้องกับเป้าหมายและแผนที่กำหนด หัวข้อความเหมาะสมของระยะเวลาดำเนินงาน แต่ละกิจกรรมของโครงการ หัวข้อมีการเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานโครงการอย่างเป็นระบบ หัวข้อมีการรายงานผลการดำเนินงานโครงการเป็นรายเดือนหรือรายไตรมาสให้บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ หัวข้อมีการนิเทศ ติดตาม กำกับ การดำเนินโครงการ ให้เป็นไปตามแผนและขั้นตอนที่กำหนด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๑, ๔.๘๒, ๔.๔๔, ๔.๑๑, ๔.๔๔, ๔.๔๔, ๓.๘๙, ๔.๓๓ และ ๔.๑๗ ตามลำดับ

ทั้งนี้ ผลการประเมินความพึงพอใจด้านกระบวนการ (Process Evaluation : P) โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ๔.๓๖

ด้านผลผลิต (Product Evaluation: P) กล่าวคือ ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยสามารถแบ่งออกเป็นหัวข้อที่มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด ๑ หัวข้อ ได้แก่ หัวข้อปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการได้ครบถ้วนตามลำดับที่กำหนด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๕๖ และหัวข้อที่มีระดับความพึงพอใจมาก ๙ หัวข้อได้แก่ ๑๒ หัวข้อได้แก่ หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการสอดคล้องตามเป้าหมายของแผนยุทธศาสตร์ชาติในประเด็น ที่เกี่ยวข้อง หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการสอดคล้องตามเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวข้อง หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการสอดคล้องตามเป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของภาคีต่าง ๆ ในการดูแลผู้สูงอายุ หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุและประชากรก่อนวัยสูงอายุมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุเข้าถึงนวัตกรรมและเทคโนโลยีการดูแลและส่งเสริมสุขภาพที่ดี หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้ประชากรเป้าหมายมีความพร้อมในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครอง ดูแลเพื่อสุขภาพที่ดี หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุที่ได้รับการคุ้มครองทางสังคม หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุที่เข้าถึงระบบการดูแลสุขภาพ หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้ที่อยู่อาศัยที่ได้รับการปรับปรุงให้เหมาะสมกับผู้สูงอายุและคนทุกวัย หัวข้อผลการดำเนินงานโครงการทำให้สถานที่สาธารณะและสิ่งอำนวยความสะดวก

สะดวกที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุและคนทุกวัย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๙, ๔.๐๐, ๔.๒๒, ๔.๑๗, ๔.๐๖, ๔.๒๒, ๔.๒๒, ๔.๒๒, ๓.๘๙, ๓.๙๔, ๔.๑๑ และ ๔.๒๒ ตามลำดับ

ทั้งนี้ ผลการประเมินความพึงพอใจด้านผลผลิต (Product Evaluation: P) โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ๔.๑๗

ด้านความคุ้มค่า กล่าวคือ ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยในแต่ละหัวข้อที่มีระดับความพึงพอใจมาก ทั้งหมด ๖ หัวข้อ ได้แก่ หัวข้อความสำเร็จด้านประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์ ต่อการดำเนินงานของหน่วยงานท่าน หัวข้อความสำเร็จด้านประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ต่อการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ หัวข้อประสิทธิภาพการดำเนินงานต้นทุนต่อหน่วยผลผลิตหรือค่าใช้จ่ายต่อหน่วยผลผลิต หัวข้อเกิดประโยชน์และมีความสำคัญต่อการส่งเสริม พัฒนาระบบสวัสดิการและการคุ้มครองทางสังคมของผู้สูงอายุ หัวข้อความก้าวหน้าในการดำเนินงานเทียบกับแผนงาน/โครงการของหน่วยงานท่าน หัวข้อมีความคุ้มค่าในการดำเนินการ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๗, ๔.๒๘, ๔.๒๒, ๔.๒๘, ๔.๐๐ และ ๔.๒๒ ตามลำดับ

ทั้งนี้ ผลการประเมินความพึงพอใจด้านความคุ้มค่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ๔.๑๙

บทที่ ๕ บทสรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาโครงการประเมินผลการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุตามแผนปฏิบัติการราชการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ ตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อประเมินผลการดำเนินงานแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ และเพื่อให้ข้อเสนอเชิงนโยบายพร้อมแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานประกอบด้วย ๑) การบรรลุผลการดำเนินงานในระดับผลผลิต ๒) การประเมินความคุ้มค่า ของการดำเนินงานตามแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี ๓) การประเมินคุณภาพการให้บริการต่อเครือข่าย และพันธมิตรดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง ๔) การประเมินความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อโครงการและกิจกรรมการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุและแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ และ ๕) การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายด้านผู้สูงอายุ ปัญหาอุปสรรค แนวทางในการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุ ทั้งนี้ ระเบียบวิธีการศึกษา เป็นการศึกษาแบบผสมวิธี (Mixed - Method) การวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพร่วมกัน โดยรอบการประเมินด้านประสิทธิผลอาศัยการพิจารณาการดำเนินงานขององค์กรในภาพรวม โดยวิเคราะห์ความสอดคล้องในประเด็นต่าง ๆ และผลผลิตของโครงการที่ทำหรือผลิตได้จริง (Actual Project Outputs) เมื่อเปรียบเทียบกับผลผลิตของโครงการที่คาดหวัง (Expected Project Outputs) โดยพิจารณาตั้งแต่ระดับแผน/นโยบายของภาครัฐ ที่เกี่ยวข้องกับองค์กร วิสัยทัศน์ พันธกิจขององค์กร แผนยุทธศาสตร์องค์กร โครงการ/แผนงาน/กิจกรรม พร้อมทั้งเปรียบเทียบ Actual Project Outputs กับ Expected Project Outputs > ความพึงพอใจ/คุณภาพการให้บริการ สำหรับด้านประสิทธิภาพประเมินความคุ้มค่าจากผลผลิตที่เกิดขึ้นจริงกับต้นทุนที่ดำเนินงานโดยอาศัยเปรียบเทียบต้นทุนผลผลิตต่อหน่วยตามแผนกับต้นทุนผลผลิตต่อหน่วยที่เกิดขึ้นจริง และความคุ้มค่าจากการดำเนินงาน ตลอดจนการวิเคราะห์ระดับแผน/แนวทาง โดยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และผลลัพธ์ ในระดับแผน โดยใช้เครื่องมือ CIPP Model ตลอดจนการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ซึ่งวิธีการประเมินได้ดำเนิน ๑) การสำรวจแบบประเมินและติดตามผลแบบซิปโมเดลจากผู้รับผิดชอบโครงการและเจ้าหน้าที่สนับสนุนการปฏิบัติงานโครงการ จำนวน ๙๕ คน ๒) การประชุมเชิงปฏิบัติการหรือการสนทนากลุ่ม ๔ ภาค โดยมีผู้รับบริการภาคีเครือข่าย และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน จำนวน ๑๔๐ คน ๓) การสำรวจความพึงพอใจและคุณภาพชีวิตของผู้รับบริการของศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ๕ แห่ง จำนวน ๑๑๗ คน และ ๔) การสัมภาษณ์ผู้รับบริการหรือกลุ่มเป้าหมายของโครงการตามแผนฯ จำนวน ๗๗๐ คน รวมทั้งสิ้น ๑,๑๒๒ คน โดยมีผลการศึกษา ดังนี้

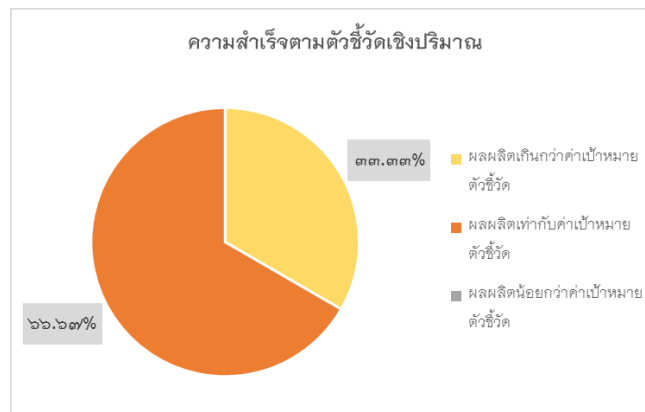

๕.๑ ผลประเมินการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้ จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

๕.๑.๑ ผลประเมินการดำเนินงานแผนงานพื้นฐานด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนลด ความเหลื่อมล้ำและสร้างการเติบโตจากภายใน

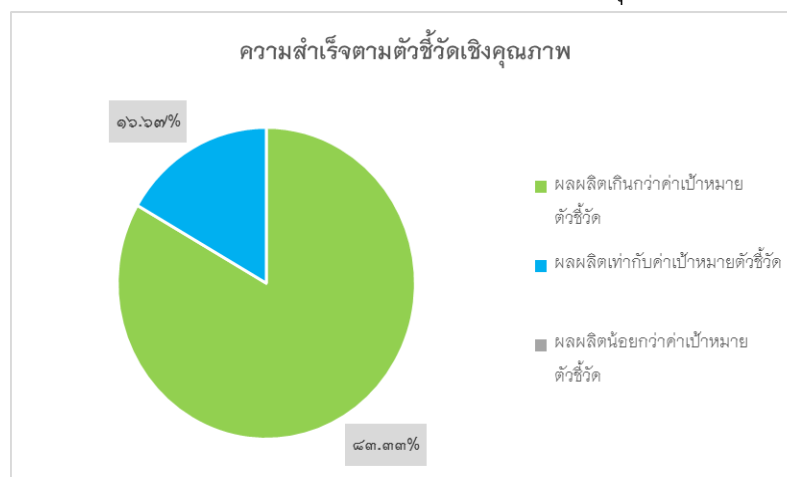
โครงการภายใต้แผนงานพื้นฐานฯ ประกอบด้วย ๑) โครงการสนับสนุนการดำเนินงาน
ตรวจสอบภายใน ๒) โครงการพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศ ๓) โครงการประชาสัมพันธ์
เพื่อการสื่อสารองค์กร ๔) โครงการส่งเสริมการพัฒนาระบบบริหาร ๕) โครงการจัดทำแผน
ยุทธศาสตร์ คำของบประมาณและติดตามประเมินผล ๖) โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการระดับภูมิภาค
อาเซียนบวกสาม และ ๗) โครงการจัดการระบบเทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการพัฒนางาน
ด้านผู้สูงอายุ มีผลการประเมินด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนี้

แผนภาพที่ ๑๕ ความสำเร็จตามตัวชี้วัดเชิงปริมาณ

ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเชิงปริมาณ มีการดำเนินงานโครงการที่มีผลผลิตเกินกว่าค่า
เป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๓๓ และโครงการที่มีผลผลิตเท่ากับค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็น
ร้อยละ ๖๖.๖๗ สำหรับการดำเนินงานโครงการที่มีแนวโน้มผลผลิตน้อยกว่าค่าเป้าหมายตัวชี้วัด
คิดเป็นร้อยละ ๐

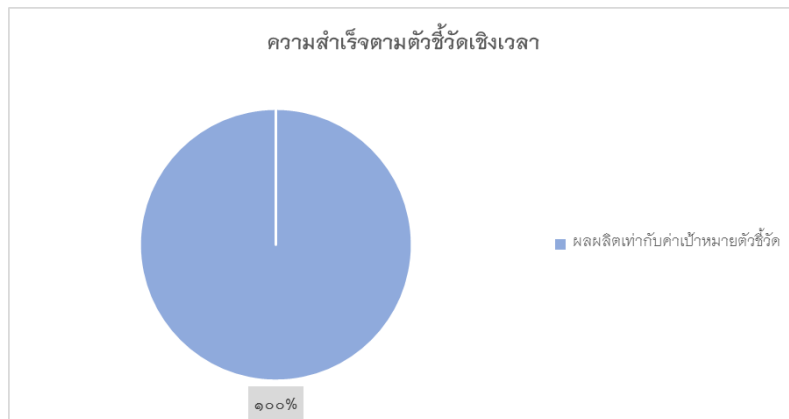
แผนภาพที่ ๑๖ ความสำเร็จตามตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ

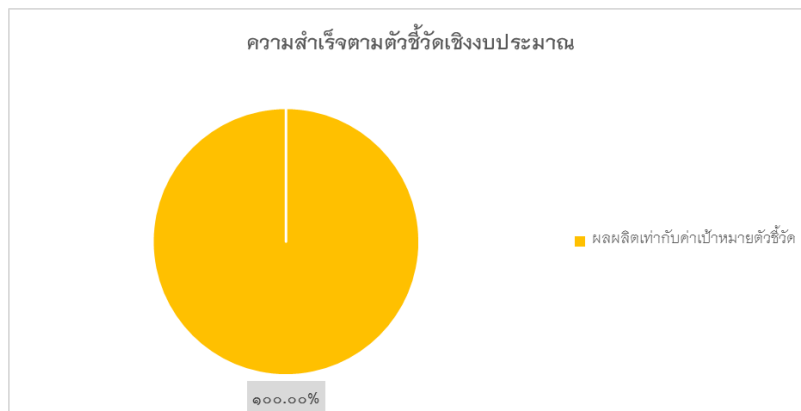
ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ มีการดำเนินงานโครงการที่มีผลผลิตเกินกว่าค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๓๓ และโครงการที่มีผลผลิตเท่ากับค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๖๗ สำหรับการดำเนินงานโครงการที่มีแนวโน้มผลผลิตน้อยกว่าค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๐

แผนภาพที่ ๑๗ ความสำเร็จตามตัวชี้วัดเชิงเวลา

ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเชิงเวลา มีผลการดำเนินงานในด้านผลผลิตเท่ากับค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ และการดำเนินงานโครงการที่มีแนวโน้มผลผลิตน้อยกว่าค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๐

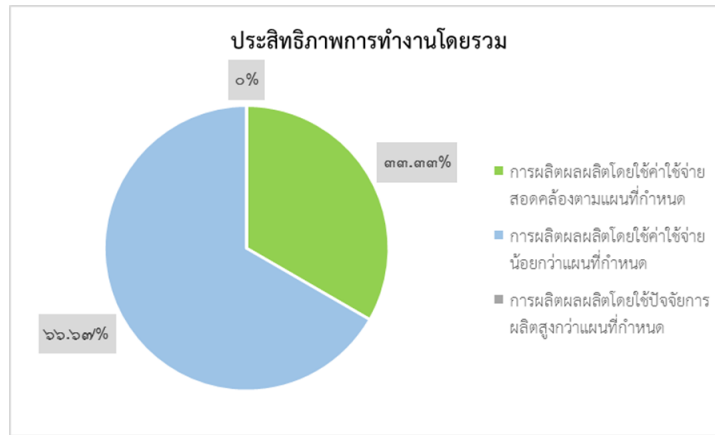
แผนภาพที่ ๑๘ ความสำเร็จตามตัวชี้วัดเชิงงบประมาณ

ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเชิงงบประมาณ มีผลการดำเนินงานในด้านผลผลิตเท่ากับค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ และการดำเนินงานโครงการที่มีแนวโน้มผลผลิตน้อยกว่าค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๐

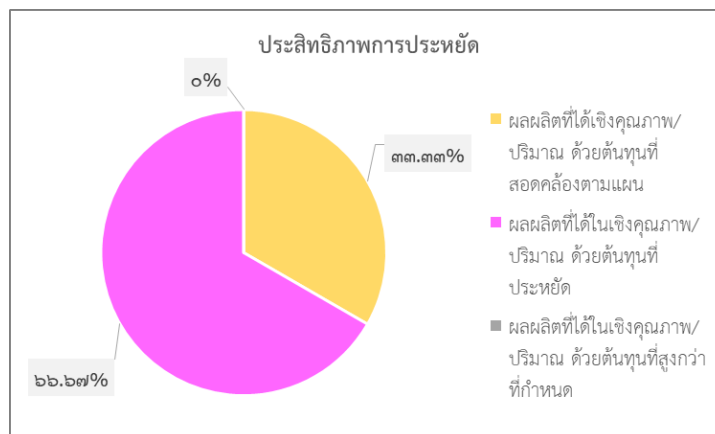

แผนภาพที่ ๑๙ ประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวม

ผลการดำเนินงานโครงการในด้านประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวม ในด้านการผลิตผลผลิต โดยใช้ค่าใช้จ่ายสอดคล้องตามแผนที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๓๓ การผลิตผลผลิตโดยใช้ค่าใช้จ่าย น้อยกว่าแผนที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๖๗ และการผลิตผลผลิตโดยใช้ปัจจัยการผลิตสูงกว่าแผนที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ ๐

แผนภาพที่ ๒๐ ประสิทธิภาพการประหยัด

ผลการดำเนินงานโครงการในด้านประสิทธิภาพการประหยัด โดยมีผลผลิตที่ได้ในเชิงคุณภาพ /ปริมาณด้วยต้นทุนที่สอดคล้องตามแผน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๓๓ และผลผลิตที่ได้ในเชิงคุณภาพ /ปริมาณด้วยต้นทุนที่ประหยัด คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๖๗ สำหรับแนวโน้มผลผลิตที่ได้ในเชิงคุณภาพ /ปริมาณด้วยต้นทุนสูงกว่าที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ ๐

๕.๑.๒ ผลประเมินการดำเนินงานแผนงานบูรณาการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

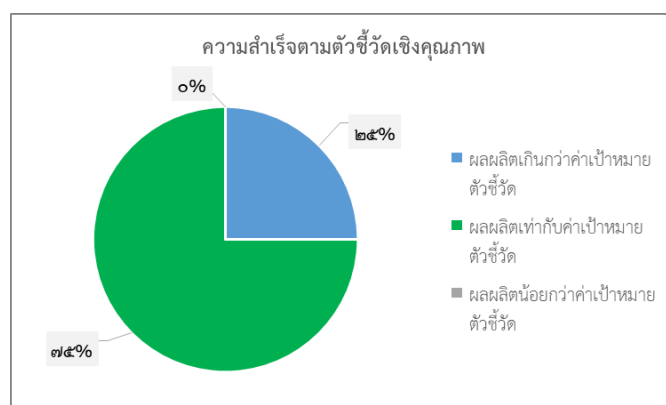
โครงการภายใต้แผนงานบูรณาการฯ ประกอบด้วย ๑) โครงการเสริมพลังภูมิปัญญาผู้สูงอายุ พัฒนาสู่ผลิตภัณฑ์ชุมชน ๒) โครงการสานพลังผู้สูงวัยร่วมพัฒนาคนไทยอยู่ดีมีสุข ๓) โครงการสนับสนุนการจัดการศพผู้สูงอายุตามประเพณี ๔) โครงการให้บริการสงเคราะห์ผู้สูงอายุในภาวะยากลำบาก และ ๕) โครงการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิผู้สูงอายุ มีผลการประเมินด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนี้

แผนภาพที่ ๒๑ ความสำเร็จตามตัวชี้วัดเชิงปริมาณ

ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเชิงปริมาณ มีการดำเนินงานโครงการที่มีผลผลิตเกินกว่าค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๗๕ และโครงการที่มีผลผลิตเท่ากับค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๒๕ สำหรับการดำเนินงานโครงการที่มีแนวโน้มผลผลิตน้อยกว่าค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๐

แผนภาพที่ ๒๒ ความสำเร็จตามตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ

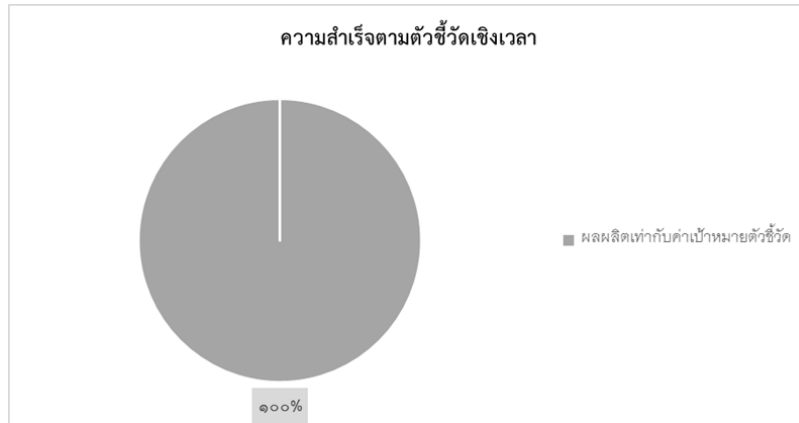

ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ มีการดำเนินงานโครงการที่มีผลผลิตเกินกว่าค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๒๕ และโครงการที่มีผลผลิตเท่ากับค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็น

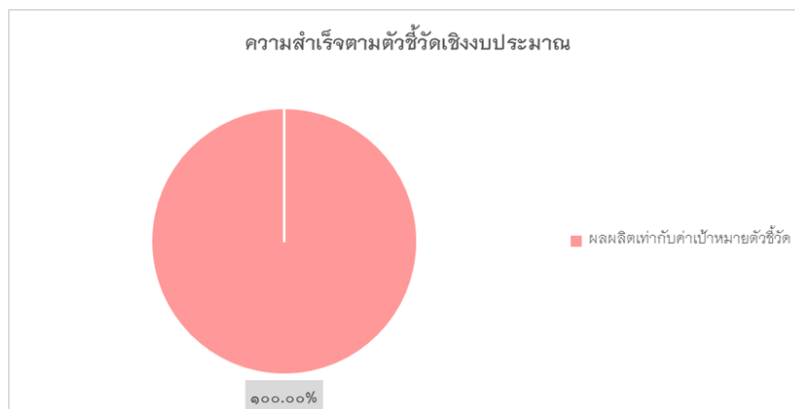
ร้อยละ ๗๕ สำหรับการดำเนินงานโครงการที่มีแนวโน้มผลผลิตน้อยกว่าค่าเป้าหมายตัวชี้วัด
คิดเป็นร้อยละ ๐

แผนภาพที่ ๒๓ ความสำเร็จตามตัวชี้วัดเชิงเวลา

ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเชิงเวลา มีผลการดำเนินงานในด้านผลผลิตเท่ากับค่าเป้าหมาย
ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ และการดำเนินงานโครงการที่มีแนวโน้มผลผลิตน้อยกว่าค่าเป้าหมาย
ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๐

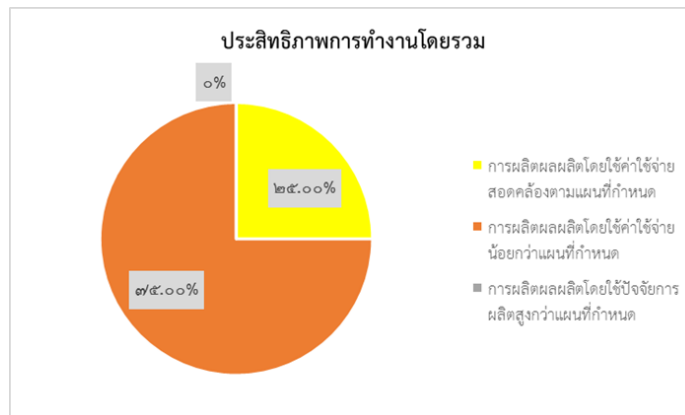
แผนภาพที่ ๒๔ ความสำเร็จตามตัวชี้วัดเชิงงบประมาณ

ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเชิงงบประมาณ มีผลการดำเนินงานในด้านผลผลิตเท่ากับ
ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ และการดำเนินงานโครงการที่มีแนวโน้มผลผลิตน้อยกว่า
ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๐

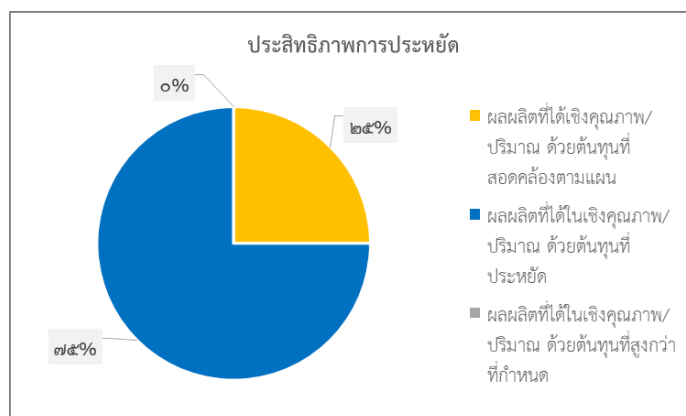

แผนภาพที่ ๒๕ ประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวม

ผลการดำเนินงานโครงการในด้านประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวม ในด้านการผลิตผลผลิต โดยใช้ค่าใช้จ่ายสอดคล้องตามแผนที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ ๒๕ การผลิตผลผลิตโดยใช้ใ้จ่ายน้อยกว่าแผนที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ ๗๕ และการผลิตผลผลิตโดยใช้ปัจจัยการผลิตสูงกว่าแผนที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ ๐

แผนภาพที่ ๒๖ ประสิทธิภาพการประหยัด

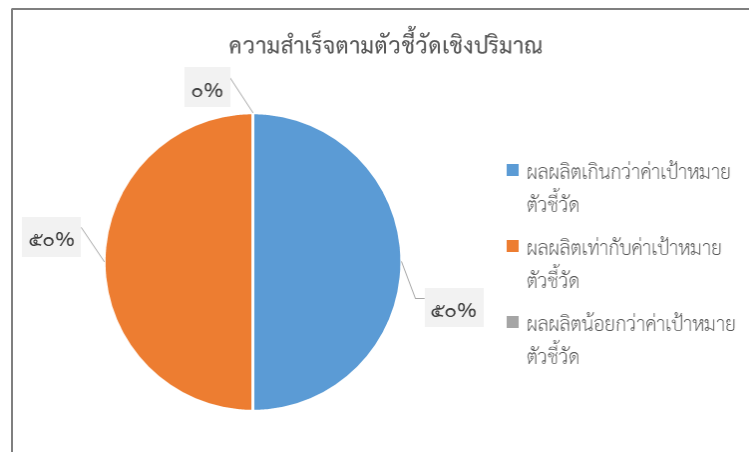
ผลการดำเนินงานโครงการในด้านประสิทธิภาพการประหยัด โดยมีผลผลิตที่ได้ในเชิงคุณภาพ /ปริมาณด้วยต้นทุนที่สอดคล้องตามแผน คิดเป็นร้อยละ ๒๕ และผลผลิตที่ได้ในเชิงคุณภาพ /ปริมาณด้วยต้นทุนที่ประหยัด คิดเป็นร้อยละ ๗๕ สำหรับแนวโน้มผลผลิตที่ได้ในเชิงคุณภาพ /ปริมาณด้วยต้นทุนสูงกว่าที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ ๐

๕.๑.๓ ผลประเมินการดำเนินงานแผนงานยุทธศาสตร์สร้างความมั่นคงและลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

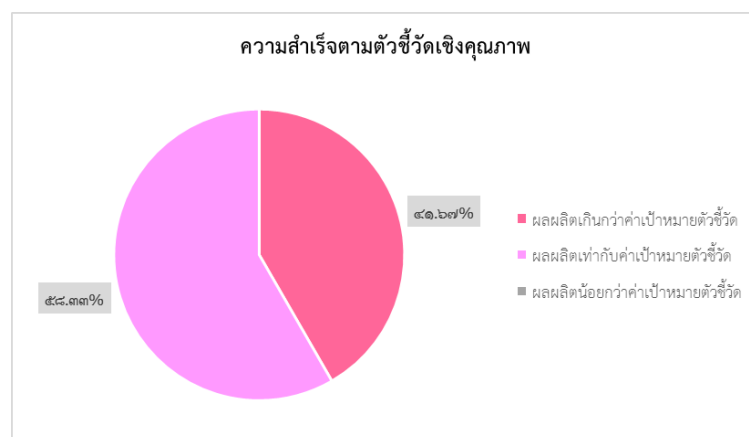
โครงการภายใต้แผนงานบูรณาการฯ ประกอบด้วย ๑) โครงการขับเคลื่อนการบูรณาการรองรับสังคมผู้สูงอายุ ๒) โครงการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์มาตรการด้านผู้สูงอายุสู่การปฏิบัติ ๓) โครงการขับเคลื่อนนโยบายมาตรการด้านผู้สูงอายุ ๔) โครงการคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ๕) โครงการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ๖) โครงการพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมการเรียนรู้ผู้สูงอายุในชุมชน ๗) โครงการพัฒนาศักยภาพองค์กรเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุ ๘) โครงการส่งเสริมการเรียนรู้และฝึกอบรมด้านผู้สูงอายุ ๙) โครงการส่งเสริมความร่วมมือประชาชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้สูงอายุ ๑๐) โครงการปลูกจิตสำนึกถึงความสำคัญของผู้สูงอายุและการจัดงานวันผู้สูงอายุแห่งชาติ และ ๑๑) โครงการสนับสนุนศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุมีผลการประเมินด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลดังนี้

แผนภาพที่ ๒๗ ความสำเร็จตามตัวชี้วัดเชิงปริมาณ

ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเชิงปริมาณ มีการดำเนินงานโครงการที่มีผลผลิตเกินกว่าค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๕๐ และโครงการที่มีผลผลิตเท่ากับค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๕๐ สำหรับการดำเนินงานโครงการที่มีแนวโน้มผลผลิตน้อยกว่าค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๐

แผนภาพที่ ๒๘ ความสำเร็จตามตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ

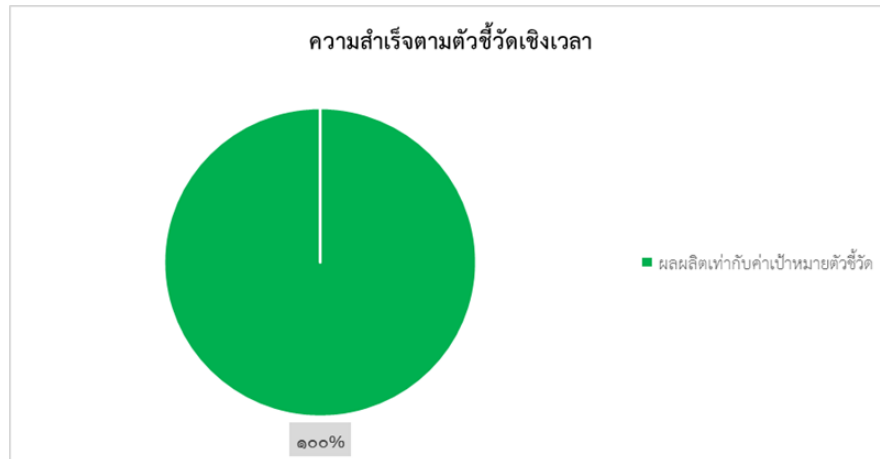

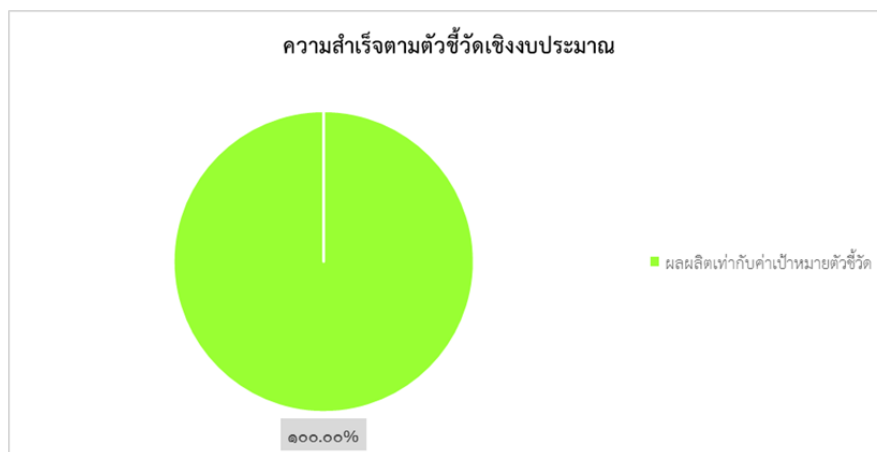
ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ มีการดำเนินงานโครงการที่มีผลผลิตเกินกว่า
ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๖๗ และโครงการที่มีผลผลิตเท่ากับค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็น
ร้อยละ ๕๘.๓๓ สำหรับการดำเนินงานโครงการที่มีแนวโน้มผลผลิตน้อยกว่าค่าเป้าหมายตัวชี้วัด
คิดเป็นร้อยละ ๐

แผนภาพที่ ๒๙ ความสำเร็จตามตัวชี้วัดเชิงเวลา

ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเชิงเวลา มีผลการดำเนินงานในด้านผลผลิตเท่ากับค่าเป้าหมาย
ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ และการดำเนินงานโครงการที่มีแนวโน้มผลผลิตน้อยกว่าค่าเป้าหมาย
ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๐

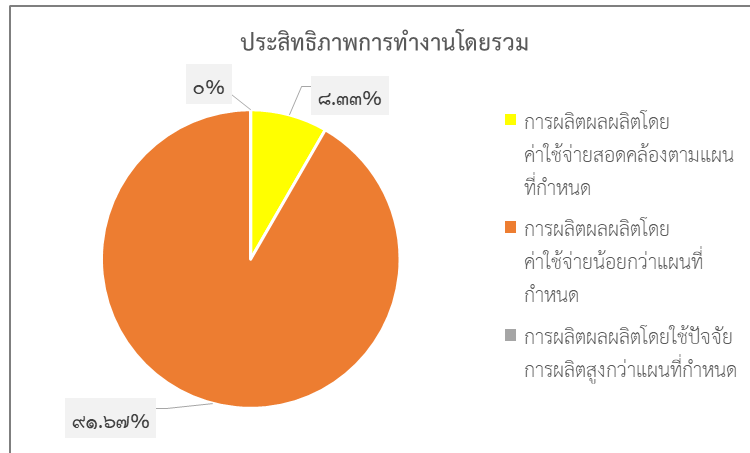
แผนภาพที่ ๓๐ ความสำเร็จตามตัวชี้วัดเชิงงบประมาณ

ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเชิงงบประมาณ มีผลการดำเนินงานในด้านผลผลิตเท่ากับ
ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

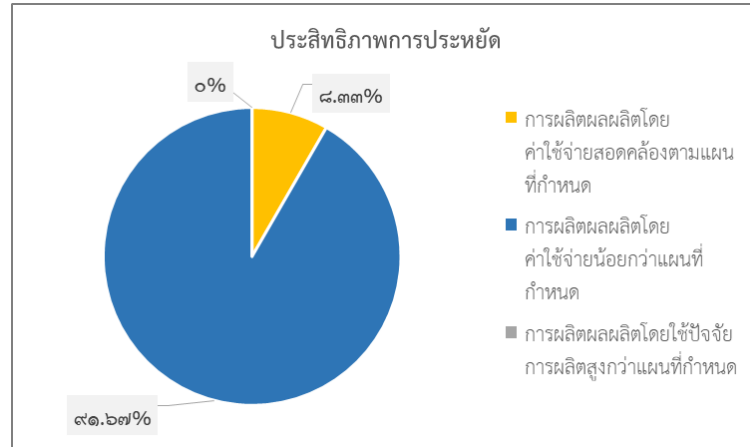

แผนภาพที่ ๓๑ ประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวม

ผลการดำเนินงานโครงการในด้านประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวม ในด้านการผลิตผลผลิตโดยใช้ค่าใช้จ่ายสอดคล้องตามแผนที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ ๘.๓๓ การผลิตผลผลิตโดยใช้ค่าใช้จ่ายน้อยกว่าแผนที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๖๗ และการผลิตผลผลิตโดยใช้งบจ่ายการผลิตสูงกว่าแผนที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ ๐

แผนภาพที่ ๓๒ ประสิทธิภาพการประหยัด

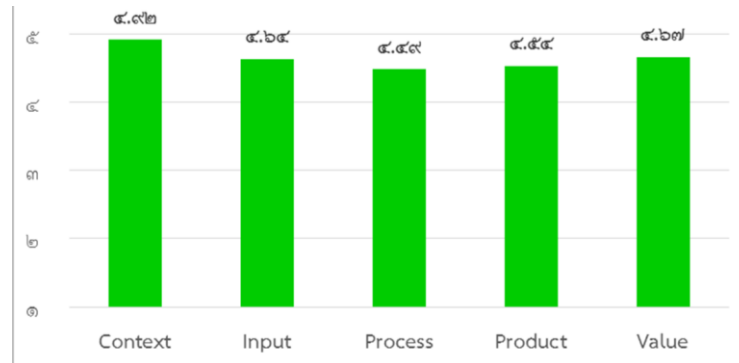
ผลการดำเนินงานโครงการในด้านประสิทธิภาพการประหยัด โดยมีผลผลิตที่ได้ในเชิงคุณภาพ/ปริมาณด้วยต้นทุนที่สอดคล้องตามแผน คิดเป็นร้อยละ ๘.๓๓ และผลผลิตที่ได้ในเชิงคุณภาพ/ปริมาณด้วยต้นทุนที่ประหยัด คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๖๗ สำหรับแนวโน้มผลผลิตที่ได้ในเชิงคุณภาพ/ปริมาณด้วยต้นทุนสูงกว่าที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ ๐

๕.๑.๔ ผลการประเมินสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และความคุ้มค่า แผนปฏิบัติการฯ

(๑) แผนงานบูรณาการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

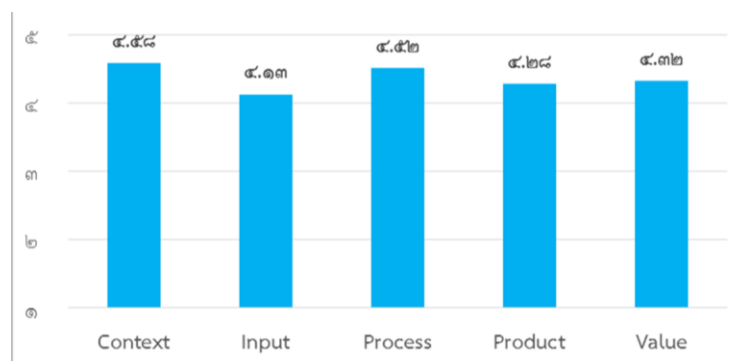
แผนภาพที่ ๓๓ ระดับค่าเฉลี่ยผลการประเมินแผนงานบูรณาการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

ผลการประเมินแผนงานบูรณาการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตในด้านสภาพแวดล้อม มีผลการประเมินด้านสภาพแวดล้อมในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๙๒ และปัจจัยนำเข้า มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๖๔ รวมในด้านกระบวนการ มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๔๙ ตลอดจนผลผลิต มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๕๔ นอกจากนี้แล้ว ในด้านคุณค่า มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๖๗

(๒) แผนงานยุทธศาสตร์สร้างความมั่นคงและความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

แผนภาพที่ ๓๔ ระดับค่าเฉลี่ยผลการประเมินแผนงานยุทธศาสตร์สร้างความมั่นคงและความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

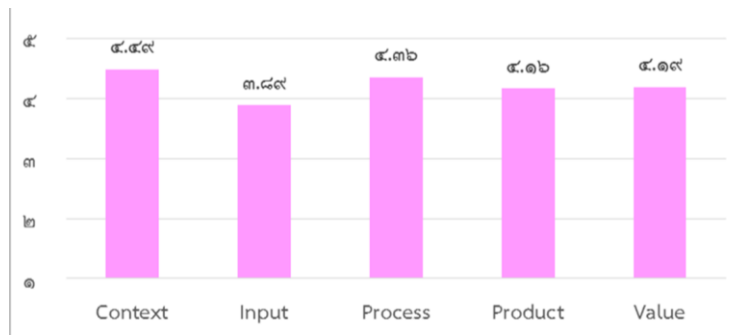
ผลการประเมินแผนงานยุทธศาสตร์สร้างความมั่นคงและความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม มีผลการประเมินด้านสภาพแวดล้อม ในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๕๘ และปัจจัยนำเข้า

มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๑๓ รวมในด้านกระบวนการ มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๕๒ ตลอดจนผลผลิต มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๒๘ นอกจากนี้แล้ว ในด้านคุณค่า มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๓๒

(๓) แผนงานพื้นฐานด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนลดความเหลื่อมล้ำและสร้างการเจริญเติบโตจากภายใน

แผนภาพที่ ๓๕ ระดับค่าเฉลี่ยผลการประเมินแผนงานพื้นฐานด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนลดความเหลื่อมล้ำและสร้างการเจริญเติบโตจากภายใน

ผลการประเมินแผนงานพื้นฐานด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนลดความเหลื่อมล้ำและสร้างการเจริญเติบโตจากภายใน มีผลการประเมินด้านสภาพแวดล้อม ในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๔๔ และปัจจัยนำเข้า มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๓.๘๔ รวมในด้านกระบวนการ มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๓๖ ตลอดจนผลผลิต มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๑๖ นอกจากนี้แล้ว ในด้านคุณค่า มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๑๔

๕.๑.๕ ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการรับบริการของศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ (ศพส.)

แผนภาพที่ ๓๖ ระดับค่าเฉลี่ยผลการประเมินคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุจากการรับบริการของ ศพส.

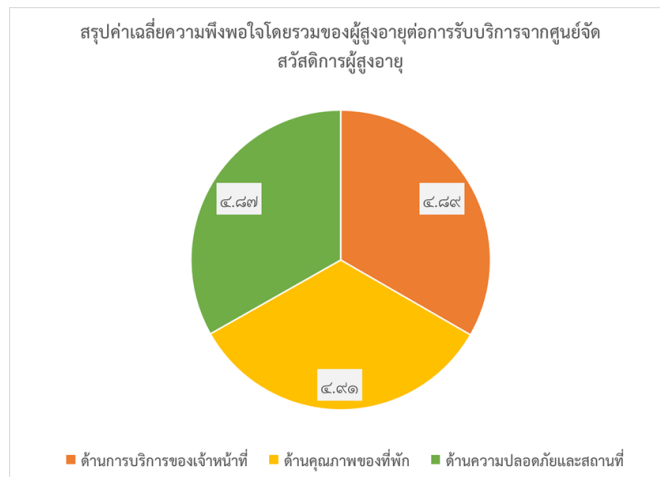

สรุปความคิดเห็นโดยรวมของข้อมูลคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุจากการรับบริการของศูนย์จัดสวัสดิการผู้สูงอายุ เห็นด้วย ร้อยละ ๘๔ และไม่เห็นด้วย ร้อยละ ๑๕

๕.๑.๖ ผลการประเมินความพึงพอใจโดยรวมของผู้สูงอายุต่อการรับบริการจากศูนย์จัดสวัสดิการผู้สูงอายุ

แผนภาพที่ ๓๗ ระดับค่าเฉลี่ยผลการประเมินความพึงพอใจโดยรวมของผู้สูงอายุต่อการรับบริการจากศูนย์จัดสวัสดิการผู้สูงอายุ

ความพึงพอใจโดยรวม	ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
ด้านการบริการของเจ้าหน้าที่	๔.๘๘	มากที่สุด
ด้านคุณภาพของที่พัก	๔.๙๑	มากที่สุด
ด้านความปลอดภัยและสถานที่	๔.๘๗	มากที่สุด

๕.๑.๗ ความพึงพอใจของผู้รับบริการ/เครือข่ายต่อการรับบริการโครงการตามแผนปฏิบัติการฯ

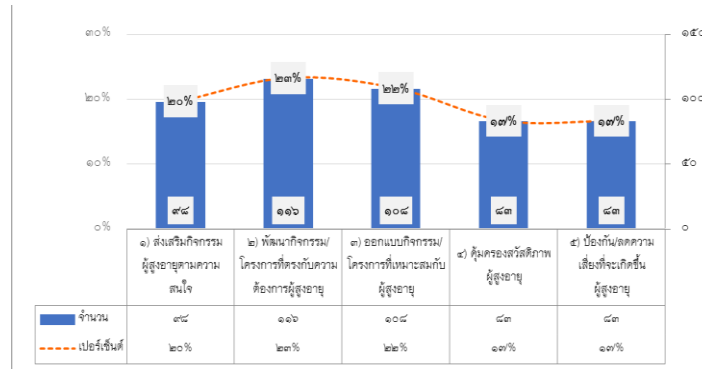
(๑) ลักษณะบริการที่ผู้สูงอายุ/เครือข่ายได้รับจากการดำเนินโครงการ

สำหรับลักษณะบริการที่ผู้สูงอายุ/เครือข่ายได้รับจากการดำเนินโครงการ พบว่า ลักษณะบริการที่ได้รับมากที่สุด คือ ลักษณะโครงการพัฒนากิจกรรม/โครงการที่ตรงกับความต้องการผู้สูงอายุ ร้อยละ ๒๓ รองลงมา คือ ลักษณะโครงการที่ออกแบบกิจกรรม/โครงการที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ ร้อยละ ๒๒ โดยลักษณะบริการที่ได้รับอยู่ในระดับกลาง คือ ลักษณะโครงการที่ส่งเสริมกิจกรรมผู้สูงอายุ ตามความสนใจ ร้อยละ ๒๐ และลักษณะบริการที่ได้รับอยู่ในระดับต่ำสุด คือ คຸ່ມครองสวัสดิภาพผู้สูงอายุ และป้องกัน/ลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นผู้สูงอายุ ร้อยละ ๑๗ ดังนั้นกรมกิจการผู้สูงอายุควรเพิ่ม

โครงการที่เน้นด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพผู้สูงอายุ และป้องกัน/ลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น เพื่อให้ผู้รับบริการได้เข้าถึงการป้องกัน/ลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในช่วงสูงอายุ

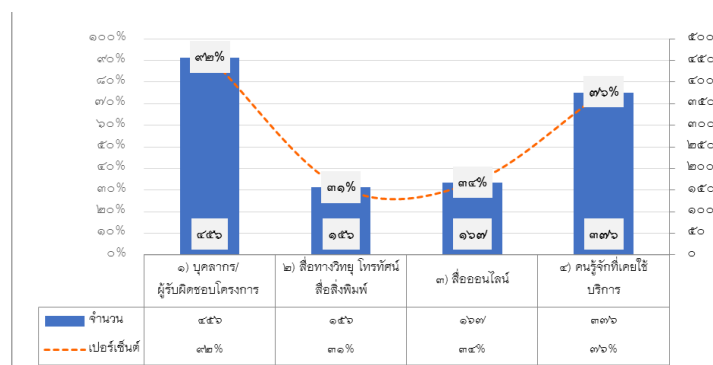
แผนภาพที่ ๓๘ ร้อยละความพึงพอใจลักษณะบริการที่ผู้สูงอายุ/เครือข่าย
ได้รับจากการดำเนินโครงการ

(๒) ผู้สูงอายุ/เครือข่ายรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากช่องทางใด

สำหรับช่องทางข้อมูลข่าวสารที่ผู้สูงอายุ/เครือข่ายได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารจากช่องทางใด พบว่าช่องทางที่ได้รับข้อมูลข่าวสารมากที่สุด คือ รับรู้ข้อมูลข่าวสารจากบุคคลากร/ผู้รับผิดชอบโครงการ ร้อยละ ๙๒ รองลงมา คือ รับรู้ข้อมูลข่าวสารจากคนรู้จักที่เคยใช้บริการ ร้อยละ ๓๖ โดยช่องทางที่ได้รับข้อมูลข่าวสารในระดับกลาง คือ รับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสื่อออนไลน์ ร้อยละ ๓๔ และช่องทางที่ได้รับข้อมูลข่าวสารน้อยที่สุด คือ สื่อทางวิทยุ โทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ ร้อยละ ๓๑ ดังนั้นกรมกิจการผู้สูงอายุควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ ผ่านระบบสื่อออนไลน์เพิ่มมากขึ้น

แผนภาพที่ ๓๙ ผู้สูงอายุ/เครือข่ายรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากช่องทางใด

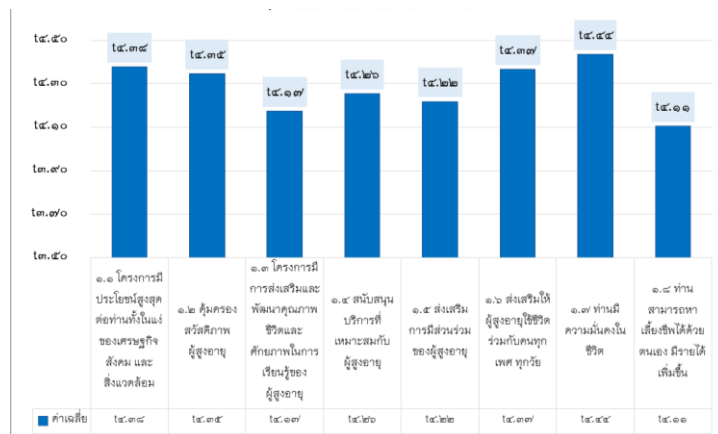

(๓) ความพึงพอใจของผู้สูงอายุ/เครือข่าย ที่ได้รับในด้านการจัดสวัสดิการทางสังคม จากโครงการตามแผนปฏิบัติการฯ

สำหรับความพึงพอใจของผู้สูงอายุ/เครือข่าย ที่ได้รับในด้านการจัดสวัสดิการทางสังคม จากโครงการตามแผนปฏิบัติการฯ พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทำให้มีความมั่นคงในชีวิต ร้อยละ ๔.๔๔ รองลงมา คือ โครงการมีประโยชน์สูงสุดต่อท่านทั้งในแง่ของเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ร้อยละ ๔.๓๘ ประเด็นที่อยู่ในระดับกลาง คือ สนับสนุนบริการที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ ร้อยละ ๔.๒๖ โดยประเด็นที่มีค่าร้อยละรองต่ำสุด คือ โครงการมีการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต และศักยภาพในการเรียนรู้ของผู้สูงอายุ ร้อยละ ๔.๑๗ และประเด็นที่มีค่าร้อยละต่ำสุด คือ สามารถหาเลี้ยงชีพได้ด้วยตนเอง มีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๔.๑๑ ดังนั้นกรมกิจการผู้สูงอายุควรเพิ่มสัดส่วนโครงการที่สามารถสร้างรายได้และอาชีพให้แก่ผู้สูงอายุวัยต้น (อายุ ๖๐-๖๙ ปี) และกลุ่มติดสังคมให้เพิ่มมากขึ้น รวมถึงริเริ่มโครงการรูปแบบใหม่ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตและศักยภาพในการเรียนรู้ของผู้สูงอายุ โดยเน้นการมีส่วนร่วมและนวัตกรรมทางสังคม

แผนภาพที่ ๔๐ ความพึงพอใจของผู้สูงอายุ/เครือข่าย ที่ได้รับในด้านการจัดสวัสดิการทางสังคม จากโครงการตามแผนปฏิบัติการฯ

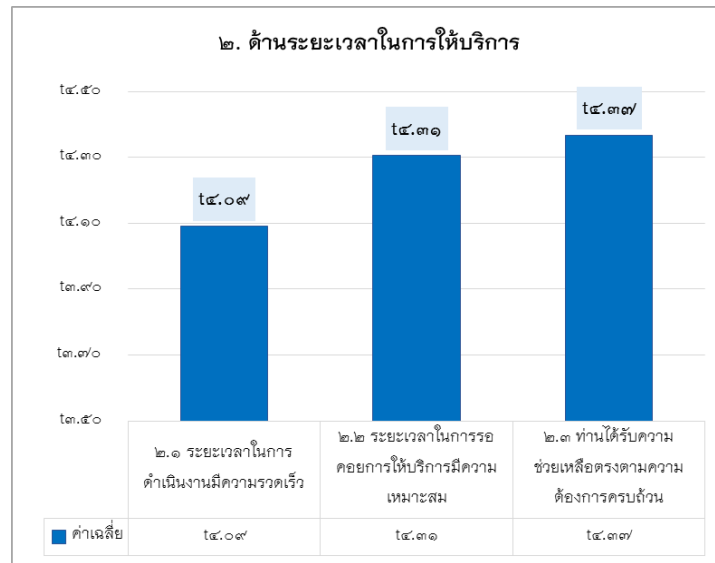

(๔) ความพึงพอใจผู้สูงอายุ/เครือข่ายในด้านระยะเวลาในการให้บริการ

สำหรับความพึงพอใจของผู้สูงอายุ/เครือข่าย ในด้านระยะเวลาในการให้บริการจากโครงการตามแผนปฏิบัติการฯ พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านได้รับความช่วยเหลือตรงตามความต้องการครบถ้วน ร้อยละ ๔.๓๗ ประเด็นที่อยู่ในระดับกลาง คือ ระยะเวลาในการรอคอยการให้บริการมีความเหมาะสม ร้อยละ ๔.๓๑ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ระยะเวลาในการดำเนินงานมีความรวดเร็ว ร้อยละ ๔.๐๙ ดังนั้นประเด็นระยะเวลาในการให้บริการในภาพรวมถือว่าอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก กรมกิจการผู้สูงอายุจึงควรรักษาระดับพึงพอใจนี้ไว้ไม่ให้น้อยกว่านี้ และพัฒนาให้รวดเร็วมากขึ้น โดยอยู่ภายใต้กรอบของกฎ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้สูงอายุ

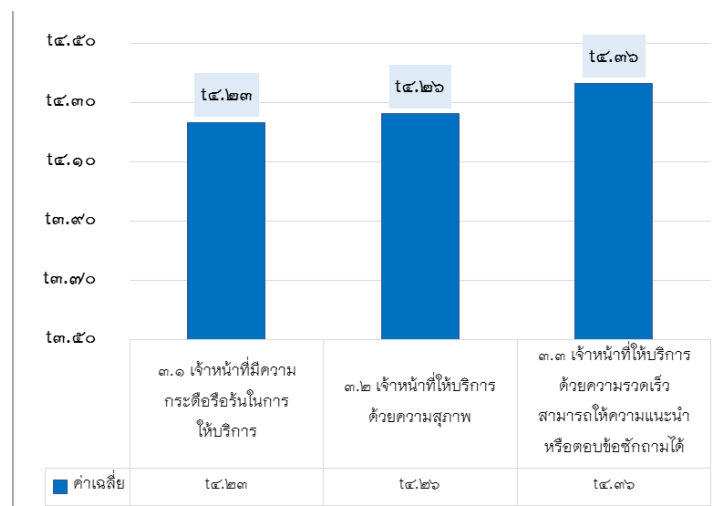
แผนภาพที่ ๔๑ ความพึงพอใจผู้สูงอายุ/เครือข่ายในด้านระยะเวลาในการให้บริการ

(๕) ความพึงพอใจผู้สูงอายุ/เครือข่ายในด้านเจ้าหน้าที่

สำหรับความพึงพอใจของผู้สูงอายุ/เครือข่าย ในด้านเจ้าหน้าที่จากโครงการตามแผนปฏิบัติการฯ พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความรวดเร็ว สามารถให้ความแนะนำหรือตอบข้อซักถามได้ ร้อยละ ๔.๓๖ ประเด็นที่อยู่ในระดับกลาง คือ เจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความสุภาพ ร้อยละ ๔.๒๖ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ เจ้าหน้าที่มีความกระตือรือร้นในการให้บริการ ร้อยละ ๔.๒๓ ดังนั้นประเด็นการให้บริการของด้านเจ้าหน้าที่ในภาพรวมถือว่าอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก กรมกิจการผู้สูงอายุจึงควรรักษาระดับพึงพอใจนี้ไว้ไม่น้อยกว่านี้และพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

แผนภาพที่ ๔๒ ความพึงพอใจผู้สูงอายุ/เครือข่ายในด้านเจ้าหน้าที่

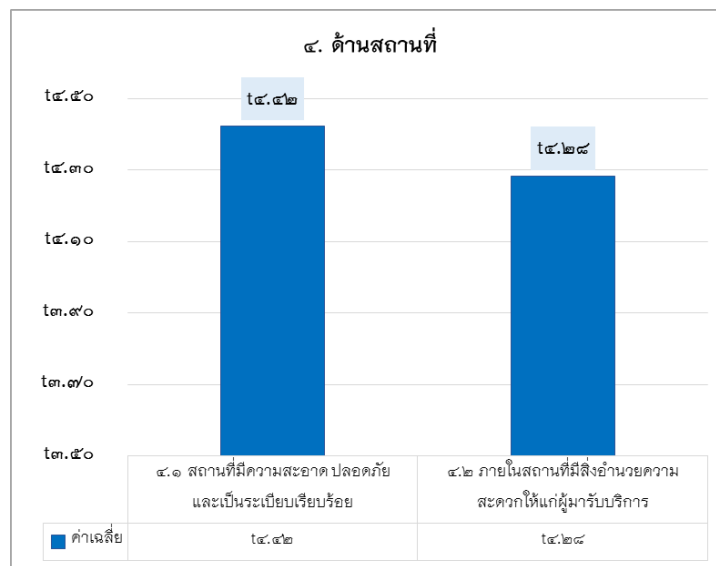

(๖) ความพึงพอใจผู้สูงอายุ/เครือข่ายในด้านสถานที่

สำหรับความพึงพอใจของผู้สูงอายุ/เครือข่าย ในด้านสถานที่จากการดำเนินงานโครงการตามแผนปฏิบัติการฯ พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานที่มีความสะอาด ปลอดภัย และเป็นระเบียบเรียบร้อย ร้อยละ ๔.๔๒ ประเด็นค่าเฉลี่ยลำดับถัดมา คือ ภายในสถานที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้มารับบริการ ร้อยละ ๔.๒๘ ดังนั้นประเด็นการให้บริการด้านสถานที่ในภาพรวมถือว่าอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก กรมกิจการผู้สูงอายุจึงควรรักษาระดับพึงพอใจนี้ไว้ไม่ให้น้อยกว่านี้และพัฒนาให้ดีขึ้น

แผนภาพที่ ๔๓ ความพึงพอใจผู้สูงอายุ/เครือข่ายในด้านสถานที่

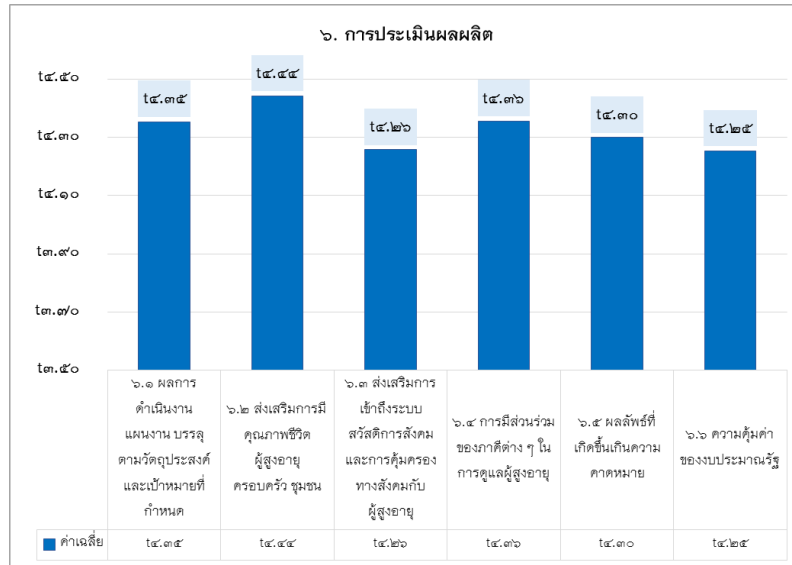

(๗) ความพึงพอใจของผู้สูงอายุ/เครือข่ายในด้านผลผลิตโครงการ

สำหรับความพึงพอใจของผู้สูงอายุ/เครือข่าย ที่ได้รับในด้านผลผลิตโครงการตามแผนปฏิบัติการฯ พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมการมีคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ครอบครัว ชุมชน ร้อยละ ๔.๔๔ รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมของภาคีต่าง ๆ ในการดูแลผู้สูงอายุ ร้อยละ ๔.๓๖ ประเด็นที่อยู่ในระดับกลาง คือ ผลการดำเนินงานแผนงาน บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด ร้อยละ ๔.๓๕ โดยประเด็นที่มีค่าร้อยละรองต่ำสุด คือ ส่งเสริมการเข้าถึงระบบสวัสดิการสังคม และการคุ้มครองทางสังคมกับผู้สูงอายุ ร้อยละ ๔.๒๖ และประเด็นที่มีค่าร้อยละต่ำสุด คือ ความคุ้มค่าของงบประมาณรัฐ ร้อยละ ๔.๒๕ ทั้งนี้ ในภาพรวมผลประเมินผู้ในระดับพึงพอใจมาก แต่อย่างไรก็ดี กรมกิจการผู้สูงอายุควรสื่อสารให้ผู้รับบริการรับทราบถึงความคุ้มค่าที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานโครงการตามแผนปฏิบัติการฯ เนื่องจากผู้รับบริการอาจมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนแต่ในข้อเท็จจริงผลการประเมินโครงการตามแผนปฏิบัติการฯ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลรวมถึงความคุ้มค่า จึงควรสื่อสารให้เกิดความเข้าใจที่ดี

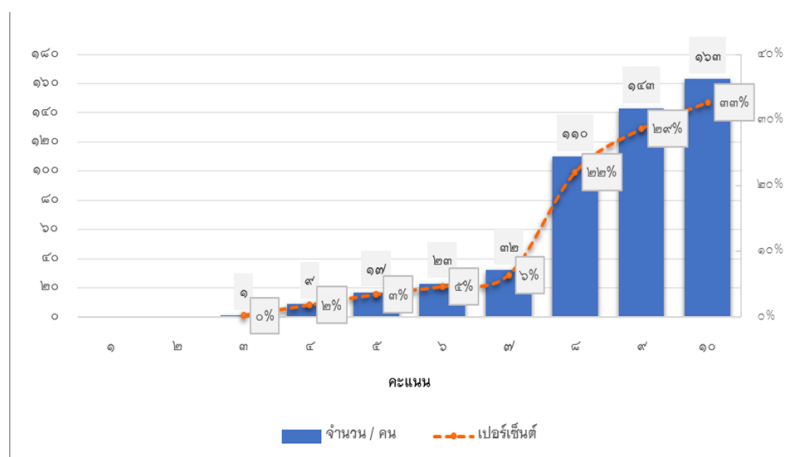
แผนภาพที่ ๔๔ ความพึงพอใจของผู้สูงอายุ/เครือข่ายในด้านผลผลิตโครงการ

(๗) ภาพรวมคะแนนการบรรลุผลสำเร็จและความพึงพอใจในภาพรวมต่อโครงการตามแผนปฏิบัติการฯ

สำหรับภาพรวมคะแนนการบรรลุผลสำเร็จและความพึงพอใจของผู้สูงอายุ/เครือข่ายต่อโครงการตามแผนปฏิบัติการฯ พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินร้อยละ ๓๓ มีภาพรวมคะแนนการบรรลุผลสำเร็จและความพึงพอใจต่อโครงการตามแผนปฏิบัติการฯ จำนวน ๑๐ คะแนน รองลงมา ผู้ตอบแบบประเมินร้อยละ ๒๙ มีภาพรวมคะแนนการบรรลุผลสำเร็จและความพึงพอใจ จำนวน ๙ คะแนน และอยู่ในระดับกลาง ผู้ตอบแบบประเมินร้อยละ ๖ มีภาพรวมคะแนนการบรรลุผลสำเร็จและความพึงพอใจ จำนวน ๗ คะแนน โดยอยู่ในระดับต่ำสุด คือ ผู้ตอบแบบประเมินร้อยละ ๒ มีภาพรวมคะแนนการบรรลุผลสำเร็จและความพึงพอใจ จำนวน ๔ คะแนน ดังนั้นค่าเฉลี่ยภาพรวมคะแนนการบรรลุผลสำเร็จและความพึงพอใจ จำนวน ๘.๖ คะแนน

แผนภาพที่ ๔๕ ภาพรวมคะแนนการบรรลุผลสำเร็จและความพึงพอใจในภาพรวมต่อโครงการตามแผนปฏิบัติการฯ

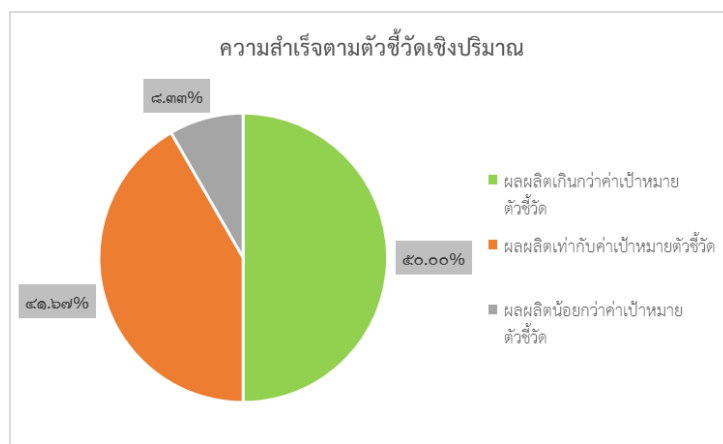

๕.๒ ผลประเมินการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ และหน่วยงานบูรณาการตามแผนบูรณาการ สร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

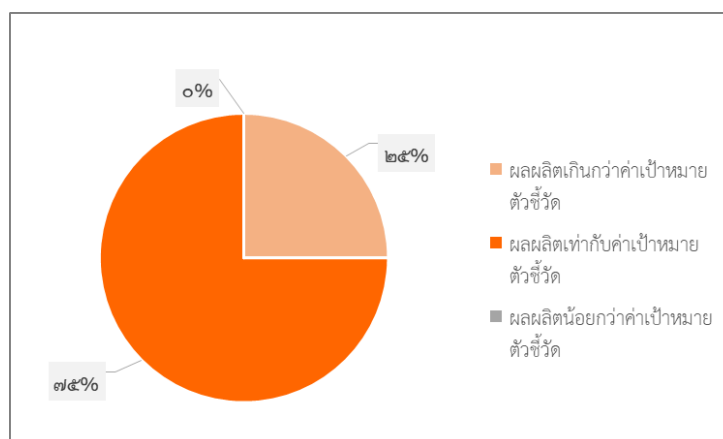
ผลการประเมินโครงการภายใต้แผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบด้วย ๔ แนวทาง ได้แก่ แนวทางที่ ๑ พัฒนากลไกการสร้าง ความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม แนวทางที่ ๒ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม แนวทางที่ ๓ พัฒนาระบบและกลไกการดูแลสุขภาพและการคุ้มครองทางสังคมผู้สูงอายุ และแนวทางที่ ๔ การปรับปรุงสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีผลการประเมินในด้านประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ รวมถึงผลการประเมินด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และคุณค่า มีรายละเอียด ดังนี้

แผนภาพที่ ๔๖ ความสำเร็จตามตัวชี้วัดเชิงปริมาณ

ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเชิงปริมาณ มีการดำเนินงานโครงการที่มีผลผลิตเกินกว่า ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๕๐ และโครงการที่มีผลผลิตเท่ากับค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็น ร้อยละ ๔๑.๖๗ สำหรับการดำเนินงานโครงการที่มีแนวโน้มผลผลิตน้อยกว่าค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๘.๓๓ คือ โครงการเลเซอร์ช่วยเดินพระราชทาน เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้า สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงส่วนประกอบเลเซอร์ เพื่อความปลอดภัยของผู้สูงอายุ และผู้ใช้งาน ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น แต่อย่างไรก็ตามเป็นโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุ ทำให้ปัญหาการเดินทางติดขัดมีอัตราการเกิดอุบัติเหตุหกล้มลดลง เพิ่มคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่ผู้สูงอายุ

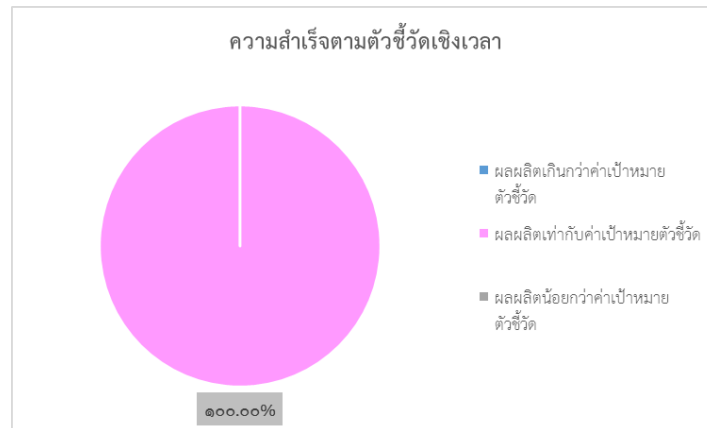
แผนภาพที่ ๔๗ ความสำเร็จตามตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ

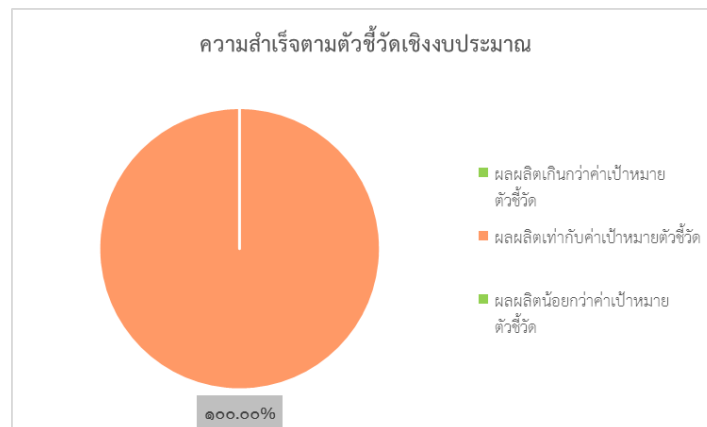
ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ มีการดำเนินงานโครงการที่มีผลผลิตเกินกว่าค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๒๕ และโครงการที่มีผลผลิตเท่ากับค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๗๕ สำหรับการดำเนินงานโครงการที่มีแนวโน้มผลผลิตน้อยกว่าค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๐

แผนภาพที่ ๔๘ ความสำเร็จตามตัวชี้วัดเชิงเวลา

ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเชิงเวลา มีผลการดำเนินงานในด้านผลผลิตเท่ากับค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ สำหรับการดำเนินงานโครงการที่มีแนวโน้มผลผลิตเท่ากับค่าเป้าหมายตัวชี้วัด และผลผลิตน้อยกว่าค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๐

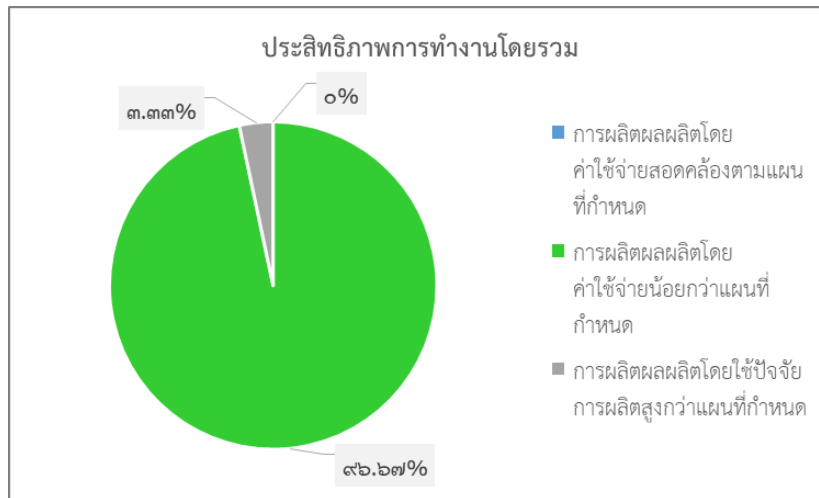
แผนภาพที่ ๔๙ ความสำเร็จตามตัวชี้วัดเชิงงบประมาณ

ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเชิงงบประมาณ มีผลการดำเนินงานในด้านผลผลิตเท่ากับค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ สำหรับการดำเนินงานโครงการที่มีแนวโน้มผลผลิตเท่ากับค่าเป้าหมายตัวชี้วัด และผลผลิตน้อยกว่าค่าเป้าหมายตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๐

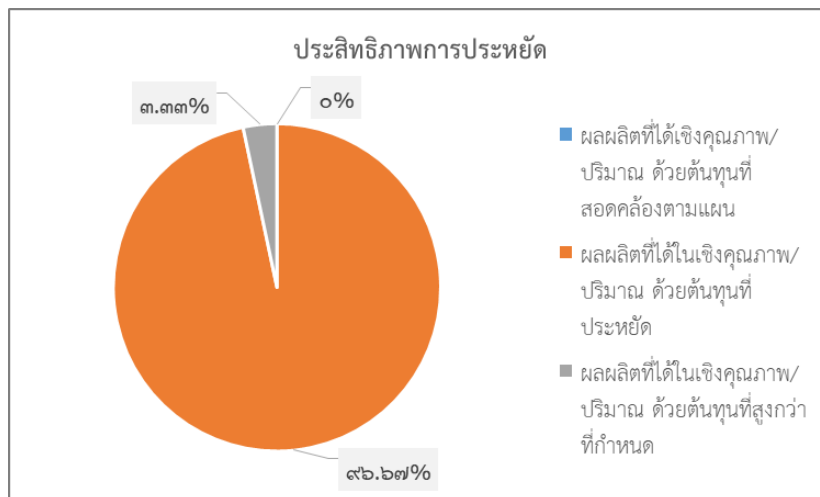

แผนภาพที่ ๕๐ ประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวม

ผลการดำเนินงานโครงการในด้านประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวม ในด้านการผลิผลผลิตโดยใช้ค่าใช้จ่ายสอดคล้องตามแผนที่กำหนด ร้อยละ ๐ การผลิผลผลิตโดยใช้งบจ่ายการผลิตสูงกว่าแผนที่กำหนด ร้อยละ ๓.๓๓ คือ โครงการเลเซอร์ช่วยเดินพระราชทาน เกลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องจากการเปลี่ยนส่วนประกอบเลเซอร์ เพื่อความปลอดภัยของผู้สูงอายุและผู้ใช้งาน ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น และการผลิผลผลิตโดยใช้ค่าใช้จ่ายน้อยกว่าแผนที่กำหนด ร้อยละ ๙๖.๖๗

แผนภาพที่ ๕๑ ประสิทธิภาพการประหยัด

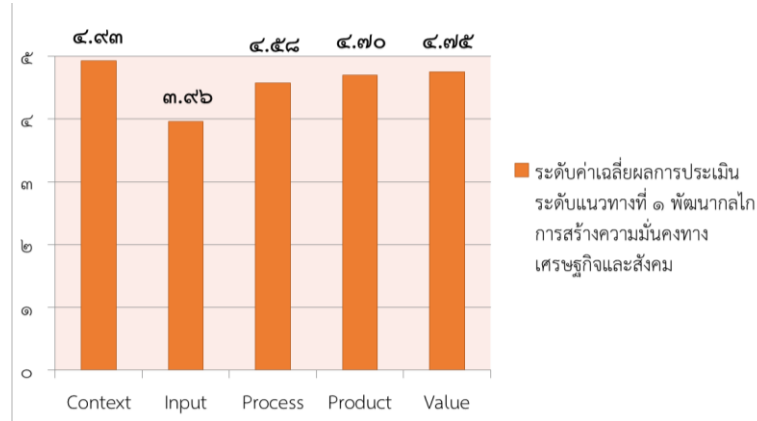

ผลการดำเนินงานโครงการในด้านประสิทธิภาพการประหยัด โดยมีผลผลิตที่ได้ในเชิงคุณภาพ/ปริมาณด้วยต้นทุนที่สอดคล้องตามแผนที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ ๐ และผลผลิตที่ได้ในเชิงคุณภาพ/ปริมาณด้วยต้นทุนที่ประหยัด คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๖๗ สำหรับแนวโน้มผลผลิตที่ได้ในเชิงคุณภาพ/ปริมาณด้วยต้นทุนสูงกว่าที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๓ คือ โครงการเลเซอร์ช่วยเดินพระราชทาน

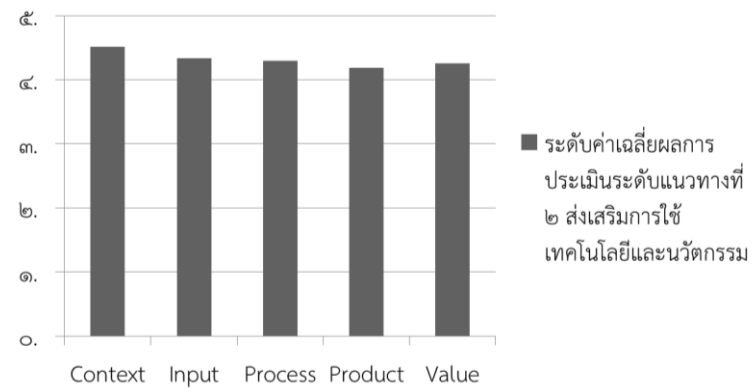
เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงส่วนประกอบ
เลเซอร์ เพื่อความปลอดภัยของผู้สูงอายุและผู้ใช้งาน ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น

แผนภาพที่ ๕๒ แนวทางที่ ๑ พัฒนากลไกการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม

ผลการประเมินแนวทางที่ ๑ พัฒนากลไกการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม มีผลการ
ประเมินด้านสภาพแวดล้อม ในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๙๓ และปัจจัยนำเข้า มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย
๓.๙๖ รวมในด้านกระบวนการ มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๕๘ ตลอดจนผลผลิต
มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๗๐ นอกจากนี้แล้ว ในด้านคุณค่า มีผลการประเมินในระดับ
ค่าเฉลี่ย ๔.๗๕

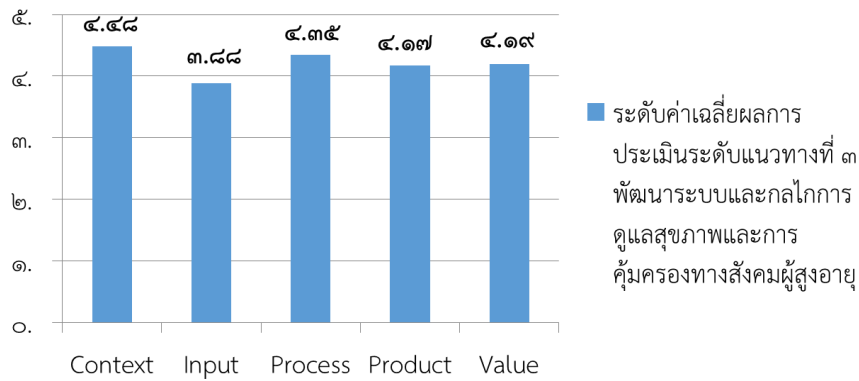
แผนภาพที่ ๕๓ แนวทางที่ ๒ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม

ผลการประเมินแนวทางที่ ๒ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม มีผลการประเมินด้าน
สภาพแวดล้อม ในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๕๑ และปัจจัยนำเข้า มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๓๓
รวมในด้านกระบวนการ มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๒๙ ตลอดจนผลผลิต มีผลการประเมิน
ในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๑๘ นอกจากนี้แล้ว ในด้าน คุณค่า มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๒๕

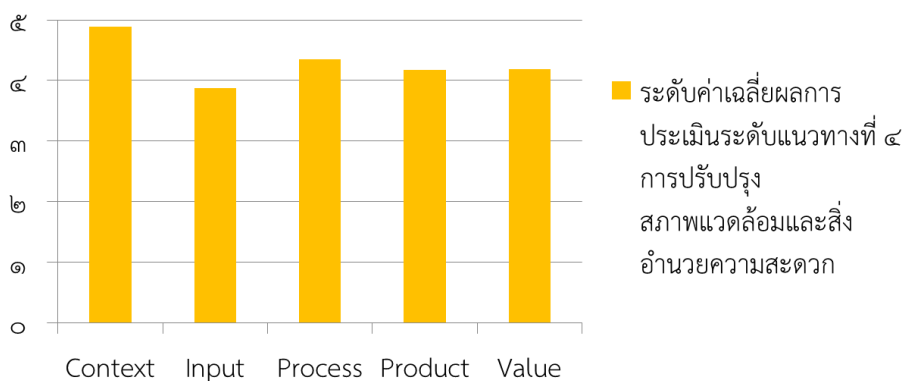

แผนภาพที่ ๕๔ แนวทางที่ ๓ พัฒนาระบบและกลไกการดูแลสุขภาพและการคุ้มครองทางสังคมผู้สูงอายุ

ผลการประเมินแนวทางที่ ๓ พัฒนาระบบและกลไกการดูแลสุขภาพและการคุ้มครองทางสังคมผู้สูงอายุ มีผลการประเมินด้านสภาพแวดล้อม ในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๔๘ และปัจจัยนำเข้า มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๓.๘๘ รวมในด้านกระบวนการ มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๓๕ ตลอดจนผลผลิต มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๑๗ นอกจากนี้แล้ว ในด้าน คุณค่า มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๑๙

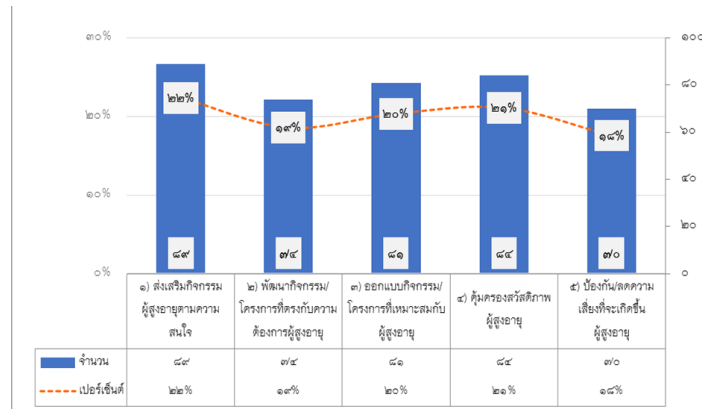
แผนภาพที่ ๕๕ แนวทางที่ ๔ การปรับปรุงสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก

ผลการประเมินแนวทางที่ ๔ การปรับปรุงสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก มีผลการประเมินด้านสภาพแวดล้อม ในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๔๘ และปัจจัยนำเข้า มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๓.๘๘ รวมในด้านกระบวนการ มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๓๕ตลอดจนผลผลิต มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๑๗ นอกจากนี้แล้ว ในด้าน คุณค่า มีผลการประเมินในระดับค่าเฉลี่ย ๔.๑๙

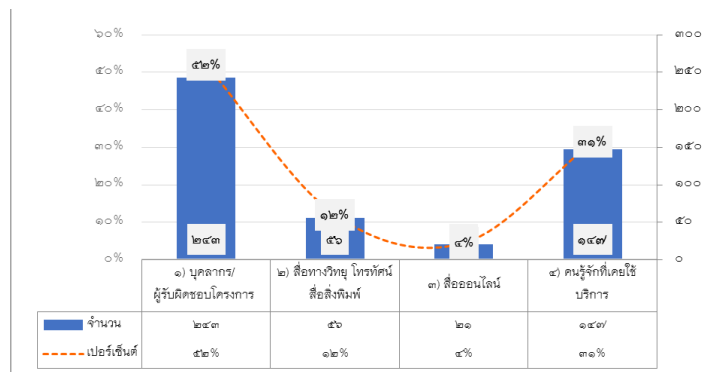

แผนภาพที่ ๕๖ ร้อยละความพึงพอใจลักษณะบริการที่ผู้สูงอายุ/เครือข่าย
ได้รับจากการดำเนินโครงการ

สำหรับลักษณะบริการที่ผู้สูงอายุ/เครือข่ายได้รับจากการดำเนินโครงการ พบว่า ลักษณะบริการที่ได้รับมากที่สุด คือ ส่งเสริมกิจกรรมผู้สูงอายุตามความสนใจ ร้อยละ ๒๒ รองลงมา คือ คุ้มครองสวัสดิภาพผู้สูงอายุ ร้อยละ ๒๑ โดยลักษณะบริการที่ได้รับอยู่ในระดับกลาง คือ ออกแบบกิจกรรม/โครงการที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ ร้อยละ ๒๐ และลักษณะบริการที่ได้รับอยู่ในระดับต่ำสุด คือ ป้องกัน/ลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับผู้สูงอายุ ร้อยละ ๑๔ ดังนั้นหน่วยงานบูรณาการควรเพิ่มโครงการที่เน้นด้านป้องกัน/ลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น เพื่อให้ผู้รับบริการได้เข้าถึงการป้องกัน/ลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในช่วงสูงอายุ

แผนภาพที่ ๕๗ ผู้สูงอายุ/เครือข่ายรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากช่องทางใด

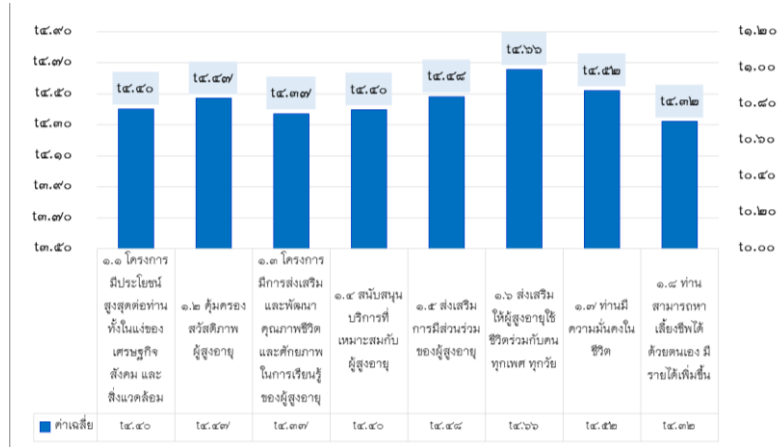
สำหรับช่องทางข้อมูลข่าวสารที่ผู้สูงอายุ/เครือข่ายได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารจากช่องทางใด พบว่าช่องทางที่ได้รับข้อมูลข่าวสารมากที่สุด คือ รับรู้ข้อมูลข่าวสารจากบุคลากร/ผู้รับผิดชอบโครงการ ร้อยละ ๕๒ รองลงมา คือ รับรู้ข้อมูลข่าวสารจากคนรู้จักที่เคยใช้บริการ ร้อยละ ๓๑ โดยช่องทางที่ได้รับข้อมูลข่าวสารในระดับกลาง คือ สื่อทางวิทยุ โทรทัศน์สื่อสิ่งพิมพ์ ร้อยละ ๑๒ และช่องทางที่ได้รับข้อมูลข่าวสารน้อยที่สุด คือ รับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสื่อออนไลน์ ร้อยละ ๔ ดังนั้นหน่วยงานบูรณาการ

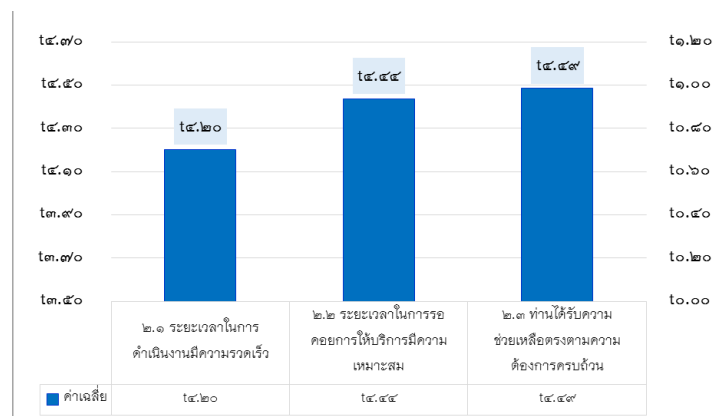
ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารการดำเนินงานโครงการตามแผนบูรณาการฯ ผ่านระบบสื่อออนไลน์ และช่องทางอื่นเพิ่มมากขึ้น

แผนภาพที่ ๕๘ ความพึงพอใจของผู้สูงอายุ/เครือข่าย ที่ได้รับในด้านการจัดสวัสดิการทางสังคม จากโครงการตามแผนบูรณาการฯ

สำหรับความพึงพอใจของผู้สูงอายุ/เครือข่าย ที่ได้รับในด้านการจัดสวัสดิการทางสังคม จากโครงการตามแผนบูรณาการฯ พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุใช้ชีวิตร่วมกับคนทุกเพศ ทุกวัย รองลงมา คือ ทำให้มีความมั่นคงในชีวิต ร้อยละ ๔.๕๒ ประเด็นที่อยู่ในระดับกลาง คือ คุ้มครองสวัสดิภาพผู้สูงอายุ ร้อยละ ๔.๔๗ โดยประเด็นที่มีค่าร้อยละรองต่ำสุด คือ โครงการมีการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตและศักยภาพในการเรียนรู้ของผู้สูงอายุ ร้อยละ ๔.๓๗ และประเด็นที่มีค่าร้อยละต่ำสุด คือ สามารถหาเลี้ยงชีพได้ด้วยตนเอง มีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๔.๓๒ ดังนั้นหน่วยงานบูรณาการฯ ควรเพิ่มสัดส่วนโครงการที่สามารถสร้างรายได้และอาชีพให้แก่ผู้สูงอายุวัยต้น (อายุ ๖๐-๖๙ ปี) และกลุ่มติดสังคมให้เพิ่มมากขึ้น รวมถึงการริเริ่มโครงการรูปแบบใหม่ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตและศักยภาพในการเรียนรู้ของผู้สูงอายุ โดยเน้นการมีส่วนร่วมและนวัตกรรมทางสังคม

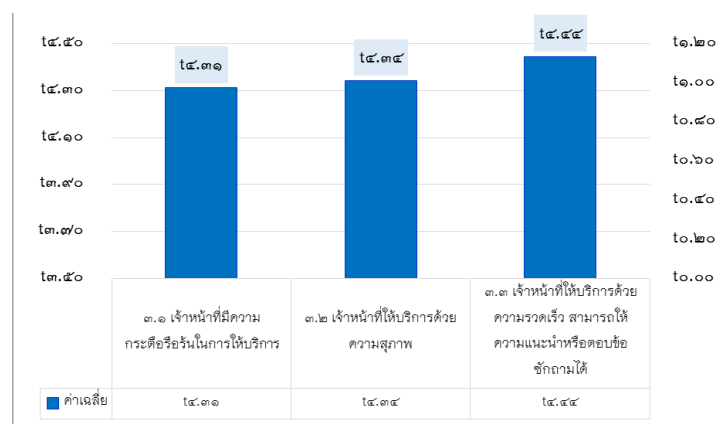
แผนภาพที่ ๕๙ ความพึงพอใจผู้สูงอายุ/เครือข่ายในด้านระยะเวลาในการให้บริการ

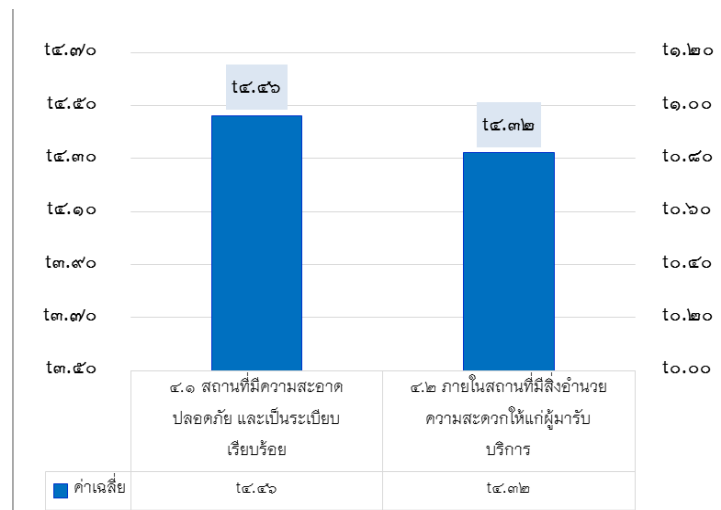
สำหรับความพึงพอใจของผู้สูงอายุ/เครือข่าย ในด้านระยะเวลาในการให้บริการจากโครงการตามแผนบูรณาการฯ พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านได้รับความช่วยเหลือตรงตามความต้องการครบถ้วน ร้อยละ ๔.๔๙ ประเด็นที่อยู่ในระดับกลาง คือ ระยะเวลาในการรอคอยการให้บริการมีความเหมาะสม ร้อยละ ๔.๔๔ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ระยะเวลาในการดำเนินงานมีความรวดเร็ว ร้อยละ ๔.๒๐ ดังนั้นประเด็นระยะเวลาในการให้บริการในภาพรวมถือว่าอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก หน่วยงานบูรณาการจึงควรรักษาระดับพึงพอใจนี้ไว้ไม่ให้น้อยกว่านี้ และพัฒนาให้รวดเร็วมากขึ้น โดยอยู่ภายใต้กรอบของกฎ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้สูงอายุ

แผนภาพที่ ๖๐ ความพึงพอใจผู้สูงอายุ/เครือข่ายในด้านเจ้าหน้าที่

สำหรับความพึงพอใจของผู้สูงอายุ/เครือข่าย ในด้านเจ้าหน้าที่จากโครงการตามแผนบูรณาการฯ พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความรวดเร็ว สามารถให้ความแนะนำหรือตอบข้อซักถามได้ ร้อยละ ๔.๔๔ ประเด็นที่อยู่ในระดับกลาง คือ เจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความสุภาพ ร้อยละ ๔.๓๔ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ เจ้าหน้าที่มีความกระตือรือร้นในการให้บริการ ร้อยละ ๔.๓๑ ดังนั้นประเด็นการให้บริการของด้านเจ้าหน้าที่ในภาพรวมถือว่าอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก หน่วยงานบูรณาการจึงควรรักษาระดับพึงพอใจนี้ไว้ไม่ให้น้อยกว่านี้ และพัฒนาให้ดีขึ้น

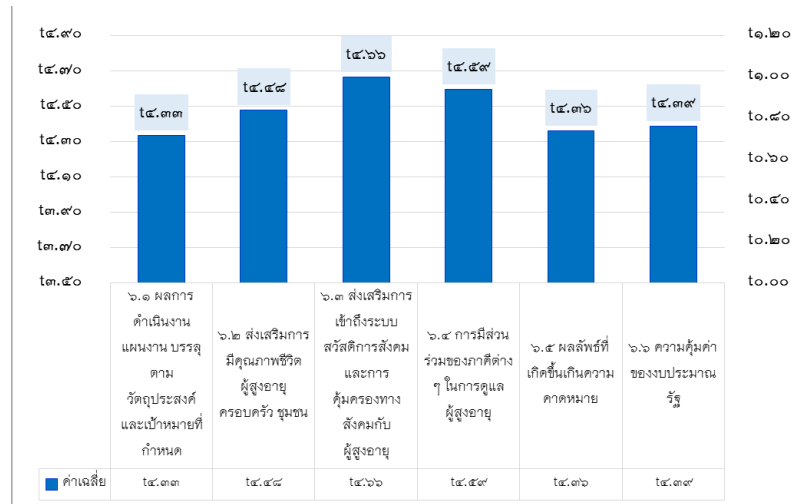
แผนภาพที่ ๖๑ ความพึงพอใจผู้สูงอายุ/เครือข่ายในด้านสถานที่

สำหรับความพึงพอใจของผู้สูงอายุ/เครือข่าย ในด้านสถานที่จากการดำเนินงานโครงการตามแผนบูรณาการฯ พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานที่ที่มีความสะอาด ปลอดภัย และเป็นระเบียบเรียบร้อย ร้อยละ ๔.๔๖ ประเด็นค่าเฉลี่ยลำดับถัดมา คือ ภายในสถานที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้มารับบริการ ร้อยละ ๔.๓๒ ดังนั้นประเด็นการให้บริการด้านสถานที่ในภาพรวมถือว่าอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก หน่วยงานบูรณาการจึงควรรักษาระดับพึงพอใจนี้ไว้ไม่ให้น้อยกว่านี้และพัฒนาให้ดีขึ้น

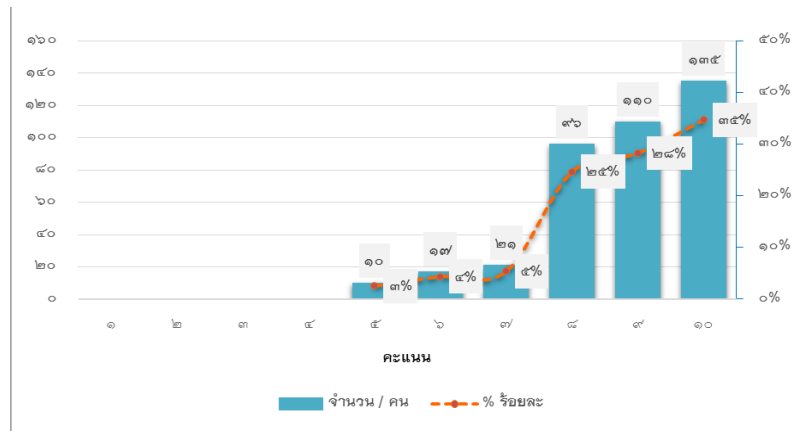
แผนภาพที่ ๖๒ ความพึงพอใจของผู้สูงอายุ/เครือข่ายในด้านผลผลิตโครงการ

สำหรับความพึงพอใจของผู้สูงอายุ/เครือข่าย ที่ได้รับในด้านผลผลิตโครงการตามแผนบูรณาการฯ พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมการเข้าถึงระบบสวัสดิการสังคมและการคุ้มครองทางสังคมกับผู้สูงอายุ ร้อยละ ๔.๖๖ รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมของภาคีต่าง ๆ ในการดูแลผู้สูงอายุ ร้อยละ ๔.๕๙ ประเด็นที่อยู่ในระดับกลาง คือ ส่งเสริมการมีคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ครอบครัว ชุมชน ร้อยละ ๔.๔๘ โดยประเด็นที่มีค่าร้อยละรองต่ำสุด คือ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเกินความคาดหมาย ร้อยละ ๔.๓๖ และประเด็นที่มีค่าร้อยละต่ำสุด ผลการดำเนินงาน บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด ร้อยละ ๔.๓๓ ทั้งนี้ ในภาพรวมผลประเมินผู้ในระดับพึงพอใจมาก แต่อย่างไรก็ดี หน่วยงานบูรณาการฯ ควรสื่อสารหรือการสร้างการรับรู้ให้ผู้รับบริการรับทราบถึงผลการดำเนินงานที่สอดคล้องตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ เนื่องจากผู้รับบริการอาจมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนแต่ในข้อเท็จจริงผลการประเมินโครงการตามแผนบูรณาการฯ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลรวมถึงความคุ้มค่า จึงควรสื่อสารให้เกิดความเข้าใจที่ดี

แผนภาพที่ ๖๓ ภาพรวมคะแนนการบรรลุผลสำเร็จและความพึงพอใจ
ในภาพรวมต่อโครงการตามแผนบูรณาการฯ

สำหรับภาพรวมคะแนนการบรรลุผลสำเร็จและความพึงพอใจของผู้สูงอายุ/เครือข่าย ต่อโครงการตามแผนบูรณาการฯ พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินร้อยละ ๓๕ มีภาพรวมคะแนน การบรรลุผลสำเร็จและความพึงพอใจต่อโครงการตามแผนปฏิบัติการฯ จำนวน ๑๐ คะแนน รองลงมา ผู้ตอบแบบประเมินร้อยละ ๒๘ มีภาพรวมคะแนนการบรรลุผลสำเร็จและความพึงพอใจ จำนวน ๙ คะแนน และอยู่ในระดับกลาง ผู้ตอบแบบประเมินร้อยละ ๒๕ มีภาพรวมคะแนน การบรรลุผลสำเร็จและความพึงพอใจ จำนวน ๘ คะแนน โดยอยู่ในระดับต่ำสุด คือ ผู้ตอบแบบ ประเมินร้อยละ ๑๐ มีภาพรวมคะแนนการบรรลุผลสำเร็จและความพึงพอใจ จำนวน ๕ คะแนน ดังนั้นค่าเฉลี่ยภาพรวมคะแนนการบรรลุผลสำเร็จและความพึงพอใจ จำนวน ๘.๗๕ คะแนน

๕.๓ อภิปรายผลการศึกษา

การขับเคลื่อนงานโครงการตามแผนตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยกรมกิจการผู้สูงอายุ และหน่วยงานบูรณาการ พบว่า มีความสำเร็จในด้านผลผลิต โดยสอดคล้องตามเป้าหมายและตัวชี้วัดตามแผนที่กำหนด ทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ความสำเร็จเชิงปริมาณ ความสำเร็จเชิงคุณภาพ ความสำเร็จเชิงเวลา และความสำเร็จเชิงเวลา สะท้อนให้เห็นถึงการดำเนินงานที่มีประสิทธิผล และประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวม และประสิทธิภาพการประหยัด นอกจากนี้แล้ว กระบวนการดำเนินงานโครงการตามแผนดังกล่าว ยังมีความสอดคล้องเหมาะสมตามสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า ขั้นตอน/กระบวนการ ผลผลิต และผลลัพธ์ ที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ตลอดจนผลการประเมินความพึงพอใจของผู้สูงอายุ และเครือข่าย มีความพึงพอใจในด้านการจัดสวัสดิการทางสังคมจากโครงการตามแผนปฏิบัติการฯ และแผน บูรณาการฯ ด้านระยะเวลาในการให้บริการ ด้านเจ้าหน้าที่ ด้านสถานที่ และด้านผลผลิต โครงการ อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก และมากที่สุด โดยไม่อยู่ในระดับปานกลางถึงน้อยที่สุดเลย

นอกจากนี้แล้ว ค่าเฉลี่ยภาพรวมคะแนนการบรรลุผลสำเร็จและความพึงพอใจในภาพรวมต่อโครงการตามแผนปฏิบัติการฯ จำนวน ๘.๖ คะแนน และค่าเฉลี่ยภาพรวมคะแนนการบรรลุผลสำเร็จและความพึงพอใจในภาพรวมต่อโครงการตามแผนบูรณาการฯ จำนวน ๘.๗๕ คะแนน

การขับเคลื่อนงานโครงการตามแผนตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยกรมกิจการผู้สูงอายุ และหน่วยงานบูรณาการ เป็นแผนระดับ ๓ ที่มีความสำคัญในการสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนระดับ ๑ คือ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม และแผนระดับ ๒ ได้แก่ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนแม่บทด้านศักยภาพคนตลอดช่วงวัย และแผนแม่บทด้านพลังทางสังคม โดยแผนระดับ ๑ ของกรมกิจการผู้สูงอายุ และหน่วยงานบูรณาการ สามารถทำให้ผู้สูงอายุมีอาชีพ และพึ่งพาตนเองได้ในทางเศรษฐกิจ เกิดการพัฒนากระบวนการออมเพื่อสร้างหลักประกันความมั่นคงในชีวิตหลังวัยเกษียณ และการส่งเสริมเพื่อช่วยเหลือในด้านสุขภาพ/สุขภาวะแก่ผู้สูงอายุ รวมถึงเกิดสภาพแวดล้อมที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ ตลอดจนผลักดันให้เกิดการรวมกลุ่มและเครือข่ายจนกลายเป็นการเสริมสร้างทุนทางสังคม ทำให้มีพลังในการจัดการกับปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม อีกทั้งยังเกิดการเตรียมความพร้อมและรองรับสังคมสูงวัยเชิงรุกผ่านการส่งเสริมความรู้ และความตระหนักการเป็นผู้สูงอายุในทุกมิติ ทั้งในมิติเศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ และสภาพแวดล้อม นอกจากนี้แล้ว ผู้สูงอายุเป็นพลังสังคมด้วยการถ่ายทอดประสบการณ์ และภูมิปัญญาให้กับประชากรรุ่นอื่น ๆ และส่งเสริมการปรับเปลี่ยนมุมมองและทัศนคติของสังคมที่มีต่อการปฏิบัติกับผู้สูงอายุ ทั้งนี้ การขับเคลื่อนงานตามแผนฯ ของกรมกิจการผู้สูงอายุ และหน่วยงานบูรณาการ ทำให้มีผู้สูงอายุ จำนวน ๑๘๒,๔๙๔ คน และเครือข่ายผู้สูงอายุ จำนวน ๑,๔๗๙ เครือข่ายมีงานทำหลังเกษียณ ผ่านการเสริมทักษะการดำรงชีวิต ทักษะอาชีพในการหารายได้ มีการเสริมสร้างสุขภาพ ฟันฟูสุขภาพ และการจัดสภาพแวดล้อมให้เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ ตลอดจนการออมเพื่อเตรียมความพร้อมในวัยสูงอายุ รวมถึงการถ่ายทอดภูมิปัญญาและประสบการณ์ให้แก่ประชากรรุ่นอื่น ๆ ทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี และเพิ่มคุณค่าของผู้สูงอายุ

๕.๔ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษาพบว่าข้อเสนอแนะต่อแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังนี้

๕.๔.๑ ข้อเสนอแนะต่อแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

ด้านหลักสูตร

(๑) ควรมีการพัฒนาหลักสูตรเพื่อผู้สูงอายุให้มีความหลากหลายและตอบสนองกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมและเศรษฐกิจมากขึ้น เช่น หลักสูตรการใช้คอมพิวเตอร์เบื้องต้น หลักสูตรภาษาต่างประเทศเบื้องต้น เช่น ภาษาอังกฤษและภาษาจีน เพื่อรองรับการทำงานของผู้สูงอายุในเมืองท่องเที่ยว รวมไปถึงการพัฒนาหลักสูตรที่ทำให้ผู้สูงอายุได้สร้างประโยชน์ที่เป็นรูปธรรมให้กับชุมชน เช่น การทำดอกไม้จันทน์ พวงหรีด หรือการปลูกผัก เป็นการเน้นการลงมือปฏิบัติมากกว่าการศึกษาทฤษฎี ซึ่งจะช่วยให้ผู้สูงอายุสามารถกลายเป็นพลังและผู้นำในท้องถิ่น และเป็นต้นแบบให้กับเยาวชนได้

ด้านการมีส่วนร่วม

(๑) ความยั่งยืนของโครงการในแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ กล่าวคือ ความยั่งยืนของโครงการที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุขึ้นอยู่กับ การเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนและความพร้อมของทรัพยากรในพื้นที่ อาทิ งบประมาณในการดำเนินโครงการ อาคารหรือพื้นที่ในการจัดกิจกรรมที่อยู่ติดกับชุมชน นอกจากนี้ความยั่งยืนของโครงการยังขึ้นอยู่กับประสบการณ์ร่วมของผู้เข้าร่วมโครงการ ซึ่งจะทำให้เกิดการแนะนำ เชิญชวน และขยายจำนวนของผู้เข้าร่วมจากพื้นที่เดิมและพื้นที่ใกล้เคียงมากขึ้น อีกทั้งการสร้างเครือข่ายระหว่างชมรมผู้สูงอายุและกลุ่มเยาวชนในพื้นที่ก็จะช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืนของโครงการมากขึ้น อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้เกิดปฏิสัมพันธ์ของคนในชุมชนทุกช่วงวัย

(๒) การสร้างความร่วมมือในการสนับสนุนโครงการตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ กล่าวคือ การสร้างความร่วมมือกับองค์กรที่เกี่ยวข้อง ภาคประชาสังคม และเอกชน ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และมีการวางแผนและเป้าหมายร่วมกันที่เป็นรูปธรรมเพื่อสร้างระบบรองรับและช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ครบวงจรมากขึ้น เพื่อตอบสนองกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมและเศรษฐกิจ เช่น การวางแผนการทำงานภายหลังจากการเรียนจบหลักสูตรของผู้สูงอายุในพื้นที่ การสร้างตลาดรองรับผู้สูงอายุที่มีความสามารถในการทำงาน และการจัดทำหลักสูตรที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาศักยภาพของผู้สูงอายุ เป็นต้น ซึ่งควรคำนึงถึงระบบที่สร้างโอกาสให้ผู้สูงอายุได้ต่อยอดความรู้จากการปฏิบัติจริงหรือสามารถเป็นต้นแบบให้กับคนในชุมชนมากเท่าที่ควร การสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็งจากทุกภาคส่วน จะทำให้เกิดการสร้างโอกาสและความรู้ที่สร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาให้แก่ผู้สูงอายุอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ด้านงบประมาณ

(๑) ควรมีการพิจารณาการสนับสนุนงบประมาณให้แก่ศูนย์ต่าง ๆ ในระยะยาว โดยเฉพาะการทบทวนจำนวนงบประมาณที่สนับสนุนโครงการแต่ละโครงการให้ตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงในพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ ควรใช้ผลการปฏิบัติงานในการพิจารณาสนับสนุนงบประมาณแก่โครงการที่แล้วเสร็จ ให้ได้รับงบประมาณต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาประสิทธิภาพการบริการให้แก่ผู้สูงอายุอย่างครอบคลุมในทุกมิติ

ด้านการประสานงาน

(๑) หน่วยงานที่มีการทำงานร่วมกันหลาย ๆ ฝ่ายควรมีการประสานงาน พูดคุย หรือสรุปการทำงานร่วมกันให้มากขึ้น เพื่อให้การทำงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

(๒) ควรประชาสัมพันธ์โครงการแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณและแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุให้สามารถเข้าถึงผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจนจริงๆ โดยเฉพาะผู้สูงอายุที่พักอาศัยอยู่ไกล ไม่เข้าใจระเบียบและประโยชน์ที่ตนจะได้รับ นอกจากการอาศัยการทำงานของผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่และเครือข่ายแล้ว ควรเสนอข้อมูลของโครงการและการปฏิบัติงานผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ และพื้นที่ออนไลน์มากขึ้น เพื่อสร้างองค์ความรู้ให้กับประชาชน นอกจากนี้แล้ว เยาวชนยังสามารถเป็นกำลังเสริมในการสนับสนุนโครงการและช่วยเหลือผู้สูงอายุในพื้นที่ต่อไป

ด้านกฎ ระเบียบ และขั้นตอน

(๑) การแก้ไขระเบียบขั้นตอนในการดำเนินการของโครงการตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณและแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ กล่าวคือ โครงการซ่อมบ้านผู้สูงอายุ ค่าจัดการศพตามประเพณี ให้สามารถตอบสนองต่อความเป็นเปลี่ยนของสังคมและเศรษฐกิจ รวมถึงข้อจำกัดของกลุ่มผู้สูงอายุที่มีความแตกต่าง จะเป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาแก่ผู้สูงอายุและสร้างความรวดเร็วในการดำเนินงานให้กับผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ที่มีความหลากหลาย

(๒) เสนอให้มีการทบทวนระเบียบการเขียนรายงานขออนุมัติเงินกองทุนผู้สูงอายุ ให้ง่ายขึ้น เพื่อให้องค์กรเครือข่ายและผู้สูงอายุเข้าถึงการบริการมากขึ้น

๕.๔.๒ ข้อเสนอแนะต่อแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

ความร่วมมือ/การสื่อสาร/การขับเคลื่อนงาน

(๑) การขับเคลื่อนมาตรฐานการดูแลผู้สูงอายุ ควรมีการศึกษานวัตกรรมการพัฒนารูปแบบการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุในชุมชนอย่างต่อเนื่อง

(๒) ธนาครเวลาฯ ควรมีการเชื่อมโยงกับหน่วยงานภาครัฐ และภาคประชาสังคม เช่น การเชื่อมโยง/ความร่วมมือกับเครือข่ายจิตอาสา ธนาครจิตอาสา เพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูล ธนาครเวลาฯ ให้กลุ่มจิตอาสารับทราบข้อมูล เพื่อส่งเสริมให้คนทุกช่วงวัยมาดูแลผู้สูงอายุ ศึกษาปัญหาอุปสรรค และนำมาแก้ไขพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เป็นต้น นอกจากนี้แล้ว โครงการธนาครเวลาฯ สำหรับการดูแลผู้สูงอายุในประเทศไทย ควรมอบนโยบายให้กับจังหวัดตรงกับเขตพื้นที่

ที่เป็นเป้าหมายเดิมของ สสส. วางแผนไว้ ซึ่งได้รับโครงการฯ ต่อยอดมาจาก สสส. กลุ่มพื้นที่เป้าหมาย
ในการดำเนินโครงการฯ ยังคงเหมือนเดิม

(๓) กำหนดแนวทางการขับเคลื่อนงานที่ชัดเจน สื่อสารถึงเครือข่ายขับเคลื่อนอย่างทั่วถึง
ทั้งในลักษณะเป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อทำความเข้าใจการขับเคลื่อนงานตามแผนให้
สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

(๔) การขับเคลื่อนงานอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุควรนำร่องพื้นที่ต้นแบบ

(๕) การขับเคลื่อนงานรณรงค์สร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมรองรับสังคมผู้สูงอายุ
ควรกำหนดให้มีกระบวนการในการเตรียมความพร้อมประชากรก่อนวัยสูงอายุผ่านกลไก เครือข่าย
การทำงานทั่วประเทศ เนื่องจากการเตรียมความพร้อมในระดับบุคคลอาจจะไม่เพียงพอ

(๖) การขยายกรอบความร่วมมือในด้านส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การออมเพื่อการเกษียณอายุ
ร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อให้ประชาชนทั่วไปรับทราบ
ข้อมูลและเข้าสู่ระบบการออมเพื่อการเกษียณ และสร้างความมั่นคงในวัยสูงอายุ

(๗) การผลักดันให้ประเด็นสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุ ถูกบรรจุไว้ในแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ หรือแผน
อื่น ๆ ที่มีการทำงานภายใต้บทบาทของสหวิชาชีพมากขึ้น เพื่อให้การขับเคลื่อนงานมีประสิทธิภาพ
รวมถึงการเน้นกิจกรรมต่าง ๆ ลงไปที่ภาคประชาชน และองค์กรปกครองท้องถิ่นในการจัดการให้เกิด
การดูแลตนเองเพิ่มขึ้น

ด้านงบประมาณ

(๑) การกำหนดร้อยละของการใช้งบประมาณให้แต่ละงวดตามตัวชี้วัดที่เหมาะสม

(๒) ในระยะแรก พื้นที่นำร่องโครงการธนาคารเวลาฯ ควรจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น

(๓) ควรปรับแก้ไขระเบียบให้ขยายวงเงินการปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก
ของผู้สูงอายุให้มีความเหมาะสมกับสภาพบริบทที่มีความเปลี่ยนแปลงไปในด้านเศรษฐกิจ รวมถึงการมี
งบประมาณให้แรงงานที่ปรับสภาพแวดล้อมฯ เพื่อสนับสนุนการเดินทาง/ค่าอาหาร ฯ เนื่องจากหลายพื้นที่
ติดปัญหาเรื่องแรงงานปรับสภาพแวดล้อมฯ เพราะเป็นแรงงานในสังคมเมืองต้องทำงานที่มีรายได้
จึงไม่ว่างพอจะมาเป็นจิตอาสา และทำให้ผู้สูงอายุต้องรอเวลาการได้รับความช่วยเหลือ ดังนั้นจึงต้องรอ
เวลาแรงงานว่างมาเป็นจิตอาสา ทำให้การปรับสภาพแวดล้อมฯ เกิดการล่าช้า

(๔) การสนับสนุน/ส่งเสริมส่วนราชการภูมิภาค นำงบประมาณผู้สูงอายุระดับจังหวัดมาบูรณา
การกับกิจกรรมของผู้สูงอายุที่เป็นโครงการของกรมกิจการผู้สูงอายุ โดยตอบโจทย์ตัวชี้วัด
ได้ทั้งของจังหวัด และกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวง พม.

ด้านหลักสูตร

(๑) การปรับปรุงหลักสูตรการพัฒนางานอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุให้มีความโดดเด่นในเชิงสังคม
การส่งเสริม และการคุ้มครองสิทธิในมิติต่าง ๆ สำหรับมิติการแพทย์/สาธารณสุขให้อาศัยหลักสูตร
และกลไก อสม. สช. และอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น (อปท.)

รายการอ้างอิง

ราชกิจจานุเบกษา

- พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖. (๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๖). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม ๑๒๐ ตอนที่ ๑๓๐ ก. หน้า ๑ - ๘
- พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓. (๑๕ กันยายน ๒๕๕๓). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม ๑๒๗ ตอนที่ ๕๖ ก. หน้า ๑ - ๓
- พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐. (๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๐). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม ๑๓๔ ตอนที่ ๑๓๑ ก. หน้า ๓๖ - ๓๘
- ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐). (๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๑). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๘๒ ก. หน้า ๑ - ๗๑
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. ๒๕๖๐). (๖ เมษายน ๒๕๖๐). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม ๑๓๔ ตอนที่ ๔๐ ก. หน้า ๑ - ๙๐

หนังสือ

- กรมกิจการผู้สูงอายุ. (๒๕๖๐). แผนกลยุทธ์กรมกิจการผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔. กรุงเทพมหานคร : กรมกิจการผู้สูงอายุ
- กรมกิจการผู้สูงอายุ. (๒๕๖๑). ยุทธศาสตร์กรมกิจการผู้สูงอายุ ๒๐ ปี. กรุงเทพมหานคร : กรมกิจการผู้สูงอายุ
- กรมกิจการผู้สูงอายุ. (๒๕๖๑). แผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒. กรุงเทพมหานคร : กรมกิจการผู้สูงอายุ
- กรมกิจการผู้สูงอายุ. (๒๕๖๑). แผนปฏิบัติการราชการฯและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒. กรุงเทพมหานคร : กรมกิจการผู้สูงอายุ
- ศิริวรรณ อรุณทิพย์ไพฑูรย์. (๒๕๕๗). การดำเนินงานด้านผู้สูงอายุของประเทศไทยภายใต้กรอบพันธกรณีองค์การสหประชาชาติ : แผนปฏิบัติการระหว่างประเทศมาดริด ว่าด้วยเรื่องผู้สูงอายุ. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาสและผู้สูงอายุ
- สมคิด พรหมจ้อย. (๒๕๔๖). เทคนิคการประเมินโครงการ. (พิมพ์ครั้งที่ ๔). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สุวิมล ตีรกานันท์. (๒๕๔๕). การประเมินโครงการ: แนวทางสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รายการอ้างอิง (ต่อ)

หนังสือ (ต่อ)

สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (๒๕๖๐). แผนยุทธศาสตร์
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)
และแผนยุทธศาสตร์สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙). กรุงเทพมหานคร : สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนา
สังคมและความมั่นคงของมนุษย์

บทความในวารสาร

รัตนะ บัวสนธ์. (๒๕๕๖). รูปแบบการประเมิน CIPP และ CIPPIEST มโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อน
และถูกต้องในการใช้ CIPP and CIPPIEST Evaluation Models: Mistaken and Precise
Concepts of Applications. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย. ๕(๒) : ๗ - ๒๔

สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์

สหประชาชาติ. เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของประเทศไทย. (ออนไลน์), เข้าถึงได้จาก :

<https://www.un.or.th/globalgoals/th/the-goals/> (๒๕๖๒, ๕ มีนาคม)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. ภาพรวมแผนการปฏิรูปประเทศ ๑๑

ด้าน. (ออนไลน์), เข้าถึงได้จาก [http://www.nesdb.go.th/download/document/
SAC/RF_SumPlan.pdf](http://www.nesdb.go.th/download/document/SAC/RF_SumPlan.pdf) (๒๕๖๒, ๕ มีนาคม)

สำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี. มติ ครม. เรื่องมาตรการรองรับสังคมผู้สูงอายุ เมื่อวันที่ ๘

พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๙ มติ ครม. เรื่องร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... .

เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐. (ออนไลน์), เข้าถึงได้จาก

http://www.soc.go.th/cc_main๒๑_fix.htm (๒๕๖๒, ๕ มีนาคม)

ภาคผนวก

สรุปการประชุมเชิงปฏิบัติการ
การติดตามประเมินผลการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ
ตามแผนปฏิบัติราชการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาค
เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒
วันศุกร์ที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๒.๐๐ น.
ณ ศูนย์การเรียนรู้และฝึกอบรมด้านผู้สูงอายุ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

ผู้ชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นางสาววรรณ อรัญกุล	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน
๒. รศ. ดร. อรรถกฤต ปัจฉิมนันท์	หัวหน้าโครงการ และอาจารย์ประจำคณะ รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
๓. นางสาวศรีสัจจา เนียมสุวรรณ	นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ
๔. นางสาวบัณฑิตา พรรณขาม	นักสังคมสงเคราะห์ปฏิบัติการ
๕. นางสาวรุ่งนภา ศรีพงษ์	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
๖. นายพงษ์พัฒน์ ศรีบุญนะ	ผู้แทนศูนย์การเรียนรู้และฝึกอบรมด้าน ผู้สูงอายุจังหวัดชลบุรี
๗. นางสาวกชพรรณ วรรณภีร์	ผู้แทนเทศบาลนครเจ้าพระยาสุรศักดิ์ จังหวัดชลบุรี
๘. นางอรณปวีณ์ อิมพิชัย	ผู้แทนศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคม ผู้สูงอายุบ้านบางละมุง จังหวัดชลบุรี
๙. นางสาวสุทธิรัตน์ โทชนบท	ผู้แทนศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคม ผู้สูงอายุบ้านบางละมุง จังหวัดชลบุรี
๑๐. นายนภดล คำทอน	ผู้แทนสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคง ของมนุษย์จังหวัดชลบุรี
๑๑. นายภาคภูมิ หลังสว่าง	ผู้แทนศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคม ผู้สูงอายุवासนะเวศม์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๒. นายพร้อม คันธรักษ์	ผู้แทนศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคม ผู้สูงอายุवासนะเวศม์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๓. นางสมาพร เนียมดี	สมาชิกศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริม อาชีพผู้สูงอายุ

๑๔.นางอรุณ มุ่งหาเงิน	สมาชิกศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ
๑๕. นางวารีย์ สีเมกิจ	โรงเรียนผู้สูงอายุ
๑๖. นายทวาย มุ่งหาแก้ว	โรงเรียนผู้สูงอายุ
๑๗. นางวันทนีย์ หาเงิน	เครือข่ายผู้สูงอายุ
๑๘. นายม่วง คำพยัค	เครือข่ายผู้สูงอายุ
๑๙. นายสำรวย เอี่ยมประมูล	เครือข่ายผู้สูงอายุ
๒๐. นายจันทร์ดี ต้นพันธ์	เครือข่ายผู้สูงอายุ
๒๑. นายสมชัย สิมมา	เครือข่ายผู้สูงอายุ
๒๒. นายสุเทพ ลักษณะโภาคิน	เครือข่ายผู้สูงอายุ
๒๓. นายสมพงษ์ วงศ์นิกร	เครือข่ายผู้สูงอายุ
๒๔. นายวิเชียร ทองกวม	เครือข่ายผู้สูงอายุ
๒๕. นายมนัส เกตุวัตถา	เครือข่ายผู้สูงอายุ
๒๖. นางรัตนา พูลมนัส	เครือข่ายผู้สูงอายุ
๒๗. นางสง่า ขำจันทร์	เครือข่ายผู้สูงอายุ
๒๘. นางน้อย ยอดน้ำคำ	เครือข่ายผู้สูงอายุ
๒๙. นางทัศนีย์ พันธุ์แดง	เครือข่ายผู้สูงอายุ
๓๐. นางสาวทองคำ ปิ่นวงษ์งาม	เครือข่ายผู้สูงอายุ
๓๑. นางประยงค์ กลัดแก้ว	เครือข่ายผู้สูงอายุ
๓๒. นางสาวละเอียด จิตพิงธรรม	เครือข่ายผู้สูงอายุ
๓๓. นางสาวปัทมา แซ่ไคว	เครือข่ายผู้สูงอายุ
๓๔. นางอารี รุ่นใหม่	เครือข่ายผู้สูงอายุ
๓๕. นางบรรจบ มีผล	เครือข่ายผู้สูงอายุ
๓๖. นางสาวอิทธิชนพวลี แก้วแสนสุข	ผู้ช่วยนักวิจัย

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๐๐ น.

รศ. ดร. อรรถกฤต ปัจฉิมนันท์ หัวหน้าโครงการ ชี้แจงจุดประสงค์ของการประชุมเชิงปฏิบัติการ การติดตามประเมินผลการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุตามแผนปฏิบัติราชการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างเสริมความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานจากหน่วยงาน และเครือข่ายต่าง ๆ ที่ปฏิบัติงาน และหรือดำเนินงานด้านผู้สูงอายุได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นด้านสภาพแวดล้อมหรือบริบทผู้สูงอายุในแต่ละพื้นที่ การดำเนินงานผู้สูงอายุ และรายงานผลการดำเนินงานตามแผนฯ รวมทั้งนำเสนอประเด็นปัญหา อุปสรรค และแนวทางความสำเร็จในการดำเนินงาน และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายด้านผู้สูงอายุ ซึ่ง

ประกอบไปด้วยศูนย์การเรียนรู้และฝึกอบรมด้านผู้สูงอายุ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านบางละมุง จังหวัดชลบุรี ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุวาสนะเวศม์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดชลบุรี และเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุอื่น ๆ โดยผลการประชุมสามารถสรุปได้ ดังนี้

๑. การแลกเปลี่ยนสถานะแวดล้อมและบริบทผู้สูงอายุในแต่ละพื้นที่

ประเด็นสถานะแวดล้อมและบริบทของผู้สูงอายุที่เกี่ยวข้องกับแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างเสริมสุขภาพเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จากการระดมความคิดเห็นขององค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ สามารถสรุปได้ ดังนี้

๑.๑ ผู้สูงอายุ

ตัวแทนเทศบาลนครเจ้าพระยาสุรศักดิ์ จังหวัดชลบุรี ร่วมแลกเปลี่ยนกับผู้เข้าร่วมประชุมถึงบริบทของพื้นที่ เช่น พื้นที่เขตเมือง พื้นที่อุตสาหกรรม หรือพื้นที่ชนบท ที่มีผลกระทบต่อความต้องการประสบการณ์ และการตัดสินใจด้านต่าง ๆ ของผู้สูงอายุ เนื่องจากในบางพื้นที่ซึ่งมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยจะส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนและทำให้ผู้สูงอายุรู้สึกว่าคุณค่า นอกจากนี้ผู้สูงอายุกลุ่มนี้ยังต้องการพัฒนาทักษะและความสามารถของตนเพิ่มเติม ในขณะที่ผู้สูงอายุในบางพื้นที่อาจจะเป็นผู้สูงอายุติดที่ ต้องการความยืดหยุ่นในการเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่าผู้สูงอายุกลุ่มอื่น ๆ หากไม่ได้รับความยืดหยุ่นและความสะดวกมากเท่าที่ควร ผู้สูงอายุก็มีแนวโน้มที่จะไม่เข้าร่วมกิจกรรม ดังนั้น การออกแบบกิจกรรมหรือการเข้าให้ความช่วยเหลือกับผู้สูงอายุต้องคำนึงถึงความแตกต่างของบริบทพื้นที่และกลุ่มของผู้สูงอายุควบคู่กันไปด้วย

๑.๒ ความร่วมมือขององค์กรต่าง ๆ ในพื้นที่

ตัวแทนศูนย์การเรียนรู้และฝึกอบรมด้านผู้สูงอายุ จังหวัดชลบุรี กล่าวว่า ความร่วมมือขององค์กร โดยเฉพาะการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคธุรกิจในพื้นที่ มีผลต่อความสำเร็จของโครงการผู้สูงอายุ เนื่องจากในบางครั้ง งบประมาณสนับสนุนโครงการ เช่น การจัดกิจกรรมในโรงเรียนผู้สูงอายุอาจไม่เพียงพอ แต่เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญกับประเด็นผู้สูงอายุและมีขีดความสามารถในการจัดสรรงบประมาณสนับสนุน ทำให้กิจกรรมผู้สูงอายุมีงบประมาณในการจัดกิจกรรมและประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ นอกจากนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนยังเป็นหน่วยงานสำคัญในการช่วยรณรงค์และเชิญชวนให้ผู้สูงอายุเข้าร่วมกิจกรรมภายใต้แผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างเสริมสุขภาพเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

๑.๓ ค่านิยมของผู้สูงอายุ

ตัวแทนผู้เข้าร่วมประชุมเสนอให้พิจารณาประเด็นค่านิยมของผู้สูงอายุซึ่งเป็นตัวกำหนดการตัดสินใจและเหตุผลในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เช่นกรณีการรณรงค์ให้ผู้สูงอายุร่วมบริจาคเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ซึ่งในปัจจุบันพบว่ายังมีจำนวนผู้สูงอายุเข้าร่วมบริจาคเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุจำนวนน้อย เนื่องจากผู้สูงอายุบางกลุ่มมีความประสงค์นำเงินไปบริจาคเพื่อการกุศลโดยตรง เช่น การให้ทุนการศึกษา การ

บริจาคเงินให้แก่วัด ผู้ยากไร้ หรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่สร้างประโยชน์ให้แก่สังคม ซึ่งทำให้ผู้สูงอายุรู้สึกมีตัวตน มีคุณค่า และสามารถมีปฏิสัมพันธ์กับผู้รับได้โดยตรง ดังนั้น การจะทำความเข้าใจการตัดสินใจของผู้สูงอายุ เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมหรือการสนับสนุนโครงการต่าง ๆ จะต้องพิจารณาค่านิยมที่อยู่เบื้องหลังการตัดสินใจของผู้สูงอายุในบริบทนั้น ๆ ด้วย จึงจะทำโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างเสริมโอกาสเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น

๑.๔ การใช้เทคโนโลยีของผู้สูงอายุ

ตัวแทนจากศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุวาสนะเวศม์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และตัวแทนศูนย์การเรียนรู้และฝึกอบรมด้านผู้สูงอายุ จังหวัดชลบุรี กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีเข้ามาจัดกิจกรรมให้แก่ผู้สูงอายุหรือการเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีขึ้นอยู่กับบริบทของพื้นที่ เนื่องจากในบางพื้นที่อาจมีข้อจำกัดในเรื่องอุปกรณ์ ความพร้อมของผู้เชี่ยวชาญ หรือที่ตั้งที่อยู่จะอยู่ห่างไกล จึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนกิจกรรมให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่และความต้องการของผู้สูงอายุที่เข้าร่วมกิจกรรม หรือในบางกรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามาให้การสนับสนุน อุปกรณ์และวิทยากรทำให้สามารถบรรลุเป้าหมายของโครงการได้

๒. การดำเนินงานตามภารกิจ และบทบาทหน้าที่เพื่อจัดการสถานะแวดล้อมในแต่ละพื้นที่

ประเด็นการดำเนินงานตามภารกิจและบทบาทหน้าที่เพื่อจัดการสถานะแวดล้อมในแต่ละพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างเสริมโอกาสเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จากการระดมความคิดเห็นขององค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ สามารถสรุปได้ ดังนี้

๒.๑ หลักสูตรโรงเรียนผู้สูงอายุ

ตัวแทนจากศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุวาสนะเวศม์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และตัวแทนศูนย์การเรียนรู้และฝึกอบรมด้านผู้สูงอายุ จังหวัดชลบุรี อธิบายถึงการนำหลักสูตรโรงเรียนผู้สูงอายุไปปรับให้เข้ากับเหมาะสมของพื้นที่และความต้องการของผู้สูงอายุ เช่น การกำหนดจำนวนวันที่เรียนต่อสัปดาห์ หรือรูปแบบกิจกรรมที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุอาจที่มีความสนใจเฉพาะด้าน เป็นต้น นอกจากนี้การแก้ไขปัญหางบประมาณในการจัดกิจกรรมในโรงเรียนผู้สูงอายุสามารถทำได้ด้วยการขอรับบริจาคสนับสนุนจากประชาชนในพื้นที่ หรือขอให้ผู้สูงอายุที่เข้าร่วมกิจกรรมจัดเตรียมอาหารเที่ยง มาด้วย อย่างไรก็ตาม ผู้เข้าร่วมเสนอแนะว่า ถึงแม้ว่าหลักสูตรโรงเรียนผู้สูงอายุจะเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถปรับเปลี่ยนกิจกรรมให้เข้ากับบริบทของพื้นที่และผู้สูงอายุ แต่ก็คงยังต้องมีการสร้างมาตรฐานของโรงเรียนผู้สูงอายุให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น มาตรฐานการดูแลผู้สูงอายุและมาตรฐานการก่อตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ และมาตรฐานการคัดเลือกพื้นที่ที่เหมาะสมในการดำเนินการโรงเรียนผู้สูงอายุ เพื่อให้เกิดความชัดเจนให้กับผู้ปฏิบัติงานและแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรโรงเรียนผู้สูงอายุต่อไป

๒.๒ การเพิ่มจำนวนเครือข่ายผู้สูงอายุ

ตัวแทนศูนย์การเรียนรู้และฝึกอบรมด้านผู้สูงอายุ จังหวัดชลบุรี กล่าวว่า จำนวนของผู้สูงอายุที่เข้าร่วมกิจกรรมจะเพิ่มขึ้นหรือไม่ ปัจจัยที่สำคัญ คือ ความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่เข้าร่วมกิจกรรมกับศูนย์ดูแลผู้สูงอายุที่ผ่านมา เพราะถ้าหากผู้สูงอายุที่เข้าร่วมกิจกรรมประทับใจและเห็นว่าได้รับประโยชน์จากกิจกรรมดังกล่าว ก็จะเชิญชวนเพื่อนผู้สูงอายุในบริเวณเดียวกันหรือบริเวณใกล้เคียงให้มาเข้าร่วมกิจกรรมอื่น ๆ กับศูนย์การเรียนรู้และฝึกอบรมด้านผู้สูงอายุหรือกิจกรรมของผู้สูงอายุในพื้นที่ต่อไป ดังนั้น นอกจากที่ผู้ปฏิบัติงานในโครงการจะสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานเอกชนอื่น ๆ แล้ว ควรให้ความสำคัญกับการสร้างความเข้มแข็งให้กับเครือข่ายของผู้สูงอายุ ซึ่งมีความไวใจและความใกล้ชิดกัน ทำให้เครือข่ายในการดูแลและช่วยเหลือผู้สูงอายุมีความเข้มแข็งและมีจำนวนมากขึ้น

๒.๓ การวางแผนเรื่องผู้สูงอายุในระยะยาว

ตัวแทนเทศบาลนครเจ้าพระยาสุรศักดิ์ จังหวัดชลบุรีและตัวแทนศูนย์การเรียนรู้และฝึกอบรมด้านผู้สูงอายุ จังหวัดชลบุรี กล่าวว่า ในแต่ละพื้นที่ที่มีบริบททางด้านสังคมและเศรษฐกิจ รวมทั้งผู้สูงอายุที่แตกต่างกัน ดังนั้น เพื่อเตรียมพร้อมรับมือกับความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น ทั้งในด้านจำนวนผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นและความต้องการของผู้สูงอายุที่มีความหลากหลาย จึงควรมีการวางแผนดูแลผู้สูงอายุในพื้นที่ในระยะยาว ได้แก่ ข้อมูลของผู้สูงอายุ แนวโน้มความเปลี่ยนแปลง ความท้าทาย และนโยบายดูแลผู้สูงอายุ อย่างไรก็ตาม ต้องพิจารณาควบคู่ไปกับการวางแผนความพร้อมของเจ้าหน้าที่ดูแลผู้สูงอายุ ทั้งด้านจำนวนผู้ปฏิบัติงานและทักษะของผู้ปฏิบัติงานที่ควรพัฒนาเพื่อให้สามารถช่วยเหลือและดูแลผู้สูงอายุได้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๓. ผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

ประเด็นผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จากการระดมความคิดเห็นขององค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ สามารถสรุปได้ ดังนี้

๓.๑ การเบิกจ่ายงบประมาณและการจัดทำคำขอของงบประมาณโครงการที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ

ตัวแทนศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ วาสนะเวศม์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตัวแทนศูนย์การเรียนรู้และฝึกอบรมด้านผู้สูงอายุ จังหวัดชลบุรี และตัวแทนเทศบาลนครเจ้าพระยาสุรศักดิ์ จังหวัดชลบุรี รายงานว่า โครงการและกิจกรรมภายใต้แผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณสามารถเบิกจ่ายงบประมาณได้ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด เนื่องจากผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานให้ความสำคัญกับประเด็นการเบิกจ่ายงบประมาณให้ตรงตามรอบปฏิทิน กระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานเบิกจ่ายงบประมาณของแต่ละโครงการตามเป้าหมาย นอกจากนี้ กระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานพิจารณาโครงการในรอบปีงบประมาณต่อไปและเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำคำขอของงบประมาณโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้าง

ความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ รวมถึงแผนบูรณาการการพัฒนาพื้นที่ระดับภาค ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

๓.๒ ผลการดำเนินงานของหน่วยงาน

ตัวแทนศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุวาสนะเวศม์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตัวแทนศูนย์การเรียนรู้และฝึกอบรมด้านผู้สูงอายุ จังหวัดชลบุรี และตัวแทนเทศบาลนครเจ้าพระยาสุรศักดิ์ จังหวัดชลบุรี รายงานว่า การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายของหน่วยงานที่ได้วางแผนไว้ ซึ่งเป็นผลมาจากการเข้าใจจุดประสงค์และแผนปฏิบัติการปฏิบัติราชการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของผู้ปฏิบัติงานเป็นอย่างดี นอกจากนี้ ผลการดำเนินงานยังสะท้อนจากการได้รับบริการของผู้สูงอายุที่มีมาตรฐานและรวดเร็ว และจำนวนผู้สูงอายุที่เข้าร่วมกิจกรรมเพิ่มขึ้น รวมไปถึงการสร้างเครือข่ายกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนในพื้นที่ดำเนินการ ในขั้นตอนต่อไป คือ การวางแผนการติดตามประเมินผลโครงการและกิจกรรมเพื่อนำมาประมวลผลแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุต่อไป โดยจะพิจารณาทั้งผลกระทบเชิงบวกในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการสนับสนุนงบประมาณ การจัดรูปแบบกิจกรรม และการเลือกพื้นที่กลุ่มเป้าหมายในอนาคต

๓.๓ การสร้างความร่วมมือกับองค์กรอื่น ๆ ภาคีเครือข่าย

ตัวแทนศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุวาสนะเวศม์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตัวแทนศูนย์การเรียนรู้และฝึกอบรมด้านผู้สูงอายุ จังหวัดชลบุรี และตัวแทนเทศบาลนครเจ้าพระยาสุรศักดิ์ จังหวัดชลบุรี รายงานว่า การสร้างเครือข่ายความร่วมมือของกลุ่มผู้สูงอายุ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน ดำเนินการไปได้ด้วยดีตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ความสำเร็จของโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ส่วนหนึ่งได้รับความร่วมมือจากเครือข่ายของผู้สูงอายุที่เข้มแข็ง โดยมีความคาดหวังในอนาคตว่า จะสามารถผสาน กำลังระหว่างกลุ่มเยาวชนและกลุ่มผู้สูงอายุในชุมชนผ่านโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชนมากขึ้น และเพื่อส่งเสริมให้กลุ่มเยาวชนเป็นพลังในการดูแลและส่งเสริมคุณค่าของผู้สูงอายุในอนาคต

๔. ปัญหา อุปสรรค และแนวทางความสำเร็จในการดำเนินงาน

ประเด็นปัญหา อุปสรรค และแนวทางความสำเร็จในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับแผนปฏิบัติการราชการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จากการระดมความคิดเห็นขององค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ สามารถสรุปได้ ดังนี้

๔.๑ บุคคลากร

ตัวแทนจากศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุวาสนะเวศม์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และตัวแทนศูนย์การเรียนรู้และฝึกอบรมด้านผู้สูงอายุ จังหวัดชลบุรี เสนอว่า ปัญหาและอุปสรรคประการแรก คือ จำนวนบุคลากรในการดูแลผู้สูงอายุมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการดูแลผู้สูงอายุอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากในบางพื้นที่ไม่มีบุคลากรที่มีความรู้ และมึงบประมาณในการจ้างบุคลากรเสริมจำกัด

นอกจากนั้นบุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ในบางครั้งยังขาดทักษะ เช่น ทักษะในการให้คำปรึกษา หรือทักษะในการดูแลผู้สูงอายุที่ป่วยเป็นโรคซึมเศร้า เป็นต้น นอกจากนี้ยังไม่สามารถเข้าร่วมการอบรมเพื่อพัฒนาทักษะต่าง ๆ เนื่องจากภาระงานที่ไม่สามารถมาปฏิบัติงานแทนได้

๔.๒ งบประมาณ

ตัวแทนศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านบางละมุง จังหวัดชลบุรี เสนอแนะว่า งบประมาณในการดำเนินงานตามแผนงานโครงการตามแผนปฏิบัติราชการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างเสริมความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานจริงในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเนื่องจากสถิติที่ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุมักจะได้รับการสนับสนุนงบประมาณลดลงเรื่อย ๆ เนื่องจากปัญหาเชิงโครงสร้างที่อาจไม่ได้เป็นโครงสร้างที่เป็นทางการ นำมาซึ่งความกังวลและความยุ่งยากของผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ ตัวอย่างโครงการที่ประสบปัญหาดังกล่าว เช่น โครงการซ่อมแซมบ้านของผู้สูงอายุที่จำกัดงบประมาณไว้เพียงสองหมื่นบาท ซึ่งในบางกรณีไม่สามารถซ่อมแซมบ้านให้มีมาตรฐานและความปลอดภัยให้แก่ผู้สูงอายุ

๔.๓ ระเบียบขั้นตอน

ตัวแทนสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดชลบุรีกล่าวว่า ในบางโครงการภายใต้แผนปฏิบัติราชการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างเสริมความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีระเบียบซับซ้อน ไม่ตอบสนองกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมและเศรษฐกิจ ทำให้เป็นอุปสรรคแก่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ เช่น ขั้นตอนการขอค่าจัดการศพตามประเพณี ซึ่งผู้ปฏิบัติงานต้องเช็คสิทธิจากเลขประชาชน ๑๓ หลัก โดยต้องมีรายได้เฉลี่ยต่อปีไม่เกินสามหมื่นแปดพันบาทต่อปี ถัดจากนั้นผู้แสดงความประสงค์ต้องกรอกแบบฟอร์มและรับรองโดยผู้ใหญ่บ้าน ทำให้ไม่ค่อยมีประชาชนสนใจในการขอค่าจัดการศพตามประเพณี เพราะนอกจากต้องขอยื่นรับค่าจัดการศพในสามสัปดาห์ แต่ด้วยขั้นตอนที่มีความยุ่งยาก ซึ่งผู้ที่ยากจนจริง ๆ มักจะเดินทางลำบาก และไม่มีเอกสารสำคัญใดๆ ทำให้มีผู้สนใจจำนวนน้อย หรือในกรณีการขอรับการสนับสนุนเงินกองทุนผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นเงินกองทุนที่สนับสนุนการจัดกิจกรรมของผู้สูงอายุ ตามขนาดของโครงการ S M L แต่เนื่องจากมีแบบฟอร์มและขั้นตอนที่ซับซ้อนส่งผลให้ผู้สูงอายุไม่สนใจขอรับการสนับสนุน

๔.๔ ฐานข้อมูล

ตัวแทนสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดชลบุรี รายงานว่า ในปัจจุบันยังคงใช้ฐานข้อมูลของผู้สูงอายุของปี ๒๕๕๙ ซึ่งยังไม่มีการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน นอกจากนี้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุยังคงกระจุกกระจาย เนื่องจากส่วนมากข้อมูลของผู้สูงอายुरายงานไปทางกระทรวงสาธารณสุข ขากการบูรณาการและสร้างฐานข้อมูลที่สามารถใช้งานได้ร่วมกัน ซึ่งการขาดฐานข้อมูลย่อมกระทบต่อการมองเห็นภาพความเปลี่ยนแปลง ปัญหา หรือการทำนายที่เป็นองค์รวม นอกจากนี้ยังกระทบต่อการวางแผนแก้ไขปัญหาผู้สูงอายุในระยะยาวทั้งในด้านนโยบายและการวางแผนอัตรากำลังของผู้ปฏิบัติงาน

๔.๕ การติดตามผล

ตัวแทนศูนย์การเรียนรู้และฝึกอบรมด้านผู้สูงอายุ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ตัวแทนศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านบางละมุง จังหวัดชลบุรี ตัวแทนศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุวาระสามวัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และตัวแทนสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดชลบุรี แสดงความคิดเห็นว่า ตัวชี้วัดของโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างความปลอดภัยเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ยังไม่เป็นรูปธรรมเพียงพอ เนื่องจากตัวชี้วัดของโครงการส่วนใหญ่เป็นตัวชี้วัดที่มุ่งประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการ แต่ไม่สามารถวัดผลกระทบที่เกิดขึ้นจริงต่อผู้สูงอายุและท้องถิ่น เช่น ผู้สูงอายุที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้นหรือไม่ ผู้สูงอายุที่เข้าร่วมโครงการมีสุขภาพแข็งแรงขึ้นหรือไม่ หรือมีโครงการติดตามประเมินผลเครือข่ายที่เข้าร่วมโครงการหรือไม่ เครือข่ายที่เข้าร่วมโครงการออกไปดูแลผู้สูงอายุจำนวนกี่คน มีความต่อเนื่องหรือไม่ เป็นต้น

๕. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ข้อเสนอเชิงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างความปลอดภัยเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จากการระดมความคิดเห็นขององค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ สามารถสรุปได้ ดังนี้

๕.๑ ความยั่งยืนของโครงการในแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างความปลอดภัยเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ

ตัวแทนศูนย์การเรียนรู้และฝึกอบรมด้านผู้สูงอายุ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ตัวแทนศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านบางละมุง จังหวัดชลบุรี ตัวแทนศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุวาระสามวัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และตัวแทนสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดชลบุรี เสนอแนะว่า ความยั่งยืนของโครงการที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุขึ้นอยู่กับ การเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนและความพร้อมของทรัพยากรในพื้นที่ อาทิ งบประมาณในการดำเนินโครงการ อาคารหรือพื้นที่ในการจัดกิจกรรมที่อยู่ติดกับชุมชน นอกจากนี้ความยั่งยืนของโครงการยังขึ้นอยู่กับ ประสพการณ์ร่วมของผู้เข้าร่วมโครงการ ซึ่งจะทำให้เกิดการแนะนำ เชิญชวน และขยายจำนวนของผู้เข้าร่วมจากพื้นที่เดิมและพื้นที่ใกล้เคียงมากขึ้น อีกทั้งการสร้างเครือข่ายระหว่างชมรมผู้สูงอายุและกลุ่มเยาวชนในพื้นที่ก็จะช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืนของโครงการมากขึ้น อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้เกิดปฏิสัมพันธ์ของคนในชุมชนทุกช่วงวัย

๕.๒ การสร้างความร่วมมือในการสนับสนุนโครงการตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างความปลอดภัยเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ

ผู้เข้าร่วมเสนอแนะว่า การสร้างความร่วมมือกับองค์กรที่เกี่ยวข้อง ภาคประชาสังคม และเอกชน ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และมีการวางแผนและเป้าหมายร่วมกันที่เป็นรูปธรรมเพื่อสร้างระบบรองรับ และช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ครบวงจรมากขึ้น เพื่อตอบสนองกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมและเศรษฐกิจ เช่น การวางแผนการทำงานภายหลังจากการเรียนจบหลักสูตรของผู้สูงอายุในพื้นที่ การสร้างตลาดรองรับ ผู้สูงอายุที่มีความสามารถในการทำงาน และการจัดทำหลักสูตรที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาศักยภาพของผู้สูงอายุ เป็นต้น ซึ่งในปัจจุบันยังไม่ได้คำนึงถึงระบบที่สร้างโอกาสให้ผู้สูงอายุได้ต่อยอดความรู้จากการ ปฏิบัติจริงหรือสามารถเป็นต้นแบบให้กับคนในชุมชนมากเท่าที่ควร การสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่ เข้มแข็งจากทุกภาคส่วนจะทำให้เกิดการสร้างโอกาสและความรู้ที่สร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาให้แก่ ผู้สูงอายุอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๕.๓ การติดตามผลโครงการในแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผน บูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ

ตัวแทนจากศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุวาสนะเวศม์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และตัวแทนศูนย์การเรียนรู้และฝึกอบรมด้านผู้สูงอายุ จังหวัดชลบุรี เสนอแนะว่า การติดตามประเมินผล แผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับ สังคมผู้สูงอายุในอนาคต ควรดึงเอาจุดแข็งของการประเมินแบบ business model มาปรับใช้ในบาง โครงการ เพื่อทำให้ตัวชี้วัดมีประสิทธิภาพและสามารถวัดได้อย่างเที่ยงตรง นอกจากนี้ในบางโครงการที่มี การติดตามประเมินผลในพื้นที่เดิม แต่ตัวงบประมาณที่สนับสนุนสิ้นสุดและถูกยกงบประมาณไปตั้งให้กับ โครงการในพื้นที่ใหม่ ซึ่งโครงการในพื้นที่เดิมยังอาจจะดำเนินการไม่เสร็จสมบูรณ์หรือมีประสิทธิภาพใน การแก้ไขปัญหาหรือช่วยเหลือผู้สูงอายุได้มีประสิทธิภาพมากพอ ผู้เข้าร่วมจึงเสนอแนะว่า ต้องพิจารณา ความต่อเนื่องซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งของประสิทธิภาพในบางโครงการและกิจกรรมด้วย

๕.๔ การพัฒนาหลักสูตรในแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผน บูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ

เครือข่ายผู้สูงอายุที่เข้าร่วมการประชุมฯ เสนอว่า ควรมีการพัฒนาหลักสูตรเพื่อผู้สูงอายุให้มีความหลากหลายและตอบสนองกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมและเศรษฐกิจมากขึ้น เช่น หลักสูตรการใช้คอมพิวเตอร์เบื้องต้น หลักสูตรภาษาต่างประเทศเบื้องต้น เช่น ภาษาอังกฤษและภาษาจีน เพื่อรองรับ การทำงานของผู้สูงอายุในเมืองท่องเที่ยว รวมไปถึงการพัฒนาหลักสูตรที่ทำให้ผู้สูงอายุได้สร้างประโยชน์ที่เป็นรูปธรรมให้กับชุมชน เช่น การทำดอกไม้จันทน์ พวงหรีด หรือการปลูกผัก เป็นการเน้นการลงมือ ปฏิบัติมากกว่าการศึกษาทฤษฎี ซึ่งจะทำให้ผู้สูงอายุสามารถกลายเป็นพลังและผู้นำในท้องถิ่น และเป็น ต้นแบบให้กับเยาวชนได้

๕.๕ การประชาสัมพันธ์โครงการแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณและแผน บูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ

ตัวแทนจากศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุวาสนะเวศม์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และตัวแทนศูนย์การเรียนรู้และฝึกอบรมด้านผู้สูงอายุ จังหวัดชลบุรี เสนอแนะว่า การประชาสัมพันธ์

โครงการแผนปฏิบัติการราชการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุยังไม่สามารถเข้าถึงผู้สูงอายุที่จริงจัง ๆ เนื่องจากพักอาศัยอยู่ไกล ไม่เข้าใจระเบียบและประโยชน์ที่ตนจะได้รับ ดังนั้น นอกจากที่จะต้องอาศัยการทำงานของผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่และเครือข่ายแล้ว ต้องเสนอข้อมูลของโครงการและการปฏิบัติงานผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ และพื้นที่ออนไลน์มากขึ้น เพื่อสร้างองค์ความรู้ให้กับประชาชน และนอกจากนั้นเยาวชนที่จะเป็นกำลังเสริมในการสนับสนุนโครงการและช่วยเหลือผู้สูงอายุในพื้นที่ต่อไป

๕.๖ การแก้ไขระเบียบขั้นตอนในการดำเนินการของโครงการตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณและแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ

ตัวแทนศูนย์การเรียนรู้และฝึกอบรมด้านผู้สูงอายุ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ตัวแทนศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านบางละมุง จังหวัดชลบุรี ตัวแทนศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุวาสนะเวศม์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และตัวแทนสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดชลบุรี เสนอแนะว่า หากสามารถแก้ไขข้อจำกัดของระเบียบปฏิบัติในการดำเนินการโครงการต่าง ๆ ที่ไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงานในพื้นที่ได้ เช่น โครงการซ่อมบ้านผู้สูงอายุ ค่าจัดการศพตามประเพณี ซึ่งมีกฎระเบียบที่ไม่ตอบสนองต่อความเป็นเปลี่ยนของสังคมและเศรษฐกิจ รวมถึงข้อจำกัดของกลุ่มผู้สูงอายุที่มีความแตกต่าง จะเป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาแก่ผู้สูงอายุและสร้างความรวดเร็วในการดำเนินงานให้กับผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ที่มีความหลากหลาย

๕.๗ การแก้ไขด้านงบประมาณ

ตัวแทนศูนย์การเรียนรู้และฝึกอบรมด้านผู้สูงอายุจังหวัดชลบุรีเสนอแนะว่า ในการแก้ไขปัญหาด้านงบประมาณควรมีการพิจารณาการสนับสนุนงบประมาณให้แก่ศูนย์ต่าง ๆ ในระยะยาว โดยเฉพาะการแยกงบประมาณของการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่และพี่เลี้ยงออกจากงบประมาณในการดำเนินการและการบริหารงานของศูนย์ดูแลผู้สูงอายุ เพื่อแสดงให้เห็นตัวงบประมาณที่ลงไปสนับสนุนโครงการหรือกิจกรรมของแต่ละศูนย์อย่างแท้จริง และต้องมีการทบทวนจำนวนงบประมาณที่สนับสนุนโครงการแต่ละโครงการให้ตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงในพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ ควรใช้ผลการปฏิบัติงานในการพิจารณาสนับสนุนงบประมาณแก่โครงการที่แล้วเสร็จแต่ยังไม่มีประสิทธิภาพสมบูรณ์ให้ได้รับงบประมาณต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาประสิทธิภาพการบริการให้แก่ผู้สูงอายุอย่างครอบคลุมในทุกมิติ

ภาพบรรยากาศการประชุมเชิงปฏิบัติการ
การติดตามประเมินผลการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ
ตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาค
เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒
วันศุกร์ที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.

ณ ศูนย์การเรียนรู้และฝึกอบรมด้านผู้สูงอายุ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

สรุปการประชุมเชิงปฏิบัติการ
การติดตามประเมินผลการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ
ตามแผนปฏิรูปราชการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาค
เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒
วันจันทร์ที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๐๐ น.
ณ ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุขอนแก่น จ.ขอนแก่น

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

๑. รศ.ดร.อรรถกฤต ปัจฉิมนันท์	คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
๒. น.ส.เกศราภรณ์ จารเมือง	ผู้ช่วยนักวิจัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
๓. นายศักดิ์ดา จันทคู	นักพัฒนาสังคมชำนาญการพิเศษ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
๔. นางสาวบัณฑิตา พรรณขาม	นักพัฒนาสังคมปฏิบัติการ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
๕. นายสกล ไทยวุฒิมังค์	นักพัฒนาสังคมปฏิบัติการ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
๖. นางบุญน้อม งามเชื้อ	ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคม ผู้สูงอายุขอนแก่น
๗. นายประหยัด ต๊ะสุยะ	ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคม บ้านบุรีรัมย์
๘. นายพงภัทร แสงพิฑูร	นักพัฒนาการสังคมชำนาญการพิเศษ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคง ของมนุษย์จังหวัดบุรีรัมย์
๙. นางภัทรานิษฐ์ วิทย์ตมาภรณ์	นักพัฒนาการสังคมชำนาญการ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคง ของมนุษย์จังหวัดขอนแก่น
๑๐. น.ส.จีระพา ทองสม	นักพัฒนาสังคมปฏิบัติการ ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมบ้านบุรีรัมย์ จ.บุรีรัมย์

๑๑. นางสาวภาพร เต็มรัมย์

๑๒. นางนิรันดร อุดมกุล

๑๓. สอ.เกชา สุริยมาตย์

๑๔. น.ส.วัชรภรณ์ โสภณ

๑๕. นายสมพร แสนเหวิน

๑๖. น.ส.ทิตติภา ทองแสนคำ

๑๗. น.ส.ปาริชาติ ชนระภพ

๑๘. นางสุลักษณ์ นิสชนม์

๑๙. นางบุญยั้ง มาทรัพย์

๒๐. พ.ต.ธงชัย ศรีสุรักษ์

๒๑. นายพันธ์ ห่วงบุญตร์

๒๒. นายพันคำทอง สุวรรณธาดา

๒๓. นางเพลินวิภา ใจอ่อน

๒๔. น.ส.จรรยาลักษณ์ ทิพเจริญ

๒๕. นายธีรพิศุทธิ์ เดชาเสถียร

๒๖. นายดำรงค์ แสนสมบัติ

๒๗. นางรัชณี ปานแย้ม

๒๘. นางสุนทรี ศรีอิสาน

๒๙. น.ส.สุรีย์รัตน์ อมรพิศุทธิ์

๓๐. นางกนกพรรณ ผาตะทอง

๓๑. น.ส.สุพรรณ แก้วคง

๓๒. นางบุญมาก ชำนาญ

๓๓. นางสงวน แดงทน

๓๔. นางประนอม สุภเมธีร์

๓๕. นางประภาศิลป์ โอมเอนก

๓๖. นางสุดารัตน์ โค้วธนพานิช

๓๗. นายวินัย แดงทน

๓๘. นางศิริลักษณ์ ศรีบุญเรือง

๓๙. นางศิริพร วงษ์อนุศาสน์

นักพัฒนาสังคม

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคง

ของมนุษย์ จ.บุรีรัมย์

นักพัฒนาชุมชนชำนาญการ

นักพัฒนาชุมชนชำนาญการ

พนักงานธุรการชำนาญงาน

นักพัฒนาชุมชน

นักพัฒนาชุมชน เทศบาลตำบล โนนท่อน

ศูนย์อนามัยที่ ๗ จ.ขอนแก่น

ประธานชมรมรวมใจผู้สูงวัย จ.ขอนแก่น

ชมรมรวมใจผู้สูงวัย จ.ขอนแก่น

ประธานสมาคมผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย

จ.ขอนแก่น

ประธานกลุ่มพัฒนาคุณภาพชีวิต

สมาคมข้าราชการบำนาญและผู้สูงวัย

จ.ขอนแก่น

เจ้าหน้าที่อาชีวบำบัดชำนาญการ

นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ

เครือข่ายจังหวัดบุรีรัมย์

พนักงานเครือข่ายเทศบาลเมืองศีลา

เลขาธิการชมรม

ผู้สูงอายุ ศพส.จ.ขอนแก่น

ผู้สูงอายุ ศพส.จ.ขอนแก่น

ผู้สูงอายุ ศพส.จ.ขอนแก่น

ผู้สูงอายุ ศพส.จ.ขอนแก่น

ผู้สูงอายุ ศพส.จ.ขอนแก่น

ผู้สูงอายุ ศพส.จ.ขอนแก่น

ผู้สูงอายุ ศพส.จ.ขอนแก่น

ผู้สูงอายุ ศพส.จ.ขอนแก่น

ผู้สูงอายุ ศพส.จ.ขอนแก่น

ผู้สูงอายุ ศพส.จ.ขอนแก่น

ผู้สูงอายุ ศพส.จ.ขอนแก่น

ผู้สูงอายุ ศพส.จ.ขอนแก่น

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๐๐ น.

นายศักดิ์ดา จันทคุ นักพัฒนาสังคมชำนาญการพิเศษ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมกิจการผู้สูงอายุ ได้กล่าวต้อนรับ ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้ โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการประชุม การติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงานยุทธศาสตร์และแผนงานบูรณาการ ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ของกรมกิจการผู้สูงอายุ รวมถึงผลสำเร็จ ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามแผนงาน เพื่อที่จะนำไปเป็นแนวทางในการวางแผนจัดทำโครงการแบบระยะยาวในการจัดสรรงบประมาณของปีถัดไป โดยสนใจในประเด็นของ การส่งเสริมการเรียนรู้ผู้สูงอายุในชุมชน (โรงเรียนผู้สูงอายุ), โครงการซ่อมแซมที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุ (บ้านผู้สูงอายุ), โครงการธนาคารเวลาผู้สูงอายุในประเทศไทย รวมถึงโครงการปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกให้เหมาะสมและปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุและผู้สูงวัย, โครงการสร้างชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ ซึ่งถือว่าเป็นโครงการหลักๆ ที่เป็นการขับเคลื่อนภายใต้แผนบูรณาการในการสร้างความเสมอภาคในสังคมผู้สูงอายุ นั้นเอง

ต่อมา รองศาสตราจารย์ ดร.อรรถกฤต ปัจฉิมพันธ์ ได้กล่าวชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ในการเป็นตัวแทนของกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) ในการที่จะติดตามประเมินผลการดำเนินงานของโครงการต่างๆ ตามแผนนโยบายของกรมกิจการผู้สูงอายุ ที่ที่มีการบรรลุเป้าหมายและตอบวัตถุประสงค์ในเรื่องการใช้เทคโนโลยีมากขึ้นเรื่อยๆ ทั้งนี้ยังมีความสนใจในประเด็นของสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นในบริบทของผู้สูงอายุในแต่ละพื้นที่ จากนั้นจะเป็นการรับฟังกระบวนการดำเนินงานและผลการประเมินงานด้านผู้สูงอายุตามแผนของกรมกิจการผู้สูงอายุ รวมไปถึงรับฟังความคิดเห็น ปัญหา อุปสรรคความสำเร็จในการดำเนินงานของแต่ละโครงการ จนถึงข้อเสนอแนะเชิงนโยบายของผู้สูงอายุในแต่ละพื้นที่ที่รับผิดชอบ มาเสนอร่วมกัน ถึงการแก้ไขปัญหา งบประมาณที่ใช้ตรงตามวัตถุประสงค์มากขึ้นเรื่อยๆ จากที่ประชุมในครั้งนี้ แล้วจะนำผลที่เกิดขึ้นในทุกด้านไปวิเคราะห์ออกมาเพื่อหาแนวทางในการแก้ไข เพื่อที่จะเสนอแนะนโยบายที่สามารถจะบรรลุไปยังกลุ่มเป้าหมาย แล้วก็การใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า ตามแผนของกรมกิจการผู้สูงอายุต่อไป

สำหรับจังหวัดที่เข้าร่วมประชุมเพื่อระดมความคิดเห็นจากองค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในการประชุมครั้งนี้ ประกอบด้วยศูนย์การพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมบ้านบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จ.ขอนแก่น สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จ.บุรีรัมย์ ศูนย์อนามัยที่ ๗ จ.ขอนแก่น และหน่วยงานต่างๆ/ตัวแทนเครือข่ายต่างๆ ใน พื้นที่ จ.ขอนแก่น ที่มีส่วนขับเคลื่อนแผนนโยบายเพื่อรับรองสังคมผู้สูงอายุของกรมกิจการผู้สูงอายุ (ผส.)

สรุปประเด็นการหารือ

๑. บริบทในพื้นที่

ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น เป็นหน่วยงานราชการส่วนกลาง ที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค สังกัดกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวง

พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เปิดให้บริการวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๘ และมีการเปิดพิธีอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๙ ตามนโยบายของกรมประชาสงเคราะห์เดิมมีชื่อ **ศูนย์บริการทางสังคมเพื่อผู้สูงอายุขอนแก่น** ต่อมาเมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๘ มีการเปลี่ยนชื่อใหม่เป็น **ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุขอนแก่น** โดยเริ่มต้นจากการบริจาคเงินจากนางอนงค์ วงศ์วานิช จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท และกรมประชาสงเคราะห์สนับสนุนจำนวน ๒,๘๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมาในปีพ.ศ ๒๕๕๕ ขอรับการสนับสนุนงบประมาณกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการและขอใช้ที่ดินจากที่ราชพัสดุจำนวน ๕ ไร่ สำหรับตั้งสำนักงาน จัดตั้งเป็นอาคารศูนย์เรียนรู้การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุจังหวัดขอนแก่น เปิดให้บริการตั้งแต่ปีพ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นต้นมา โดยศูนย์ฯเป็นหน่วยงานต้นแบบศูนย์การเรียนรู้ชั้นนำด้านการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุและภาคีเครือข่ายของทางตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน สำหรับศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุจังหวัดขอนแก่น มีเขตพื้นที่รับผิดชอบ ๖ จังหวัดคือ ขอนแก่น กาฬสินธุ์ อุดรธานี เลยหนองคายและบึงกาฬ เป็นศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการฯ แห่งเดียวจากทั้งหมด ๑๒ ศูนย์ ของกรมกิจการผู้สูงอายุที่ไม่รับผู้สูงอายุอยู่ในศูนย์ฯ แบบพักอาศัย โดยส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นไปที่การทำงานเชิงรุกร่วมกับท้องถิ่น อีกทั้งเป็นศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ จัดสวัสดิการในชุมชนผู้สูงอายุ สำหรับผู้สูงที่เข้ามาใช้บริการนั้น ส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุที่สามารถช่วยเหลือตนเองได้หรือสามารถช่วยเหลือตนเองได้น้อย เช่น ผู้สูงอายุที่ไม่มีครอบครัว (โสด) ผู้สูงอายุที่สามีหรือภรรยาเสียชีวิตและไม่มีบุตร ผู้สูงอายุที่สามีหรือภรรยาเสียชีวิต บุตรออกไปมีครอบครัวของตนเอง ทำให้ผู้สูงอายุที่ช่วยเหลือตนเองได้เหล่านี้ อยู่ตัวคนเดียวและไม่อยากให้สุขภาพร่างกายและใจหดหู่หรือเป็นภาระให้กับลูกหลานจึงทำให้สนใจมารับบริการโดยเฉพาะการเข้ารับบริการการทำกิจกรรมกลุ่มในเวลากลางวัน ที่ทางศูนย์ฯจะจัดกิจกรรมในแต่ละช่วงเวลาของวัน ที่ผู้สูงอายุมีความสนใจ โดยจะมุ่งเน้นการจัดกิจกรรมที่ทำเป็นกลุ่มร่วมกัน เพื่อการสร้างความสุข ความสบายใจ ผ่อนคลายและการสื่อสารที่เข้าใจในช่วงวัยของผู้สูงอายุ อีกทั้งส่งผลให้ผู้สูงอายุมีความต้องการที่จะเข้ามาใช้บริการของศูนย์ฯ มากขึ้นในแต่ละวัน นอกจากนี้แล้วผู้สูงอายุยังเข้ามาใช้บริการจากทางศูนย์ฯ ในการขอความรู้ในเรื่องของสวัสดิการ สิทธิของผู้สูงอายุที่จะได้รับจากเจ้าหน้าที่ในแต่ละวันมากพอสมควร ส่งผลให้พื้นที่ภายในศูนย์ฯเริ่มไม่เพียงพอต่อการเข้ามาใช้บริการ

ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมบ้านบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นหน่วยงานในสังกัดของกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำหรับศูนย์ฯมีหน้าที่ในการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ในเขตพื้นที่ ๗ จังหวัดคือ จ.บุรีรัมย์ จ.ชัยภูมิ จ.นครราชสีมา จ.มหาสารคาม จ.ศรีสะเกษ และจ.อุบลราชธานี มีผู้สูงอายุในความรับผิดชอบประมาณ ๑,๕๐๐,๐๐๐ แสนคน โดยสถานการณ์ผู้สูงอายุในจังหวัดบุรีรัมย์มีช่วงวัยผู้สูงอายุมากที่สุดคือช่วงอายุ ๖๐-๗๐ ปี จำนวน ๘๑,๕๗๐ คน จากการสำรวจสถานะความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุพบว่า ส่วนใหญ่ผู้สูงอายุอยู่กับครอบครัวที่มีสถานะ

ยากจนมีความยากลำบาก จำนวน ๕,๑๖๔ คน มีผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุ จำนวน ๑๓๔,๒๖๔ คน และไม่ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุจำนวน ๘๐๗ คน มีผู้สูงอายุที่ป่วยเป็นเรื้อรัง ผู้ป่วยติดเตียงติดบ้าน จำนวน ๒,๖๔๐ คน และมีผู้สูงอายุที่ต้องดำรงชีพด้วยการเร่ร่อนขอทาน จำนวน ๒๗๔ คน คนมีผู้สูงอายุที่ได้เบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุผู้พิการ จำนวน ๓๓,๓๘๒ คน สำหรับ ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมบ้านบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ได้มีการให้บริการที่มุ่งเน้นคือการให้บริการ ในเรื่องปัจจัย ๔ บริการด้านการแพทย์อนามัย และกิจกรรมพัฒนาศักยภาพฟื้นฟูสภาพจิตใจให้กับ ผู้สูงอายุที่เข้ามาใช้บริการภายในศูนย์ฯ พร้อมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้องค์กรหรือสมาคมจิตอาสาจาก องค์กร หน่วยงานต่างๆเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกับผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งศูนย์ฯเป็น หน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุในชุมชน ในเรื่องของการดูแลสุขภาพร่างกาย และฟื้นฟูผู้สูงอายุ ส่วนผู้สูงอายุที่อยู่ในชุมชนจะมุ่งเน้นในเรื่องของการบริการกิจกรรมสร้างอาชีพ รายได้ ของอาชีพผู้สูงอายุและการบริการด้านให้มาทำกิจกรรมร่วมกันให้เปลี่ยนจากบ้านหรือติดเตียงสังคมตอนนี้ ในเรื่องของโรงเรียนผู้สูงอายุที่ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุออกมาเรียนรู้เพื่อที่จะมีรายได้ ผู้สูงอายุบางท่านมีความรู้ ด้านภูมิปัญญาไทยที่สามารถถ่ายทอดให้ลูกหลานต่อไปได้ ผลผลิตของการทำกิจกรรมร่วมกันของผู้สูงอายุ นอกจากจะมีรายได้ที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว สุขภาพด้านร่างกาย จิตใจของผู้สูงอายุจะรู้สึกถึงการมี ความสำคัญในกิจกรรม ไม่เป็นภาระของผู้อื่น เป็นผู้สูงอายุที่มีศักยภาพในสังคม เป็นต้น

เทศบาลตำบลโนนทอน จังหวัดขอนแก่น เป็นเครือข่ายที่มีการขยายศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิต และส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) ภายใต้การขับเคลื่อนและผลักดันขององค์การส่วนปกครองท้องถิ่น (อปท.) เพื่อส่งเสริมให้ผู้สูงอายุและชุมชนมีสถานที่หรือศูนย์รวมกลุ่มในการจัดกิจกรรม สำหรับผู้สูงอายุ เช่น ถ่ายทอดภูมิปัญญาของผู้สูงอายุ ส่งเสริมอาชีพและจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ของผู้สูงอายุและชุมชน จึงมีการจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ ขึ้น ภายใต้การผลักดันและขับเคลื่อนของ ศพอส. อย่างเต็มที่ รวมไปถึง โครงการซ่อมแซมที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ ที่ได้รับงบประมาณมาจาก ศพส. จ.ขอนแก่น ที่ผู้สูงอายุ มีความพึงพอใจจากโครงการนี้ สำหรับโครงการที่มีการดำเนินการในพื้นที่ดังกล่าว ทำให้ผู้สูงอายุมีรายได้ และอาชีพ ด้านสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง ออกมาร่วมจัดกิจกรรมภายใน ศพอส. ไม่เป็นผู้สูงอายุที่ติดบ้าน และไม่เป็นที่ภาระลูกหลาน สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ขาดแต่เพียงปัญหาด้านการขาดแคลนบุคลากรงาน จิตอาสาที่ต้องลงพื้นที่เข้ามาบริการเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุ ที่มี อสม. ไม่เพียงพอในการบริการผู้สูงอายุได้อย่าง ทั่วถึง

เทศบาลตำบลเมืองศิลา จังหวัดขอนแก่น เนื่องจากประชากรในชุมชนอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ประกอบกับพื้นที่ตั้งของเทศบาลเมืองศิลาอยู่ห่างจากตัวเมืองขอนแก่นไม่มากนัก ทำให้บุตรหลานนิยม ประกอบอาชีพอยู่ภายในจังหวัดและเดินทางแบบเช้าไปเย็นกลับ จึงมีลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนได้ อีกทั้งยังมีเวลาอยู่กับครอบครัวโดยเฉพาะครอบครัวที่มีผู้สูงอายุก็จะมีเวลาทำกิจกรรมร่วมกันเพิ่มมากขึ้น เทศบาล เมืองศิลา ได้รับรางวัลเป็นชุมชนเข้มแข็ง ภายใต้การบริหารงานของคุณ ยอดยิ่ง จันทรทิพย์ นายกเทศมนตรีเมืองศิลานอกจากถือว่าเป็นชุมชนต้นแบบที่ให้ความสำคัญและสนับสนุนในการมุ่งเน้นการ

จัดกิจกรรมให้ผู้สูงอายุออกมามีส่วนร่วมในชุมชน ไม่ว่าจะเป็นการจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ เน้นการเรียนรู้ สร้างอาชีพ รายได้ และการทำกิจกรรมร่วมกับเด็กๆ ในเทศบาล ที่มีส่วนร่วมให้ผู้สูงอายุมีความสุขใจที่ดี อีกทั้งการมุ่งเน้นการดูแลสุขภาพร่างกายที่มีองค์กรอื่นๆ เข้ามามีกิจกรรมให้กับผู้สูงอายุ เช่น โรงเรียน ผู้สูงอายุจัดกิจกรรมนำผู้สูงอายุไปศึกษาตุงานนอกสถานที่ เพื่อนำเอาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมา ปรับใช้ในโรงเรียนผู้สูงอายุ หรือวิทยากรภายนอกให้ความรู้หลักการออกกำลังกายที่ถูกต้องสำหรับผู้สูงอายุ เพื่อบริหารจัดการใจและบริหารร่างกายในชีวิตประจำวัน และเป็นพื้นที่นำร่องโครงการดูแลผู้สูงอายุ ระยะยาว (Long Term Care) ก็คือ เทศบาลเมืองศิลา มาให้ความรู้กับทั้งเครือข่ายแล้วก็กลุ่มผู้สูงอายุ ในจังหวัดขอนแก่นกว่า ๑๐๐ ท่านที่เข้ารับการอบรม เป็นต้น

ศูนย์อนามัยที่ ๗ จังหวัดขอนแก่น เป็นเครือข่ายท้องถิ่นระดับตำบลที่เข้ามีส่วนร่วม ในการผลักดันชุมชนเข้าร่วมกับโครงการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว (Long Term Care) โดยมีการนำ เครือข่ายอาสาสมัครหมู่บ้านหรือ อสม. เข้ามาฝึกอบรมในการดูแลผู้ป่วยหรือผู้สูงอายุที่ป่วยติดบ้าน ติดเตียงในแต่ละท้องถิ่น นอกจากนี้ยังมีโครงการซ่อมแซมที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ เป็นต้น แต่จะมีข้อจำกัดในเรื่องของการขาดแคลนบุคลากรอยู่เป็นจำนวนมากก็ตาม

๒. การดำเนินงานในพื้นที่

ศูนย์พัฒนาการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น เป็นเพียงศูนย์เดียวใน ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ไม่มีมารับผู้สูงอายุอยู่ในสถานสงเคราะห์ ส่วนใหญ่เป็นการมุ่งเน้นไปที่การทำงานเชิง รุกร่วมกับท้องถิ่น ผู้สูงอายุส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้สูงอายุที่สามารถช่วยเหลือตนเองได้หรือสามารถช่วยเหลือ ตนเองได้น้อย และเป็นศูนย์พัฒนาการจัดการสวัสดิการฯ แห่งเดียวจากทั้งหมด ๑๒ ศูนย์ของกรมกิจการ ผู้สูงอายุที่เปิดให้บริการกิจกรรมกลุ่มสนใจในเวลากลางวัน (Day Center) และส่งเสริมการจัดการสวัสดิการ ผู้สูงอายุในรูปแบบชมรมผู้สูงอายุสนับสนุนองค์กรเครือข่ายด้านผู้สูงอายุให้เข้ามามีส่วนร่วมในการ ขับเคลื่อนบูรณาการรองรับผู้สูงอายุเพื่อยกระดับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาการจัดการสวัสดิการสังคม ผู้สูงอายุให้เป็นไปตามมาตรฐานและให้สอดคล้องกับนโยบายจังหวัดขอนแก่นเป็น Smart City โดยภารกิจหลักศูนย์พัฒนาการจัดการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุขอนแก่น ๖ ด้านดังนี้

ภารกิจที่ ๑ ศูนย์ข้อมูลและสารสนเทศเป็นแหล่งรวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุเช่น ข้อมูลผู้สูงอายุในพื้นที่ให้บริการของศูนย์พัฒนาการจัดการ สวัสดิการสังคมผู้สูงอายุจังหวัดขอนแก่น ข้อมูลเครือข่ายการดำเนินงานด้านการบริการผู้สูงอายุ สถานที่ ให้บริการด้านต่างๆที่จำเป็นสำหรับผู้สูงอายุ

ภารกิจที่ ๒ ศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องต่างๆโดยได้ดำเนินการตามภารกิจ ศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาโครงการฝึกอบรมการป้องกันและระงับอัคคีภัย โครงการอบรมอาชีพสำหรับผู้ สูงอายุ

ภารกิจที่ ๓ ศูนย์การเรียนรู้ ส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้ในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุและถ่ายทอดภูมิปัญญาผู้สูงอายุเพื่อเสริมสร้างการพัฒนาตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้สูงอายุ ส่งเสริมสุขภาพที่ดีของผู้สูงอายุทางด้านร่างกายและจิตใจ

ภารกิจที่ ๔ ศูนย์การจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุแบบให้บริการดูแล และจัดกิจกรรมกลุ่มสนใจสำหรับผู้สูงอายุในเวลากลางวัน (Day Center) โดยจัดบริการให้ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลพื้นที่ตั้งบริการของศูนย์เข้ามาใช้บริการในตอนกลางวันแบบมาเช้า-เย็นกลับ มีบริการด้านสังคมสงเคราะห์และเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสนใจต่างๆเช่น กีฬาเปตอง ดนตรีไทย รำไทย กีฬาเทเบิล ร้องเพลงคาราโอเกะ บริการด้านการแพทย์และบริการกายภาพบำบัด กิจกรรมสุขสันต์วันเกิด เป็นต้น

ภารกิจที่ ๕ ศูนย์การจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุในชุมชนส่งเสริมและสนับสนุนการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชนเพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับการส่งเสริมศักยภาพคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีศักดิ์มีคุณภาพชีวิตที่ดีและให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุ

ภารกิจที่ ๖ ศูนย์บริการให้คำแนะนำปรึกษาและส่งต่อโดยมีผู้สูงอายุและภาคีเครือข่ายและส่งเสริมการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ได้ดำเนินตามนโยบายของกรมกิจการผู้สูงอายุ ตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณและแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรับรองสังคมผู้สูงอายุ ดังนี้

๑. โครงการเตรียมความพร้อมผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ โดยศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น แบ่งเป็น ๒ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ เป็นการอบรมโดยได้เชิญกลุ่มสมาชิกภาคีเครือข่ายเข้ารับการอบรมและความตระหนักให้เห็นความสำคัญและมีความเข้าใจในการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่ผู้สูงอายุตระหนักถึงคุณค่าความเป็นผู้สูงอายุที่มีคุณภาพทั้งด้านสุขภาพ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยต่อผู้สูงอายุ โดยในปีศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุขอนแก่น จังหวัดขอนแก่นมีวัตถุประสงค์ที่จะนำโครงการลงไปในพื้นที่ตามโครงการต่างๆที่ได้รับนโยบายมาจากกรมกิจการผู้สูงอายุ อีกครั้งเป็นการทำงานเชิงรุกร่วมกับท้องถิ่น จึงมุ่งเน้นไปที่กลุ่มเครือข่ายในท้องถิ่นมากขึ้นเพื่อสร้างความตระหนักในได้แก่เรื่องของการออม โดยเชิญวิทยากรอดีตนักพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดขอนแก่นมาให้ ความรู้ ความเข้าใจ และแนวทางการออมในชีวิตวัยเกษียณ เพื่อที่จะให้ประชากรก่อนวัยสูงอายุมีการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่ผู้สูงอายุสามารถพึ่งพาตนเองเป็นผู้สูงอายุที่มีคุณภาพไม่เป็นภาระสังคมและสามารถช่วยเหลือตนเองได้

ส่วนที่ ๒ การจัดกิจกรรมงานวันผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นกิจกรรมเชิงรณรงค์ มีวัตถุประสงค์สร้างความตระหนักถึงคุณค่าและศักดิ์ศรีของผู้สูงอายุอีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมการมีกิจกรรมส่วนร่วมทางสังคมให้กับผู้สูงอายุ โดยมีการจัดกิจกรรมงานวันผู้สูงอายุ เมื่อวันที่ ๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นการบูรณาการงานร่วมกับทางพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดขอนแก่น เป็นการแสดงออกถึงความสามารถและศักยภาพของผู้สูงอายุ รวมไปถึงการจัดกิจกรรมที่มีทุกช่วงกลุ่มวัยเข้ามาร่วมกิจกรรม

ทำกิจกรรมร่วมกับผู้สูงอายุ ทำให้ทราบถึงศักยภาพและความสามารถของผู้สูงอายุ ถือว่าเป็นความสำเร็จ ในการบูรณาการงานของจังหวัดขอนแก่น สำหรับกลุ่มเป้าหมายของผู้สูงอายุคือ ๑๐๐ คน และมีกลุ่มของ พิจารณ์ร่วมกิจกรรม นอกจากนี้ยังมีการเชิญกลุ่มชุมชนเครือข่ายผู้สูงอายุ ที่จัดทำผลิตภัณฑ์ในพื้นที่มาร่วม จำหน่ายผลิตภัณฑ์ของชุมชนตนเอง นี่คือการร่วมสร้างความตระหนัก สำหรับกลุ่มเป้าหมาย ตัวชี้วัดคาดว่า ได้เกินจากทางกรมกิจการผู้สูงอายุตั้งเป้าหมายไว้เนื่องจากเป็นกิจกรรมงานในเชิงบูรณาการ

๒. โครงการชุมชนเป็นมิตรกับผู้สูงอายุ โดยโครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะปรับ สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่สาธารณะหรือในสถานที่ที่ผู้สูงอายุไปใช้บริการให้มีความเหมาะสมสะดวกและปลอดภัยต่อผู้สูงอายุ เช่นการเพิ่มทางลาดหรือใช้เป็นห้องน้ำของผู้สูงอายุที่เหมาะสม โดยในปีนี้ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุขอนแก่น จังหวัดขอนแก่นได้รับงบประมาณทั้งสิ้น ๒๐๐,๐๐๐ บาท ลงไปดำเนินการในส่วนในพื้นที่ได้แก่ วัดพุทธเกษม อำเภอน้ำพอง และวัดหนอง แวงพระอารามหลวง โดยทั้ง ๒ พื้นที่ที่จะได้รับการปรับปรุงห้องน้ำเป็นห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ โดยเป็นการปรับปรุงห้องน้ำเดิมให้สะอาดมีความเหมาะสมและสะดวกสบาย และปลอดภัยทั้ง ๒ วัด ซึ่ง ทั้ง ๒ วัดได้รับงบประมาณอยู่ที่ ๑๐๐,๐๐๐ บาทต่อวัด ในปัจจุบันนี้ได้ดำเนินการแล้วเสร็จสิ้นทั้ง ๒ วัด

๓. โครงการขับเคลื่อนการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน พัฒนาความเป็นอยู่คุณภาพชีวิตและ ส่งเสริมอาชีพให้กับผู้สูงอายุหรือเรียกว่าสั้นๆว่า สพอส. เพื่อส่งเสริมให้ผู้สูงอายุและชุมชนมีสถานที่ร่วมใน การจัดกิจกรรมเป็นศูนย์รวมในการจัดกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุเช่น ถ่ายทอดภูมิปัญญาของผู้สูงอายุ ส่งเสริมอาชีพและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของผู้สูงอายุในชุมชน สร้างความเข้มแข็งให้ผู้สูง อายุแกนนำ เครือข่ายและชุมชนในระดับพื้นที่ การขับเคลื่อนในโครงการนี้มีพื้นที่ที่ลงไปดำเนินการทั้งหมด๓แห่งได้แก่ อบต.ห้วยเตย จังหวัดมหาสารคาม อบต.หนองกุ่มใหญ่ จังหวัดขอนแก่น และ อบต.กุดดินจี่ จังหวัดหนองบัวลำภู สำหรับโครงการนี้ทางศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ได้มีการขับเคลื่อน ส่งเสริมให้เกิดความเข้มแข็งและเป็นรูปธรรมในพื้นที่มากขึ้น และเป็นการบูรณาการอย่างชัดเจนร่วมกับทางสภาผู้สูงอายุเพื่อช่วยกันพัฒนาด้านโครงการต่างๆ ของงบประมาณจากกองทุนผู้สูงอายุ โดยเป็น การขับเคลื่อนของโรงเรียนผู้สูงอายุทั้ง ๓ แห่ง โดย โครงการนี้ในปัจจุบันดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วทั้ง ๓ พื้นที่

๔. โครงการซ่อมแซมที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุ ในส่วนของการดำเนินการ ช่วงแรกมี การดำเนินการเบิกจ่ายไปแล้วทั้งหมด ประมาณ ๗ พื้นที่ โดยรวมบ้าน ๑๙ หลัง ที่ดำเนินการเบิก เรียบร้อยแล้ว สำหรับงบประมาณตั้งแต่ไตรมาสที่ ๑ ถึงไตรมาสที่ ๔ ได้รับงบประมาณมา ๑,๑๙๒,๕๐๐ บาท ซึ่งนับเป็นจำนวนหลัง ๕๓ หลัง ขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการรอเบิกจ่าย ทั้งนี้ได้ทำการวางแผนไว้ ประมาณ ๓๔ หลัง โดยในแต่ละพื้นที่ ปัญหาหลักในโครงการนั้นพบว่า ในการซ่อมแซมบ้านที่จะเจอคือ อันดับแรกคือเรื่องงบประมาณ มีผลตอบรับในเรื่องงบประมาณด้านวัสดุซ่อมแซมบ้านจำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท ยังน้อยเกินไปเนื่องจากเศรษฐกิจในปัจจุบันราคาค่าด้านวัสดุมีค่อนข้างสูงและสามารถซ่อมแซมได้ บางส่วนของพื้นที่ภายในบ้าน เนื่องจากบ้านผู้สูงอายุบางหลังคาเรือนมีความต้องการขอช่วยเหลือ

ซ่อมแซมหลายพื้นที่ จึงต้องการให้ทางกรมกิจการผู้สูงอายุเพิ่มให้เยอะกว่านี้ นอกจากนี้แล้วในเรื่องของสภาพทางภูมิประเทศและภูมิจังหวัดของแต่ละอำเภอมีระยะทางไกล การเข้าถึงมีความลำบากใช้เวลานานทำให้บางครั้งทางผู้ปฏิบัติสามารถดำเนินงานได้ไม่เต็มที่ เนื่องจากทางศูนย์ฯขอนแก่น มีความต้องการกระจายงบประมาณโครงการซ่อมแซมบ้านให้ได้ทุกอำเภอหรือเครือข่ายของศูนย์ฯ จึงส่งผลให้การดำเนินการล่าช้าเนื่องจากจะต้องมีการประเมินตรวจสอบบ้านก่อนที่จะลงไปซ่อมแซม โดยจะต้องรับหนังสือจากทางองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น(อปท.)มาก่อน ซึ่งมีความขอความอนุเคราะห์ในการซ่อมแซมบ้านผู้สูงอายุ เนื่องจากในแต่ละพื้นที่ บางพื้นที่อยู่ห่างไกล ใช้เวลาในการเดินทางนานพอสมควร ซึ่งจะดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายใน ๑ วัน ไม่สามารถเป็นได้ หรือนอกจากนั้นเจ้าหน้าที่สามารถใช้เวลาการเดินทางไปได้มากที่สุด ๒-๓ พื้นที่ แต่จะเยอะกว่านั้นคืออาจจะต้องใช้เวลาในการเดินทางเยอะมากขึ้น ซึ่งทำให้การเบิกจ่ายหรือการลงพื้นที่ไปเยี่ยมบ้านอาจจะทำให้ไม่ได้ประสิทธิภาพเท่าที่ควร

๕ โครงการธนาคารเวลาสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย ทางศูนย์ฯ เล็งเห็นว่าโครงการนี้เป็นการช่วงต่อมาจาก สสส. อาจจะมีพื้นที่ที่มีความพร้อมและไม่มีความพร้อม สำหรับศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุขอนแก่น ได้รับผิดชอบทั้งหมด ๔ พื้นที่นั้น ทางศูนย์ฯจึงได้มีการจัดประชุมเพื่อให้ในแต่ละพื้นที่มีความรู้ความเข้าใจที่ตรงกัน โดยเชิญท่านผู้อำนวยการจากกรมกิจการผู้สูงอายุ ที่ดูแลโครงการนี้ได้ลงพื้นที่มาทำความเข้าใจอีกทั้งร่วมกันระดมวิเคราะห์ถึงปัญหา อุปสรรคในแต่ละเขตพื้นที่แต่การประชุมครั้งนี้ คาดว่ายังไม่เห็นภาพด้านปัญหา อุปสรรคชัดเจนอาจเป็นเพียงการตั้งข้อสังเกตเบื้องต้นก่อนที่จะลงไปติดตามผลการดำเนินการอีกครั้ง ส่วนงบประมาณในไตรมาสที่ ๑ ถึงไตรมาสที่ ๒ ทางกรมกิจการผู้สูงอายุจัดสรรเพื่อนำมาดำเนินการจัดประชุมเรียบร้อยแล้ว เหลือในส่วนของไตรมาสที่ ๓-๔ คือการลงพื้นที่เพื่อติดตามผลการดำเนินงานในแต่ละพื้นที่ได้ขับเคลื่อนตามเป้าที่วางไว้หรือไม่ คาดว่าจะได้ข้อมูลด้านปัญหา อุปสรรค และแนวทางในการแก้ไขในกานดำเนินงานอย่างชัดเจนในส่วนของการลงพื้นที่

๖. โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ผู้สูงอายุในชุมชน (โรงเรียนผู้สูงอายุ) มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการส่งเสริมการพัฒนาตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้สูงอายุเพื่อสร้างสุขภาพที่ดีทางด้านร่างกายและจิตใจ ส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มพัฒนาศักยภาพให้ผู้สูงอายุสามารถปรับตัวและดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสมตามวัย เพื่อให้ผู้สูงอายุสร้างสรรค์ประโยชน์แก่ชุมชนและสังคม เพื่อเสริมสร้างศักยภาพคุณค่าภูมิปัญญาผู้สูงอายุให้เป็นที่ประจักษ์และยอมรับ เพื่อส่งเสริมภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นให้ดำรงสืบทอดต่อไป โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้สูงอายุตำบลหนองแวง จังหวัดขอนแก่น จำนวน ๔๐ คน เป็นรุ่นที่ ๑ ประจำปี ๒๕๖๒ โดยมีระยะเวลาดำเนินการเดือนธันวาคม ๒๕๖๑ ถึง เดือนกันยายน ๒๕๖๒ โดยมีการจัดกิจกรรมแผนสร้างคามเข้มแข็งของชุมชน กำหนดตารางกิจกรรมในแต่ละสัปดาห์ไว้ชัดเจน ระยะเวลาเปิดเรียนอาจเป็นตลอดปีหรือเปิดเป็นช่วงเวลาตามหลักสูตรที่จัดอบรมส่วนใหญ่จะจัดกิจกรรมเดือนละ ๑ วัน ส่งผลให้ผู้สูงอายุห้วงใยไม่ทอดทิ้งกันมีการรวมกลุ่มช่วยเหลือกันและกันอีกทั้งผู้สูงอายุมีสุขภาพร่างกายแข็งแรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขมีรอยยิ้มมีกำลังใจไม่เป็นโรคซึมเศร้ามีรายได้เพิ่มขึ้นและนอกจากนี้ เป็นการสร้างความตระหนักถึงคุณค่าและศักดิ์ศรีของผู้สูงอายุ

ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุบ้านบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ในปีพ.ศ. ๒๕๖๒ ได้ดำเนินตามนโยบายของกรมกิจการผู้สูงอายุตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณและแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรับรองสังคมผู้สูงอายุ ดังนี้

๑. โครงการซ่อมแซมที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุ เป็นการทำงานร่วมกันระหว่าง ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุบ้านบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์และสำนักพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดบุรีรัมย์ รวมไปถึงหน่วยงานเครือข่ายพัฒนาสังคม ชมรมผู้สูงอายุ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และประชาชนในพื้นที่โดยมีหลักเกณฑ์คัดเลือกบ้านพักอาศัยของผู้สูงอายุเพื่อซ่อมแซมในกลุ่มเป้าหมายอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป สัญชาติไทย ความเป็นอยู่ที่ยากจน ไม่มีบุตรหลานเลี้ยงดูหรืออยู่ร่วมกับครอบครัวบุตรหลานที่ยากจน รวมไปถึงที่อยู่อาศัยไม่เหมาะสมปลอดภัย สำหรับการดำเนินงานโครงการซ่อมแซมบ้านพักอาศัยของผู้สูงอายุเป็นการปรับปรุงส่วนประกอบของบ้านพักอาศัยที่ชำรุดไม่ปลอดภัยหรือไม่เหมาะสมต่อผู้สูงอายุโดยพิจารณารายการที่ควรให้ความสำคัญได้แก่ บันไดบ้านมีราวให้ยึดเกาะ ห้องน้ำหรือห้องส้วมมีราให้ยึดเกาะ ห้องนอนอยู่ชั้นล่างหรือบ้านชั้นเดียว ชนิดของห้องส้วมเป็นแบบนั่งห้อยเท้า และประตู หน้าต่าง ระบบไฟฟ้า ระเบียบหรือชานบ้านเป็นต้น สำหรับโครงการซ่อมแซมที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุเป็นโครงการที่ดีและเห็นผลลัพธ์ชัดเจน ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในโครงการนี้ แต่งบประมาณที่จัดสรรให้หลังคาดะ ๒๐,๐๐๐ บาท ยังถือว่าเป็นงบประมาณที่ไม่เพียงพอในการซ่อมแซมที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุ เนื่องจากค่าวัสดุที่ใช้สำหรับซ่อมแซมที่อยู่อาศัย ยังมีค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมคือค่าจ้างช่างและค่าอาหารกลางวันที่จะต้องจัดหาให้กับช่างอีกด้วย แต่เนื่องจากทางศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุบ้านบุรีรัมย์จังหวัดบุรีรัมย์ วิเคราะห์ว่าในบริบทของพื้นที่ภาคอีสานส่วนใหญ่ผู้สูงอายุจะอยู่ตัวคนเดียวหรืออยู่สองคนกับลูกหลาน ที่ดำเนินการลงไปซ่อมแซมบ้านผู้สูงอายุส่วนใหญ่อาศัยได้ไม่นานเสียชีวิตลูกหลานที่อาศัยอยู่ด้วยก็ย้ายออกไปส่งผลให้บ้านไม่มีใครมาอยู่อาศัย ยกเว้นผู้สูงอายุอาศัยอยู่กับครอบครัวใหญ่ลูกหลานก็คงยังอาศัยอยู่เช่นเดิม

๒. โครงการเงินสงเคราะห์ผู้สูงอายุในภาวะยากลำบาก รายละ ๒,๐๐๐ บาท เป็นการจ่ายเงินสงเคราะห์ (เงินอุดหนุน) ให้กับผู้สูงอายุตามประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครองการส่งเสริมและการสนับสนุนการช่วยเหลือผู้สูงอายุซึ่งได้รับอันตรายจากการถูกรังแกหรือถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมายหรือถูกทอดทิ้งและให้คำแนะนำปรึกษาดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในทางการแก้ไขปัญหาคครอบครัวโดยจะช่วยเหลือเงินครั้งละไม่เกิน ๕๐๐ บาทและการสนับสนุนการจัดที่พักอาศัยอาหารและเครื่องนุ่งห่มให้ผู้สูงอายุตามความจำเป็นอย่างทั่วถึงโดยจะช่วยเหลือเป็นเงินไม่เกินวงเงินครั้งละ ๒,๐๐๐ บาทและได้ไม่เกิน ๓ ครั้ง/คน/ปี สำหรับศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุบ้านบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ได้ดำเนินการร่วมกับสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดบุรีรัมย์ ชมรมผู้สูงอายุ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำหรับสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดบุรีรัมย์ เข้ามามีการจัดสรรงบประมาณ

เงินสงเคราะห์ผู้สูงอายุในภาวะยากลำบากกรณี ขาดแคลนอาหารเครื่องนุ่งห่มให้รายละ ๒,๕๐๐ บาทไม่เกิน ๓ ครั้ง/คน/ปี

๓. โครงการธนาคารเวลาสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย สำหรับโครงการนี้ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุบ้านบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านบริบทของความรู้ความเข้าใจยังไม่มีพื้นฐานสำหรับทำโครงการนี้มาก่อน เนื่องจากเป็นโครงการที่ต่อยอดมาจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ(สสส.) ที่มุ่งเน้นส่งเสริมการออมเงินสำหรับผู้สูงอายุหรือวัยเกษียณอายุเพื่อให้ผู้สูงอายุมีความมั่นคงทางการเงิน นอกจากนี้แล้วพื้นที่ที่ต้องลงไปดำเนินงานอยู่ที่ จ.สุรินทร์กับ จ.ศรีสะเกษ เคยดำเนินโครงการธนาคารความดีมาจาก สสส.อยู่แล้ว แต่ไม่ได้อยู่ในเขตพื้นที่ของจังหวัดบุรีรัมย์ ทำให้ไม่เกิดความคุ้นเคยในการลงไปดำเนินงานกับพื้นที่ อีกทั้งยังต้องลงไปติดตามการดำเนินงานจากเขตพื้นที่ที่มีความรู้ความเข้าใจมาก่อน แต่ศูนย์ฯยังขาดพื้นฐานที่ในการดำเนินงาน ซึ่งอาจจะขัดแย้งกับกรมกิจการผู้สูงอายุที่เลือกจังหวัดบุรีรัมย์กับจังหวัดขอนแก่นมาดำเนินงานในโครงการนี้ สำหรับศูนย์ฯเล็งเห็นว่า โครงการธนาคารเวลา เป็นโครงการที่ต่อยอดมาจาก โครงการธนาคารความดีของ สสส. และพื้นที่มาจากพื้นที่เดิมของ สสส. ถ้าอยากให้มันเป็นพื้นที่ต้นแบบ เกิดผลลัพธ์ที่จับต้องได้และชัดเจนอย่างเป็นรูปธรรมและติดตามการดำเนินงานได้ง่ายก็ควรจะเป็นพื้นที่ที่เราเคยทำงานร่วมกันมาก่อน แล้วก็อยู่ในพื้นที่ที่สามารถติดตามผลการดำเนินงานได้ง่าย

๔. โครงการสงเคราะห์ค่ามาปนกิจศพผู้สูงอายุ เป็นโครงการที่ดีและควรสนับสนุนจากผส.และอปท. ในพื้นที่เนื่องจากสามารถช่วยเหลือค่าดำเนินการจัดศพของผู้สูงอายุได้ โดยมีประโยชน์อย่างยิ่งจะสามารถลดค่าใช้จ่ายในครอบครัวได้ หรือผู้สูงอายุที่ไม่มีครอบครัว สามารถไม่เป็นภาระค่าใช้จ่ายให้ผู้อื่นได้ ส่วนใหญ่ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจในโครงการนี้ แต่การขั้นตอนการดำเนินการเบิกเงินมีความล่าช้า มีหลายขั้นตอน กว่าจะได้งานศพได้จัดเสร็จสิ้นแล้ว

เทศบาลตำบลโนนท่อน จังหวัดขอนแก่น สามารถอภิปรายผลจากการดำเนินงานในพื้นที่ ดังนี้

๑. โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ผู้สูงอายุในชุมชน (โรงเรียนผู้สูงอายุ) ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) เป็นกำลังหลักที่มีการขับเคลื่อนให้ผู้สูงอายุในชุมชนให้ออกมาจัดกิจกรรมร่วมกัน เมื่อจบหลักสูตรการเรียนแล้ว สามารถสร้างรายได้และอภีให้กับผู้สูงอายุ ถือได้ว่า ศพอส.โนนท่อน ผลักดันให้เป็นไปตามตัวชี้วัดที่วางแผนไว้ได้ โดยมีการดำเนินกิจกรรมได้อย่างเข้มแข็ง และแนะแนวทางการขับเคลื่อนงานของกรมกิจการผู้สูงอายุสามารถสร้างสุขที่ปลายทางด้วย

๒. โครงการซ่อมแซมที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุ ได้รับความมือจากองค์การปกครองท้องถิ่น ศพอส.โนนท่อนและชมรมผู้สูงอายุ ช่วยในการดำเนินงานให้บรรลุผลตามตัวชี้วัด โดยได้รับงบประมาณดำเนินการในพื้นที่จำนวน ๔ หลัง ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว ๓ หลัง อีก ๑ หลังกำลังดำเนินการอยู่

เทศบาลตำบลเมืองศิลา จังหวัดขอนแก่น องค์การปกครองท้องถิ่นที่เข้ามามีส่วนร่วมและให้ความสำคัญตระหนักถึงคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ไม่ว่าจะเป็นการจัดกิจกรรมให้ผู้สูงอายุในชุมชนมีส่วนร่วม หรือตระหนักถึงสุขภาพของผู้สูงอายุในชุมชน โดยเทศบาลเมืองศิลาได้ดำเนินตามนโยบายของกรมกิจการผู้สูงอายุ ดังนี้

๑. โครงการพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุระยะยาว (long Term Care) ชุมชน โดยเทศบาลเมืองศิลาเป็นพื้นที่นำร่องหรือชุมชนต้นแบบ โดยมุ่งเน้นส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเข้าถึงนวัตกรรมและ

เทคโนโลยีเพื่อสุขภาพที่ดี พัฒนาระบบการดูแลด้านสุขภาพของผู้สูงอายุ โดยมีกลุ่มเป้าหมายจำนวน ผู้สูงอายุที่เข้าถึงโดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการดูแลผู้สูงอายุในชุมชนจำนวน ๒๐๐,๐๐๐ คน ผล การดำเนินการมีผู้สูงอายุที่ได้รับการดูแล ๑๓๘,๑๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๕ เปอร์เซนต์ และขับเคลื่อน การดำเนินงานดูแลผู้สูงอายุระยะยาว (long Term Care) ด้วยผู้จัดการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน(Care Manager) ผู้ให้การดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุ (Care Giver) ตามแผนการดูแลผู้สูงอายุรายบุคคล (Care Plan) โดยมีกลุ่มเป้าหมาย ๑๓ แห่ง ผลการดำเนินงานเข้าร่วมทั้ง ๑๓ แห่งคิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ เปอร์เซนต์ โดยมีผลดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการชี้แจงแนวทางการดำเนินงานแก่ผู้รับผิดชอบงาน ผู้สูงอายุระดับส่วนกลางและส่วนภูมิภาค การเชื่อมต่อระบบฐานข้อมูลโปรแกรม การขึ้นทะเบียน care Manager, Care Giver และการจัดทำแผนการดูแลผู้สูงอายุรายบุคคล Care Plan ระหว่างกรมอนามัย กับสปสขมีการจัดทำแผนการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง นอกจากนี้แล้วยังมีเครือข่ายอาสาสมัครหมู่บ้าน หรือ อสม.เข้ามามีบทบาทในการดูแลผู้ป่วยหรือผู้สูงอายุที่ป่วยติดบ้านติดเตียงในแต่ละท้องถิ่น โดยมี ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความสำเร็จคือนโยบายที่ชัดเจนในการขับเคลื่อนโครงการอย่างจริงจังพร้อมสนับสนุน งบประมาณอย่างต่อเนื่องของกรมกิจการผู้สูงอายุ และผู้บริหารทุกระดับให้ความสำคัญในการ ขับเคลื่อนโครงการและความร่วมมือในการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาาร่วมกันของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมการพัฒนานวัตกรรมการส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุระยะยาวในชุมชน ในการ นำเอาเทคโนโลยีแอปพลิเคชัน เชื่อมต่อข้อมูลสุขภาพพื้นฐานของผู้สูงอายุซึ่งสามารถแสดงผลได้ทันทีเช่น เครื่องวัดความดัน เครื่องวัดน้ำตาล เครื่องวัดออกซิเจน และสายข้อมืออัจฉริยะ เป็นต้น โดยยังอยู่ใน ระหว่างการดำเนินการและข้อตกลงของทุกภาคส่วน

๒. โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ผู้สูงอายุในชุมชน (โรงเรียนผู้สูงอายุ) มีวัตถุประสงค์ที่กล่าวมา ข้างต้นแล้ว สำหรับเทศบาลเมืองศีลาได้จัดโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ผู้สูงอายุในชุมชน (โรงเรียน ผู้สูงอายุ) ร่วมกับสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดขอนแก่น มีการเปิดรับนักเรียน ผู้สูงอายุที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเทศบาลเมืองศีลา มีการดำเนินงานจัดการเรียนการสอนสัปดาห์ ละ ๑ วันทุกวันพุธ จากโครงการโรงเรียนผู้สูงอายุ สำหรับผู้สูงอายุที่จบออกไปในแต่ละรุ่น มีการจัด รวมกลุ่มเป็นวิสาหกิจชุมชน โดยนำความรู้มาต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์ จากฝีมือผู้สูงอายุ วางจำหน่ายใน ชุมชน หน่วยงานรัฐต่างๆ อีกทั้งในกิจกรรมวันผู้สูงอายุ ที่จัดโดยศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ขอนแก่นจังหวัดขอนแก่นอีกด้วย

๓. ผลการดำเนินงาน

ศูนย์พัฒนาการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ตามที่กล่าวการ ดำเนินงานพื้นที่ มีผลการดำเนินงานต่างๆ สามารถอธิบายได้ดังนี้

๑. โครงการการเตรียมความพร้อมผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ

จากส่วนที่ ๑ เป็นการอบรมให้ความรู้ความเข้าใจในการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่วัย ผู้สูงอายุ ส่งผลให้ประชากรเกิดความตระหนัก ความสำคัญมีการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่วัยผู้สูงอายุ อยากรมีคุณค่าที่มีคุณภาพทางด้านสุขภาพ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจและด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยต่อ

ผู้สูงอายุ รวมไปถึงประชากรที่เริ่มเข้าสู่วัยผู้สูงอายุมีการเตรียมความพร้อมในเรื่องการออมเงินเพื่อดำเนินชีวิตประจำวันโดยไม่เป็นภาระของลูกหลาน

ส่วนที่ ๒ เป็นการจัดกิจกรรมที่ส่งผลให้ผู้สูงอายุกล้าแสดงออก รับรู้ถึงการมีตัวตนในสังคมที่ไม่ปิดกั้น อีกทั้งผู้สูงอายุตระหนักถึงคุณค่าและศักดิ์ศรีของตนเอง มีความสุขในการดำเนินชีวิตประจำวันมากยิ่งขึ้น

๒. โครงการชุมชนเป็นมิตรกับผู้สูงอายุ

สำหรับโครงการนี้ได้ผลการตอบรับจากผู้สูงอายุและประชาชนในพื้นที่ในทิศทางที่ดี เนื่องจากพื้นที่ที่ลงไปดำเนินการนั้นเป็นพื้นที่สาธารณะที่มีนักท่องเที่ยวนิยมเข้ามากราบไหว้สักการะบูชา ๒ วัด ผู้สูงอายุที่เดินทางมาท่องเที่ยวรู้สึกพึงพอใจ ถึงการให้บริการด้านสาธารณสุข การอำนวยความสะดวกในเรื่องของการใช้ห้องน้ำที่มีความเหมาะสมและปลอดภัย รวมไปถึงชาวบ้านในชุมชนพื้นที่รู้สึกพอใจกับโครงการนี้ เนื่องจากก่อนจะมีโครงการนี้ห้องน้ำ ทั้ง ๒ วัด ไม่เอื้ออำนวยความสะดวกสบายต่อการเข้าใช้บริการห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ จึงทำให้ครอบครัวที่พาผู้สูงอายุมาเที่ยวลดน้อยลง

๓. โครงการขับเคลื่อนการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน

สำหรับการจัดโครงการนี้ทางศูนย์ฯมีการทำงานร่วมกับ สพอส .และชมรมผู้สูงอายุ แก่นนำเครือข่ายผู้สูงอายุในชุมชน ร่วมกันขับเคลื่อนโครงการลงไปในพื้นที่ทั้ง ๓ แห่ง เพื่อส่งเสริมให้ผู้สูงอายุในพื้นที่มีกิจกรรมร่วมกันและถ่ายทอดภูมิปัญญาชาวบ้าน จะทำผลิตภัณฑ์ภายในชุมชน เพื่อจัดจำหน่ายเป็นการสร้างรายได้และอาชีพให้กับผู้สูงอายุ นอกจากนี้ผู้สูงอายุมีความสุขได้ออกมาทำกิจกรรมร่วมกับคนในชุมชน ไปเป็นผู้สูงอายุที่ติดบ้าน เป็นต้น

๔. โครงการซ่อมแซมที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุ

ผลการดำเนินการและติดตาม พบว่าผู้สูงอายุที่ได้รับการซ่อมแซมที่อยู่อาศัยพึงพอใจมากกับโครงการนี้ เนื่องจากผู้สูงอายุในจังหวัดขอนแก่น เป็นผู้สูงอายุที่ไม่ชอบใช้บริการศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุแบบพัก อีกทั้งผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่กับครอบครัวเป็นครอบครัวใหญ่ ยินดีที่จะสมทบเงินส่วนตัวเพื่อซ่อมแซมที่อยู่อาศัยของตนเอง รวมไปถึงการจัดหาอาหารกลางวันให้กับช่างซ่อมบ้านหรือค่าจ้างฝีมือช่าง แต่ผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่คนเดียวหรืออยู่กับหลานจะไม่มีเงินค่าจ้างช่างฝีมือ บางครั้งได้รับความช่วยเหลือจากประชาชนในละแวกใกล้เคียง ที่เข้ามาร่วมช่วยกันจัดหาอาหารกลางวันให้กับช่างฝีมือ ทำให้เห็นถึงการมีน้ำใจ เห็นอกเห็นใจของคนภายในชุมชนในสังคมไทยเป็นอย่างดี

๕. โครงการธนาคารเวลาสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย

ผลการดำเนินงานในโครงการนี้เบื้องต้นยังพบว่าทางศูนย์ฯ ได้ทำการจัดอบรมเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจ ของวัตถุประสงค์ในการดำเนินโครงการนี้ ทางศูนย์ฯ จะต้องลงไปดำเนินการติดตาม ๔ พื้นที่ ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี จังหวัดเลย จังหวัดบึงกาฬ และจังหวัดหนองบัวลำภู โดยไม่มีพื้นที่ในจังหวัดขอนแก่น ทางศูนย์ฯ เล็งเห็นว่าในขอนแก่น ควรจะมีพื้นที่ต้นแบบ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่สามารถขับเคลื่อนโครงการนี้จึงขอพื้นที่ขยายไปอีก ๒ พื้นที่ ได้แก่ ตำบลสะอาด อำเภอโนนพอง และ ตำบลศิลา อำเภอเมือง

เป็นการขอเข้าไปเป็นพื้นที่ร่วมที่จัดตั้งโครงการนี้ เนื่องจากทางศูนย์ฯ ไม่มีพื้นฐานในการดำเนินโครงการนี้มาก่อน โดยขณะนี้ผลการดำเนินการโครงการยังไม่เห็นภาพที่ชัดเจน ยังไม่มีการลงและรายละเอียดของตัวรูปแบบหรือเกิดการขยายผล

๖. โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ผู้สูงอายุในชุมชน (โรงเรียนผู้สูงอายุ)

ผลการดำเนินงานในโครงการโรงเรียนผู้สูงอายุในจังหวัดขอนแก่น ผู้สูงอายุในเขตพื้นที่หรือในสวนองค์การปกครองท้องถิ่น เครือข่ายต่าง ๆ ที่เข้าร่วม ได้การตอบรับจากการเข้าร่วมโครงการโรงเรียนผู้สูงอายุฝึกผู้สูงอายุในพื้นที่ท้องถิ่นนั้นๆเป็นอย่างมาก นอกจากจะทำให้ผู้สูงอายุสามารถมีอาชีพและรายได้แล้วนั้น ผู้สูงอายุมีความสุข สนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรม และให้ความร่วมมือในชุมชนมากขึ้น นอกจากนี้ผู้สูงอายุอยากมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง จิตใจเบิกบาน เห็นคุณค่าของผู้สูงอายุมากขึ้น

จากผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุขอนแก่นจังหวัดขอนแก่น สามารถสรุปได้ว่าโครงการต่างๆที่เกิดขึ้นภายในศูนย์ฯ หรือการร่วมมือของเครือข่ายล้วนก่อให้เกิดประโยชน์แล้วผลดีต่อผู้สูงอายุด้านสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง สุขภาพจิตใจที่ดี ยังรวมไปถึงเป็นผู้สูงอายุที่สามารถพึ่งพาตนเองมีคุณภาพมีศักดิ์ศรีไม่เป็นภาระของสังคม

ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุบ้านบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ จากผลการดำเนินงานสามารถอภิปรายได้ดังนี้

๑. โครงการซ่อมแซมที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุ

พบว่าหลังจากที่ผู้สูงอายุเข้ารับบริการมีความพึงพอใจ ต่อการให้บริการตรงกับที่คาดหวังไว้ ผู้สูงอายุมีความสะดวกสบายในการอยู่อาศัยและสามารถช่วยเหลือตนเองในการทำกิจกรรมได้มากขึ้นกว่าเดิม และได้เห็นความสามัคคีจากชาวบ้านหรือคนในพื้นที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการซ่อมแซมบ้านพักอาศัยเช่น ช่วยเหลือด้านการจัดหาอาหารกลางวัน ช่วยเหลือด้านแรงงานหรือช่วยเหลือวัสดุ เป็นต้น

๒. โครงการเงินสงเคราะห์ผู้สูงอายุในภาวะยากลำบาก รายละ ๒,๐๐๐ บาท

จากการติดตามการดำเนินงานพบว่าผู้สูงอายุบางราย ไม่สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ มีความพึงพอใจในโครงการนี้ ที่สะท้อนให้เห็นถึงการนี้ถึงกลุ่มผู้สูงอายุที่ไม่มีศักยภาพไม่สามารถเลี้ยงตนเองได้ เช่น ผู้สูงอายุติดเตียง ผู้สูงอายุผู้ป่วยเรื้อรัง เป็นต้น

๓. โครงการธนาคารเวลาสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย

พบว่า ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุบ้านบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ยังไม่มีพื้นฐานในการดำเนินโครงการดังกล่าวมาก่อน นอกจากนี้พื้นที่นำร่องอยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดสุรินทร์และจังหวัดศรีสะเกษ มาก่อน ทางศูนย์ฯ ต้องมีการเข้าไปศึกษาในเขตพื้นที่และทำความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของโครงการเพื่อที่จะสามารถดำเนินการบรรลุเป้าหมาย

๔. โครงการสงเคราะห์ค่าฌาปนกิจศพผู้สูงอายุ

การดำเนินการ มีผู้สูงอายุเข้าร่วมเป็นสมาชิกเพิ่มขึ้น และพึงพอใจในโครงการนี้ แต่ผู้สูงอายุหรือบุตรหลาน ที่ต้องมาดำเนินการเบิกเงินสงเคราะห์ฯ ไม่มีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการเบิก

ส่งผลให้ระยะเวลาการจ่ายเงินสงเคราะห์ฯ มีความล่าช้าและไม่ทันมาใช้ในการจัดพิธีงานศพ ทำให้มีค่าใช้จ่ายที่สูงเพิ่มขึ้น

เทศบาลตำบลโนนท่อน จังหวัดขอนแก่น สามารถอภิปรายผลจากการดำเนินงานในพื้นที่ ดังนี้

๑. โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ผู้สูงอายุในชุมชน (โรงเรียนผู้สูงอายุ) ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) เป็นกำลังหลักที่มีการขับเคลื่อนให้ผู้สูงอายุในชุมชนให้ออกมาจัดกิจกรรมร่วมกัน เมื่อจบหลักสูตรการเรียนแล้ว ผู้สูงอายุได้ออกมารวมกลุ่มเป็นวิสาหกิจชุมชน ทำผลิตภัณฑ์ภายในกลุ่มเพื่อจัดจำหน่าย คือ ปลายั้ว ที่สามารถสร้างรายได้และอภีให้กับผู้สูงอายุ ถือได้ว่า ศพอส.โนนท่อนผลักดันให้เป็นไปตามตัวชี้วัดที่วางแผนไว้ได้ โดยมีการดำเนินกิจกรรมได้อย่างเข้มแข็ง และแนะแนวทางการขับเคลื่อนงานของกรมกิจการผู้สูงอายุสามารถสร้างสุขที่ปลายทางด้วย

๒. โครงการซ่อมแซมที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุ ได้รับความมือจากองค์การปกครองท้องถิ่นและศพอส.โนนท่อน โดยได้รับงบประมาณดำเนินการในพื้นที่จำนวน ๔ หลัง ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว ๓ หลัง อีก ๑ หลังกำลังดำเนินการอยู่

เทศบาลเมืองศิลา จังหวัดขอนแก่น จากกรดำเนินงานจึงสามารถอภิปรายได้ดังนี้

๑. โครงการพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุระยะยาว (Long Term Care) ในชุมชน

จากผลการดำเนินการ พบว่า ผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในเทศบาลเมืองศิลา เป็นกลุ่มผู้สูงอายุที่มีศักยภาพในด้านสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง และการตระหนักถึงคุณค่าของการเป็นผู้สูงอายุ เนื่องจากผู้สูงอายุส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับบุตรหลานเป็นครอบครัวใหญ่ สภาพแวดล้อมที่มีความสุข รวมไปถึงสภาพแวดล้อมในการอยู่อาศัยอยู่ห่างจากตัวเมืองไม่มากนัก ซึ่งทำให้ลูกหลานทำงานไปเช้าเย็นกลับ จึงมีเวลาได้อยู่กับผู้สูงอายุมากขึ้น โดยโครงการนี้มีหน่วยงานท้องถิ่น อสม. และอาสาสมัครเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการโครงการนี้ ส่งผลให้เกิดความสำเร็จ และขับเคลื่อนการดำเนินงานดูแลผู้สูงอายุระยะยาว (long Term Care) ด้วยผู้จัดการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน(Care Manager) ผู้ให้การดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุ (Care Giver) ตามแผนการดูแลผู้สูงอายุรายบุคคล (Care Plan) ที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว

๒. โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ผู้สูงอายุในชุมชน (โรงเรียนผู้สูงอายุ)

จากผลการติดตามโครงการพบว่าผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในเทศบาลเมืองศิลาอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป ความสนใจในโครงการนี้เนื่องจากโครงการมีส่งเสริมและสนับสนุนให้ความสำคัญกับผู้สูงอายุ ไม่ว่าจะ เป็นกิจกรรมนำผู้สูงอายุไปศึกษานอกสถานที่เพื่อที่จะนำเอาความรู้กลับมาปรับใช้และสร้างรายได้ให้กับตนเอง หรือการเชิญวิทยากรภายนอก เข้ามาให้ความรู้ในเรื่องการบริหารร่างกายบริหารจิตใจในชีวิตประจำวันในช่วงวัยผู้สูงอายุที่ถูกต้อง ส่งผลให้ผู้สูงอายุต้องการมีส่วนร่วมกิจกรรม นอกจากนี้ยังสามารถพัฒนาต่อยอดหลังจากการเรียนจบหลักสูตร ตามแผนงานของโรงเรียนผู้สูงอายุแล้ว กลุ่มผู้สูงอายุยังมีการรวมตัวกันจัดตั้งเป็นวิสาหกิจภายในชุมชน เพื่อสร้างผลิตภัณฑ์ภายในชุมชน ในการหารายได้ให้กับผู้สูงอายุอีกด้วย

ผลดำเนินการของ เทศบาลเมืองศีลา จังหวัดขอนแก่น นั้นสามารถสรุปได้ว่า ภายใต้วความสำเร็จในการดำเนินโครงการต่างๆ นอกจากผู้สูงอายุมีศักยภาพที่มีคุณภาพ จะบรรลุตามวัตถุประสงค์ได้นั้นต้องอาศัยการขับเคลื่อนและการสนับสนุนจากหน่วยงานท้องถิ่น สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคง จังหวัดขอนแก่นและการสนับสนุนงบประมาณจากกรมกิจการผู้สูงอายุ ทำให้รู้สึกว่าคุณสูงอายุไม่ได้เป็นภาระของสังคม ภาระของลูกหลานสามารถดำเนินชีวิตประจำวันในช่วงวัยผู้สูงอายุได้อย่างเข้าใจและมีความสุข

๔. ปัญหาและแนวทางแก้ไข

๔.๑ ปัญหาในการดำเนินการ

จากการประเมินและติดตามผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณและแผนบูรณาการสร้างเสริมสุขภาพเพื่อรับรองสังคมผู้สูงอายุประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ สามารถอภิปราย ปัญหาในการดำเนินการดังนี้

๑. ด้านงบประมาณ การจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับความต้องการและเหมาะสมกับพื้นที่ต่างๆเนื่องจากงบประมาณถือว่าเป็นปัจจัยหลักที่จะสามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ตัวชี้วัดได้

๒. บุคลากรภายใน ศพส.จ.ขอนแก่น ขาดแคลนเป็นจำนวนมาก ไม่เพียงพอในการให้บริการต่อการเข้ามาใช้บริการของผู้สูงอายุ เนื่องจาก ศพส.จ.ขอนแก่น มุ่งเน้นมีการให้บริการ Center คอยอำนวยความสะดวกให้บริการการตรวจสุขภาพเบื้องต้น เช่น ต้องมีพยาบาลวิชาชีพคอยให้บริการวัดความดัน ชั่งน้ำหนัก นักโภชนาการให้ความรู้สำหรับผู้สูงอายุ นักกิจกรรมบำบัด ซึ่งไม่สามารถขับเคลื่อนต่อไปได้

๓. ชุมชนในพื้นที่ขาดความรู้ความเข้าใจในการทำงานภายในภายในศูนย์ฯ และเครือข่ายองค์กรต่างๆ ส่งผลให้การดำเนินงานล่าช้าตามเป้าหมายที่วางไว้

๔. สถานที่ภายใน ศพส.จ.ขอนแก่น ไม่เอื้ออำนวยความสะดวกในการรองรับการจัดกิจกรรมในแต่ละวันให้กับผู้สูงอายุ เช่น พื้นที่การเต้นลีลาศ การร้องเพลงคาราโอเกะ เป็นต้น เนื่องจาก ศพส.จ.ขอนแก่น ผลักดันสนับสนุนให้ผู้สูงอายุไม่ติดบ้าน ส่งเสริมการออกมาทำกิจกรรมร่วมกันของผู้สูงอายุ

๕. ขาดแคลนอุปกรณ์ด้านการแพทย์/ห้องพยาบาลประจำภายใน ศพส.จ.ขอนแก่น และศพส.จ.บุรีรัมย์

๖. การเบิกจ่ายหลังเสร็จสิ้นการดำเนินการมีความล่าช้า เช่น โครงการซ่อมแซมที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุ หลังเสร็จสิ้นการดำเนินการ มีการจ่ายเงินล่าช้าเกินกำหนด

๗. ควรลดขั้นตอนระเบียบวิธีปฏิบัติในการดำเนินโครงการค่าจัดการศพตามประเพณี หรือแนวทางที่ให้เงินสำรองจ่าย กรณีเสียชีวิตสามารถช่วยเหลือให้ทันต่อเหตุการณ์ เพื่อที่จะใช้ประโยชน์และควรเพิ่มจำนวนเงินมากเพิ่มขึ้น

๘. อาสาสมัครในพื้นที่ที่มีจำนวนไม่เพียงพอทำให้ไม่สามารถสนับสนุนการดำเนินงานได้ไม่เต็มที่ โดยเฉพาะในเขตพื้นที่ห่างไกลมีการเดินทางใช้ระยะเวลาพอสมควร ส่งผลให้ไม่สามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานได้ตรงตามระยะเวลาที่กำหนด

๙. โครงการธนาคารเวลาสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย เป็นโครงการที่ได้รับเพื่อมาต่อยอดจาก สสส. โดยเขตพื้นที่ที่กรมกิจการผู้สูงอายุเลือกเป็นพื้นที่ต้นแบบได้แก่ ศพส.จ.ขอนแก่นและศพส.จ.บุรีรัมย์ ไม่ตรงกับพื้นที่เดิมที่ สสส.วางเป้าหมายไว้ ทำให้การขับเคลื่อนภายใต้การทำงานร่วมกันของแต่ละพื้นที่ดำเนินการยังมีของล่าช้า

๔.๒. แนวทางแก้ไข

๑. การบริหารงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เพียงพอต่อความจำเป็น เช่นโครงการซ่อมแซมที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุ ที่มีงบประมาณน้อยและจำกัดนั้น ควรจัดสรรเลือกสร้างในพื้นที่ที่มีความจำเป็นก่อน เป็นต้น

๒. เพิ่มหรือขยายการประชาสัมพันธ์ ผ่านช่องทางสื่อต่างๆ เว็บไซต์ กรมการจัดหางานของจังหวัด สำหรับการรับสมัครบุคลากรภายใน และอาสาสมัครลงปฏิบัติตามเขตพื้นที่ให้เพิ่มมากขึ้น

๓. ทาง ศพส.จ.ขอนแก่น ได้ขยายโอกาสช่องทางในการรับสมัครผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ ร่างกายแข็งแรง เข้ามาทำงานร่วมกับทาง ศพส.จ.ขอนแก่น เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้โอกาสผู้สูงอายุในการทำงานร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างมีความสุข พร้อมทั้งดำเนินตามแผนนโยบายของกรมกิจการผู้สูงอายุ

๔. ทาง ศพส.จ.ขอนแก่น ได้ขยายพื้นที่ในการจัดกิจกรรมขึ้นไปชั้น ๒ และเป็นลานกิจกรรมชั้น ๓ จึงทำให้ผู้สูงอายุมีพื้นที่ในการจัดกิจกรรมเพิ่มมากขึ้น และสามารถรองรับผู้สูงอายุที่เข้ามาภายใน ศพส. เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการจัดกิจกรรมกับผู้สูงอายุ ส่งผลให้มีผู้สูงอายุเข้ามาเป็นสมาชิกกับทาง ศพส. เพิ่มขึ้นจากปีพ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งให้ตรงตามเป้าหมายของกรมกิจการผู้สูงอายุ

๕. จัดให้มีการอบรมให้ความรู้ความเข้าใจด้านโครงการที่ต้องลงดำเนินการในแต่ละพื้นที่ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ตรงกับตัวชี้วัดที่วางแผนไว้ของกรมกิจการผู้สูงอายุ

๕. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๕.๑. ในอนาคตควรมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายเกี่ยวกับโครงการซ่อมแซมที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ เนื่องจากไม่สามารถเห็นผลในระยะยาวได้และเป็นการเอื้อประโยชน์ผู้สูงอายุบางกลุ่ม แต่ควรหันไปอุดหนุนส่งเสริมท้องถิ่น ในเรื่องของการทำเป็นบ้านกลาง หรือสถานที่ส่วนกลาง เป็นการจัดตั้งศูนย์ที่รับดูแลผู้สูงอายุ มีเครื่องมือการแพทย์ หมอ พยาบาล ที่ทันสมัยเข้ามาดูแลในการรักษาผู้สูงอายุ โดยมีการนำผู้สูงอายุที่ติดเตียง อยู่คนเดียว ไม่มีบุตรหลานคอยดูแล ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ มารักษาารวมกัน เพื่อลดงบประมาณในโครงการปรับปรุงซ่อมแซมบ้าน แล้วมาพัฒนาตรงส่วนนี้แทน นอกจากนี้ เป็นการช่วยลดภาระให้กับ อสม. หรือ รพ.สต. ที่ต้องลงพื้นที่ไปดูแลอย่างไม่ทั่วถึง เนื่องจากขาดบุคลากรเหล่านี้ใน

ปัจจุบันด้วยเช่นกัน จึงเห็นว่าการปรับโครงการจะสามารถได้รับความร่วมมือขับเคลื่อนจากองค์กรต่างๆ ได้ดีและมองเห็นเป็นรูปธรรม อย่างความมั่นคงและยั่งยืน

๕.๒. โครงการธนาคารเวลาผู้สูงอายุในประเทศไทย ควรมีการมอบนโยบายให้กับจังหวัด ตรงกับเขตพื้นที่ที่เป้าหมายเดิมของ สสส. วางแผนไว้ ซึ่งได้รับโครงการฯต่อยอดมาจาก สสส. กลุ่มพื้นที่เป้าหมายในการดำเนินโครงการยังคงเหมือนเดิม ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จ.สุรินทร์ จ.ศรีสะเกษ แต่กรมกิจการผู้สูงอายุ เลือกกลุ่มพื้นที่ ศพส. จ.ขอนแก่นและ ศพส.จ.บุรีรัมย์ กลุ่มเป้าหมายที่กล่าวมาในข้างต้น ไม่ได้อยู่ในเขตพื้นที่ของ ศพส.ทั้ง ๒ จังหวัด ส่งผลให้การเข้าไปดำเนินงานลำบากทั้งการจัดประชุมที่ยังหาข้อสรุปประธานไม่ได้ หรือ ความคุ้นเคยในการลงพื้นที่ที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจ รวมไปถึงการดำเนินงานร่วมกัน โดยเฉพาะศพส.ทั้ง ๒ จังหวัด ต้องลงไปติดตามผลการดำเนินการ แต่ตนเองยังไม่มีความรู้เท่าเขตพื้นที่ ก็จะส่งผลให้เกิดความไม่น่าเชื่อถือ ส่งผลให้ไม่เห็นผลในการขับเคลื่อนร่วมกันของศพส.และเขตพื้นที่นั้นๆ และผลการดำเนินงานไม่เสร็จสิ้นตามแผนที่วางไว้ อีกทั้งยังไม่เห็นผลในระยะยาวอย่างต่อเนื่อง

๕.๓. การจัดทำโครงการที่ไม่ใช่ภารกิจหลักของหน่วยงาน เช่น การคัดเลือกผลิตภัณฑ์ ไม่ควรทำซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่นที่ได้ดำเนินการมาแล้วในระดับมหภาค เช่น ที่ผ่านมากรมการพัฒนาชุมชนฯ ได้คัดเลือกผลิตภัณฑ์ OTOP ซึ่งสามารถนำไปสู่การปฏิบัติ และบูรณาการขยายผลในระยะยาวสำเร็จผลต่อเนื่อง

ภาพบรรยากาศการประชุมเชิงปฏิบัติการ
การติดตามประเมินผลการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ
ตามแผนปฏิบัติราชการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาค
เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒
วันจันทร์ ที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๐๐ น.
ณ ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุขอนแก่น จ.ขอนแก่น

สรุปการประชุมเชิงปฏิบัติการ

การประชุมและติดตามผลการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ (ผส.)
ตามแผนปฏิบัติราชการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณและแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาค
เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒
วันที่ ๓ วันอังคารที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๒ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๖.๐๐ น.
ณ ห้องประชุมศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ อำเภอถลุง จังหวัดภูเก็ต

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

๑. รศ.ดร. อรรถกฤต ปัจฉิมนันท์	คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
๒. นางสาวไศรดา ศรีสมบัติ	ผู้ช่วยนักวิจัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
๓. นางสาวบัณฑิตา พรรณขาม	นักพัฒนาสังคมปฏิบัติการ
๔. นางสาวอริสา พิศโสระ	นักพัฒนาสังคมปฏิบัติการ
๕. นางสาวพรพิมล นิสสิริ	นักพัฒนาสังคม
๖. นางสาวกอบกุล กวังชวน	ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ จังหวัดภูเก็ต
๗. นางสาววัชรภรณ์ แซ่พัด	นักพัฒนาสังคมชำนาญการ
๘. นางอรวรรณ ไชยสุวรรณ	นักสังคมสงเคราะห์ปฏิบัติการ
๙. นายนเรศ รัตนอุไร	นักพัฒนาสังคม
๑๐. นางสาวภาพร แซ่จง	พนักงานปฏิบัติงานพิมพ์และบันทึกข้อมูล
๑๑. นางวัลภา จินจอย	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
๑๒. นางสาวจิตรลดา สังกโพรามินทร์	นักพัฒนาสังคมชำนาญการพิเศษ
๑๓. นางสาวสุภาวดี ทิมทอง	นักพัฒนาสังคม
๑๔. นายพิษณุพงษ์ จิระโกคานนท์	ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านทักษิณ จังหวัดยะลา
๑๕. นางสาวมารศรี นิลสะอาด	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
๑๖. นางรวมพร กุลเริ่มตั้ง	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
๑๗. นางสาวฐาปนี คชไกร	พนักงานจ้างเหมาช่วยปฏิบัติงานการเงินและบัญชี
๑๘. นายจิรวัดน์ คำนุ่ม	เจ้าพนักงานพัฒนาชุมชนปฏิบัติงาน ทต.รัชฎา
๑๙. นายฤทธิ์ ศรีสมุทร	ประธานชมรมผู้สูงอายุบ้านไม้ขาว
๒๐. นายสมพงษ์ เตชากุล	คณะกรรมการชมรมผู้สูงอายุบ้านไม้ขาว
๒๑. นายบุญช่วย สุวรรณรัฐภูมิ	ประธานคณะกรรมการศูนย์เอนกประสงค์
๒๒. นายพัลลภ เอ่งฉ้วน	ประธานกลุ่มผู้สูงอายุหมู่บ้านนาบอนใต้
๒๓. นางวิลาวัลย์ พรหมบุตร	พี่เลี้ยงปฏิบัติงานด้านพัฒนาสังคม
๒๔. นางญาณิศา รัตนปริศณ	พี่เลี้ยงปฏิบัติงานด้านพัฒนาสังคม
๒๕. นางนันทนัช ชัยขันธุ์	เครือข่ายผู้สูงอายุ

๒๖. นายมนัส ป.ปาน

เครือข่ายผู้สูงอายุ

๒๗. นางประเคือง หมื่นชัน

เครือข่ายผู้สูงอายุ

๒๘. นางยุพดี ชุมรักษ์

เครือข่ายผู้สูงอายุ

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๐๐ น.

นางสาวบัณฑิตา พรธนะขาม นักพัฒนาสังคมปฏิบัติการ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมกิจการผู้สูงอายุ ได้ดำเนินรายการกล่าวชี้แจงวัตถุประสงค์ของการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ในครั้งนี้ โดยให้แต่ละหน่วยงานได้แลกเปลี่ยนประเด็นปัญหาจากการดำเนินโครงการ ตลอดจนแนวทางแก้ไขปัญหามา อันนำไปสู่การพัฒนาโครงการให้สำเร็จและบรรลุเป้าหมาย ทั้งนี้ การดำเนินโครงการจะบรรลุเป้าหมายหรือตัวชี้วัดได้นั้น จะต้องมีการประเมินผลการดำเนินงาน โดยการประเมินผลนั้นจำเป็นต้องให้หน่วยงานภายนอกเข้ามาเป็นที่ปรึกษาในการประเมินผลการดำเนินโครงการต่างๆ ของกรมกิจการผู้สูงอายุ

ต่อมา รศ.ดร.อรรรณกฤต ปัจฉิมพันธ์ ได้กล่าวทักทายเป็นห่วงและขอบคุณหน่วยงานของแต่ละพื้นที่ที่เสียสละเวลาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถึงประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการ เพื่อนำไปเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อรัฐบาล เนื่องจากได้รับมอบหมายการประเมินโครงการจากกรมกิจการผู้สูงอายุ ตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อประเมินผลการดำเนินงานแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ซึ่งมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากต้องการทราบผลการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุและการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องบรรลุตัวชี้วัดหรือไม่ ซึ่งตัวชี้วัดต่างๆ มีความสำคัญต่อการจัดตั้งโครงการอื่นๆ และโครงการเหล่านั้นจะสามารถบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนกระทรวง หรือแผนระบบของหน่วยงานราชการต่างๆ หรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับหัวใจหลักของการประชุมที่จำเป็นต้องทราบถึงปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุของแต่ละหน่วยงานในพื้นที่จังหวัดภูเก็ตและจังหวัดอื่นๆ ในภาคใต้ ตลอดจนแนวทางแก้ไขปัญหามา อันนำไปสู่การประเมินตัวชี้วัดในเรื่องของความเสมอภาค เนื่องจากความเสมอภาคที่เกิดขึ้นในพื้นที่ที่มีความสำคัญต่อการรับรองโครงการของกรมกิจการผู้สูงอายุ ตลอดจนการประเมินผลในมิติอื่นๆ เช่น เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ทั้งนี้ ข้อเสนอเชิงนโยบายและแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงาน ประกอบด้วย การบรรลุผลการดำเนินงานในระดับผลผลิต การประเมินความคุ้มค่าของการดำเนินงาน การประเมินคุณภาพการให้บริการต่อเครือข่ายและพันธมิตรดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง และการประเมินความพึงพอใจของประชาชน ยกตัวอย่างเช่น การประเมินผลการดำเนินงานมิได้เพียงแต่ประเมินเชิงปริมาณเท่านั้น แต่จะประเมินในเชิงคุณภาพควบคู่ไปด้วย ซึ่งจากการลงพื้นที่ครั้งที่ ๒ จังหวัดขอนแก่น พบว่า กลุ่มผู้สูงอายุส่วนใหญ่จะรวมกลุ่มออกกำลังกาย การทำกิจกรรมนี้เรามีได้ประเมินเฉพาะจำนวนผู้เข้าร่วมเท่านั้น แต่เราจะประเมินในเชิงคุณภาพ กล่าวคือ สุขภาพของผู้สูงอายุแข็งแรงมากน้อยเพียงไร โดยอาจจะมีการนำเทคโนโลยีหรือแอปพลิเคชันเข้ามาเป็นตัวตรวจวัดสุขภาพร่างกายเพื่อเก็บเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ในมิติอื่นๆ ต่อไป เพราะฉะนั้น การบรรลุตัวชี้วัดไม่จำเป็นต้องบรรลุให้ครบทุกข้อ หากแต่เน้นการบรรลุตัวชี้วัดหลัก อันนำไปสู่การเสนอของงบประมาณเพื่อการต่อยอดในการดำเนินโครงการใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อไปในอนาคต

สรุปประเด็นการหารือ

๑. บริบทในพื้นที่

๑.๑ **ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านทักซิณ จังหวัดยะลา** เป็นศูนย์ที่มีจำนวนผู้สูงอายุประมาณ ๗๐ คน โดยศูนย์ฯ ดังกล่าวนี้นี้มีเขตความรับผิดชอบทั้งหมด ๔ จังหวัด ได้แก่ สตูล ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส นอกจากนี้ศูนย์ฯ บ้านทักซิณ จังหวัดยะลา อยู่ในเขตชายแดนภายใต้ ซึ่งเป็นเขตพื้นที่สีแดงอันเนื่องมาจากความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งจำนวนประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ประมาณร้อยละ ๘๐ ศาสนาพุทธ ร้อยละ ๕ และศาสนาอื่นๆ ร้อยละ ๕ ด้วยความแตกต่างทางศาสนานั้น จึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้จำนวนผู้สูงอายุที่เข้ามาใช้บริการศูนย์ฯ บ้านทักซิณ จังหวัดยะลา ลดลงอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ผู้สูงอายุที่นับถือศาสนาอิสลามจะเข้าไปใช้บริการที่โรงเรียนปอเนาะทั้งหมด

๑.๒ **เทศบาลนครยะลา** เป็นเครือข่ายที่ให้ความสำคัญกับกลุ่มผู้สูงอายุพื้นที่เป็นอย่างมาก โดยมีผู้นำหลักคือ นายกเทศมนตรีนครยะลา ที่มีการจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุที่เน้นการเรียนรู้อาคารสร้างอาชีพ และการดูแลสุขภาพ เป็นต้น

๑.๓ **ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุจังหวัดภูเก็ต** เนื่องด้วยจังหวัดภูเก็ตเป็นเมืองเศรษฐกิจและเป็นเมืองท่องเที่ยว ทำให้มีผู้คนจากต่างจังหวัดเข้ามาประกอบอาชีพและตั้งรกรากอยู่ในพื้นที่เป็นระยะเวลายาวนาน แต่เมื่อเข้าสู่ช่วงวัยชราแล้วกลุ่มคนเหล่านี้ไม่สามารถกลับไปยังภูมิลำเนาของตนได้ จึงจำเป็นต้องเข้ามาอยู่ในความรับผิดชอบของ ศพส.ภูเก็ต ทั้งนี้ หากมีการศึกษาข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานของคนภูเก็ตจะไม่ปรากฏว่ามีข้อมูลต่ำกว่าเกณฑ์ หากแต่คนภูเก็ตโดยกำเนิดส่วนใหญ่เป็นคนที่มีความรู้รอบรู้ ในขณะที่ทางหน่วยงานได้ลงไปสำรวจพื้นที่แล้วจะพบว่าจะมีคนที่รอความช่วยเหลือเป็นจำนวนมาก แต่การช่วยเหลือบางครั้งก็มีความเป็นไปได้ยากและล่าช้าเนื่องจากคนส่วนใหญ่เป็นคนต่างจังหวัดจึงไม่มีข้อมูลในฐานทะเบียนราษฎรอยู่ในพื้นที่ ดังนั้น กลุ่มผู้สูงอายุที่เข้ามาอยู่ในความดูแลของ ศพส.ภูเก็ต จะมีสัดส่วนของคนที่มาจากต่างจังหวัดเป็นจำนวนมากกว่าสัดส่วนของคนภูเก็ตในพื้นที่ ทั้งนี้ ศพส.ภูเก็ต สามารถรับผู้สูงอายุได้ ๘๐ คน มีเรือนนอนทั้งหมด ๔ หลัง และมีบ้านเดี่ยว จำนวน ๓ หลัง ผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่บ้านเดี่ยวจะต้องจ่ายค่าเช่าบ้านเดือนละ ๑,๕๐๐ บาทต่อเดือน และเป็นผู้สูงอายุที่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ทั้งนี้ ผู้สูงอายุส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ ๗๐ - ๘๖ ปี

๓.๔ **เครือข่ายผู้สูงอายุ : องค์การบริหารส่วนตำบลไม้ขาว จังหวัดภูเก็ต** ถือเป็นชุมชนนำต้นแบบของการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ผู้นำท้องถิ่น และหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ทำให้ อบต. ไม้ขาว สามารถดำเนินงานด้านผู้สูงอายุได้ประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี ไม่เพียงแต่กลุ่มผู้สูงอายุเท่านั้น แต่ยังมีกลุ่มวัยทำงานที่เข้ามามีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง สมาชิกที่เข้าร่วมเครือข่ายมีทั้งหมดประมาณ ๓๐๐ คน ช่วงอายุของสมาชิกอยู่ระหว่าง ๕๐ - ๗๐ ปี ส่วนใหญ่จะเป็นเพศหญิงประมาณร้อยละ ๗๐ ส่วนเพศชายประมาณร้อยละ ๓๐ ทั้งนี้ อบต.ไม้ขาว ยังมีความหลากหลายทางเชื้อชาติและศาสนา แต่สิ่งเหล่านี้ไม่ได้เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานผู้สูงอายุแต่อย่างใด ทุกคนในชุมชนที่มีความแตกต่างทางเชื้อชาติและศาสนาสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

๓.๕ เทศบาลตำบลวิจิต จังหวัดภูเก็ต ชุมชนแห่งนี้ถือเป็นชุมชนเมือง เป็นชุมชนเศรษฐกิจอีกที่หนึ่งของจังหวัดภูเก็ต ผู้สูงอายุที่เป็นคนในพื้นที่โดยกำเนิดจะมีลูกหลานคอยเลี้ยง ซึ่งไม่มีปัญหาในเรื่องการจัดการด้านผู้สูงอายุของท้องถิ่น แต่ผู้สูงอายุที่ท้องถิ่นต้องเข้ามาดูแลนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มที่มาจากต่างจังหวัดและตั้งรกรากอยู่ในพื้นที่ ซึ่งส่วนใหญ่ลูกหลานก็จะปล่อยปะละเลยไม่ได้เลี้ยงดู ทำให้ทางเทศบาลฯ ต้องเข้ามาช่วยเหลือ ทั้งนี้ผู้นำเครือข่ายไม่เห็นด้วยกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ให้เป็นโรงเรียนผู้สูงอายุ โดยมองว่า ทุกคนผ่านการเรียนมาตลอดชีวิต ซึ่งกิจกรรมต่างๆ ภายในศูนย์คือการเรียนรู้อย่างหนึ่ง เพียงแต่ไม่เห็นด้วยหากจะมีการเปลี่ยนชื่อเป็น “โรงเรียน” เพราะโรงเรียนจะต้องมีหลักสูตรที่ชัดเจนและกระทรวงศึกษาธิการรับรองและต้องมีโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน เช่น ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ อาจารย์ นักเรียน เป็นต้น

๓.๖ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดภูเก็ต เป็นหน่วยงานภาครัฐที่มีความพยายามผลักดันให้ทุกตำบลสมัครเข้าร่วมโครงการ Long Term Care ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๔๙ โดยเป็นนโยบายของนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด ซึ่งปัจจุบันนี้ทุกตำบลได้สมัครเข้าร่วมโครงการครบ ๑๐๐ เปอร์เซนต์ แม้บางแห่งจะยังคงมีปัญหาเรื่องการจัดตั้งคณะกรรมการกองทุนบ้าง ทั้งนี้ การเข้าสู่โครงการ Long Term Care นั้นมีความจำเป็นต้องมีผู้นำในการดูแลผู้สูงอายุ เรียกว่า Care Manager (ผู้จัดการดูแลผู้สูงอายุ) และ Care Giver (ผู้ช่วยเหลือผู้สูงอายุ)

๓.๗ ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ จังหวัดสงขลา ถือเป็นอีกศูนย์หนึ่งที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ไม่สงบทางภาคใต้ อีกทั้งการเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานมีความลำบาก โดยเฉพาะโรงพยาบาลที่อยู่ห่างไกลจากชุมชนประมาณ 15 กิโลเมตร หรือโรงพยาบาลที่มีแพทย์เฉพาะทางก็หายาก ตลอดจนการบริจาคสิ่งของต่างๆ ก็ยากพอสมควร เนื่องจากเป็นพื้นที่ไม่สงบจึงไม่มีหน่วยงานภายนอกเข้ามาบริจาคมากนัก ทั้งนี้ ภายในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ จังหวัดสงขลา มีจำนวนผู้สูงอายุรวมทั้งสิ้น ๗๙ คน มีบางส่วนที่ข้อมูลทะเบียนราษฎร์และทางที่ว่าการอำเภอก็ไม่สามารถรับรองสิทธิได้ จึงเป็นอีกสาเหตุหนึ่งของการเข้าถึงสิทธิประโยชน์ขั้นพื้นฐานที่เท่าเทียมกัน

๓.๘ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลา ในการทำงานด้านผู้สูงอายุจะทำงานร่วมกันกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกพื้นที่และองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา โดยบทบาทหน้าที่หลักในด้านการดูแลผู้สูงอายุจะเน้นการให้ความรู้ในเรื่องการส่งเสริมและป้องกันโรคผ่านการสร้างแกนนำผู้สูงอายุ เพื่อนำไปถ่ายทอดให้กับผู้สูงอายุท่านอื่นๆ ในชุมชนของตนเอง

๒. การดำเนินงานในพื้นที่

๒.๑ ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านทักษิณ จังหวัดยะลา จะเน้นการดำเนินงานในลักษณะของจิตอาสา การมอบความรัก ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน โดยมีการดำเนินงานหลักๆ ผ่านโครงการ ๔ โครงการ ดังนี้

๒.๑.๑ โครงการพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมการเรียนรู้ผู้สูงอายุในชุมชน ซึ่งศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านทักษิณ จังหวัดยะลา ถือเป็นโรงเรียนสำหรับผู้สูงอายุในพื้นที่ เนื่องจากเป็นสถานที่ที่ทำให้ผู้สูงอายุได้มาพบปะพูดคุย แลกเปลี่ยน เรียนรู้ ซึ่งกันและกัน โดยทางศูนย์ฯ มีการจัดหลักสูตรพัฒนาทางด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจของผู้เรียน รวมเป็น ๔๗ ชั่วโมง

ต่อสัปดาห์ ส่วนการประเมินจบหลักสูตรนั้น ทางบุคลากรจะประเมินผ่านการพูดสนทนาและสังเกต จากพฤติกรรมของผู้สูงอายุที่เข้าเรียน

๒.๑.๒ *โครงการปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุให้เหมาะสมและปลอดภัย* เป็นการดำเนินงานที่ทางศูนย์ฯ มีความจำเป็นต้องขอความร่วมมือ ทั้งจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐ เช่น การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ตลอดจนเครือข่ายใน ภาคส่วนเอกชน เช่น บริษัท ปูนซีเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) เนื่องจากงบประมาณที่ส่งมายังพื้นที่มี จำนวนจำกัด ทางศูนย์ฯ จึงมีความจำเป็นต้องขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นๆ เพื่อให้ โครงการดังกล่าวบรรลุเป้าหมาย

๒.๑.๓ *โครงการสนับสนุนการจัดการศพผู้สูงอายุตามประเพณี* เนื่องด้วย งบประมาณที่มีจำนวนจำกัด ทางศูนย์ฯ และเครือข่ายผู้สูงอายุจึงทำการประชาสัมพันธ์เพื่อรับบริจาค เงินและโรงศพ สำหรับบำเพ็ญกุศลให้กับศพผู้สูงอายุ เนื่องด้วยศูนย์ฯ ตั้งอยู่ในพื้นที่ไม่สงบจึงทำให้มีผู้ บริจาคเข้ามาน้อยมาก ทำให้ของบริจาคขาดแคลน

๒.๑.๔ *ศูนย์บำบัดผู้ป่วยติดบ้านติดเตียง* เป็นศูนย์ที่ดำเนินการโดยเครือข่าย ผู้สูงอายุในพื้นที่โดยตรง ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ชุมชนยอมรับซึ่งกันและกัน เห็นใจกัน ทั้งนี้ ศูนย์ฯ ดังกล่าวมีผู้ป่วยติดบ้านติดเตียงเข้ารับบริการไม่ต่ำกว่า ๑๐ คนต่อสัปดาห์ ซึ่งกิจกรรมหลักของศูนย์ฯ จะเน้นเรื่องของกายภาพบำบัดและหัตถกรรมบำบัด เนื่องจากทางศูนย์ฯ เห็นว่า ผู้ป่วยติดบ้านติดเตียง นั้น สุขภาพจิตจะมีความอ่อนแอ หากไม่ได้รับการบำบัดอย่างถูกวิธีจะส่งผลกระทบต่ออาการป่วยทั้งทาง ร่างกายและจิตใจแย่งลง รวมไปถึงการส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ภายในครอบครัว

จากการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านทักซิณ จังหวัดยะลา พบว่า ทางศูนย์ฯ มีความพยายามที่จะสนับสนุนและส่งเสริมผู้สูงอายุในพื้นที่ในหลายๆ มิติ เช่น กรพัฒนาความรู้ เพื่อสร้างคุณค่าและสร้างการยอมรับจากสังคม หรือการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกในที่พักอาศัย เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถดำเนินกิจกรรมในชีวิตได้อย่างสะดวกสบาย หรือการ สนับสนุนการจัดการศพผู้สูงอายุตามประเพณี โดยการพยายามหาแนวทางการรับบริจาคเพื่อให้ได้มา ซึ่งสิ่งของจำเป็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงศพอันเป็นวาระสุดท้ายของชีวิต ตลอดจนการก่อตั้งศูนย์บำบัด ผู้ป่วยติดบ้านติดเตียงที่เน้นการทำกิจกรรมของผู้ป่วย เพื่อให้ผู้ป่วยได้มาพบปะกับคนภายในมากขึ้น มี ส่วนร่วมในการทำกิจกรรมโดยมีแพทย์ดูแลอย่างใกล้ชิด ทำให้ผู้ป่วยกลับมาแข็งแรงทั้งทางสุขภาพ กายและจิตใจขึ้นอย่างต่อเนื่อง

๒.๒ เทศบาลนครยะลา ได้ดำเนินงานในด้านผู้สูงอายุ ดังนี้

๒.๒.๑ *การศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับผู้สูงอายุนอกสถานที่* ทางเทศบาลนครยะลาได้เล็งเห็นถึงการพัฒนาความรู้ของกลุ่มผู้สูงอายุในพื้นที่ จึงมีการจัดศึกษาดูงาน ด้านผู้สูงอายุ ณ จังหวัดนนทบุรี เพื่อหาแนวคิดและต้นแบบการดำเนินงานในด้านผู้สูงอายุมาปรับใช้ในการดำเนินงานในพื้นที่เทศบาลนครยะลา

๒.๒.๒ *โครงการพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมการเรียนรู้ผู้สูงอายุในชุมชน* หรือ โรงเรียนผู้สูงอายุ เป็นสถานที่สำหรับรวมกลุ่มกันของผู้สูงอายุในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เช่น การเรียน การพัฒนาอาชีพ เช่น การทำอาหาร และการทำน้ำพริกอ่อน เพื่อจัดจำหน่ายในพื้นที่ ฯลฯ

การดูแลสุขภาพ ตลอดจนการกินเลี้ยงสังสรรค์ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้มีพื้นที่พบปะ พูดคุย แลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน ทั้งนี้ การดำเนินงานในการจัดประชุมหรือการประชุมสัมพันธในการดำเนินงานจะประสานงานผ่านกลุ่มสังคมออนไลน์ (Line Group) และการประสัมพันธปากต่อปาก

๒.๓ ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุจังหวัดภูเก็ต มีการดำเนินงานที่มีลักษณะคล้ายกับ ศพส.ยะลา ทั้งในลักษณะของการจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุและการดำเนินโครงการปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุให้เหมาะสมและปลอดภัย

๒.๔ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดภูเก็ต ถือเป็นหน่วยงานที่มีแผนงานในการดูแลผู้สูงอายุอีกหน่วยงานหนึ่ง โดยส่วนใหญ่แล้วจะทำงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพื้นที่ ทั้งในเรื่องของงบประมาณและบุคลากร ในส่วนของการทำงานในเชิงนโยบายก็จะจะเป็นไปตามแผนงานที่มาจากส่วนกลาง

๒.๕ เครือข่ายผู้สูงอายุ : องค์การบริหารส่วนตำบลไม้ขาว จังหวัดภูเก็ต ได้ดำเนินงานในด้านผู้สูงอายุ ดังนี้

๒.๕.๑ โครงการพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมการเรียนรู้ผู้สูงอายุในชุมชน
ผู้สูงอายุที่เข้าเรียนก็จะเน้นทักษะความรู้และการออกกำลังกาย โดยทางโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจะเป็นผู้สนับสนุนสถานที่ในการจัดกิจกรรม หลังจากเรียนจบหลักสูตรทางโรงเรียนก็จะมีพิธีมอบปริญญาบัตรให้กับนักเรียนผู้สูงอายุทุกท่าน

๒.๕.๒ การสร้างงาน สร้างอาชีพ ให้กับกลุ่มผู้สูงอายุ กล่าวคือ ชุมชนมีสินค้า หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) คือ ผักสดปลอดสารพิษ สินค้าเหล่านี้จะถูกนำไปวางขาย ณ ตลาดนัดชุมชนชมเล โดยมีเจ้าหน้าที่จากภาครัฐช่วยประชาสัมพันธ์โครงการ นอกจากนี้ยังมีรถ ๓ ล้อรับ-ส่ง นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ โดยจะรับส่งจากที่พักไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ในชุมชน

๒.๕.๓ กิจกรรมจิตอาสาและบำเพ็ญประโยชน์ กล่าวคือ ในแต่ละเดือนจะมีกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ให้กับชุมชน เช่น การเก็บขยะรอบชุมชน ริมถนน ซึ่งเครือข่ายผู้สูงอายุจะออกมาพร้อมเพรียงกันร่วมกันเก็บขยะ เนื่องจาก อบต.ไม้ขาว เป็นชุมชนท่องเที่ยวจึงมีความจำเป็นต้องช่วยกันรักษาภาพลักษณ์ของชุมชนให้เป็นเมืองน่าอยู่ นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมระดมทุนช่วยเหลืองานฅาปนกิจศพของสมาชิกที่เสียชีวิต โดยประธานหรือกรรมการเครือข่ายจะเป็นแกนนำในการระดมทุนและนำเงินเหล่านั้นมอบให้แก่เจ้าภาพเพื่อจัดงานศพต่อไป

๒.๖ เทศบาลตำบลวิชิต จังหวัดภูเก็ต มีการจัดตั้งศูนย์ผู้สูงอายุ จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่ ศูนย์เอนกประสงค์ กล่าวคือ ศูนย์แห่งนี้เป็นศูนย์กลางการทำงานของเจ้าหน้าที่จากสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดภูเก็ต เพื่อเป็นพื้นที่สำหรับรับเรื่องหรือให้การสนับสนุนเกี่ยวข้องกับการทำงานในด้านผู้สูงอายุ เช่น ผู้สูงอายุต้องการอุปกรณ์ออกกำลังกาย สามารถมาแจ้งที่ศูนย์แห่งนี้ เพื่อให้เจ้าหน้าที่รับเรื่องและทำรายงานเพื่อขออนุมัติงบประมาณในการจัดซื้อต่อไป นอกจากนี้ยังมีศูนย์ที่พักกายใจ เป็นศูนย์สำหรับการจัดงานประชุมที่เกี่ยวข้องกับงานผู้สูงอายุและเป็น

ศูนย์สำหรับจัดแสดงพืชผักสมุนไพรปลอดสารพิษที่หาได้ตามท้องถิ่น รวมถึงพื้นที่สำหรับทำ ภายภาพบำบัด และยังมีพื้นที่สำหรับประกอบอาหาร เพื่อจัดจำหน่ายให้กับคนทั่วไป

๒.๗ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดภูเก็ต ได้ดำเนินงานในด้านผู้สูงอายุ ดังนี้

๒.๗.๑ *โครงการ Phuket Care* เป็นโครงการที่เกิดขึ้นมาก่อนโครงการ Long Term Care โดยมีการนำเครือข่ายอาสาสมัครหมู่บ้าน หรือ อสม. เข้ามามีบทบาทในการดูแล ผู้ป่วยหรือผู้สูงอายุที่ป่วยติดบ้านติดเตียง ทั้งนี้ทางสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดภูเก็ตได้มีค่าตรวจเยี่ยม ให้กับ อสม. แต่ละท่าน แต่เมื่อสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) เข้ามาตรวจสอบจึงมีการโต้แย้งใน เรื่องของเงินเดือน อสม. เนื่องจาก อสม. ได้รับเงินเดือนแล้ว จึงไม่สามารถรับเงินในส่วนนี้อีก ทำให้ โครงการนี้ถูกยกเลิก และมีโครงการ Long Term Care เข้ามาแทน

๒.๗.๒ *โครงการ Long Term Care* เป็นนโยบายที่นายแพทย์สาธารณสุข จังหวัดพยามผลักดันให้แต่ละตำบลเข้าร่วมโครงการ ซึ่ง ณ ปัจจุบันนี้ทุกตำบลได้มีการสมัครเข้า ร่วมโครงการครบ ๑๐๐ เปอร์เซนต์ ทั้งนี้ แต่ละตำบลจะมี Care Giver และ Care Manager ประจำ อยู่แต่ละตำบล โดยจะต้องจบหลักสูตรการฝึกอบรมจากกรมอนามัยก่อนที่จะรับตำแหน่งนี้ได้ ซึ่ง สัดส่วนของ Care Giver และ Care Manager ก็ขึ้นอยู่กับจำนวนของผู้ป่วยในพื้นที่นั้นๆ

๒.๗.๓ *โครงการเงินกองทุนสุขภาพตำบล* เป็นกองทุนสำหรับเบิกจ่ายให้กับ เครือข่ายผู้สูงอายุเพื่อนำไปพัฒนาและส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุ ส่วนใหญ่โครงการนี้จะสนับสนุน ให้กับกิจกรรมที่ไม่สามารถเบิกเงินจากโครงการ Long Term Care ได้ เนื่องจากโครงการ Long Term Care สามารถเบิกได้เฉพาะผู้ที่ถือสิทธิประกันสุขภาพเท่านั้น

๒.๘ ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ จังหวัดสงขลา ได้ดำเนินงานใน ด้านผู้สูงอายุ ดังนี้

๒.๘.๑ *โครงการ Happy Home* เนื่องด้วยผู้สูงอายุในศูนย์พัฒนาการจัด สวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ จังหวัดสงขลา ส่วนใหญ่จะเป็นโรคซึมเศร้า เนื่องจากคนที่ย้ายเข้ามาอยู่ใหม่ ยังไม่สามารถปรับตัวได้หรือมีปัญหาทางครอบครัว ดังนั้น ทาง ศพส.สงขลา จึงได้จัดกิจกรรมดังกล่าว นี้ขึ้นมา โดยการนำนักสังคมสงเคราะห์เข้ามาบำบัด กอปรการดำเนินกิจกรรมให้ผู้สูงได้เข้ามามีส่วน ร่วมมากขึ้น เช่น การปลูกผักปลอดสารพิษ และการนำผักไปวางจำหน่าย เพื่อนำสร้างรายได้ให้กับ ตนเอง

๒.๘.๒ *โครงการปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุให้เหมาะสมและปลอดภัย* นั้น ในส่วนการปรับสภาพแวดล้อม ยังอยู่ในขั้นตอนการพิจารณา อนุมัติงบประมาณ ส่วนการปรับปรุงซ่อมแซมบ้านอยู่ในขั้นตอนของการอนุมัติจากองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น

๒.๘.๓ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลา ได้รับงบประมาณจากองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดในการก่อสร้างอาคารบริการผู้สูงอายุแบบครบวงจร เป็นเงินกว่า ๔๐๐ ล้านบาท โดยมี วัตถุประสงค์หลัก คือ

๒.๙.๑ การส่งเสริมการป้องกันโรคและส่งเสริมความรู้ในด้านสุขภาพ โดยร่วมมือเครือข่ายผู้สูงอายุในการขับเคลื่อนโครงการ ผ่านโรงเรียนผู้สูงอายุ

๒.๙.๒ การจัดตั้งศูนย์ Day Care หรือ ศูนย์บริการผู้สูงอายุ ซึ่งเหมาะสมสำหรับครอบครัวใดๆ ที่มีความจำเป็นต้องไปทำงานนอกบ้านเป็นระยะเวลาหลายวัน สามารถนำผู้สูงอายุมาฝากไว้กับศูนย์ ทั้งนี้ จะมีการเสียค่าห้องพักและค่าอาหารเพิ่มขึ้น

๒.๙.๓ การดูแลผู้ป่วยติดบ้านติดเตียง ในกรณีที่ผู้สูงอายุมีความจำเป็นต้องฟื้นฟูหรือพักฟื้นสภาพร่างกายหลังจากออกจากโรงพยาบาลให้มีอาการดีขึ้นจึงจะสามารถส่งกลับบ้านได้

๓. ผลการดำเนินงาน

๓.๑ ผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านทักษิณ จังหวัดยะลา สามารถอธิบายได้ ดังนี้

๓.๑.๑ โครงการพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมการเรียนรู้ผู้สูงอายุในชุมชน ส่งผลให้ผู้สูงอายุมีพัฒนาการทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจที่ดีขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งสามารถนำความรู้ที่ได้จากโรงเรียนส่งต่อไปยังลูกหลานผ่านการอบรมสั่งสอน เช่น ความสำคัญของการยื่นตรงเคารพธงชาติในตอนเช้าก่อนเข้าห้องเรียน เป็นกิจกรรมที่ตระหนักให้เห็นถึงความสำคัญและความรักความห่วงใยของคนไทยต่อบรรพบุรุษที่เสียสละชีวิตปกป้องแผ่นดินไทย เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อให้กิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมนันทนาการต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียนผู้สูงอายุเป็นไปตามตัวชี้วัดของโครงการ

๓.๑.๒ โครงการปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุให้เหมาะสมและปลอดภัย ผู้สูงอายุในชุมชนสามารถดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตได้สะดวกสบายและปลอดภัยยิ่งขึ้น

๓.๑.๓ โครงการสนับสนุนการจัดการศพผู้สูงอายุตามประเพณี ผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจนจะได้รับความช่วยเหลือโรงศพและการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา อันเป็นวาระสุดท้ายของชีวิต

๓.๑.๔ ศูนย์บำบัดผู้ป่วยติดบ้านติดเตียง ผู้สูงอายุเข้ารับบริการประมาณ ๑๐ คนต่อสัปดาห์ ทั้งนี้ผู้ป่วยมีสุขภาพกายและสุขภาพใจดีขึ้น เนื่องจากได้ออกมาพบปะกับคนภายนอก และได้ทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ทำให้เกิดคุณค่าในตัวเองมากขึ้น

จากผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านทักษิณ จังหวัดยะลา ข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า โครงการต่างๆ ที่เกิดภายในศูนย์ฯ หรือการร่วมมือของเครือข่ายล้วนก่อให้เกิดผลดีต่อผู้สูงอายุในทั้งร่างกาย จิตใจ และการเชื่อมั่นในคุณค่าของตนเองมากยิ่งขึ้น

๓.๒ ผลการดำเนินงานของเทศบาลนครยะลา สามารถอธิบายได้ ดังนี้

๓.๒.๑ การศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับผู้สูงอายุนอกสถานที่ ทำให้ท่านนายกเทศมนตรีนครยะลาได้เกิดแนวคิดและสนับสนุนการก่อตั้งอาคารเรียนผู้สูงอายุ ๖ ชั้น โดยแต่ละชั้นจะมีการแบ่งกิจกรรมของผู้สูงอายุแตกต่างกันไป เช่น หากผู้สูงอายุสนใจในเรื่องของการเต้นรำหรือออกกำลังกายก็สามารถเข้าเรียนในชั้นนั้นๆ ได้ หรือหากผู้สูงอายุสนใจในเรื่องของการ

พัฒนาฝีมือ สร้างงาน สร้างอาชีพ เพื่อหารายได้มาจุนเจือครอบครัวก็สามารถเข้าร่วมชั้นเรียนในชั้นนั้นๆ ได้ เป็นต้น

๓.๒.๒ **โครงการพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมการเรียนรู้ผู้สูงอายุในชุมชน** มีนักเรียนผู้สูงอายุจบการศึกษาไปแล้วกว่า ๒ รุ่น ซึ่งปัจจุบันกำลังเปิดรับสมัครนักเรียนผู้สูงอายุรุ่นที่ ๓ โดยแต่ละรุ่นสามารถรับนักเรียนผู้สูงอายุได้ประมาณ ๒๕ คนต่อรุ่น ซึ่งในรุ่นที่ ๓ นี้มีผู้สูงอายุที่สนใจสมัครเข้ามาเรียนเป็นจำนวนมาก ทำให้รุ่นนี้มีจำนวนมากกว่า ๒ รุ่นที่ผ่านมา

จากผลการดำเนินงานของเทศบาลนครยะลา สามารถสรุปได้ว่า การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะขับเคลื่อนกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งให้บรรลุจุดประสงค์หรือตอบสนองความต้องการของสังคมมากที่สุดนั้น คือ การที่ผู้นำได้เล็งเห็นถึงความสำคัญและให้การสนับสนุนอย่างแท้จริง เพื่อให้การดำเนินโครงการบรรลุตัวชี้วัดและเกิดประโยชน์ต่อคนในพื้นที่มากที่สุด

๓.๓ ผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุจังหวัดภูเก็ต สามารถอธิบายได้ ดังนี้

๓.๓.๑ **โครงการพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมการเรียนรู้ผู้สูงอายุในชุมชน** ผู้สูงอายุสามารถรวมตัวกันเป็นวิสาหกิจชุมชนได้ โดยการรวมกลุ่มกันประกอบอาชีพทอผ้าถุงและกระเป๋าผ้าปาเต๊ะ เพื่อส่งจำหน่ายไปยังกรุงเทพมหานครและจังหวัดอื่นๆ เช่น จังหวัดสุราษฎร์ธานี ฯลฯ ทำให้กลุ่มผู้สูงอายุมีรายได้เพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ ยังได้รับการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ช่วยในการจัดหาทุนและพื้นที่จัดจำหน่ายสินค้า

๓.๓.๒ **โครงการปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุให้เหมาะสมและปลอดภัย** ในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ทาง ศพส.ภูเก็ต ได้รับงบประมาณในการปรับปรุงซ่อมแซมบ้าน จำนวนทั้งสิ้น ๓๐ หลังคาเรือน ซึ่งอยู่ในระหว่างของการทำประชาคมกับชุมชน

จากผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุจังหวัดภูเก็ต สามารถสรุปได้ว่า ผู้สูงอายุที่จบหลักสูตรจากโรงเรียนผู้สูงอายุแล้ว สามารถออกมารวมตัวเป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เพื่อนำความรู้ที่ได้จากการเรียนนั้นมาต่อยอดสร้างอาชีพให้สามารถหาเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ ส่วนในเรื่องการปรับปรุงซ่อมแซมบ้านก็ต้องอาศัยการทำประชาคมหมู่บ้านก่อนที่จะดำเนินการใดๆ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุในชุมชนอย่างแท้จริง

๓.๔ ผลการดำเนินงานของสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดภูเก็ต สามารถอธิบายได้ว่า โครงการจัดการงานศพของผู้สูงอายุนั้น ทางสำนักงานฯ จะมีการโอนเงินคืนกลับไปยังส่วนกลาง แต่จะใช้งบประมาณจากส่วนอื่นมาใช้ เนื่องจาก สำนักงานฯ จะหลีกเลี่ยงเงินที่จ่ายเป็นเงินสด เพื่อป้องกันประเด็นเรื่องของความไม่โปร่งใส อีกทั้งเห็นว่าเป็นการบริหารจัดการยาก ส่วนโครงการปรับปรุงซ่อมแซมบ้านพักนั้นจะซ่อมแซมในส่วนที่จำเป็นเสียก่อน เนื่องจากมีงบประมาณที่จำกัด

๓.๕ ผลการดำเนินงานของเครือข่ายผู้สูงอายุ : องค์กรบริหารส่วนตำบลไม้ขาวจังหวัดภูเก็ต สามารถอธิบายได้ว่า โครงการพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมการเรียนรู้ผู้สูงอายุในชุมชน คือ การที่ผู้สูงอายุได้เข้าไปเรียนรู้และเมื่อจบหลักสูตรแล้วสามารถนำความรู้ที่ได้มาพัฒนาและสร้าง

รายได้ให้กับตนเอง ผ่านการรวมกลุ่มกันเป็นเครือข่าย นอกจากนี้ยังมีการใส่ใจสิ่งแวดล้อมในชุมชน เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชม ทั้งนี้การทำงานของเครือข่ายผู้สูงอายุยังได้รับการสนับสนุนและทำงานร่วมกันกับหลายองค์กร เช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เป็นต้น

๓.๖ ผลการดำเนินงานของเทศบาลตำบลวิจิตร จังหวัดภูเก็ต จากการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ให้กับผู้สูงอายุแล้ว กลุ่มผู้สูงอายุมีพื้นที่ในการทำกิจกรรมและเข้าถึงสิทธิประโยชน์พื้นฐานได้ง่ายขึ้น ซึ่งในอนาคตจะมีการก่อสร้างอาคารเพิ่มขึ้นเพื่อรองรับผู้สูงอายุที่ป่วยติดเตียง เพราะมีเจ้าหน้าที่คอยดูแลรักษาและทำกายภาพบำบัด พร้อมทั้งมีอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ที่ทันสมัย

๓.๗ ผลการดำเนินงานของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดภูเก็ต ส่วนใหญ่จะสนับสนุนงานในด้านกองทุนต่างๆ ได้แก่ โครงการ Long Term Care มีตำบลเข้ามาสมัครเป็นสมาชิกครบทุกตำบล แม้ว่าจะยังไม่มีเงินเบิกจ่ายไปใช้ในการทำกิจกรรมก็ตาม เนื่องจากการเบิกเงินของกองทุนดังกล่าวมีหลักเกณฑ์ค่อนข้างยาก ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งไม่สามารถนำเงินในส่วนนี้ไปบริหารจัดการงานด้านผู้สูงอายุได้ ส่วนโครงการเงินกองทุนสุขภาพตำบล หากหน่วยงานใดมีความต้องการจะใช้งบประมาณดังกล่าวสามารถเขียนโครงการ เพื่อขอสนับสนุนงบประมาณในส่วนนี้ไปดำเนินการได้ เนื่องจากไม่มีความซับซ้อนเกินไปและการพิจารณาอนุมัติมีความรวดเร็ว นอกจากนี้พื้นที่ต่างๆ ยังได้รับงบประมาณสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด ปีละ ๓๐๐,๐๐๐ บาท โดยมอบให้แต่ละตำบลให้จัดซื้อเครื่องขยายเสียง เพื่อส่งเสริมการออกกำลังกายในตำบล ทั้งนี้ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดภูเก็ตยังได้ส่งเสริมและพัฒนาผู้นำกิจกรรมการออกกำลังกายให้เกิดขึ้นในชุมชนด้วย

๓.๘ ผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ จังหวัดสงขลา สามารถอธิบายได้ ดังนี้

๓.๘.๑ โครงการ Happy Home ผู้สูงอายุที่ย้ายเข้ามาอยู่ใหม่หรือคนที่มีการป่วยจากโรคซึมเศร้ามีอาการดีขึ้น สามารถเข้าร่วมกิจกรรมและปรับตัวกับสังคมได้มากขึ้น อีกทั้งยังมีการแนะนำจากปากต่อปากให้กับผู้สูงอายุที่ติดบ้านให้เข้าร่วมโครงการ ทำให้ปัจจุบันนี้มีเริ่มมีผู้สูงอายุสนใจเข้าร่วมโครงการมากยิ่งขึ้น

๓.๘.๒ โครงการปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุให้เหมาะสมและปลอดภัย นั้น รายงานส่วนใหญ่ยังอยู่ในขั้นตอนของการพิจารณาจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น อีกทั้งยังมีความล่าช้าในการพิจารณาอนุมัติ ทำให้โครงการดังกล่าวบรรลุเป้าหมายล่าช้า เนื่องจากทาง ศพส.สงขลา ได้รับงบประมาณในการซ่อมแซมบ้าน ทั้งหมด ๕๐ หลัง แต่ทางท้องถิ่นยังอนุมัติไปเพียง ๑๑ เท่านั้น

ผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ จังหวัดสงขลา สามารถสรุปได้ว่า ผู้สูงอายุที่เข้ามาพักในศูนย์เป็นครั้งแรกจะเกิดอาการป่วยเป็นโรคซึมเศร้า ทั้งนี้จึงมีการจัดกิจกรรม Happy home ขึ้นมา โดยมีนักสังคมสงเคราะห์เข้ามาบำบัด ผ่านกิจกรรมต่างๆ ส่วนโครงการซ่อมแซมบ้านยังติดปัญหาอยู่ที่การอนุมัติจากท้องถิ่นที่มีการทำงานล่าช้า

๓.๙ ผลการดำเนินงานของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลา การส่งเสริมการป้องกันโรคและส่งเสริมความรู้ในด้านสุขภาพ โดยร่วมมือเครือข่ายผู้สูงอายุในการขับเคลื่อนโครงการผ่านโรงเรียนผู้สูงอายุ ส่วนการจัดตั้งศูนย์ Day Care หรือ ศูนย์บริบาลผู้สูงอายุ ยังไม่เปิดให้บริการอย่างเต็มรูปแบบอยู่ในระหว่างการวางแผนในกาบริหารจัดการ และสุดท้าย คือการดูแลผู้ป่วยติดบ้านติดเตียง โดยให้ใช้สิทธิ ๓๐ บาทรักษาทุกโรค และสิทธิข้าราชการในการดูแลรักษา

๔. ปัญหาและแนวทางแก้ไข

๔.๑ ปัญหาของการดำเนินงาน

๔.๑.๑ จัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับความต้องการและเหมาะสมกับพื้นที่นั้น ๆ เนื่องจากงบประมาณถือเป็นปัจจัยหลักที่จะสามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานให้บรรลุตามตัวชี้วัดได้

๔.๑.๒ อาสาสมัครในพื้นที่มีจำนวนจำกัด ทำให้ไม่สามารถสนับสนุนการดำเนินงานได้ไม่เต็มที่ โดยเฉพาะในเขตพื้นที่สีแดงที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ให้อาสาสมัครในพื้นที่เป็นแกนนำในการลงพื้นที่ เนื่องจากคนในพื้นที่จะเข้าใจสถานการณ์ความไม่สงบในแต่ละวันได้อย่างแท้จริง

๔.๑.๓ ชุมชนไม่เข้าใจในการทำงานของศูนย์ฯและเครือข่ายผู้สูงอายุ ทำให้การทำงานบางครั้งเกิดความยุ่งยากและล่าช้ามากยิ่งขึ้น

๔.๑.๔ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สนับสนุนการทำงานของ ศพส.ภูเก็ตเท่าที่ควร เนื่องจากว่า ศพส.ภูเก็ตได้รับงบประมาณน้อยมาก หาก อปท. รับผิดชอบการและสนับสนุนการดำเนินงานแล้ว แต่โครงการไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จตามเป้าหมายได้นั้น โครงการก็จะกลายเป็นภาระและความรับผิดชอบของ อปท. ต่อไป ซึ่งมีความเสี่ยงต่อการถูกร้องเรียนในเรื่องของการทำงาน ดังนั้น อปท. จึงไม่สนับสนุนการดำเนินงานของ ศพส. ภูเก็ตเท่าที่ควร

๔.๑.๕ บุคลากรภายใน ศพส.ภูเก็ต บางส่วนมีการลาออกและเกษียณอายุงานออกไป ทำให้บุคลากรที่มีอยู่ในปัจจุบันมีสัดส่วนน้อยมากหากเทียบกับจำนวนผู้สูงอายุที่ต้องดูแลทั้งหมด

๔.๑.๖ การเขียนรายงานเพื่อขออนุมัติเงินกองทุนผู้สูงอายุมีความยุ่งยากและกฎระเบียบเข้มงวดเป็นอย่างมาก เนื่องจากกลุ่มคนที่เขียนส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้สูงอายุและเกษียณอายุมาจากหลายหน่วยงาน ทำให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการทำแผนงานขอเสนอเงินกองทุนผู้สูงอายุเป็นไปได้ยากลำบาก

๔.๑.๗ การแต่งตั้งคณะกรรมการกองทุนโครงการ Long Term Care ของบางพื้นที่ยังไม่แล้วเสร็จสมบูรณ์

๔.๑.๘ ผู้จัดการผู้สูงอายุ (Care Manager) และผู้ช่วยเหลือผู้สูงอายุ (Care Giver) จะต้องจบการศึกษาตั้งแต่มัธยมศึกษาชั้นปีที่ ๓ ขึ้นไป แต่คนที่ทำงานตำแหน่งนี้บางส่วนระดับการศึกษาไม่ถึงเกณฑ์ จะไม่ได้รับเงินค่าตอบแทน แม้ว่าจะมีประสบการณ์ ความรู้ ความสามารถเพียงพอก็ตาม

๕.๑.๙ บางตำบลที่เข้าร่วมโครงการ Long Term Care ยังไม่สามารถเบิกเงินมาใช้ได้ เนื่องจากหลักเกณฑ์ในการเบิกเงินมีความยุ่งยาก

๕.๑.๑๐ หน่วยงานภายนอกเข้ามาให้การบริจาคเงินและสิ่งของเป็นจำนวนน้อยมาก

๕.๑.๑๑ ผู้สูงอายุไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างสม่ำเสมอ เช่น ไม่สามารถเดินทางไปร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนได้ หรือต้องดูแลลูกหลานที่บ้าน เป็นต้น

๕.๑.๑๒ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ให้การสนับสนุนและไม่ให้ความสำคัญในงานด้านผู้สูงอายุเท่าที่ควร

๕.๑.๑๓ บางพื้นที่ยังไม่ได้เข้าร่วมโครงการ Long Term Care เนื่องจากติดปัญหาเรื่องระเบียบการเบิกจ่ายที่ค่อนข้างมีข้อกำหนดซับซ้อน

๔.๒ แนวทางแก้ไข

๔.๒.๑ ขอความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอก เช่น การขอรับบริจาคสิ่งของ และตั้งกล่องรับบริจาคจากบุคคลทั่วไป

๔.๒.๒ เปิดรับสมัครอาสาสมัครและจัดอบรมอาสาสมัครให้มีความรู้ความสามารถในเรื่องของการดูแลผู้สูงอายุให้เป็นไปตามมาตรฐาน

๔.๒.๓ ก่อนรับบริจาคจะต้องอธิบายเงื่อนไขการรับบริจาคให้ชัดเจน เนื่องจากสิ่งของที่มาบริจาคมานั้นมีจำนวนไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้สูงอายุแล้ว ทางเครือข่ายจะเสี่ยงต่อการถูกร้องเรียนเรื่องการทำงาน ทั้งนี้ ทางศูนย์ฯ และเครือข่ายผู้สูงอายุจะต้องอธิบายหรือชี้แจงการทำงานให้โปร่งใส

๔.๒.๔ บริหารงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เพียงพอต่อความจำเป็น กล่าวคือ กรณีโครงการซ่อมแซมบ้านผู้สูงอายุนั้นได้งบประมาณจำนวนน้อย ดังนั้น บางหน่วยงานจัดการโดยการซ่อมแซมในส่วนที่จำเป็นเสียก่อน

๔.๒.๕ ผู้จัดการผู้สูงอายุ (Care Manager) และผู้ช่วยเหลือผู้สูงอายุ (Care Giver) ที่จบการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่ ๓ จะต้องเข้ารับการอบรมหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุของกรมอนามัย เพื่อให้มีความรู้ความสามารถที่ได้ตามมาตรฐานการดูแลผู้สูงอายุ

๔.๒.๖ ผู้สูงอายุที่ไม่สามารถเบิกกองทุนโครงการ Long Term Care ได้นั้นสามารถเบิกในส่วนของเงินกองทุนสุขภาพตำบลได้ โดยเงินเหล่านี้จะต้องนำมาใช้ประโยชน์กับงานด้านผู้สูงอายุเท่านั้น

๔.๒.๗ เมื่อไม่มีการเข้ามาบริจาคเงินและสิ่งของจากหน่วยงานภายนอกทาง ศพส. จะออกไปรับของบริจาคจาก ศพส. จังหวัดอื่นๆ เช่น ศพส. สงขลา ไม่มีคนหรือหน่วยงานเข้ามาบริจาคสิ่งของ ทาง ศพส.ยะลา หรือ ศพส.ภูเก็ต จะแบ่งของบริจาคให้กับศพส. สงขลา เนื่องจาก ศพส.ภูเก็ต สามารถเข้าถึงได้ง่ายและมีหน่วยงานภายนอกเข้ามาให้การสนับสนุนเป็นจำนวนมาก

๔.๒.๘ ประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอและทั่วถึงเพื่อให้บุคคลภายนอกที่สนใจร่วมบริจาคได้รับข่าวสาร หรือจัดตั้งศูนย์รับบริจาคสิ่งของในพื้นที่ที่ผู้สนใจสามารถเดินทางเข้าไปได้อย่างสะดวกหรือมีความปลอดภัยในชีวิต

๕. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๕.๑ เสนอให้มีการจัดตั้งกองทุนสำหรับอาสาสมัครที่เข้ามาดูแลผู้สูงอายุในพื้นที่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการดึงดูดคนให้เข้ามาทำงาน เนื่องจากภาคใต้มีความจำเป็นต้องมีอาสาสมัครในพื้นที่

๕.๒ เสนอให้มีการเมหลักสูตรอบรมและพัฒนาให้กับอาสาสมัครหรือเครือข่ายผู้สูงอายุให้มีความรู้ความสามารถในการดูแลผู้สูงอายุที่ป่วยติดบ้านติดเตียงและไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ โดให้อาสาสมัครหรือเครือข่ายมีความรู้ตามมาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุข

๕.๓ เสนอให้มีการทบทวนระเบียบการเขียนรายงานขออนุมัติเงินกองทุนผู้สูงอายุ เนื่องจากระเบียบการขออนุมัติมีความยุ่งยากและล่าช้าเป็นอย่างมาก ทำให้ผู้สูงอายุส่วนใหญ่หันไปเสนอขอกองทุนจากหน่วยงานอื่นๆ เช่น สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) หรือ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) เป็นต้น

๕.๔ หน่วยงานที่มีการทำงานร่วมกันหลายๆ ฝ่ายควรมีการประสานงาน พูดคุย หรือสรุปการทำงานร่วมกันให้มากขึ้น เพื่อให้การทำงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ภาพบรรยากาศการประชุมเชิงปฏิบัติการ
การติดตามประเมินผลการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ
ตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาค
เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒
วันอังคารที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๒ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๖.๐๐ น.
ณ ห้องประชุมศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ อำเภอดงหลวง จังหวัดสุพรรณบุรี

สรุปการประชุมเชิงปฏิบัติการ
การติดตามประเมินผลการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ
ตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาค
เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒
วันศุกร์ที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๒ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.
ณ ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านธรรมปกรณ์ จังหวัดเชียงใหม่

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

๑. รศ. ดร. อรรถกฤต ปัจฉิมนันท์	หัวหน้าโครงการและอาจารย์คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
๒. นายภาธร สันติวงษ์	ผู้ช่วยนักวิจัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
๓. นางสาวบัณฑิตา พรรณขาม	นักพัฒนาสังคมปฏิบัติการ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมกิจการผู้สูงอายุ
๔. นางสาวอริสา พิศโสระ	นักสังคมสงเคราะห์ปฏิบัติการ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมกิจการผู้สูงอายุ
๕. นางสาวพรพิมล นิสสิริ	นักสังคมสงเคราะห์ปฏิบัติการ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมกิจการผู้สูงอายุ
๖. นางสาวชুমพร แพร์ศิลป์	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ ศูนย์อนามัยที่ ๑ เชียงใหม่
๗. นางสาวอารีรัตน์ แสงกิต	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่
๘. นายวัชรพันธ์ รุ่งทรัพย์อนันต์	นักพัฒนาสังคมปฏิบัติการ สนง.พมจ. เชียงใหม่
๙. นางสาวบุญทิวา มีชำนาญ	ประธานศูนย์ปิยะบารมี เชียงใหม่
๑๐. นางสาวพยุง ไชยวงษ์	กองเลขาสาขาสมาคมผู้สูงอายุจังหวัดเชียงใหม่
๑๑. นายณรงค์ ทาสิ่งคำ	เลขาสมาคมสภาผู้สูงอายุจังหวัดเชียงใหม่
๑๒. นายมิ่งขวัญ วีระชาติ	ตัวแทนพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สนง.พมจ.ลำพูน
๑๓. นางสาวณิชากัทร เทียนมัน	นักพัฒนาสังคมชำนาญการพิเศษ สนง.พมจ. ลำพูน
๑๔. นางสาวพัชรินทร์ ต้นกลาง	นักพัฒนาสังคมชำนาญการ สนง.พมจ.ลำพูน
๑๕. นางสาวพรรณนภา อุ่นคำ	นักพัฒนาสังคมชำนาญการ สนง.พมจ.ลำพูน
๑๖. นางสาวณัชชา อินกองงาม	นักสังคมสงเคราะห์ปฏิบัติการ สนง.พมจ.ลำพูน
๑๗. นางสาวพีรญา นพรัตน์	ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ จังหวัดลำปาง
๑๘. นางอารีรัตน์ แสงลักษณ์	นักวิชาการสาธารณสุข
๑๙. นางศุภกานต์ อินทุทรัพย์	นักพัฒนาสังคมชำนาญการ

๒๐. จันทราพร จินราช	นักพัฒนาสังคมปฏิบัติการ
๒๑. นางสาวศศิกานต์ กองอินทร์	พยาบาลวิชาชีพ บ้านธรรมปกรณ์
๒๒. นางสุพัตรา ชัยศรี	นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ
๒๓. นางสาวกนกกาญจน์ ศิละวงษ์เสรี	นักสังคมสงเคราะห์ปฏิบัติ บ้านธรรมปกรณ์
๒๔. นางบุญหลาย ชัยวงษ์	เจ้าหน้าที่อาชีวบำบัดชำนาญงานศูนย์ฯ
๒๕. นายทีปรกร ต๊ะแก้ว	พนักงานบริการ
๒๖. นางสาวศิริพร ปท	บำบัดอาชีวะ
๒๗. นางณัฐภาพันธ์ โปธาณันต์	เจ้าหน้าที่ช่วยงานการเงิน
๒๘. นางสาวเดือนรุ่ง ภูศิริ	ธุรการและงานการเจ้าหน้าที่
๒๙. นางสาวกมลนันท์ ไตรธรรมานนท์	เจ้าหน้าที่ช่วยปฏิบัติการ ศพธ. เชียงใหม่
๓๐. นางสาวณิรัญชญา ศรีบุญเรือง	เจ้าหน้าที่ช่วยปฏิบัติการ ศพธ. เชียงใหม่
๓๑. นางสาวกมลทิพย์ หัวหาญ	เจ้าหน้าที่ช่วยปฏิบัติการ ศพธ. เชียงใหม่
๓๒. นางสาวกุลภัทร ไสสว่าง	เจ้าหน้าที่ช่วยปฏิบัติการ ศพธ. เชียงใหม่
๓๓. นางอาพันธ์ รุ่งดี	เครือข่ายผู้สูงอายุ
๓๔. นางสาวทอง ศรีเพ็ชร	เครือข่ายผู้สูงอายุ
๓๕. นายภาณุ เอี่ยมละออ	เครือข่ายผู้สูงอายุ
๓๖. นางสาวณัฐกานต์ เตชะลือ	เครือข่ายผู้สูงอายุ
๓๗. นายแดง ธิตะนะ	เครือข่ายผู้สูงอายุ

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๐๐ น.

รศ. ดร. อรรถกฤต ปัจฉิมนันท์ หัวหน้าโครงการ ชี้แจงแนวทางการดำเนินงานและวัตถุประสงค์ของการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ ตามแผนการปฏิบัติราชการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานจากหน่วยงาน และเครือข่ายต่าง ๆ ที่ปฏิบัติงาน และหรือดำเนินงานด้านผู้สูงอายุได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นด้านสภาพแวดล้อมหรือบริบทผู้สูงอายุในแต่ละพื้นที่ กระบวนการดำเนินงาน รายงานผลการดำเนินงานตามแผนฯ รวมทั้งนำเสนอประเด็นปัญหา อุปสรรค และแนวทางการสำเร็จในการดำเนินงาน และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายด้านผู้สูงอายุ ซึ่งประกอบไปด้วยศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านธรรมปกรณ์ (เชียงใหม่) ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุจังหวัดลำปาง สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดลำปาง สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดลำพูน ศูนย์อนามัยที่ ๑ เชียงใหม่ ศูนย์อนามัยที่ ๒ พิษณุโลก สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิษณุโลกและเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุ โดยผลการประชุมสามารถสรุปได้ ดังนี้

สรุปประเด็นการหารือ

๑. บริบทในพื้นที่

๑.๑ ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านธรรมปกรณ์ จังหวัดเชียงใหม่
จังหวัดเชียงใหม่ เป็นจังหวัดที่มีประชากรมากที่สุดเป็นอันดับ ๑ ของภาคเหนือ โดยมีประชากรทั้งหมด ๕,๕๗๔,๔๓๐ คน มีประชากรผู้สูงอายุ ๑,๑๑๗,๐๐๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๐๕ ของจำนวนประชากรทั้งหมด (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๒) อีกทั้งมีสัดส่วนผู้สูงอายุมากเป็นอันดับ ๓ ของประเทศ แม้ว่าข้อมูลการสำรวจประชากรผู้สูงอายุของสำนักงานสถิติแห่งชาติจะพบว่า ผู้สูงอายุ (อายุ ๖๐ ปีขึ้นไป) จะยังคงมีความสามารถในการทำงาน และสามารถหารายได้ด้วยตัวเองได้ แต่ก็ยังพบว่ามีผู้สูงอายุประสงค์เข้ามาใช้บริการในศูนย์ฯ อย่างต่อเนื่องเป็นจำนวนมาก โดยผู้สูงอายุส่วนใหญ่ประสบปัญหาความยากจน สุขภาพไม่แข็งแรง ไม่มีผู้ดูแล และดูแลตัวเองไม่ได้ ซึ่งภารกิจหลักของศูนย์ฯ มีบทบาทในด้านการให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับผู้สูงอายุ เป็นศูนย์กลางในการอบรม และพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ จัดสวัสดิการผู้สูงอายุในรูปแบบสถาบัน และจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้สูงอายุที่มีสุขภาพร่างกายไม่แข็งแรง กลับมามีสุขภาพที่แข็งแรง และสามารถช่วยเหลือตัวเองได้มากที่สุด ปัจจุบันมีผู้รับบริการของศูนย์ฯ จำนวน ๑๑๘ คน ผู้รับบริการอายุสูงสุด ๑๐๑ ปี

๑.๒ ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุจังหวัดลำปาง จังหวัดลำปาง
มีพื้นที่กลุ่มเป้าหมายทั้งหมด ๘ จังหวัด ได้แก่ ลำปาง ตาก พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุตรดิตถ์ และกำแพงเพชร รวมมีจำนวนประชากรทั้งหมด ๕,๕๑๕,๙๒๕ คน จำนวนผู้สูงอายุคิดเป็นร้อยละ ๑๗.๒๒ ของประชากรทั้งหมด โดยจังหวัดที่มีจำนวนประชากรผู้สูงอายุสูงที่สุดคือ จังหวัดลำปาง ซึ่งมีจำนวนผู้สูงอายุคิดเป็นร้อยละ ๒๐.๗๙ ของประชากรทั้งจังหวัด ปัจจุบันมีผู้รับบริการในศูนย์ฯ จำนวน ๘๑ คน ส่วนใหญ่อายุ ๗๐-๗๙ ปี เป็นผู้ไม่ได้รับการศึกษา เป็นหม้าย (คู่สมรสเสียชีวิต) และประสบปัญหาไม่มีที่อยู่อาศัย ขาดผู้ดูแล และมีฐานะยากจน สำหรับงบประมาณในการขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๑๐,๔๗๑,๙๕๓ บาท ผลการเบิกจ่าย ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ จำนวน ๘,๘๔๙,๙๗๐.๘๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๓๖

๑.๓ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดลำพูน จังหวัดลำพูน
มีประชากรผู้สูงอายุ จำนวน ๖๑,๕๐๙ คน โดยส่วนใหญ่มีช่วงอายุ ๖๐-๗๐ ปี มีสถานะยากจน ไม่มีผู้ดูแล สภาพที่อยู่อาศัยไม่เหมาะสมต่อการพักอาศัย และต้องดูแลบุตรในครอบครัวที่เป็นเด็ก ผู้ป่วยเรื้อรัง หรือพิการ การขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุจังหวัดลำพูน คือ การขับเคลื่อนงานด้านการสงเคราะห์ อาทิ การปรับปรุงซ่อมแซมบ้านให้กับผู้สูงอายุ การให้บริการสงเคราะห์ผู้สูงอายุในภาวะยากลำบาก และการสนับสนุนการจัดการศพผู้สูงอายุตามประเพณี ซึ่งงานด้านการสงเคราะห์คิดเป็นร้อยละ ๘๐ ของสัดส่วนงานด้านผู้สูงอายุ และ การขับเคลื่อนงานด้านพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ โดยส่วนใหญ่เป็นการขับเคลื่อนงานในพื้นที่ ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ ต้นแบบ ตามความต้องการ/บริบทพื้นที่ของชุมชน และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการขับเคลื่อนงานของโครงการนั้น ๆ ด้วย โดยจังหวัดจะมีการจัดเวทีกลาง “ชวนคิด ชวนคุย ชวนทำ” เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเครือข่าย ร่วมแก้ไขปัญหา และขับเคลื่อนงานตามบริบทของพื้นที่นั้น ๆ ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่ที่พบ ได้แก่ ไม่มีฐานข้อมูลในการช่วยเหลือผู้สูงอายุด้านต่าง ๆ (รวมถึงการปรับปรุงซ่อมแซมบ้าน) และมีจำนวนผู้สูงอายุที่ตกเกณฑ์ ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานน้อยมาก ซึ่งการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ คิดเป็นร้อยละ ๒๐ ของสัดส่วนงานด้านผู้สูงอายุ

๒. การดำเนินงานในพื้นที่

๒.๑ ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านธรรมปกรณ์ จังหวัดเชียงใหม่ มีการดำเนินงานหลัก ในรูปแบบของการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ ผ่านโครงการ ๗ โครงการ ดังนี้

๒.๑.๑ โครงการสานพลังผู้สูงวัยร่วมพัฒนาคนไทยอยู่ดีมีสุข ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านธรรมปกรณ์ จังหวัดเชียงใหม่ (ศพส. จังหวัดเชียงใหม่) ได้จัดกิจกรรมถ่ายทอดภูมิปัญญาผู้สูงอายุในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งดำเนินการเรียบร้อยแล้ว ๓ พื้นที่ ได้แก่ ต.ทุ่งรวงทอง อ.แม่วาง ต.แม่สาว อ.แม่อาว และ ต.แม่ป่า อ.ฝาง ส่วนในพื้นที่ชุมชนยังอยู่ระหว่างดำเนินการและคาดว่าจะแล้วเสร็จภายในเดือน มิถุนายน ๒๕๖๓

๒.๑.๒ โครงการสร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมรองรับสังคมสูงอายุ โดยแบ่งการดำเนินงานออกเป็น ๒ กิจกรรม คือ การรณรงค์สร้างความตระหนักถึงคุณค่าและศักดิ์ศรีของผู้สูงอายุ และสนับสนุนการมีส่วนร่วมทางสังคมของคนทุกวัยกับผู้สูงอายุ ภายใต้หัวข้อ “สังคมผู้สูงอายุไร้ความรุนแรง” มีเป้าหมายคือคนทุกช่วงวัย จำนวน ๒๕๐ คน และการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเตรียมความพร้อมผู้สูงอายุที่มีคุณภาพ เป้าหมายคือคนทุกช่วงวัย จำนวน ๕๐ คน โดยได้ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว

๒.๑.๓ โครงการส่งเสริมความร่วมมือภาครัฐเพื่อการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ โดยดำเนินกิจกรรมในรูปแบบการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ ทั้งหมด ๕ กิจกรรม ดังนี้

๑. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการการเตรียมความพร้อมวิสาหกิจชุมชนสู่การตลาดออนไลน์เป้าหมาย คือ วิสาหกิจชุมชน ผู้สูงอายุ ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ และลำพูน จำนวน ๑๐๐ คน และ

๒. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการในการถ่ายภาพ การกำหนดราคา และจัดทำแคตตาล็อกสินค้า เป้าหมายวิสาหกิจชุมชนมูลค่าไม่ใ้ต่อดำเนิน (ป่าไ้ตะ) โททอป ตำบลหนองตอง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๕๐ คน

๓. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการในการสร้างเรื่องราว story และถ่ายทำวิดีโอเป้าหมายวิสาหกิจชุมชนมูลค่าไม่ใ้ต่อดำเนิน (ป่าไ้ตะ) โททอป ตำบลหนองตอง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๕๐ คน

๔. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการในการจัดทำ QR Code ให้เพิ่มมูลค่าสินค้า เป้าหมายวิสาหกิจชุมชนมูลค่าไม่ใ้ต่อดำเนิน (ป่าไ้ตะ) โททอป ตำบลหนองตอง อำเภอ หางดง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๕๐ คน

๕. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการในการนำสินค้าขึ้นขายบนตลาดออนไลน์และช่องทางต่างๆ เป้าหมายวิสาหกิจชุมชนมูลค่าไม่ใ้ต่อดำเนิน (ป่าไ้ตะ) โททอป ตำบลหนองตอง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๕๐ คน

๒.๑.๔ โครงการพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมการเรียนรู้ผู้สูงอายุในชุมชน ศพส. จังหวัดเชียงใหม่ จัดกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุในชุมชน โดยการประกวดทำลาบพื้นเมือง เป้าหมายคือ ศพส. ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่จำนวน ๑๐ ศพส. และกิจกรรมการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมการเรียนรู้ผู้สูงอายุในพื้นที่ ศพส. จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๑๖ แห่ง และ

จังหวัดลำพูน อีก ๑๖ แห่ง รวมทั้งสนับสนุนค่าตอบแทนวิทยากรกิจกรรมพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมการเรียนรู้ผู้สูงอายุในชุมชน (โรงเรียนผู้สูงอายุ) หลักสูตร ๔๘ ชั่วโมง (ตามหลักสูตรของกรมกิจการผู้สูงอายุ) ซึ่งได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอน ทั้งสิ้น ๕ โรงเรียน ได้แก่

๑. โรงเรียนคลังปัญญาผู้สูงวัย ตำบลชวงเปา จังหวัดเชียงใหม่ เป้าหมายผู้สูงอายุ ๕๐ คน
๒. โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลแม่ข่า อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ เป้าหมายผู้สูงอายุ ๕๐ คน
๓. โฮงเฮียนคนเฒ่าหนองตอง เทศบาลตำบลหนองตองพัฒนา อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ เป้าหมายผู้สูงอายุ ๕๐ คน
๔. โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลคอยแก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ เป้าหมายผู้สูงอายุ ๕๐ คน
๕. โรงเรียนผู้สูงอายุตำบล แม่โป่ง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ เป้าหมายผู้สูงอายุ ๕๐ คน

๒.๑.๕ โครงการธนาคารเวลาสำหรับการดูแลผู้สูงอายุของประเทศไทย ซึ่งแบ่งเป็นการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการชี้แจงและเตรียมความพร้อมการดำเนินโครงการ และการติดตามผลการดำเนินงานโครงการ ดำเนินการในพื้นที่นาร่อง ๑๓ พื้นที่ ในจังหวัดเชียงใหม่ (แม่ข่า สันทราย แม่ปุกา และทุ่งปี่) จังหวัดพะเยา (ดงสุวรรณ) จังหวัดน่าน (เจดีย์ชัย ไชยสถาน และบัวใหญ่) จังหวัดเชียงราย (หัวงัม และป่าตาล) จังหวัดลำพูน (เวียงกานต์ ห้วยยาบ และทุ่งหัวช้าง) และพื้นที่ที่ให้ความสนใจ (หนองตอง ยุหว่า ชวงเปา และดอนแก้ว)

๒.๑.๖ โครงการขับเคลื่อนระบบการดูแลและคุ้มครองทางสังคมของผู้สูงอายุในระดับพื้นที่ มีเป้าหมายคือ ศพอส. อำเภอปัว จังหวัดน่าน โดยมีการแต่งตั้งคณะทำงานในพื้นที่และมีการสร้างกลไกในรูปแบบอาสาสมัครในพื้นที่ในการดูแลผู้สูงอายุขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม

๒.๑.๗ โครงการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิผู้สูงอายุ โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการการให้ความรู้และถอดบทเรียนในการสร้างกลไกการขับเคลื่อนการเฝ้าระวังและคุ้มครองภัยทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ

๒.๒ ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุจังหวัดลำปาง ได้ดำเนินงานในด้านผู้สูงอายุ ดังนี้

๒.๒.๑ โครงการสถานพลังผู้สูงวัยร่วมพัฒนาคนไทยอยู่ดีมีสุข ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุจังหวัดลำปาง (ศพส. จังหวัดลำปาง) ได้มีการขยายพื้นที่ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) เพื่อให้ผู้สูงอายุและชุมชนมีสถานที่รวมกลุ่มเพื่อจัดกิจกรรม เป็นศูนย์รวมในการจัดกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุ เช่น ถ่ายทอดภูมิปัญญาของผู้สูงอายุ ส่งเสริมอาชีพและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของผู้สูงอายุและชุมชน รวมทั้งดำเนินการจัดกิจกรรมถ่ายทอดภูมิปัญญาผู้สูงวัยให้ลูกหลาน โดยบูรณาการกิจกรรมกับภาคีเครือข่ายต่าง ๆ เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ชมรมผู้สูงอายุ ศูนย์การศึกษาครอบครัวและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) และ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ซึ่งได้ดำเนินการในพื้นที่ ศพอส. จำนวน ๓ พื้นที่ ในจังหวัดลำปาง ได้แก่ ศพอส.บ้านอ้อน อำเภอางาว ศพอส.บ้านเสด็จ อำเภอเมือง และ ศพอส. แม่สุก อำเภอแจ้ห่ม

๒.๒.๒ *โครงการสร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมรองรับสังคมสูงอายุ* ศพส.จังหวัดลำปาง ร่วมกับ สนง.พมจ.จังหวัดลำปาง ได้มีการดำเนินกิจกรรมเมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๒ โดยจัดโครงการ “ก้ม กราบ กอด สังคมผู้สูงอายุไร้ความรุนแรง ครอบครัวร่วมเย็น” เพื่อสร้างความตระหนักถึงคุณค่า และศักดิ์ศรีของผู้สูงอายุ โดยมีนายสุรพล บุรินทรพันธ์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดลำปาง เป็นประธานในพิธี ผู้เข้าร่วมงานประกอบด้วย หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สาขาสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดลำปาง ชมรมผู้สูงอายุจังหวัดลำปาง ผู้แทนพื้นที่ ศพอส. นักเรียนโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลนิคมพัฒนา นักเรียนโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลทุ่งฝาย และภาคีเครือข่ายผู้สูงอายุ รวมจำนวน ๓๓๓ คน และอีกหนึ่งกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับโครงการดังกล่าวคือ การจัดอบรมโครงการสร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมรองรับสังคมผู้สูงอายุ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดความรู้ในการเตรียมความพร้อมสูงสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ ซึ่งได้จัดขึ้นเมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๑๕๐ คน ประกอบด้วย ชมรมผู้สูงอายุ สาขาสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดลำปาง ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน อปท. ศพอส. อาสาสมัคร จิตอาสา ผู้แทนสถาบันการศึกษา สภาดังและเยาวชน และกลุ่มอาชีพรัฐวิสาหกิจชุมชน ณ โรงแรมริเจนท์ ลอดจ์ ลำปาง อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง

๒.๒.๓ *โครงการส่งเสริมความร่วมมือภาครัฐเพื่อการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ* เพื่อส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีรายได้และมีส่วนร่วมทำร่วมกับภาครัฐและภาคเอกชนตามนโยบายภาครัฐเพื่อสังคม ศพส.จังหวัดลำปาง ร่วมกับเทศบาลนครลำปาง ได้ดำเนินการจัดกิจกรรม “ลานคนบ่าเก่า” เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๒ โดยภายในงานมีการจัดแสดงสินค้าจากภูมิปัญญาผู้สูงอายุ ได้แก่ ภูมิปัญญาจักสาน ภูมิปัญญาศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาด้านอาหาร มีวิทยากรบรรยาย การสอนการทำผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาแก่ผู้สนใจ รวมทั้งสิ้น ๔๐ ภูมิปัญญา นอกจากนี้มีการแสดงการประกวดร้องเพลงของตัวแทนผู้สูงอายุจากชุมชนในเขตพื้นที่เทศบาลนครลำปาง การแสดงพื้นเมืองจากผู้สูงอายุ การรำไม้พลอง การเต้นบาสโลบ มีผู้เข้าร่วมงานทั้งสิ้น ประมาณ ๔๐๐ คน ณ มิวเซียมลำปาง อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง

๒.๒.๔ *โครงการพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมการเรียนรู้ผู้สูงอายุในชุมชน* ศพส. จังหวัดลำปาง มีการดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้สูงอายุภายใต้หลักสูตรการดำเนินงานโรงเรียนผู้สูงอายุ ซึ่ง ศพส.จังหวัดลำปาง ได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนทั้งสิ้น ๓ โรงเรียน ได้แก่

๑. โรงเรียนผู้สูงอายุเรือนจำกลางลำปางจำนวนนักเรียนผู้สูงอายุ ๕๐ คน
๒. โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลนิคมพัฒนา จำนวนนักเรียนผู้สูงอายุ ๔๕ คน
๓. โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลทุ่งฝาย จำนวนนักเรียนผู้สูงอายุ ๕๐ คน

รวมจำนวนนักเรียน ๑๔๕ คน เพื่อส่งเสริมการพัฒนาตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้สูงอายุ โดยสร้างสุขภาพที่ดี ทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ ส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มพัฒนาศักยภาพ

๒.๒.๕ *โครงการให้บริการสงเคราะห์ผู้สูงอายุในภาวะยากลำบาก* ดำเนินการให้การช่วยเหลือผู้สูงอายุจำนวนทั้งสิ้น ๓๓๑ คน ในพื้นที่ ๑๓ อำเภอ จังหวัดลำปาง ดังนี้

๑. อำเภอเมือง จำนวน ๓๙ คน
๒. อำเภอสบปราบ จำนวน ๒๐ คน
๓. อำเภอเมืองปาน จำนวน ๒๗ คน
๔. อำเภอห้างฉัตร จำนวน ๒๑ คน
๕. อำเภอเกาะคา จำนวน ๑๘ คน
๖. อำเภอแจ้ห่ม จำนวน ๑๘ คน
๗. อำเภอวังเหนือ จำนวน ๒๓ คน
๘. อำเภอองาว จำนวน ๓๖ คน
๙. อำเภอเสริมงาม จำนวน ๑๐ คน
๑๐. อำเภอแม่เมาะ จำนวน ๒๔ คน
๑๑. อำเภอเถิน จำนวน ๔๕ คน
๑๒. อำเภอแม่ทะ จำนวน ๒๕ คน
๑๓. อำเภอแม่พริก จำนวน ๒๕ คน

๒.๒.๖ โครงการธนาคารเวลาสำหรับการดูแลผู้สูงอายุของประเทศไทย ดำเนินการใน ๒ พื้นที่ต้นแบบ ได้แก่ ตำบลช่องลม อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ กลุ่มเป้าหมายจำนวน ๑๐๐ คน และพื้นที่ตำบลหัวดง อำเภอเมืองจังหวัด พิจิตร เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ กลุ่มเป้าหมายจำนวน ๕๐ คน

๒.๒.๗ โครงการขับเคลื่อนระบบการดูแลและคุ้มครองทางสังคมของผู้สูงอายุ ในระดับพื้นที่ ดำเนินการจัดโครงการในระดับพื้นที่ ซึ่งดำเนินการในพื้นที่นำร่อง ศพอส. ๓ พื้นที่ ได้แก่

๑. ศพอส.ตำบลวัดโบสถ์ อำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก
๒. ศพอส.ตำบลศรีศรีมาศ อ.ศรีมาศ จังหวัดสุโขทัย
๓. ศพอส.ตำบลบ้านอ้อน อำเภอองาว จังหวัดลำปาง

๒.๒.๘ โครงการปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ ให้เหมาะสมและปลอดภัย ดำเนินการในพื้นที่ที่มีการขอรับการสนับสนุนการซ่อมแซมบ้านผู้สูงอายุ โดยมีเป้าหมายจำนวน ๖๐ หลัง ในปัจจุบันผลการดำเนินงานจำนวน ๓๑ หลัง ซึ่งมีจำนวน ๔ พื้นที่ ได้แก่

๑. จังหวัดลำปาง จำนวน ๒๐ หลัง
๒. จังหวัดพิษณุโลก จำนวน ๑ หลัง
๓. จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน ๓ หลัง
๔. จังหวัดตาก จำนวน ๗ หลัง

๒.๒.๙ โครงการเสริมสร้างชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ เป้าหมาย ๓ แห่ง โดยผลการดำเนินงาน ยังอยู่ระหว่างเบิกจ่าย จำนวน ๓ แห่ง

๒.๒.๑๐ โครงการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิผู้สูงอายุ ดำเนินการในพื้นที่นำร่อง ศพอส. ๓ พื้นที่ ได้แก่ ศพอส. ต.วัดโบสถ์ อ.วัดโบสถ์ จ.พิษณุโลก (กลุ่มเป้าหมายจำนวน ๙๐ คน) ศพอส. ต.ศรีศรีมาศ อ.ศรีมาศ จ.สุโขทัย (กลุ่มเป้าหมายจำนวน ๑๐๐ คน) และ ศพอส. ต.บ้านอ้อน อ.องาว จ.ลำปาง (กลุ่มเป้าหมายจำนวน ๘๘ คน)

๒.๓ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดลำพูน ตามที่สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้จัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ.๒๕๖๒ โอนให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดลำพูน (ศพอส.จังหวัดลำพูน) เบิกจ่ายแทนกรมกิจการผู้สูงอายุ (ผส.) จำนวน ๑ โครงการ ๑๐ กิจกรรม/โครงการย่อย ซึ่งได้ดำเนินการโครงการขับเคลื่อนการพัฒนาทางด้านผู้สูงอายุจังหวัดลำพูนภายในปี พ.ศ.๒๕๖๒ จำนวน ๓ โครงการ ดังนี้

๒.๓.๑ โครงการสานพลังผู้สูงวัยร่วมพัฒนาคนไทยอยู่ดีมีสุข มีการดำเนินการตามแผนงานบูรณาการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถการทำงาน และการเป็นผู้สูงวัยที่มีพลัง (Active Ageing) กิจกรรมหลักคือ สานพลังผู้สูงวัยร่วมพัฒนาคนไทยให้อยู่ดีมีสุข

๒.๓.๒ โครงการพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมการเรียนรู้ผู้สูงอายุในชุมชน ศพอส. จังหวัดลำพูน มีการดำเนินกิจกรรมหลักคือ การส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครองและส่งเสริมการใช้ศักยภาพทางสังคม ตามแผนงานยุทธศาสตร์สร้างความมั่นคงและลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ผลผลิต การส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครองและส่งเสริมการใช้ศักยภาพทางสังคม เพื่อส่งเสริมการพัฒนาตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้สูงอายุ โดยสร้างสุขภาพที่ดี ทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ ส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มพัฒนาศักยภาพ

๒.๓.๓ โครงการปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ ให้เหมาะสมและปลอดภัย มีวัตถุประสงค์เพื่อซ่อมแซมและปรับปรุงสภาพบ้านที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุให้มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมปลอดภัยต่อไป โดยครอบคลุมพื้นที่ ๑๖ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๘ อำเภอ จำนวน ๑๖ หลัง ๆ ละ ๒๒,๕๐๐ บาท รวมทั้งสิ้น ๓๖๐,๐๐๐ บาท

๒.๔ ศูนย์อนามัยที่ ๑ เชียงใหม่ กลุ่มพัฒนาการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุได้ดำเนินโครงการพัฒนาระบบดูแลสุขภาพผู้สูงอายุระยะยาว (Long Term Care) โดยมุ่งเน้นส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเข้าถึงนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อสุขภาพที่ดี พัฒนาระบบการดูแลด้านสุขภาพของผู้สูงอายุ โครงการดังกล่าวเป็นนโยบายที่นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดพยายามผลักดันให้แต่ละตำบลเข้าร่วมโครงการ

๓. ผลการดำเนินงาน

๒.๑ ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านธรรมปกรณ์ จังหวัดเชียงใหม่ มีการดำเนินงานหลัก ในรูปแบบของการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยแต่ละโครงการล้วนก่อให้เกิดผลการดำเนินการที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุ ดังนี้

๒.๑.๑ โครงการสร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมรองรับสังคม สูงอายุ สมาชิกในชุมชนเกิดความตระหนักถึงคุณค่าและศักดิ์ศรีของ และแสดงออกถึงเคารพความเป็นผู้สูงอายุมากขึ้น

๒.๑.๒ โครงการพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมการเรียนรู้ผู้สูงอายุในชุมชน ผลจากการสร้างโรงเรียนสำหรับผู้สูงอายุในพื้นที่ พบว่าผู้สูงอายุสามารถใช้เป็นสถานที่ในการมาพบปะ

พูดคุย แลกเปลี่ยน เรียนรู้ ซึ่งกันและกันได้ และช่วยพัฒนาทางด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจของผู้สูงอายุ

๒.๑.๓ โครงการธนาคารเวลาสำหรับการดูแลผู้สูงอายุของประเทศไทย เกิดความร่วมมือของกลุ่มคนในพื้นที่ในการดูแลซึ่งกันและกัน พัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับระบบการดูแลผู้สูงอายุในพื้นที่

๒.๑.๔ โครงการขับเคลื่อนระบบการดูแลและคุ้มครองทางสังคมของผู้สูงอายุในระดับพื้นที่ สร้างอาสาสมัครในพื้นที่ เพื่อทำหน้าที่ดูแลผู้สูงอายุที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ หรือไม่สามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้

๒.๒ ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุจังหวัดลำปาง ได้ดำเนินงานในด้านผู้สูงอายุ ดังนี้

๒.๒.๑ โครงการสถานพลังผู้สูงวัยร่วมพัฒนาคนไทยอยู่ดีมีสุข มีพื้นที่ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ สำหรับจัดกิจกรรมผู้สูงอายุ ในการถ่ายทอดภูมิปัญญา ส่งเสริมอาชีพและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของผู้สูงอายุและชุมชน รวมทั้งกิจกรรมถ่ายทอดภูมิปัญญาผู้สูงวัยให้ลูกหลาน

๒.๒.๒ โครงการสร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมรองรับสังคมสูงอายุ สมาชิกในชุมชนเกิดความตระหนักถึงคุณค่าและศักดิ์ศรีของผู้สูงอายุ สมาชิกในชุมชนที่อายุน้อยมีการแสดงออกถึงเคารพความเป็นผู้สูงอายุ และเกิดการดูแลซึ่งกันและกัน

๒.๒.๓ โครงการส่งเสริมความร่วมมือภาครัฐเพื่อการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุมีรายได้และมีงานทำร่วมกับภาครัฐและภาคเอกชนตามนโยบายภาครัฐ ผ่านสินค้าจากภูมิปัญญาผู้สูงอายุ ได้แก่ ภูมิปัญญาจักสาน ภูมิปัญญาศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาด้านอาหาร รวมทั้งก่อให้เกิดการทำกิจกรรมร่วมกัน

๒.๒.๔ โครงการพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมการเรียนรู้ผู้สูงอายุในชุมชน ทำให้เกิดการพัฒนาตนเองของผู้สูงอายุ โดยสร้างสุขภาพที่ดี ทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสามารถนำความรู้ที่ได้จากโรงเรียนส่งต่อไปยังลูกหลานผ่านการอบรมสั่งสอน

๒.๒.๕ โครงการให้บริการสงเคราะห์ผู้สูงอายุในภาวะยากลำบาก เกิดเครือข่ายช่วยเหลือผู้สูงอายุ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ลดปัญหาผู้สูงอายุถูกละเลยจากสังคม

๒.๒.๖ โครงการธนาคารเวลาสำหรับการดูแลผู้สูงอายุของประเทศไทย กลุ่มคนในพื้นที่เกิดการดูแลซึ่งกันและกัน สร้างรอยยิ้มให้สังคม โดยการแบ่งปันเวลาให้กับการดูแลผู้สูงอายุ

๒.๒.๗ โครงการปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ ให้เหมาะสมและปลอดภัย ปัจจุบันดำเนินการไปแล้วจำนวน ๓๑ หลัง โดยส่งผลให้ผู้สูงอายุในชุมชนสามารถดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตได้สะดวกสบายและปลอดภัยยิ่งขึ้น

๒.๒.๘ โครงการเสริมสร้างชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุและแขกที่มาเยือนได้มีพื้นที่พักผ่อนและได้เป็นพื้นที่พบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนความเห็น

๒.๓ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดลำพูน สามารถรายงานผลการดำเนินงาน ดังนี้

๒.๓.๑ โครงการสานพลังผู้สูงวัยร่วมพัฒนาคนไทยอยู่ดีมีสุข มีการดำเนินการตามแผนงานบูรณาการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถการทำงาน และการเป็นผู้สูงวัยที่มีพลัง (Active Ageing) กิจกรรมหลักคือ สานพลังผู้สูงวัยร่วมพัฒนาคนไทยให้อยู่ดีมีสุข

๒.๓.๒ โครงการพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมการเรียนรู้ผู้สูงวัยในชุมชน ผู้สูงวัยได้รับการคุ้มครองและมีศักยภาพทางสังคม สามารถพัฒนาตนเองโดยการจัดการทำงานฝีมือ ส่งผลให้มีสุขภาพที่ดี ทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ

๒.๓.๓ โครงการปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงวัยให้เหมาะสมและปลอดภัย มีการซ่อมแซมและปรับปรุงสภาพบ้านที่อยู่อาศัยผู้สูงวัยให้มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมปลอดภัย จำนวน ๑๖ หลัง ส่งผลให้สามารถใช้ชีวิตได้สะดวกสบายและปลอดภัยยิ่งขึ้น ส่งเสริมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๒.๔ ศูนย์อนามัยที่ ๑ เชียงใหม่ โครงการพัฒนาระบบดูแลสุขภาพผู้สูงวัยระยะยาว (Long Term Care) ปัจจุบันนี้ทุกตำบลได้มีการสมัครเข้าร่วมโครงการ ทั้งนี้ แต่ละตำบลจะมี Care Giver และ Care Manager ประจำอยู่แต่ละตำบล โดยจบหลักสูตรการฝึกอบรมจากกรมอนามัย และผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๗๐

๔. ปัญหาและแนวทางแก้ไข

๔.๑ โครงการสร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมรองรับสังคมสังคมสูงวัย ประสบปัญหาเรื่องของงบประมาณสนับสนุน พมจ. ในการขับเคลื่อนกิจกรรมไม่เพียงพอ แต่ พมจ. ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากแผนงานบูรณาการส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ จึงทำให้สามารถขับเคลื่อนงาน และจัดงานวันผู้สูงวัยได้ครอบคลุมทุกพื้นที่

๔.๒ โครงการการพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมการเรียนรู้ผู้สูงวัยในชุมชน (โรงเรียนผู้สูงวัย) อปท. มีความประสงค์อยากจัดกิจกรรมโรงเรียนผู้สูงวัยในพื้นที่ แต่ด้วยข้อจำกัดด้านระเบียบและกฎหมายที่ไม่เอื้อต่อการดำเนินงาน อปท.จึงได้ปรับวิธีการดำเนินงานเพื่อให้สอดคล้องกับการขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมโรงเรียนผู้สูงวัยได้

๔.๓ โครงการสนับสนุนการจัดการศพผู้สูงวัยตามประเพณี ประสบปัญหาเรื่องข้อมูล จปฐ. ว่ามีผู้สูงวัยที่ตกเกณฑ์ จปฐ. มีจำนวน ๕๐๐ คน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสถานะการณจริง และเมื่อทำการสำรวจข้อมูลในพื้นที่เขตอำเภอเมือง พบว่ายังมีผู้สูงวัยที่ตกเกณฑ์ จปฐ. จำนวนมาก

๔.๔ โครงการให้บริการสงเคราะห์ผู้สูงวัยในภาวะยากลำบาก เนื่องจากหน่วยงานดำเนินการโดยโอนเงินอุดหนุนให้กับผู้สูงวัยผ่านบัญชีธนาคาร แต่เนื่องจากพบว่า มีผู้สูงวัยติดเตียงที่ไม่สามารถเดินทางด้วยตนเองได้ จึงแก้ไขโดยการช่วยเหลือด้วยวิธีอื่น อาทิ ไม่เฝ้าช่วยเดินหรือรถเข็น เป็นต้น หรือส่งต่อ พมจ. เพื่อให้การช่วยเหลือ และครอบคลุมทุกพื้นที่ต่อไป

๔.๕ โครงการพัฒนางานอาสาสมัครดูแลผู้สูงวัยที่บ้าน (อผส.) ไม่มีความต่อเนื่องในการดำเนินโครงการ เนื่องจาก ๓ - ๔ ปีที่ผ่านมา พมจ. ไม่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินโครงการ แต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ พมจ.ได้รับมอบหมายให้ขับเคลื่อนงานอีกครั้ง จึงทำให้ พมจ. ต้องศึกษาข้อมูลใหม่ทั้งหมด อีกทั้งการขับเคลื่อนงานในพื้นที่ ไม่ค่อยได้รับความร่วมมือจากพื้นที่เท่าที่ควร เนื่องจากไม่มีค่าตอบแทนสำหรับ อผส. อปท. จึงแก้ไขปัญหาโดยร่วมกับ อสม. ในการขับเคลื่อนงาน

๔.๖ โครงการธนาคารเวลาสำหรับการดูแลผู้สูงอายุของประเทศไทย โครงการดังกล่าวเป็นโครงการใหม่ ยังไม่เคยมีการขับเคลื่อนในพื้นที่ รวมทั้งแนวทางการดำเนินงานยังไม่ชัดเจน การขับเคลื่อนกิจกรรมน่าจะใช้ระยะเวลานานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ทั้งนี้หน่วยงานเครือข่ายในพื้นที่ได้เห็นความสำคัญ และร่วมขับเคลื่อน เช่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และศูนย์บริการผู้สูงอายุปิยะมาลย์

๔.๗ โครงการปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุให้เหมาะสมและปลอดภัย พบปัญหาการขาดแคลนช่างชุมชน และงบประมาณไม่เพียงพอ อปท. ร่วมกับผู้ชุมชนในท้องถิ่นได้ร่วมกันแก้ปัญหาโดยการขอรับบริจาค สนับสนุนจากหน่วยงาน องค์กรในชุมชน รวมทั้งจิตอาสา (ช่าง) เพื่อให้สามารถปรับปรุง/ซ่อมแซมบ้านผู้สูงอายุได้ ทั้งนี้ กรมฯ ควรเพิ่มงบประมาณให้เพียงพอ

๕. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๕.๑ เครือข่ายที่สนับสนุนการดำเนินงานโครงการปรับสภาพแวดล้อมฯ ได้เสนอให้ทางโครงการสนับสนุนค่าตอบแทนหรือค่าจ้าง เพื่อเป็นสินน้ำใจหรือค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าอาหาร และจูงใจแก่ช่างที่มาช่วยปรับสภาพแวดล้อมฯ อีกทั้งทำให้การปรับสภาพแวดล้อมเสร็จไวขึ้น แก้ปัญหาการปรับสภาพแวดล้อมล่าช้า ทำให้ผู้สูงอายุไม่ต้องรอการปรับสภาพแวดล้อมเป็นเวลานาน

๕.๒ เสนอให้กรมกิจการผู้สูงอายุมีการทบทวนหลักเกณฑ์การสนับสนุนกลุ่มเป้าหมายของโครงการสนับสนุนการจัดการศพผู้สูงอายุตามประเพณี จากเดิมอาศัยข้อมูลเกณฑ์ความอยากจนตามข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย หรือกรุงเทพมหานคร หรือเมืองพัทยา เป็นเกณฑ์ข้อมูลความอยากจนตามระบบฐานข้อมูลแผนที่ทางสังคม (SOCIAL MAP) หรือบุคคลภายในครอบครัวและหรือผู้เสียชีวิตเป็นผู้ถือบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีโอกาสได้รับการสนับสนุนตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

5.3 เสนอให้โครงการพัฒนางานอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน (อพส.) มีการส่งเสริมองค์ความรู้ให้แก่อาสาสมัครในมิติเชิงสังคมให้มีความโดดเด่น เพื่อให้เกิดความแตกต่างจากหลักสูตรอบรมการดูแลผู้สูงอายุของหน่วยงานอื่น

ภาพบรรยากาศการประชุมเชิงปฏิบัติการ
การติดตามประเมินผลการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ
ตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาค
เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒
วันศุกร์ที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๒ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.
ณ ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านธรรมปกรณ์ จังหวัดเชียงใหม่

แบบสำรวจคุณภาพชีวิตและความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่ได้รับบริการ
จากศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ

หมายเลขแบบสอบถาม.....

สำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้รับมอบหมาย
จากกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ให้ดำเนินการ
ประเมินผลการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่าย
งบประมาณและแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยแบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจผู้รับบริการ
จากผลการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ

แบบสอบถามฉบับนี้ประกอบด้วย ข้อคำถามใน ๓ ส่วน ได้แก่ ๑) ข้อมูลทั่วไปผู้รับบริการ
๒) ข้อมูลสำรวจคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ และ ๓) ความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการรับบริการจากศูนย์
จัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ซึ่งการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ใช้เวลาประมาณ ๓๐ นาที ทั้งนี้ การเก็บ
รวบรวมข้อมูลจะนำไปใช้ในการวิเคราะห์ภาพรวมผลการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ เท่านั้น

หากท่านมีคำถามใดเกี่ยวกับแบบรายงานผลการดำเนินงานโครงการตามแผนฯ นี้ กรุณา
ติดต่อ นายภาธร สันติวงษ์ เจ้าหน้าที่โครงการฯ เบอร์โทรศัพท์ ๐๙๐ - ๙๓๐ - ๒๑๗๘ หรือ นางสาว
ไศรดา ศรีสมบัติ โทร. ๐๙๖ - ๙๖๘ - ๔๖๓๙ อีเมล Projectas.eva@gmail.com

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อมูลหรือรายละเอียดในพื้นที่..... ทำเครื่องหมาย ลงในช่อง
หน้าข้อความ

๑. ชื่อ - นามสกุล ผู้สูงอายุ .....

๒. เพศ หญิง ชาย

๓. อายุ ..... ปี

๔. การศึกษา

๑. ไม่ได้รับการศึกษา

๒. ประถมศึกษา

๓. มัธยมศึกษาตอนต้น

๔. มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.

๕. อนุปริญญา/ ปวส.

๖. ปริญญาตรี

๗. สูงกว่าปริญญาตรี

๕. สถานภาพสมรส

๑. โสด
๒. สมรส
๓. หม้าย
๔. หย่าร้าง/แยกกันอยู่
๕. อื่น ๆ .....

ตอนที่ ๒ ข้อมูลสำรวจคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความ

๑. ท่านได้รับการตรวจสุขภาพทั่วไปประจำปี ใช่หรือไม่

๑. ใช่
๒. ไม่ใช่

การตรวจสุขภาพประจำปี หมายถึง การตรวจร่างกายโดยแพทย์พยาบาล เจ้าหน้าที่โรงพยาบาล หรือ อสม. หรือ ได้รับการ ณ สถานบริการทางการแพทย์ เช่น โรงพยาบาล รพ.สต. ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน (ศสมช.) ศูนย์บริการสาธารณสุข และการให้บริการในพื้นที่ เพื่อตรวจหาเบาหวาน ไขมันในเส้นเลือด การวัดความดันโลหิต ตรวจปัสสาวะ อุจจาระ ตรวจภายใน เป็นต้น

๒. ท่านได้รับการดูแล รักษาเมื่อเจ็บป่วย ใช่หรือไม่

๑. ใช่
๒. ไม่ใช่

การดูแลรักษาเมื่อเจ็บป่วย หมายถึง การได้รับการดูแลรักษาจากเจ้าหน้าที่ อสม. อพส. ในยามป่วยไข้ เช่น พาไปพบแพทย์ จัดหายาให้รับประทาน เป็นต้น

๓. ท่านได้ออกกำลังกายอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๓ วัน ใช่หรือไม่

๑. ใช่
๒. ไม่ใช่

การออกกำลังกาย หมายถึง การเคลื่อนไหวออกแรง/ออกกำลังกาย จนรู้สึกเหนื่อยพอประมาณ อย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 วัน วันละประมาณ 10 - 30 นาที

๔. ภายในศูนย์ฯ ที่ท่านอาศัย มีสิ่งอำนวยความสะดวกเหมาะสมและปลอดภัย อย่างน้อย ๓ รายการ ใช่หรือไม่

- ราวจับ เช่น ราวจับบันได ราวจับในห้องน้ำ ฯลฯ
- โถส้วมแบบนั่งราบ
- ทางลาด
- ประตูเลื่อน

อุปกรณ์เปิดปิดประตูแบบคั่นโยก

พื้นบ้านเป็นระดับเดียวกัน

ทางเดินเข้าบ้านระดับเดียวกัน

๑. ใช่ (ตอบ ๓ รายการขึ้นไป)

๒. ไม่ใช่

๕. ท่านเคยเข้าร่วมอบรม ศึกษา เรียนรู้ จากหน่วยงานองค์กร หรือชมรมผู้สูงอายุใช่หรือไม่

๑. ใช่

๒. ไม่ใช่

การเข้าร่วมอบรม ศึกษา เรียนรู้ หมายถึง การได้รับความรู้จากการเข้าร่วมอบรมศึกษาเรียนรู้จากหน่วยงาน องค์กร หรือชมรมผู้สูงอายุ เช่น อบรมความรู้ด้านสุขภาพ ด้านอาชีพ เป็นต้น

๖. ท่านเคยรับทราบข้อมูลข่าวสารทั่วไปจากสื่อต่าง ๆ ใช่หรือไม่

๑. ใช่

๒. ไม่ใช่

การรับทราบข้อมูลข่าวสารทั่วไป หมายถึง ข่าวสารที่ได้รับจาก วิทยุ โทรทัศน์ เสียงตามสาย ฯลฯ

๗. ท่านมีรายได้ที่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายของตนเอง ใช่หรือไม่

๑. ใช่

๒. ไม่ใช่

การมีรายได้ที่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายของตนเอง หมายถึง การมีรายรับที่ครอบคลุมค่าใช้จ่ายที่เป็น ของผู้สูงอายุเองเท่านั้น

๘. ปัจจุบันท่านมีเงินออม ใช่หรือไม่

๑. ใช่

๒. ไม่ใช่

เงินออม หมายถึง การมีเงินเก็บไว้ใช้ยามจำเป็น หรือเงินที่สามารถนำมาใช้จ่ายได้ทันที เช่น เงินฝาก เงินที่สะสมไว้ เป็นต้น

๙. ท่านได้ปฏิบัติศาสนกิจตามศาสนาที่ท่านนับถือ ใช่หรือไม่

๑. ใช่

๒. ไม่ใช่

การประกอบกิจกรรมทางศาสนาอย่างสม่ำเสมอ หมายถึง การปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาที่นับถือได้ตามที่ต้องการ เช่น ตักบาตร สวดมนต์ไหว้พระ ละหมาด ไปโบสถ์ เป็นต้น

๑๐. ท่านได้เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง ใช่หรือไม่

๑. ใช่

๒. ไม่ใช่

กิจกรรมทางสังคม หมายถึง การเข้าร่วมงานประเพณี การพบปะสังสรรค์กับผู้คนหรือผู้มาเยี่ยมเยียนงานรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ หรือการประชุม อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง

ตอนที่ ๓ ความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการรับบริการจากศูนย์จัดสวัสดิการผู้สูงอายุ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความพึงพอใจของท่านเพียงระดับเดียว

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปานกลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อยที่สุด (๑)
ด้านการบริการของเจ้าหน้าที่					
ความรวดเร็วในการให้บริการ					
กิจกรรมรยาท มนุษย์สัมพันธ์และการแสดงออก					
การให้บริการตรงความต้องการ					
ความเอาใจใส่					
คุณภาพโดยรวม					
ความน่าเชื่อถือและความไว้วางใจ					
การให้ความช่วยเหลือ					
ความรู้และความเข้าใจในการบริการ					
ด้านคุณภาพของที่พัก					
ความสะอาด					
ความสว่าง					
ความเงียบและความสงบ					
ขนาดของเตียงนอน					
อุปกรณ์อำนวยความสะดวก					

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปานกลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อยที่สุด (๑)
ความสะอาดของห้องน้ำ					
ด้านความปลอดภัยและสถานที่					
ความปลอดภัยของสถานที่					
บรรยากาศ					

แบบประเมินผลโครงการของกรมกิจการผู้สูงอายุ
ตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาค
เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

สำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้รับมอบหมายจากกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ให้ดำเนินการประเมินผลการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยแบบประเมินผลโครงการของกรมกิจการผู้สูงอายุตามแผนฯ จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้รับผิดชอบและเจ้าหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงานโครงการได้ประเมินผลการดำเนินงาน

แบบประเมินผลโครงการของกรมกิจการผู้สูงอายุตามแผนฯ ประกอบไปด้วย ข้อคำถามใน ๔ ส่วน ได้แก่ ๑) ข้อมูลทั่วไป ๒) การประเมินผลการดำเนินงานโครงการ ๓) สภาพปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข ๔) สรุปผลการประเมินโดยรวม และข้อเสนอแนะ ซึ่งการตอบแบบประเมินผลโครงการของกรมกิจการผู้สูงอายุตามแผนฯ ใช้เวลาประมาณ ๓๐ นาที ทั้งนี้ การเก็บรวบรวมข้อมูลจะนำไปใช้ในการวิเคราะห์ภาพรวมเท่านั้น

หากท่านมีคำถามใดเกี่ยวกับแบบรายงานผลการดำเนินงานโครงการตามแผนฯ นี้ กรุณาติดต่อ นายภาธร สันติวงษ์ เจ้าหน้าที่โครงการฯ เบอร์โทรศัพท์ ๐๙๐ - ๙๓๐ - ๒๑๗๘ หรือ นางสาวไศรดา ศรีสมบัติ โทร. ๐๙๖ - ๙๖๘ - ๔๖๓๙ อีเมล Projectas.eva@gmail.com

๑. ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง ขอความร่วมมือท่านกรอกข้อมูลและรายละเอียดลงในช่องว่างที่กำหนด ตามความเป็นจริงมากที่สุด

๑.๑ ชื่อโครงการ _____

๑.๒ แผนงาน _____

๑.๓ ชื่อ - นามสกุล _____

๑.๔ ตำแหน่ง _____

๑.๕ หน่วยงาน _____

๑.๖ เบอร์โทรศัพท์

๑.๗ E- mail

๑.๘ วันเดือนปีรายงานข้อมูล

---

๒. การประเมินผลการดำเนินงานโครงการ

คำชี้แจง ขอความร่วมมือท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่กำหนด ตามรายการที่ท่านคิดเห็นว่าเป็นจริงหรือเห็นว่าเหมาะสมมากที่สุด โดยเกณฑ์การประเมิน ๕ ระดับ ดังนี้

คะแนน ๕	หมายถึง ประเมินผลอยู่ในระดับ มากที่สุด
คะแนน ๔	หมายถึง ประเมินผลอยู่ในระดับ มาก
คะแนน ๓	หมายถึง ประเมินผลอยู่ในระดับ ปานกลาง
คะแนน ๒	หมายถึง ประเมินผลอยู่ในระดับ น้อย
คะแนน ๑	หมายถึง ประเมินผลอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับการประเมิน				
		มากที่สุด ๕	มาก ๔	ปานกลาง ๓	น้อย ๒	น้อย ที่สุด ๑
๒.๑ รายการประเมินด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation)						
๑	โครงการมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการ และมีความเหมาะสมหรือจำเป็นกับผู้สูงอายุ					
๒	วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับสภาพ ปัญหาสังคมผู้สูงอายุ					
๓	วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุ					
๔	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับแผน ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)					
๕	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒					
๖	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับนโยบาย รัฐบาลด้านผู้สูงอายุ และกรมกิจการผู้สูงอายุ					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับการประเมิน				
		มากที่สุด ๕	มาก ๔	ปานกลาง ๓	น้อย ๒	น้อย ที่สุด ๑
๗	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒					
๘	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับปฏิญญาผู้สูงอายุไทย					
๙	โครงการมีความสำคัญในการป้องกัน แก้ไขปัญหาพัฒนา หรือช่วยสนับสนุนสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงานเพื่อยกระดับภารกิจงานผู้สูงอายุ					
๑๐	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ภารกิจ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และภารกิจของกรมกิจการผู้สูงอายุ					
๒.๒ รายการประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation : I)						
๑๑	งบประมาณสนับสนุนโครงการมีความเหมาะสมและเพียงพอ					
๑๒	วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เทคโนโลยีสารสนเทศมีความเหมาะสมและเพียงพอในการดำเนินงานโครงการ					
๑๓	บุคลากรที่ร่วมดำเนินงานโครงการมีจำนวนเพียงพอและเหมาะสม					
๑๔	บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการขับเคลื่อนโครงการเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด					
๑๕	บุคลากรมีทักษะการบริหารงานโครงการเพื่อให้โครงการสำเร็จตามกำหนดเวลา งบประมาณ และเป้าหมาย					
๑๖	มีหน่วยงานภายในและภายนอกกรมกิจการผู้สูงอายุสนับสนุนการดำเนินงานโครงการ					
๑๗	สถานที่ดำเนินการและกลุ่มเป้าหมายมีความเหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์โครงการ					
๑๘	กรมกิจการผู้สูงอายุมีการสื่อสารและถ่ายทอด					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับการประเมิน				
		มากที่สุด ๕	มาก ๔	ปานกลาง ๓	น้อย ๒	น้อย ที่สุด ๑
	นโยบายไปยังหน่วยงานในระดับพื้นที่					
๑๙	กรมกิจการผู้สูงอายุมีระบบหรือแนวทางการบริหารโครงการ/กิจกรรมมีความเหมาะสมและเพียงพอ					
๒๐	การกำหนดระยะเวลาดำเนินงานโครงการมีความเหมาะสม					
๒.๓ รายการประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P)						
๒๑	การดำเนินงานโครงการสอดคล้องกับนโยบายของกรมกิจการผู้สูงอายุ					
๒๒	มีการศึกษาสภาพการดำเนินงานปัจจุบัน ปัญหาความต้องการพัฒนาและกำหนดจุดพัฒนาหรือปรับกระบวนการดำเนินงานโครงการ					
๒๓	มีการวางแผนการดำเนินงานแต่ละกิจกรรมของโครงการอย่างเป็นระบบ					
๒๔	ผู้บริหารกรมกิจการผู้สูงอายุให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมสนับสนุนโครงการ					
๒๕	ความร่วมมือของบุคลากรในการดำเนินงาน					
๒๖	กิจกรรมของแต่ละโครงการนำไปปฏิบัติจริง					
๒๗	วิธีการ/กิจกรรมที่ปฏิบัติในแต่ละขั้นตอนของโครงการสอดคล้องกับเป้าหมายและแผนที่กำหนด					
๒๘	ความเหมาะสมของระยะเวลาดำเนินงานแต่ละกิจกรรมของโครงการ					
๒๙	มีการเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานโครงการอย่างเป็นระบบ					
๓๐	มีการรายงานผลการดำเนินงานโครงการเป็นรายเดือนหรือรายไตรมาสให้บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ					
๓๑	กรมกิจการผู้สูงอายุมีการกำกับ ติดตาม					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับการประเมิน				
		มากที่สุด ๕	มาก ๔	ปานกลาง ๓	น้อย ๒	น้อย ที่สุด ๑
	การดำเนินการตามเป้าหมายและแผนที่กำหนด					
๓๒	มีการนิเทศ ติดตาม กำกับ การดำเนินโครงการให้ เป็นไปตามแผนและขั้นตอนที่กำหนด					
๒.๔ การประเมินผลผลิต (Product Evaluation: P)						
๓๓	ปฏิบัติตามกิจกรรมตามโครงการได้ครบถ้วน ตามลำดับที่กำหนด					
๓๔	ผลการดำเนินงานโครงการสอดคล้องตาม เป้าหมายของแผนยุทธศาสตร์ชาติในประเด็นที่ เกี่ยวข้อง					
๓๕	ผลการดำเนินงานโครงการสอดคล้องตาม เป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้แผนยุทธศาสตร์ ชาติที่เกี่ยวข้อง					
๓๖	ผลการดำเนินงานโครงการสอดคล้องตาม เป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง					
๓๗	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้เกิดการมีส่วนร่วม ร่วมของภาคีต่าง ๆ ในการดูแลผู้สูงอายุ					
๓๘	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้สร้างความ ตระหนักของสังคมต่อการดูแลผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น					
๓๙	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุได้รับ การพัฒนาและดูแลอย่างมีคุณภาพ					
๔๐	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ประชากร เป้าหมายมีความพร้อมในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ					
๔๑	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ประชากร เป้าหมายมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำรงชีพ ในสังคมผู้สูงอายุ					
๔๒	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุได้รับ การคุ้มครอง ดูแลเพื่อสุขภาวะที่ดี					
๔๓	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุเข้าถึง					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับการประเมิน				
		มากที่สุด ๕	มาก ๔	ปานกลาง ๓	น้อย ๒	น้อย ที่สุด ๑
	ระบบสวัสดิการสังคม และการคุ้มครองทางสังคม อย่างทั่วถึงเท่าเทียมและเป็นธรรม					
๔๔	ผลการดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ด้าน ผลผลิต (Output)					
๔๕	ผลการดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์และ ตัวชี้วัดโครงการ					
๔๖	ผลการดำเนินกิจกรรมตามโครงการทำให้ ผู้รับบริการมีความพึงพอใจ					
๔๗	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้เกิดผลผลิตที่ เกิดขึ้นเกินความคาดหมาย					
๒.๕ รายการประเมินความคุ้มค่า						
๔๘	ความสำเร็จด้านประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์ต่อ การดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ					
๔๙	ความสำเร็จด้านประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ ต่อการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ					
๕๐	ประสิทธิภาพการดำเนินงานต้นทุนต่อหน่วย ผลผลิตหรือค่าใช้จ่ายต่อหน่วยผลผลิต					
๕๑	เกิดประโยชน์และมีความสำคัญต่อการส่งเสริม พัฒนาระบบสวัสดิการและการคุ้มครองทางสังคม ของผู้สูงอายุ					
๕๒	ความก้าวหน้าในการดำเนินงานเทียบกับ แผนงาน/โครงการของกรมกิจการผู้สูงอายุ					
๕๓	มีความคุ้มค่าในการดำเนินการ					

๓. สภาพปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข

คำชี้แจง ขอความร่วมมือท่านกรอกข้อมูลลงในช่องว่างที่กำหนด ตามความเป็นจริงมากที่สุด

๓.๑ สภาพปัญหา และอุปสรรค ด้านบุคลากร

๓.๒ แนวทางแก้ไขปัญหา และอุปสรรค ด้านบุคลากร

๓.๓ สภาพปัญหา และอุปสรรค ด้านกระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน

๓.๔ แนวทางแก้ไขปัญหา และอุปสรรค ด้านกระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน

๓.๕ สภาพปัญหา และอุปสรรค ด้านงบประมาณ/ค่าใช้จ่าย

๓.๖ แนวทางแก้ไขปัญหา และอุปสรรค ด้านงบประมาณ/ค่าใช้จ่าย

๓.๗ สภาพปัญหา และอุปสรรค ด้านวัสดุ อุปกรณ์

๓.๘ แนวทางแก้ไขปัญหา และอุปสรรค ด้านวัสดุ อุปกรณ์

๓.๙ สภาพปัญหา และอุปสรรค ด้านการประสานงานและการบริการ

๓.๑๐ แนวทางแก้ไขปัญหา และอุปสรรค ด้านการประสานงานและการบริการ

---

๔. สรุปผลการประเมินโดยรวม และข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง ขอความร่วมมือท่านทำเครื่องหมาย และกรอกข้อมูลลงในช่องว่างที่กำหนด ตามความเป็นจริง หรือเห็นว่าเหมาะสมมากที่สุด

๔.๑ ภาพรวมท่านให้คะแนนการบรรลุผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด (คะแนน ๑ ถึง ๑๐) *

๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

ไม่บรรลุผลสำเร็จ

บรรลุผลสำเร็จเป็นอย่างยิ่ง

๔.๒ สรุปผลภาพรวมโครงการเป็นอย่างไร

- เป็นที่พอใจ เห็นควรดำเนินการต่อไป
- ควรปรับปรุง
- ไม่สมควรดำเนินการโครงการต่อ

เหตุผล เพราะ

๔.๓ ข้อเสนอแนะต่อโครงการ

๔.๔ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายด้านผู้สูงอายุ

แบบประเมินผลโครงการตามแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาค
เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

สำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้รับมอบหมายจากกรม
กิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ให้ดำเนินการประเมินผล
การดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุตามแผนปฏิบัติราชการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผน
บูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยแบบ
ประเมินผลโครงการของกรมกิจการผู้สูงอายุตามแผนฯ จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้รับผิดชอบและเจ้าหน้าที่
สนับสนุนการดำเนินงานโครงการได้ประเมินผลการดำเนินงาน

แบบประเมินผลโครงการของกรมกิจการผู้สูงอายุตามแผนฯ ประกอบไปด้วย ข้อคำถามใน ๔
ส่วน ได้แก่ ๑) ข้อมูลทั่วไป ๒) การประเมินผลการดำเนินงานโครงการ ๓) สภาพปัญหา อุปสรรค
และแนวทางแก้ไข ๔) สรุปผลการประเมินโดยรวม และข้อเสนอแนะ ซึ่งการตอบแบบประเมินผล
โครงการของกรมกิจการผู้สูงอายุตามแผนฯ ใช้เวลาประมาณ ๓๐ นาที ทั้งนี้ การเก็บรวบรวมข้อมูล
จะนำไปใช้ในการวิเคราะห์ภาพรวมเท่านั้น

หากท่านมีคำถามใดเกี่ยวกับแบบรายงานผลการดำเนินงานโครงการตามแผนฯ นี้ กรุณาติดต่อ
นายภาธร สันติวงษ์ เจ้าหน้าที่โครงการฯ เบอร์โทรศัพท์ ๐๙๐ - ๙๓๐ - ๒๑๗๘ หรือ นางสาวศรดา
ศรีสมบัติ โทร. ๐๙๖ - ๙๖๘ - ๔๖๓๙ อีเมล Projectas.eva@gmail.com

๑. ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง ขอความร่วมมือท่านกรอกข้อมูลและรายละเอียดลงในช่องว่างที่กำหนด ตามความเป็นจริงมากที่สุด

๑.๑ ชื่อโครงการ _____

๑.๒ แผนงาน _____

๑.๓ ชื่อ - นามสกุล _____

๑.๔ ตำแหน่ง _____

๑.๕ หน่วยงาน _____

๑.๖ เบอร์โทรศัพท์ _____

๑.๗ E- mail

๑.๘ วันเดือนปีรายงานข้อมูล

๒. การประเมินผลการดำเนินงานโครงการ

คำชี้แจง ขอความร่วมมือท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่กำหนด ตามรายการที่ท่านคิดเห็นว่าเป็นจริงหรือเห็นว่าเหมาะสมมากที่สุด โดยเกณฑ์การประเมิน ๕ ระดับ ดังนี้

คะแนน ๕	หมายถึง ประเมินผลอยู่ในระดับ มากที่สุด
คะแนน ๔	หมายถึง ประเมินผลอยู่ในระดับ มาก
คะแนน ๓	หมายถึง ประเมินผลอยู่ในระดับ ปานกลาง
คะแนน ๒	หมายถึง ประเมินผลอยู่ในระดับ น้อย
คะแนน ๑	หมายถึง ประเมินผลอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับการประเมิน				
		มากที่สุด ๕	มาก ๔	ปานกลาง ๓	น้อย ๒	น้อย ที่สุด ๑
๒.๑ รายการประเมินด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation)						
๑	โครงการมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการ และมีความเหมาะสมหรือจำเป็นกับผู้สูงอายุ					
๒	วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับสภาพ ปัญหาสังคมผู้สูงอายุ					
๓	วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุ					
๔	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับแผน ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)					
๕	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒					
๖	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับนโยบาย รัฐบาลด้านผู้สูงอายุ					
๗	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องแผนผู้สูงอายุ แห่งชาติ ฉบับที่ ๒					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับการประเมิน				
		มากที่สุด ๕	มาก ๔	ปานกลาง ๓	น้อย ๒	น้อย ที่สุด ๑
๘	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับปฎิญา ผู้สูงอายุไทย					
๙	โครงการมีความสำคัญในการป้องกัน แก้ไขปัญหา พัฒนา หรือช่วยสนับสนุนสภาพแวดล้อมการ ปฏิบัติงานเพื่อยกระดับภารกิจงานผู้สูงอายุ					
๑๐	โครงการมีความสำคัญสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภารกิจ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และภารกิจของ หน่วยงาน					
๒.๒ รายการประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation : I)						
๑๑	งบประมาณสนับสนุนโครงการมีความเหมาะสม และเพียงพอ					
๑๒	วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความเหมาะสมและเพียงพอในการดำเนินงาน โครงการ					
๑๓	บุคลากรที่ร่วมดำเนินงานโครงการมีจำนวน เพียงพอและเหมาะสม					
๑๔	บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการขับเคลื่อน โครงการเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และ เป้าหมายที่กำหนด					
๑๕	บุคลากรมีทักษะการบริหารงานโครงการเพื่อให้ โครงการสำเร็จตามกำหนดเวลา งบประมาณ และเป้าหมาย					
๑๖	มีหน่วยงานภายในและภายนอกกรมกิจการ ผู้สูงอายุสนับสนุนการดำเนินงานโครงการ					
๑๗	สถานที่ดำเนินการและกลุ่มเป้าหมายมีความ เหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์โครงการ					
๑๘	หน่วยงานของท่านมีการสื่อสารและถ่ายทอด นโยบายไปยังหน่วยงานในระดับพื้นที่					
๑๙	หน่วยงานของท่านมีระบบหรือแนวทางการ					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับการประเมิน				
		มากที่สุด ๕	มาก ๔	ปานกลาง ๓	น้อย ๒	น้อย ที่สุด ๑
	บริหารโครงการ/กิจกรรมมีความเหมาะสม และเพียงพอ					
๒๐	การกำหนดระยะเวลาดำเนินงานโครงการมีความ เหมาะสม					
๒.๓ รายการประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P)						
๒๑	การดำเนินงานโครงการสอดคล้องกับนโยบาย ของหน่วยงานท่าน					
๒๒	มีการศึกษาสภาพการดำเนินงานปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการพัฒนาและกำหนดจุดพัฒนาหรือ ปรับกระบวนการดำเนินงานโครงการ					
๒๓	มีการวางแผนการดำเนินงานแต่ละกิจกรรมของ โครงการอย่างเป็นระบบ					
๒๔	ผู้บริหารหน่วยงานของท่านให้ความสำคัญ ต่อการส่งเสริมสนับสนุนโครงการ					
๒๕	ความร่วมมือของบุคลากรในการดำเนินงาน					
๒๖	กิจกรรมของแต่ละโครงการนำไปปฏิบัติจริง					
๒๗	วิธีการ/กิจกรรมที่ปฏิบัติในแต่ละขั้นตอน ของโครงการสอดคล้องกับเป้าหมายและแผนที่ กำหนด					
๒๘	ความเหมาะสมของระยะเวลาดำเนินงาน แต่ละกิจกรรมของโครงการ					
๒๙	มีการเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานโครงการอย่าง เป็นระบบ					
๓๐	มีการรายงานผลการดำเนินงานโครงการเป็นราย เดือนหรือรายไตรมาสให้บุคคลหรือหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องทราบ					
๓๑	หน่วยงานของท่านมีการกำกับ ติดตาม การดำเนินการตามเป้าหมายและแผนที่กำหนด					
๓๒	มีการนิเทศ ติดตาม กำกับ การดำเนินโครงการ					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับการประเมิน				
		มากที่สุด ๕	มาก ๔	ปานกลาง ๓	น้อย ๒	น้อย ที่สุด ๑
	ให้เป็นไปตามแผนและขั้นตอนที่กำหนด					
๒.๔ การประเมินผลผลิต (Product Evaluation: P)						
๓๓	ปฏิบัติตามกิจกรรมตามโครงการได้ครบถ้วนตามลำดับที่กำหนด					
๓๔	ผลการดำเนินงานโครงการสอดคล้องตามเป้าหมายของแผนยุทธศาสตร์ชาติในประเด็นที่เกี่ยวข้อง					
๓๕	ผลการดำเนินงานโครงการสอดคล้องตามเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวข้อง					
๓๖	ผลการดำเนินงานโครงการสอดคล้องตามเป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง					
๓๗	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของภาคีต่าง ๆ ในการดูแลผู้สูงอายุ					
๓๘	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุและประชากรก่อนวัยสูงอายุมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม					
๓๙	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุเข้าถึงนวัตกรรมและเทคโนโลยีการดูแลและส่งเสริมสุขภาพที่ดี					
๔๐	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ประชากรเป้าหมายมีความพร้อมในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ					
๔๑	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครอง ดูแลเพื่อสุขภาพที่ดี					
๔๒	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุที่ได้รับการคุ้มครองทางสังคม					
๔๓	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ผู้สูงอายุที่เข้าถึงระบบการดูแลสุขภาพ					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับการประเมิน				
		มากที่สุด ๕	มาก ๔	ปานกลาง ๓	น้อย ๒	น้อย ที่สุด ๑
๔๔	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้ที่อยู่อาศัยที่ได้รับการปรับปรุงให้เหมาะสมกับผู้สูงอายุและคนทุพพลภาพ					
๔๕	ผลการดำเนินงานโครงการทำให้สถานที่สาธารณะและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุและคนทุพพลภาพ					
๒.๕ รายการประเมินความคุ้มค่า						
๔๖	ความสำเร็จด้านประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์ต่อการดำเนินงานของหน่วยงานท่าน					
๔๗	ความสำเร็จด้านประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ต่อการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ					
๔๘	ประสิทธิภาพการดำเนินงานต้นทุนต่อหน่วยผลผลิตหรือค่าใช้จ่ายต่อหน่วยผลผลิต					
๔๙	เกิดประโยชน์และมีความสำคัญต่อการส่งเสริมพัฒนาระบบสวัสดิการและการคุ้มครองทางสังคมของผู้สูงอายุ					
๕๐	ความก้าวหน้าในการดำเนินงานเทียบกับแผนงาน/โครงการของหน่วยงานท่าน					
๕๑	มีความคุ้มค่าในการดำเนินการ					

๓. สภาพปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข

คำชี้แจง ขอความร่วมมือท่านกรอกข้อมูลลงในช่องว่างที่กำหนด ตามความเป็นจริงมากที่สุด

๓.๑ สภาพปัญหา และอุปสรรค ด้านบุคลากร

๓.๒ แนวทางแก้ไขปัญหา และอุปสรรค ด้านบุคลากร

๓.๓ สภาพปัญหา และอุปสรรค ด้านกระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน

๓.๔ แนวทางแก้ไขปัญหา และอุปสรรค ด้านกระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน

๓.๕ สภาพปัญหา และอุปสรรค ด้านงบประมาณ/ค่าใช้จ่าย

๓.๖ แนวทางแก้ไขปัญหา และอุปสรรค ด้านงบประมาณ/ค่าใช้จ่าย

๓.๗ สภาพปัญหา และอุปสรรค ด้านวัสดุ อุปกรณ์

๓.๘ แนวทางแก้ไขปัญหา และอุปสรรค ด้านวัสดุ อุปกรณ์

๓.๙ สภาพปัญหา และอุปสรรค ด้านการประสานงานและการบริการ

๓.๑๐ แนวทางแก้ไขปัญหา และอุปสรรค ด้านการประสานงานและการบริการ

---

๔. สรุปผลการประเมินโดยรวม และข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง ขอความร่วมมือท่านทำเครื่องหมาย และกรอกข้อมูลลงในช่องว่างที่กำหนด ตามความเป็นจริง หรือเห็นว่าเหมาะสมมากที่สุด

๔.๑ ภาพรวมท่านให้คะแนนการบรรลุผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด (คะแนน ๑ ถึง ๑๐) *

๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

ไม่บรรลุผลสำเร็จ

บรรลุผลสำเร็จเป็นอย่างยิ่ง

๔.๒ สรุปผลภาพรวมโครงการเป็นอย่างไร

- เป็นที่พอใจ เห็นควรดำเนินการต่อไป
- ควรปรับปรุง
- ไม่สมควรดำเนินการโครงการต่อ

เหตุผล เพราะ

๔.๓ ข้อเสนอแนะต่อโครงการ

๔.๔ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายด้านผู้สูงอายุ

แบบรายงานผลการดำเนินงานโครงการของกรมกิจการผู้สูงอายุตามแผนปฏิบัติราชการ
และแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

สำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้รับมอบหมาย
จากกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ให้ดำเนินการประเมินผล
การดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุตามแผนปฏิบัติราชการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ
และแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒
โดยแบบรายงานผลการดำเนินงานโครงการตามแผนฯ จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้รับผิดชอบโครงการรายงาน
ผลการดำเนินงานโครงการของแต่ละหน่วยงานของกรมกิจการผู้สูงอายุ

แบบรายงานผลการดำเนินงานโครงการตามแผนฯ ประกอบไปด้วย ข้อคำถามใน ๕ ส่วน ได้แก่
๑) ข้อมูลทั่วไปของโครงการ ๒) ข้อมูลทั่วไปผู้รับผิดชอบโครงการ ๓) การเปรียบเทียบข้อมูลตามแผน
กับข้อมูลผลที่เกิดขึ้นจริง ๔) สภาพปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข ๕) ข้อเสนอแนะ ซึ่งการตอบแบบ
รายงานผลการดำเนินงานโครงการตามแผนฯ ใช้เวลาประมาณ ๓๐ นาที ทั้งนี้ การเก็บรวบรวมข้อมูล
จะนำไปใช้ใน การวิเคราะห์ภาพรวมเท่านั้น

หากท่านมีคำถามใดเกี่ยวกับแบบรายงานผลการดำเนินงานโครงการตามแผนฯ นี้ กรุณาติดต่อ
นายภาธร สันติวงษ์ เจ้าหน้าที่โครงการฯ เบอร์โทรศัพท์ ๐๙๐ - ๙๓๐ - ๒๑๗๘ หรือ นางสาวไศรดา
ศรีสมบัติ โทร. ๐๙๖ - ๙๖๘ - ๔๖๓๙ อีเมล Projectas.eva@gmail.com

๑. ข้อมูลทั่วไปของโครงการ

คำชี้แจง ขอความร่วมมือท่านทำเครื่องหมาย และกรอกข้อมูลลงในช่องว่างที่กำหนด ตามความ
เป็นจริงหรือเห็นว่าเหมาะสมมากที่สุด

๑.๑ ชื่อโครงการ _____

๑.๒ โครงการมีความสอดคล้องแผนระดับใดบ้าง (เลือกได้มากกว่า ๑ ข้อ)

- ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒
- แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต
- แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นพลังทางสังคม
- แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นเศรษฐกิจฐานราก

- แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม
- แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๖๔)
- แผนยุทธศาสตร์กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ระยะ ๒๐ ปี
- แผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒
- แผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของกรมกิจการผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒
- อื่นๆ : _____

๑.๓ ประเภทโครงการ *

- ใหม่
- ต่อเนื่อง

๑.๔ ความสำคัญของโครงการ

๑.๕ ระยะเวลาดำเนินการโครงการตามแผน

เริ่มเมื่อ _____ และสิ้นสุด _____

๑.๖ ระยะเวลาดำเนินการโครงการตามการปฏิบัติจริง

เริ่มเมื่อ _____ และสิ้นสุด _____

๑.๗ สถานะการดำเนินงานโครงการ

- อยู่ระหว่างดำเนินงานโครงการ
- ดำเนินงานโครงการเสร็จสิ้นแล้ว
- อื่นๆ : _____

๑.๘ สถานที่การดำเนินโครงการ

๑.๙ งบประมาณค่าใช้จ่ายที่เสนอของงบประมาณตามแผนงาน

๑.๑๐ งบประมาณค่าใช้จ่ายจริง

๑.๑๑ ท่านได้จัดทำแบบสอบถามเพื่อประเมินผลโครงการในระดับผลผลิตหรือไม่ *

- ทำแบบสอบถาม
- ไม่ได้ทำแบบสอบถาม
- อื่น ๆ : _____

๑.๑๒ หลังจากเสร็จสิ้นการดำเนินงานโครงการ ท่านได้ติดตามผลการดำเนินงานในระดับผลลัพธ์ (Outcome) และผลกระทบ (Impact) ของโครงการหรือไม่ *

- ติดตามผลการดำเนินงานในระดับผลลัพธ์ (Outcome) ของโครงการ
- ติดตามผลการดำเนินงานในระดับผลลัพธ์ (Outcome) และผลกระทบ (Impact) ของโครงการ
- ไม่ได้ติดตามผลการดำเนินงานในระดับผลลัพธ์ (Outcome) และผลกระทบ (Impact) ของโครงการ
- อื่นๆ :

๒. ข้อมูลทั่วไปผู้รับผิดชอบโครงการ

คำชี้แจง ขอความร่วมมือท่านกรอกข้อมูลลงในช่องว่างที่กำหนด ตามความเป็นจริง

๒.๑ ชื่อ - นามสกุล

๒.๒ ตำแหน่ง

๒.๓ หน่วยงาน (ตัวอย่าง กลุ่มนโยบายและยุทธศาสตร์ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน)

๒.๔ เบอร์โทรศัพท์

๒.๕ E- mail

๒.๖ วันเดือนปีรายงานข้อมูล

---

๓. การเปรียบเทียบข้อมูลตามแผนกับข้อมูลผลที่เกิดขึ้นจริง

คำชี้แจง ขอความร่วมมือท่านทำกรอกข้อมูลลงในช่องว่างที่กำหนด ตามความเป็นจริงมากที่สุด

๓.๑ ข้อมูลตามแผน ในด้านวัตถุประสงค์โครงการ

๓.๒ ข้อมูลตามแผน ในด้านเป้าหมายเชิงปริมาณของโครงการ

๓.๓ ข้อมูลตามแผน ในด้านเป้าหมายเชิงคุณภาพของโครงการ

๓.๔ ข้อมูลตามแผน ในด้านตัวชี้วัดความสำเร็จเชิงปริมาณของโครงการ

๓.๕ ข้อมูลตามแผน ในด้านตัวชี้วัดความสำเร็จเชิงคุณภาพของโครงการ

๓.๖ กิจกรรมที่สำคัญของโครงการ

๓.๗ ข้อมูลผลที่เกิดขึ้นจริง ในด้านผลผลิต (ผลผลิตทั้งในเชิงปริมาณ และคุณภาพ)

๓.๘ ข้อมูลผลที่เกิดขึ้นจริง ในด้านผลลัพธ์ (ผลลัพธ์ทั้งในเชิงปริมาณ และคุณภาพ ทั้งในมิติเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม)

---

๔. สภาพปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข

คำชี้แจง ขอความร่วมมือท่านกรอกข้อมูลลงในช่องว่างที่กำหนด ตามความเป็นจริงมากที่สุด

๔.๑ สภาพปัญหา และอุปสรรค ด้านบุคลากร

๔.๒ แนวทางแก้ไขปัญหา และอุปสรรค ด้านบุคลากร

๔.๓ สภาพปัญหา และอุปสรรค ด้านกระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน

๔.๔ แนวทางแก้ไขปัญหา และอุปสรรค ด้านกระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน

๔.๕ สภาพปัญหา และอุปสรรค ด้านงบประมาณ/ค่าใช้จ่าย

๔.๖ แนวทางแก้ไขปัญหา และอุปสรรค ด้านงบประมาณ/ค่าใช้จ่าย

๔.๗ สภาพปัญหา และอุปสรรค ด้านวัสดุ อุปกรณ์

๔.๘ แนวทางแก้ไขปัญหา และอุปสรรค ด้านวัสดุ อุปกรณ์

๔.๙ สภาพปัญหา และอุปสรรค ด้านการประสานงานและการบริการ

๔.๑๐ แนวทางแก้ไขปัญหา และอุปสรรค ด้านการประสานงานและการบริการ

---

๕. ข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง ขอความร่วมมือท่านกรอกข้อมูลลงในช่องว่างที่กำหนด ตามความคิดเห็นของท่าน

๕.๑ ข้อเสนอแนะต่อโครงการ

๕.๒ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายด้านผู้สูงอายุ

**แบบรายงานผลการดำเนินงานโครงการตามแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาค
เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒**

สำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้รับมอบหมายจากกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ให้ดำเนินการประเมินผลการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณและแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยแบบรายงานผลการดำเนินงานโครงการตามแผนฯ จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้รับผิดชอบโครงการรายงานผลการดำเนินงานโครงการของแต่ละหน่วยงานตามแผนบูรณาการฯ

แบบรายงานผลการดำเนินงานโครงการตามแผนฯ ประกอบไปด้วย ข้อคำถามใน ๕ ส่วน ได้แก่ ๑) ข้อมูลทั่วไปของโครงการ ๒) ข้อมูลทั่วไปผู้รับผิดชอบโครงการ ๓) การเปรียบเทียบข้อมูลตามแผนกับข้อมูลผลที่เกิดขึ้นจริง ๔) สภาพปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข ๕) ข้อเสนอแนะ ซึ่งการตอบแบบรายงานผลการดำเนินงานโครงการตามแผนฯ ใช้เวลาประมาณ ๓๐ นาที ทั้งนี้ การเก็บรวบรวมข้อมูลจะนำไปใช้ใน การวิเคราะห์ภาพรวมเท่านั้น

หากท่านมีคำถามใดเกี่ยวกับแบบรายงานผลการดำเนินงานโครงการตามแผนฯ นี้ กรุณาติดต่อ นายภาธร สันติวงษ์ เจ้าหน้าที่โครงการฯ เบอร์โทรศัพท์ ๐๙๐ - ๙๓๐ - ๒๑๗๘ หรือ นางสาวไศรดา ศรีสมบัติ โทร. ๐๙๖ - ๙๖๘ - ๔๖๓๙ อีเมล Projectas.eva@gmail.com

๑. ข้อมูลทั่วไปของโครงการ

คำชี้แจง ขอความร่วมมือท่านทำเครื่องหมาย และกรอกข้อมูลลงในช่องว่างที่กำหนด ตามความเป็นจริงหรือเห็นว่าเหมาะสมมากที่สุด

๑.๑ ชื่อโครงการ _____

๑.๒ โครงการมีความสอดคล้องแผนระดับใดบ้าง (เลือกได้มากกว่า ๑ ข้อ)

- ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒
- แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๖๔)
- แผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒
- อื่นๆ : _____

๑.๓ ประเภทโครงการ *

ใหม่

ต่อเนื่อง

๑.๔ ความสำคัญของโครงการ

๑.๕ ระยะเวลาดำเนินการโครงการตามแผน

เริ่มเมื่อ _____ และสิ้นสุด _____

๑.๖ ระยะเวลาดำเนินการโครงการตามการปฏิบัติจริง

เริ่มเมื่อ _____ และสิ้นสุด _____

๑.๗ สถานะการดำเนินงานโครงการ

อยู่ระหว่างดำเนินงานโครงการ

ดำเนินงานโครงการเสร็จสิ้นแล้ว

อื่นๆ : _____

๑.๘ สถานที่การดำเนินโครงการ

๑.๙ งบประมาณค่าใช้จ่ายที่เสนอของงบประมาณตามแผนงาน

๑.๑๐ งบประมาณค่าใช้จ่ายจริง

๑.๑๑ ท่านได้จัดทำแบบสอบถามเพื่อประเมินผลโครงการในระดับผลผลิตหรือไม่ *

- ทำแบบสอบถาม
- ไม่ได้ทำแบบสอบถาม
- อื่น ๆ : _____

๑.๑๒ หลังจากเสร็จสิ้นการดำเนินงานโครงการ ท่านได้ติดตามผลการดำเนินงานในระดับผลลัพธ์ (Outcome) และผลกระทบ (Impact) ของโครงการหรือไม่ *

- ติดตามผลการดำเนินงานในระดับผลลัพธ์ (Outcome) ของโครงการ
- ติดตามผลการดำเนินงานในระดับผลลัพธ์ (Outcome) และผลกระทบ (Impact) ของโครงการ
- ไม่ได้ติดตามผลการดำเนินงานในระดับผลลัพธ์ (Outcome) และผลกระทบ (Impact) ของโครงการ
- อื่นๆ :

๒. ข้อมูลทั่วไปผู้รับผิดชอบโครงการ

คำชี้แจง ขอความร่วมมือท่านกรอกข้อมูลลงในช่องว่างที่กำหนด ตามความเป็นจริง

๒.๑ ชื่อ - นามสกุล

๒.๒ ตำแหน่ง

๒.๓ หน่วยงาน (ตัวอย่าง กลุ่มนโยบายและยุทธศาสตร์ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน)

๒.๔ เบอร์โทรศัพท์

๒.๕ E- mail

๒.๖ วันเดือนปีรายงานข้อมูล

---

๓. การเปรียบเทียบข้อมูลตามแผนกับข้อมูลผลที่เกิดขึ้นจริง

คำชี้แจง ขอความร่วมมือท่านทำกรอกข้อมูลลงในช่องว่างที่กำหนด ตามความเป็นจริงมากที่สุด

๓.๑ ข้อมูลตามแผน ในด้านวัตถุประสงค์โครงการ

๓.๒ ข้อมูลตามแผน ในด้านเป้าหมายเชิงปริมาณของโครงการ

๓.๓ ข้อมูลตามแผน ในด้านเป้าหมายเชิงคุณภาพของโครงการ

๓.๔ ข้อมูลตามแผน ในด้านตัวชี้วัดความสำเร็จเชิงปริมาณของโครงการ

๓.๕ ข้อมูลตามแผน ในด้านตัวชี้วัดความสำเร็จเชิงคุณภาพของโครงการ

๓.๖ กิจกรรมที่สำคัญของโครงการ

๓.๗ ข้อมูลผลที่เกิดขึ้นจริง ในด้านผลผลิต (ผลผลิตทั้งในเชิงปริมาณ และคุณภาพ)

๓.๘ ข้อมูลผลที่เกิดขึ้นจริง ในด้านผลลัพธ์ (ผลลัพธ์ทั้งในเชิงปริมาณ และคุณภาพ ทั้งในมิติเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม)

---

๔. สภาพปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข

คำชี้แจง ขอความร่วมมือท่านกรอกข้อมูลลงในช่องว่างที่กำหนด ตามความเป็นจริงมากที่สุด

๔.๑ สภาพปัญหา และอุปสรรค ด้านบุคลากร

๔.๒ แนวทางแก้ไขปัญหา และอุปสรรค ด้านบุคลากร

๔.๓ สภาพปัญหา และอุปสรรค ด้านกระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน

๔.๔ แนวทางแก้ไขปัญหา และอุปสรรค ด้านกระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน

๔.๕ สภาพปัญหา และอุปสรรค ด้านงบประมาณ/ค่าใช้จ่าย

๔.๖ แนวทางแก้ไขปัญหา และอุปสรรค ด้านงบประมาณ/ค่าใช้จ่าย

๔.๗ สภาพปัญหา และอุปสรรค ด้านวัสดุ อุปกรณ์

๔.๘ แนวทางแก้ไขปัญหา และอุปสรรค ด้านวัสดุ อุปกรณ์

๔.๙ สภาพปัญหา และอุปสรรค ด้านการประสานงานและการบริการ

๔.๑๐ แนวทางแก้ไขปัญหา และอุปสรรค ด้านการประสานงานและการบริการ

---

๕. ข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง ขอความร่วมมือท่านกรอกข้อมูลลงในช่องว่างที่กำหนด ตามความคิดเห็นของท่าน

๕.๑ ข้อเสนอแนะต่อโครงการ

๕.๒ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายด้านผู้สูงอายุ

แบบประเมินสุขภาพจิตผู้สูงอายุ ฉบับสั้น

Thai Geriatric Mental Health Assessment Tool (T-GMHA-15)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

จังหวัด.....

อำเภอ..... ตำบล.....

เพศ ชาย หญิง

อายุ 60 - 69 ปี 70 - 79 ปี 80 ปีขึ้นไป

แหล่งรายได้หลัก 1. บุตร 2. การทำงาน
 3. เบี้ยยังชีพทางราชการ (ทหาร/ตำรวจ)
 4. บำเหน็จ บำนาญ 5. คู่สมรส
 6. ดอกเบี้ยเงินออม 7. ฟิน้อง/ญาติ
 8. เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ 9. อื่นๆโปรดระบุ.....

ส่วนที่ 2 แบบประเมินสุขภาพจิตผู้สูงอายุ

- กรุณาภาเครื่องหมาย ลงในช่องที่มีข้อความตรงกับตัวท่านมากที่สุด และขอความร่วมมือตอบคำถามทุกข้อ
- คำถามต่อไปนี้จะถามถึงประสบการณ์ของท่าน ในช่วง 1 เดือนที่ผ่านมา จนถึงปัจจุบัน ให้ท่านสำรวจตัวท่านเองและประเมินเหตุการณ์ อากาการ ความคิดเห็นและความรู้สึกของท่าน ว่าอยู่ในระดับใด แล้วตอบลงในช่องคำตอบที่เป็นจริงกับตัวท่านมากที่สุด โดยคำตอบจะมี 4 ตัวเลือกคือ
  - **ไม่เลย** หมายถึง ไม่เคยมีเหตุการณ์ อากาการ ความรู้สึก หรือไม่เห็นด้วยกับเรื่องนั้น ๆ
  - **เล็กน้อย** หมายถึง เคยมีเหตุการณ์ อากาการ ความรู้สึกในเรื่องนั้น ๆ เพียงเล็กน้อย หรือ เห็นด้วยกับเรื่องนั้น ๆ เพียงเล็กน้อย
  - **มาก** หมายถึง เคยมีเหตุการณ์ อากาการ ความรู้สึกในเรื่องนั้น ๆ มาก หรือเห็นด้วยกับเรื่องนั้น ๆ มาก
  - **มากที่สุด** หมายถึง เคยมีเหตุการณ์ อากาการ ความรู้สึกในเรื่องนั้น ๆ มากที่สุดหรือเห็นด้วยกับเรื่องนั้น ๆ มากที่สุด

ข้อ	คำถาม	ไม่เลย	เล็กน้อย	มาก	มากที่สุด
๑	ท่านรู้สึกว่าชีวิตท่านมีความหมาย (มีคุณค่ามีประโยชน์)				
๒	ท่านรู้สึกว่าชีวิตของท่านมีความสุข				
๓	ท่านรู้สึกกังวลใจ				
๔	ท่านพอใจต่อการผูกมิตรหรือเข้ากับบุคคลอื่น				
๕	ท่านมีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนบ้าน				
๖	ท่านเห็นว่าปัญหาส่วนใหญ่เป็นสิ่งที่ท่านสามารถแก้ไขได้				
๗	ท่านสามารถทำใจยอมรับได้สำหรับปัญหาที่ยากจะแก้ไข (เมื่อมีปัญหา)				
๘	ท่านรู้สึกยินดีกับความสำเร็จของคนอื่น				

ข้อ	คำถาม	ไม่เลย	เล็กน้อย	มาก	มากที่สุด
๙	ท่านรู้สึกเห็นอกเห็นใจเมื่อผู้อื่นมีทุกข์				
๑๐	ท่านพึงพอใจกับความสามารถของตนเอง				
๑๑	ท่านรู้สึกภูมิใจในตนเอง				
๑๒	ท่านมีเพื่อนหรือคนอื่น ๆ ในสังคมคอยช่วยเหลือท่านเมื่อท่านต้องการ				
๑๓	ครอบครัวของท่านมีความรักและผูกพันต่อกัน				
๑๔	ถ้าท่านป่วยท่านมั่นใจว่าครอบครัวของท่านจะดูแลท่าน เป็นอย่างดี				
๑๕	สมาชิกของครอบครัวให้ความช่วยเหลือท่าน				

การให้คะแนนและการแปลผลค่าปกติ (norm)

แบบประเมินสุขภาพจิตผู้สูงอายุ ฉบับสั้น (T-GMHA-15)

การให้คะแนนแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ได้แก่ข้อ

1	2	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----

แต่ละข้อให้คะแนนดังต่อไปนี้

ไม่เลย = 1 คะแนน เล็กน้อย = 2 คะแนน

มาก = 3 คะแนน มากที่สุด = 4 คะแนน

กลุ่มที่ 2 ได้แก่ข้อ

3

แต่ละข้อให้คะแนนดังต่อไปนี้

ไม่เลย = 4 คะแนน

เล็กน้อย = 3 คะแนน

มาก = 2 คะแนน

มากที่สุด = 1 คะแนน

การแปลผล เมื่อรวมคะแนนทุกข้อแล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ปกติที่กำหนดดังนี้ (คะแนนเต็ม 60 คะแนน)

50 - 60 คะแนน หมายถึง สุขภาพจิตดีกว่าคนทั่วไป

43 - 49 คะแนน หมายถึง สุขภาพจิตเท่ากับคนทั่วไป

42 คะแนน หรือน้อยกว่า หมายถึง สุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป

แบบสอบถาม

ความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อการดำเนินงานโครงการตามแผนปฏิบัติการ และแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

สำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้รับมอบหมายจากกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ให้ดำเนินการประเมินผลการดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้รับบริการฯ จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้รับบริการได้ประเมินผลความพึงพอใจของการดำเนินงานโครงการตามแผนปฏิบัติการฯ

แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อการดำเนินงานโครงการตามแผนปฏิบัติการฯ ประกอบไปด้วย ข้อคำถามใน ๔ ส่วน ได้แก่ ๑) ข้อมูลทั่วไป ๒) ความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และ ๓) สรุปผลการประเมินโดยรวม และข้อเสนอแนะ ซึ่งการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อการดำเนินงานโครงการตามแผนปฏิบัติการฯ ใช้เวลาประมาณ ๓๐ นาที ทั้งนี้ การเก็บรวบรวมข้อมูลจะนำไปใช้ในการวิเคราะห์ภาพรวมเท่านั้น

หากท่านมีคำถามใดเกี่ยวกับแบบรายงานผลการดำเนินงานโครงการตามแผนฯ นี้ กรุณาติดต่อ นายภาธร สันติวงษ์ เจ้าหน้าที่โครงการฯ เบอร์โทรศัพท์ ๐๙๐ - ๙๓๐ - ๒๑๗๘ หรือ นางสาวศรดา ศรีสมบัติ โทร. ๐๙๖ - ๙๖๘ - ๔๖๓๙ อีเมล Projectas.eva@gmail.com

ส่วนที่ ๑. ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง ขอความร่วมมือท่านกรอกข้อมูลและรายละเอียดลงในช่องว่างที่กำหนด ตามความเป็นจริงมากที่สุด

- ๑.๑ เพศ ๑) ชาย ๒) หญิง
- ๑.๒ อายุ.....ปี
- ๑.๓ ระดับการศึกษา
☐ ๑) ประถมศึกษา	☐ ๔) ปริญญาตรี
☐ ๒) มัธยมศึกษา / ปวช.	☐ ๕) สูงกว่าปริญญาตรี
☐ ๓) อนุปริญญาหรือเทียบเท่า ปวส.	☐ ๖) อื่นๆ.....
- ๑.๔ อาชีพหลัก
☐ ๑) เกษตรกร	☐ ๔) ประกอบธุรกิจส่วนตัว
☐ ๒) พนักงานบริษัทเอกชน	☐ ๕) รับจ้างทั่วไป

๓) รัฐวิสาหกิจ / ข้าราชการ

๖) อื่นๆ .....

๑.๕ รายได้.....บาท / เดือน

๑.๖ ท่านได้เข้าร่วมโครงการต่างๆ ดังต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

แนวทางที่ ๑ แผนงานบูรณาการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต	
	๑) โครงการส่งเสริมพลังภูมิปัญญาผู้สูงอายุพัฒนาสู่ผลิตภัณฑ์ชุมชน
	๒) โครงการสานพลังผู้สูงวัยร่วมพัฒนาคนไทยอยู่ดีมีสุข
	๓) โครงการสนับสนุนการจัดการศพผู้สูงอายุตามประเพณี
	๔) โครงการให้บริการสงเคราะห์ผู้สูงอายุในภาวะยากลำบาก
	๕) โครงการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิผู้สูงอายุ
แนวทางที่ ๒ แผนงานยุทธศาสตร์สร้างความมั่นคงและความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม	
	๖) โครงการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ
	๗) โครงการพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมการเรียนรู้ผู้สูงอายุในชุมชน
	๘) โครงการพัฒนาศักยภาพองค์กรเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุ
	๙) โครงการส่งเสริมการเรียนรู้และฝึกอบรมด้านผู้สูงอายุ
	๑๐) โครงการส่งเสริมความร่วมมือประชารัฐเพื่อการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ
	๑๑) โครงการปลูกจิตสำนึกถึงความสำคัญของผู้สูงอายุและงานวันผู้สูงอายุแห่งชาติ
	๑๒) โครงการสนับสนุนศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ

๑.๗ ลักษณะบริการที่ท่านได้รับจากการดำเนินโครงการ

๑) ส่งเสริมกิจกรรมผู้สูงอายุตามความสนใจ

๒) พัฒนากิจกรรม/โครงการที่ตรงกับความต้องการผู้สูงอายุ

๓) ออกแบบกิจกรรม/โครงการที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ

๔) คุ้มครองสวัสดิภาพผู้สูงอายุ

๕) ป้องกัน/ลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นผู้สูงอายุ

๖) อื่นๆ ระบุ.....

๑.๘ ท่านรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากช่องทางใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

๑) บุคลากร/ผู้รับผิดชอบโครงการ

๒) สื่อทางวิทยุ โทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์

๓) สื่อออนไลน์

๔) คนรู้จักที่เคยใช้บริการ

๕) อื่นๆ.....

ส่วนที่ ๒. ความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

คำชี้แจง ขอความร่วมมือท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่กำหนด ตามรายการที่ท่านคิดเห็นว่าเป็นจริงหรือเห็นว่าเหมาะสมมากที่สุด โดยเกณฑ์การประเมิน ๕ ระดับ ดังนี้

- คะแนน ๕ หมายถึง ประเมินผลอยู่ในระดับ มากที่สุด
- คะแนน ๔ หมายถึง ประเมินผลอยู่ในระดับ มาก
- คะแนน ๓ หมายถึง ประเมินผลอยู่ในระดับ ปานกลาง
- คะแนน ๒ หมายถึง ประเมินผลอยู่ในระดับ น้อย
- คะแนน ๑ หมายถึง ประเมินผลอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับการประเมิน				
	มากที่สุด ๕	มาก ๔	ปานกลาง ๓	น้อย ๒	น้อยที่สุด ๑
๑. ด้านการจัดสวัสดิการทางสังคม					
๑.๑ โครงการมีประโยชน์สูงสุดต่อท่านทั้งในแง่ของเศรษฐกิจสังคม และสิ่งแวดล้อม					
๑.๒ คຸ້ມครองสวัสดิภาพผู้สูงอายุ					
๑.๓ โครงการมีการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตและศักยภาพในการเรียนรู้ของผู้สูงอายุ					
๑.๔ สนับสนุนบริการที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ					
๑.๕ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุ					
๑.๖ ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุใช้ชีวิตร่วมกับคนทุกเพศ ทุกวัย					
๑.๗ ท่านมีความมั่นคงในชีวิต					
๑.๘ ท่านสามารถหาเลี้ยงชีพได้ด้วยตนเอง มีรายได้เพิ่มขึ้น					
๒. ด้านระยะเวลาในการให้บริการ					
๒.๑ ระยะเวลาในการดำเนินงานมีความรวดเร็ว					
๒.๒ ระยะเวลาในการรอคอยการให้บริการมีความเหมาะสม					
๒.๓ ท่านได้รับความช่วยเหลือตรงตามความต้องการครบถ้วน					
๓. ด้านเจ้าหน้าที่					
๓.๑ เจ้าหน้าที่มีความกระตือรือร้นในการให้บริการ					
๓.๒ เจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความสุภาพ					
๓.๓ เจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความรวดเร็ว สามารถให้ความแนะนำหรือตอบข้อซักถามได้					

รายการประเมิน	ระดับการประเมิน				
	มากที่สุด ๕	มาก ๔	ปานกลาง ๓	น้อย ๒	น้อยที่สุด ๑
๔. ด้านสถานที่					
๔.๑ สถานที่มีความสะอาด ปลอดภัย และเป็นระเบียบเรียบร้อย					
๔.๒ ภายในสถานที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้มารับบริการ					
๕. ด้านการประชาสัมพันธ์					
๕.๑ มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโครงการอย่างสม่ำเสมอ ทั้งถึงและหลากหลายช่องทาง					
๖. การประเมินผลผลิต					
๖.๑ ผลการดำเนินงานแผนงาน บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด					
๖.๒ ส่งเสริมการมีคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ครอบคลุม ชุมชน					
๖.๓ ส่งเสริมการเข้าถึงระบบสวัสดิการสังคมและการคุ้มครองทางสังคมกับผู้สูงอายุ					
๖.๔ การมีส่วนร่วมของภาคีต่าง ๆ ในการดูแลผู้สูงอายุ					
๖.๕ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเกินความคาดหมาย					
๖.๖ ความคุ้มค่าของงบประมาณรัฐ					

ส่วนที่ ๓. สรุปผลการประเมินโดยรวม และข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง ขอความร่วมมือท่านทำเครื่องหมาย ○ และกรอกข้อมูลลงในช่องว่างที่กำหนด ตามความเป็นจริงหรือเห็นว่าเหมาะสมมากที่สุด

๓.๑ ภาพรวมท่านให้คะแนนการบรรลุผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด (คะแนน ๑ ถึง ๑๐)

๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

ไม่บรรลุผลสำเร็จ

บรรลุผลสำเร็จเป็นอย่างยิ่ง

๓.๒ ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

***** กราบขอบพระคุณท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ *****

แบบสอบถาม

ความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อการดำเนินงานโครงการตามแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อ รองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

สำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้รับมอบหมายจากกรม
กิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ให้ดำเนินการประเมินผล
การดำเนินงานของกรมกิจการผู้สูงอายุตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และแผน
บูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒
โดยแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้รับบริการฯ จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้รับบริการได้ประเมินผลความพึงพอใจ
ของการดำเนินงานโครงการตามแผนปฏิบัติการฯ

แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อการดำเนินงานโครงการตามแผนปฏิบัติการฯ
ประกอบไปด้วย ข้อคำถามใน ๔ ส่วน ได้แก่ ๑) ข้อมูลทั่วไป ๒) ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานโครงการ
ตามแผนบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และ
๓) สรุปผลการประเมินโดยรวม และข้อเสนอแนะ ซึ่งการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้รับบริการ
ต่อการดำเนินงานโครงการตามแผนบูรณาการฯ ใช้เวลาประมาณ ๓๐ นาที ทั้งนี้ การเก็บรวบรวมข้อมูล
จะนำไปใช้ในการวิเคราะห์ภาพรวมเท่านั้น

หากท่านมีคำถามใดเกี่ยวกับแบบรายงานผลการดำเนินงานโครงการตามแผนฯ นี้ กรุณาติดต่อ
นายภาธร สันติวงษ์ เจ้าหน้าที่โครงการฯ เบอร์โทรศัพท์ ๐๙๐ - ๙๓๐ - ๒๑๗๘ หรือ นางสาวศรดา
ศรีสมบัติ โทร. ๐๙๖ - ๙๖๘ - ๔๖๓๙ อีเมล Projectas.eva@gmail.com

ส่วนที่ ๑. ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง ขอความร่วมมือท่านกรอกข้อมูลและรายละเอียดลงในช่องว่างที่กำหนด ตามความเป็นจริงมากที่สุด

- ๑.๑ เพศ ๑) ชาย ๒) หญิง
- ๑.๒ อายุ.....ปี
- ๑.๓ ระดับการศึกษา
☐ ๑) ประถมศึกษา	☐ ๔) ปริญญาตรี
☐ ๒) มัธยมศึกษา / ปวช.	☐ ๕) สูงกว่าปริญญาตรี
☐ ๓) อนุปริญญาหรือเทียบเท่า ปวส.	☐ ๖) อื่นๆ.....
- ๑.๔ อาชีพหลัก
☐ ๑) เกษตรกร	☐ ๔) ประกอบธุรกิจส่วนตัว
☐ ๒) พนักงานบริษัทเอกชน	☐ ๕) รับจ้างทั่วไป

๓) รัฐวิสาหกิจ / ข้าราชการ

๖) อื่นๆ .....

๑.๕ รายได้.....บาท / เดือน

๑.๖ ท่านได้เข้าร่วมโครงการต่างๆ ดังต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

แนวทางที่ 1 พัฒนากลไกการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม	
	๑) โครงการสร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมรองรับสังคมสูงอายุ
	๒) โครงการส่งเสริมการออมเพื่อการเกษียณอายุ
แนวทางที่ 2 ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม	
	๓) โครงการบริการฝังรากฟันเทียมสำหรับผู้สูงอายุ
	๔) โครงการไม้เท้าเลเซอร์ช่วยเดินพระราชทาน เถลิงพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
	๕) โครงการบูรณาการนวัตกรรมและเทคโนโลยีการดูแลสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุ กรมอนามัย ปี ๒๕๖๒
แนวทางที่ 3 พัฒนาระบบและกลไกการดูแลสุขภาพและการคุ้มครองทางสังคมผู้สูงอายุ	
	๖) โครงการพัฒนางานอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน (อผส.)
	๗) โครงการธนาคารเวลาสำหรับการดูแลผู้สูงอายุของประเทศไทย
	๘) โครงการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุอย่างเป็นระบบ มีมาตรฐานและครบวงจร
แนวทางที่ 4 การปรับปรุงสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก	
	๙) ปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุให้เหมาะสมและปลอดภัย
	๑๐) เสริมสร้างชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ

๑.๗ ลักษณะบริการที่ท่านได้รับการดำเนินการ

๑) ส่งเสริมกิจกรรมผู้สูงอายุตามความสนใจ

๒) พัฒนากิจกรรม/โครงการที่ตรงกับความต้องการผู้สูงอายุ

๓) ออกแบบกิจกรรม/โครงการที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ

๔) คุ้มครองสวัสดิภาพผู้สูงอายุ

๕) ป้องกัน/ลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นผู้สูงอายุ

๖) อื่นๆ ระบุ.....

๑.๘ ท่านรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากช่องทางใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

๑) บุคลากร/ผู้รับผิดชอบโครงการ

๒) สื่อทางวิทยุ โทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์

- ๓) สื่อออนไลน์
- ๔) คนรู้จักที่เคยใช้บริการ
- ๕) อื่นๆ.....

ส่วนที่ ๒. ความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

คำชี้แจง ขอความร่วมมือท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่กำหนด ตามรายการที่ท่านคิดเห็นว่าเป็นจริงหรือเห็นว่าเหมาะสมมากที่สุด โดยเกณฑ์การประเมิน ๕ ระดับ ดังนี้

- คะแนน ๕ หมายถึง ประเมินผลอยู่ในระดับ มากที่สุด
- คะแนน ๔ หมายถึง ประเมินผลอยู่ในระดับ มาก
- คะแนน ๓ หมายถึง ประเมินผลอยู่ในระดับ ปานกลาง
- คะแนน ๒ หมายถึง ประเมินผลอยู่ในระดับ น้อย
- คะแนน ๑ หมายถึง ประเมินผลอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับการประเมิน				
	มากที่สุด ๕	มาก ๔	ปานกลาง ๓	น้อย ๒	น้อยที่สุด ๑
๑. ด้านการจัดสวัสดิการทางสังคม					
๑.๑ โครงการมีประโยชน์สูงสุดต่อท่านทั้งในแง่ของเศรษฐกิจสังคม และสิ่งแวดล้อม					
๑.๒ คุ่มครองสวัสดิภาพผู้สูงอายุ					
๑.๓ โครงการมีการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตและศักยภาพในการเรียนรู้ของผู้สูงอายุ					
๑.๔ สนับสนุนบริการที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ					
๑.๕ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุ					
๑.๖ ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุใช้ชีวิตร่วมกับคนทุกเพศ ทุกวัย					
๑.๗ ท่านมีความมั่นคงในชีวิต					
๑.๘ ท่านสามารถหาเลี้ยงชีพได้ด้วยตนเอง มีรายได้เพิ่มขึ้น					
๒. ด้านระยะเวลาในการให้บริการ					
๒.๑ ระยะเวลาในการดำเนินงานมีความรวดเร็ว					
๒.๒ ระยะเวลาในการรอคอยการให้บริการมีความเหมาะสม					
๒.๓ ท่านได้รับความช่วยเหลือตรงตามความต้องการครบถ้วน					
๓. ด้านเจ้าหน้าที่					
๓.๑ เจ้าหน้าที่มีความกระตือรือร้นในการให้บริการ					

รายการประเมิน	ระดับการประเมิน				
	มากที่สุด ๕	มาก ๔	ปานกลาง ๓	น้อย ๒	น้อยที่สุด ๑
๓.๒ เจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความสุภาพ					
๓.๓ เจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความรวดเร็ว สามารถให้ความ แนะนำหรือตอบข้อซักถามได้					
๔. ด้านสถานที่					
๔.๑ สถานที่มีความสะอาด ปลอดภัย และเป็นระเบียบเรียบร้อย					
๔.๒ ภายในสถานที่ที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้มารับบริการ					
๕. ด้านการประชาสัมพันธ์					
๕.๑ มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโครงการอย่างสม่ำเสมอ ทั้งถึง และหลากหลายช่องทาง					
๖. การประเมินผลผลิต					
๖.๑ ผลการดำเนินงานแผนงาน บรรลุตามวัตถุประสงค์และ เป้าหมายที่กำหนด					
๖.๒ ส่งเสริมการมีคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ครอบครัว ชุมชน					
๖.๓ ส่งเสริมการเข้าถึงระบบสวัสดิการสังคมและการคุ้มครองทาง สังคมกับผู้สูงอายุ					
๖.๔ การมีส่วนร่วมของภาคีต่าง ๆ ในการดูแลผู้สูงอายุ					
๖.๕ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเกินความคาดหมาย					
๖.๖ ความคุ้มค่าของงบประมาณรัฐ					

ส่วนที่ ๓. สรุปผลการประเมินโดยรวม และข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง ขอความร่วมมือท่านทำเครื่องหมาย ○ และกรอกข้อมูลลงในช่องว่างที่กำหนด ตามความเป็นจริงหรือเห็นว่าเหมาะสมมากที่สุด

๓.๑ ภาพรวมท่านให้คะแนนการบรรลุผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด (คะแนน ๑ ถึง ๑๐)

๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

ไม่บรรลุผลสำเร็จ

บรรลุผลสำเร็จเป็นอย่างยิ่ง

๓.๒ ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

***** กราบขอบพระคุณท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ *****

